

HAANDBOG

I

DEN DANSKE VEKSEL-
OG CHECKLOVGIVNING

AF

CARL RASTING
CAND. JURIS, SAGFØRERFULDMÆGTIG

G. E. C. GADS FORLAG • KØBENHAVN 1928

Nærværende Arbejde er et Forsøg paa til Brug for Jurister, Banker og Forretningsfolk at fremstille Reglerne i den danske Veksel- og Checklovgivning, saaledes som disse maa antages at blive anvendt i det praktiske Retsliv. Bogen tilsigter ikke at erstatte Evaldsens og Auberts udmærkede og omfangsrige vekselretlige Fremstillinger. Tværtimod er den et Supplement til disse, idet den dels refererer Hovedpunkter af senere Retspraksis — det er nu over fyrretyve Aar, siden de nævnte Arbejder saa Lyset —, dels udelader en Række videnskabelige Diskussioner, der ved Afgørelsen af Detailspørgsmaal utvivlsomt er af blivende Betydning. Inddelingen i Bogen knytter sig til Lovens eget System. Da de foreliggende vekselretlige Arbejder er særdeles lette at orientere sig i og som oftest forsynede med udførlige Registre, er det af Pladshensyn fundet uhensigtsmæssigt at tynde Fremstillingen med en Række parallelt løbende Henvisninger. Foran i Bogen findes en Angivelse af den fortrinsvis benyttede Litteratur.

Jeg kan ikke udgive dette Arbejde uden at bringe Kontorchef i Privatbankens juridiske Afdeling, Overretssagfører Ove Jepsen min hjertelige Tak for den Interesse, hvormed han heltigennem har fulgt mine Bestræbelser, og for den Beredvillighed, hvormed han har stillet sine Erfaringer fra Praksis til min Raadighed under Bogens Udarbejdelse.

Februar 1928.

CARL RASTING.

INDHOLD.

VEKSELLOVEN. FØRSTE AFDELING.

Om trukne (trasserede) Veksler.

Kap.	Side
1. Om Veksselformen.....	11
2. Om Trassentens Ansvar	42
3. Om Overdragelse af Veksler (Endossement, Giro).....	46
4. Om Vekslens Forevisning til Akcept.....	80
5. Om Vekslens Akcept.....	86
6. Om Regres for manglende eller ikke betryggende Akcept.....	101
7. Om Vekslens Forfaldstid og Betaling	114
8. Om Regres paa Grund af manglende Betaling	145
9. Om Vekslens Akcept eller Betaling efter Nødsadresse eller ved Intervention	176
10. Om Vekselduplikater og Vekselkopier.....	192
11. Om bortkomne Veksler	203
12. Om Vekslers Prækription ..	212
13. Om Foretagelse af Protest	221
14. Om Forholdet til udenlandsk Lov.....	225
15. Forskellige Bestemmelser	232

ANDEN AFDELING.

Om egne Veksler.....	258
RETSPLEJELOVENS KAPITEL 41.....	263
LOV OM CHECKS OG ANDRE SIGTANVISNINGER.....	271
Sagregister	281

Ved Affattelsen af nærværende Bog er følgende Arbejder særlig benyttet:

L. M. B. Aubert: Den nordiske Vexelret. København 1882.

A. C. Evaldsen: Fortolkning af Vexelloven. København 1881.

Jul. Lassen: Haandbog i Obligationsretten, Almindelig Del. København 1917-20.

Samme: Haandbog i Obligationsretten, Speciel Del. København 1897.

Henry Ussing: Forpligtelser i fremmed Mynt og deres Indfrielse i indenlandsk Mynt. Stockholm 1926.

Jakob E. Gelting: Veksellov m. m. 2. Udg. København 1924.

Endvidere Afhandlinger af:

Evaldsen i U. f. R. 1882. 97 ff. (Om Meningsforskelligheder i førstnævnte to Arbejder).

P. L. le Maire i U. f. R. 1911. B. 81 ff. (Om domicilerede Veksler).

Albert Cohn i U. f. R. 1915. B. 129 ff. (Om Vekslers Præskription, navnlig om L. 274. 22. December 1908).

Samt for tysk Ret:

Staubs Kommentar zur Wechselordnung, 11. Opl. ved M. Stranz og Martin Stranz. Berlin og Leipzig 1926.

FORKORTELSER.

- Aftaleloven = Lov 242. om Aftaler og andre Retshandler paa Formue-
rettens Omraade 8. Maj 1917.
- B. G. B. = Bürgerliches Gesetzbuch für das deutsche Reich 18.
August 1896.
- Ch. L. = Lov 58. om Checks og andre Sigtanvisninger 23. April
1897.
- Danske Lov = Kong Christian den Femtes Danske Lov 15. April 1683.
- D. W. O. = Allgemeine deutsche Wechsel-Ordnung.
- G. K. D. = Gældskommissionsdom.
- H. G. B. = Das allgemeine deutsche Handelsgesetzbuch.
- H. R. D. = Højesteretsdom.
- Konkursloven = Lov 51. om Konkurs samt om nogle Forandringer i de
gældende Bestemmelser om Pant og Eksekution 25.
Marts 1872.
- Kr. & P. R. D. = Kriminal- og Politiretsdom.
- L. O. s. H. St. R. D. = Landsover- samt Hof- og Stadsretsdom.
- Retsplejeloven = Lov 90. om Rettens Pleje 11. April 1916.
- Straffeloven = Almindelig borgerlig Straffelov 10. Februar 1866.
- S. & H. R. D. = Sø- og Handelsretsdom.
- T. f. Rvdk. = Tidsskrift for Retsvidenskab.
- U. f. R. = Ugeskrift for Retsvæsen.
- Vekselprocesloven. = Lov 66. om Vekselsager og Vekselprotester 28. Maj
1880.
- V. L. = Veksellov for Danmark 52. 7. Maj 1880.
- V. L. D. = Vestre Landsrets Dom.
- V. L. O. R. D. = Viborg Landsoverrets Dom.
- Ø. L. D. = Østre Landsrets Dom.
-

VEKSELLOV FOR DANMARK
AF 7. MAJ 1880

FØRSTE AFDELING.
Om trukne (trasserede) Veksler.

FØRSTE KAPITEL.
Om Veksselformen.

§ 1.

En Veksel skal indeholde:

a) udtrykkelig Benævnelse af Veksel, indført i selve Teksten, eller, hvis Vekslen er affattet i et fremmed Sprog, et tilsvarende Udtryk i dette Sprog;

b) den Pengesum, der skal betales (Vekselsummen);

c) dens Navn, til hvem Betalingen skal ske (Vekseltager, Remittent);

d) dens Navn, der skal indfri Vekslen (Vekselbetaler, Trassat);

e) Tid og Sted for Vekslens Udstedelse;

f) det Sted, hvor Betalingen skal ske;

g) dens Underskrift, der udsteder Vekslen (Vekselgiver, Vekseludsteder, Trassent).

I. 1. V. L. § 1 angiver udtømmende det for den saakaldte **Vekslens Form.** trukne (trasserede) Veksel nødvendige formelle Indhold, jfr. Kapiteloverskriften. Er nogen af de angivne formelle Fordringer ikke opfyldt, bliver Følgen, at paagældende Dokument ikke medfører Vekselret, jfr. V. L. § 5, d. v. s. er ugyldigt som Veksel. Og navnlig vil den hurtige Retsforfølgning efter Retsplejelovens Kap. 41 — Vekselprocessen — ikke kunne anvendes. Det maa dog allerede her betones, at Dokumentet ikke taber sin civilretlige Betydning, men vil kunne have Gyldighed som Anvisning eller, navnlig saafremt der er Tale om en saakaldt egen Veksel (V. L. § 95), som Gældsbrief. Der er m. H. t. Vekslens formelle Gyldighedsbetingelser i V. L. § 5 fastslaaet en anden Regel end den, der efter V. L. § 88 gælder for de materielle Fordringer, som udkræves ved Paatagelsen af Vekselforpligtelser. Reglen i V. L. § 1 gælder — ligesom Reglerne om Veksselformen overhovedet — kun for de i Indlandet udstedte Veksler, idet V. L. § 85 bestemmer, at Gyldigheden af en Vekselforplig-

telses Form bedømmes efter Loven paa det Sted, hvor Forpligtelsen er indgaaet.

Skriftlig. 2. Det er en selvfølgelig Forudsætning ved Lovens Angivelse af Vekselsformen, at en Veksel maa være skriftligt affattet. Mundtlige Løfter om at være forpligtet efter Vekselret har ikke vekselretlig Virkning¹⁾. V. L. kræver den skriftlige Form baade for den oprindelige Veksel (V. L. § 1 jfr. § 95) og for de senere i Henhold til denne paatagne Forpligtelser, saasom Akcept (V. L. § 21) og Endossement (V. L. § 11), se om Nødsadresse og Intervention V. L. §§ 56—58. I Kravet om Skriftlighed ligger ikke, at Vekslen skal være skrevet eller udfyldt med Haanden, endsige med Benyttelse af Blæk. Trykte eller maskinskrevne Veksler er gyldige. Derimod maa Underskrifterne være skrevne, jfr. nedenfor under G. 1. En med Blyant skrevet Veksel er gyldig. Blyantstilføjelser paa en fuldstændig, med varige Skrifttegn fremstillet Veksel kan efter Formodningen — d. v. s. indtil det modsatte bevises — ikke antages at ændre Veksels Indhold, men kun at være uforbindende Notater.

Sprog. 3. Det kræves ikke, at Vekslen er affattet i noget bestemt Sprog, jfr. V. L. § 1 a), eller at Underskriveren forstaar det Sprog, i hvilket Vekslen er affattet. Paastaar Underskriveren, at han paa Grund af manglende Sprogkundskab ikke har kendt eller burde kende²⁾ Veksels Indhold, maa han selv bevise sin Paastand, og overfor godtroende Erhververe af Vekslen nytter saadant Bevis ham end ikke, jfr. nedenfor under V. L. § 10. I. B. 2. Om Vekslen er skrevet i et levende eller dødt Sprog, er ligegyldigt, naar det blot drejer sig om et afsluttet Skriftsystems Bogstaver, f. Eks. hebræiske Skrifttegn eller Stenografi. De forskellige Vekslerklæringer kan affattes i forskellige Sprog. Er Vekslen affattet i fremmed Sprog, skal den, naar Retten eller Modparten forlanger det, ledsages af en af en autoriseret Translatør bekræftet Oversættelse. Oversættelse kan frafalde, naar begge Parter er enige derom, og Retten tiltror sig fornødent Kendskab til det fremmede Sprog, Retsplejelovens § 149 — L. 300. 30. Juni 1922 § 15³⁾.

¹⁾ Om U. f. R. 1887. 682 (L. O. s. H. St. R. D.) se nedenfor under V. L. § 9. I. 3. Dommen omhandler vel et udenfor Vekslen liggende skriftligt Tilsagn; men noget tilsvarende som ved Dommen fastslaet maa gælde om et mundtligt Veksellofte.

²⁾ Jfr. herved om et tilsvarende Forhold i U. f. R. 1910 A. 631 (L. O. s. H. St. R. D.), jfr. U. f. R. 1911 A. 270 (H. R. D.) nedenfor under Retsplejelovens § 444.

³⁾ Jfr. herved U. f. R. 1881. 1127 (L. O. s. H. St. R. D.), U. f. R. 1883. 1141 (G. K. D.).

4. V. L. antyder selv (§§ 1, navnlig a), 9, 19, 39, 66) **Tekst.** Sonden mellem Vekslens Indhold og Indholdet af Vekslens Tekst. Vekseldokumentet bestaar i Reglen af tre Dele: den egentlige Tekst, Overskriften og Underskriften. Indholdet af den egentlige Tekst i en trasseret Veksel er Betalingsmandatet, d. v. s. den i Vekslen liggende Opfordring fra Trassenten til Trassaten om at betale til Remittenten. Er Meningen hermed tvivlsom, bliver Vekslen ugyldig. Selvmodsigelser eller Uklarheder i Vekseltæksten, der ikke kan løses ved Fortolkning gennem Vekselloven (se saaledes eksempelvis V. L. §§ 3, 4, 6, 7), gør Vekslen ugyldig. Er der Tvivl, om der er ment en trasseret eller en egen Veksel — eksempelvis hvor Vekslen ved en ren Tankeløshed er affattet saaledes: »..... betaler De, betaler jeg« —, er Dokumentet ugyldigt som Veksel. OrtoGRAFISKE Unøjagtigheder og stilistiske Ubehjælpssomheder betyder intet, naar de ikke har Indflydelse paa Meningen. Det kræves, at Vekslen er læselig, omend ikke netop letlæselig. Naar det i V. L. hedder, at en Veksel skal »indeholde« eller »lyde paa« et eller andet, eller at noget er »nævnt« i Vekslen, kan det i Almindelighed ikke kræves, at det vedkommende staar i selve Vekseltæksten. Ved Overskriften paa Vekslen forstaas det, som findes skrevet ovenover Tæksten, og ved Underskriften det, som findes skrevet under Tæksten.

5. Det formelle Veksellindhold viser kun en formel Sandhed. Dels kræves det ikke til en Veksels Gyldighed, at der overhovedet ligger et materielt Skyldforhold til Grund. Og dels kræves det heller ikke, at de enkelte Vekselerklæringer er kommet i Stand i den Rækkefølge, som den fuldstændige Veksels Udvisende tilsiger. Akcept er gyldig, selvom Vekslen i Akceptøjeblikket ingen Udstedelsespaategning bærer, og Endossement er gyldigt, selvom Forsiden endnu ikke er beskrevet eller udfyldt. Der kan end ikke tales om nogen Formodning for, at Vekselerklæringerne opstaar i bestemt Tidsfølge, idet faktisk disse ofte kommer i Stand i anden Rækkefølge, end den fuldstændiggjorte Veksel udviser.

A. 1. Ved den paa dansk affattede Veksel er udtrykkelig **Veksel-** Benævnelse af Veksel nødvendig (Vekselsklausulen). Derved **klausul.** forstaas ikke blot selve Ordet Veksel, men ogsaa: Solaveksel, Primaveksel, Vekselsbrev, Vekselpapir, Vekseldokument, Vekselsløfte, Vekselsforkrivning og maaske Vekselsanvisning, derimod ikke Vekselsobligation, der har en særlig teknisk Betydning som Betegnelse for visse Gældsbreve, der ikke er stillede paa en fjernere Betalingstid end 3 Maaneder fra Udstedelsesdagen. og som

betegner sig som Vekselobligationer (Forordning af 26. November 1731). Saadanne Papirer, der ikke er Veksler, har her i Landet tabt deres Betydning, men bruges endnu i Norge. Til Vekselsbetegnelse er fremdeles ikke tilstrækkelig: Papir, Brev, Prima, Mandat, Tratte, og ejheller er et Dokument, hvori kun Betaling efter Vekselret eller Vekselstrengthed er lovet, nogen Veksel⁴).

2. Ved den i fremmed Sprog affattede Veksel kræves et tilsvarende Udtryk i dette Sprog. Saaledes paa engelsk: bill of exchange, draft, promissory note (= egen Veksel), paa tysk: Wechsel eller Betegnelser, som indeholder dette Ord, dog vistnok ikke Wechselanweisung, paa fransk: lettre de change, change, traite, billet à ordre, mandat acceptable, derimod ikke mandat non acceptable eller mandat, paa italiensk: lettera di cambio eller cambiale, paa hollandsk: Wisselbrief. Ordet »Veksel« er ved en i fremmed Sprog affattet Veksel formentlig ikke nok; det maa vistnok være en Benævnelse i paagældende Sprog.

3. Benævnelsen maa findes i Vekslens Tekst, d. v. s. i selve den Erklæring, hvorved Udstederen forpligter sig, jfr. herom ovenfor under I. 4; det er ikke nok, at den findes i Overskriften eller paa noget andet Sted af Papiret. Ejheller er det tilstrækkeligt, at den findes indenfor Tekstlinjerne, naar den ikke er forbundet med selve Forpligtelseserklæringen. Sædvanlig findes den i Tekstens Begyndelse (»Mod denne min Veksel«).

Veksel-
sum. B. Enhver Veksel skal lyde paa en Pengesum⁵). Veksler kan ikke lyde paa Varer, Værdipapirer, Banknoter, Statspapirer, Pantebreve, Aktier, Tratter (Veksler, Anvisninger eller Checks). Under Begrebet Penge falder Papirpenge (Pengerepræsentativer). Der kræves Angivelse af en bestemt Møntsort; men Arten af denne er ligegyldig. Baade fremmed Mønt og Mønt uden Kurs kan gøres til Genstand for Vekselforpligtelser. Tillæg som »efter Kurs« er tilladelige, jfr. nærmere nedenfor under V. L. § 35, naar blot den Pengesum, det drejer sig om, kan erkendes ud fra Vekslen selv. Tilladt maa saaledes være Angivelse i Vekslen af Kursværdien af en bestemt Sum fremmede Penge paa Forfaldsdagen. Der maa kun findes anført een Pengesum. En Veksel lydende paa flere, til forskellige Tider forfaldne Summer er ugyldig, jfr. V. L. § 3. Er Vekselsummen nævnt flere

⁴) Om U. f. R. 1887. 682 (L. O. s. H. St. R. D.) se nedenfor under V. L. § 9. I. 3. Om U. f. R. 1893. 666 (S. & H. R. D.) se nedenfor under V. L. § 21. II. A. 2.

⁵) Om U. f. R. 1890. 271 (V. L. O. R. D.) se nedenfor under V. L. § 88.

Gange med forskellige Beløb, gælder det, som mindst er, jfr. V. L. § 6. Indeholder en Veksel Tilsagn om Rente, anses det som uskrevet, jfr. V. L. § 7. Det kræves ikke, at Vekselsummen er nævnt to Gange, og det er ligegyldigt, om den betegnes med Bogstaver eller Tal. Ej heller kræves det, at Vekselsummen findes nævnt i selve Vekslens Tekst. Dog er en Trassat, der ellers var pligtig at honorere en paa ham trukken Veksel, sikkert beføjet til at nægte Honorering, naar Vekslens Beløb ikke er angivet paa sædvanlig Maade, d. v. s. en Gang i Overskriften med Tal og en Gang i Teksten med Bogstaver, eller paa en mod Forfalskning lige saa betryggende Vis. og Trassaten ikke i Forvejen, eksempelvis gennem Advisbrev, er underrettet om Beløbets Størrelse. Der er ikke fastsat noget Mindstepaalidende for Veksler.

C. 1. V. L. § 1 c) kræver udtrykkeligt i Vekslen anført Navnet paa den, til hvem Betalingen skal ske. Der er herved fastsat en Regel forskellig fra den, der ifølge Ch. L. §§ 1 og 2 gælder om Checks. Udstedelse af Ihændehaveveksler er altsaa utiltadt, idet disse er vekselretligt ugyldige. Lovens Fordring om Angivelse af Remittentens (Vekseltagerens) Navn kan sprogligt ske Fyldest paa flere Maader. Grundformlen er: »til N. N.«. Ordreklausulen: »til N. N. eller Ordre« er unødvendig, men tiltadt, da Vekslen efter Loven er et Ordrepapir, jfr. V. L. § 9. Tilsvarende gælder den lignende, men mindre nøjagtige Vending: »til N. N.'s Ordre«. En trasseret Veksel kan lyde paa Betaling til Trassenten eller dennes Ordre, jfr. V. L. § 2, saaledes indeholde Udtryk som: »til mig selv eller Ordre«, »til egen (eller) Ordre«, cfr. derimod om egne Veksler V. L. § 95. Og der er intet til Hinder for, at en trasseret Veksel til egen Ordre fra Trassentens Haand endosseres in blanco. Ugyldig er Klausulen: »til N. N. eller Indehaveren«, jfr. herved Ch. L. § 2. Ugyldige er vistnok Veksler »til Dem selv« eller til »Deres egen Ordre«, fordi Trassat og Remittent formentlig maa være forskellige Personer.

Remittent.

2. a. Navngivelsen maa være en saadan, at den kan passe paa den almindelige borgerlige eller særlige handelsmæssige Betegnelse af et Retssubjekt (Person, Firma eller Aktieselskab). Er denne Fordring opfyldt, bliver det uden Betydning, om den som Remittent betegnede Person virkelig eksisterer, eller om det Retssubjekt, som skulde betegnes med vedkommende Navn eller Firma, ogsaa virkelig fører dette og fører det retmæssigt eller i Strid med Loven. Vekslen er i alle Tilfælde gyldig i formel Forstand. Den omtalte Fordring vil som oftest være op-

fyldt. Familienavnet er tilstrækkeligt, selvom der er flere Bærere af dette paa det Sted, Remittenten bor. Fornavn kræves ikke og er i sig selv ikke tilstrækkeligt. Undertiden er Fornavn brugt som Efternavn (Carl, Samuel, Curt o. s. v.); i saa Fald er saadanne Benævnelser nok. Har Remittenten en legal Repræsentant, kræves Betegnelse af denne ikke og er i sig selv ikke tilstrækkelig, idet der maa ske en Tilføjelse, der viser, at den repræsenterede skal være berettiget. Naar en Navngivelse som anført derimod ikke foreligger, er det ikke tilstrækkeligt, at man maaske ud af den brugte Benævnelse eller supplerende Oplysninger kan slutte sig til, hvem der menes (»til min Kone«, »til min Søn Karl«). Ved en ellers gyldig Navngivelse skader uvæsentlige Fejl eller Unøjagtigheder ikke, naar Identiteten mellem den nævnte og den virkelig mente Remittent godtgøres. At Fornavnet er fejlagtigt, vil under de angivne Omstændigheder ikke gøre Vekslen ugyldig.

b. Fordi de under a nævnte Fordringer til Vekslens formelle Gyldighed er opfyldt, er det ikke givet, at Remittenten kan støtte Ret paa Vekslen. Her er det principielt afgørende, om paagældende Retssubjekt (Person, Firma eller Aktieselskab) virkelig og retmæssigt fører vedkommende borgerlige eller handelsmæssige Navn. Men det maa erkendes, at et Navn eller Firma, som vedkommende i daglig Handel og Vandel til Stadighed benytter, ogsaa kan indføres som Remittentbetegnelse og begrunde Ret ifølge Vekslen for vedkommende. Saaledes eksempelvis »Kunstnernavne« (Pseudonymer), naar vedkommende almindeligvis er kendt under saadan Benævnelse. Endelig maa det fastholdes, at mindre Afvigelser, naar der ikke er Tvivl om Identiteten, er uden skadelig Virkning⁶⁾.

⁶⁾ I U. f. R. 1889. 62 (S. & H. R. D.) blev Vekselsagen under Indstævntes Udeblivelse afvist som ikke behørigt deduceret, da Vekseltagerens i Vekslen anførte Navn (»Chr. Bartholdi«) for et enkelt Bogstavs Vedkommende var forskelligt fra Sagsøgerens Navn (»Chr. Bartholdy«), og da intet under Proceduren var paaberaabt om, at Sagsøgeren dog var berettiget til at indtale Vekslen, saaledes at der altsaa netop var Tvivl om Identiteten, cfr. derimod om et beslægtet Spørgsmaal U. f. R. 1885. 215 (S. & H. R. D.) nedenfor under V. L. § 39. I. A. 1. Tilsvarende til U. f. R. 1889. 62 (S. & H. R. D.) er U. f. R. 1895. 1255 (S. & H. R. D.): »D. Vogt & Co.« og »D. Voigt & Co.« (Udeblivelsessag) og U. f. R. 1902. A. 7 (L. O. s. H. St. R. D.): Sagen, der af en Bank som Endossatar var anlagt mod Udstederen af en egen Veksel, som i Stævningen sagdes at være udstedt til Bagermester T. Melms, blev under Indstævntes Udeblivelse afvist ex officio som ikke behørigt deduceret, da den under Sagen fremlagte Veksel saas at være udstedt til Bagermester F. Melms.

c. Ved de under a—b nævnte Overvejelser vil Grundsætningerne i Firmalov 23. 1. Marts 1889 Kap. 2, Lov om Aktieselskaber 468. 29. September 1917 §§ 1—13, Lov om Foreningsregisteret 100. 31. Marts 1926 være afgørende, for saa vidt de paagældende Loves Omraade angaar.

d. At Vekslen, uagtet Remittenten efter det under b anførte ikke vil kunne støtte Ret paa den, er formelt gyldig, har Betydning i Tilfælde af dens Videreendossement, naar Transportrækken er formelt behørig efter V. L. § 39. Paagældende utilstrækkeligt betegnede Remittent vil vel ikke selv blive forpligtet ved det paa Vekslen anførte Navn; men dette gør efter V. L. § 88 ingen Forandring i de øvrige Vekselskyldneres Ansvar.

3. Det er tilladt at anføre flere Remitterter i en Veksel. Forsaaavidt Betegnelsen er kumulativ (»til A. og B.«), maa der antages at indtræde Partialberettigelse, d. v. s. materiel Berettigelse efter Anparter; men under Vekselprocessen maa samtlige Remitterter optræde i Forening for at kunne indtale Vekselsummen, jfr. Retsplejelovens § 255. Stk. 2, ligesom Retten til Endossering maa antages at foreligge kollektivt⁷⁾. Er Betegnelsen derimod disjunktiv (»til A. eller B.«), indtræder vistnok Solidarberettigelse, d. v. s. enhver af Remitterterne kan kræve hele Vekselsummen af Vekseldebitor, og enhver af Remitterterne kan formentlig paa egen Haand endossere.

D. 1. Sprogligt anvendes til Angivelse af Trassaten Formen **Trassat.** af en Adresse, idet paagældende Navn anføres tilvenstre under Vekslens Tekst. Dette er dog kun en sædvanlig, derimod ingen nødvendig Form. Adressen maa staa paa Vekslens Forside og kan altsaa ikke som i ældre Tider staa paa Bagsiden⁸⁾.

2. Om den til Vekslens formelle Gyldighed fornødne Navngivelse af Trassaten gælder tilsvarende som ovenfor under C. 2. a. m. H. t. Remittenten anført. Veksler, der betegner fingerede Personer som Trassater, er gyldige ligesom falske Veksler, jfr. V. L. § 88. Familienavnet er tilstrækkeligt; er der flere af dette paa Adressestedet, maa Vekselejeren være berettiget til at forevise og optage Protest hos hvilkensomhelst af dem. Spørgsmaalet, om den Person, der betegnes som Trassat, bliver forpligtet ved den anførte Betegnelse, jfr. om tilsvarende m. H. t. Remit-

⁷⁾ Jfr. om U. f. R. 1913. A. 607 (V. L. O. R. D.) nedenfor under V. L. § 14. I. 2.

⁸⁾ I U. f. R. 1916. A. 1036 (L. O. s. H. St. R. D.) dømtes en udebleven Indstævnt til at betale en af ham til Sagsøgeren udstedt 3 Maaneders egen Veksel, uanset at Ordet »jeg« manglede i Vekslens Tekst.

tentens Berettigelse ovenfor under C. 2. b, kan først rejses, naar Trassaten har akcepteret, jfr. V. L. § 23 smh. m. § 21^o).

3. Der kan angives flere Trassater paa en Veksel. Retsvirkningen af Trassering paa flere Personer er vistnok den, at Kreditor kan optage Protest for manglende Akcept, naar blot een af Trassaterne ikke akcepterer, og Protest for ikke betryggende Akcept, naar blot een af Akceptanterne bliver usikker; derimod maa Kreditor vende sig mod alle Akceptanterne, før han kan tage Regres paa Grund af manglende Betaling. Angivelsen af de flere Trassater maa ske kumulativt (»A. og B.«), hvorimod en disjunktiv Angivelse af flere Trassater (»A. eller B.«) gør Vekslen ugyldig, ligesom Ugyldighed ogsaa indtræder, naar det bestemmes, at flere Trassater skal hæfte pro rata. En Sigtveksel paa flere Trassater er principielt gyldig, men maa præsenteres for dem alle samme Dag, idet den ellers vilde komme til at indeholde flere Forfaldsdage, jfr. V. L. § 32, hvilket strider mod V. L. § 3. Præsenteres den slet ikke indenfor den i V. L. § 32 jfr. § 19 omhandlede Frist, er den gyldig overfor alle Akceptanter, idet Fristens sidste Dag anses som Forfaldsdag overfor dem alle, V. L. § 32 smh. m. § 19.

^o) Om U. f. R. 1889. 62 (S. & H. R. D.) se ovenfor under C. 2. b. Om U. f. R. 1889. 926 (S. & H. R. D.) henvises til nedenfor under V. L. § 21. II. A. 4. b. Om U. f. R. 1895. 1255 (S. & H. R. D.) se ovenfor under C. 2. b. Om U. f. R. 1900. 774 (S. & H. R. D.), 941 (S. & H. R. D.) og U. f. R. 1901. 306 (S. & H. R. D.) henvises til nedenfor under G. 2. Om U. f. R. 1902. A. 7 (L. O. s. H. St. R. D.) se ovenfor under C. 2. b. I U. f. R. 1906. A. 867 (G. K. D.) var Vekslen trukket paa og akcepteret af »Elvin Ottosson«, hvorimod Navnet paa Indstævnte, der under Sagen udeblev, i Stævningen angaves som »Elvin Ottosson«. Sagen afvistes ex officio som ikke behørigt deduceret. U. f. R. 1909. A. 694 (L. O. s. H. St. R. D.): I et Tilfælde, hvor en Veksel var akcepteret af »A. & B.«, og hvor A., der var stævnet alene til at indfri Vekslen, paastod, at Vekslen ikke var akcepteret af ham personlig, men af Interessentskabet »A. & B.«, og at han derfor burde have været stævnet som Meddeltager i dette Interessentskab, statueredes det, at Indstævningen havde været behørig, da et Firma som det nævnte ikke var anmeldt. Tilsvarende til U. f. R. 1906. A. 867 (G. K. D.) er U. f. R. 1914. A. 543 (L. O. s. H. St. R. D.): »Larsson« og »Larsen«. I U. f. R. 1918. A. 456 (L. O. s. H. St. R. D.) havde en mindreaarig A. af C. købt et Klaver paa Afbetaling, saaledes at A. var pligtig at akceptere Veksel for Købesummen. Kontrakten herom blev medunderskrevet af B. »som Fader og Kurator« for A., medens en af C. paa A. og B. trukket Veksel blev akcepteret af dem begge. Under en af C. mod B. anlagt Sag til Indfrielse af Vekslen blev B. imidlertid frifundet, da det maatte have staaet C. klart, at B. kun som Kurator tegnede sit Navn paa Vekslens Forside og ikke derved agtede at paatage sig noget Ansvar for Vekslens Indfrielse, jfr. nedenfor under Retsplejelovens § 444.

E. 1. Angivelsen af Datum for Vekslens Udstedelse¹⁰⁾ er en **Udstedelsesdatum**. rent formel Fordring fra Lovens Side, idet det ikke er nødvendigt, at Vekslen virkelig er udstedt paa det Sted eller den Tid, den selv udsiger. Bevis for Ante- eller Postdatering kan derfor ikke i og for sig skade Vekslens formelle Gyldighed. Herefter maa den, som har retlig Interesse deri, have fri Adgang til at føre Bevis for, at Vekslen er urigtigt dateret, saaledes at Dateringen af en Veksel kun afgiver en Formodning for det sande Datum for Indgaaelsen af Forpligtelsen¹¹⁾. Udstedelsesdatum er kun afgørende for Udstedelsestiden, derimod ikke for Tiden for de øvrige Vekselerklæringers Opstaaen, saaledes ved Veksler til egen Ordre ikke for Ustederens Endossement og ejheller for Akcepten. For saa vidt angaar den vekselretlige Betydning, Angivelse af Datum for Vekslens Udstedelse har ifølge V. L. §§ 19, 32, 33 (Tiden) og §§ 84, 85 (Stedet), gælder de paa Vekslens urigtige Datering støttede Indsigelser ifølge Retsplejelovens § 444, Stk. 2, ogsaa under selve Vekselprocessen. For saa vidt angaar Umyndighedsindsigelsen, maa efter Retsplejelovens § 444, Stk 1, noget tilsvarende gælde; en Postdatering ophæver derfor ikke Virkningen af Inhabilitet paa den Tid, Vekslen i Virkeligheden blev underskrevet. Derimod har en i selve Vekslen stedfindende Uoverensstemmelse i Dateringen, f. Eks. i Over- og Underskrift, eller en meningsløs Datering, f. Eks. naar Vekslen lyder paa den 29. Februar i et Ikke-Skudaar, samme Virkning som manglende Datering. Mangler Aarstallet for Udstedelsen, er Vekslen ogsaa ugyldig¹²⁾, medmindre man af andre Omstændigheder,

¹⁰⁾ Om U. f. R. 1894. 420 (L. O. s. H. St. R. D.) se nedenfor under V. L. § 5. I. 6.

¹¹⁾ U. f. R. 1900. 813 (L. O. s. H. St. R. D.): Da en Vekselejer, til hvem Vekslen var bleven overleveret udateret, havde dateret den med en tidligere Dato end Udstedelsesdagens, men ikke havde bevist sin Paastand om at have faaet Tilladelse dertil, og da Vekslen, naar Udstedelsesdagen lagdes til Grund, var protesteret de non solutione før Forfaldsdagen, hvorefter Protesten var uden Betydning, kunde Vekslejereren ikke søge Regres hos Trassenten. Dommen udtalte, at Underretten ikke — som sket var — under Vekselsagen burde have nægtet Indstævnte Udsættelse for at føre Vidner om, at Vekslen var dateret paa en tidligere Dag end den virkelige Udstedelsesdag. U. f. R. 1913. A. 527. (H. R. D.): En Mand, der havde tegnet sig som Endossent paa en tre Maaneders Veksel, søgtes til at betale denne, der var dateret den 18. August 1910, og som var protesteret de non solutione den 21. November 1911. Da det efter det oplyste maatte antages, at Vekslens virkelige Udstedelsesdag var den 18. August 1911, og at der kun forelaa Fejlskrift, hvad Sagsøgte ejheller bestred, ansaas Vekslen hverken præskriberet eller præjudiceret, og Sagsøgte dømtes.

¹²⁾ Jfr. om U. f. R. 1887. 738 (V. L. O. R. D.) nedenfor under V. L.

f. Eks. Stempelmærkets Datum, kan slutte sig til de virkelige Forhold¹³), jfr. nedenfor under 2 om Tidsbetegnelsen.

2. Tids- og Stedsbetegnelsen maa være utvetydig. Eksempler: Den 24. Maj 1924, Nytaarsdag 1925, St. Hansdag 1926, 3. 2. 27. — Bergen, Nykøbing (selv om der er flere Byer af dette Navn). Derimod ikke som Tidsdatering »Kongens Fødselsdag«, »N. N.s Fødselsdag« eller en af Almanakkens Helgen- eller Markedsdage — eller som Steddatering Vestergade, Østergade o. s. v., da heri ikke indeholdes nogen Angivelse af, hvilken By, der er Stedet for Vekslens Udstedelse.

3. Vekslen maa som det formelle Produkt af eet Betalingsmandat vel indeholde Navne paa flere Udstedere, men kun een Datering (Tids- og Stedsangivelse m. H. t. Udstedelsen). Dateringens Plads paa Vekslen er ligegyldig, naar det blot er klart, at det drejer sig om Udstedelsesdatum.

Betalings- F. 1. Medens V. L. § 3 ikke indeholder nogen Fordring om Angivelse af den Tid, da Betalingen skal ske, kræver V. L. § 1, at en Veksel skal indeholde det Sted, hvor Betalingen skal ske. Sprogligt set kan dette ske paa enhver utvetydig Maade. Den sædvanlige Formel er: »betalbar i X. hos Y.« eller »betalbar i X.« anført tilvenstre under Trassatens Adresse. Dog kan Betalingsstedet gaa ind som Led i Betalingsordren: »Behag mod denne Veksel at betale i Aarhus«, forsaavidt derved ikke bevirkes nogen sproglig Tvivl (»Mod denne Veksel betaler De til Henry Møller i Odense«). Betegnelser med »her —« er tilstrækkelige, idet derved maa anses sigtet til Udstedelsesstedet. »Betalbar ved Udstederen« er fyldestgørende, forsaavidt Udstederens Bopæl fremgaar af Vekslen. Stedsbetegnelse er nødvendig, selvom det er notorisk, hvor det Firma bor, paa hvilket Vekslen er trukket. Dog kan særlig Stedsbetegnelse ikke fordres, naar Firmaet indeholder Stedets Navn (»Privatbanken i Kjøbenhavn«). Om Praxis angaaende domicilierede Veksler henvises til nedenfor under V. L. §§ 4 og 43.

2. Stedsangivelsen maa principielt være den korrekte Betegnelse for et virkelig eksisterende Sted (Købstad, Handelsplads, Landsbysogn). Gade og Husnummer eller paa Landet Gaardens

§ 5. I. 7, se ogsaa U. f. R. 1906. A. 869 (G. K. D.), hvor Dokumentet indeholder Udstedelsesdato, men ikke Aarsangivelse.

¹³) I U. f. R. 1903. A. 250 (S. & H. R. D.) manglede Aarstallet i en trasseret Veksels Datering; men alligevel blev den til Vekslens Indfrielse indstævnte Akceptant, som ikke gav Møde under Sagen, dømt efter Paastanden, allerede fordi Vekslens Stempel, der var kasseret med Akceptantens eget Navn, havde en fuldstændig Datering.

Navn er hverken nødvendigt eller tilstrækkeligt. Paa Landet vil man maaske være mindre streng i Fordringerne. Sædvanlige Forkortelser (»Kbh.«) er tilladt. Er der flere Steder af samme Navn (Bergen, Nykøbing, Frankfurt), er Lovens Fordring opfyldt. Vekselejerer maa kunne optage Protest paa hvilket som helst af Stederne, saaledes at det Sted gælder som Betalingssted, hvor Præsentation og Protest faktisk finder Sted. At Vekselejerer har valgt det Sted, hvor han vidste eller maatte vide, at Debitor ikke kunde træffes, vil efter Omstændighederne kunne begrunde Erstatningskrav. Betegnelser som »i Antræffelsestilfælde«, »paa Antræffelsessted«, »overalt« o. lgn. indeholder overhovedet ikke nogen vekselretlig Stedsbenævnelse. Angiver en Veksel ikke noget virkelig eksisterende Sted som Betalingssted, er den formentlig ugyldig. Indeholder den derimod en Stedsangivelse som ovenfor krævet, skader uvæsentlige Fejl eller urigtige Betegnelser ikke. Uden Betydning maa det saaledes være, at et til Kommunen A. hørende Omraade paa Grund af sin Beliggenhed postalt eller efter gængs Betegnelse henføres under Kommunen B. En Veksel trukket paa Aksel Petersen, Falkonerallé 2, København, er betalbar i København og ikke paa Frederiksberg, jfr. V. L. § 4, Stk. 2; indeholder den en Nødsadresse paa København, kræves efter V. L. § 56 Præsentation og Protest ogsaa hos Nødsadressaten; er den gjort betalbar ved en Bank i København, anses den ikke som (ægte) domicilieret Veksel, jfr. V. L. §§ 4, 18, 24, 43, 44, 45. Deles en Kommune i flere, maa det antages, at hver af disse — eller de Kommuner, hvori de indlemmes — er gyldigt Betalingssted. Om Praxis angaaende domicilierede Veksler henvises til nedenfor under V. L. § 4 og 43.

3. Stedsangivelsen kan ske paa to Maader: enten derved, at der udtrykkeligt som Betalingssted nævnes et Sted, jfr. V. L. § 1, eller derved, at der sker en Angivelse af et Sted ved Trassatens Navn, V. L. § 4, Stk. 2. Indeholder Vekslen ingen af disse Angivelser, er den ugyldig. At anføre flere Betalingssteder anses i Almindelighed efter nordisk — derimod ikke tysk — Retsopfattelse for tilladeligt. Vekslen maa vel anses for ugyldig, hvis Meningen er, at Vekselejerer først skal kunne tiltræde sin Regres efter at have ladet Vekslen præsentere og protestere paa alle Stederne. Men i Almindelighed er den naturlige Opfattelse af Tilføjelsen af flere Betalingssteder den, at Vekseludstederen har givet Vekselejerer Valget, saaledes at han kan præsentere til Akcept eller Betaling paa hvert af Stederne; er Akcept meddelt eller Protest optaget, er dermed Akceptstedet eller Proteststedet

valgt som Betalingssted. En i en saadan Veksel tilføjet Nødsadresse kan kun være forbindende, forsaavidt den lyder paa det valgte Betalingssted.

Udstederens Underskrift. G. 1. Da V. L. § 1 fordrer Vekseludstederens Underskrift¹⁴), er det nødvendigt, at denne befinder sig paa Vekslens Forside under eller efter Vekslens Tekst (Betalingsmandatet). Naturligvis kan Udstederen underskrive en Vekselblanket, der først senere udfyldes. Det er ikke fyldestgørende, at Repræsentanten underskriver, og den repræsenterede nævnes i Vekselteksten. Underskriften maa være haandskrevet; Tryk eller Stempel er ikke nok, ejheller naar Stemplet fremtræder som Facsimile. Ved en af en Sag- og Personbetegnelse sammensat Firmabenævnelse er det tilstrækkeligt, at Sagbetegnelsen er stemplet og Personbetegnelsen haandskrevet (»Papir- og Papfabrikken Sadowa, Moritz Auerbach & Co.«). Firmaunderskrift paa sædvanlig Maade, enten gennem Signatur eller per procura med Tilføjelse af Prokuristens Underskrift eller, forsaavidt angaar Aktieselskaber, ved vedkommende Direktør, er tilstrækkelig. Underskrift med paaholden Pen er tilstrækkelig, jfr. herved Danske Lov 5. 1. 7., og muligvis ogsaa blot Segl eller Bomærke, jfr. samme Lovsted. At Underskriften skal være letlæselig, kan ikke kræves. Derimod kræves, at den er læselig, i det mindste for dem, der kender Udstederens Navntegning. Ellers er Vekseln ugyldig. Naturligvis maa der ikke indføres Tilføjelser, hvoraf fremgaar, at det ikke drejer sig om Underskrift som Udsteder.

2. Om den til Vekslens formelle Gyldighed fornødne Navngivelse gælder tilsvarende som ovenfor under C. 2. a. m. H. t. Remittenten anført. Om Underskriften i Virkeligheden er falsk, jfr. V. L. § 88, eller om den derved betegnede Person ikke eksisterer, er for Vekslens formelle Gyldighed uden Betydning. Familienavnet er tilstrækkeligt, selvom der paa Udstederens Bopæl findes flere af dette. Fornavn er irrelevant. Stedsbetegnelse kræves ikke. Om de for Udstederens vekselretlige Hæftelse afgørende Grundsætninger henvises til ovenfor under D. 2, jfr. C. 2. b. og om Handelsbenævnelser til C. 2. c¹⁵).

¹⁴) Se saaledes om U. f. R. 1911. A. 103 (L. O. s. H. St. R. D.) nedenfor under V. L. § 5. I. 6; i U. f. R. 1918. A. 614 (L. O. s. H. St. R. D.) manglede Vekseludstederens Underskrift, hvorfor en Sag anlagt mod Akceptanten til Vekslernes Indfrielse ikke kunde behandles som Veksel-sag med Undladelse af Forligsmægling.

¹⁵) U. f. R. 1891. 742 (S. & H. R. D.): Da Anmeldelsen til Firmaregistreret gik ud paa, at der »til Stiftelse af Gældsforpligtelser udfordredes begge Deltagernes Underskrift under Firmanavnet«, kunde den af den

3. Flere Udstedere kan figurere paa Vekslen, jfr. ovenfor E. 3. Udstrygning af et eller flere af Navnene lader de andres Vekselforpligtelse uberørt.

ene Interessent alene med Firmanavnet »Ingwersen & Jacobsen« under- tegnede Veksel ikke være forbindende for den anden Interessent eller for Firmaet som saadant. Ej heller kunde Endossataren — Sagsøgeren — støtte nogen Ret paa, at der uden Indstævntes Vidende eller Vilje af den anden Interessent var sket Afbetalinger paa Vekslen, og selvom Indstævnte ved Firmaets Køb af de Varer, Vekslen var udstedt for, kunde siges at være blevet forpligtet til at betale Varerne, kunde Sagsøgeren, da Vekslen forlængst var forældet, ikke ved Endossementet have erhvervet en i Salget af Varerne grundet, af Vekslen uafhængig, Ret til Købesummens Betaling, jfr. nedenfor under V. L. § 93. VI. A. 1. Da der ej heller, som af Sagsøgeren ment, kunde blive Anvendelse for V. L. § 93, jfr. nedenfor under denne § V, irifandtes Indstævnte. I U. f. R. 1900. 774 (S. & H. R. D.) irifandtes — i alt Fald for Tiden — det indstævnte Firma, da Vekslen var udstedt per procura, men der savnedes Oplysninger om Prokurasignaturforholdene. U. f. R. 1900. 941 (S. & H. R. D.) omhandler en Sag om Indfrielse af en Veksel, udstedt af »Kjøbenhavns Bluse- og Linnedfabrik N. P. Nielsen« og behørigt protesteret, hvilken Sag under de Indstævntes Udeblivelse ex officio blev afvist fra Sø- og Handelsretten som ikke behørigt deduceret, da der intet var oplyst om, at Vekseludstederne var identiske med det indstævnte Firma, der til Handelsregistret var anmeldt som »Firmaet Kjøbenhavns Bluse- og Linnedfabrik ved N. P. Nielsen og J. P. Jensen«. I U. f. R. 1901. 306 (S. & H. R. D.), hvor den ene af 2 Firma- indehavere, der ifølge Anmeldelsen til Handelsregistret hver for sig kunde tegne Firmaet, i dets Navn havde udstedt en Veksel, hvor det senere var blevet anmeldt til Handelsregistret, at Udstederen ikke kunde tegne Firmaet alene, men kun i Forening med Medinteressenten, og hvor Vekseludstederen endelig var udtraadt af Firmaet, antoges det, at en Veksel, som den nævnte Vekseludsteder havde udstedt alene i Firmaets Navn til Fornyelse af den ovennævnte Veksel, efter at hin Anmeldelse om Signaturændringen var gjort til Handelsregistret, men før sin Udtrædelse, maatte være forbindende for Firmaet og den anden Interessent som dets Eneindehaver, da det maatte anses uberettiget overfor Vekselkreditor, at den sidstnævnte Interessent, som overfor sin Medinteressent havde erkendt, at Gælden paahvilede Firmaet, havde undladt at medunderskrive den nævnte Fornyelsesveksel. I U. f. R. 1909. A. 232 (L. O. s. H. St. R. D.) udtales det, at Vekselmod- tagerens gode Tro er irrelevant, naar Vekslen ikke er udstedt af de i et Interessentskab signaturberettigede; Interessentskabet, som ikke gav Møde, irifandtes. U. f. R. 1914. A. 311 (L. O. s. H. St. R. D.) statuerede, at N. N., der ejede et Blad, som overgik til Aktieselskab, medens han forblev som Prokurist og Redaktør, overfor en Bank hæftede for Veksler underskrevet med Bladets tidligere Navn og derunder N. N.s Navn. U. f. R. 1915. A. 91 (L. O. s. H. St. R. D.) afviste under Indstævntes Udeblivelse ex officio en mod et Firma ved dets eneste Indehaver anlagt Veksel, da den fremlagte Veksel var udstedt per procura, uden at der forelaa nogen Paastand om, at Underskriveren havde Prokura for det indstævnte Firma. Se iøvrigt om Praxis nedenfor under V. L. § 9. I. 3.

Tilladelige Klausuler. II. Foruden Vekslens ovenfor beskrevne nødvendige Indhold kan den rumme en Del Tilføjelser af forskellig Art, som ikke er nødvendige, men dog tilladte. Enhver Tilføjelse, som er i Strid med Papirets Egenskab af Veksel, er utilladelig. Tilladt er:

1. Klausuler, som angaar Vekselforpligtelsen: a) Rektaklausulen, jfr. V. L. §§ 9, Pkt. 2, og 15, b) Nødsadresse, jfr. V. L. §§ 56 og 62, c) Domicilangivelse, jfr. V. L. §§ 4, 18 og 43, d) Tilføjelsen af, hvor paa Betalingsstedet Vekslen er betalbar (uægte Domicilangivelse), e) Protestundladelsesklausulen, jfr. V. L. § 42, f) Betegnelse af Duplikat (Prima, Sekunda o. s. v.), jfr. V. L. § 66. Den under f) nævnte Klausul angaar ikke egne Veksler, jfr. V. L. § 95.

Advis-klausul. 2. Klausuler, som ikke angaar Vekselforpligtelsen:

a) Advisklausulen, d. v. s. en Bemærkning om, at Trassaten først skal honorere ifølge nærmere Meddelelse fra Trassenten. Klausulen er for Vekseludstederens Forpligtelse overfor Remittenten og dennes Eftermænd uden Betydning. Trassaten har efter Vekselret ingen Pligt til at acceptere, og Klausulen har derfor kun Betydning efter almindelig Civilret.

Valuta-klausul. b) Valutaklausulen, d. v. s. en Bemærkning om den Maade, hvorpaa Udstederen har modtaget eller skal modtage Modværdi fra Remittenten for Vekslen (»Valuta modtaget«, »Valuta i Regning« o. s. v.). Denne Klausul er ligeledes uden vekselretlig Betydning, og selv som almindelig civilretligt Bevismiddel vil den faa ringe eller ingen Vægt, da den ofte bruges i Strid med det virkelig underliggende Forhold¹⁶⁾.

Dæknings-klausul. c) Dækningsklausulen, d. v. s. en Bemærkning om den Maade, hvorpaa Udstederen har ydet eller skal yde Modværdi til Trassaten (Anmodning om »at stille i Regning«). Betydning — og det kun civilretligt, ikke vekselretligt — faar Klausulen ved den saakaldte Kommissionstratte, d. v. s. Veksel for fremmed Regning (»stil Beløbet i Regning for N. N.«). Trassaten kan, naar

¹⁶⁾ Dommen i U. f. R. 1892. 829 (H. R. D.) udtaler, at den Omstændighed, at en Del efter en Tømrermesters Død i hans Bo forefundne indfrieede Veksler var udstedte af Tømrermesteren til en senere ogsaa afdød Fabrikant og af denne endosserede, ikke kunde vække nogen Formodning for, at de ved deres Endossering indkomne Beløb var kommet Fabrikanten tilgode, bl. a. fordi det maatte antages, at de to Mænd havde staaet hinanden bi ved Udstedelse af Veksler til derpaa at rejse Laan hos Pengeinstituter. Deraf, at Vekslerne indeholdt den Klausul »Valuta modtaget i Arbejde«, fandtes efter de foreliggende Omstændigheder ikke at kunne sluttes, at Vekslerne var givet Fabrikanten i Betaling for leveret Arbejde. Om U. f. R. 1893. 601 (L. O. s. H. St. R. D.) se nedenfor under V. L. § 93. III. B. 2.

han har indfriet Vekslen, rette sit Dækningskrav mod den, for hvis Regning Vekslen er trukket.

d) Pantsætningsklausulen, hvorved der efter civilretlige Regler stiftes en Panteret for Vekselkreditor.

e) Betegnelse af Vekslen som Solaveksel, jfr. V. L. §§ 66 og 95.

f) En i Vekslen optaget Fremstilling af det underliggende civilretlige Forhold, naar blot ikke derved Vekselforpligtelsen gøres afhængig af den til Grund liggende causa. Tilladt er Betegnelser som: Depotveksel, Kautionsveksel og Garantiveksel.

g) Bemærkninger om, hvem der bærer Stempel og Omkostninger¹⁷). — Om Vekslers Stempeling bestemmer Stempelov 113. 1. April 1922 § 96, jfr. L. 308. 22. Decbr. 1927 § 23:

Stemp-
ling.

¹⁷) I U. f. R. 1893. 699 (S. & H. R. D) udtales det i en Sag mellem to Købmænd om Betaling for leverede Varer at være Skik og Brug, at Sælgeren, naar han inddrager Betalingen for Varerne ved at trække Veksler paa Køberen, selv afholder Udgifterne ved Vekslernes Stempeling. I U. f. R. 1897. 523 (S. & H. R. D.) udtales det, at ægte hollandske Oste af Grossister sædvanlig ikke her i Landet sælges anderledes til Urtekræmmere til Forhandling end mod kontant Betaling. Eftersom det var en særlig Indrømmelse, at Varerne var solgt den indstævnte Urtekræmmer mod hans 2 Maaneders Akcept, maatte han være pligtig til at betale saavel Vekslens Stempeling som den med dens Omsætning forbundne Diskonto. Da Køberen havde vægret sig herved, ansaas Beløbet som straks forfaldent. Ligesaa U. f. R. 1897. 897 (S. & H. R. D.): Et Handelsfirma, der som en Indrømmelse til en Detailhandler var gaaet ind paa ved de maanedlige Opgørelser at modtage Veksler som Betaling for de allerede forfaldne Beløb, kendtes berettiget til Godtgørelse for Stempelafgiften og til fornøden Diskonto (sædvanlige højeste Nationalbankdiskonto). I U. f. R. 1901. 327 var Spørgsmaalet til Grosserer-Societetet formuleret saaledes: »Vi har af et Firma her paa Pladsen købt et Parti Varer pr. 3 Mdrs. Akcept eller pr. kontant ÷ 2 pCt.. Da vi nu ønsker at betale Varerne med en 3 Mdrs. Veksel, tillader vi os at forespørge, om det er os som Akceptanter eller omtalte Firma som Trassenter, der skal bære Omkostningerne til Vekselstemplerne, og om der overhovedet har udviklet sig nogen Koutume m. H. t. dette Spørgsmaal«, og Responsum af 2. Marts 1900 saaledes: »Naar Køberen udsteder en Solaveksel som Betaling for Varer i en loco-Forretning, er det Koutume, at han selv betaler Vekselstemplet«. I Grosserer-Societetets Responsum af 21. Juli 1905, se U. f. R. 1906. A. 485, oplyste Komitéen, at for saa vidt Veksel er ydet som Betaling for forfaldent Beløb, maa Akceptanten betale Diskonto og Stempel. I Grosserer-Societetets Responsum af 20. December 1912, se U. f. R. 1913. A. 642, hedder det: »— — — at den, der paa en andens Vegne som første Ihænde-haver af en fra Udlandet indkommen Veksel forsyner denne med dansk Stempel, ordentligvis bør søge sig sine Udlæg refunderede hos sin Kommittent. Hvorvidt Stempelgebyret bliver at udrede af Trassent eller Trassat (Køber eller Sælger), vil i det enkelte Tilfælde afhænge af trufne Aftaler ved Handlens Afslutning eller gældende Usus i den paagældende Branche.«

»Veksler, der ikke lyder paa længere Tid end 8 Dage fra Sigt eller 14 Dage fra Dato, stemples til 25 Øre.

Alle andre Veksler stemples, naar deres Paalydende ikke overstiger 2000 Kr., til 25 Øre for hver 500 Kr. eller Del deraf og ellers til 50 Øre for hver 1000 Kr. eller Del deraf.

Naar der i en Veksel betinges Sikkerhed ved Pant eller Kautation, stemples Dokumentet efter 2den Klasses Takst [$\frac{1}{6}$ pCt. af Værdien].

Veksler kan ved Paategning endosseres eller transporteres saavel til bestemt Person som til Ihænde-haveren uden Stempel.

Er en Veksel ikke udfærdiget i Overensstemmelse med Veksel-lovgivningen, kommer de for Gælds-breve foreskrevne Regler til Anvendelse.

Naar et Dokument, der ikke opfylder alle Betingelser for at betragtes som en gyldig Veksel, af Udstederen overgives en anden med Beføjelse for denne til at udfylde det manglende, behandles det dog med Hensyn til Stemplingen og Ansvar for Undladelse deraf som en Veksel. En Beføjelse som den anførte formodes at foreligge, naar Dokumentet betegner sig som Veksel.«

Om udenlandske Veksler bestemmer Stempel-lovens § 3 Nr. 5, at de er stempelpligtige, naar de her i Landet akcepteres eller trækkes til Betaling eller gøres betalbare her i Landet, ligesom enhver Indehaver her i Landet af en udenfor Kongeriget Danmark udstedt Veksel er ansvarlig for Stemplingens Berigtigelse, hvad enten han besidder Vekslen i egen Interesse eller paa en andens Vegne¹⁸⁾.

Om Ansvar for Undladelse af Stempling bestemmer Stem-

¹⁸⁾ U. f. R. 1882. 939 (G. K. D.): En indstævnt, som havde modtaget en i Sverrig trukken og her akcepteret Veksel til Inkassation, anset ansvarlig m. H. t. Stemplingen, selvom han ikke agtede at beregne sig noget for Inkassationen, saa meget mere som Vekslen var forsynet med Blankoendossement. (Indstævnte blev dog i Henhold til den dagældende Stempellov af 19. Februar 1861 § 79 fritaget for Bødeansvar). Vekselstempel blev efter Omstændighederne anset anvendeligt paa en i Sverrig i 1878 til Betaling her i Landet i 1878 trukket Veksel, uanset at Veksels Løbetid var længere end den dagældende Veksellov hjemlede. Dommen indeholder følgende: »Det skønnes ikke rettere, end at enhver, der modtager et Dokument til Inkassation, altsaa med den Hensigt at søge Forholdet afviklet, kvittere Dokumentet og afgive det til Debitor, hvorved det let i det hele vil være unddraget Stempelbestyrelsens Rækkeevne, maa, selvom han ikke beregner sig Salær for Inkassationen, antages at være stillet i et saadant Forhold til Dokumentet, at han med Hensyn til Stempelpligten maa betragtes som ansvarlig Ihænde-haver eller Modtager af dette«

pellovens § 97: »Naar en stempelig Veksel ikke i rette Tid forsynes med det foreskrevne Stempel, ifalder enhver, der efter de almindelige Regler som Udsteder eller Modtager er ansvarlig for Vekslens Stempeling, en Bøde, lig det 50-dobbelte af det manglende Stempel.«

Om Stemplingens Foretagelse handler Finansministeriets Bekendtgørelse 366. 22. Juni 1922 og Finansministeriets Bekendtgørelse 438. 4. Oktober 1922.

III. Derimod findes en Række Tilføjelser, som enten er positivt forbudt i Loven, eller som strider mod Papirets Egenskaber af Veksel. Man kan her udsondre:

1. Klausuler, der anses som uskrevne, d. v. s. ialfald efter Vekselret og ofte efter Civilret er uden Betydning, men hvis Tilstedeværelse ikke gør Vekslens øvrige Indhold ugyldigt. Eksempler er a) Tilsagn om Rente, indeholdt i en Veksel, jfr. V. L. § 7, der maa anses analogisk anvendelig paa Tilsagn om Konventionalbod, b) fremdeles Paalæg, indeholdt i Veksel, om dennes Forevisning til Akcept, bortset fra V. L. §§ 18 (domicilerede Veksler) og 19 (Eftersigtveksler), c) Bestemmelser om, at Vekselen ikke straks maa præsenteres og protesteres p. G. af manglende Akcept, jfr. V. L. § 17, Pkt. 2.

2. Klausuler, der gør det i den enkelte Vekselerklæring liggende Garantitilsagn uforbindende uden at berøre Vekslens formelle Gyldighed. Her kan som Eksempel nævnes Endossenters Anførelse af Ansvarsfrihedsklausuler efter V. L. § 14.

3. Klausuler, der gør Vekselen formelt ugyldig. Her maa efter sædvanlig Opfattelse som Eksempel nævnes Anførelse af de i V. L. § 14 omtalte Ansvarsfrihedsklausuler ved Udstederens Navn, jfr. nedenfor under V. L. § 8. I. 1, eller saadanne Klausuler, der gør Honoreringspligten afhængig af den til Grund liggende civile retlige causa eller af andre udenfor Veksellovens Indhold liggende Betingelser, jfr. ovenfor II. 2. f).

§ 2.

En Veksel kan lyde paa Betaling til Trassenten selv (Veksel til egen Ordre).

Lyder en trasseret Veksel paa at indfries af Trassenten selv (trasseret egen Veksel), anses den som en egen Veksel (§ 95).

I. Ved en Veksel til egen Ordre forstaas en trasseret Veksel — cfr. derimod V. L. § 95 —, hvoraf det fremgaar, at Trassenten betegner sig selv som Remittent. De herved sædvanlige Ud-

Uitilladelige Klausuler.

Veksel til egen Ordre.

tryk er: »til mig selv«, »til min (egen) Ordre«, »til Ordre min Giro«, jfr. herved ovenfor under V. L. § 1. I. C. 1. Ved Udstedelsen har Vekslen til egen Ordre, omend den efter Loven er en fuldt færdig, med alle væsentlige Bestanddele udstyret Veksel, ingen Retsvirkninger som saadan. Først naar den enten akcepteres eller endosseres, undergives den de sædvanlige Regler om trasserede Veksler, d. v. s. Akceptanten hæfter overfor Udstederen og enhver Endossatar, jfr. V. L. § 23, og Udstederen hæfter overfor enhver Endossatar, jfr. V. L. § 8, samt overfor godtroende Erhververe ifølge V. L. § 76, altsaa ogsaa ved falsk Endossement tegnet i Udstederens Navn. Har Vekseludstederen som Trassent ved Udstedelsen benyttet sig af en af de i V. L. § 14 omtalte Ansvarsfrihedsklausuler, er Vekslen vistnok ugyldig, jfr. herved ovenfor under V. L. § 1. III. 3; har han derimod alene anvendt Klausulen ved sit Endossement, maa han hæfte som Trassent, jfr. herved ovenfor under V. L. § 1. III. 2. Vekslen til egen Ordre kan endosseres in blanco.

Trasseret egen Veksel. II. Ved en trasseret egen Veksel forstaas en trasseret Veksel, hvoraf det fremgaar, at Trassenten betegner sig selv som Trassat. Dette er saaledes Tilfældet, hvor Vekseladressen lyder: »til mig selv i X«, »til min Forretning i X«, derimod ikke, naar Udstederen i Teksten bruger Tiltaleformen »De«, men i Adressen sætter sit eget Navn uden særlig Tilføjelse, der godtgør Identiteten mellem Trassent og Trassat. Paaviser Udstederen paa Betalingsstedet en anden Person, paa hvem Vekslen kan være trukket, mister Vekselejeren gennem Undladelse af Protest sin Vekselret mod Udstederen, idet Vekslen nemlig i saa Fald ikke kan behandles efter Reglerne om egne Veksler, se straks nedenfor. V. L. § 2 opstiller ikke ved trasserede egne Veksler Fordringen om *distantia loci*, d. v. s. at Betalings- og Udstedelsessted skal være forskellige. Ved Vekslens Udstedelse opstaar ingen vekselretlige Virkninger; først naar den overgives til Remittent og Endossenter, fremkommer Retsforholdet, der efter dansk Ret er afgjort saaledes, at den trasserede egne Veksel i alle Henseender anses som en egen Veksel, V. L. § 2 jfr. § 95. Trassenten hæfter efter Loven som Akceptant; hans subsidiære Ansvar som Trassent er derfor betydningsløst. Og Reglerne om Forevisning til Akcept er uanvendelige. Kun er ved Eftersigtveksler til Fastsættelse af Forfaldstiden, jfr. V. L. § 19, en Forevisning til Sigt, men ikke til Akcept, nødvendig. Reglerne om Forevisning til Akcept og Protest paa Grund af manglende Akcept ved domicilerede Veksler, der ikke indeholder Angivelse af nogen Domiciliatus, jfr. V. L. § 18, er uanvendelige ved trasserede egne

Veksler; her gælder derimod V. L. § 24, Pkt. 2. Reglerne om Præsentation til Betaling og Protest paa Grund af manglende Betaling er derimod fuldt anvendelige ved bortendosserede traserede egne Veksler. Traserede egne Veksler kan ikke udstedes til egen Ordre, jfr. V. L. § 95, Pkt. 2.

III. Det fælles for Veksler til egen Ordre og traserede egne Veksler er Identiteten mellem to Personer i Veksselforholdet ved dettes Stiftelse. Til saadan Identitet er det nødvendigt, at enten de ovenfor under I. omtalte Udtryk benyttes, eller at paagældende Navn er aldeles ligelydende begge Steder i Vekslen; dog betager Tillæg af »Fialial«, »Kommandit«, »Afdeling« o. lgn. ved et af Navnene ikke Vekslen dens Egenskab af Identitetsveksel, jfr. ovenfor under II. Utilladelig er formentlig Identitet mellem Trasat og Remittent.

§ 3.

Betalingstiden skal for den hele Vekselsum være en og den samme.

Vekslen kan kun lyde paa Betaling:

- a) paa en bestemt Dag;*
- b) ved Forevisning (ved Sigt, a vista);*
- c) en vis Tid efter Forevisningen (efter Sigt, a viso); eller*
- d) en vis Tid efter Udstedelsen (a dato).*

Er ingen Betalingstid nævnt, anses Vekslen som betalbar ved Sigt.

I. V. L. kræver ikke som fremmed Ret, at der i Vekslen anføres en Forfaldsdag. Tværtimod er efter V. L. § 3, Stk. 3, en Veksels, hvori ingen Betalingstid er nævnt, betalbar ved Sigt (»quod sine die debetur statim debetur«).

V. L. § 3 bruger Udtrykket Betalingstid, hvorimod V. L. §§ 18, 19, 23, 28, 29, 30, 31, 33, 36, 39, 40, 41, 50, 51, 62, 74, 77, 78, 90, 91 taler om Forfaldstid eller Forfaldsdag. Disse Udtryk betyder dog det samme, nemlig det Tidspunkt, da Vekselskreditor kan kræve Betaling efter Vekslen. Forskelligt herfra er det teoretiske Begreb Handlingstid, d. v. s. det Tidspunkt, da Vekselsdebitor er pligtig at betale; dette indtræder først efter nærmere lovbestemt Paakrav (Præsentation, Vekselomgangen). Forskellig herfra er endvidere Frigørelsestiden, d. v. s. det Tidspunkt, da Vekselsdebitor lovligt kan befri sig for sin Veksselforpligtelse overfor Vekselskreditor; Frigørelsestiden indtræder ikke straks ved Veksselforholdets Stiftelse, men falder sammen med Forfaldstiden, jfr. V. L. § 40. V. L. § 37 gælder ikke Afdrag for For-

faldstid. Forskellig herfra er endelig den faktiske Betalingstid, idet forskellige Omstændigheder kan bevirke, at Betalingen finder Sted senere end ifølge Vekslen bestemt. Se om Prolongation nedenfor under IV.

II. A. En Række almindelige Krav maa stilles til Veksels Angivelse af Forfaldstid.

1. Forfaldsdagen maa ikke være meningsløst bestemt (31. November 1928 eller 29. Februar i et Ikke-Skudaar). Ellers er Vekslen ugyldig.

2. Forfaldsdagen maa ikke være ubestemt eller utydeligt angivet. Ellers er Vekslen ugyldig¹⁾. Da Vekslen skal indeholde den nøjagtige og utvetydige Angivelse af Udstedelsestiden, kan man ved Angivelsen af Forfaldstiden enten nøjes med Betegnelser som »denne«, »dette«, »førstkommende«, »næstkommende« (Aar eller Maaned) eller udelade Aars- eller Maanedsbetegnelse, for saa vidt Forfaldsdagen endnu kan ligge i Udstedelsesaaaret eller -maaneden (Veksel udstedt $\frac{1}{3}$ 1926, forfalden $\frac{20}{11}$; Forfaldsdag $\frac{20}{11}$ 1926 — Veksel udstedt $\frac{1}{3}$ 1926, forfalden d. 10.; Forfaldsdag $\frac{10}{3}$ 1926 — Veksel udstedt $\frac{20}{11}$ 1926, forfalden $\frac{1}{3}$; Vekslen vistnok ugyldig). Omskrivninger (Nytaar, Paaskedag, St. Hansdag) og Forkortelser (d. A. d. M., ds., 15. 2. 27.) er tilladt, jfr. ovenfor under V. L. § 1. I. E. 2. V. L. § 33 forklarer visse ubestemte Udtryk (primo, medio, ultimo).

3. Forfaldstiden maa ikke gøres afhængig af Begivenheder, hvis Indtræden (dies incertus an) eller Indtrædelsestid (dies incertus quando) er uvis. Veksler paa Opsigelse er saaledes vistnok ugyldige.

4. Fremmede Veksellove anerkender saakaldte Usoveksler, d. v. s. saadanne, hvori Forfaldstiden er betegnet ved Uso; dette sigter til en, oprindelig ved Sædvane (Usance), senere i Almindelighed ved Lovgivningen fastsat Betalingsfrist, der enten berregnes fra Udstedelsen eller fra Forevisningen. Er saadanne Tidsangivelser gyldige efter fremmed Ret, maa de efter V. L.

¹⁾ U. f. R. 1891. 566 (S. & H. R. D.): En Veksel, der lød paa Betaling en Maaned uden Angivelse af, fra hvilken Dag — om fra Udstedelsesdagen, der var anført i Vekslen, eller fra Forevisning — Maanedens skulde regnes, ikke anset som lovgyldig Veksel. Saaledes ogsaa U. f. R. 1919. A. 898 (L. O. s. H. St. R. D.), hvor »Vekslen« kun lød paa Betaling »30 Dage« uden nærmere Angivelse af Betalingstiden og navnlig uden Angivelse af, om det anførte Tidsrum skulde regnes fra Udstedelsen eller Forevisningen. Det var herved uden Betydning, at der paa Dokumentet fandtes anført Ordene »Pr. 1. Marts 1919«, idet disse Ord ikke var optaget i Dokumentets Tekst. Sagen, der var anlagt som Vekselsag uden foregaaende Forligsmægling, afvistes.

§ 85 ogsaa respekteres her. Tilsvarende gælder om de i fremmed Ret anerkendte Messe- eller Markedsveksler, der maa indeholde Angivelse af Stedet for Messen eller Markedet, og som anses forfaldne dør paa den efter vedkommende Steds særlige Love bestemte Betalingstid eller subsidiært paa Dagen, før Messen eller Markedet slutter.

5. Det følger af, at V. L. § 3 foreskriver fire bestemte Maader, hvorpaa Forfaldsdagen alene kan angives, at saadanne Angivelser, som strider imod disse Former, gør Vekslen ugyldig og ikke kan afhjælpes ved Anvendelse af Reglen i V. L. § 3, Stk. 3, der altsaa gælder strengt efter Ordene, begrænset alene til Tilfælde, hvor overhovedet ingen Betalingstid er nævnt.

6. V. L. § 3, Stk. 1, foreskriver, at Vekslens Forfaldstid for hele Vekselsummen skal være en og den samme. Veksler, lydende paa Betaling i Afdrag (Rateveksler) eller paa alternative Betalingstider, er ugyldige. Derimod er næppe noget til Hinder for, at en Veksel med alle Parters Samtykke prolongeres gennem en Paategning, end mindre for den ved Laaneveksler sædvanlige Aftale, at Skyldneren ved Forfaldstid paa Ansøgning skal faa ny Frist.

B. Tidsangivelsen kan efter V. L. § 3, Stk. 2, finde Sted paa fire forskellige Maader, idet Vekslen kun kan lyde paa Betaling

1. paa en bestemt Dag (Dagveksler). Herved tænkes paa det nøjagtige Tidsrum, saaledes at Vekslen hverken maa lyde paa et længere eller kortere Tidsrum end en Dag (eksempelvis: Formiddagen den 12. Februar, den 10. November Kl. 1). Dernæst tænkes der paa en bestemt Dag. Indeholder en Veksel en alternativ Tidsbestemmelse (eksempelvis: den 8. eller 9. Marts), er den ugyldig, selvom et af Alternativerne er uvirksomt, ligesom Veksler lydende paa Frist (eksempelvis: inden den 5. Maj) er ugyldige (»til den 15. Maj« er gyldig Angivelse). Om primo, medio, ultimo se V. L. § 33. »I Dag 8 Dage« betyder vistnok Ugedagen efter Udstedelsen.

2. ved Forevisning (ved Sigt, a vista). Dette betyder, at Vekslen skal være forfalden, saasnart den forevises, jfr. V. L. § 32. Hertil sigtende Udtryk er: ved Sigt, til Sigt, efter Sigt, paa Sigt, mod Sigt, paa Forevisning, mod Forevisning, a vista, dato ved Sigt. Derimod er ugyldige Betegnelser: til enhver Tid, naarsomhelst, efter Behag, straks, — idet saadanne Udtryk ikke rummer Lovens Fordring om Vekslens Forevisning. Vendingen: »paa Anfordring« er gyldig som a-vista-Betegnelse. Derimod sikkert ikke: »betalbar ved Opsigelse« eller »betalbar efter Opsigelse«. Om Sigtveksler se videre V. L. § 32.

Dag-
veksel.Sigt-
veksel.

**Eftersigt-
veksel.** 3. en vis, d. v. s. bestemt, Tid efter Forevisningen (efter Sigt, a viso). En paa en bestemt Tid efter Sigt og senest paa en bestemt Dag lydende Veksel er ugyldig, medmindre der hermed skal være bestemt en Præsentationsfrist, jfr. V. L. § 19 »som maatte være foreskrevet i Vekslens Tekst«, se i det hele om Eftersigtveksler V. L. §§ 19, 33, Stk. 2. Ordene »8 Dage efter Sigt« betyder ikke »1 Uge efter Sigt«.

**Dato-
veksel.** 4. en vis, d. v. s. bestemt, Tid efter Udstedelsen (a dato), eksempelvis 8 Dage (ikke = 1 Uge) dato, de dato, fra Dato, efter Dato o. s. v., jfr. herved V. L. § 33, Stk. 2. Staar der kun »om et Aar« eller »efter et Aar«, vil man vel være berettiget til at underforstaa a dato²⁾.

III. Om V. L. § 3, Stk. 3, se ovenfor under I., II. A. 5. og B. 2. Reglen er ikke anvendelig paa Blankoveksler, jfr. V. L. § 32. II.

**Prolonga-
tion.** IV. Naar en Veksel prolongeres, d. v. s. der gives Henstand med Betalingen, hvad enten dette nu sker gennem Udstedelse af en ny Veksel eller gennem en Bemærkning paa den gamle Veksel, sker der vel derigennem en Udskydelse af den faktiske Betalingsstid, saaledes at Vekseldebitor derfra kan hente en personlig Indsigelse mod Vekselkreditor, der har lovet ham Henstand; men da en saadan Henstand maa være Prolongantens Formænd uvedkommende, idet disse ikke kan være bundne udover den i Vekslens fastsatte Termin, maa det antages, at Prolongation ikke bevirker nogen Forandring i Vekslens Forfaldstid, men at Protestfristen stadig regnes fra den vekselmæssige Forfaldsdag, saaledes at Forlængelse af Vekslens Løbetid ligeoverfor Trassatus befri de øvrige Vekselskyldnere, medmindre sædvanlig Protest efter Vekslen optages.

§ 4.

En Veksel kan lyde paa Betaling et andet Sted end der, hvor Trassaten bor (domicilieret Veksel).

Er særskilt Betalingssted ikke nævnt, gælder som Vekslens Betalingssted det ved Trassatens Navn anførte Sted, hvor han tillige antages at bo.

**Domicili-
erede
Veksler.** I. Ved en ægte domicilieret Veksel forstaas en Veksel, der lyder paa Betaling et andet Sted end der, hvor Trassaten efter Vekslens Indhold bor. Modsætningen hertil er Pladsvekslens. Om Betalingsstedet se ovenfor under V. L. § 1. I. F.

²⁾ Se om Praxis ovenfor under A. 2.

1. Angivelsen af det særskilte Betalingssted maa ske i Vekslen selv. Som oftest findes den under Adressen, men kan ogsaa staa i Teksten. Aftaler om særskilt Betalingssted udenfor Vekslen's Indhold gør ikke Vekslen domicilieret.

2. Den Omstændighed, at Trassaten i Virkeligheden ikke bor paa det ved hans Navn anførte Sted, der er Betalingssted efter V. L. § 4, Stk. 2, er ikke nok til at give Tratten Egenskab af Domicilveksel¹⁾. Den vil saaledes ikke være at forevise ifølge V. L. § 18 for Trassaten paa hans virkelige Bopæl, men blot være at protestere efter V. L. § 89.

3. Naar der ikke ved Trassatens Navn findes anført noget Sted, men alene en Domicilanmærkning, er Vekslen ikke domicilieret, selvom Trassatens fra Domicilstedet forskellige Bosted er almenkendt, medmindre eventuelt Trassatens Firmanavn udpeger Bostedet, eller dette fremgaar af Vekslen's øvrige Indhold²⁾.

4. Angivelsen af det særskilte Betalingssted maa ske med Tydelighed³⁾.

5. En Veksel ophører ikke at være domicilieret, fordi Trassaten i Virkeligheden bor paa Betalingsstedet, naar blot Vekslen angiver forskellige Steder. Ligeledes er Vekslen domicilieret, selvom de to forskellige, i Vekslen anførte Steder postalt eller efter gængs Betegnelse anses som samme Distrikt, jfr. herved ovenfor V. L. § 1. I. F. 2.

6. Det Sted, der er opført i Domicilanmærkningen, maa være et andet Sted (Købstad, Handelsplads, Landsbysogn) end det i Trassatens Adresse nævnte. Praksis kan ikke siges at have taget klar Stilling til det Spørgsmaal, om den politiske, juridiske eller geografiske Inddeling bør være afgørende⁴⁾. Et fra

¹⁾ Jfr. saaledes U. f. R. 1917. A. 717 (L. O. s. H. St. R. D.).

²⁾ Om U. f. R. 1904. A. 429 (L. O. s. H. St. R. D.) se nedenfor under 6.

³⁾ Om Praksis angaaende Domicil- og Domiciliatangivelse maa iøvrigt henvises til nedenfor under 6 og V. L. § 43. I. A. 2.

⁴⁾ I U. f. R. 1904. A. 429 (L. O. s. H. St. R. D.) var en egen Veksel udstedt af »P. Christensen, Tømrermester, Frederiksvej Nr. 22«, og Stævningen angav, at Udstederens Bopæl var Frederiksvej 22 i Ueterslev. Vekslen var »betalbar ved Københavns Grundejerbank«, der havde Lokale Gammeltorv Nr. 4 i København. Vekslen ansaas for domicilieret, jfr. nedenfor under V. L. § 43. I. A. 2. I det i U. f. R. 1905. A. 424 (L. O. s. H. St. R. D.) omhandlede Tilfælde, hvor det var Akceptanten af en trasseret Veksel, der var sagsøgt, statueredes det, at Vekslen, der bar Paategning om at være »betalbar ved Københavns Laane- og Diskontobank«, ikke var domicilieret, da nævnte Bank havde Lokale i København, og da Akceptanten efter Vekslen's Udvisende havde Bopæl sammesteds. I U. f. R. 1906. A. 330 (L. O. s. H. St. R. D.) var Vekslen saalydende:

Trassatens Bopæl forskelligt Betalingssted indenfor Trassatens Bosted («Zahlstelle« modsat »Zahlungsort«) anført i en Veksel gør ikke denne domicilieret. I saadanne Tilfælde foreligger, hvad man kalder en »uægte« Domicilveksel. Hvori Stedsforskellen skal bestaa, for at en paa Landet trukket Veksel kan siges at være domicilieret, er navnlig vanskeligt at sige.

7. Kun Udstederen kan domiciliere en Veksel. Trassaten kan vel med Vekselejerens Samtykke erklære den betalbar f. Eks. ved en Bank indenfor Betalingsstedet; men ifølge V. L. § 22 er Trassatens Domicilierung af Vekselen ved Akcepten at betragte som værende uskrevet⁵⁾. Tilføjer en Endossent falskelig en

»Kjøbenhavn, den 27. Maj 1905.

490 Kr.

Tre Maaneder fra Dato betaler jeg denne min Solaveksel til Hr. Smedemester J. Frandsen eller Ordre med Fire Hundrede Niti Kr. Valuta modtaget i Arbejde.

Betalbar ved Laane- og Diskontobanken, Hellerup Afd.

Lud. Th. Nielsen,
Murermester,
Callisensvej 5, Hellerup.«

Denne Veksel fandtes at være domicilieret, da nævnte Bank efter det oplyste havde Lokale i nordre Birk, medens Vekseludstederen havde Bopæl i Københavns Jurisdiktion. Til Dommen er dog knyttet dissenterende Votum, der erklærer Vekselen for ikke domicilieret ud fra den Betragtning, at Stedsbetegnelsen »Hellerup« var benyttet baade i Betegnelsen af Betalingsstedet og til Betegnelse af Udstederens Bosted. I U. f. R. 1909. A. 51 (G. K. D.) fandtes en af Skandinavisk Billed- og Kunstforlag paa en i Charlottenlund bosat Mand trukket Veksel, der angav sig at være udstedt i København, og som bar Paategning »betalbar ved Trassenten«, men uden direkte Angivelse af, hvor Trassenten — Sagsøgeren — havde Hjemsted, at maatte betragtes som domicilieret, idet man gik ud fra, at Trassenten havde Hjemsted i København. U. f. R. 1909. A. 997 (S. & H. R. D.): Da saavel det vekseludstedende Firma som den oprindelige Vekselkreditor havde Hjemsted i København, kunde Vekselen, skønt Firmaets Eneindehaver havde Bopæl paa Frederiksberg, og Vekselen bar Paategning om at være betalbar ved nævnte Kreditor, ikke anses for egentlig domicilieret. Saaledes ogsaa U. f. R. 1910. A. 396 (G. K. D.). I U. f. R. 1912. A. 802 (L. O. s. H. St. R. D.) fandtes Vekslerne, der bar Paategning om at være »betalbare hos Trassenterne i Randers«, medens Akceptanten paa Udstedelsestiden boede i Aalborg Amt, at maatte betragtes som domicilierede, hvorfor den mod Akceptanten uden forudgaaet Forligsprøve rejste Sag under Indstævntes Udeblivelse afvistes, da Vekslerne ikke saas protesterede de non solutione hos Trassenterne, og det saaledes ikke var godtgjort, at Vekselretten mod Indstævnte var bevaret.

⁵⁾ Dette synes undertiden overset af Praksis, saaledes i U. f. R. 1908. A. 622 (L. O. s. H. St. R. D.), hvor Akceptanten af en paa Malmø trukket Veksel havde gjort denne betalbar i København, og Protesten, der

Domicilanmærkning paa Vekslen, er Domicileringen uden Betydning for de Underskrifter, der fandtes paa Vekslen før Ændringen af Betalingsstedet; i Forhold til disse gælder Domicilanmærkningen som uskrevet⁶⁾. Overfor senere Underskrifter (Akceptant, Endossenter) gælder Domicileringen; den binder de paagældende Vekselpersoner. Tilsvarende gælder Udstrygning af Domicilanmærkning.

8. En Domicilveksel kan — men behøver ikke at — indeholde Navn paa Domiciliat, d. v. s. den, ved hvem Betaling paa det fremmede Sted skal foregaa⁷⁾. Den Person, som tilføjer Domiciliatens Navn, kaldes Domiciliant.

9. Om domicilerede Veksler gælder særlige Regler, jfr. nedenfor under V. L. §§ 18, 24, 43—45, 56. Om egne domicilerede Veksler se nedenfor under V. L. § 95.

II. Ifølge V. L. § 4, Stk. 2, er Angivelse af Betalingssted upaa-Trassatens krævet, naar der ved Trassatens Navn er anført en Stedsbetegnelse. Dette Sted gælder da dels som Bosted og dels, hvis særligt Betalingssted ikke er nævnt, som Betalingssted. Førstnævnte Regel om Bostedet maa anses som gældende derhen, at et i Vekslen anført Betalingssted omvendt anses for Trassatens Bosted, hvis Vekslen ikke angiver andet⁸⁾.

optoges paa Notarialkontoret i København, ansaas behørig efter V. L. § 24, Pkt. 2, og V. L. § 43, Pkt. 2, smh. m. V. L. § 89, Pkt. 3. Se om Dommen iøvrigt nedenfor under V. L. § 43. I. A. 1. b og V. L. § 89. Overensstemmende med Teksten er derimod U. f. R. 1918. A. 457 (L. O. s. H. St. R. D.), se iøvrigt nedenfor under V. L. § 22. I. 1.

⁶⁾ U. f. R. 1924. A. 281 (H. R. D.): N. havde faaet en Veksel diskonteret i en Bank, men maatte senere, da Akceptanten ikke betalte den, selv indfri den. N. søgte Trassenten til dens Betaling, men denne frifandtes, da Veksleretten mod ham var tabt som Følge af, at Banken egenmægtig havde paastemplet Vekslen, at den var betalbar i selve Banken, og havde ladet den protestere som domicilieret Veksel i Stedet for hos Akceptanten. Under en af N. derefter mod Banken anlagt Sag blev denne tilpligtet at erstatte N. det Tab, der var paaført ham ved, at han saaledes havde mistet sit Regreskrav mod Trassenten.

⁷⁾ I Grosserer-Societetets Responsum af 28. Juli 1905, se U. f. R. 1906. A. 486, udtales det, at Bogstaverne »b/b v/« ikke er en i Handels- og Bankverdenen almindelig brugt Forkortelse for Ordene »betalbar ved«. Saaledes ogsaa U. f. R. 1921. A. 895 (Ø. L. D.): »b/b Erhvervsbanken«, jfr. herved U. f. R. 1903. A. 404 og U. f. R. 1904. A. 465.

⁸⁾ U. f. R. 1900. 770 (S. & H. R. D.), jfr. U. f. R. 1901. 4 (II. R. D.), se iøvrigt U. f. R. 1901. 438—445, U. f. R. 1905. A. 127 (L. O. s. H. St. R. D.), antager, at V. L. § 4 ikke blot giver en Regel om, hvor vekselrettlige Handlinger (Forevisning o. s. v.) skal foregaa, men ogsaa indeholder en Værnetings- og Stævningsregel.

§ 5.

Er et Dokument ikke affattet overensstemmende med de foran givne Forskrifter, medfører det ikke Vekselret. Heller ikke have de paa et saadant Dokument tegnede Erklæringer, saasom Akcept, Endossement eller Borgen, nogen vekselretlig Virkning.

Form- I. 1. V. L. § 5 udtaler den Grundsætning, at **mangler.** mangler bevirker Vekslens Ugyldighed som Veksel. Mangler noget af det væsentlige i Vekslens formelle Indhold, er baade Grundvekslen og de herpaa tegnede Skripturakter uden vekselretlig Virkning¹⁾.

2. Reglen i V. L. § 5 gælder kun, naar Dokumentet fra først af er udstedt under Lovens Herredømme, d. v. s. her i Landet (indenfor de nordiske Riger). I modsat Fald er dets Gyldighed som Veksel efter V. L. § 85, Pkt. 1, afhængig af de paa Udstedelsesstedet gældende Formforskrifter. Herfra gør imidlertid samme §, Pkt. 2, en Undtagelse.

3. V. L. § 5 giver om Formmangler en anden og strengere Regel end om indre Mangler ved Underskrifterne, jfr. V. L. § 88. Reglen i V. L. § 5 hjemler ogsaa en anden Virkning end den, som er omtalt i V. L. § 49, Stk. 2.

4. Reglen i V. L. § 5 er præceptiv, idet Parterne ikke ved deres Aftale kan fravige væsentlige formelle Vekselfordringer, og den maa haandhæves ex officio fra Dommerens Side, saa at Sagen, naar §'en er anvendelig, afvises som Vekselsag. Retten maa ikke udfylde et manglende essentielle gennem Fortolkning.

5. Den, som har leveret en mangelfuld Veksel, der bliver frakendt Vekselret, svarer civilretligt sin Medkontrahent for deraf følgende Skade i Kraft af den underliggende Kontrakt om Vekslens Udfærdigelse eller Overdragelse.

6. De Mangler, der hindrer et Dokuments Anerkendelse som Veksel, berøver det ikke enhver civilretlig Virkning. Formugyldige trasserede Veksler vil gaa som Anvisninger eller Gældsbreve. Virkningen vil dog afhænge af de nærmere konkrete Omstændigheder²⁾.

¹⁾ Se om U. f. R. 1918. A. 614 (L. O. s. H. St. R. D.) ovenfor under V. L. § 1. I. G. 1.

²⁾ I U. f. R. 1894. 420 (L. O. s. H. St. R. D.) blev det antaget, at en Mand, der som Sikkerhed havde modtaget en af hans Debitor til en Tredjemand udstedt og af denne in blanco endosseret, udateret, saakaldet tre Maaneders Veksel, kunde fordre, at den nævnte Tredjemand, der ved Endossementet havde paataget sig Selvskyldnerkaution for Debtors Gæld, skulde betale denne Gæld, der var mindre end den saakaldte Veksels Paalydende, jfr. herved ogsaa U. f. R. 1899. 1009

7. Ogsaa strafferetligt faar det Betydning, om Dokumentet opfylder de vekselretlige Formforskrifter³).

II. 1. V. L. § 5 omtaler kun det Tilfælde, at et Dokument ikke er affattet overensstemmende med de i de forudgaaende §§ givne Forskrifter, d. v. s. mangler en Del af sit nødvendige formelle Indhold. V. L. § 5 maa imidlertid principielt ogsaa anvendes paa det Tilfælde, at hele det nødvendige Indhold er tilstede, men i mangelfuld Skikkelse, idet Hovedreglen maa være, at aabenbare Mangler, der maa fremkalde alvorlig Tvivl om det sande Indhold af Vekslens nødvendige Led, lige saa fuldt gør Vekslen ugyldig som dette, at et nødvendigt Led af Vekslen savnes.

Defekte
Veksler.

2. Er et af Vekslens nødvendige Led udstrøget (bortskaaet, afrevet o. s. v.), uanset om det er sket med Forsæt eller af Uagtsomhed, er Vekslen ugyldig, saaledes at herpaa kan støttes en overfor alle virkende Indsigelse. Ved Udstrygning af senere Skripturakter gælder andre Regler (se V. L. §§ 22, 49, 55). Defekter ved Vekselpapirets Ydre, som kun skyldes almindelig Sli-

(S. & H. R. D.). I U. f. R. 1911. A. 103 (L. O. s. H. St. R. D.) søgtes A. af en Bank til at betale en saakaldet »Veksel«, der imidlertid ikke var underskrevet. »Vekslen«, paa hvis Bagside A. havde skrevet sit Navn, havde A. faaet diskonteret i Banken, og ved Forfaldstid var »Vekslen« blevet protesteret. A., der paastod sig frifundet, fordi der ingen Veksel forelaa, fandtes efter det foreliggende pligtig at betale »Vekslens« Paalydende, men uden Protestomkostninger og kun med almindelige Morarenter fra Forligsklagens Dato.

³) I Dommen i U. f. R. 1882. 3 (Kr. & P. R. D.) havde Tiltalte falskelig udfyldt og forsøgt at udgive en Vekselblanket med saalydende Tekst: »Tre Maaneder fra Dato behager jeg at betale denne min Sola-veksel, stor Kr. 5000,—, skriver fem Tusind Kroner, med Rente fra Dato«, som han daterede den 1. September 1880 og undertegnede med Navnet K., medens han paa Bagsiden som Endossent anførte Navnet Y., ved hvilke Navne han sigtede til bestemte Personer. Tiltalte blev alene anset efter Straffelovens § 268, derimod ikke dens § 269, da nævnte Dokument efter sin Form ikke egnede sig til at stifte Vekselforpligtelse.

U. f. R. 1884. 1163 (H. R. D.): En Tiltalt, som, efter at en anden Mand havde meddelt Endossement paa en Vekselblanket, hvorpaa Datum, Betalingstid og Remittentens Navn endnu manglede, falskelig havde forandret Angivelsen af Vekselbeløbet og efter Udfyldelse af det manglende havde faaet Vekslen endosseret, blev anset efter Straffelovens § 274, jfr. § 269, 1. Led.

U. f. R. 1887. 738 (V. L. O. R. D.): Tiltalte havde i en Bank ladet diskontere et af ham som Udsteder underskrevet, som en egen tre Maaneders Veksel affattet og til tre navngivne Mænd eller Ordre stilet, men alene »den 9. Januar« uden Angivelse af Aar dateret Dokument, hvorpaa var tegnet Endossement til Banken med de tre Personers Underskrifter, hvoraf to falskelig var skrevet af Tiltalte selv. Da Dokumentet ikke var egnet til at stifte Vekselforpligtelser, blev alene Straffelovens § 268 anvendt.

tage, eller i Anledning af hvilke Udstederen ikke protesterer, betager ikke Dokumentet vekselretlig Virkning.

3. Betydningen af Korrektur (Rasur, Tilføjelser) afhænger af Omstændighederne. Er saadan Korrektur synlig, kan den ofte vække Mistanke om Falsk eller andre retstridige Handlinger, og Kreditor, der fremlægger Vekslen, maa da bevise, hvorfor indklagede trods Korrekturen hæfter, eksempelvis, at Ændringen enten er sket, før Debitor paategnede Dokumentet, eller er sket med Debtors Samtykke⁴). Særlig bliver at fremhæve Tilfælde, hvor Vekselsummen ved Forfalskning er forhøjet. At forudgaaende Vekselpaategnere ikke skulde være forpligtede, end ikke for den oprindelige Sum, kan ikke antages. Og den, som efter Korrekturen har tegnet Navn paa Vekslen, hæfter for det større Beløb efter Vekselret, jfr. herved Grundsætningen i V. L. § 88. Processuelt vil Vekseldokumentet gennem Korrekturen let miste den Virkning at være egnet til Behandling i Vekselprocessens Former.

**Blanko-
veksler.**

III. A. V. L. § 5 er ingen Hindring for Anerkendelsen af den stedfindende Brug af Blankoveksler, der spiller en ikke ringe Rolle. En Blankoveksel er et i Henseende til samtlige eller en Række væsentlige Vekselmomenter in blanco, d. v. s. udfyldt, værende Dokument, der udgives med den Bestemmelse, at det skal udfyldes til en fuldstændig Veksel. Ved Begrebets Anvendelse maa fastholdes, at det til Anlæg af Vekselproces er nok at forelægge et Dokument, som indeholder samtlige væsentlige Vekselmomenter og en behørig sammenhængende Legitimationskæde. Spørgsmaalene bliver saa dels, hvor vidt Udfyldningsbeføjelsen for Vekselejerens strækker sig, jfr. nedenfor B, dels, hvilke Indsigelser der kan fremsættes særlig for det Tilfælde, at en under Processen fremlagt Veksel oprindeligt har foreligget in blanco, jfr. nedenfor C.

⁴) I U. f. R. 1916. A. 890 (L. O. s. H. St. R. D.) tilpligtedes en Akceptant at betale Vekslens Beløb, men hverken Protestomkostninger eller Provision i et Tilfælde, hvor Vekselejerens erkendte at have rettet Vekslens Forfaldsdag fra den 15. til den 25. Februar 1916, men hvor dette ikke var sket i noget retstridigt Øjemed. Renter tilkendtes først fra Protestens Dato, idet det ikke var oplyst, at Vekslen havde været forevist Indstævnte forinden, jfr. i det hele under V. L. § 36. I U. f. R. 1921. A. 862 (Ø. L. D.) fandtes Akceptanten af en 3 Maaneders Veksel forpligtet overfor Endossenterne, uanset at Trassenten efter Akceptans Paategning og uden Akceptantens Vidende havde rettet Vekslens Udstedelsesdag fra den 11. til den 19. September 1920; det antoges nemlig, at Ændringen ikke havde medført nogen Forringelse af Akceptantens Retsstilling.

B. 1. Udfyldningsbeføjelsens Indhold bestemmes ved den til Grund for Blanketvekslens Udgivelse liggende Kontrakt, saaledes som denne lægger sig for Dagen gennem Dokumentet. Der er Tale om en Blanket. Papiret indeholder ikke alle de Væsensfordringer, der stilles til en fuldbaaren Veksel. Ufuldstændigheden kan ogsaa angaa blot een væsentlig Fordring.

a. Indeholder en ellers formelt behørig Veksel paa det til Forfaldsdagens Anførelse bestemte Sted kun en tom Plads (eller en Blyantsnotits), er Vekselejerens berettiget til selvstændigt at tilføje (eller med Blæk forandre) Forfaldstiden. Er Forfaldstidsangivelsen begrænset ved et Tidsrum, eksempelvis 192 . . . , ligger heri ofte, eksempelvis dog ikke ved trykte Vekselformularer, en Begrænsning af Udfyldningsbeføjelsen.

b. Et særlig praktisk Spørgsmaal er, om Udfyldningsbeføjelsen indeslutter Retten til at domiciliere Vekslen. Spørgsmaalet besvares i Almindelighed benægtende, da der gennem Domicilering forlenes Vekslen en usædvanlig og fra det typiske Indhold afvigende Skikkelse. Den, som paastaar, at den ham meddelte Udfyldningsbeføjelse strækker sig til Domicilering, maa bevise det. At Vekselblanketten indeholdt Ordene: »betalbar ved (hos)«, giver ikke Ret til at gøre Vekslen til en ægte Domicilveksel. Paa den anden Side kræves ikke en udtrykkelig Meddelelse af Domicilieringsbeføjelse. Det maa saaledes vistnok antages, at Retten til at domiciliere en Blankoveksel foreligger, naar Udstederen erklærer, at han domicilierer alle sine Veksler ved en bestemt Bank, eller at det er ham ligegyldigt, om dette sker, eller at Vekslen skal gives til en Bank, der kun tager Veksler, som er domicilieret hos den, naar Parterne i deres indbyrdes Forretningsforbindelse plejer at domiciliere deres Veksler, naar Diskonteringen derved lettes i væsentlig Grad, derimod ikke alene derved, at Akceptanten ikke reklamerer imod Indhaverens Meddelelse om sket Domicilering.

2. Udfyldningsbeføjelsen tilkommer enhver legitimeret Indhaver af Vekselblanketten, i hvilken Henseende bemærkes, at Girering af Vekselblanket, hvor Betegnelse af Remittent endnu mangler, i sig selv skaber Legitimation, og at Udlæg, Konkurs, Arv o. s. v. ogsaa medfører Overgang af Udfyldningsbeføjelsen. Konkursboets Administrator tør saaledes udfylde de i Boet værende Vekselblanketter paa Boets Vegne. Er Blanketten ikke udfyldt af den første Vekseltager, men givet videre uden hans Giro, hvorefter den udfyldes af Tredjemand, antages denne at være legitimeret til at indføre sit Navn som Trassent, selvom Akceptanten ikke har givet ham Vekslen. Den, der modtager

en Blankoveksel i fremmed Navn, er legitimeret til at sætte sit eget Navn paa Vekslen til Vekselkravets Gennemførelse. Derimod er det naturligvis ikke givet, at Blanketindehaveren ogsaa materielt set er beføjet til at raade over Vekselblankettens Paalydende i egen Interesse⁵⁾. Man kan ogsaa delvis udfylde Vekselblanketten og ved dennes Overlevering overdrage Udfyldningsbeføjelsen iøvrigt.

3. Udfyldningsbeføjelsen behøver ikke at udøves til en Tid, hvor Vekselskyldneren endnu er i Besiddelse af Vekselhabilitet og -kompetence. Det er nok, at Debitor var habil og kompetent paa det Tidspunkt, da han foretog den Handling, hvorpaa hans vekselretlige Hæftelse beror. Dette faar eksempelvis Betydning, naar Debitor bliver sindssyg, naar en Prokurist fjernes fra denne sin Stilling, naar et Handelsselskab opløses, naar Debitor gaar konkurs eller dør. Vekselejeren kan udfylde Dokumentet og anmelde Fordringen i Boet som simpelt Krav. Ved Afgørelse af, om Udfyldning kan ske under selve Vekselprocessen, er udelukkende at prøve, om processuelle Hensyn er til Hinder for den derved bevirkede Ændring af Klagen, jfr. Retsplejelovens § 431.

C. 1. Under Vekselprocessen, jfr. Retsplejelovens § 444, Stk. 1, opstaar Falskindsigelsen ved de her omhandlede Veksler, naar det gøres gældende, at Dokumentet har et Indhold, der er eller kan være tilføjet efter dets behørig Udfyldning. Er der i Vekselblanketten til Brug ved Angivelse af Forfaldsaar skrevet 192. . . . og Papiret gøres forfaldent 1931, eller forsynes Dokumentet uberettiget med Underskrift, gælder Reglerne om falsk Veksel, jfr. navnlig V. L. § 88⁶⁾. Sagsøgte har Bevisbyrden.

2. Under Erstatningsprocessen, jfr. Retsplejelovens § 444, Stk. 4 og 5, gøres Indsigelser gældende, der hidrører fra aftalestridig Udfyldning, saaledes at Udstederen overhovedet ikke har villet afgive nogen Vekselunderskrift, at Blanketten er stjaalet og der-

⁵⁾ Jfr. U. f. R. 1913. A. 383 (L. O. s. II. St. R. D.): H. havde forsynet en uunderskreven Vekselblanket med sin Akcept og med Angivelse af Vekselbeløb og givet den til N. N. disponerede uberettiget over den til egen Fordel, idet han gav den til et Firma som Betaling for ham leverede Varer. Firmaet gav Blanketten behørig Vekselform ved at forsyne den med sin Underskrift som Trassent og incasserede den hos H. Da imidlertid N.s Besiddelse af en saadan med Akceptpaategning, men ikke med Underskrift forsynet Blanket ikke fandtes at indeholde tilstrækkelig Legitimation for N. til at raade over Blankettens Paalydende i egen Interesse, blev Firmaet tilpligtet at tilbagebetale H. Beløbet med Renter.

⁶⁾ Om U. f. R. 1884. 1163 (II. R. D.) se ovenfor under I. 7.

efter udfyldt, at Vekslen uberettiget er domicilieret o. s. v.. Sagsøgeren har Bevisbyrden⁷⁾.

3. Medens Falskindsigelsen bevares overfor godtroende Endossatar, fortabes Indsigelser angaaende aftalestridig Udfyldning overfor godtroende Erhververe ad Omsætningsvejen.

§ 6.

Er Vekselsummen nævnt flere Gange, men med forskellige Beløb, gælder det, som mindst er.

I Kurstillfælde, hvor den forskellige Angivelse ikke — alene — gælder selve Vekselbeløbet, men — ogsaa — Pengesorten, maa

⁷⁾ Under Vekselsagen i U. f. R. 1885. 590 (L. O. s. H. St. R. D.), hvor Vekselejereren den $\frac{5}{1}$ 1885 havde indtalt en 3 Maaneders Solaveksel, dateret den $\frac{1}{10}$ 1884, og hvor den indstævnte Vekseludsteder paastod, at Vekslen, da han den $\frac{21}{10}$ 1884 underskrev den, ikke var dateret som nævnt, blev Indstævntes Frifindelse ifølge Grundsætningen i Danske Lov 5. 1. 6. gjort afhængig af, at han med Ed bekræftede, at Vekslen, da han underskrev den, ikke var dateret den $\frac{1}{10}$ 1884. Et til Dommen knyttet dissenterende Votum indeholdt følgende: Da Vekslen ikke frembød nogetsomhelst Spor af Rasur, særlig af Rettelse fra den 21. til den 1. Oktober, eller af nogen senere Tilføjelse i samme, og da Indstævnte ikke i sin Fremstilling havde dristet sig til bestemt at angive, i hvilken Tilstand Vekslen efter hans Formening var ved Underskriften — hvorved bemærkedes, at den, hvis den havde været udateret, hvorfor Muligheden ganske vist ikke var udelukket, vilde have savnet Forfaldstid og overhovedet en af de nødvendige Betingelser for at kunne gøres gældende som Veksel — formentes det, at der efter samtlige Omstændigheder ikke kunde blive Spørgsmaal om at gøre Sagens Udfald afhængigt af Ed, men at Indstævnte burde dømmes pure. — I U. f. R. 1885. 888 (L. O. s. H. St. R. D.) statueredes det derimod, at Indstævntes Anbringende om, at en af de i Sagen omhandlede Veksler, da han underskrev den, ikke var udfyldt med Remittentens Navn, ikke mod Sagsøgerens Protest kunde tages i Betragtning under Vekselsagen lige saa lidt som den Indsigelse, at Vekslen allerede var betalt. Om U. f. R. 1890. 271 (V. L. O. R. D.) og U. f. R. 1893. 1017 (V. L. O. R. D.) se nedenfor under V. L. § 88. Om aftalestridig Indføjelse af Trassentens Navn se U. f. R. 1895. 830—831 (svensk H. R. D.), om urigtig Datering se U. f. R. 1900. 813 (L. O. s. H. St. R. D.) ovenfor under V. L. § 1. I. E. 1. U. f. R. 1909. A. 239 (L. O. s. H. St. R. D.): A., der stod i Forretningsforbindelse med B., havde sat sit Navn under en ham af B. tilstillet Vekselblanket, hvis Tekst B. derefter udfyldte, idet det var Aftalen, at Vekslen skulde gælde for det Beløb, som A. skyldte B. efter dennes Bøger. Statueret, at A. under den af B. mod ham til Betaling af Vekslen anlagte Sag ikke kunde gøre den Indsigelse gældende, at han ikke skyldte B. det Beløb, Vekslen var udstedt for. Om U. f. R. 1910. A. 631 (L. O. s. H. St. R. D.), jfr. U. f. R. 1911. A. 270 (H. R. D.) se nedenfor under Retsplejelovens § 444.

V. L. § 6 være anvendelig. Den Vekselsum, som efter Kursen paa Forfaldsdagen er af mindst Værdi, bliver afgørende. — Det maa vistnok antages, at der ikke kan gives nogen vekselretlig gyldig Akcept for det største af de i Vekslen nævnte Beløb, idet dette maa betragtes som ikke nævnt i Vekslen. For det Beløb, hvormed den største i Vekslen nævnte Sum overstiger den mindste, kan Vekselejereren efter Omstændighederne højst have en almindelig civilretlig Fordring.

§ 7.

Indeholder en Veksel Tilsagn om Rente, anses det som uskrevet.

Det er uden Betydning, om Betegnelsen »Rente« benyttes. Ogsaa Provisionstilsagn, Konventionalbøder o. lgn. anses som uskrevne. At Rentetilsagn er »uskrevet«, betyder, at Vekslen i saa Henseende ikke kan benyttes som Bevis, hvorimod vel andre Beviser kan fremlægges for Meddelelsen af et civilretligt Rentetilsagn.

ANDET KAPITEL.

Om Trassentens Ansvar.

§ 8.

Trassenten svarer efter Vekselret for Vekslens Godkendelse (Akcept) og Betaling.

Trassen-
tens Hæf-
telse. I. 1. Trassentens Hæftelse efter V. L. § 8 gaar først og fremmest ud paa at svare for, at Vekslen, naar den forevises til Godkendelse (Akcept), ogsaa virkelig akcepteres. Saalænge Vekslen ikke er akcepteret, hæfter Trassaten overhovedet ikke. Der gives ejheller nogen vekselretlig Pligt til at akceptere en Tratte, jfr. V. L. § 21, Stk. 1. Det er saaledes ofte i Vekselejerens Interesse at sikre sig Trassatens Hæftelse som Akceptant, før Forfaldstid er indtruffet. Det bestemmes derfor i V. L. § 17, at enhver Vekselejer er berettiget til naarsomhelst at forevise Vekslen til Akcept, og end ikke Trassentens herimod stridende Aftale har nogen vekselretlig Virkning. Og det bestemmes derfor ogsaa i V. L. § 8, at Trassenten indestaar for Vekslens Akcept til enhver Tid. Det kan omtvistet, hvorvidt den Omstændighed, at Trassenten har fraskrevet sig eller begrænset saadant Ansvar, har vekselretlig Virkning eller gør Udstederens

Underskrift uvirksom eller gør Vekslen ugyldig. Det sidste Resultat antages i Almindelighed efter dansk Retsopfattelse. Misligholdelse af Trassentens Forpligtelse til at svare for Trassatens Akcept berettiger efter V. L. § 29 Vekselejereren til efter lovlig Omgang at søge Betaling uden at afvente Forfaldstid. I Stedet for at søge Betaling kan Vekselejereren ogsaa kræve Sikkerhed ifølge V. L. § 25. At Trassaten uden at have akcepteret gaar konkurs, berettiger hverken til at kræve Betaling eller Sikkerhed, cfr. V. L. § 30.

2. Dernæst svarer Trassenten efter Vekselret for Vekslens Betaling. Økonomisk set er saaledes Trassentens Ansvar lig Akceptantens. Men juridisk set er det ordnet paa en anden Maade. Navnlig maa det mærkes, at Trassentens Ansvar i særegen Grad nøje er knyttet til den i Vekslen opstillede Betalingstid. Ikke blot gælder det, at han ikke hæfter for Betaling før Forfaldstid: men han hæfter heller ikke for Betaling efter Forfaldstid, medmindre Vekselejereren har iagttaget Vekselomgangen, jfr. V. L. § 41. Om Tilføjelser gaaende ud paa Ophævelse af eller Indskrænkninger i Trassentens Ansvar for Vekslens Betaling gælder tilsvarende som under 1. anført. Misligholdelse berettiger Vekselejereren til at søge Regres enten paa Grund af ikke betryggende Akcept, jfr. V. L. § 30, eller manglende Betaling, jfr. V. L. § 41 ff.

3. Trassentens Honoreringspligt maa anses som en Gældsforpligtelse. Han er forpligtet til at indfri Vekslen principalt gennem Trassaten og subsidiært selv, jfr. V. L. § 50 ff. Der er i Vekslens og Vekselrettens Natur intet Moment, som udelukker Trassentens Ansvar efter Reglerne om Gældsforpligtelser. At Betalingen skal foregaa ved en anden, og at Trassentens Hæftelse er afhængig af den gennem Vekselindholdet synbare Betingelse, at denne anden ikke honorerer, kan saaledes ikke udelukke Trassentens Ansvar efter Reglerne om Gældsforpligtelser. Dette maa nærmere forstaaes saaledes, at Indsigelser mod Vekselforpligtelsen kan fortabes til Fordel for godtroende Erhververe af Vekslen og end ikke gøres gældende under Søgmaal efter Retsplejelovens § 444, Stk. 4 og 5. Ved Veksler til egen Ordre, jfr. V. L. § 2, Stk. 1, opstaar Trassentens Hæftelse naturligvis først, naar Vekslen bortendosseres.

4. Trassentens Hæftelse anses almindeligvis for opstaaet i det Øjeblik, hvor enten Vekslen i underskrevet Form er overleveret til Kreditor af Udstederen eller i god Tro er erhvervet af Vekselejereren med Legitimation som omtalt i V. L. § 76. Der har været fremsat flere Teorier vedrørende Spørgsmaalet, ved hvilken

Akt Trassentens Forpligtelse opstaar. Det her antagne Resultat, hvorefter Trassentens Ansvar grundet paa Underskriften, men under Forudsætning af, at Vekslen er overleveret eller naaet i en godtroende Erhververs Haand, kan kaldes Overleverings- eller Cirkulationsteorien. Andre Opfattelser anser enten Underskriften alene (Kreationsteorien) eller Erhvervelsen af Vekslen i god Tro (Redelighedsteorien) eller endelig Veksels kontraktmæssige Overlevering (Kontraktsteorien) for afgørende.

5. Trassentens Kreditor er fra første Færd Remittenten. Om Veksler til egen Ordre henvises til V. L. § 2, Stk. 1. Dernæst er Endossatøren Kreditor, jfr. V. L. § 10. Vekselretten mod Trassenten kan endelig erhverves gennem Indfrielse efter V. L. §§ 48, 52 og 55. Har Trassenten selv indløst Vekslen, ophører naturligvis hans Hæftelse. Om, at andre end Vekselkreditor kan være legitimeret som Vekselkreditor, saaledes at der dermed er forbundet en Risiko for rette Kreditor, og om, at Vekselkreditor kan savne fornøden Legitimation, se nærmere under V. L. § 39.

6. Udstederen af en Veksel maa være i Besiddelse af fornøden Vekselhabilitet paa det Tidspunkt, da han foretager den Handling, hvorpaa hans Hæftelse beror, jfr. ovenfor under 4. I Almindelighed vil altsaa Overleveringstiden være afgørende. Udsteder A. en Veksel og giver den til Remittenten i den Hensigt at forpligte sig, er det nok, at Vekselhabiliteten er til Stede paa dette Tidspunkt. At han var sindssyg, da han underskrev Vekslen, skader ikke, og omvendt nytter det ikke, at Udstederen vel var sindsnormal ved Vekselunderskriften, men ved Vekseloverleverelsen var sindssyg. Den, som paastaar, at Vekseludstederen savnede Habilitet, maa bevise, naar hans Erklæring er afgivet. Det maa nemlig i saa Henseende formodes, at Udstedelsesdatoen paa Vekslen ogsaa er det sande Datum for Vekselobligationens Indgaaelse, saaledes at Modbevis kan afkræfte denne Formodning. Udstederens Habilitet paa det Tidspunkt, da betrukne nægter at honorere, er uden Betydning for hans Hæftelse.

Lignende Grundsætninger kommer til Anvendelse ved Spørgsmaalet om Trassentens Competence. Særlig angaaende de i Konkurslovens Modregnings- og Afkræftelsesregler indeholdte Tidsbestemmelser maa det fastholdes, at Vekseludstederens Competence, for saa vidt der i nævnte Tidsbestemmelser omtales Stiftelsestiden for en Fordring, maa bedømmes efter Forholdene paa det ovenfor, jfr. under 4., angivne Tidspunkt. For at erholde den fulde Modregningsret ifølge Konkurslovens § 15 kræves det, at Vekselkreditor har erhvervet sin Fordring inden Trassentens Konkurs, uden at Trassenten med Vekselkreditors Vi-

dende befandt sig i noget af de i Konkurslovens § 24 omhandlede Tilfælde. Modregningsret haves altsaa ikke, naar Vekslen af Trassenten er overleveret Remittenten under de i Konkurslovens § 24 omhandlede Omstændigheder. Er Overleveringen derimod sket redeligt inden Konkursen, har Remittenten Modregningsret. Selv under sidstnævnte Forudsætning erhverver Endossatøren, derunder Blankoendossatøren, ikke Modregningsret, naar Endossementet er sket uredeligt eller efter Trassentens Konkurs. Naar Endossement finder Sted i Forbindelse med Indfrielse af Vekslen efter V. L. §§ 48, 52 og 55, erhverves Modregningsretten, for saa vidt Indfrierens Stilling som Veksel-skyldner hidrører fra redelig Erhvervelse af Vekslen før Trassentens Konkurs, jfr. K. L. § 15, »eller den hidrører fra en Forpligtelse, som han under lige Forudsætninger har paadraget sig inden dette Tidspunkt.« Ved Fortolkningen af Konkurslovens § 20 maa først bemærkes, at Betaling ved Veksler mellem Forretningsfolk ikke kan afkræftes som Betaling med usædvanlige Betalingsmidler. Og hvad angaar Betaling af uforfalden Gæld har man spurgt, om det er Betaling før Forfaldstid, naar der overleveres Kreditor en Veksel, som først forfalder til eller efter Gældens Forfaldstid. At Afkræftelse ifølge Konkurslovens § 20 indenfor 8 Ugers Fristen kan ske, naar den trasserede Veksels Forfaldstid ligger før Frigørelsestiden i Gældsforholdet, er almenanerkendt. Men ogsaa i det modsatte Tilfælde maa det vistnok antages, at Afkræftelse er mulig, idet Overleveringen af Vekslen maa opfattes som en af Veksels Betaling betinget Afgørelse af Gælden¹⁾.

7. Bevisbyrden for Grunde, der udelukker Trassentens Hæftelse, paahviler ham selv. Gennem Fremlæggelse af en med væsentligt Formalindhold og behørig Legitimation forsynet Veksel har Vekselejerens det fornødne Grundlag til at haandhæve Vekselretten. Bevisbyrden for, at Underskriften er ægte, paahviler dog Vekselejerens, hvorfor den i paakommende Tilfælde af Udstede-

¹⁾ Panteret, hvorved Honoreringen af en tidligere overleveret Veksel sikres fra Trassentens Side, kan i Tilfælde af hans Konkurs indenfor 8 Uger afkræftes ifølge Konkurslovens § 21. Med Konkurslovens §§ 20 og 21 maa dens § 22 sammenholdes. Hvad angaar Spørgsmaalet, om Konkurslovens § 24 eller § 25, Stk. 2, skal anvendes paa den Vekselejer, der under Trassentens nærførestaaende eller indtraadte Konkurs modtager Veksels Betaling, da maa § 24 utvivlsomt anvendes, dersom Vekslen endnu ikke er forfalden, men selv i sidste Fald, efter at Protest de non solutione er optaget, er Konkurslovens § 25, Stk. 2, vistnok uanvendelig paa Trassentens Bo.

ren aflagte Ed paa, at Underskriften er falsk, benævnes Benægtelsesed.

8. Det er tilladt, at flere Udstedere underskriver en Veksel. I saa Fald hæfter alle for det fulde Beløb. Det indbyrdes Forhold mellem flere Udstedere retter sig ikke efter Vekselret, men efter almindelige borgerlige Retsgrundsætninger.

II. Foruden de under I omtalte væsentlige Forpligtelser paa-hviler ogsaa enkelte andre Trassenten, saaledes at udstede Duplikat eller Kopi, jfr. V. L. Kap. 10.

Trassaten
hæfter
ikke.

III. V. L. omtaler intet Ansvar for Trassaten; thi et saadant bestaar ikke. Først gennem sin Akcept fremtræder Trassaten som vekselforpligtet. Forinden Akcepten erhverver hverken Remittent eller Endossatarer Vekselfordring mod Trassaten. De har intet Krav mod denne paa den ham af Trassenten ydede Dækning. Spørgsmaalet, om Trassaten efter Vekslens Overlevering til Remittenten eller Endossatarerne med frigørende Virkning tør og skal betale til disse, kan vekselretligt kun besvares derhen, at der ingen Betalingspligt eksisterer overfor de nævnte Personer. Iøvrigt afhænger alt af det underliggende civilretlige Forhold. I Almindelighed er Vekslen i Forhold til Trassaten kun en Anvisning fra Trassenten, som denne kan tilbagekalde, indtil den er akcepteret. I Trassentens Konkursbo vil der blive gjort Brug af dette saaledes, at Trassaten ser sig nødt til fuldtud at betale Boet Pengesummen, medens Remittenten maa anmelde sit Vekselkrav i Boet og erholde Dividende. Remittenten har ingen selvstændig Ret imod Trassaten eller dennes Konkursbo, navnlig ligger der ikke i Vekslens Overlevering en Cession af Trassentens civilretlige Fordring paa Trassaten. Tværtimod kræves til dette sidste en særlig Aftale, der ganske vist kan være stiltiende og fremgaa af konkludente Omstændigheder ved Vekseloverleveringen. I selve Trassentens Konkurs maa anses at ligge en Tilbagekaldelse af det civilretlige Betalingsmandat, saaledes at Vekslen anses kontramanderet, saasnart Trassaten er eller efter Konkurslovens § 2 maa betragtes som værende vidende om Konkursen. Jfr. til det anførte nedenfor under Ch. L. § 1. II.

TREDIE KAPITEL.

Om Overdragelse af Vekslen (Endossement, Giro).

§ 9.

En Veksel kan ved Endossement overdrages til en Anden (Endossatar), selv om intet herom er nævnt i Vekslen. Har Trassenten i selve Vekslens Tekst ved Ordene »ikke til Ordre«

eller deslige forbudt dens Overdragelse, medfører saadan ingen vekselretlig Virkning.

I. 1. Efter V. L. § 9 er Vekslen et Ordrepapir, selv om den ikke indeholder Ordreklausul (»til Ordre . . .«, »eller Ordre« o. lign.). Ved et Ordrepapir forstaas i denne Forbindelse et Dokument, der gennem Endossement (Giro) kan omsættes med særlige af Endossementet flydende Retsvirkninger. Reglerne om Ordrepapirer har i dansk — og norsk — Ret mindre Betydning, idet Forordning 9. Februar 1798 udvider Princippet om at knytte Fordringen til Fordringsdokumentet saaledes, at dette gælder om alle Gældsbreve, uanset om disse lyder paa Navn og ikke indeholder Ordreklausul. I Sverrig kan ethvert paa Navn lydende Gælds brev, selvom det ikke hører til de merkantile, gennem Ordreklausulen gøres til Ordrepapir eller löpande skuldebrev. Efter tysk Ret (H. G. B. § 363) kræver en Række Dokumenter Ordreklausul for at blive endossable, medens andre, saaledes Aktier lydende paa Navn (H. G. B. § 222) og Veksler (D. W. O. § 9), i sig selv er endossable. Ordreklausulen er for Vekslers Vedkommende nødvendig efter fransk Ret. Om Ordreklausulen se V. L. § 1 under I. C. 1.

Endossement.

2. Forudsætningen for Vexslens Endossabilitet er Vexslens formelle Gyldighed. Mangler den nogen af de i V. L. Kap. 1 omtalte væsentlige formelle Egenskaber, medfører Endossement ingen vekselretlig Virkning, jfr. V. L. § 5. En anden Regel gælder derimod for materielle Ugyldighedsgrunde, som Vekslestederen maatte gøre gældende. Som oftest kan de ikke rejses mod godtroende Endossatar og maa iøvrigt regelmæssig gøres gældende gennem et efter Veksleprocessen følgende materielt Restitutionssøgsmaal, jfr. Retsplejelovens § 444, Stk. 4 og 5; men selv ved saadanne Indsigelser fra Udsterens Side, som han overfor enhver Kreditor kan hævde under selve Veksleprocessen, jfr. Retsplejelovens § 444, Stk. 1 og 2, medfører V. L. § 88, at Endossementet beholder sin sædvanlige Retskraft.

3. Der er ikke i Loven foreskrevet andet om Endossementets Form og Plads end, at det ifølge V. L. § 11 skal skrives paa selve Vekslen eller paa en Afskrift af den (Kopi) eller paa et til Vekslen eller Kopien hæftet Blad (Alonge). Et Endossement, der indeholdes i et særligt, fra Vekslen forskelligt Dokument, er vekselretligt betydningsløst¹⁾. Ved det simple Blankoendossement bestemmes det i V. L. § 12, at det skal staa paa Vexslens

¹⁾ I U. f. R. 1887. 682 (L. O. s. H. St. R. D.) havde Indstævnte skrevet sit Navn paa Bagsiden af en til ham hverken udstedt eller endosseret

eller Vekselkopiens Bagside. Ethvert andet fuldstændigt eller Blankoendossement kan derimod ogsaa staa paa Vekslens eller Vekselkopiens Forside, selvom dette ikke er sædvanligt, naar det blot er klart, at det drejer sig om et Endossement, i hvilken Henseende der kræves mere, naar Endossementet staar paa Forsiden, end naar det findes paa Bagsiden. Det er tilstrækkeligt, at der paa Forsiden findes en Underskrift med Tilføjelse: »som Endossent (Girant)« eller lgn. Det samme gælder ogsaa de sædvanlige Udtryk: »for mig at betale til N. N.«, »for mig til N. N.«, »at betale til N. N. eller Ordre«, »til N. N.s Ordre«, »til N. N.«. Thi V. L. § 12 kræver kun, at det simple Blankoendossement tegnes bag paa Vekslen. Det har været sagt, at enhver Overdragelse, der tegnes paa selve Vekslen, skal betyde Endossement, idet almindelig Transport paa denne ikke skulde kunne finde Sted. Denne Opfattelse modsiges dog dels af den parentetiske Tilføjelse i Overskriften til V. L. Kap. 3, dels af Ordlyden af V. L. § 9, Pkt. 1. Den almindelige Retsopfattelse antager vistnok, at enhver Paategning om, at Vekslen »transporteres«, »overdrages« eller desl., maa opfattes som Endossement, jfr. Stempellov 113. 1. April 1922 § 96, Stk. 4, der i stempelmæssig Henseende ligestiller Endossement og Transport ved Paategning paa Vekslen. Angaaende Skrift og Sprog gælder tilsvarende som under V. L. § 1. I. 2—3 angivet. Naturligvis er Endossementet efter sin Form en skriftlig Akt, og mundtligt Endossement gives ikke. Endossenten maa underskrive Erklæringen, selvom dette ikke udtrykkeligt siges i Loven; altsaa er en i Teksten værende Navnebetegnelse (»jeg N. N.«) ikke tilstrækkelig; det kræves fremdeles, at Underskriften er personlig og ikke sket ved mekaniske Midler, jfr. herved ovenfor under V. L. § 1. I. G. 1. Kravet om personlig Underskrift udelukker ikke Forpligtelse gennem Repræsentant. Det kræves ikke, at Endossementet er dateret; Datum kan mangle, være urigtigt, være yngre end et senere Endossements Datum eller lyde paa et ikke eksisterende Sted eller en ikke kommende Tid. Præsumptivt — d. v. s. indtil noget andet bevises — gælder en ved Endosse-

egen Veksel og senere efter Sagsøgerens Opfordring udstedt en Deklaration, hvori han m. H. t., at Vekslen var udstedt ikke til hans, men til Sagsøgerens Ordre, erklærede, at hans Endossement paa Vekslen var fuldt saa forbindende for ham, som det vilde være, hvis Vekslen var rigtig udstedt, ligesom han erkendte sig fuldt forpligtet til at betale Vekslens Paalydende. Dommen statuerede, at han ikke var forpligtet efter Vekselret, men at han ved Deklarationen havde paataget sig en selvstændig, af Vekselomgangens Iagttagelse uafhængig Forpligtelse til at betale Vekslens Paalydende.

mentet anført Datering som den rigtige. Herved mærkes ogsaa Reglen om Stedet i V. L. § 45 (»ved hvis Navn paa Vekslen Stedbetegnelse findes anført«). Angivelse af, i hvilken Hensigt Endossering sker, f. Eks. til Kautions, Gave eller Pant, er unødvendig, men uskadelig; dog gælder ifølge V. L. § 16 særlige Regler om Prokuraendossement. Valutaklausulen er uden Betydning²⁾. Til fuldstændigt Endossement hører, at Endossent og Endossatar fremtræder som forskellige Personer. Om de Fordringer, der maa stilles til Navngivelsen, dels for at Endossementet kan være formelt gyldigt, dels for at Vekselejerens støtte Ret derpaa, henvises til V. L. § 1 under I. C. 2 og D. 2 og G. 2³⁾.

4. Foruden de ovenfor nævnte Formfordringers Opfyldelse kræves til Vexslens Overdragelse gennem Endossement enten, at Vekslen overleveres Endossatøren eller i god Tro erhverves af Endossatøren med Legitimation som omtalt i V. L. § 76. Mangler der Aftale om Vexslens Overlevering i behørig endosseret Stand, kan enhver Vexselskyldner gøre herpaa støttet Indsigelse mod Vexselindehaveren gældende, medmindre denne i

²⁾ U. f. R. 1888. 280 (L. O. s. H. St. R. D.): Af den Omstændighed, at et Vexselendossement ikke indeholder Bemærkning om, at Endossatøren har givet Valuta, kan ikke udledes, at Endossementet kun er et Prokuraendossement.

³⁾ I U. f. R. 1900. 913 (V. L. O. R. D.) var Endossenten et ikke til Handelsregistret anmeldt Firma, d. v. s. et saadant ansvarligt Selskab, hvis enkelte Medlemmer efter Lovgivningens Grundsætninger antages at hæfte solidarisk og med hele deres Formue for Selskabets Forpligtelser. Vekselejerens ansaas derfor berettiget til at sagsøge et enkelt Firmamedlem — der i det foreliggende Tilfælde i Medfør af den ham i saa Henseende som Firmadeltager tilkommende Bemyndigelse havde tegnet Firmaets Navn ved det stedfundne Endossement af Vekslen — personlig til Indfrielse af Vekslen. U. f. R. 1904. A. 234 (L. O. s. H. St. R. D.): En Mand, der som Endossent paa en Veksel sagsøgte personlig til dennes Indfrielse, frifandtes, da hans Navn kun stod paa Vekslen under et paategnet Endossement af et Aktieselskab, hvis Bestyrelsesformand han var, og da det ikke var godtgjort, at hans Navn fandtes paa Vekslen i anden Egenskab end som en Del af Aktieselskabets Firmategning, idet Formandens Underskrift krævedes til denne. Dommen stadfæstedes af Højesteret, jfr. U. f. R. 1906. A. 268, i Henhold til Grundene, idet det dog fremhævedes, at Sagsøgeren maatte antages at have været bekendt med, at Sagsøgte Medunderskrift krævedes til Firmaets Navntegning. I U. f. R. 1909. A. 997 (S. & H. R. D.) blev det antaget, at den Omstændighed, at en Prokurist paa Selskabets Vegne havde paategnet en Veksel Blankoendossement uden Angivelse af, at han underskrev per procura, ikke kunde gøre Blankoendossementet ugyldigt, jfr. Fimalov 1. Marts 1889 § 28: »Prokuristen bør ...« Saaledes ogsaa U. f. R. 1910. A. 35 (L. O. s. H. St. R. D.).

Kraft af Vekselerhvervelse i god Tro overensstemmende med V. L. § 76 er beskyttet mod Mangler ved sin Adkomst. Om Ugyldighedsgrunde af materiel Art, der gør Endossementet uvirksomt, gælder iøvrigt V. L. § 88.

5. Det kræves, at hele Vekslen, d. v. s. Vekslen med hele dens paalydende Sum, endosseres. Partielt Endossement er vistnok utilladt. Det er dog, saafremt saadant fremgaar af Endossementet, tilladt, at en Del af Vekselsummen eftergives, og Resten overdrages. Partielt Endossement foreligger heller ikke, naar Vekslen endosseres til Inddragelse dels for Endossatarens og dels for Endossentens Regning (fiduciarisk Endossement), jfr. nedenfor under V. L. § 16. III. Et betinget Endossement er ugyldigt.

6. Det er tilladt i Vekslen at indsætte en Flerhed, enten kumulativ eller alternativ, af Endossatarer. Om de herved fremkomne Spørgsmaal henvises til tilsvarende ved Omtalen af Flerheder af Remitterter, jfr. V. L. § 1 under I. C. 3.

Overdragselsvirkning. II. Som Virkning af Endossementet omtaler V. L. § 9, at Vekslen overdrages. Dette er en rent tingsretlig Virkning. Om de obligatoriske Virkninger af Endossement handler derimod de følgende §§ i Vekselloven. Et Endossement, der ikke opfylder de under I angivne Fordringer, har ikke Virkning som Endossement. Derimod maa det, hvor Vekslen overleveres, og Viljen til Retsoverførelse er kendelig, have Cessionsvirkning, jfr. nærmere nedenfor under IV.

Rektaveksel. III. Ved en Rektaveksel forstaas en Veksel, der af Udstederen forsynes med Rektaklausul. Ved Rektaklausul forstaas Forbud mod Endossering (negativ Ordreklausul). En Rektaveksel fremkommer ikke, fordi enten Akceptanten (V. L. § 22) eller en Endossent (V. L. § 15) forbyder Videreoverdragelse. Formen for Rektaklausulen er ligegyldig. Sædvanligvis benyttes Betegnelsen: »ikke til Ordre«. Tilstrækkelig vilde ogsaa være: »kun til Herr N. N.« — derimod ikke: »kun til Herr N. N.s Ordre« — eller: »til Herr N. N. og hans Endossatar, derimod ikke til fjernere Endossatarer«. Utilstrækkeligt vilde det være, at Ordrene: »til Ordre« udstryges, eller at Vekslen betegner sig som Kautionsveksel, Depotveksel eller lign. Loven kræver, at Rektaklausulen skal findes i selve Vekslens Tekst; ellers er den ugyldig. Virkningen af Udstederens Rektaklausul er, at Endossement ikke medfører vekselretlig Virkning. Bliver en Rektaveksel desuagtet bortendosseret, hæfter hverken Trassent, Akceptant eller Endossent overfor Endossataren. Tilsvarende Uvirksomhed rammer Videreendossement. Spørgsmaalet bliver da, om Endos-

sement af Rektaveksel overhovedet har nogen Virkninger og da hvilke. Det synes klart, at der højst kan blive Tale om Cessionsvirkning, jfr. nedenfor under IV, idet den, der endosserer en Rektaveksel ikke kan komme til at svare efterfølgende Ejere efter Vekselret for dens Akcept og Betaling. Det maa da til Cessionsvirkning kræves, at Vekslen overleveres, og Viljen til Overførelse er kendelig. Cessionsvirkning bør muligvis ogsaa statuere efter tysk Ret ifølge flere Forfattere. Og givet er det, at det er tilladt at cedere Retten ifølge en Rektaveksel. Efter dansk Ret, hvor Reglerne om Gældsbreve maa anvendes paa Rektaveksler, er disse negotiable, d. v. s. bl. a., at en Række Indsigelser fortabes. Men herved vilde vistnok Forskellen fra Endossementet af en sædvanlig Veksel blive for liden, og man bør derfor maaske heller ved Rektaveksler give samme Adgang til at fremsætte Indsigelser og Modfordringer, som ellers ligeoverfor Kreditors Fuldmægtig, d. v. s. Rektaklausulen udelukker foruden den egentlige vekselretlige Endossementsvirkning ogsaa Negotiabilitetsvirkningen. Flere tyske Forfattere opfatter Endossement af Rektaveksel som Anvisning eller Fuldmagt. Givet er det, at en Rektaveksel kan overgives med Prokuraendossement.

IV. V. L. § 9 nævner ikke alle de Maader, hvorpaa en Veksel kan overdrages. Enhver anden Retsakt, hvorigennem Fordringer kan overføres, er lovlige i saa Henseende.

1. Vekslen kan saaledes overdrages gennem Blankotradition, hvilket kan tænkes, naar dens sidste Endossement staar in blanco. Herom henvises til V. L. §§ 12 og 13.

2. Dernæst kan Vekslen overdrages gennem Cession. Dette **Cession.** er ikke nogen sædvanlig Overdragelsesmaade ved Veksler, men er undertiden den eneste Form, under hvilken Vekslen kan overdrages, saaledes ved Rektaveksler, hvor Endossement er forbudt. Cessionen kan finde Sted ved en derpaa rettet mundtlig eller skriftlig Retshandel. Men nødvendigvis maa, for at Cessionens Virkninger skal kunne gøres gældende fuldtud, Vekslen overleveres Cessionaren, idet denne uden Papiret, hvortil Fordringen er knyttet, er ude af Stand til at hævde sin Ret vekselmæssigt. Desuden kan Cession finde Sted ved Paategning af Vekslen — se herom dog nærmere ovenfor under I. 3 —, naar denne derefter overleveres. Delvis Cession af Vekselfordringen maa vekselmæssigt bedømmes som delvis Endossement, se herom ovenfor under I. 5. Mulig er fiduciarisk Overdragelse af hele Vekslen med den Aftale, at Cessionaren kun skal beholde en Del af Vekselsummen og aflevere Resten til Cedenten.

Den centrale Virkning af Cessionen er, at Ejendomsretten over Vekslen overføres til Cessionaren, og det antages, at Cessionaren har almindelig Vekselret overfor de tidligere Veksel-skyldnere, saaledes at han ogsaa kan anlægge Vekselsag imod dem. Derimod afgøres ikke Spørgsmaalet om Indholdet af Cessionarens Ret overfor de tidligere Veksel-skyldnere ens efter Lov-givningerne. I dansk Ret er det efter Forordning 9. Februar 1798 utvivlsomt, at udenfor liggende Indsigelser hentet fra Forholdet til ældre Veksel-skyldnere eller Cessionaren fortabes overfor godtroende Cessionar. Som Rettigheder, der normalt gaar over ved Cession, maa nævnes Pant og Kaution. Men overhovedet erhverver Cessionaren alle de Rettigheder, som en Cessionar ogsaa ellers erhverver. Cessionaren kan saaledes viderecede og videreendossere Vekslen. Derimod kan Cessionaren ikke uden videre nyde godt af den Lettelse i Legitimationen for sin Adkomst, som V. L. § 39 hjemler Vekselejer. Denne § forudsætter nemlig kun Ejendomsrettens Erhvervelse gennem Endossement, fuldstændigt eller in blanco. Er det sidste Endossement paa Vekslen in blanco, maa dog Cessionaren kunne kræve Betaling, naar Adkomsten iøvrigt tilfredsstillende Fordringerne efter V. L. § 39; thi det er dog klart, at han ikke kan være ugunstigere stillet end den Ihænde-haver, der uden nogensomhelst skriftlig Transport i dette Tilfælde kan kræve Betaling. Er derimod det sidste Endossement et fuldstændigt, kan ikke den, der af sidste Endossatar har faaet Cession paa Vekslen, paaberaabe sig V. L. § 39. I dansk Ret har dette dog ikke til Følge, at Tras-saten eller nogen Veksel-skyldner kan forlange nogen videre-gaaende Legitimation; thi den civilretlige Regel om almindelige Gælds-breve, der i Princippet stemmer med V. L. § 39, kommer her Cessionaren til Hjælp. Cedentens Ansvar overfor Cessionaren er ikke Vekselretten undergivet, men maa bedømmes efter de almindelige Regler for Hjemmelspligten; saafremt ej særskilt Aftale har fundet Sted (skadesløs Transport), hæfter Cedenten kun for Fordringens Rigtighed, ikke som ved Endossement ifølge V. L. § 14 for dens Godhed.

3. Fremdeles kan Vekslen overføres gennem Universalsukcession, saaledes ved Arv eller Fusion af Aktieselskaber. Her rykker Retsefterfølgeren ind i sin Formands Retsstilling. At en Forretnings Aktiver ved Forretningens Overdragelse overtages, bevirker ikke Universalsukcession, men Cession af Fordringerne. Det er indres, at Erhvervelse mortis causa ikke er undergivet Reglerne i Forordning 9. Februar 1798.

4. Endvidere kan Vekslen gives i Pant⁴⁾, være Genstand for Retspant, lovbestemt Pant, Tilbageholdelsesret og almindelig Kreditorfølgning (Arrest, Eksekution, Udpantning, Konkurs).

5. Vekslen kan endelig erhverves ved Indfrielse af en Endos- **Indfrielse.** sent eller Trassenten, jfr. V. L. §§ 48, 52, 55. Dersom Indfrieren var pligtig eller maatte anse sig forpligtet til efter Vekselret at honorere Vekslen, bestemmes hans Krav imod Trassent. V. L. § 8, Endossenter, V. L. § 14, og Akceptant, V. L. § 23, efter Reglen i V. L. § 52, og det uden Hensyn til Indsigelser, som nævnte vekselforpligtede maatte have erhvervet mod Indfrierens Eftermænd. Paa den anden Side kan Indfrieren ikke benytte sig af de af den udløste Endossatar ved Dom eller Konkursklage erhvervede Rettigheder, og det ejheller, selv om han tager Endossement eller Cession i Anledning af sin Indfrielse. Dette udtrykkes undertiden saaledes, at Endossenten trods sit Endossement forbliver Vekselkreditor, kun at Haandhævelsen og Gennemførelsen af hans Krav er suspensivt betinget af Vekslens Indfrielse. Indfrieren indtræder altsaa i sin gamle Ret⁵⁾. Var den indfrieende Endossent eller Trassent derimod ikke forpligtet til at honorere Vekslen, enten fordi hans vekselretlige Pligt endnu ikke var indtraadt, eller den var ophørt, bestemmes hans Retsstilling efter de almindelige Regler om Erhvervelse ved Ind-

⁴⁾ I U. f. R. 1891. 211 (G. K. D.) udtales det, at en Veksel, som Veksel-ejeren havde givet til sin Kreditor til Sikkerhed for Kravet, af Kreditor maatte kunne søges inddrevet paa Debtors Bekostning, saaledes at denne maatte betale de med Inddrivelsen hos Udstederen forbundne Sagsomkostninger, og i U. f. R. 1913. A. 580 (G. K. D.) antoges Vekseldebitor ikke overfor godtroende Haandpanthaver at kunne gøre gældende, at Haandpantsetningen var i Strid med den mellem ham og Vekselkreditor truffne Aftale, se om U. f. R. 1915. A. 236 (S. & H. R. D.) nedenfor under V. L. § 16. II.

⁵⁾ I U. f. R. 1886. 559 (H. R. D.) sagsøgte den indløsende Endossent Udstederen af en Solaveksel til Betaling af dennes Paalydende, 6 pCt. aarlig Rente fra Stævningens Dato, Protestomkostninger og ½ pCt. Provision. Indstævnte hævdede, at Vekslen var en Akkomodationsveksel, udstedt for at sætte Sagsøgeren i Stand til til egen Fordel at rejse Penge, medens Sagsøgeren paastod, at Vekslen var meddelt ham dels som Afdrag paa Mellemværende, dels for at han ved dens Hjælp skulde skaffe Vekseludstederen Penge. Da det var in confesso, at den paagældende Veksel af Sagsøgeren var indfriet hos vedkommende Vekselejer, og da Indstævnte ikke havde godtgjort, at det var en Aftale eller Forudsætning ved Vekslens Udstedelse, at Sagsøgeren ikke, selvom han maatte indfri Vekslen, skulde være berettiget til at gøre den gældende overfor Indstævnte, landtes der ikke at kunne nægtes Sagsøgeren Vekselret for Vekslens paalydende Beløb, for saa vidt et saadant Beløb virkelig efter rigtig Opgørelse af Mellemværendet maatte findes at tilkomme ham overfor Indstævnte.

frielse, saaledes at han er stillet som den Vekselejer, han træder i Stedet for, jfr. V. L. §§ 36 og 50, der omhandler Kravet henholdsvis overfor Akceptanten og sidste Vekselejers Formænd. Den indfriende Akceptant har ikke Vekselret, end ikke overfor Trassenten, der skylder ham Dækning. Om Nødsadressat og Intervenient henvises til V. L. § 63.

§ 10.

Ved Endossement gaa alle af Vekslens flydende Rettigheder, deriblandt ogsaa Retten til at endossere Vekslens videre, over paa Endossataren. Vekslens kan endosseres ogsaa til Trassenten, til Trassaten, til Akceptanten eller til en tidligere Endossent og af disse igen til Andre.

**Vekselret-
tens Over-
dragelse.** I. V. L. § 10 bestemmer i Pkt. 1, at alle af Vekslens flydende Rettigheder ved Endossement gaaer over paa Endossataren. Under V. L. § 9 er omhandlet Endossementets tinglige Virkning: at Vekslens overdrages. I Tilknytning hertil er den i § 10 nævnte obligatoriske Hovedvirkning af Endossementet at omtale nærmere.

A. 1. Forudsætningen er et Endossement. Hermed menes det egentlige Endossement, Ejendoms- eller Normalendossement, hvorigennem ifølge V. L. § 9 Ejendomsretten til Vekslens overdrages. Under Begrebet falder ogsaa Blankoendossement, jfr. V. L. § 9 under IV. 1 og V. L. §§ 12 og 13. Derimod har Prokuraendossement ikke den i V. L. § 10 omtalte Virkning, jfr. V. L. § 16, hvorunder ogsaa Inkassomandat-Endossementet nævnes. Om det saakaldte Efterendossement henvises til nedenfor under III.

2. Forudsætningen er fremdeles, at Endossementet befinder sig i behørig Legitimationsrække efter V. L. § 39. Endossementer, der ikke staar i Legitimationskæden, skader ikke de foregaaende, saafremt disse behørig følger efter hinanden. Er Legitimationsrækken brudt, begrunder Endossementet hverken for den nærmest eller for de senere paafølgende Endossatarer nogen Vekselret. Dog maa det fastholdes, at Legitimationskæden ikke anses for brudt, naar der foreligger en Endossementsrækken supplerende civilretlig Sukcession, saaledes eksempelvis Arv, Ægteskab, Fusion, Cession, naar blot denne dokumenteres.

3. Forudsætningen er endelig, at Vekslens overleveres Endossataren, jfr. V. L. § 9 under I. 4, hvor tillige er omtalt Erhvervelse ifølge V. L. § 76. Uden Vekslens Besiddelse kan Endossa-

taren ikke gøre Fordringen gældende, og det paa Vekslen tegnede Endossement — endog det fuldstændige — kan i Modsætning til, hvad der gælder om Akcept (V. L. § 21, Stk. 3), med fuld Virkning udstryges, forandres og tilbagekaldes, saalænge Papiret ikke er overleveret. Veksleendossenten kan vel have en obligatorisk Forpligtelse overfor den, hvis Navn var indsat som Endossatar, f. Eks. fordi han havde bundet sig til Overdragelsen, eller fordi han havde underrettet vedkommende om Paa-tegningen. Men dette begrunder kun et civilretligt Krav, enten gaaende ud paa et nyt Endossement eller, om dette ikke længere er muligt, paa Erstatning. Selvom Endossataren tilfældigvis kommer i Besiddelse af Vekslen, eller selvom denne findes i Endossentens Konkursbo, uden at Endossementspaategningen er udstrøget, kan Endossataren ikke gøre nogen af Vekslen flydende Rettighed gældende.

B. 1. Den i V. L. § 10 omtalte Hovedvirkning af Endossementet er, at alle af Vekslen flydende Rettigheder gaar over paa Endossataren. Overdragelsesaktens tinglige Virkninger fører altsaa med sig de obligatoriske. Aftaler, som strider mod den i V. L. § 10 indeholdte Regel, at alle Rettigheder ifølge Vekslen gaar over, er ugyldige. Det kan saaledes ikke vedtages, at den tinglige Virkning skal indtræde, men ikke de obligatoriske, at Erhververen vel skal være Ejer af Vekslen, men ikke skal erhverve de af Vekslen flydende Rettigheder. Herfra forskelligt er Spørgsmaalet om Virkningen af Endossentens Rektaklausul, der ikke tager Sigte paa den i V. L. § 10 omhandlede Hovedvirkning af Endossementet, jfr. nærmere under V. L. § 14, og Spørgsmaalet, om Parterne virksomt kan vedtage, at Endossementet indadtil, inter partes, hverken skal have tinglig eller obligatorisk Virkning, og at Endossataren kun udadtil skal gælde for Vekselejer og Vekslecreditor, jfr. nærmere under V. L. § 16.

2. Alle af Vekslen flydende Rettigheder gaar over paa Endossataren, altsaa ikke Endossentens Rettigheder — Vekslekravet i den Skikkelse, hvori det tilkommer Endossenten —, men Vekslekravet, saaledes som det abstrakt fremtræder af Vekslen. Om det tilsvarende Resultat ved Cession af Vekslen henvises til V. L. § 9 under IV. Dette følger for dansk Rets Vedkommende deraf, at Vekslepligterne er Gældsbrævspligter, saa at Indsigelser mod dem kan fortabes til Fordel for godtroende Erhververe af Vekslen. Derimod rummer Endossementet ikke nogen Cession af den Endossenten ifølge det underliggende Forhold tilkommende civilretlige Fordring, jfr. herom nærmere nedenfor under 3. Lovhjemlen for Grundsætningen om Indsigelsers Forta-

**Fortabelse
af Ind-
sigelser.**

belse ved Overdragelse af Veksler kan ikke søges i Retsplejelovens § 444; thi denne indeholder ligesom forhen Lov 66. 28. Maj 1880 kun Regler for selve Vekselprocessen. Naar den udelukker en Række Indsigelser fra at komme i Betragtning under denne, har den intet villet udtale om, at paagældende Indsigelser ikke skulde kunne gøres gældende i almindelig Rettergang og ellers udenfor Vekselsøgemaal. Tværtimod forbeholder Retsplejelovens § 444, Stk. 4, Adgang til under et efter Vekselprocessen følgende civilt Restitutionssøgemaal at gennemføre det paa saadanne Indsigelser grundede Retskrav. Og omvendt kan det heller ikke være Vekselprocessens Mening at bestemme, at de af den tilladte Indsigelser, saasom *exceptio falsi*, altid skal kunne fremsættes i Vekselsag ogsaa ligeoverfor godtroende Tredjemand. Vekselprocessloven løser overhovedet kun det rent processuelle Spørgsmaal; hvorvidt der er materiel Adgang for Vekselskyldneren til at fremsætte Indsigelser overfor godtroende Vekselerhverver, forudsætter den afgjort efter andre, privatretlige Regler. Disse findes i Forordning 9. Februar 1798. Denne handler ikke direkte om Veksler, men om Gældsbreve. Men den i Forordningen omtalte Grundsætning var allerede, for saa vidt angaar Veksler, før Forordningens Udstedelse sædvanmæssigt anerkendt som gældende, medens den for almindelige Gældsbreve ialtfald var omtvistet. Hvilke Indsigelser mod Vekselerklæringens Gyldighed, der kan fortabes, afgøres efter nævnte Forordning tilsvarende for Gældsbreve og Veksler. Færre Indsigelser end ved almindelige Gældsbreve kan det ifølge Veksels Øjemed ikke være, og efter Karakteren af de Indsigelser, som ikke ekstingveres for andre Gældsbreves Vedkommende, kan disse næppe antages for ekstingible ved Veksler. Hvilke Erhververe Fortabeligheden gælder til Fordel for, afgøres efter nævnte Forordning med den af V. L. § 76 følgende Udvidelse. Efter svensk, finsk og tysk Vekselprocesslov kan dels fremsættes saadanne Indsigelser, som fremgaar af selve Dokumentet eller Vekselretten, og dels saadanne, hvortil Vekselskyldneren er beføjet paa Grund af sit umiddelbare Forhold til Vekselejeren. Ogsaa den svenske Civilret kommer imidlertid her Veksellovgivningen til Hjælp. Vistnok har ikke i Sverrig et almindeligt Gælds brev samme Betydning for Fordringen som i Danmark og Norge. Men ved Tilføjelsen af Ordreklausulen kan Udstederen af et paa Navn lydende Gælds brev knytte Fordringen til Papiret og afskære udenforliggende Indsigelser overfor godtroende Cessionar. — gøre det til et saakaldt løpande skuldebrev. Og Veksler stilles, selvom de ikke indeholder Ordreklausul, paa lige

Linje med saadanne Gældsbreve. I Tyskland anerkendes den materielle Retssætning, at Indsigelser mod Endossenten normalt ikke kan gøres gældende mod Endossataren. Efter de ovenfor omtalte for dansk Ret gældende Grundsætninger kan følgende Resultater statueres.

a. Udelukkede fra at komme i Betragtning overfor godtroende Endossatar, hvad enten i eller udenfor Vekselpoces, er tidligere Vekselskyldneres Indsigelser, som ikke fremgaar af Dokumentet selv, saaledes at Betaling, helt eller delvis, er ydet til tidligere Vekselejer mod løs Kvittering, at Vekselgælden er likvideret af tidligere Vekselejer, at den er eftergivet af ham, at der har fundet Novation Sted ved Ombytning med ny Vekslen, at Vekslen kun var udstedt pro forma, at Vekslen uden Anmærkning herom kun er Duplikat eller Kopi, at Valuta ikke er modtaget (*exceptio non numeratæ pecuniæ*), at Akcepten kun er givet til Haandpant, at Endossementet kun er en Fuldmagt, at Modtageren har gjort sig skyldig i Ager o. s. v.

b. Saadanne Indsigelser mod Vekselforpligtelsen, der fremgaar af Dokumentet selv, saasom at Vekslen mangler nogen af de væsentlige formelle Egenskaber (V. L. Kap. 1), at den ikke er endossabel (V. L. § 9, Pkt. 2), at Endossementet kun lyder paa Inkasso (V. L. § 16) eller fraskriver Hjemmelsansvar (V. L. § 14), at Vekslen selv er paategnet »til Fornyse« , at den kun har betegnet sig selv som Duplikat, at Forpligtelsen er bortfaldet ved Endossementets Overstrygning (V. L. § 49, Stk. 2) o. s. v., kan gøres gældende mod enhver Endossatar.

c. Indsigelser, der er grundede i Vekselloven selv, saasom at den til Vekselfordringens Vedligeholdelse fornødne Omgang ikke er iagttaget, eller at andre i Vekselloven foreskrevne Betingelser for at kunne udøve Vekselretten ikke er tilstede, at Vekselfordringen er præskriberet (jfr. i det hele Retsplejelovens § 444, Stk. 2), kan gøres gældende mod enhver, ogsaa godtroende, Erhverver af Vekslen. Om »*exceptio confusionis*« henvises til nedenfor under II.

d. Reglen anført under a lider for saa vidt en Undtagelse, som Indsigelser, det ikke stod i Skyldnerens Magt at lade fremgaa af Vekslens Indhold, kan hævdes overfor godtroende Endossatar. Dette gælder om Falskindsigelsen. Er Underskriften falsk eller Vekslens Indhold forfalsket, saaledes naar Summen i en partiel Akcept forhøjes, eller Ordene »uden Ansvar« udraderes, kan en derpaa støttet Indsigelse fremsættes generelt. Et fra Falsk forskelligt Tilfælde er, at Vekslen er stjaalet fra Trasenten, efter at han har paategnet den til egen Ordre udstedte

Tratte et Endossement, og at Vekslen af Tyven er overdraget godtroende Erhverver. Her eksstingveres Indsigelsen, ligesom Vindikation her er udelukket, jfr. V. L. § 76.

e. Saadanne Indsigelser, som Vekselskyldneren ikke selv er raadig over, f. Eks. Umyndighedsindsigelsen, gælder overfor enhver Tredjemand.

f. De i Aftaleloven (L. 242. 8. Maj 1917) Kap. 3 omhandlede Ugyldighedsgrunde maa som Vekselsindsigelser behandles efter de i Aftaleloven selv givne Regler. Indsigelsen om voldsom Tvang (Aftalelovens § 28) gælder saaledes generelt, om anden Tvang og Svig derimod ikke overfor godtroende Erhverver (Aftalelovens §§ 29 og 30).

g. Overfor Erhververe, der ikke er i god Tro, men som enten bevisligt har Kundskab om eller kun ved egen Uagtsomhed ikke har faaet Kundskab om vedkommende Mangel, gælder Eksstinktionsprincippet ikke.

3. Ifølge V. L. § 10 gaar alle af Vekslen flydende Rettigheder over paa Endossataren, derimod ikke Rettigheder, som ikke grundes paa selve Vekslen. Der overføres saaledes de lege ingen Rettigheder mod Trassaten, som endnu ikke har akcepteret, ejheller Formændenes indbyrdes civile Retlige Krav, ejheller de ved Siden af Vekslen bestaaende Birettigheder, saasom Pant, Kaution eller Konventionalbod, ejheller Rettigheder hentedede fra det underliggende materielle Fordringsforhold¹). Dog er det ikke begrebsmæssigt udelukket, at Medoverdragelse af Bi- og Sikkerhedsrettigheder er tilsigtet. Er saadant Meningen — hvilket efter danske civile Retlige Regler maa antages, medmindre andet bevises eller sandsynliggøres —, har det Retsvirkning, og naturligvis er det tilladt udtrykkeligt at vedtage Birettigheders Medoverdragelse. Derimod gaar de lege de for Endossenten ved Retsforfølgningsskridt skabte Fordele over paa Endossataren, idet det her ikke drejer sig om Akcessorier til Vekselretten, men om en særlig Kvalifikation af denne.

Konfusion. II. A. V. L. § 10, Pkt. 2, omtaler Endossement til Trassenten, til Trassaten, til Akceptanten og til tidligere Endossenter. Der maa herved sondres mellem Retsstillingen, saalænge Vekslen befinder sig paa en af de nævnte Personers Hænder (Konfusion), og Retsstillingen, efter at Vekslen af paagældende er videreendosseret til andre.

1. Retsstillingen, saalænge Konfusionen varer. A. betegner Trassenten, B. Trassat eller Akceptant, C.—D.—E.—F.—G. be-

¹) Se eksempelvis U. f. R. 1891. 662 (H. R. D.), U. f. R. 1895. 830 svensk H. R. D.).

tegner Endossentrækken. Endosseres Vekslen tilbage til Trassenten, hæfter — i Medfør af V. L. § 23, Stk. 2, Pkt. 1 — alene B., hvorimod A.—C.—D.—E.—F.—G. er fri for Ansvar. Endosseres Vekslen tilbage til Trassaten, hæfter A.—C.—D.—E.—F.—G. I dette Tilfælde maa den til Vekselrettens Bevarelse fornødne Forevisning og Protest ske hos Trassaten ved ham selv. Endosseres Vekslen tilbage til Akceptanten, er A.—B.—C.—D.—E.—F.—G. fri for Ansvar, jfr. Grundsætningen i V. L. § 23, Stk. 2, Pkt. 2. Endosseres Vekslen tilbage til E., hæfter A.—B.—C.—D., medens E.—F.—G. er fri for Ansvar.

2. Retsstillingen efter Konfusionens Ophør. Forpligtelserne genopvaagner, saaledes at samtlige Vekselskyldnere atter hæfter overfor senere Endossatarer. Konfusionen betegner saaledes kun en midlertidig Hvilen af Forpligtelserne, derimod ikke disses Ophør. Dette er Hovedbetydningen af V. L. § 10, Pkt. 2. Dog er det klart, at Vekselskyldnere, hvis Navne i Anledning af Konfusionen er udstrøgne, jfr. V. L. § 49, Stk. 2, er endelig fri for Vekselsansvarlighed. Det samme gælder efter samme Bestemmelse de Eftermænd, hvis Navne i Udstrygningsøjeblikket findes paa Vekslen. Er Vekslen endosseret til Akceptanten, og han videreendosserer den, hæfter han baade som Akceptant og Endossent. — Til Akceptanten kan Vekslen endosseres lige til Forfaldstid; derimod bevirker Giro til Akceptanten efter Forfaldstiden, at hans Vekselsansvar ophører definitivt ved Konfusion, og som Følge heraf bortfalder ogsaa Regresforpligtelserne. Ligeledes: har Akceptanten faaet Endossement paa Vekslen uden atter at give den fra sig før Forfaldsdag, er han uberettiget til derefter at endossere den videre. Men sker dette, og er Vekslen ikke præjudiceret, vil alligevel den Endossatar, der er uvidende om Forholdet, kunne gøre Vekslet gældende mod Trassent og Endossenter. De anførte Regler om Akceptanten gælder saaledes ikke overfor godtroende Tredjemand.

3. En Veksel kan ogsaa endosseres til Nødsadressat, Æresakceptant, Avalist og Domiciliat.

B. Cession af Vekslen faar principielt samme Virkning som Endossement, naar der er Tale om Overdragelse til Vekselskyldner. Bliver imidlertid af Endossataren efter Veksselforfaldstid det ham imod Vekseldstederen tilkommende, retskraftigt fastslaaede Vekselregreskrav overdraget til Akceptanten, beror det paa det til Grund for Vekselakcepten liggende Retsforhold, om Akceptanten kan gøre den overdragne Fordring gældende mod Udstederen. I Henhold til Dommen i Vekselprocessen vil han kunne gøre det; men Spørgsmaalet bliver den materielle Rets-

stilling i Tilfælde af efterfølgende Restitutionssøgmaal. Har Akceptanten tegnet sig paa Vekslen, uden at der til Grund for Akcepten ligger en Skyldforpligtelse (»Tjenesteaccept«, »Gefälligkeitsaccept«), kan han gøre sit Krav materielt gældende. I modsat Fald vil der under det efterfølgende Søgmaal blive Tale om Tilbagebetaling til Vekseludstederen efter civile Retsgrundsætninger.

Indfrielse. C. Naar en af Regresskyldnerne indfrieder Vekslen, uden at denne endosseres til ham, indtræder der Konfusion. Der maa her gælde tilsvarende Bemærkninger som ovenfor under A. 1. anført. M. H. t. Indfrierens Krav overfor hans Formand gælder det, at Fordringens Omfang, saafremt Indfrielsen er sket, førend Regressen er begyndt, bestemmes efter V. L. § 50. Overfor Akceptanten bestemmes hans Krav efter V. L. § 36. Legitimeret til at gennemføre sit Krav som Vekselejer anses den paagældende i Almindelighed i Kraft af selve Indfrielsen; muligvis kræves til Legitimationen efter V. L. § 39, at efterfølgende Endossementer i Medfør af V. L. § 55 er udstrøgne. Tilsvarende maa da antages om den til Videreendossering fornødne Legitimation. Er Indfrielsen derimod sket pligtmæssigt, efter at Regressen er begyndt, bestemmes Indfrierens Krav overfor hans Formænd og Akceptanten efter V. L. § 52. Og m. H. t. Vekselejerens Legitimation kan det her ikke betvivles, at Indfrielsen i Forbindelse med, at Indfrieren er i Besiddelse af og fremlægger Protestdokumentet, giver Vekselejeren den fulde Legitimation til Vekselklage og Vekselendossement. Jfr. herved nedenfor under V. L. § 39. 1. A. 2 og 3.

D. For at der skal indtræde Konfusion, kræves virkeligt Sammenfald af Kreditors og Debtors juridiske Personlighed. Konfusion indtræder saaledes ikke, hvor en paa et Handelsselskab trukken, akcepteret Veksel endosseres til et ansvarligt Medlem. Endosseres Vekslen til en af flere Udstedere, erhverver denne alle Rettigheder imod de øvrige Udstedere²⁾.

Efterendossement. III. Ved Efterendossement forstås Endossement af en Veksel, hvorved denne overdrages efter Udløbet af den ved manglende Betaling bestemte Protestfrist, altsaa Endossement af Veksler, der enten er protesterede, eller hvis vekselretlige Kraft er tabt. Er Vekslen protesteret de non acceptatione, er dette dog ikke at henhøre under Tilfælde af Efterendossement. Ejheller kan hertil regnes en efter Forfaldsdag, men under Protestfristen endosseret, uprotesteret Veksel. I første Fald er En-

²⁾ Se derimod om U. f. R. 1913. A. 607 (V. L. O. R. D.) og U. f. R. 1915. A. 684 (L. O. s. H. St. R. D.) nedenfor under V. L. § 14. 1. 2.

dossement af sædvanlig Virkning, muligvis saaledes, at Endosserenten ikke indestaar for Vekslens Godkendelse, og saaledes, at han ikke kan søges til Betaling før efter optagen Protest de non solutione, cfr. i Almindelighed V. L. §§ 29 og 41. I sidste Fald er Endossement af sædvanlig Virkning. Derimod falder ind under Begrebet Efterendossement følgende Tilfælde.

A. Efterendossement af ikke protesteret — og altsaa præjudiceret — Veksel. Hvis Vekslen ved Forfaldsdag ikke er blevet betalt og ej heller protesteret de non solutione, kan deraf ikke sluttes, at den skulde have mistet al retlig Betydning, og at Endossement skulde være uden vekselretlig eller anden Virkning. Princippet for Afgørelsen af Efterendossements Virkning i saadanne Tilfælde maa blive det samme, hvad enten Præjudiceringen rammer saavel Akceptanten som de regrespligtige, hvilket finder Sted i Tilfælde som nævnt i V. L. § 43, Pkt. 3, eller de regrespligtige alene, hvilket er det almindelige. jfr. V. L. §§ 18, 19 og 41.

Præjudiceret Veksel!

1. Forudsætningen er Endossement af en forfalden, ikke protesteret — altsaa præjudiceret — Veksel. En efter Forfaldsdag, men under Protestfristen endosseret Veksel opfylder som berørt ikke denne Fordring. Lige med den ikke protesterede Veksel maa stilles den ikke rettidigt eller den ikke formelt korrekt protesterede Veksel. Der er intet i Vejen for, at Endossementet kan ske in blanco. Vekslen behøver ikke at være akcepteret.

2. Efterendossementets Retsvirkninger er i de herhenhørende Tilfælde efter den almindelige Opfattelse saadanne, der er knyttet til sædvanligt Endossement. Efter D. W. O. § 16 gælder den Regel, at Efterendosseraren erhverver Rettighederne i Kraft af en eventuelt stedfunden Akcept samt i Kraft af Regresregler overfor dem, som har endosseret Vekslen efter Protestfristens Udløb. Tilsvarende gælder efter traditionel Opfattelse i dansk Ret. Overfor de tidligere regresforpligtede overfører Efterendossementet ingen anden Ret end et eventuelt Krav efter V. L. § 93. Overfor de senere regresforpligtede kan der ikke hentes Argumenter imod en Regel tilsvarende den tyske udfra en Analogi fra V. L. § 5, thi i det her omhandlede Tilfælde foreligger netop en gyldig Veksel. Resultaterne bliver herefter følgende.

a. Ejendomsretten til Vekslen overføres, jfr. herved V. L. § 9 under II.

b. De vekselretlige Rettigheder, som endnu bestaar trods Protestundladelsen, overdrages (Akceptant, Æresakceptant, Avalist). Desuden gaar alle Regresrettigheder imod de foregaaende

Efterendossenter over, idet som nedenfor under c berørt Efterendossementet ligesom sædvanligt Endossement stifter en Regrespligt for Endossenten. Den her nævnte Retsoverdragelse er ligesom ved andet Endossement abstrakt, d. v. s. bestemt ved selve Vekslens kendelige Indhold, saaledes at i Almindelighed de Indsigelser, der maatte være gældende imod tidligere Endossenter, ikke kan gøres gældende overfor Efterendossatøren.

c. Efterendossementet stifter den samme Regrespligt for Endossenten som sædvanligt Endossement, jfr. herved V. L. § 14. Dog maa det antages, at Endossatørens Regresret ikke som ellers efter V. L. § 25 strækker sig til Ret til Sikkerhedsstilling, idet sidstnævnte Bestemmelse tager Sigte paa Vekselforholdet, inden Forfaldstid er kommet. Og i det her forudsatte Tilfælde er netop Forfaldstid forløbet. Af samme Grund gaar Regresgarantien ikke ud paa at svare for Betaling af Vekslen til Forfaldstid, cfr. derimod i Almindelighed V. L. § 25. Vekslen indeholder efter Protestfristens Udløb ikke længere nogen Forfaldstid og maa derfor vistnok efter Analogi fra almindelige Regler, jfr. herved V. L. § 3, anses som en Sigtveksel, saaledes at Regres kan anstilles mod Efterendossenten, saasnart Protest de non solutione er optaget hos Trassatus. Vekslen maa efter Grundsætningen i V. L. § 32 jfr. § 19 forevises til Betaling inden 6 Maaneder eller 1 Aar regnet fra Efterendossementets Dato. Mangler Dateringen, har Endossatøren vistnok Bevisbyrden for, at Endossementet er tegnet efter Forfaldsdag. Naar Vekslen saaledes er forevist til Betaling, er dermed efter V. L. § 3 Forfaldstiden fikseret, og Protesten skal nu følge, jfr. § 41. Der er herved en Mulighed for, at Vekslen kan præjudiceres flere Gange, saa at det første Hold Efterendossenter befries for deres Regrespligt, medens senere Hold nu forpligtes ligesom forhen de første. Det skal ved det anførte fremhæves, at der i dansk Vekselretsteori har hævet sig vægtige Stemmer for den Opfattelse, at Efterendossenten hæfter, uden at Vekslen forevises til Betaling og protesteres. Den herved skete Udslettelse af Sondringen mellem den retlige Behandling af det under A og det nedenfor under B omhandlede Tilfælde savner formentlig tilstrækkelig Grund.

Proteste- B. Efterendossement af protesteret Veksel. Ved en proteste-
ret Veksel. ret Veksel er det paa Forhaand givet, at den ikke vil blive indfriet af Trassaten. Der tales dog i denne Forbindelse kun om Protest de non solutione, idet Endossement, efter at Vekslen blot er protesteret de non acceptatione, overhovedet ikke henregnes under Begrebet Efterendossement. D. W. O. § 16 tillæg-

ger Endossement af en de non solutione protesteret Veksel Cessionsvirkning, saaledes at altsaa vel Vekselretten mod de tidligere Vekselskyldnere med Forbehold af disses Indsigelser imod Endossenten overføres, men der derimod ikke stiftes nogen ny Vekselhæftelse for Endossenten. V. L. har ingen Bestemmelse, der udtrykkeligt nævner Forholdet, og det antages derfor sædvanligvis, at Endossement af protesteret Veksel har de samme Virkninger som Endossementet ellers har, kun med den Ændring, som er en nødvendig Følge af, at Vished for Veksels Ikke-Indfrielse ved Trassatus allerede haves.

1. Forudsætningen er, at Vekslen i rette Tid og paa behørig Maade er protesteret de non solutione og efter sket Protest — muligvis inden Protestfristens Forløb — er blevet endosseret. Lige med Endossement kan ikke sættes pligtmæssig Indfrielse i Vekselomgangen, idet Forskellen her ligesom overfører andet Endossement, jfr. V. L. § 9. IV. 5 og ovenfor under II. C, viser sig i Kravets Omfang, der ved Indfrielse bestemmes efter V. L. § 52. Der er intet til Hinder for, at Efterendossement sker til en af Vekselskyldnerne, dog at Endossement til Akceptanten ikke kan finde Sted, jfr. herved nærmere under II. A. 2, hvor det er udviklet, at Giro til Akceptanten efter Forfaldstid virker som Kvittring og medfører Vekselforpligtelsens endelige Ophør ved Konfusion. Endelig maa det antages, at naar den, der pligtmæssigt indfrier en Veksel i Regressen, lader den protesterede Veksel paategne med Endossement, er dette en ren Legitimationsakt, foretaget for at kunne bevise, at Indfrielse har fundet Sted. I sig selv har Vekselejeren Legitimation nok i sin Besiddelse af Veksel og Protestdokument, jfr. ovenfor under II. C.; men ønsker han at sikre sig ved Endossement, forandrer dette ikke hans ved Indfrielsen bestemte Retsstilling.

2. Retsvirkningerne af det her omhandlede Efterendossement er ligesom Retsvirkningerne af sædvanligt Endossement. Vekslen betragtes, trods det, at det maa anses fastslaaet, at den ikke er eller vil blive indløst, at den altsaa er nødlidende, som Cirkulationspapir. Efter D. W. O. § 16 gælder som ovenfor berørt, at Efterendossement af protesteret Veksel virker som Cession. I dansk Ret er Retsvirkningerne følgende.

a. Ejendomsretten til Vekslen overføres, jfr. herved V. L. § 9 under II.

b. De vekselretlige Rettigheder overdrages, derunder Regresrettigheder mod Endossenter og Efterendossenter; navnlig stiftes der, som under c berørt, for sidste Efterendossent ikke Retsstilling som ved Cession, cfr. D. W. O. § 16, men som ved sæd-

vanligt Endossement. Den her nævnte Retsoverdragelse er ligesom ved andet Endossement abstrakt, d. v. s. bestemt ved selve Vekslens kendelige Indhold, saaledes at de Indsigelser, der maatte være gældende imod tidligere Endossenter, i Almindelighed ikke kan gøres gældende overfor Efterendossataren.

c. Efterendossementet stifter den samme Regrespligt for Endossenten som sædvanligt Endossement, jfr. herved V. L. § 14. Det kan herved ikke gøre nogen Forskel, om Efterendossenten og Vekseludstederen er identiske; han hæfter da baade som Udsteder og Endossent.

d. Det maa antages, at de ovenfor beskrevne Retsvirkninger kan gøres gældende, uden at det er nødvendigt at gøre noget — nyt — Forsøg paa gennem Præsentation og dermed følgende Protest at opnaa Fyldestgørelse. Den tidligere Protest maa anses som tilstrækkeligt Bevis for Ikke-Indfrielse. Efterendossementet bliver at opfatte som en Sigtveksel.

IV. Spørgsmaalet om, hvilken Virkning Endossement af en helt præskriberet Veksel her, er vistnok temmelig upraktisk³⁾. Muligvis maa Endossenten anses civilretligt forpligtet til Skadeserstatning.

§ 11.

Endossementet skal skrives paa selve Vekslen eller paa en Afskrift af den (Kopi) eller paa et til Vekslen eller Kopien hæftet Blad (Alonge).

Reglen maa forstaas saaledes, at Endossement for at have de særlige Virkninger som Endossement og ikke blot som Cession af Vekslen, jfr. herved V. L. § 9. I. 3 og IV. 2 samt V. L. § 14. II. 3, skal skrives paa selve Vekslen eller Vekselkopien eller Veksel(kopi)alongen. Reglen er med andre Ord en Formforskrift. V. L. § 12 begrænser for Blankoendossement i visse Tilfælde de ved V. L. § 11 hjemlede Paategningssteder til Vekslens Bagside eller Vekselkopiens Bagside eller Veksel(kopi)alongen. Se om Endossementets Form V. L. § 9. I. 3. Om Virkningen af originalt Endossement tegnet paa Kopi henvises til V. L. §§ 71—72.

§ 12.

Endossement kan ske enten saaledes, at Endossenten indsætter Endossatarens Navn og underskriver sit eget (fuldstændigt Endossement), eller og derved, at Endossenten blot tegner sit

³⁾ Se om U. f. R. 1892. 655 (L. O. s. H. St. R. D.) nedenfor under V. L. § 93. III. B. 2.

Navn paa Vekslens eller Vekselkopiens Bagside eller paa det vedhæftede Blad (Endossement in blanco).

I. A. V. L. § 12 antyder Sondringen mellem fuldstændigt Endossement og Endossement in blanco, men udtaler ikke det begrebsmæssige Skelnemærke mellem disse to Arter af Endossement. Derimod beskriver V. L. § 12 den simpleste Form for et Blankoendossement og giver en Regel om det Sted paa Vekslen, et saadant Blankoendossement skal staa. Iøvrigt indeholder V. L. § 12 intet om Blankoendossementets Form eller Retsvirkninger.

**Blanko-
endosse-
ment.**

B. 1. Det særlige Kriterium for et Blankoendossement er det negative Skelnemærke: at Endossatarens Navn ikke findes paa Vekslen. V. L. § 12 nævner, at Endossenten blot tegner sit Navn paa Vekslens Bagside, Vekselkopiens Bagside eller paa Alongen; men heri ligger ikke den egentlige Begrebsgrænse. Fordelen ved Blankoendossementet er Muligheden for Vekselmodtageren: at skille sig ud af Vekselskyldnernes Kreds, naar han atter vil afhænde Vekslen, idet han ikke behøver at tegne sit Navn paa Papiret. Desuden letter Blankoendossementet Vekslens Benyttelse og Afsættelse gennem Fuldmægtig paa fremmed Sted.

2. Overensstemmende hermed maa ogsaa Blankoendossementets formelle Kriterium bestemmes. Blankoendossement foreligger kun, men altid, naar Endossataren ikke er nævnt. Endosseringsviljen maa fremgaa af den benyttede Form; men iøvrigt er den irrelevant. I Almindelighed vil blotte Navnepaategninger fra en dertil legitimeret Person¹⁾ paa Vekslens Bagside blive anset som Blankoendossementer; men naturligvis kan der til Navnepaategningerne være knyttet Forbehold, der udelukker Endosseringsviljen. Idet den regelmæssige Form for Blankoendossement er den blotte Navnepaategning, giver V. L. § 12 for saadanne Tilfælde af Blankoendossement den obligatoriske Regel, at Navnepaategningen skal findes paa Bagsiden af Vekslen

¹⁾ Jfr. om U. f. R. 1887. 682 (L. O. s. H. St. R. D.) ovenfor under V. L. § 9. I. 3, om U. f. R. 1890. 144 (L. O. s. H. St. R. D.), U. f. R. 1908. A. 548 (L. O. s. H. St. R. D.), U. f. R. 1913. A. 755 (L. O. s. H. St. R. D.) og U. f. R. 1924. A. 5. (H. R. D.) nedenfor under V. L. § 87. II. I U. f. R. 1908. A. 676 (L. O. s. H. St. R. D.) havde paa Bagsiden af en af A. til B. udstedt egen Veksel øverst C. tegnet sit Navn, og nedenunder havde D., B. og E. tegnet deres Navne. Det antoges, at C. ikke havde paataget sig nogen vekselretlig Forpligtelse m. H. t. Vekslens Betaling, og en af E. mod ham til Betaling af Vekslen anlagt Sag afvistes derfor, fordi der ikke var prøvet Forlig.

eller Vekselkopien. Paa Forsiden vil Navnepaategningen betyde Akcept eller Kautionspaategning. Det er ikke nødvendigt, at der over Navnepaategningen findes en tom Plads, saaledes at denne i Overensstemmelse med V. L. § 13 kan benyttes til Udfyldelse ved Indsættelse af Endossatarens Navn. Andre Eksempler paa Blankoendossement, for hvilke altsaa den i V. L. § 12 om Pladsen paa Vekslens eller Vekselkopiens Bagside givne Regel ikke er gældende, kan fremhæves, saasom Ordene: »Til Ihændehave- ren« efterfulgt af Endossentens Navn eller Indføjeelse af Prikker eller paa anden Maade betegnet Tomrum, hvor Endossatarens Navn ellers skulde findes i Teksten. Derimod kan det ikke anses som Blankoendossement, at Endossataren er utilstrækkeligt betegnet, og Udstrygning af selve Transportbemærkningen (Teksten) i et fuldstændigt Endossement konstituerer ikke Blankoendossement²). Dette gælder ogsaa i det Tilfælde, at Endossataren, der gør Brug af sin Udfyldningsret efter V. L. § 13, udfylder et Blankoendossement paa urigtig Maade, saa at Legitimationsrækken bliver brudt, og bagefter for at gøre Fejlen god igen, udstryger Transportbemærkningen, men lader Endossentens Navnepaategning blive staaende³). Dog kan Endossenten, førend han giver Vekslen fra sig, enten selv eller ved Fuldmægtig, gennem Udstrygning af Endossatarens Navn forvandle et fuldstændigt Endossement til Endossement in blanco. Et særligt Spørgsmaal er, om Kvittering paa Vekslens Bagside er Blankoendossement. Bestaar Kvitteringen i blot Navnetegning, maa Spørgsmaalet besvares bekræftende. Tvivlen ligger i, om Tilføjeelsen »Valuta modtaget«, »Inhalt empfangen«, »pour acquit« o. lgn. udelukker Endosseringsviljens Tilkendegivelse. At Navnetegninger paa Bagsiden, hvis dette sidste ikke er Tilfældet, maa anses som Endossementer, er klart udtalt i V. L. § 12. Og at Erklæringer om Valutamodtagelse kan findes i Endossementer, er utvivlsomt. Den tyske Rigsret antager, at Kvittering bag paa

²) I U. f. R. 1901. 230 (G. K. D.) fandtes paa Vekslens Bagside saalydende Endossement: »Ordre N. Thomsen, L. C. Larsen«, samt Kvittering for Betaling til N. Thomsen, og samtlige disse Paategninger var udstregede med Undtagelse af Navnet L. C. Larsen, der var Vekseltager (Remittent). Sagsøgeren, der var en fra Vekseltageren forskellig Tredjemand, ansaas ikke ved sin Ihændehaveelse af Vekslen legitimeret til at indtale denne, idet den ikke saas at være endosseret in blanco.

³) Se U. f. R. 1916. A. 477 (G. K. D.) nedenfor under V. L. § 39. I. A. 2: Da Blankoendossementet maatte anses udfyldt med Navnet paa Endossenten i det efterfølgende Navneendossement, kunde der ikke ved Udstrygningen af sidstnævnte Endossement være gengivet Blankoendossementet dets Gyldighed som Blankoendossement.

en Veksel er Blankoendossement. Antages det modsatte, bliver en Kvittering ikke til Blankoendossement derved, at man udstryger Modtagelsesanerkendelsen og lader Underskriften staa. At der staaar Tilføjelsen »antaget« ved Underskrift bag paa Vekslen, udelukker ikke Underskriftens Egenskab som Udtryk for Endossement in blanco.

3. Hvad angaar Stedet paa Vekslen, hvor Blankoendossement skal findes, gælder i Almindelighed kun V. L. § 11, der udtaler, at Endossementet skal skrives paa selve Vekslen, Vekselkopien eller Alongen. Endossement in blanco kan saaledes findes paa Veksels Forside. Er dette Tilfældet, maa man stille større Fordringer til den tydelige Tilkendegivelse af, at det virkelig drejer sig om et Endossement, end hvis Endossement in blanco findes paa Veksels Bagside. Ellers kan man ikke skelne det fra Akcept og Aval. Regelmæssig staaar da ogsaa Vekselendossementer, baade fuldstændige og in blanco, paa Veksels eller Vekselkopiens Bagside. M. H. t. det simpleste Blankoendossement, nemlig et saadant, som kun bestaar i Endossentens Navnepaategning, gælder det som anført efter V. L. § 12, at det kun er at anse som Endossement, naar det staaar paa Bagsiden af Vekslen. Men denne Regel kan ikke generaliseres paa andre Blankoendossementer.

II. Angaaende Retsvirkningerne af Endossement in blanco henvises til V. L. § 13.

§ 13.

Blanko-Endossement kan af Vekselejereren udfyldes ved Indsættelse af en Endossatars Navn.

V. L. § 13 behandler en speciel Retsvirkning af Blankoendossementet, nemlig Retten til at udfylde dette. I Forbindelse hermed maa ses Retsvirkningerne af Blankoendossement i deres Helhed. De er følgende:

I. Som ved Endossement i Almindelighed, jfr. V. L. § 9, er den første Virkning af Blankoendossement, at Vekslen overdrages til Endossataren. Herom, navnlig om Overleveringsaftale og andre retstiftende Kendsgerninger, maa henvises til Udviklingen under den citerede §.

II. A. Dernæst gaar ifølge V. L. § 10 alle af Vekslen flydende Rettigheder over paa Endossataren. Herom maa i det hele henvises til den citerede §, hvoraf navnlig vil fremgaa, at Blankoendossataren erhverver Vekselrettighederne abstrakt, d. v. s. saa-

ledes som de fremgaar af Vekslen selv uden Hensyn til de mod Blankoendossenten bestaaende Indsigelser.

Udfyldningsret. B. En af de under A nævnte Rettigheder er den i V. L. § 13 omhandlede Udfyldningsbeføjelse. Selvom den ikke var hjemlet ved V. L. § 13, maatte den følge af almindelige Retsgrundsætninger. Formaalet med at udfylde et Blankoendossement er ikke at blive sat i Stand til at overdrage Vekslen videre, jfr. nedenfor under C og D, eller gøre Vekselret gældende. Ejheller er Formaalet at opnaa Legitimation efter V. L. § 39; thi saadan Legitimation kan efter denne Bestemmelses Ord have i Kraft af Blankoendossement alene. Formaalet vil være det rent praktiske: at sikre sig mod de farlige Følger af, at Vekslen kommer paa urette Haand. Saadan Udfyldning som hjemlet ved V. L. § 13 kan ske uden Skade for Blankoendossenten, hvis Navn findes paa Vekslen. Efter almindelige Retsgrundsætninger maa det da antages, at enhver Udfyldning, der ikke medfører nogen- somhelst Forringelse af Blankoendossentens Retsstilling, er tilladelig. Saa meget mere maa det formodes, at en Tilføjelse, der forbedrer Blankoendossentens Stilling, maa kunne ske. Tilladt er herefter Indføjelse af sædvanlige Endossementsudtryk og Tilføjelser, der maa anses for at være regelmæssige, typiske Bestanddele af Endossementet, eksempelvis Steds-, Tidsdatum eller Valutaklausul. Af mere anomale Indføjelser maa Klausulerne: »ikke til Ordre« (V. L. § 9), »uden Forbindtlighed« o. s. v. (V. L. § 14), »til Prokura« o. s. v. (V. L. § 16) være tilladelige; de betyder en Lettelse af Blankoendossentens Ansvar. Utilladte maa derimod være: Fastsættelsen af en længere Præsentationsfrist end den legale (V. L. §§ 19 og 32), Tilføjelse af Ordene: »uden Protest«, uden Omkostninger« o. s. v. (V. L. § 42), thi saadanne Tilføjelser skader Blankoendossenten. Eksempelvis bevirker den længere Præsentationsfrist en tidsmæssig Forøgelse af hans Vekselbyrde, og de sidstnævnte Klausuler medfører en særlig Bevisrisiko, jfr. V. L. § 42, Pkt. 3. Har Blankoendossatøren tilføjet noget, som han efter det udviklede ikke har været berettiget til, erhverver godtroende Vekselejer dog Ret efter Vekslens Udvisende. Uretmæssigheden — Overskridelsen af den lovlige eller særlig aftalte Grænse for Udfyldningsbeføjelsen — har kun Virkning mellem de endosserende Parter og overfor ondtrøende Tredjemand. I saa Henseende er Bevisbyrden hos Vekselkyldneren. Udfyldningsbeføjelsen gælder, uanset at Vekslen er forfalden — saaledes at saavel Blankoendossement fra før som fra efter Vekslens Forfaldstid kan udfyldes efter denne —, uanset at Blankoendossenten er død, og uanset at hans Bo er under

Konkursbehandling. Efterfølgende Endossatarers Ændringer i sket Udfyldning er at anse som Falskneri.

C. En anden af de under A nævnte Rettigheder er den i V. L. § 10 omtalte Ret til at endossere Vekslen videre. Dette kan ske paa fem forskellige Maader fra Blankoendossatarens Side. Han kan

1. paaføre Vekslen Navnene paa den, til hvem han endosserer Vekslen, og paa sig selv (fuldstændigt Endossement);

2. først benytte sin Udfyldningsbeføjelse til at paaføre Vekslen sit eget Navn, jfr. ovenfor under B, og dernæst skrive fuldstændigt Endossement, jfr. ovenfor under 1, altsaa ialt tre Navne;

3. paaføre Vekslen sit eget Navn (Blankoendossement);

4. benytte Udfyldningsbeføjelsen, jfr. ovenfor under B, til at indsætte Navnet paa den, til hvem han endosserer Vekslen, i det Endossement, hvorpaa han selv støtter sin Ret;

5. endossere Vekslen ved den blotte Overgivelse uden nogen-^{Blanko-}somhelst Paategning paa Vekslen (Blankotradition).^{tradition.} Moderne Retspraksis vil ikke være i Tvivl om, at saadan Overgivelse har samme Virkninger som andre Former for Endossement, naar undtages det selvfølgelige, at Endossenten, hvis Navn ikke paaføres Vekslen, ej kan inddrages i Kredsen af vekselforpligtede. Det er netop en af Blankoendossementets Fordele, at man kan omsætte Vekslen uden selv at blive forpligtet, jfr. V. L. § 12 under I. B. 1. Vekslen kan endog gennem Blankotradition naa tilbage til den paa Vekslen oprindelig tegnede Blankoendossent, der saaledes er legitimeret paa Grund af sit eget, ikke udstrøgne. Blankoendossement. Vekslen — og navnlig Vekslen til egen Ordre — nærmer sig i denne Skikkelse til Ihændeleverpapiret, men er principielt at udsondre fra sidstnævnte Begreb.

D. Lige saa vel som Blankoendossataren er i Stand til — uden at have forandret sit Blankoendossement til et fuldstændigt Endossement overensstemmende med V. L. § 13 — at videreendossere Vekslen, kan han ogsaa ved almindelig civilretlig Cession overdrage Vekslen, d. v. s. overdrage de ham ifølge Vekslen tilkommende Rettigheder. Tegner han sit Navn paa Vekslen, vil det dog have Formodningen imod sig, at blot Cession — og ikke egentligt Endossement — er tilsigtet. Forskellig fra Cession af Vekselretten er Overdragelse af den til Grund for Vekselforholdet liggende civilretlige Fordring.

III. Endelig har i Almindelighed — nemlig naar undtages Blankotradition, jfr. ovenfor II. C. 5 — Blankoendossement den i V. L. § 14 omtalte Virkning, at Blankoendossenten svarer alle

efterfølgende Ejere af Vekslen efter Vekselret for dens Akcept og Betaling. At Blankotradenten er udenfor Vekselskyldnernes Kreds, bevirker ogsaa, at han ikke kan opfattes som Regresindløser, hvorfor hans Indfrielse af Vekslen maa bedømmes som enhver anden frivillig Indløsning af Vekslen, jfr. V. L. § 9 under IV. 5 og § 10 under II. C.

§ 14.

Enhver Endossent svarer alle efterfølgende Ejere af Vekslen efter Vekselret for dens Akcept og Betaling, saafremt han ikke i sit Endossement ved Ordene »uden Forbindtlighed«, »uden Ansvar«, »uden Obligo«, »uden Retur« eller deslige udtrykkelig har forbeholdt sig at være fri for saadant Ansvar.

Endossen-
tens
Hæftelse. 1. 1. I V. L. § 9 omtales Endossementets tinglige Virkning: at Vekslen overdrages. Under V. L. § 10 omtales dernæst den anden Hovedvirkning af Endossementet: at alle af Vekslen flydende Rettigheder gaar over paa Endossataren. I V. L. § 14 fremhæves endelig den tredje Virkning af Endossementet: Endossentens Hjemmelspligt.

2. Forudsætningen er først og fremmest et Endossement. Der maa herved henvises til de Begrebsbestemmelser og Retsregler, som nærmere er omtalt under V. L. § 9. I. Navnlig kræves, at Endossementets materielle Gyldighedsbetingelser (Myndighed, Repræsentationsbeføjelse o. s. v.) er opfyldte. Forudsætningen er fremdeles, at Endossementet befinder sig i behørig Legitimationsrække efter V. L. § 39. Er Kæden brudt, saa er ogsaa de efter Afbrydelsen følgende, paa Vekslen tegnede Endossementer uden Betydning; dels kan de naturligvis ikke begrunde nogen Ret mod de Endossenter, hvis Navne er paategnede Vekslen før Bruddet paa Legitimationskæden; men dels begrundes der heller ikke Regres tilbage til Afbrydelsespunktet. Foreligger civilretlig Sukcession til Supplering af den afbrudte Endossementsrække, anses denne ikke for brudt, og der maa da statueres Hjemmelsansvar tilbage over hele Linjen. Forudsætningen er endelig normalt Vekslens Overleverelse til Endossataren. Se om de her omtalte Forudsætninger V. L. § 10 under I. A.¹⁾

¹⁾ I U. f. R. 1913. A. 607 (V. L. O. R. D.), hvor to Personer hver for sig havde endosseret en til dem i Forening udstedt Veksel til en Bank, og hvor Vekslen derpaa af den sidste af de to Endossenter blev indfriet, statueredes det, at den første Endossent ikke i Forhold til den anden havde paadraget sig nogen vekselretlig Forpligtelse til at indestaa for Vekslens Betaling, og at den af anden Endossent mod første

3. Indholdet af Endossentens Hjemmelsansvar er efter Ordene i V. L. § 14 tilsvarende til Trassentens efter V. L. § 8. Om Endossentens Honoreringspligt overfor Endossataren gælder derfor tilsvarende som om Trassentens Honoreringspligt, se herved V. L. § 8 under I. Medens man i Almindelighed ved Hjemmelspligt opstaaet som Følge af skadesløs Transport antager, at Skyldneren først skal være forgæves hjemstøgt med endelig Gældsforfølgning, inden man kan holde sig til Cedenten, er Forholdet ved Vekselendossentens Ansvar det, at han er pligtig at honorere, saasnart det gennem Iagttagelse af Vekselomgangen er godtgjort, at Vekselejerer ikke til lovlige Tid faar Vekslen honoreret af Trassatus. Ligheden i Indhold mellem Trassatus og Endossentens Hjemmelsansvar leder Tanken hen paa at opfatte Endossementet som en forkortet Tratte.

4. Hjemmelsansvaret hviler paa samtlige Endossenter, medmindre særlige Udelukkelsesgrunde foreligger. Og nærmere bestemt hæfter de een for alle og alle for een, jfr. V. L. § 87, Stk. 1. saaledes at Vekselejerer kan søge hvem af dem, han vil, til Honorering af Vekslen uden Hensyn til Rækkefølgen. En efterfølgende Endossent maa, naar en af hans Formænd forgæves er angrebet, finde sig i Søgmaal uden at kunne paaberaabe sig, at Fordringen mod ham maa anses frafaldet. Dette Forhold udtrykkes ved, at Vekselretten hjemler »springende Regres« eller »jus variandi«, jfr. nærmere V. L. § 49, Stk. 1. Omend Ansvarret er ordnet efter Reglerne for solidariske Skyldnere, følger dog ikke heraf, at den ene Vekselskyldners Pligt er betinget af, at hans Formænds Navnetegninger er gyldige. Tværtimod bestemmer V. L. § 88, at forekommer der paa en Vexel Underskrifter, som er falske eller tegnede af Personer, der ikke retsgyldigt kan indgaa Vekselforpligtelser, eller findes der paa Vekslen Underskrifter, som af anden Grund ikke er forbindende for de paagældende, i hvis Navn de er tegnede, medfører saadant ingen Forandring i de øvrige Vekselskyldneres Ansvar. Denne Regel maa ogsaa anses anvendelig, naar formelt lovlige Vekselunderskrifter lider af andre Ugyldighedsgrunde, saaledes naar Underskriften er fremtvunget, og naar Vekslens Indhold er forfalsket.

Endossent som Vekselsag anlagte Sag til Betaling af Halvdelen af Veksels Paalydende herefter maatte afvises. U. f. R. 1915. A. 684 (L. O. s. H. St. R. D.): Tre Personer, som sammen med tre andre havde udstedt en egen Vexel, og som senere havde indfriet denne og faaet den udleveret i kvitteret Stand, søgte en af Medudstederne til at betale dem Vekslens Hovedstol efter Fradrag af deres Anpart. Statueret, at dette Regreskrav ikke kunde gøres gældende under et Vekselsøgmaal, da Vekslen maatte antages at være bortfaldet ved Indfrielsen.

Den her omtalte udstrakte Regresret tilkommer som sagt Vekslejeren. Under dette Begreb maa bl. a. henføres enhver Endossent, som har indfriet Vekslen. Som tidligere, jfr. V. L. § 9 under IV. 5, antydet staar Endossenten, der har indfriet Vekslen hos en af sine Eftermænd, i ganske samme Stilling, som førend han bortendosserede Vekslen. Han er Vekselejer, han kan kræve Vekslen udleveret saadan, som den var ved hans Overdragelse, og han har sin mulige Regresret ubeskaaren. Dette sidste finder Udtryk i V. L. § 49, Stk. 2, der tydeligt nok udsletter alle Spor af Vekselansvarlighed for Endossenten, saafremt nogen af hans Formænds Navn med Vekselejerens Samtykke er udstrøget paa Vekslen. Ej heller kan der i saa Fald være Tale om civilretligt Ansvar mod Endossenten.

**Ansvars-
friheds-
klausul.** II. 1. Det siges i V. L. § 14, at Endossenten i sit Endossement kan optage Forbehold, saasom gennem Ordene »uden Forbindtlighed«, »uden Ansvar«, »uden Obligo«, »uden Retur« eller Ign., hvorved han fritager sig selv for den ovenfor beskrevne Hjemmelspligt. Det maa fastholdes, at det netop kun er Hjemmelsansvaret, saadanne Klausuler har Hensyn til. Ejendomsretten over Vekslen gaar ligefuldt over. Og Rettighederne ifølge Vekslen, derunder ogsaa Retten til at videreendossere Papiret, overføres. De i V. L. § 14 nævnte Udtryk er, saaledes som ogsaa Bestemmelsens egne Ord antyder det, ikke udtømmende. En Grænse fremkommer først derved, at det maa kræves, at Fraskrivelsen af et saa væsentligt Ansvar som Hjemmelsansvaret ved Veksler sker paa en ganske utvetydig Maade. Selvom Ordene: »uden Garanti«, »uden Præjudice«, »med Udelukkelse af del credere« o. Ign. — samt tilsvarende Udtryk i fremmede Sprog — er fyldestgørende, gælder det samme hverken om Forkortelser — hvorved navnlig er tænkt paa Vendingen »S. O.« (sine obligo) — eller om et Udtryk som: »uden Garanti for Akceptanten«. Tilføjelser som: »til Depot« eller »til Kautio« udelukker ikke Endossentens Hjemmelsansvar, men antyder kun Endossementets Formaal. Det kan omtvistes, hvorvidt et Forbehold, som er relevant ved Endossement, naar det anvendes af Trassenten ved Vekslens Udstedelse, bevirker dennes Ugylighed, jfr. nærmere V. L. § 8 under I. 1; og overensstemmende hermed kan det omtvistes, hvorledes Retsstillingen bliver, naar Trassenten senere endosserer Vekslen og i sit Endossement optager et af de nævnte relevante Forbehold. Almindeligvis antages det, at han hæfter: ikke som Endossent, men som Trassent, hvilken Distinktion efter det ovenanførte er uden praktisk Betydning. At der ogsaa mellem Endossent og Endossatar kan

forekomme civile Aftaler, der ikke har Virkning efter Veksels Lydende, men kun inter partes, er selvfølgeligt. Det antages i Almindelighed, men dog ikke uomtvistet, at Forbehold efter V. L. § 14 tillige maa forstaaes som Forbehold mod almindeligt civilretligt Ansvar for Vekselgælden. Ligesom der kan være Tale om Udelukkelse af Endossentens Hjemmelspligt, kan der blive Spørgsmaal om Indskrænkning i denne. Saadanne Vedtagelser strider hverken mod Vekselrettens eller Veksels uforbeholdne Natur. Dog maa saadanne Indskrænkninger i Ansvaret som berørt være tilkendegivet med fornøden Tydelighed²⁾.

2. Som en Undtagelse fra Reglen om Endossentens Hæftelse fremtræder den ovenfor, jfr. V. L. § 13 under II. C. 5 berørte Regel om, at Blankotradenten, hvis Navn ikke findes paa Papiret, ej heller hæfter ifølge V. L. § 14. Hensigten med Blankotradition er netop at omsætte Vekslen uden at blive forpligtet.

3. Det bør ikke nævnes som Undtagelse fra Reglen, at Cedent af en Veksel, d. v. s. den, som uden Endossement, men ved simpel Transport overdrager sine Vekselrettigheder, ikke hæfter efter V. L. § 14. Tværtimod ligger Forskellen mellem Endossentens og Cedentens Retsstilling netop paa dette Punkt, jfr. herom V. L. § 9 under IV. 2. Cedentens Ansvar maa bedømmes efter almindelige civile Grundsætninger. Saafremt der ikke foreligger nogen særlig Aftale, hæfter Cedent ikke for Fordringens Godhed, d. v. s. han paatager sig intet Ansvar for, at Fordringen indfries. Men han hæfter alene for Fordringens Rigtighed, d. v. s. han paatager sig Ansvaret for, at Fordringen er rigtig, saaledes at han maa svare Erstatning til den godtroende Erhverver, naar det viser sig enten, at der overhovedet ikke skyldtes noget, eller dog, at Overdrageren ikke var Ejer af Fordringen mod Debitor. Er der truffet særlig Aftale om skadeløs Transport, indestaar Cedent vel ikke blot for Fordringens Rigtighed, men ogsaa for dens Godhed. Men dette Ansvar er dog nærmere bestemt saaledes, at Overdrageren kun hæfter som simpel Kautionist og altsaa kun kan tvinges til at betale, hvad Skyldneren ikke betaler, naar Cessionaren forgæves har gennemført Retsforfølgning overfor Skyldneren eller paa en

²⁾ I U. f. R. 1914. A. 801 (L. O. s. H. St. R. D.) antoges det, at Vekselprocesloven ikke afskar en Endossent fra under en Vekselsag at bevise og faa taget under Paakendelse den Indsigelse, at han udfør sit Navn havde skrevet: »20 Kr.« og derfor ansaa sig for kun at hæfte for dette Beløb; men Indsigelsen blev ej taget til Følge, idet der ikke ved Tilføjelsen var kommet nogen gyldig Begrænsning til Eksistens af Sagsøgtes Ansvar overfor en senere Endossent.

hvilken som helst anden Maade har godtgjort, at Ydelsen ikke kan beholdes hos denne. Efter V. L. § 14 hæfter derimod Endossenten, som det i Almindelighed siges, som Selvskyldnerkautionist og som skadesløs Transportgiver paa samme Tid. Det maa imidlertid fastholdes, at Forholdet er et virkeligt Cessions- og ikke et Kautionsforhold. Forbudet mod Kaution i L. 277. 30. Juni 1922 § 48 er maaske uanvendeligt paa Endossement fra Værgen paa den umyndiges Vegne³⁾.

4. Om Efterendossement se ovenfor under V. L. § 10. III.

§ 15.

Indeholder et Endossement udtrykkeligt Forbud mod at endossere Vekslen videre, og overdrages den desuagtet, have senere Vekselejere ikke Vekselret mod den Endossent, som gav Forbudet.

Rektaendossement. I. Ved et Rektaendossement forstaas et Endossement, der af Endossenten forsynes med Rektaklausul. Om Definitionen af Begrebet Rektaklausul og dennes Form henvises til ovenfor under V. L. § 9. III. Klausulen skal efter V. L. § 15 være indeholdt i Endossementet, hvorved forstaas, at den enten staar i Endossementets Tekst eller slutter sig til denne paa en saadan Maade, at den ligesom Teksten fremtræder dækket af Underskriften. Er saadant ikke Tilfældet, har Klausulen ingen vekselretlig Virkning; men Endossementet er gyldigt.

II. Virkningen af Rektaendossement er den sædvanlige, naar undtages, at Endossenten ikke hæfter efter V. L. § 14 overfor sin Endossatars Eftermænd. De tinglige Rettigheder over Vekslen. jfr. V. L. § 9, gaar over, og ligeledes overføres efter V. L. § 10 alle af Vekslen flydende Rettigheder paa Endossatarerne. Men Virkningen efter § 14 udebliver i Forholdet mellem Endossenten og Endossatarens Eftermænd. Reglen efter V. L. § 15 er saaledes principielt forskellig fra Reglen i V. L. § 9, Pkt. 2. Rektaveksel og Rektaendossement svarer ikke til hinanden i Virkningerne. Var Forholdet principielt det samme, maatte Rektaendossement medføre, at alle efterfølgende Endossenter var fri for Vekselansvarlighed overfor Vekselejeren. Dette hjemler V. L. § 15 ikke. Der siges kun, at den Endossent, der gav

³⁾ Jfr. herved U. f. R. 1897. 941 (L. O. s. H. St. R. D.), der dog omhandler den forlængst ophævede Regel i Danske Lov 1. 23. 10, men herimod U. f. R. 1901. 992 (L. O. s. H. St. R. D.), der erklærede Hustruens Vekselakcept — ikke Endossement — for en Manden paahvilende Gæld uforbindende efter L. 7. April 1899 § 15, da Overøvrighedens Godkendelse manglede.

Rektaendossement, er fri for Vekselansvarlighed overfor senere Vekselejere. Endossentens vekselretlige Forhold til hans egen Endossatar berøres ikke af den i Endossementet optagne Rekta-klausul. Vil Rektaendossenten fraskrive sig vekselretligt Ansvar overfor Rektaendossataren, maa det ske paa den i V. L. § 14 omhandlede Maade. Det maa antages, at Klausuler ifølge V. L. § 14 indeholder Rektaklausuler og saadannes Virkninger. Naar det antages, at Rektaendossenten hæfter overfor Rektaendossataren, maatte det ogsaa antages, at dennes Ret kunde overføres ved Cession, saaledes at Cessionaren kunde søge Rektaendossenten. En saadan Cession har dog Formodningen imod sig. Og det maa antages, at Cessionaren maa finde sig i de samme Indsigelser, som kan gøres gældende mod hans Formænd. Ogsaa overfor Rektaendossataren viser Endosseringsforbudet sin Virkning, idet han, naar han selv anstiller Regres og muligvis inden denne har bortendosseret Vekslen, saa at han har maattet indfri den, ikke kan kræve de herigennem tilkommende Omkostninger erstattet af Rektaendossenten. Rektaendossement hindrer ikke, at Vekslen er Genstand for Prokuraendossement eller Cession.

§ 16.

Et Endossement, som kun indeholder en Fuldmagt eller en Bemyndigelse til Incassering eller deslige (Prokura-Endossement), overfører ikke Ejendomsret til Vekslen, men giver alene Fuldmægtigen Hjemmel til at tage de til Vekselrettens Bevaring fornødne Forholdsregler og til at indtale og oppebære Vekselsummen, samt, saafremt saadant ikke er udtrykkelig forbudt i Endossementet, til at overdrage Vekslen ved nyt Prokura-Endossement.

I. A. Ved et Prokuraendossement forstaas efter V. L. § 16 ^{Prokura-} et Endossement, som efter sit Indhold alene gaar ud paa at til- ^{endosse-} lægge Endossataren Fuldmagt til i Endossentens Navn at fore- ^{ment.} tage de vekselretlige Handlinger. Medens det normale Ejendomsendossement overfører Ejendomsretten til Vekslen, jfr. V. L. § 9, og overfører alle af Vekslen flydende Rettigheder, jfr. V. L. § 10, samt endelig begrunder Regresrettigheder imod Endossenten, jfr. V. L. § 14, tilstræber Prokuraendossementet kun et Fuldmagtsforhold. Det kan finde Sted ogsaa ved Rekta-veksler.

B. Som Form for Prokuraendossement nævner V. L. § 16 Fuldmagt (»Bemyndigelse«) »til Incassering« eller deslige, d. v. s.

eksempelvis »til Incasso«, »til (i, som) Prokura (Fuldmagt)«, »for min Regning«, »Valuta til Incasso«, »valeur en recouvrement«¹⁾). Derimod ikke: »Værdi i Regning« eller »Værdi til mig selv«²⁾). Prokuraendossement kan tænkes formuleret baade fuldstændigt og in blanco.

C. 1. Virkningerne af Prokuraendossement fremgaar af Betragtningen i V. L. § 16. Alle vekselretlige Handlinger med Undtagelse af Vekslens Videreendossering gennem egentligt Ejendomsendossement er tilladt Prokuraendossatøren. Denne er saaledes befuldmægtiget til: at præsentere Vekslen, optage Protest, give Underretning (V. L. § 45), indtale og oppebære Vekselsummen, kræve Sikkerhed, kræve Vekslen udleveret, gøre Krav gældende efter V. L. § 93, indgive Konkursbegæring o. s. v. *Sine Beføjelser* udøver Prokuraendossatøren ikke i eget, men i Prokuraendossentens Navn. Under en Proces er denne sidste *Procespart*³⁾. Stævning lyder paa hans Navn, han kan ikke stævnes som Vidne, han maa om fornødent aflægge Partsed, han hæfter for Sagsomkostningerne o. s. v. Omvendt kan han ikke, naar Prokuraendossatøren i hans Navn har anlagt Sag, anlægge ny Sag om det samme Vekselkrav. Prokuraendossatøren kan ikke fordrø nogen selvstændig Vekselprovision.

2. Det er i Almindelighed, d. v. s. saafremt saadant ikke udtrykkeligt er forbudt i Endossementet, Prokuraendossatøren tilladt at overdrage Vekslen ved nyt Prokuraendossement. Herved maa forstås ikke blot, at han er berettiget til at handle ved en anden, saaledes at denne handler paa Prokuraendossatørens Ansvar (Substitution); men der menes ligefrem, at Prokuraendossatøren overdrager sin vekselretlige Fuldmagt, saaledes at den nyttilkomne ogsaa handler paa Fuldmagtsgiverens — den oprindelige Prokuraendossents — Ansvar.

3. Derimod er Prokuraendossatøren ikke berettiget til at overdrage Vekslen gennem Ejendomsendossement. Gør han det, er Endossementet ikke ugyldigt; men det anses kun for Prokuraendossement. Ejheller er Prokuraendossatøren berettiget til Cession af Vekslen; Cession vil muligvis end ikke kunne betragtes som Prokuraendossement og er muligvis saaledes ugyldig. Prokuraendossatøren kan hverken indgaa paa Forlig (Udsættelse,

¹⁾ U. f. R. 1900. 205 (S. & H. R. D.).

²⁾ Om U. f. R. 1888. 280 (L. O. s. H. St. R. D.) se ovenfor under V. L. § 9. I. 3.

³⁾ Se herved U. f. R. 1900. 205 (S. & H. R. D.). Om U. f. R. 1910. A. 47 (L. O. s. H. St. R. D.) se nedenfor under II. C. 2.

Afdrag) eller Eftergivelse af Vekselgælden, ejheller fordre Vekselduplikat udstedt.

D. Overfor Tredjemand, paa hvilket Forhold V. L. § 16 med Ordene »en Fuldmagt eller en Bemyndigelse« tager Sigte, er Prokuraendossatøren legitimeret ved det i behørig Endossementsrække værende Prokuraendossement, og Tredjemands Prøvelsesret- og -pligt bestemmes efter V. L. 39. Overensstemmende hermed ophører Prokuraendossement ejheller med den blotte Tilbagekaldelse, men gennem Udstrygning. Er Tredjemand i ond Tro, er Tilbagekaldelse dog tilstrækkelig. Endvidere maa det antages, at Grundsætningerne i L. 242. 8. Maj 1917 § 21 ff. er anvendelige paa den i Prokuraendossement liggende Fuldmagt.

E. I Forholdet mellem Prokuraendossent og Prokuraendossatar, hvilket Forhold ikke omtales i V. L. § 16, idet baade Ordet »Fuldmagt« og ogsaa Ordet »Bemyndigelse« som nævnt sigter til Forholdet overfor Tredjemand, maa Ret og Pligt bestemmes efter Reglerne om Hvervgivelse og Mandatskontrakter. Heraf følger bl. a., at som oftest vil de Beføjelser, Prokuraendossatøren sidder inde med paa Prokuraendossentens Vegne, ikke blot være Ret, men ogsaa Pligt, gennem hvis Ikke-Opfyldelse Prokuraendossatøren kan paaføre Prokuraendossentens Skade (Retstab), som han maa være forpligtet at yde Godtgørelse for.

II. A. V. L. § 16 omfatter ikke det saakaldte Incassomandat-Endossement (skjult Prokuraendossement, skjult Incassogiro). Herved forstaas et egentligt Normalendossement, hvorved dog tilsigtes: ikke at Endossatøren som Ejer skal kunne gøre Vekslen gældende, men at han skal handle, omend i eget Navn, saa dog for Endossentens Regning. Dette er et kommissionslignende Forhold. Det maa antages, at V. L. §§ 10 og 14 er anvendelige paa saadanne Tilfælde. Udadtil optræder Endossatøren som Vekslejer, han gør i eget Navn de af Vekslen flydende Rettigheder gældende, og han maa være regrespligtig, hvis han videreendosserer Papiret. I Praksis er Incassomandat-Endossement anerkendt. Og det med Grund. Dels endosserer Vekselejer ofte til sin Kommissionær paa fremmed Sted, for at han lettere skal kunne sælge Vekslen, dels køber Kommissionæren i eget Navn Vekslen for bagefter at endossere den til Kommittenten, idet man ikke ønsker at benytte Endossement in blanco. Kommissionsforhold kan iøvrigt etableres ved Blankoendossement.

Incasso-
endosse-
ment.

B. Indadtil er Endossatøren Mandatar, og hele Retsforholdet maa bedømmes udfra almindelige Regler om Hvervgivelse og Mandatskontrakter, jfr. herved ovenfor under I. E. Endossa-

laren skal indtale Vekselsummen og afgive den til Endossenten. Han skal optage Protest. Det maa antages, at Grundsætningerne i L. 243. 8. Maj 1917 kommer til Anvendelse ved Bestemmelsen af Retsforholdet mellem Endossent og Endossatar.

C. 1. Endossenten er Ejer af Vekslen. Han kan vindicere Vekslen fra Endossatarens Konkursbo, naar han gennem Dokumentation af det under B nævnte Retsforhold beviser sin Separatiststilling. Endossatarens Kreditorer kan ej heller mod Endossentens dokumenterede Protest tage Udlæg i en saadan Veksel. Overfor Endossataren kan Modfordringer paa Endossenten godt gøres gældende⁴⁾. Endelig kan Endossataren begaa Underslæb m. H. t. Vekslen. At Endossataren, omend Endossenten er Veksel-ejer, overfor Omverdenen har en Vekselejers Beføjelser og udøver disse i eget Navn, fremgaar af det følgende.

2. Endossataren gør i eget Navn alle af Vekslen flydende Rettigheder gældende. Han er materielt vekselberettiget, processuelt Part i Vekselsagen⁵⁾. Han har ikke blot Incassobemyndigelse, jfr. ovenfor I. C. 1, og det i eget Navn; men han er berettiget til at give Vekslen fra sig gennem egentligt Ejendomsendossement, cfr. derimod ovenfor under I. C. 2. Og gennem saadan Giro bliver han regrespligtig efter V. L. § 14, selvom Tredjemand ved, at han i Grunden kun var Kommissionær, jfr. herved L. 243. 8. Maj 1917 § 56. Endossataren kan gaa paa Forlig og eftergive Vekselgælden: Processuelt lyder Stævning og Dom paa Endossataren, han kan ikke være Vidne under Sagen, han kan komme til at aflægge Partsed, han hæfter for Sagsomkostninger o. s. v. Vil Endossenten gøre Rettigheder gældende ifølge Dommen, maa han tage Transport paa disse Rettigheder. Men erhverver Endossenten senere Vekslen, maa han lade de gennem Endossatarens Proces fastslaaede Resultater gælde imod sig.

Ved Afgørelsen af Spørgsmaalet om Endossatarens Udøvelse af de vekselretlige Beføjelser maa den almindelige Regel gælde, at der hermed menes Vekselkravet i den Skikkelse, hvori det abstrakt fremgaar af Vekslens Indhold uden Hensyn til de Indsigelser, som tidligere Vekselskyldnere maatte have imod Endossenten eller dennes Formand, jfr. herved V. L. § 10 under I. B. 2. I tysk Ret er Spørgsmaalet meget omtvistet. Den tyske Rigsrets

⁴⁾ Jfr. U. f. R. 1906. A. 791 (S. & H. R. D.).

⁵⁾ Se dog U. f. R. 1899. 1008 (S. & H. R. D.) nedenfor under V. L. § 39. I U. f. R. 1910. A. 47 (L. O. s. H. St. R. D.) blev den udeblivende Indstævnte dømt til at betale en af ham til Sagsøgeren udstedt egen Veksel, der bar et ikke overstreget egentligt Prokuraendossement («Valuta til Incasso») fra Sagsøgeren til en Bank.

Praksis er ikke ganske klar; undertiden statuerer den, at Indsigelser ikke fortabes, ved at antage, at Endossataren handler uredeligt, naar han gør Fordringen gældende efter at have erfaret, at Indsigelserne bestaar imod Endossenten. Hos Forfatterne er Meningerne delte. I samme Omfang man tillægger Endossataren Beføjelserne ifølge Vekslen, maa man frakende Endossenten dem. Et Dobbeltforhold kan ikke statueres.

3. Spørgsmaalet, om i de herhenhørende Tilfælde Endossenten (Kommittenten) er regrespligtig overfor Endossataren (Kommissionæren), maa besvares bekræftende, d. v. s. under Vekselprocessen kan et saadant Krav gennemføres. Men inter partes, jfr. ovenfor under B, vil Endossenten under Restitutionssøgmaal kunne gøre gældende, at Forholdet til hans Endossatar kun var Kommission. Støttes denne Paastand paa, at Klageren — som Indklagedes Formand — har betalt ham Vekselsummen, maa der tillige insisteres paa, at denne Betaling var endelig og ikke betinget af, at Vekselsummen ikke var til at faa ind hos andre Vekselskyldnere⁶⁾.

D. Den her omhandlede Art af Endossement, tilsigtende Stiftelsen af Kommissionsforhold, kan som ovenfor berørt finde Sted gennem Blankotradition, d. v. s. Overleverelse af Vekslen under Benyttelse af et derpaa tegnet Blankoendossement.

III. Det fiduciariske Endossement omfatter det under II omhandlede Endossement. Ved fiduciariske Retshandler forstaas nemlig i Almindelighed saadanne, der tillægger Erhververen en større Ret, end Formaålet for Retshandelen kræver, i Tillid til, at han dog ikke vil benytte Retten paa anden Maade, end Formaålet kræver. Ved den skjulte Incassogiro er Formaålet kun

**Fiduciarisk
Endossement.**

⁶⁾ U. f. R. 1915. A. 236 (S. & H. R. D.) omhandler det Tilfælde, at A., der skyldte B. 2000 Kr. ifølge Veksel, til Sikkerhed for denne og under Benyttelse af Endossementsform havde givet B. Haandpant i forskellige andre Veksler. B. satte disse sidste til Tvangsauktion. Dommen antog, at Køberen af Vekslerne, der forinden Auktionskøbet var gjort bekendt med Sammenhængen og saaledes med, at Endossementerne kun kunde anses for Inkasso-Endossementer, ikke overfor A.'s Konkursbo kunde gøre større Ret gældende end B. havde haft, samt at B. selv ikke i A.'s Bo havde kunnet anmelde foruden Vekslen paa de 2000 Kr. ogsaa de i Pant givne Veksler. Dommen udtaler i sidstnævnte Henseende, at i Forholdet mellem Panthaver og Pantsætter er det uden Betydning, at den sædvanlige Endossementsform benyttes, og at Forholdet vilde blive det samme, om Panthaveren efter Danske Lov 5. 7. 2. og 3. havde taget Vekslerne til Ejendom. Endvidere udtaler Dommen, at Benyttelsen af den sædvanlige Endossementsform ikke giver Debitor Hjemmel til til de øvrige Kreditors Skade at indrømme en enkelt Kreditor større Anmeldelsesret end ellers.

Inkassation, Retshandlen Ejendomsoverdragelse. Paa tilsvarende Vis forholder det sig med Overdragelse af Veksler til Sikkerhed⁷⁾, eller til Indkrævelse dels for Endossatarens, dels for Endossentens Regning. Afgørelsen af de enkelte Retsspørgsmaal maa ske efter de under II nævnte Grundsætninger.

FJERDE KAPITEL.

Om Vekslens Forevisning til Akcept.

§ 17.

Enhver, som har en Veksler i Hænde, er berettiget til straks at forevise den til Akcept og, hvis saadan ikke erholdes inden den i § 21 bestemte Tid, at optage Protest for manglende Akcept (de non acceptatione). Aftale, som strider herimod, har ikke vekselretlig Virkning.

Forevisning til Akcept.

I. Den foreliggende Bestemmelse omhandler Vekselindehaverens Ret til at forevise Vekslen til Akcept. Derimod tales der ikke om hans Pligt til Præsentation. Herom handler V. L. §§ 18 (domicilieret Veksler paa hvilken Trassenten ikke har opgivet Domiciliatens Navn) og 19 (Eftersigtveksler). Ved særlig Overenskomst kan Vekselindehaveren paatage sig en Præsentationspligt, men en saadan er ikke af egentlig vekselretlig Betydning.

II. Præsentationsberettiget er Vekselindehaveren (detentor) og ikke alene den virkelig vekselberettigede. Medens der ved Betalingskrav udfordres en vis Legitimation, indeholder V. L. § 17 Hjemmel for, at den blotte Besiddelse er tilstrækkelig Fuldmagt til at kræve Akcept paa Vekselejerens Vegne og foretage de i Tilfælde af Nægtelse fornødne Skridt. I Tyskland udfører Postvæsenet Præsentation af Veksler til Akcept, men sørger ikke for Protestoptagelsen.

III. Præsentationsberettigelsen kan udledes af Trassentens (V. L. § 8) og Endossentens (V. L. § 14) vekselretlige Forpligtelse til at indestaa ikke blot for Betaling, men ogsaa for Akcept. Og denne Ret er saa væsentlig, at en modsat Aftale ikke har nogen vekselretlig Virkning. Civilretligt kan en saadan Aftale muligvis begrunde Erstatning; men vekselretligt er den uskrevet. Fra Reglen om Forevisningsretten er der ikke gjort Undtagelse ved a-vista-Veksler.

⁷⁾ Jfr. herved U. f. R. 1905. A. 511 (S. & H. R. D.), hvor Vekslen var blankoendosseret, men kun givet til Haandpant, og ligeledes om U. f. R. 1915. A. 236 (S. & H. R. D.) ovenfor under II. C. 3.

IV. Præsentationsretten og Protestoptagelsesretten har til naturligt Supplement Vekseldbitors Pligt til at erstatte Omkostningerne ved Protesten. Om Trassaten skal bære disse Omkostninger, afhænger af, om han i det enkelte Tilfælde er forpligtet til at akceptere Tratten. Vekselretligt bestaar saadan Pligt aldrig, men civilretligt ofte i Kraft af det forudgaaende Forhold. Naar Tratten er adviseret Trassaten af Trassenten, og Trassaten ikke har protesteret imod Adviseringen, kan heri næppe ses et Samtykke til Trasseringen. Er Akcept af Veksel lovet, og ydes den ikke, maa Erstatning kunne kræves i rede Penge, og det ikke blot efter det Tidspunkt, til hvilket Vekslen vilde have været forfalden, men allerede til den Tid, da Vekslen vilde kunne have været krævet udstedt.

V. 1. Præsentat og Protestat er Trassaten eller den, som er bemyndiget til at akceptere Vekslen paa hans Vegne. Har Trassatus opgivet en anden, ved hvem Betalingen skal erlægges, gælder saadan Opgivelse netop kun Betaling, og Forevisning til Akcept maa ske for Trassaten. Er der paa Stedet flere af samme Navn som den opgivne Trassat, er det tilstrækkeligt, at Vekslen er forevist for en af dem, forudsat at Vekselejerer ikke positivt ved, at der er ment en anden. Lyder Vekslen paa flere Trassater, er det vistnok tilstrækkeligt, at den er forevist hos en af dem. Udgør de flere et Handelsselskab, er ogsaa Forevisning hos en aktiv Deltager nok.

2. Ved Besvarelsen af Spørgsmaalet, hvor Vekslen skal præsenteres til Akcept og protesteres, maa det i Mangel af særlig Aftale fastholdes, at Reglerne om Trassatens Bopæl, derimod ikke Reglerne om Betalingsstedet, er afgørende. Er et Sted udtrykkeligt nævnt i Vekslen som Betalingssted, antages, hvis ingen særlig Bopælsangivelse findes i Vekslen, Betalingsstedet at være Bopæl og altsaa Præsentationssted. Findes i Vekslen Angivelse af et Sted ved Trassatens Navn, men intet andet Sted nævnt som Betalingssted, er det ved Navnet anførte Sted Bopæl og altsaa Præsentationssted. Er Vekslen domicilieret, anses ikke Betalingsstedet, men Trassatens Bopæl for at være Præsentationssted. Angaaende Lokaliteten, hvor Præsentation skal finde Sted, indeholdes Regler i V. L. § 89: Først og fremmest bør Vekslen forevises paa den eventuelt aftalte Lokalitet. Er Aftale ikke truffet, er det nærmere Forevisningssted Trassatens Forretningslokale eller Bolig eller disses Nærhed. Mest subsidiært, nemlig hvis paagældende Forretningslokale eller Bolig ikke kendes, kan Præsentation foregaa overalt eller ganske undlades, idet Protest de non acceptione da finder Sted med Bemærkning i Protesten

om, at Trassatus' Forretningslokale eller Bopæl ikke har kunnet udfindes gennem Politiet.

3. At Trassaten dør, gaar konkurs eller bliver inhabil, bevirker ikke, at han ophører at være Præsentat eller Protestat. Præsentation kan efter V. L. § 89 finde Sted i Trassatens tidligere eller nuværende Forretningslokale eller Bolig. Arvingerne, Skifteretten, Boets Kurator, den indsatte Værgе er ikke Præsentater efter Loven, saaledes at der overfor disse bestaar Forevisningspligt. Ret til Forevisning overfor disse Personer maa antages at foreligge. Hvor et Bo — Konkursbo eller Dødsbo — er under Skifterettens Behandling, foregaar Protest sædvanlig hos Skifteretten og ikke hos Kurator, og det, hvad enten Boet har Forretningslokale eller ej, jfr. nedenfor under V. L. § 89. II. 4. Akcepterer Arvingerne, maa saadan Akcept behandles efter Reglerne om Interventionsakcept, jfr. V. L. § 57.

4. V. L. udtaler, jfr. §§ 17 og 41, at Vekslen kan præsenteres til Akcept straks og lige til Udløbet af anden Søgnedag efter Forfaldsdag, jfr. dog herved V. L. § 18¹⁾. Nogen Særregel som tysk Rets Bestemmelser om Præsentation af Messe- eller Markedsveksler indeholder dansk Ret ikke.

§ 18.

Lyder en Veksel paa Betaling et andet Sted end der, hvor Trassaten bor, og har Trassanten ikke paa Vekslen opgivet, ved hvem Betalingen paa det andet Sted skal erlægges, skal den før Forfaldsdag forevises Trassaten til Akcept og, saafremt saadan ikke erholdes, protesteres. Forsømmes dette, tabes Vekselretten mod Trassanten og Endossenterne.

Domicil- I. V. L. § 18 omhandler domicilierede Veksler — jfr. herved
veksler. V. L. § 4, Stk. 1 —, som ikke af Trassanten er forsynede med Opgivelse af Domiciliat. Angaaende Begrebet domicilieret Veksel henvises til Udviklingen under V. L. § 4. I, hvor det under 8 er

¹⁾ I U. f. R. 1887. 773 (S. & H. R. D.) var Akcepten først givet efter Vekslens Forfaldsdag og lød paa Betaling til en endnu senere Tid. Den kunde ikke have Gyldighed som Akcept af Vekslen, men fandtes derimod at være forbindende som en af Indstævnte for Vekslens Paalydende til Sagsøgeren udstedt egen Veksel, saaledes at der statueredes Stempelforbehold, da Akcepten ikke var stemplet. I U. f. R. 1925. A. 209 (Ø. L. D.) ansaas en Sag mod en Akceptant til Indfrielse af en Veksel, der først efter Forfaldsdag var forsynet med Trassatens Akceptpaategning, som Vekselsag, hvorved bemærkedes, at der intet var oplyst om, at Indstævnte ikke havde været klar over, at han skrev paa Vekslen som Akceptant, og at Forfaldsdagen allerede var indtraadt.

nævnt, at Domicilveksler ikke behøver at indeholde Angivelse af Domiciliat, d. v. s. den Person, ved hvem Betaling skal foregaa. Sammesteds under 6 er det antydnet, at Begrebet Domicilveksel ikke omfatter Veksler, der indeholder Angivelse af et fra Trassatens Bopæl forskelligt Betalingssted indenfor Trassatens Bosted (»uægte Domicilveksler«). Præsentat er ved de i V. L. § 18 omhandlede Veksler Trassaten, og efter det under V. L. § 17. V. 2. udviklede er Trassatens Bopæl Præsentationssted. Dette gælder baade ved ægte og uægte Domicilveksler og uanset, om der er angivet nogen Person, ved hvem Betaling skal ske. Men ved ægte Domicilveksler, hvor Trassenten ikke paa Vekslen har opgivet, ved hvem Betalingen paa Betalingsstedet skal erlægges, har Akceptanten efter V. L. § 24 Beføjelse til at indsætte Domiciliatus, saaledes at efter V. L. § 43 Præsentation til Betaling og Protest de non solutione skal ske hos denne, og saaledes, at Vekselretten baade overfor Trassent, Endossenter og Akceptant fortabes, hvis Protest ikke optages hos Domiciliatus. Ved uægte Domicilveksler (»Zahlstellenwechsel«), hvor der ingen Opgivelse findes fra Trassentens Haand af, ved hvem Betaling skal ske, har Akceptanten derimod ingen Beføjelse til ensidigt at indtøje Navnet paa nogen »Domiciliat«, men maa efter V. L. § 22 akceptere Vekslen efter dens Lydende uden Vilkaar og Forbehold og saaledes selv indfri Vekslen paa Betalingslokaliteten, jfr. herved ovenfor under V. L. § 4. I. 7. Den praktiske Grund til denne Forskel er naturligvis, at det af Lovgiveren er fundet for besværligt, at Akceptanten selv paa fremmed Sted skal indfri Veksler; det maa staa ham frit for ved sin Akcept at anvise en Domiciliat. Men kan det saaledes ikke før Akcepten afgøres, om Trassatus selv eller ved opgiven Domiciliatus vil indfri Vekslen, vilde en ved Forfaldstid, naar Vekslen skal betales, optagen Protest paa Betalingsstedet være af rent formel Natur, idet man aldeles ikke vilde vide, til hvem man paa Betalingsstedet skulde vende sig.

Medens V. L. § 18 saaledes i selve Domicileringen af en Veksel uden Domiciliatangivelse lægger, at Trassenten derved underkaster Vekselejeren Pligt til før Forfaldstid at forevise Vekslen til Akcept for Trassaten, gælder det efter D. W. O. § 24, Stk. 2, at Udstederen af en Domicilveksel i denne kan foreskrive Præsentation til Akcept, saaledes at ellers Regresretten mod Udsteder og Endossenter fortabes, men saadan Retsvirkning anses ikke hjemlet ved den blotte Domicilivering af en Veksel uden Domiciliatangivelse.

II. Den uden Domiciliatangivelse domicilierede Veksel skal præsenteres:

1. før Forfaldstid. Dette betyder i Virkeligheden: i betimelig Tid før Forfaldstid. Meddeles Akcept ikke, skal Protest ifølge V. L. § 18 ske før Forfaldstid. Efter V. L. § 21 har Trassatus 24 Timer til at betænke sig i. Og den akcepterede Domicilveksel skal efter V. L. § 43, jfr. § 41 forevises til Betaling paa Domicilstedet senest 48 Timer efter Forfaldsdag. Der er altsaa Grunde nok til at forevise Domicilveksler til Akcept i god Tid før Forfaldstid. At Protest, saafremt Akcept ikke gives, skal ske før Forfaldstid, betyder blot, at Protestforretningen skal være paabegyndt før Forfaldsdag.

2. før Trassatus paa dennes Bopæl, jfr. V. L. § 17. V.

§ 19.

Lyder en Veksel paa Betaling efter Sigt, skal den forevises til Akcept inden den Tid, som maatte være forskrevet i Vekslens Tekst, eller, naar saadan Forskrift mangler, inden 6 Maaneder fra Udstedelsesdagen, hvis den er trukken fra eller paa noget Sted i Europa med Undtagelse af Island og Færøerne, og inden et Aar, hvis den er trukken fra eller paa sidstnævnte Steder eller noget Sted uden for Europa. Bliver Vekslen ikke akcepteret, eller bliver Akcepten ikke dateret, skal Vekslen inden Forevisningsfristens Udløb protesteres, og regnes i saadant Tilfælde Forfaldstiden fra Protestdagen. Forsømmes, hvad her er bestemt, tabes Vekselretten mod Trassenten og Endossenterne.

Den Endossent, som i sit Endossement af saadan Veksel har foreskrevet en særlig Forevisningstid, er fri for Vekselansvar, hvis Fristen oversiddes.

I Forhold til den Akceptant, som ikke har dateret sin Akcept, regnes Forfaldstiden, naar Protest ikke er oplagen, fra Forevisningsfristens sidste Dag.

**Eftersigt-
veksler.**

I. Grundtanken i V. L. § 19 er den, at en Eftersigtveksel (a viso Veksel, fristbestemt Sigtveksel), d. v. s. en Veksel lydende paa Betaling en vis Tid efter Forevisningen, jfr. ovenfor under V. L. § 3. II. B. 3, ikke har nogen forud bestemt Forfaldsdag, men at denne retter sig efter Præsentationstiden, hvorfor Vekslens Præsentation ikke kan staa hen i det uendelige. Reglerne om Forfaldsdagens Ankomst er bestemt forskelligt i Forhold til Regresskyldnerne og Akceptanten.

II. Overfor Regresskyldnerne (Trassent og Endossenter) kræves til Hidførelse af Vekslens Forfaldsdag efter V. L. § 19 enten

1. rettidigt dateret Akcept. Dette saaledes at forstaa, at Forfaldsdagen regnes fra Udløbet af Eftersigtfristen, der begynder

at løbe Akceptdatoen. Efter V. L. § 19 er det ikke tilstrækkeligt at erhverve Trassatens daterede Forevisningspaategning (»set, men ikke antaget«). At Akcepten skal være rettidig, betyder, at den maa være sat paa Vekslen enten inden Udløbet af den af Udstederen paa Vekslen angivne Præsentationsfrist eller i Løbet af 6 Maaneder eller et Aar fra Udstedelsesdagen henholdsvis ved europæiske og oversøiske — herunder islandske og færøske — Tratter, jfr. nærmere V. L. § 19. Dog er den Endossent, som i sit Endossement har foreskrevet en særlig Forevisningstid, fri for Vekselansvar, hvis Fristen oversiddes, jfr. V. L. § 19, Stk. 2. Forevisningsfristens sidste Dag er den Dag, der ligger forud for 6 Maaneders- eller Aarsdagen efter Vekslens Udstedelsesdag, saa at eksempelvis sidste Forevisningsdag, naar Vekslen er dateret 3. Januar, bliver henholdsvis 2. Juli samme Aar eller 2. Januar næste Aar. Er Forevisningsfristens sidste Dag en Helligdag, er næste Søndag sidste Forevisningsdag, se V. L. § 91, Pkt. 2. — Eller ogsaa maa der foreligge

2. rettidigt dateret Protest. I saa Fald regnes Forfaldsdagen fra Udløbet af Eftersigtfristen, der begynder at løbe Protestdatoen. Det maa være tilstrækkeligt, at Protesten er paabegyndt inden Forevisningsfristens Udløb.

3. Foreligger hverken rettidigt dateret Akcept eller Protest, er Vekselretten tabt imod Regresskyldnerne, jfr. V. L. § 19.

III. Overfor Akceptanten gælder for Tilfælde af:

1. rettidigt dateret Akcept og
2. rettidigt dateret Protest det ovenfor under II henholdsvis under 1 og 2 anførte.

3. Derimod er Reglen en anden for de øvrige Tilfælde. Det siges nemlig i V. L. § 19, Stk. 3, at i Forhold til den Akceptant, som ikke har dateret sin Akcept, regnes Forfaldstiden, naar Protest ikke er optagen, fra Forevisningsfristens sidste Dag. Dette betyder, at Forfaldsdagen regnes fra Udløbet af Eftersigtfristen, der begynder at løbe den sidste Dag af den konventionelle (særlig foreskrevne) eller legale (lovbestemte) Forevisningsfrist.

IV. Om Præsentat (Protestat), Præsentationssted (Proteststed) og Præsentationstid (Protesttid), se V. L. § 17. V.

§ 20.

I ethvert Tilfælde, hvor paa Grund af manglende Akcept Protest er optagen, skal Underretning (Notifikation) derom gives paa den Maade og under det Ansvar, som i §§ 45—47 fastsættes.

Reglen, hvorom henvises til V. L. §§ 45—47, gælder ikke i Tilfælde af Efterakcept ifølge V. L. § 28.

FEMTE KAPITEL.
Om Vekslens Akcept.

§ 21.

Naar en Veksel forevises til Akcept, skal bestemt Svar, bekræftende eller nægtende, gives inden 24 Timer. Gives ikke Svar inden denne Tid, anses Akcept nægtet.

Akcepten skal skrives paa Vekslen og forsynes med Akceptantens Underskrift. Gyldig Akcept kan ogsaa gives ved Akceptantens blotte Navntegning paa Vekslens Forside.

Akcept kan ikke, efter at den er tegnet paa Vekslen, med Retsvirkning udstryges, forandres eller tilbagekaldes.

**Trassatens Betænk-
ningsfrist.** I. A. Om, hvad det vil sige, at en Veksel forevises til Akcept. henvises til V. L. § 17. Her er navnlig under V udviklet Reglerne om Præsentat, Præsentationssted og -tid.

B. 1. V. L. § 21, Stk. 1, giver Regler om Trassatens Betækningsfrist. Reglen søger navnlig sin Begrundelse i, at Trassatus bør have Lejlighed til at efterse sine Bøger, inden han tager Stilling til Akceptspørgsmaalet, ligesom han bør have Tid til at prøve Vekselunderskrifternes Ægthed. Dette har Betydning for ham, idet efter V. L. § 88 den Omstændighed, at en eller flere af Underskrifterne ikke er forbindende, ikke medfører nogen Forandring i Trassatens Ansvar, dersom han akcepterer. Man kan dog ikke antage, at Trassaten har nogen Ret til at fordre Vekslen udleveret i den Forstand, at han kan stille Udlevering som Betingelse for at akceptere. Gør han dette sidste, maa Tilfældet behandles, ligesom naar Trassaten ellers stiller Betingelser for Akcept, d. v. s. Trassatus anses at have nægtet Akcept, jfr. nedenfor under C og D. Derimod maa Trassaten have Ret til Prøvelse af Vekslens og Vekselunderskrifternes Ægthed i Præsentantens Nærværelse. Det maa høre med til Begrebet Vekselpresentation, at Trassatus virkelig faar Lov til at overbevise sig om Vekslens Ægthed.

2. Efter V. L. § 21, Stk. 1, er Trassatens Betækningsfrist sat til 24 Timer regnet fra det Øjeblik, da Vekslen er forevist til Akcept. Ifølge V. L. § 91 kan Fristen forlænges, nemlig naar Forevisning sker paa en Lørdag eller Dagen før almindelige Helligdage. Om i saa Fald Fristen først udløber efter Klokketslet eller allerede ved den følgende Søgnedags Begyndelse, faar staa hen. Ifølge V. L. § 32 forkortes Betækningsfristen ved a vista Veksler til et Minimum, idet Trassaten, der ved a vista Veksler, naar saadanne præsenteres til Akcept, vil gøre Krav paa

Betænkingsfrist ifølge V. L. § 21, Stk. 1, kan mødes med Krav paa øjeblikkelig Betaling. Det anførte gælder vistnok ogsaa, selvom Præsidenten ikke efter V. L. § 39 er legitimeret til at kræve Betaling; til at præsentere en Vekslen til Akcept kræves jo nemlig alene Besiddelsen (detentio) af Vekslen, jfr. V. L. § 17. II.

C. Det siges i V. L. § 21, Stk. 1, at bestemt Svar, bekræftende eller nægtende, skal gives inden Betænkingsfristens Udløb, og at Akcept anses nægtet, hvis Svar ikke gives inden den Tid. Dernæst udtaler V. L. § 25 Følgerne af, at en Vekslen ikke bliver akcepteret inden den i V. L. § 21 bestemte Frist. Resultaterne bliver herefter følgende. At

1. Vekslen forsynes med ubetinget Akcept uden nogen Betingelse eller Tidsbegrænsning (V. L. § 22 i Beg.),

2. Vekslen forsynes med Akcept, der enten er knyttet til Betingelser eller Tidsbestemmelser (V. L. § 22, Pkt. 2), eller

3. Vekslen forsynes med Akcept, der straks efter udstryges, forandres eller tilbagekaldes (V. L. § 21, Stk. 3),

er Tilfælde, der efter Loven maa betragtes som »bestemt bekræftende Svar«. Som saadant maa ogsaa anses

4. den saakaldte partielle Akcept, d. v. s. Akcept, indskrænket til en Del af Vekselsummen (V. L. § 22), idet der ikke kan søges Regres, for saa vidt angaar den akcepterede Del af Vekselsummen, jfr. V. L. § 25. Derimod maa som »bestemt nægtende Svar« anses partiel Akcept, for saa vidt angaar den ikke akcepterede Del af Vekselsummen. Som »bestemt nægtende Svar« anses fremdeles

5. det blotte Løfte om at akceptere, naar Akcept faktisk ikke paafølger inden Fristens Udløb. Dette følger af V. L. § 25. Ogsaa

6. blot Tavshed eller Passivitet, jfr. V. L. § 21, Stk. 1, Pkt. 2, er at ligestille med

7. den udtrykkelige eller stiltiende Nægtelse af Akcept.

D. Virkningen af Akcept omtales i V. L. § 23, og Virkningen af nægtet Akcept omhandles i V. L. Kap. 6.

II. A. V. L. § 21, Stk. 2, omhandler Akceptens ydre Form. **Akceptens Form.** Der kan opstilles følgende Formforskrifter.

1. Akcepten skal ske paa Vekslen selv. Herunder falder ogsaa det Tilfælde, at Vekslen er udstedt i flere Eksemplarer. Akcept kan da tegnes paa hvilket som helst af dem; men tegnes den paa flere, medfører den enkelte Akcept lige over for den Tredjemand, som er i god Tro, jfr. V. L. § 68, Pkt. 2, en selvstændig Vekslenforpligtelse. Derimod kan Akcepten ikke tegnes paa en Kopi af Vekslen. Der gælder altsaa om den sædvanlige Akcept en anden

Regel end om Nødsadressatens Akcept og Æresakcept efter V. L. § 58. Akcepten kan ejheller paategnes en til Vekslen paaklæbet eller paahæftet Alonge, cfr. V. L. § 11; endmindre kan Akcept ske i et særligt Dokument udenfor Vekslen. Mundtlig Akcept har ingen vekselretlig Virkning, jfr. nedenfor under 3.

2. M. H. t. Stedet paa Vekslen, hvor Akcepten skal staa, son- drer V. L. § 21, Stk. 2, mellem Blankoakcept og fuldstændig Akcept. Ved Blankoakcept kræves det, at Navntegningen findes paa Vekslens Forside¹). Iøvrigt er det ligegyldigt, hvor den fuld- stændige Akcept staa paa Vekslen. Akcepterklæringen behøver ikke at staa der, hvor den sædvanlig findes: tværs over Forsiden af Vekslen; den kan ogsaa staa der, hvor ellers Udstedelsesbe- mærkningen eller Adressen findes. Om Forskellen mellem Blankoakcept og fuldstændig Akcept henvises til nedenfor un- der C.

3. Det siges i V. L. § 21, Stk. 2, at Akcepten skal være skriftlig.

a. Heri ligger først og fremmest, at mundtligt Tilsagn fra Trassatens Side om at indløse Vekslen trods det, at der ingen eller dog ingen gyldig Akcept findes derpaa, ikke medfører Vekselret. Muligvis kan saadanne Tilsagn begrunde en alminde- lig civilretlig Forpligtelse. Et mundtligt Løfte, hvorved den, hvis Navn staa som Akceptant af Vekslen, ratihaberer Navntegn- ingen, maa anses gyldigt i vekselretlig Forstand efter Reglerne om Akcept ved Repræsentant, saaledes at Kravet om skriftlig Akcept her maa siges at være fyldestgjort.

b. Naar det hedder, at Akcepten skal skrives paa Vekslen og forsynes med Akceptantens Underskrift, eller at Akceptanten skal tegne sit Navn paa Vekslens Forside, maa man kræve, at selve Underskriften (Navntegningen) er haandskrevet; Tryk el- ler Stempel er ikke nok, ejheller naar Stemplet fremtræder som Facsimile. Om Firmaunderskrift gælder tilsvarende som oven-

¹) I U. f. R. 1893. 666 (S. & H. R. D.) kom Dommen ikke ind paa en Afgørelse af Spørgsmaalet, hvorvidt Trassatens daterede Navnepaa- tegning paa Vekslens Forside tværs over det til venstre for Vekslens Tekst anbragte Stempelmærke og gaaende lidt ud paa den øvrige Del af Papiret maatte anses som Stempelkassation eller Akcept, idet Trassaten dømtes pure allerede paa Grund af, at han, der dels i en Skri- velse, hvori han udbad sig Prolongation (Fornyelse) af Vekselforholdet, dels under Protestoptagelse selv havde betegnet det nævnte Dokument som sin Akcept, derved ansaas at have paataget sig en — civilretlig — Forpligtelse af samme Indhold som en Akcept, d. v. s. til Betaling af Vekselsum, Vekselrenter, Protestomkostninger, Provision og Sagsom- kostninger. Betalingen betingedes af Udlevering af saavel den prolon- gerede Veksel som Prolongationsvekslen.

for under V. L. § 1. I. G. 1. bemærket. At Kravet om personlig Underskrift ikke udelukker Forpligtelse gennem Repræsentant. gælder her tilsvarende som under V. L. § 9. I. 3. Derimod kræves det ikke, at Akceptbemærkningen bortset fra Navntegningen er haandskrevet.

4. V. L. § 21 maa antages at bygge paa Fordringen om Identitet mellem Trassat og Akceptant.

a. Materielt set maa det være Trassaten eller en paa hans Vegne dertil bemyndiget, som akcepterer Vekslen. Den, som, uden at Vekslen er nødlidende, og uden at Vekslen er trukket paa ham, akcepterer, hæfter i Almindelighed ikke²⁾. Er Vekslen desforuden akcepteret af rette betrukne, gør Tredjemands Akcept ham til Medakceptant eller i hvert Fald til Avalist, jfr. V. L. § 87. Er Vekslen nødlidende, kan der foreligge Æresakcept, V. L. § 57. Materielt er Firmatratter og Personakcepter eller omvendt Persontratter og Firmaakcepter ikke nogen Opfyldelse af Identitetskravet.

b. Formelt maa Akceptantens Navn eller Firmabenævnelse stemme overens med Betegnelsen af Trassaten, saaledes at der ingen Tvivl er om Identiteten; er der ingen Tvivl om denne, og Afvigelser kan forklares som Skrivefejl eller anden Unøjagtighed, er Akcepten gyldig. Iøvrigt beror det paa en skønmæssig Afgørelse, om Akcepten skal anses givet af en uvedkommende. Kravet om — ikke blot materiel, men ogsaa — formel Identitet mellem Trassat og Akceptant følger af, at Akceptantforpligtelsen er en Formalforpligtelse, saaledes at det af Vekslen selv og ikke blot af ledsagende Omstændigheder maa fremgaa som utvivlsomt, at den betrukne og ingen anden har akcepteret. Som Eksempler paa det anførte Krav til formel Identitet fremhæves: At der som Trassat er anført »Herr X.«, og Fru X.«, der er den virkelige Trassat, akcepterer, eller at Trassaten betegnes som »Herrer X. & Y.«, og X., der er Indehaver af Firmaet »X. & Y.«, akcepterer med Tilføjelse af Firmasignatur, er sikkert hverken i eller udenfor egentlige Handelsforhold nogen Tilsidesættelse af det formelle Identitetskrav. Uden Betydning er ligeledes Firmaforkortelser, Forkortelser af Fornavne, Udeladelse af Fornavne, Indsættelse af andre enstydige (Louis = Ludvig, Charles = Carl o. s. v.); selv forkerte Fornavne, Forskelligheder i Titulatur, Udeladelse af Ordene: »Aktieselskab«, »A/S«, »i Likvidation«, »& Co.« o. s. v. vil, saafremt der ikke rejses Tvivl om

²⁾ Muligvis kan Akcepten behandles som en egen Veksel, saafremt den fyldestgør Fordringen til en saadan og navnlig indeholder Tids- og Stedsdatum.

Identiteten, være irrelevant. Derimod er Identitetskravet ikke fyldestgjort, saafremt en paa et Handelsselskab trukket Veksel akcepteres af en Associé i eget Navn eller uden Signaturbeføjelse³⁾. Det enkelte Medlem er nemlig en fra Selskabet forskellig Person; at han har Signaturen, gør ingen Forskel, naar den ikke er benyttet⁴⁾. Er Vekslen trukket paa Firmaet C. F. Müller & Co. og akcepteres: »C. F. Müller i Firma C. F. Müller & Co.«, er dette vistnok gyldigt. Indeholder Firmaet en Sag- eller Personbetegnelse, og lyder Trassatbenævnelsen paa Sagbetegnelsen og Akcepten paa Personbetegnelsen, er Kravet om formel Identitet ikke opfyldt. Dette er derimod Tilfældet, hvis Trassatbenævnelsen indeholder en Sag- og en Personbetegnelse, og Sagbetegnelsen er udeladt i Akcepten⁵⁾.

³⁾ Jfr. om U. f. R. 1904. A. 617 (S. & H. R. D.) nedenfor under V. L. § 88.

⁴⁾ U. f. R. 1909. A. 1000 (S. & H. R. D.) omhandler en paa »Københavns Commissions- og Auktionsforretning« trukken Veksel, der paa Forsiden var paategnet: »Antaget S. J. Møller«. Da denne kun var Bestyrelsesmedlem i og havde Prokura for Firmaet, men ikke kunde anses identisk med dette, kunde Vekselsag ikke gennemføres mod ham, der paastod sig frifunden, og Sagen afvistes.

⁵⁾ I det i U. f. R. 1881. 372 (S. & H. R. D.) omhandlede Tilfælde var Vekslen trukket paa »Frederik Hansen & Co.«, men akcepteret af »F. L. Hansen & Co.« ved dets eneste ansvarlige Indehaver, Købmand F. L. Hansen. I Stævningens Sagsfremstilling hed det, at Vekslen var trukket paa »F. L. Hansen & Co«, og under Sagen udeblev det sagsøgte Firma. Da den fremlagte Veksel imidlertid ikke, som det i Stævningen hed, var trukket paa »F. L. Hansen & Co.«, men paa »Frederik Hansen & Co.«, kunde Paastanden ikke anses hjemlet ved de fremlagte Breve og Bevisligheder, og indstævnte blev derfor frifundet for Sagsøgerens Tiltale. Om U. f. R. 1885. 215 (S. & H. R. D.) se nedenfor under V. L. § 39. I. A. 1. — I U. f. R. 1889. 926 (S. & H. R. D.), hvor Indstævnte udeblev, stod han som Trassat anført som »C. L. Lauritzen«, hvorimod han havde akcepteret som »L. C. Lauritzen«, paa hvilken sidste Benævnelse ogsaa Stævningen lød. Da der ingen Grund var til at betvivle Identiteten, domfældtes Indstævnte. — I U. f. R. 1903. A. 45 (S. & H. R. D.) var Vekslen trukket paa »Carl F. Hammers Eftf.«, hvorimod den udeblivende Akceptants Navnetegning formentes at maatte læses som: »Carl A. Hammer m«. Herefter, og da der paa Vekslen stod uudslettet Endossement til en fra Sagsøgeren forskellig Bank, afvistes Sagen ex officio som ikke behørigt deduceret. — U. f. R. 1903. A. 217 (S. & H. R. D.): En Person, som i Stævningen var benævnet »Aug. Jensen« og var indstævnet til at indfri en paa »Aug. Jensen« trukken og med Navnet »Aug. F. Jensen« akcepteret Veksel, og om hvem det i Stævningen var udtalt, at det var ham, der havde akcepteret Vekslen under Navnet »Aug. F. Jensen«, blev, skønt hans i Stævningen opgivne Bopæl var en anden end den i Vekslen opgivne, dømt efter Sagsøgerens Paastand, efter at han under Sagen var udebleven. U. f. R. 1908. A. 230 (S. & H. R. D.) afgør intet vekselretligt Spørgsmaal. U. f. R. 1909. A. 400 (G.

B. I Almindelighed skal Akcepten ikke dateres. Ejheller gør et urigtigt eller umuligt Datum Akcepten virkningsløs. Der er ingen Formodning for, at en udateret Akcept er sket enten samtidig med eller efter Vekslens Udstedelse; men den, som paa-
staar, at Akcept er sket paa et bestemt Tidspunkt — eksempelvis hvor Akceptanten havde Repræsentationsbeføjelse eller ikke var ude af Raadighed over sit Bo —, har Bevisbyrden. Er Vekslen betalbar efter Sigt, skal Akcepten ifølge V. L. § 19 dateres, jfr. V. L. § 19 under II. 1 og III. 1 og 3; er den domicilieret, gælder Reglen i V. L. § 24.

C. V. L. indeholder ingen Regler om Akceptorklæringens materielle Indhold. V. L. § 21, Stk. 2, antyder Sondringen mellem følgende Tilfælde: Akceptens Indhold.

1. fuldstændig Akcept, d. v. s. enhver paa Vekslen skreven og af betrukne underskreven Erklæring, der ikke udtrykkeligt udtaler, at betrukne ikke vil akceptere. Eksempler: »Betales. Müller« (ogsaa selvom der ved Fejlskrift staar: »Befales. Müller«), »Akcepteret. M.«, »Antaget. M.«, derimod ikke: »Set. M.« — hvilken Formel efter tysk Ret antages at indeholde Akcept —, »Set, men ikke antaget. M.«, »Vedkommer ikke mig. M.«.

2. Blankoakcept, d. v. s. enhver paa Vekslens Forside af betrukne paaført Navnetegning.

III. A. 1. V. L. § 21, Stk. 3, omhandler Akceptens Uigenkaldelighed, idet den udtaler, at Akcepten, efter at den er tegnet paa Vekslen, ikke med Retsvirkning kan udstryges, forandres eller tilbagekaldes. Akceptens Uigenkaldelighed indtræder efter V. L. § 21, Stk. 3, uanset at Akceptanten har Vekslen i sin Besiddelse. Medens enkelte fremmede Retsforfatninger — engelsk-amerikansk og tildels fransk-belgisk Ret — staar paa det efter almindelige civilretlige Grundsætninger naturlige Standpunkt, at Akcepten først er uigenkaldelig, naar enten Vekslen i akcepteret Stand er udleveret til Præsidenten, eller Akcepten er givet i Præsidentens Nærværelse eller paa anden Maade meddelt ham, staar de fleste Lovgivninger, saaledes ogsaa nordisk og tysk Veksleret, paa det Standpunkt, at Akcepten er uigenkaldelig, saasnart den er tegnet paa Vekslen. Begrundelsen heraf er den, at en tilbagekaldt Akcept skader Vekslen mere end en nægtet Akcept. Den er regelmæssig mere til Hinder for Vekslens Afsætning. Den, der tilbagekalder sin Akcept, har ikke som den, der har tegnet et Endossement, at gøre med et ham tilhørende Doku- Akceptens Uigenkaldelighed.

K. D.): Vekslen trukket paa og akcepteret af »C. Tarp«, Stævningen udtaget mod »C. Torp«, Indstævnte udeblev, Sagen afvist ex officio som ikke behorligt deduceret.

ment; tværtimod er det fremmed Ejendom, som han skader ved sit Vægelsind — man betænke Fristen efter V. L. § 21, Stk. 1 — og sin Makulering. En Regel om Akceptens Genkaldelighed giver Plads for Strid om, naar Tilbagekaldelsen er sket, og om hvilken Stilling Akceptanten indtager efter Tilbagekaldelsen. I dansk Ret kan der ikke være nogen Tvivl: han betragtes i enhver Henseende som Akceptant.

2. Selvom det anerkendes, at Akcepten er uigenkaldelig, ogsaa naar Vekslen er i Akceptantens Besiddelse, vil Vekselejerer dog ikke kunne fremlægge Vekslen under en egentlig Vekselsproces, forinden han, eventuelt gennem civilt Udleveringssøgmaal, er kommet i Besiddelse af Vekslen. Vekselsproces kan derimod anlægges, naar Vekselejerer, efter at være kommet i Besiddelse af Vekslen, kan bevise, at Akcept har været tegnet paa Vekslen. Dette gælder, selvom Udstrygningen af Akcepten er foretaget saaledes, at man ikke af Vekslen kan se, at der nogensinde har staaet nogen Akceptpaategning derpaa. Lige med, at Vekselejerer har Vekslen i sin Besiddelse, maa stilles de Tilfælde, hvor Vekslen efter at være bortkommen eller tilintetgjort af Akceptanten er blevet mortificeret, jfr. V. L. § 74, Pkt. 2.

B. V. L. § 21, Stk. 3, forbyder baade Udstrygning, Forandring og Tilbagekaldelse af Akcept. Den rammer enhver Udstrygning, ogsaa den fuldkomne, hvor den tidligere Akcept slet ikke kan efterspores ved Undersøgelse af Vekslen. Hvad angaar Forandring af Veksels Akcept erindres, at V. L. § 21, Stk. 3, ikke har Hensyn til saadanne Forandringer i Akcepten, der i Kontinuitet med dennes Meddelelse fremtræder som Indskrænkninger eller Vilkaar i Akcepten. For saadanne Tilfælde giver imidlertid V. L. § 22 i. f. — der netop er givet for at hindre Omgaaelse af V. L. § 21, Stk. 3, derved, at Vilkaar eller Forbehold, der i Virkeligheden var sket længe efter Akceptens Meddelelse, grundet paa indtrufne Omstændigheder, saasom Trassentens Konkurs eller andre Forøgelser af det byrdefulde i Akceptantens Ansvar, udgives for at være sket i Kontinuitet af Akcepten — en Regel, der virker i lignende Retning som den her omtalte. Ordet »Forandring« omfatter ogsaa det Tilfælde, at Akcepten senere indskrænkes til en Del af Vekselsummen, cfr. derimod om partiel Akcept V. L. § 22. Bevisbyrden for, at Akceptantens Indskrænkning af Akcepten til kun at gælde en Del af Vekselsummen er en senere Forandring, paahviler Vekselejerer. Omvendt omfatter »Forandring« ikke det Tilfælde, at en partiel Akcept omgøres til fuldstændig; denne indskrænkende Fortolkning kan man anvende uden Betænkning, da Loven kun skarpt har villet

udtrykke, at Trassaten er bunden. Under »Tilbagekaldelse« af Akcept falder ogsaa det Tilfælde, at Vekslen tilintetgøres.

C. Trods Ordene i V. L. § 21, Stk. 3, maa man antage, at Tilbagekaldelse af Akcept kan ske med alle Vekselpersoners eller den i Øjeblikket værende Vekselejer's Samtykke. Tilfældet ligestilles med Betaling fra Akceptantens Side eller Eftergivelse overfor denne, saaledes at Regresretten mod Trassent og Endossenter er tabt, og saaledes at godtroende Vekselejere ifølge senere Endossement eller Indfrielse maa kunne kræve Honorering hos Trassaten, der da atter kan søge Erstatning hos den Vekselejer, der gav Samtykket. Fremgaar Samtykket af selve Vekslen, er senere Vekselejere naturligvis ikke i god Tro. Vekselprocesretligt har det stor Betydning, om Samtykket er anmærket paa Vekslen eller ej. I første Fald kan sagsøgte gøre Indsigelse gældende støttet paa Samtykket, i sidste Fald derimod ikke.

§ 22.

Vekslen skal akcepteres efter sit Lydende uden Vilkaar eller Forbehold; dog kan Akcepten indskrænkes til en Del af Vekselsummen. Gøres andre Indskrænkninger eller Vilkaar, anses de som uskrevne.

I. 1. Den foreliggende § indeholder Forskrifter dels i Almindelighed om den saakaldte modificerede, dels særlig om den saakaldte partielle Akcept. Hvad angaar førstnævnte siges det, at den er utilladt. Loven gaar ud fra, at Trassaten maa akceptere Vekslen, saaledes som den lyder, eller overhovedet ikke akceptere. Indskrænkninger eller Vilkaar er i Almindelighed at anse som uskrevne. Begrundelsen heraf er den, at ellers kunde man let omgaa Bestemmelsen i V. L. § 21, Stk. 3. Det vilde nemlig i hvert Fald blive meget vanskeligt at bevise, at det indskrænkende Tillæg var givet bagefter, og dette vilde aabne uredelige Akceptanter — maaske endog allerede efter Vekslens Udlevering i Forstaaelse med Præsidenten — en for let Bagvej, hvorigennem de i det væsentlige kunde slippe fra den engang givne Akcept, hvilken mellemkommende Begivenheder, saasom Trassentens Konkurs, maaske har gjort mere byrdefuld for dem. Som Eksempler paa Vilkaar eller Indskrænkninger, der maa anses som uskrevne, kan nævnes Akceptantens Forbehold af anden Betalingstid, andet Betalingssted end i Tratten nævnt eller Indsættelse af Rektaklausul¹⁾.

Modificeret Akcept.

¹⁾ I U. f. R. 1885. 215 (S. & H. R. D.) havde Akceptanten af en ikke domicilieret Veksel ved Akcepten tilføjet, at Vekslen var betalbar i The

2. Som et særligt Tilfælde maa fremhæves den »negative Akcept (»Akcepteres ikke«), jfr. ovenfor V. L. § 21. I. C. 7. Det vilde her være urimeligt at opfatte Negationen (»ikke«) som et uskrevet Vilkaar eller Forbehold. Paa den anden Side passer den under 1 fremhævede Begrundelse --- Faren for Omgaaelse af V. L. § 21, Stk. 3 — ogsaa her. Man bør da vistnok opstille en Formodning for, at Negationen er tilføjet efter Akceptens Nedtegning, saa at Trassaten for at fri sig for Veksselforpligtelse i al Fald maa afgive en sandsynlig Forklaring af sin Paategnings Hensigt. Selvom saadan Forklaring er given, kan der vel paa Grund af den første Sætning i V. L. § 22 være Spørgsmaal, om ikke Trassaten ved sin Negation kan paadrage sig et civilt Erstatningsansvar, hvor det er klart, at Skade, saasom Hindring for Vekslens Omsætning, derved er opstaaet.

3. V. L. § 22 omhandler ikke ethvert Tillæg til Akcepten, men kun Vilkaar, Forbehold eller Indskrænkninger. Gaar Tillæget ikke ind under disse Arter, maa det opretholdes. Som uskrevet betragtes saaledes intet Tillæg, der gaar Akceptanten imod og forøger Vekselejerens Ret, eksempelvis Afkald paa Vekslens Forevisning, der har Betydning for Indtrædelsen af Akceptantens Moraansvar efter V. L. § 36, derimod ikke for saa vidt angaar Regresansvaret efter V. L. § 41, eller paa Optagelse af Protest, det sidste i Tilfælde af, at Vekslen er domicilieret og Domiciliaten opgivet (V. L. § 43, Pkt. 3), jfr. herved nedenfor under V. L. § 42. II. A og C.

4. V. L. § 22 omhandler ejheller særlige i Vekselloven hjemlede Tillæg til Akcepten. Saadanne Tillæg anses naturligvis ikke som uskrevne. Eksempel er V. L. § 24, der hjemler, at Akceptanten ved ægte Domicilveksler uden Angivelse af Domiciliat har Beføjelse til at indsætte en saadan, jfr. V. L. § 18. I. Indsættes

London & Westminster Bank, London. Denne Tilføjelse blev, da Vekslens Betalingssted var her i Landet, hvor ogsaa Akcepten var paategnet, anset uskrevet efter V. L. § 22. Med Domsresultatet maa sammenholdes Bemærkningerne nedenfor under 4. I U. f. R. 1887. 497 (S. & H. R. D.) havde Akceptanten af en den 3. Januar 1886 udstedt 3 Maaneders Veksel tilføjet, at han først vilde betale den 3. Juli 1886. Vekslen blev protesteret de non solutione den 5. Juli 1886. Da der intet forelaa om, at der af vedkommende var givet Samtykke til den af Akceptanten tilføjede Modifikation i Henseende til Betalingstiden, maatte denne anses for uskreven og Protesten for sent optagen, saaledes at Vekselejeren kun fik tilkendt Vekselsum og Renter fra Protestdagen hos Akceptanten, derimod hverken Protestomkostninger eller Provision. Om U. f. R. 1887. 773 (S. & H. R. D.) henvises til ovenfor under V. L. § 17. V. 4. Om U. f. R. 1908. A. 622 (L. O. s. H. St. R. D.) og U. f. R. 1918. A. 457 (L. O. s. H. St. R. D.) se ovenfor under V. L. § 4. I. 7.

derimod ved uægte Domicilveksler Klausul om, at Vekslen er betalbar hos en Tredjemand paa Betalingsstedet, eksempelvis en lokal Bank, beror saadan Tilføjelse ikke paa nogen ensidig Retsudøvelse fra Akseptantens Side, men paa en paa Præsentantens stiltiende Modtagelse af den akcepterede Veksel grundet, ved V. L. § 89 hjemlet, Overenskomst, selvom denne er saaledes at forstaa, at Vekslen kun er betalbar hos Tredjemand, og altsaa indeholder en Indskrænkning. Som et andet Eksempel paa lovhjemlet Modifikation i Aksept nævnes V. L. § 57 (»til Ære for«).

5. V. L. § 22's Regel om, at Modifikationer i Aksepten anses som uskrevne, er deklatorisk. Vekselejer, d. v. s. den efter V. L. § 39 som Vekselejer legitimerede Ihænde-haver, derimod ikke Prokuraendossatøren eller den blotte Vekseli-hænde-haver, — og da navnlig samtlige Vekselpersoner — maa kunne meddele Samtykke til, at Trassaten paategner Vekslen en modificeret Aksept²⁾. Tilfældet ligestilles med Betaling fra Akseptantens Side eller Eftergivelse overfor denne, saaledes at Regresretten mod Trassent og Endossenter er tabt, og saaledes at godtroende Vekselejer ifølge senere Endossement eller Indfrielse maa kunne kræve Honorering hos Trassaten, der da atter kan søge Erstatning hos den Vekselejer, der gav Samtykket. Fremgaar Samtykket af selve Vekslen, er senere Vekselejere naturligvis ikke i god Tro. Hvad særlig angaar Forholdet til Trassent og Endossenter, er det allerede nævnt, at Regresretten bortfalder. Trassent og Endossenter har kun garanteret for Trattens Aksept overensstemmende med dens Indhold, og denne Garanti er paa Grund af V. L. § 22 allerede opfyldt i det Øjeblik, Aksepten er tegnet, selvom den er modificeret. Det bliver da paa Vekselejerens egen Risiko, at han binder sig til Akseptmodifikationerne. Der kræves intet Bevis for, at Akseptmodifikationerne har paaført de regrespligtige nogen Skade. Muligvis kan Trassent og Endossenter være bundet trods Vekselejerens Samtykke til modificeret Aksept i visse Tilfælde. Saaledes maaske, naar Ejeren af en Eftersigt- eller Sigtveksel gaar ind paa en Udsættelse af Betalingstiden, saafremt blot ikke derved Forfaldstid bliver fjernere end den i V. L. §§ 19 og 32 eller i Tratten (Endossementet) fastsatte Frist. Ubetinget gælder dog sikkert ikke de regrespligtiges Bundethed i saadanne Tilfælde. Et andet Eksempel er maaske en i Aksepten efter Aftale med Vekselejerens vedtagne Forkortelse af Betalingsfristen, forsaavidt saadan Aftale kan forstaaes saaledes, at Vekselejerens her alene har Ret til allerede at kræve

²⁾ Jfr. ovenfor under 1 om U. f. R. 1887. 497 (S. & H. R. D.).

Akceptanten til den fastsatte Tid, men alligevel, hvis han ikke faar Betaling, maa forevise og protestere ved Trattens oprindelig bestemte Forfaldstid. Hvor der i det foregaaende er talt om Samtykke, forstaas herved udtrykkeligt Samtykke. Unladelse fra Vekselejerens Side af at optage Protest, naar Akcepten er modificeret, er intet Samtykke. Modificeret Akcept kræver nemlig ingen Protest; Modifikationen er jo at anse som uskrevet.

Partiel Akcept. II. Særlig omtaler V. L. § 22 den saakaldte partielle Akcept, d. v. s. Akcept begrænset til en Del af Vekselsummen. Grunden til, at Loven tilsteder saadan Akcept, er en rent praktisk Trang. Er Summen, for hvilken Akcept meddeles, saa uforholdsmæssig ringe, at man er berettiget til at formode, at Begrænsningen er senere tilføjet, maa det kræves, at Trassaten giver fyldestgørende Grund for Summens Ringhed, ellers bør Omgaaelse af V. L. § 21, Stk. 3, statuere. Under partiel Akcept falder Betalingsmidlets Forandring til en ringere indenfor samme Møntsort (Akcept i Sedler, hvor disse ikke har Guldparitet), derimod ikke Akcept i anden — og ringere — Møntsort end Tratten lyder paa. Dette ligger i V. L. § 22 »Vekselsummen«. Virkningen af partiel Akcept er den, at Vekselejerer kun kan optage Protest og søge Regres for den ikke akcepterede Del af Vekselsummen, jfr. V. L. § 25.

§ 23.

Den, som har akcepteret en Veksel, svarer efter Vekselret for Betaling paa Forfaldsdagen af det akcepterede Beløb.

Akceptanten er ifølge sin Akcept vekselretlig forpligtet ogsaa lige over for Trassenten. Derimod har Akceptanten ikke Vekselret mod Trassenten.

Akceptantens Hæftelse. I. Det siges i V. L. § 23, at den, som har akcepteret en Veksel, efter Vekselret svarer for Betaling af det akcepterede Beløb paa Forfaldsdagen.

1. Akceptanten hæfter. Ved Akceptant forstaas ikke enhver, som har akcepteret en Veksel, men kun den Trassat (betrukne), som har akcepteret. Herom henvises til V. L. § 21. II. A. 4¹).

¹) I U. f. R. 1889. 911 (S. & H. R. D.) blev en Mand, som paa sin Hustrus Vegne — nemlig derved, at Manden skrev sin Hustrus Navn tværs over Vekslens — havde akcepteret en Veksel, der var trukket paa hende til Betaling for Varer, leverede til den af hende med Mandens Samtykke til fælles Nytte drevne Handel — L. 7. April 1899 § 13, jfr. D. L. 5. 1. 13, nu L. 56. 18. Marts 1925 § 14 —, under en mod ham til Betaling af Vekslens Paalydende, Vekselrenter og Protestomkostninger m. v. anlagt Sag alene tilpligtet mod Vekslens Udlevering i kvitteret

M. H. t. Spørgsmaalet om Akcepthabilitet er det virkelige Tidspunkt for Akcepten afgørende. Er Akcepten dateret, jfr. V. L. § 21. II. B., skaber Dateringen en Formodning for Akcepttiden. Men saadan Formodning kan afkræftes. Og Datum kræves i Almindelighed ikke ved Akcept. Man kan ikke ved udateret Akcept opstille nogen Formodning for, at Akcepten er sket samtidig med eller efter Vekslens Udstedelse. Den, som paastaar en bestemt Akcepttid, har Bevisbyrden. Akceptanten af en af en inhabil Person udstedt Veksel hæfter overfor senere — godtroende eller ikke-godtroende — Erhververe, jfr. V. L. § 88.

Først gennem Akcepten bliver Trassatus vekselmæssigt forpligtet. Om Pligt forinden bestaar til Honorering (Akcept eller Betaling), afgøres efter almindelige borgerlige Retsgrundsætninger²). End ikke i Handelsforhold vil den, der undlader at reklamere overfor sin Kreditor, naar denne adviserer Tratte, i Almindelighed blive anset forpligtet til Honorering, saa at han skulde bære de med Dishonorering forbundne Omkostninger, jfr. V. L. § 17. IV.

2. Akceptanten hæfter overfor alle vekselberettigede, navnlig ogsaa ligeoverfor Trassenten, jfr. V. L. § 23, Stk. 2, Pkt. 1. Hans Akcept indeholder et fra Nedtegningen uigenkaldeligt Tilsagn ikke blot til Vekselejeren om, at han skal faa sin Veksel betalt, men ogsaa til Trassent og Endossenter om, at den i Tratten liggende Opfordring til at betale paa Forfaldsdag skal blive efterkommet, og at han derfor under Vekselansvar yder dem Erstatning, hvis de paa Grund af hans Misligholdelse har maattet indfri Vekslens. Hæftelsen gælder, hvad enten Trassenten (Endossenten) har faaet Endossement paa Vekslens eller indløst den, se herom ovenfor V. L. § 10. II. Er Akcept meddelt paa en Tratte til egen Ordre før dens Endossement, da er Tilsagnet jo umiddelbart rettet til selve Trassenten og gennem ham til senere Vekselejere. Reglen om Akceptantens vekselretlige Hæftelse overfor Trassenten vil som oftest stemme med det underliggende materielle Forhold, idet Trattens Udstedelse dækker over Inddragelse af Trassentens Tilgodehavende hos Trassatus. Men Veksel-

Stand at betale dens Paalydende, men, da Vekslens ikke var akcepteret med hans Navn, ikke Protestomkostninger og kun 5 pCt. aarlig Rente fra Forligsklagens Dato.

²) Jfr. eksempelvis U. f. R. 1890. 816 (S. & H. R. D.), stadfæstet U. f. R. 1891. 662 (H. R. D.); U. f. R. 1901. 666 (V. L. O. R. D.); Tvangsmidlet til Opfyldelse af en Dom til Fremtvingelse af Vekselakcept efter Fr. 6. April 1842 § 1 bestemt til en Vederlagssum lig Vekslens Paalydende med 6 pCt. Rente fra Vekslens Forfaldsdag; nu maa Retsplejelovens § 496, Stk. 1, Pkt. 2 (Fogdens Udfærdigelse af Akcepten) være anvendelig.

pligten er naturligvis her som andetsteds abstrakt, d. v. s. uafhængig af det civilretlige Retsforhold.

3. Indholdet og Omfanget af Akceptantens Pligt er Betaling af selve Vekselsummen, ved partiel Akcept kun den akcepterede Del af Vekselsummen, til Forfaldsdag. I Misligholdelsestilfælde er Akceptanten desuden forpligtet til overfor Vekselejerens, inden Regressen er begyndt, at svare 6 pCt. Rente fra Forevisningsdagen plus Erstatning, jfr. V. L. § 36, og det selv efter at Protest de non solutione er sket, saalænge ikke Regressen allerede er begyndt. Overfor Endossenter og Trassenten, der pligtmæssigt har indfriet Vekslen, bestemmes Akceptantens Ansvar derimod efter V. L. § 52³⁾.

4. Økonomisk er vel Akceptantens og Trassentens (Endossenternes) Ansvar i alt væsentligt ens, og de hæfter jo alle efter V. L. § 87 solidarisk for Vekselsummen. Men juridisk set er Akceptanten Hovedskyldneren. Han kan ikke, bortset fra det i V. L. § 43, Pkt. 3, omtalte Tilfælde, kræve, at Protest de non solutione optages; thi Protestens Hensigt er at fastslaa hans egen Nægtelse, jfr. herved V. L. § 44, der udtrykkeligt udtaler, at Kravet mod Akceptanten i Almindelighed ikke præjudiceres. Derimod kan det præskriberes, jfr. V. L. § 77. Omvendt: Ved den meddelte Akcept befries de øvrige Vekselskyldnere foreløbigt, jfr. dog V. L. § 30 om Regres for ikke betryggende Akcept.

5. Er Akceptantens Pligt en Gældsbrevspligt? Ja. — Og dette Svar betyder, at Indsigelser kan fortabes til Fordel for godtroende Erhververe af Vekslen, jfr. Forordning 9. Februar 1798 § 2, V. L. § 76 og i det hele Udviklingen ovenfor under V. L. § 10. I. B. Reglen om Indsigelsers Eksstinktion gælder ikke blot i Forhold til godtroende Erhververe, hvis Erhvervelse er af senere Dato end Akcepten — saaledes hvor Akcept er meddelt paa en endnu ikke endosseret Tratte til egen Ordre som senere bortendosseres —, men ogsaa i Forhold til tidligere Endossenter og Trassenten, naar de har indfriet Vekslen. Princippet er, at Vekselforpligtelsen er knyttet til Papiret, og at Skyldneren ikke i

³⁾ En særlig Anvendelse heraf er sket i U. f. R. 1916. A. 688 (L. O. s. H. St. R. D.), hvor det var in confesso, at Endossataren, der søgte en foranstaaende Endossent til Betaling af Vekselsummen m. m., vilde have til Akceptanten at afgive alt, hvad der maatte indkomme fra Sagsøgte, og at han saaledes ikke gjorde nogen ham selv tilkommende Ret over Vekslen gældende, men udelukkende optraadte paa Akceptantens Vegne. Dommen statuerede, at da Akceptanten ifølge V. L. § 52 vilde blive pligtig eventuelt at holde Endossenten skadesløs for de af ham betalte Beløb, kunde Endossataren ikke gøre Vekslen gældende mod bemeldte Endossent.

Almindelighed kan fremsætte udenforliggende Indsigelser, der er hentede fra Forholdet til en Tredjemand.

6. Det er en Forudsætning for Akceptantens Bundethed, a) at det Dokument, hvorpaa Akcept er tegnet, er en Veksel, jfr. V. L. § 5; ellers kan Akceptanten kun blive forpligtet som den Assignatus, der har akcepteret en Anvisning. Derimod er det ikke nogen Forudsætning, b) at Vekslen hverken er præjudiceret eller præskriberet. Akcept af præskriberet Veksel har dog ringe eller ingen Betydning. Og det er ejheller nogen Forudsætning, c) at Trassentens Navn er ægte, jfr. V. L. § 88.

II. A. Om Reglen i V. L. § 23, Stk. 2, Pkt. 1, henvises til ovenfor under I. 2.

B. 1. Det siges i V. L. § 23, Stk. 2, Pkt. 2, at Akceptanten ikke har Vekselret mod Trassenten. Derimod har han ved at efterkomme den i Vekslen liggende Betalingsordre erhvervet Dækningsret, som ikke er Vekselret. Det er ikke tilstrækkeligt at støtte Dækningsret alene paa Vekslens Betaling — d. v. s. Akceptantens Fremlæggelse af Vekslen i kvitteret Stand —, saa at herefter Modparten skulde have Bevisbyrden for, at et Dækningskrav alligevel ikke bestaar. Tværtimod maa Dækningskravet af Akceptanten bevises udfra det underliggende Forhold⁴⁾. Dækningskravet haves mod Trassenten eller ved Kommissionstratter mod den, for hvis Regning Vekslen er trukket. Det kan gøres gældende paa forskellig Maade. Staar Akceptanten i Gældsforhold til den dækningspligtige, kan han fordre Afskrivning paa sin Gæld og under en Proces gøre Dækningskravet gældende til Modregning. Har han derimod indfriet Vekslen uden at skylde den dækningspligtige noget eller uden at indesidde med et til Vekslens svarende Beløb, kan han selv optræde som Sagsøger, dog ikke i Vekselprocessens Former. Beviset for, at Vekslen er indfriet, kan ogsaa føres paa anden Maade end ved Fremlæggelse af den indløste Veksel. Dækningskravet erhverves, selvom Akceptanten indfrier Vekslen efter Forfaldstid, naar den blot

⁴⁾ I U. f. R. 1884. 582 (V. L. O. R. D.) udtaltes det, at en Akceptant, der havde indfriet en paa ham trukken Veksel, kun kunde være berettiget til at søge Fyldestgørelse hos Trassenten under Forudsætning af, at Akcepten var sket for Trassentens Regning og i hans Interesse, hvilket det maatte paahvile Akceptanten at bevise. Det nævnes udtrykkeligt i Dommen, at den Omstændighed, at Akceptanten i Egenskab af Akceptant har indfriet Vekslen, ikke i og for sig er tilstrækkelig til at begrunde hans Krav paa hos Trassenten at blive holdt skadesløs for Betalingen, og at Bevisbyrden for den underliggende Aftale paahviler Akceptanten; i sidstnævnte Henseende er der til Dommen knyttet et dissentierende Votum.

ikke er præskriberet. Derimod erhverves intet Dækningskrav, naar Indfrielse sker, efter at Trassenten er gaaet fallit, og enten Akceptanten har Kundskab om Konkursen, eller denne er bekendtgjort.

2. Det kan ikke antages, at Akceptanten ved at tage Endossement i Stedet for Kvittering kan erhverve nogen Vekselret mod Trassenten.

3. Akceptanten har ikke Vekselret mod Endossenterne. Derimod kan ogsaa her blive Tale om Dækningskrav⁵⁾.

§ 24.

Lyder en Veksel paa Betaling et andet Sted end der, hvor Trassaten bor, og har Trassenten ikke paa Vekslen opgivet, ved hvem Betalingen paa det andet Sted skal erlægges, skal Akceptanten tilføje det paa Vekslen. Gør han det ikke, antages det, at han selv vil indfri Vekslen paa Betalingsstedet.

**Domicil-
veksler.** I. Om Ordene: »Lyder en Veksel paa Betaling et andet Sted

end der, hvor Trassaten bor, og har Trassenten ikke paa Vekslen opgivet, ved hvem Betalingen paa det andet Sted skal erlægges« henvises til ovenfor under V. L. § 4. I og § 18. I.

II. V. L. § 24 behandler det Spørgsmaal, hvem der ved domicilerede Veksler er at anse som Honorat (betalingspligtig).

A. 1. Det kan være en Domiciliat, d. v. s. en fra Trassaten forskellig Person, som skal betale Vekslen. Angivelse af Domiciliat hører ikke med til Domicilvekslens Begreb.

2. Hvem er berettiget til at indsætte en Domiciliat i Vekslen? Først og fremmest Udstederen. Men har denne ikke opgivet Domiciliatus, er Akceptanten berettiget til at indføre Navnet paa en saadan ved Akcepten, ikke senere. Jfr. herved ovenfor under V. L. § 22. I. 4.

3. Enhver fra Trassaten forskellig Person, eksempelvis Trassent, Endossent eller Remittent, kan være Domiciliat. Og Domiciliaten maa betegnes saaledes, at det fremgaar af selve Vekslen, at der er Tale om en fra Trassaten forskellig Retspersonlighed. I modsat Fald kan der vel være Tale om Domicil, men

⁵⁾ U. f. R. 1899. 573 (H. R. D.) frifandt sidste Endossent for Tiltale fra Udstederen af den egne Veksel og den, til hvem denne var udstedt, hvilke to Personer i Forening havde indfriet Vekslen hos en Bank, til hvilken den af sidste Endossent var blevet bortendosseret, idet Sagsøgerne ikke fandtes at have bevist deres Forklaring om, at de, den Gang det Laan i Banken blev stiftet, som gav Anledning til Vexslens Udstedelse, var blevet enige med den sidste Endossent om, at de alle hver med en Tredjedel skulde indfri den nævnte Veksel.

ikke om Domiciliat, eksempelvis: »Overpræsidiets Sekretariat«, »Politikens Redaktion«, »Hotel d'Angleterre«. Ligeledes maa Domiciliaten være betegnet som den Person, der skal honorere Vekslen. I Reglen bruges Ordene: »betalbar hos (ved)«, men ogsaa Sammenhængen alene — uden begge de nævnte Ord — kan være tilstrækkelig Tilkendegivelse, saaledes »betalbar Discountobanken« o. s. v.¹⁾. Om Navn og Firma henvises til tilsvarende under V. L. § 1. I. C. 2. a.—c. Om Angivelse af flere Domiciliater gælder tilsvarende som om Angivelse af flere Trassater, jfr. herved i det hele ovenfor under V. L. § 1. I. D. 3.

4. Er Vekslen betalt af Domiciliaten, har denne Dækningskrav, jfr. ovenfor V. L. § 23. II. B. 1, mod Trassaten, selvom han er opgivet af Trassenten, og Vekslen ikke er forevist til Akcept; thi Betalingen er ogsaa i dette Tilfælde ydet i Henhold til Domiciliatens Mellemværende med Trassatus og ikke ifølge noget Mandat fra Trassenten. Denne er alene dækningspligtig overfor Trassatus.

B. Har hverken Trassent eller Akceptant opgivet Domiciliat, antages det, at Akceptanten selv vil indfri Vekslen paa Betalingsstedet.

SJETTE KAPITEL.

Om Regres for manglende eller ikke betryggende Akcept.

§ 25.

Bliver en Veksel ikke akcepteret inden den i § 21 bestemte Frist, eller indskrænkes Akcepten til en Del af Vekselsummen, er Vekselejeren, efter at Protest er optagen, berettiget til af hvilken som helst blandt Endossenterne eller af Trassenten mod Protestens Udlevering med Vekselret at kræve Sikkerhed for Betaling til Forfaldstid af Vekselsummen eller det ikke akcepterede Beløb tilligemed de ved den manglende eller ufuldstændige Akcept forvoldte Omkostninger.

Den foreliggende § er kommenteret efter V. L. § 26. Begge §§ behandler samme Emne og belyses bedst i Sammenhæng.

§ 26.

Enhver Endossent har i Kraft af den for manglende eller ufuldstændig Akcept optagne Protest ligeledes Ret til mod Pro-

¹⁾ Se dog om Praksis nærmere nedenfor under V. L. § 43. I. A. 2.

testens Udlevering at kræve Sikkerhed af hvilken som helst blandt de foregaaende Endossenter eller af Trassenten.

Sikkerhedsregres. I. A. 1. Angaaende de objektive Betingelser for den i V. L. §§ 25—26 omhandlede Sikkerhedsregres for manglende Akcept udtaler V. L. § 25 først: »Bliver en Veksel ikke akcepteret inden den i § 21 bestemte Frist, eller indskrænkes Akcepten til en Del af Vekselsummen«. Herom maa i det hele henvises til Udviklingen ovenfor under V. L. § 21. I. Grunden til Regres for manglende Akcept er jo overhovedet den, at manglende eller partiel Akcept hos Vekselejerer er egnet til at vække Bekymring for, at Vekselen ikke vil blive indløst til Forfaldstid. Regres paa Grund af manglende Akcept er kun tilladt før Forfaldstid; efter Forfaldstid haves Regres paa Grund af manglende Betaling. Det fremgaar af V. L. § 25, at Regressen i Tilfælde af partiel Akcept kun angaar det ikke akcepterede Beløb. En Veksel er ikke akcepteret, naar der ikke foreligger en med V. L. § 21 overensstemmende, formelt og materielt gyldig Akcept. Det kræves ikke, at Akcept udtrykkeligt nægtes. Er der flere Trassater, haves Regres for manglende Akcept, naar blot den første Vekselejerer henvender sig til, ikke akcepterer. Tilsvarende gælder, hvor en af Trassatens flere Arvinger nægter Akcept. Men Regressen haves ogsaa, hvor det betrukne Selskab er opløst, eller Trassaten er død, uden at Arvingerne (endnu) kendes, og i det hele taget, hvor uindskrænket Akcept ikke gives.

2. Formalbetingelsen er Protest de non acceptatione. Herom henvises til det under V. L. § 17. V og § 89 anførte. Endvidere til V. L. Kap. 13. Endelig bemærkes særlig om den i Tilfælde af Sikkerhedsregres fornødne Protest (Sikkerhedsprotest, Sikkerhedsprotest), at Retten til at kræve Sikkerhed ikke er betinget af Vekslens Besiddelse og saaledes heller ikke af den i V. L. § 39 omtalte Legitimation. Derimod kræves det, at paagældende er i Besiddelse af Protesten eller Udskrift af Notarialprotokollen. Herved erindres Vekselproceslovens § 10 i. f., hvorefter Udskrift af Protestforretningen — det kan ikke antages, at der kun maa udleveres een Udskrift — ikke maa udleveres andre end Protestrekvirenten, saaledes at Formændene i Almindelighed ikke kan søge Regres, førend de selv har stillet Vekselejerer Sikkerhed og derved faaet Protesten udleveret, jfr. herved V. L. §§ 25 og 26 »mod Protestens Udlevering«. En Opfordring til ikke at optage Protest (»uden Protest«, »uden Omkostninger« eller desl.) fritager ikke for Forpligtelsen til Protest de non acceptatione som Betingelse for den i V. L. §§ 25 og 26 omhandlede Sikkerheds-

regres. V. L. § 42 taler nemlig kun om Protest de non solutione eller Protest de non acceptatione som Vilkaar for Betalingsregres, V. L. §§ 29 og 41.

3. Fælles for al Sikkerhedsregres er den Betingelse, at Vekslen, naar den er forsynet med Nødsadressater, forgæves er forevist disse til Akcept, jfr. V. L. §§ 56, 61.

4. Samme Regres som ved manglende Akcept maa tilkomme Vekselejeren, naar Akcepten gennem Protest — saasom ved Trassatens Fragaalelse for Notarius — godtgøres at være falsk.

B. 1. Formaalet med Regresklagen er at opnaa Sikkerhed for Vekselsummen eller det ikke akcepterede Beløb tillige med de ved den manglende eller ufuldstændige Akcept forvoldte Omkostninger. Arten af Sikkerheden er ikke bestemt ved V. L., cfr. derimod for tysk Ret B. G. B. §§ 232—240, der almindeligvis anses gældende for Vekselrettens Omraade. Efter dansk Ret vil Sikkerheden efter Omstændighederne kunne bestaa i Deponering af Vekselsummen, Kaution eller Pant. I Tilfælde af Uenighed mellem Parterne er Spørgsmaalet overladt til Dommerens Skøn. Paastanden fra Klagerens Side maa antages at kunne formuleres enten generelt som Krav paa Sikkerhedsstillelse uden nærmere Angivelse eller specielt som Krav paa Sikkerhedsstillelse af en vis, nærmere bestemt Art. Saaledes antages Reglen ogsaa at være i tysk Retspraksis. Fra Indklagedes Side vil det da — foruden de vekselretlige Indsigelser, der rettes mod Vekselkravet som saadant eller mod Vekselkravet som Sikkerhedsregres — kunne fremføres, at Indklagede kan stille andre betryggende Kauteler, og Dommeren er ikke udelukket fra at tage Hensyn til saadanne Indsigelser. Hvad enten Dommen lyder generelt eller specielt, vil ved dens Fuldbyrdelse Retsplejelovens § 496, Stk. 1, Pkt. 3, være anvendelig. Her maa ogsaa erindres om Retsplejelovens § 499, der hjemler Straf af Bøder eller simpelt Fængsel og Politiets Bistand til Opnaaelse af Sikkerhedsrettens fulde Nydelse. En foreløbig Sikring af Regreskravet kan opnaas ved Arrest, jfr. Retsplejelovens § 627 smh. m. § 443. 2). Formen for Processen er Vekselproces, jfr. sidstnævnte §.

2. Den i V. L. §§ 25 og 26 omhandlede Sikkerhedsregresret tilkommer Vekselejeren og Endossenterne, d. v. s. enhver Vekselperson med Undtagelse af Trassenten, Akceptanten og saadanne Vekselejere, der i Endossementsrækken tillige staar forud for den Vekselperson, som der er Tale om at kræve Sikkerhed hos. Om tilsvarende Spørgsmaal ved V. L. § 30 henvises til denne §. Om V. L. § 27, der faar Betydning i den heromhandlede For-

bindelse, henvises til Udviklingen under denne §. Om Protest som Vilkaar for Regres henvises til ovenfor under A. 2.

3. Sikkerhedsregressen efter V. L. §§ 25 og 26 haves mod de foregaaende Endossenter og Trassenten, d. v. s. mod enhver Vekselperson med Undtagelse af Vekselejer, Akceptanten og saadanne Formænd, i Forhold til hvilke Regrestageren selv tilige er Formand, eller som har fraskrevet sig ethvert Regresansvar, jfr. V. L. §§ 14 og 15. Som en Undtagelse maa ogsaa nævnes det ovenfor under V. L. § 10. III i anden Forbindelse berørte Tilfælde, at en de non acceptatione protesteret Veksel endosseres, idet Vekselejer her antages gennem Vekslens Modtagelse at have forpligtet sig til ligeoverfor vedkommende Endossent ingensomhelst Regres at søge før Forfaldstid. Om tilsvarende Spørgsmaal ved V. L. § 30 henvises til denne §. Om V. L. § 27, der faar Betydning i den heromhandlede Forbindelse, henvises til Udviklingen under denne §. Imod de sikkerhedsregrespligtige haves Kravet som springende Regres; Regrespligten paahviler dem een for alle og alle for een.

II. Det maa for Oversigtens Skyld bemærkes, at den i V. L. §§ 25 og 26 omhandlede Sikkerhedsregres ogsaa omhandles i V. L. § 27. I V. L. § 29 omhandles Betalingsregres og i V. L. § 30 en anden Forgørelse af Sikkerhedsregressen, til hvilken der ikke svarer nogen Art Betalingsregres.

§ 27.

Har en Vekselskyldner stillet en af sine Eftermænd Sikkerhed, gælder den ogsaa til Fordel for Sikkerhedsstillerens øvrige Eftermænd, naar de fordrer saadant. Ingen af Sikkerhedsstillerens Eftermænd har Ret til at forlange yderligere Sikkerhed af nogen Vekselskyldner, medmindre det paavises, at den allerede stillede Sikkerhed er utilstrækkelig.

Det udtales i V. L. § 27 om den i V. L. §§ 25 og 26 omtalte Sikkerhedsstillelse dels, at den ogsaa gælder til Fordel for Sikkerhedsstillerens øvrige Eftermænd, naar de fordrer saadant, dels, at ingen af Sikkerhedsstillerens Eftermænd har Ret til at forlange yderligere Sikkerhed af nogen Vekselskyldner, medmindre det paavises, at den allerede stillede Sikkerhed er utilstrækkelig. I førstnævnte Henseende bemærkes, at Ordene: »naar de fordrer saadant« ikke kræver nogen særlig Form, hvori Fremsettelsen af denne Fordring skal ske; men enhver til Vekselejer eller den Eftermand, som ellers maatte have faaet Sikkerhed, fremsat Paastand om, at man ønsker at nyde godt af

Sikkerheden, maa være tilstrækkelig, og yderligere kan den, der fremsætter Paastanden, sikre sig gennem Denuntiation til Sikkerhedsstilleren, eventuelt Kautionisten, Tinglæsning o. s. v. I sidstovenfornævnte Henseende bemærkes, at Spørgsmaalet om Sikkerhedens Tilstrækkelighed maa afgøres efter Grundsætninger som omtalt ovenfor under V. L. § 26. I. B. 1. Procesformen er ogsaa her den vekselprocesretlige.

Betydningen af, at en Endossent fremsætter Krav om, at Sikkerheden skal gælde til Fordel for ham, ligger dels i, at Vekselejerens ved at opgive Sikkerheden mister Retten til at søge Betaling hos paagældende og, saafremt han alligevel anlægger Vekselsøgmaal mod ham, ifalder Erstatningsansvar under det senere Restitutionsøgmaal, dels i, at vedkommende, der har forlangt, at Sikkerheden skal gælde til Fordel for ham, ved at indfri Vekslen indtræder i den aktuelle Nydelse af Sikkerhedsretten. Har en Endossent faaet sig Sikkerhed stillet, kan Vekselejerens ved for ham at fremsætte Fordring paa samme indtræde i Sikkerhedsretten som den principalt (aktuelt) berettigede, eksempelvis altsaa forlange et stillet Haandpant udleveret gennem Vekselsøgmaal. Den Endossent, der i Medfør af V. L. § 26 har faaet fyldestgørende Sikkerhed hos en Formand, vil efter V. L. § 27 kunne kræve den af ham selv stillede Sikkerhed tilbage af sine Eftermænd.

§ 28.

Vil Trassaten efter Protesten meddele fuldstændig Akcept, og erstatter han de ved den manglende Akcept forvoldte Omkostninger, maa Præsidenten ikke vægre sig ved at modtage Akcepten, saafremt Vekslen endnu er i hans Besiddelse. Naar Akcept saaledes er given, ophører Retten til at kræve Sikkerhed. Var saadan allerede stillet, skal den tilbageleveres. Ligeledes skal en stillet Sikkerhed gives tilbage, naar der ikke inden et Aar efter Veksels Forfaldsdag er rejst Sag til dens Betaling mod den, som har stillet Sikkerheden, saa og naar Vekslen er indfriet eller den vekselretlige Forpligtelse paa anden Maade er ophørt.

I. A. 1. a. Ved Efterakcept menes enhver efter Udløbet af den i V. L. § 21 bestemte Frist meddelt Akcept. Det kan meget let tænkes, at de Grunde, der i første Omgang førte til Akceptnægtelse, er bortfaldet, eksempelvis gennem Advisbrevets eller Dækningens Ankomst. Finder saadan Efterakcept Sted, inden Sikkerhedsprotest de non acceptatione er optaget, fremgaar det ved en a fortiori Slutning fra V. L. § 28, Pkt. 1, at Akceptmodta-

**Efter-
akcept.**

gelse, naar de nedenfor under 3 anførte Betingelser er i Orden, ikke kan nægtes.

b. Direkte omtaler V. L. § 28, Pkt. 1, imidlertid kun det Tilfælde, at Efterakcept finder Sted, naar Sikkerhedsprotest er optaget. I saa Fald siges det, at Præsenteranten, naar Trassaten vil meddele fuldstændig Akcept, ikke kan vægre sig ved at modtage denne.

2. En Betingelse er det dernæst i det under 1. b. omhandlede Tilfælde, at Trassatus erstatter de ved den manglende Akcept forvoldte Omkostninger. Herved menes Protestomkostninger. V. L. § 50, Portoudgifter o. lgn., Omkostninger ved den paabegyndte Sikkerhedsregres, derimod ikke Provision. Det fremgaar af flere Steder i Vekselloven, eksempelvis V. L. §§ 50 jfr. 36 og 48, at Provision ikke gaar ind under Begrebet »Omkostninger«. Erstatningen kan kræves betalt før Akceptens Modtagelse, men kan ogsaa fordres bagefter, medmindre der foreligger Omstændigheder, der maa fortolkes som Afkald paa Erstatning.

3. Et Vilkaar for Retten til at kræve Efterakcept modtagen er det endelig ogsaa, at Vekslen er i Præsenterantens Besiddelse, saaledes at Efterakcept ingen Ulejlighed volder for Vekselejerens. Er Præsenteranten kun Fuldmægtig, og Vekslen allerede er sendt tilbage til den paa et fremmed Sted boende Vekselejer, kan herefter Efterakcept ikke kræves modtaget, idet Vekselejerens da har Ulejlighed med at forsende Vekslen, og det uden at have Sikkerhed for, at Akcept virkelig meddeles. En anden Opfattelse gaar dog ud paa, at V. L. § 28 »Præsenteranten« betyder Vekselejerens, saaledes at Modtagelse af Efterakcept i det nysomtalte Tilfælde ogsaa kan kræves.

4. Det er kun fuldstændig Efterakcept, Præsenteranten er pligtig at modtage; tilbydes partiel Akcept, skal han kun lade sig den paatvinge, naar derved en tidligere partiel Akcept forandres til fuldstændig.

B. 1. Om den i V. L. § 28, Pkt. 1, omtalte Efterakcept siger Bestemmelsen først, at Præsenteranten ikke maa vægre sig ved at modtage den. Nægter Præsenteranten retstridigt at modtage Efterakcept, maa han først og fremmest blive erstatningspligtig. Men forsaavidt Beviset for hans Nægtelse kan føres notarialiter, saaledes naar Trassaten har sørget for at faa sit Tilbud om Efterakcept paategnet Protestforretningen, eller Notarialattest om Efterakcepttilbud er tilstillet Regresskyldneren, maa det antages, at Retsstillingen trods Protest de non acceptatione er analog med den ved forsømt Protest de non acceptatione indtrædende, d. v. s. Regres for manglende Akcept er i Almindelighed udelukket og

Regresretten overhovedet tabt i de i V. L. §§ 18 og 19 omhandlede Tilfælde.

2. a. Om den i V. L. § 28, Pkt. 1, omtalte Efterakcept siger V. L. § 28, Pkt. 2 og 3, at naar Akcept saaledes er given, ophører Sikkerhedsregresretten, og en eventuelt stillet Sikkerhed skal løsgives.

b. Tilsvarende maa antages selv i Tilfælde, hvor Præsenteren ikke er forpligtet til at modtage Efterakcept, og ved

c. Akcept af Nødsadressat eller Intervenient eller Æresakcept af Trassaten selv, V. L. § 61.

II. Om den i V. L. § 28, Pkt. 4, hjemlede Præskription af Sikkerhedsretten bemærkes, at den kun faar selvstændig Betydning i Tilfælde, hvor den sædvanlige Forældelse af Regresfordringen efter V. L. §§ 78 og 79 først indtræder senere end et Aar fra Forfaldstid. Det fremgaar af V. L. § 28, Pkt. 4, at der lægges Vægt paa Forfaldsdagen og ikke Betalingsdagen, jfr. herved V. L. § 3. I. Forfaldsdagen bliver efter Ordene (»efter« ikke »fra«) ikke regnet med i Forældelsesfristen. Til Afbrydelse kræves indenretligt stillet Forlangende; lige med Sagsanlæg til Veksels Betaling maa stilles Anmeldelse i Konkursbo. Privat udenretlig Afbrydelse eller Anerkendelse af Sikkerhedsretten hindrer ikke Forældelsens Løb.

III. Den i V. L. § 28, Pkt. 4, hjemlede afledede Ophørsmaade for Sikkerhedsretten er selvfølgelig, naar Sikkerhedsretten ses som den praktiske Udløber af Regreskravet. Herhenhørende Tilfælde er: Veksels Præjudicering gennem Undladelse af Protest de non solutione, gennem Udløb af Regresklagefristen efter V. L. §§ 78 og 79, gennem Udløb af Præsentationsfristen ved Sigt- og Eftersigtveksler, jfr. V. L. §§ 19 og 32. For Berigelseskravet, naar et saadant forbliver levnet, gælder Sikkerheden ikke.

IV. Som Tilfælde af Sikkerhedsregresrettens Ophør maa endelig nævnes V. L. § 29, Stk. 2.

§ 29.

Har den, som paa Grund af Protest for manglende Akcept er berettiget til Sikkerhed efter §§ 25 eller 26, Vekslen i Hænde, kan han uden at afvente Forfaldstiden i Stedet for Sikkerhed straks kræve Betaling af Vekselsummen eller det ikke akcepterede Beløb, tilligemed de ved Akceptens Nægtelse forvoldte Omkostninger og Provision efter §§ 50—52. Dog kan Vekselskyldneren i Vekselsummen eller det ikke akcepterede Beløb afkorte 5 pCt. aarlig Rente for Veksels tilbagestaaende Løbetid.

Kræver Vekselejeren Sikkerhed, men vil Vekselskyldneren hellere straks paa ovennævnte Vilkaar indfri Vekslen, staar dette ham frit.

Betalingsregres. I. A. 1. Om de Forudsætninger for Anvendelsen af V. L. § 29, der udtrykkes ved Ordene ». . . . som paa Grund af Protest for manglende Akcept er berettiget til Sikkerhed efter §§ 25 eller 26«, kan henvises til V. L. § 26. I. A. og B. 2 og 3.

2. Som noget særligt maa derimod fremhæves, at V. L. § 29 kræver Vekselsens Ihændehavelse (Besiddelse). Skal Betaling som i Bestemmelsen omtalt finde Sted, maa jo Vekslen have ved Haanden for at kunne kvitteres. Men Kravet om Ihændehavelse efter V. L. § 29 maa sikkert forstaas som tillige indeholdende den Betingelse, at Vekselihændehaveren har saadan Legitimation som nævnt i V. L. § 39, jfr. ogsaa, at V. L. § 29, Stk. 2, bruger Ordet »Vekselejeren«. Ligeledes maa V. L. § 40 være anvendelig.

3. Sikkerhedsregres udelukker Betalingsregres, jfr. V. L. § 29 »i Stedet for Sikkerhed«. Kaldes Endossentrækken A.—J., og H. opnaar Sikkerhed hos D., kan ikke H., men nok E.—G. søge Betaling hos D. Ej heller kan H. søge Betaling hos A.—G. Derimod kan D.—G. søge Betaling hos A.—C., og I.—J. kan søge Betaling hos A.—H. Disse Resultater fremgaar vistnok af en naturlig Fortolkning af V. L. §§ 27 og 29.

4. Det ses af det nys anførte, at Sikkerhedsregres, der gøres gældende fra sidste Vekselejer, ikke hindrer den indfriende Endossent, der er i Besiddelse af Vekslen og Protesten, fra Betalingsregres overfor Formændene. I den ovenfor under 3 angivne Endossentrække vil som nævnt saaledes D. kunne kræve Betaling efter V. L. § 29 hos A.—C., naar D. indfried Vekslen og kommer i Besiddelse af denne og Protesten. Ligeledes kan naturligvis C. kræve Betaling hos A. og B., naar C. indfried Vekslen. Endelig kan baade E., F. og G. søge Betaling hos D. Naar der i det nys anførte tales om Indfrielse, maa herved vistnok forstaas baade frivillig og tvungen Indfrielse.

5. Iøvrigt erindres, at V. L. § 29 er uanvendelig overfor Endossenten af en de non acceptatione protesteret Veksel, jfr. ovenfor under V. L. § 10. III.

6. Endelig bemærkes, at V. L. §§ 41, 54 og 78 giver Regler ogsaa om den herhenhørende Regres. V. L. § 42 er ogsaa anvendelig ved Regres efter V. L. § 29.

B. 1. Betalingsregresfordringen omfatter først og fremmest Vekselsummen eller det ikke akcepterede Beløb.

2. Dernæst Omkostninger forvoldt ved Akceptens Nægtelse.

3. Og endelig Provision efter V. L. §§ 50—52, cfr. V. L. §§ 25 og 28.

4. Dog kan Skyldneren i Vekselsummen eller det ikke accepterede Beløb afkorte 5 pCt. aarlig Rente for Vekslens tilbagestaaende Løbetid, cfr. derimod V. L. §§ 50—52, der regner med 6 pCt. p. a. Saafremt Skyldneren først betaler efter Forfaldstid, bliver der Anvendelse for de sidstnævnte Renteregler.

5. Iøvrigt erindres, at V. L. §§ 49, 53—55 gælder for den heromhandlede Regresfordring. Erindres maa ogsaa Konkurslovens § 18.

II. A. 1. V. L. § 29, Stk. 2, bestemmer for Tilfælde, hvor Vekselejerer kræver Sikkerhed, at Vekselskyldneren, om han ønsker det, straks kan indfri Vekslen paa de ovenfor under I. B. nævnte Vilkaar. Kræver Vekselejerer Betaling, *skal* Vekslen indfries. Kræver Vekselejerer Sikkerhed, *kan* Vekslen indfries. Reglen gælder baade Sikkerhedsregres efter V. L. § 25 og V. L. § 30.

2. Reglen i V. L. § 29, Stk. 2, kan ikke gælde den sikkerhedsstillende Vekselskyldners Eftermænd. Disse har ingen som helst Grund til at kræve Betalingsmodtagelse, idet de selv er sikret mod enhver Regres indtil Forfaldstid.

3. Hvad angaar den regresbetrængte Vekselskyldners Formænd, kan V. L. § 29, Stk. 2, vistnok ikke gælde dem. Derimod maa V. L. § 48 være analogisk anvendelig paa den Formand, som indfrier Vekslen, naar Eftermanden sagsøges til Regres efter V. L. § 29, derimod næppe efter §§ 25—26. Dog maa Formanden kunne kræve Rentegodtgørelse som nævnt i V. L. § 29, Stk. 2, jfr. Stk. 1.

4. Selv hvor Vekselejerer holder sig ganske rolig og hverken begynder Betalings- eller Sikkerhedsregres de non acceptance, maa tilsvarende Resultat som under 3 nævnt antages. Formanden, der ønsker at indfri Vekslen, maa analogisk kunne anvende V. L. § 48 dog næppe med Renteafkortning som nævnt i V. L. § 29, Stk. 2, jfr. Stk. 1. Da han nemlig kan vente Regreskrav efter V. L. § 29 — Reglen gælder saaledes kun ved Regres for manglende, derimod ikke ved Regres for ikke betryggende Akcept efter V. L. § 30 —, har han ganske samme Interesse i at tilbyde Betaling, som hvor saadan Regres allerede er rejst.

B. 1. Betydningen af, at Vekselejerer vægrer sig ved at modtage Betaling efter V. L. § 29, Stk. 2, jfr. Analogien af V. L. § 48, er først og fremmest den, at Vekselskyldneren i Nationalbanken kan deponere den tilbudte Sum med frigørende Virkning.

2. Foreligger notarielt Bevis for, at Vekselejerer har nægtet

at modtage et fremsat lovligt Tilbud, maa Vekselejeeren være afskaaret fra at gøre Regres de non acceptatione gældende, og i de i V. L. §§ 18 og 19 omhandlede Tilfælde er Regresretten overhovedet tabt.

3. Virkningen af lovligt Tilbud er endelig, at naar Vekselejeeren senere efter Protest de non solutione — V. L. § 41, Pkt. 2, er uanvendelig, naar der har foreligget anteciperet Kreditor-mora — anstiller Betalingsregres mod den Endossent, hvis lovlige Tilbud han har vægret sig ved at modtage, maa han finde sig i saadan Afkortning af den sædvanlige Regresfordring, at han ikke faar mere end den forhen lovlig tilbudte Sum.

§ 30.

Er den, som har akcepteret en Veksel, forinden Forfaldstid kommen under Konkurs eller ved Eksekution funden at mangle Midler til at betale sin Gæld, eller har han, hvis han er Handlende, standset sine Betalinger, og har han ikke, efter i saadan Anledning at være opfordret dertil af Vekslens Ihænde-haver, stillet Sikkerhed for dens Indfrielse til Forfaldstid, ere Vekslens Ejer og Endossenter, naar disse Omstændigheder godtgøres ved Protest, berettigede til mod Protestens Udlevering at kræve Sikkerhed overensstemmende med §§ 25—27 hos de foregaaende Endossenter eller Trassenten.

Om saadan Protest bliver Underretning at give paa den Maade og under det Ansvar, som i §§ 45—47 fastsættes.

Ikke be-
tryggende
Akcept.

I. A. Bestemmelsen omhandler Kravet om Sikkerhedsstillelse paa Grund af ikke betryggende Akcept. Der rejser sig en Del af de samme Spørgsmaal som ved Forklaringerne til de foregaaende §§, og der vil derfor være at henvise til disse. Det bemærkes straks, at medens §§ 25 og 29 hjemler saavel Betalings- som Sikkerhedsregres væsentlig under samme Betingelser, hjemles der ved V. L. § 30 alene Sikkerhedsregres. Om nogen Betalingsregres under de i V. L. § 30 angivne Vilkaar er der ikke Tale. Der bliver herefter ikke som ved §§ 25 og 29 Tale om et Baade-og, men derimod om et Enten-eller: Før Forfaldstid kan Vekselejeeren og Endossenterne kun kræve Sikkerhed, efter Forfaldstid kan de kun kræve Betaling. Er der stillet Sikkerhed, kan Kreditor efter Forfaldstid søge sin Fyldestgørelse derigennem efter de Regler, som gælder for den paagældende Art af Sikkerhed. Betingelserne for Anvendelsen af V. L. § 30 er alternativt følgende.

Konkurs.

1. a. Akceptantens Konkurs. At hans Dødsbo er gaaet over til Konkursbehandling, har samme Virkning. Trassatens Konkurs er i den herhen hørende Forbindelse uden Betydning, jfr. oven-

for under V. L. § 8. I. 1. Et andet Spørgsmaal er, om Akceptantens Konkurs, naar denne er indtraadt før Akceptens Meddelelse — jfr. om det i saa Henseende relevante Tidspunkt ovenfor under V. L. § 21. II. B. og III. A. og V. L. § 23. I. 1. —, opfylder Betingelsen efter V. L. § 30. Dette maa antages. Beviset sker gennem Protestoptagelse hos Skifteretten.

b. **Forgæves Eksekution (Udpantning)** hos Akceptanten. Her er det ikke tilstrækkeligt, at Eksekution forgæves er foretaget hos Trassaten før Akcepten, idet forgæves Eksekution ikke saaledes som Konkurs er et varigt Udtryk for Debtors Formue tilstand. Det er ikke nok, at man faar oplyst, at en Eksekutionsforretning sandsynligvis vilde blive forgæves; men der kræves, at den virkelig finder Sted. Beviset herfor føres gennem Fogedbogen. Dernæst kræves det, at den forgæves Eksekution beviser Debtors Mangel paa Midler til at betale sin Gæld, derimod er naturligvis Betingelsen efter V. L. § 30 ikke opfyldt, hvor den forgæves Eksekution skyldes Rekvisitus' eller dennes Repræsentants Fraværelse.

c. Lige med det under a. nævnte Tilfælde maa sikkert stilles, at der er aabnet Tvangsakkordforhandling for Akceptanten, jfr. herved L. 225. 14. April 1905.

d. Endelig nævner V. L. § 30, at Akceptanten, hvis han er Handlende, har standset sine Betalinger. Begrebet **Betalingsstandsning** er kendt fra Konkursloven. Det er den Tilstand, som indtræder, naar Skyldneren er ude af Stand til at opfylde sine Forpligtelser i Almindelighed. Der tales herved kun om Gældsforpligtelser. Der maa foreligge enten en, udtrykkelig eller stiltiende, Erklæring derom fra Skyldneren eller en Undladelse fra hans Side af at opfyde sine væsentlige Forpligtelser, og denne Undladelse skal kunne antages at skyldes manglende økonomisk Evne. Forskelligt herfra er først og fremmest Begrebet **Insolvens** eller manglende Betalingsevne, d. v. s. den — varigere — Tilstand, at Debitor er ude af Stand til at fyldestgøre alle sine Gældsforpligtelser, efterhaanden som de forfalder, idet Summen af hans Passiver overstiger Summen af hans Aktiver. Forskelligt fra **Betalingsstandsningens** Begreb er endvidere **Underbalance**, d. v. s. den — øjeblikkelige — Tilstand, at Debitor paa et givet Tidspunkt ikke med sine likvide Midler kan opfylde sine forfaldne Gældsforpligtelser, idet disse overstiger hine. At endelig hverken blotte **Betalingsvanskeligheder** eller blot **Ødselhed** kan siges at fyldestgøre noget Begreb om **Betalingsstandsning**, er klart. **Betalingsstandsning**, som vel kan være Symptom paa økonomisk Usikkerhed, men som i Virkeligheden skyldes Uvi-

denhed, forkert Status o. s. v., er tilstrækkelig Grund til Sikkerhedsregres efter V. L. § 30. Angaaende Tidspunktet for Betalingsstandsningens Indtræden gælder tilsvarende som anført ovenfor under a. m. H. t. Konkurs.

e. Ad de ovenfor under a.—d. omhandlede alternative Betingelser bemærkes, at det, forsaavidt Vekslen er domicilieret, alene er Akceptantens Konkurs o. s. v., der er afgørende. I saa Fald maa ligeledes den nedenfor nævnte Opfordring og Protest henholdsvis stilles til Akceptanten og optages hos denne. Domiciliatus' Forhold er uden Betydning for Sikkerhedsregressen efter V. L. § 30. Tilsvarende gælder om Avalist og Æresakceptant. Er af flere Akceptanter derimod blot een blevet usikker paa en af de ovenfor nævnte Maader, havs Sikkerhedsregresret. Ved Nødsadresser maa Protest tages hos Nødsadressaterne, jfr. V. L. § 56.

Akceptantens Sikkerhedsstillelse.

2. At Akceptanten i det i V. L. § 30 omhandlede Tilfælde selv er forpligtet til at stille Sikkerhed, siges ikke i §'en, der kun udtaler: » . . . har han (Akceptanten) ikke, efter i saadan Anledning at være opfordret dertil af Vekslens Ihændebarer, stillet Sikkerhed for dens Indfrielse til Forfaldstid . . . « og altsaa giver Vekselindebareren Lejlighed til at opfordre Akceptanten til Sikkerhedsstillelse. Men efter Veksellovens Motiver, Vekselpoceslovens § 1, der hjemler Vekselpoces mod Akceptanten — derimod naturligvis ikke hans Konkursbo —, historisk og teoretisk Opfattelse, jfr. ogsaa D. W. O. § 29, er der ingen Tvivl om Akceptantens Pligt til Sikkerhedsstillelse. Idet der i Hovedsagen angaaende denne Sikkerhedsret henvises til, hvad der i Almindelighed er sagt om Sikkerhedsregressen ovenfor under V. L. §§ 25 og 26, fremhæves her kun følgende:

a. Til Begrundelse af Sikkerhedsretsklage mod Akceptanten kræves kun Bevis for en af de ovenfor under 1. anførte Omstændigheder, derimod ikke Optagelse af Protest.

b. Procesformen er den vekselprocesretlige, jfr. Vekselpoceslovens § 1.

c. Forpligtet til at stille Sikkerhed er Akceptanten. Hans Pligt gælder ogsaa, naar hans Bo tages under Konkursbehandling. Derimod har Konkursboet ingen Pligt til Sikkerhedsstillelse. Og Tvangsfuldbyrdelse af en af Akceptanten under Konkursen stillet Sikkerhed kan ikke rettes mod Boet. Kreditor kan anmelde Vekselfordringen i Boet uden Hensyn til Størrelsen af den af Akceptanten stillede Sikkerhed, jfr. Konkurslovens § 18. Konkursboet kan afkræfte en af Skyldneren forinden Konkursen stillet Pantesikkerhed efter sædvanlige Afkræftelsesregler. Af

flere Akceptanter er vistnok kun den økonomisk usikre pligtig at stille Sikkerhed. Bliver Akceptanten økonomisk usikker paa en af de ovenfor under 1. nævnte Maader, kan Sikkerhed fordras hos hans eventuelle Avalister. Bliver et ansvarligt Handelselskab usikkert som nævnt, paahviler Sikkerhedspligten hvert enkelt af de ansvarlige Medlemmer.

d. Den af V. L. § 30 omtalte Opfordring til Sikkerhedsstillelse er allerede omtalt ovenfor.

3. Det ligger i Ordene: » naar disse Omstændigheder godtgøres ved Protest«, at paa anden Maade end gennem Protesten kan de ovenfor under 1 og 2 nævnte Omstændigheder ikke bevises. Der maa altsaa ved Protestforretningens Foretagelse foreligge Bevisgrunde, der kan optages i Protestdokumentet og saaledes gennem Notarius' Bevidnelse gøre dette til Bevismiddel i saa Henseende. Om det nærmere kan intet abstrakt siges. Det beror paa konkret Skøn. Fastholdes maa det, at Notarius ikke er forpligtet til videregaaende Undersøgelser, der kræver Tid. I Konkurstilfælde bør Protesten optages hos Skifteretten, fra hvem Erklæring om Konkursen er Bevis nok. Forgæves Eksekution kan bevises ved Udskrift af Fogedprotokollen, som maa kunne forlanges fremlagt af den, der rekvirerer Protestforretningen. Skyldnerens Erklæring om at have standset sine Betalinger maa være tilstrækkelig. Ogsaa Erklæringer af Skyldnerens Ægtefælle eller andre ham nærstaaende Personer kan være Bevis nok, saaledes ogsaa Erklæringer fra Skyldnerens Sagfører, eksempelvis Udsendelse af Akkordcirkulærer o. lign. Protesten maa som berørt ikke blot godtgøre de under 1 nævnte Omstændigheder, men ogsaa, at Sikkerhed trods Opfordring ikke har været at opnaa af Akceptanten, jfr. ovenfor under 2. Modbevis mod Protesten som Bevismiddel er tilladt; det endelige Skøn tilkommer Dommeren under Regressagen. Protesten bliver at optage hos Akceptanten (Konkursboet), hos Nødsadressaten, derimod ikke hos Domiciliat, Avalist eller Æresakceptant. — Om Protestens Besiddelse se V. L. § 26. I. A. 2.

B. 1. Om Formaalet med Regresklagen, Sikkerhedens Art og Størrelse, Sikkerhedsdommens Fuldbgyrdelse og Procesformen henvises til V. L. § 26. I. B. 1.

2. Om Sikkerhedsregresklagens Personer henvises til V. L. § 26. I. B. 2 og 3; kun bemærkes, at Akceptanten er sikkerhedspligtig, jfr. ovenfor under A. 2; Kravet mod ham er dog som bemærket intet Regreskrav og nævnes derfor ikke som Afgivelse fra de tidligere fremstillede Regler om Regresklage.

3. I de i V. L. § 28, Pkt. 4, omhandlede Tilfælde ophører ogsaa

— trods det, at V. L. § 30 alene henviser til V. L. §§ 25—27 — den i V. L. § 30 omhandlede Sikkerhed.

II. Om V. L. § 30, Stk. 2, henvises til V. L. §§ 45—47.

SYVENDE KAPITEL.

Om Vekslens Forfaldstid og Betaling.

§ 31.

Vekslen skal indfries paa Forfaldsdagen, og finde Løbedage saaledes ikke Sted.

Førfalds- Den foreliggende Bestemmelse afskaffer tidligere gældende **tiden.** Vekselrets otte Løbedage, d. v. s. der eksisterer nu ingen Debitor indrømmet lovhjemlet Henstand efter indtraadt Betalingstermin. »Løbedage« betyder »Løbefrist«, »yderste Frist«, saaledes at Debitor ingen Ret har til at kræve Tid til at fremskaffe den forfaldne Vekselsum. Løbefrist indrømmet i Debitors Interesse maa ikke forveksles med Protestfrist indrømmet i Kreditors, jfr. de i V. L. § 41 omtalte to »Respitdage«. Protesten kan optages paa selve Forfaldsdagen, og Debitor er pligtig at betale de med saadan Protest forbundne Omkostninger. Om Vekslens Forfaldsdag henvises til V. L. §§ 3, 31—34, 90—91.

§ 32.

En Veksel, som lyder paa Betaling ved Sigt, skal indfries ved Forevisningen. Om Tiden, inden hvilken saadan Veksel skal forevises til Betaling, og om Følgerne af Forsømmelse heraf gælder, hvad der i § 19 er bestemt om Forevisning til Akcept af Veksler, der lyde paa Betaling efter Sigt.

Sigtveks- I. A. Det bestemmes i V. L. § 32, Pkt. 1, at Sigtveksler (Avista- **lers Fore-** tratter), jfr. V. L. § 3, Stk. 2, b), og Stk. 3, er forfaldne, saasomt **visning.** de præsenteres til Betaling. Om, hvad der falder ind under Lovens Begreb om Sigtveksler, se V. L. § 3. II. B. 2.

1. Til Hidførelse af Sigtvekslens Forfaldstid er Præsentation til Akcept utilstrækkelig, selvom den umiddelbart efterfølges af Sagsanlæg eller Indfrielse i Medfør af V. L. § 29. Reglen gælder, hvad enten Vekslen forud er akcepteret eller ikke, og uanset, om den indeholder nogen Opfordring til ikke at optage Protest, jfr. V. L. § 42. Se om domicilierede Avistatratter nedenfor under B.

2. Præsentation til Betaling forudsætter ikke alene, at Vekslen

haves til Stede, men at Ihændeleveren har Legitimation efter V. L. § 39, cfr. derimod ovenfor under V. L. § 17. II¹).

3. Den rent private, ikke gennem Notarius publicus skete, Præsentation af Vekslen til Betaling er i og for sig tilstrækkelig til at hidføre Vekslens Forfaldstid, naar det blot kan bevises, at og naar saadan Præsentation har fundet Sted. En herom af Akceptanten afgiven Erklæring er naturligvis bindende i Forhold til ham selv²). Og tilsvarende Resultat maa antages m. H. t. Akceptantens Erklæring om, at Vekslen er præsenteret og altsaa forfalden i Forhold til ham selv. Er der derimod ikke Tale om Forholdet til Akceptanten, men om Forholdet til de regrespligtige, er en af Akceptanten afgiven privat Erklæring, naar Rigtigheden af dennes Indhold bestrides af de paagældende Personer, ikke tilstrækkeligt Bevis overfor disse. Der vil her blive krævet det igennem selve Protesten førte Bevis for behørig Præsentation, jfr. herved nedenfor under V. L. § 41. I. A. 3. a. Thi det er klart, at saafremt Trassaten for Notarius opfordres til at betale, medfører dette Vekslens Forfaldstids Indtrædelse³). Endelig er naturligvis Sagsanlæg, Anmeldelse i Bo o. lgn. Betalingspræsentation⁴). En Erklæring fra Domiciliatus om, at han an-

¹) I U. f. R. 1883. 734 (V. L. O. B. D.) udtaltes det, — foruden at vedkommende Agent for et Handelshus ikke i sin Stilling som saadan havde haft Bemyndigelse til at inkassere Betaling for Varer ordinerede gennem ham, jfr. herved Kommissionslovens § 83 — at den blotte Ihændehaveelse af en ikke endosseret Veksel til Præsentation til Akcept ikke hjemler Ret for Trassaten til at betale til Præsentanten — in casu Agenten —, samt at Akcept af en Veksel ikke kan stilles lige med Betaling af de Varer, for hvis Fakturapris Vekslen var udstedt.

²) I U. f. R. 1892. 1286 (L. O. s. H. St. R. D.) bestred Akceptanten, at Vekslen var blevet forevist ham til Betaling, og nægtede derfor at betale 6 pCt. Vekselrente fra Vekslens Forfaldsdag og Inkassosalær til Modpartens Sagfører. Men da det under Sagen var oplyst, at Akceptanten ved Afdrags Betaling uden Indsigelse havde modtaget Kvitte- ring lydende paa Betaling »à conto Hovedstol, Renter og Omkostninger«, fandtes han ved Dommen at maatte anses at have erkendt Veksel- ejerens Berettigelse til at debitere ham Vekselrente fra Vekslens For- faldsdag saavel som det — ikke ubilligt — beregnede Inkassosalær.

³) I U. f. R. 1902. A. 23 (L. O. s. H. St. R. D.) fandtes saaledes behø- rigt Paakrav at være sket ved den foretagne Protestforretning.

⁴) I U. f. R. 1882. 1293 (S. & H. R. D.), hvor Indstævnte udeblev, blev Renter af 2 af ham udstedte egne Veksler først tilkendt Sagsøgeren fra den Dag, Vekslerne sammen med Stævningen forkyndtes for Ind- stævnte, idet de ikke saas tidligere at være forevist. Om U. f. R. 1884. 233 (L. O. s. H. St. R. D.) se V. L. § 36. I. C. 2. I U. f. R. 1884. 855 (L. O. s. H. St. R. D.) tilkendtes Renter hos Vekseludstederen først fra Stævningens Dato, da Forevisningsdagen ikke var angivet af Sagsøge- ren. I U. f. 1885. 215 (S. & H. R. D.) blev Vekselrente 6 pCt. p. a. hos Ak-

ser den i hans Besiddelse værende Veksel som præsenteret paa en bestemt Dag, kan end ikke i Forholdet til Akceptanten erstatte en egentlig Præsentation, jfr. V. L. § 43 i Slutn.

4. Præsenterat er Trassaten (Akceptanten) eller den, som er bemyndiget til at handle paa hans Vegne. Herom gælder tilsvarende som ovenfor under V. L. § 17. V. 1 m. H. t. Præsentation til Akcept anført, kun at Vekslen, naar deri findes Domiciliat-angivelse, skal præsenteres for Domiciliatus, jfr. herved ogsaa V. L. § 43 i Slutn.

5. Præsenterationssted er Veksels Betalingssted, der ofte, jfr. herved ovenfor under V. L. § 17. V. 2, er identisk med Trassatens Bopæl. Angaaende Lokaliteten, hvor Præsentation skal finde Sted, indeholdes Regler i V. L. § 89, hvilke kun er deklaratriske og altsaa staar tilbage for særlig truffet Overenskomst. Om domicilerede Veksler, se nedenfor under B.

6. At V. L. § 32 ikke tillader Betækningsfrist, er anført under V. L. § 21. I. B. 2.

Domicil-veksler. B. Til Opretholdelse af Retten mod Akceptanten kræves intet udover det ovenfor under A anførte, navnlig ikke Protest de non

ceptanten alene tilkendt fra Stævningens Dato, da det ikke var oplyst og end ikke af Sagsøgeren paastaet, at Vekslen tidligere var blevet forevist til Betaling for Akceptanten, derimod nok for en af Akceptanten uhjemlet indføjet »Domiciliatus«, jfr. ovenfor under V. L. § 22. I. 1. I U. f. R. 1885. 1031 (S. & H. R. D.) udtaltes det, at ligesom ifølge V. L. § 95, jfr. § 44, en egen Veksels Forevisning for Udstederen til Betaling ikke udfordres til Bevaring af Vekselretten, saaledes er manglende Forevisning heller ikke til Hinder for at anlægge Vekselsag mod Udstederen, dog at Renter i saa Fald kun kan tilkendes fra Stævningens Dato. Se endvidere U. f. R. 1886. 319 (L. O. s. H. St. R. D.), 706 (S. & H. R. D.), 707 (S. & H. R. D.), 733 (S. & H. R. D.), der alle medgiver Vekslerenter fra Stævningens Dato. I U. f. R. 1887. 497 (S. & H. R. D.) blev Rente 6 pCt. p. a. først tilkendt fra den optagne Protests Dato, da Vekslen ikke saas forevist til Betaling tidligere. Se endvidere U. f. R. 1887. 768 (S. & H. R. D.), U. f. R. 1888. 172 (S. & H. R. D.), 951 (L. O. s. H. St. R. D.) — de to førstnævnte Domme giver Rente fra Stævningens Dato, sidstnævnte Dom fra Arrestforretningens Dato —, U. f. R. 1892. 156 (S. & H. R. D.) — Stævningens Dato —, 1143 (S. & H. R. D.) — Anmeldelse i Konkursbo —, U. f. R. 1894. 1339 (S. & H. R. D.) — Stævningens Dato —, U. f. R. 1897. 1186 (S. & H. R. D.) — Dommens Dato —, U. f. R. 1898. 202 (S. & H. R. D.) — Inkaminationens Dato —, 984 (S. & H. R. D.) — nedenfor under V. L. § 44 —, U. f. R. 1899. 416 (L. O. s. H. St. R. D.) staar som U. f. R. 1885. 1031, se ovenfor. Se fremdeles U. f. R. 1899. 831 (L. O. s. H. St. R. D.) — Anmeldelse i Konkursbo —, U. f. R. 1912. A. 765 (L. O. s. H. St. R. D.) — Stævningens Dato —, U. f. R. 1914. A. 538 (L. O. s. H. St. R. D.) — Arrestrekvisitionens Dato —, U. f. R. 1916. A. 890 (L. O. s. H. St. R. D.) — Protestens Dato, jfr. ovenfor under V. L. § 5. II. 3 —, U. f. R. 1916. A. 994 (L. O. s. H. St. R. D.) — Stævningens Dato —.

solutione. Herfra gør dog V. L. § 43 en Undtagelse ved domicilierede Veksler, hvori er anført en Domiciliat, se §'ens Slutning. Angaaende Præsentationsstedet ved domicilierede Veksler gælder den ovenfor under A. 5 angivne Hovedregel, at Præsentationsstedet er det samme som Betalingsstedet, jfr. herved V. L. § 43, Pkt. 1. Det skal til Forstaaelse af denne Bestemmelse allerede paa dette Sted anføres, at §'en benytter Ordene: »for Akceptanten selv« og ikke som V. L. § 41, Pkt. 1, alene Ordet: »Trassaten«, hvilket, set i Forbindelse med den foregaaende Passus: »hvad enten den forud er akcepteret eller ikke«, maa betyde: »Trassaten eller Akceptanten«. Denne Formuleringsforskel mellem V. L. § 41, Pkt. 1, og V. L. § 43, Pkt. 1, er fastholdt med velberaad Hu for at pointere, at naar Trassaten har nægtet at acceptere en Veksler, paa hvilken ingen Domiciliatus er angivet, men som er domicilieret, paahviler der ikke Vekselejerens nogen Pligt til at præsentere Vekslen til Betaling paa Betalingsstedet for Trassaten. Ejheller kan man antage, at Vekslen skal præsenteres til Betaling for Trassaten paa dennes Bopæl; thi denne Antagelse vilde bestemt stride mod Veksellovens ovenfor under A. 5. anførte Grundsætninger om, at Præsentationssted og Betalingssted er det samme. Det maa derfor antages, at ved domicilierede Avistatratter uden Angivelse af Domiciliatus er Præsentation til Akcept i Forbindelse med Protest de non acceptatione tilstrækkelig til Hidførelse af Forfaldstid, se om Forholdet til de regrespligtige nedenfor under C.

C. Til Opretholdelse af Vekselretten mod de regrespligtige kræves udover det under A anførte endvidere en rettidig, d. v. s. inden to Dage efter Præsentationen foretaget, Protest, jfr. V. L. § 41. Om domicilierede Avistatratter uden Angivelse af Domiciliatus gælder det, naar Trassatus nægter Akcept, at Vekselejerens er berettiget til uden Præsentation til Betaling at anstille Betalingsregres ifølge V. L. § 29 i Kraft af den i betimelig Tid optagne Protest de non acceptatione, selvom ikke de i V. L. § 41, Pkt. 2, opstillede Betingelser er tilstede.

II. V. L. § 32. Pkt. 2, behandler for Sigtvekslen det samme Emne som V. L. § 19 for Eftersigtvekslen. Ogsaa her er Grundtanken den, at det for den praktiske Anvendelse af Vekslen vilde være urimeligt, om Vekslens Forfaldstid skulde henstaa i det uvisse. Derfor staaer det Vekseludstederen frit for i Vekslens Tekst selv at fastsætte en Præsentationsfrist (viljesbestemt Præsentationsfrist), og har han ikke gjort dette, foreskriver Loven, inden hvilket Tidspunkt Vekslen skal forevises til Betaling (lovbestemt Præsentationsfrist). Reglerne kommer alene

Forevisningsfrist.

til Anvendelse paa Avistatratter, derimod ikke paa Blankoveksler, idet disses Forfaldstid retter sig efter den indføjede Datering, jfr. ovenfor under V. L. § 3. III.

A. Angaaende Fristernes Længde henvises til V. L. § 19.

B. Af Henvisningen til denne § og det derunder anførte fremgaar endvidere, at Betydningen af, at Fristen oversiddes, er følgende.

1. Akceptanten frigøres ikke for sin Vekselforpligtelse, tværtimod er Udløbet af Præsentationsfristen at anse som Forfaldstid. Akceptanten stilles, som om Vekslen var blevet præsenteret for ham paa Præsentationsfristens sidste Dag. Fra dette Tidspunkt begynder Forældelsen mod ham at løbe efter V. L. § 77, Pkt. 2.

2. Den regrespligtige bliver derimod fri. I saa Henseende bemærkes, at de to Dages Protestfrist ikke kan lægges enten til en viljesbestemt eller den lovbestemte Præsentationsfrist efter V. L. § 32 til Forlængelse af denne.

C. Naar en Endossent ved Vekslens Endossering indfører Bemærkning om kortere Præsentationsfrist, betyder dette, at hans Regresforpligtelse, derimod ingen andens, ekstingveres, hvis Vekslen ikke præsenteres til Betaling inden den af ham foreskrevne Frist. En Endossent vil ogsaa kunne foreskrive en længere Præsentationsfrist end den af Udstederen fastsatte eller den ved selve Veksellovens § 32 jfr. § 19 bestemte. Foreskriver Akceptanten ved Akcepten en Præsentationsfrist, er dette at anse som begrænset Akcept, jfr. herom ovenfor under V. L. § 22.

§ 33.

Er Vekslens Forfaldstid bestemt til Begyndelsen af en Maaned, skal den indfries paa Maanedens første Dag. Ved Midten af en Maaned forstaas Maanedens femtende Dag og ved Slutningen af en Maaned dens sidste Dag.

Er Vekslens Forfaldstid bestemt til et vist Antal Dage efter Udstedelsen eller efter Sigt, medregnes ikke Udstedelses- eller Forevisningsdagen. En halv Maaned regnes lige med et Tidsrum af 15 Dage; lyder Betalingstiden paa en eller flere hele Maaneder og en halv Maaned, bliver den halve Maaned at regne sidst.

Med V. L. § 33, Stk. 1, maa jævnføres Lov om Køb 102. af
 Forfaldstidens Be- 6. April 1906 § 68 om den deklaratoriske Forstaaelse af Ud-
 regning. trykkene »i Begyndelsen« (»primo«), »i Midten« (»medio«) eller
 »i Slutningen« (»ultimo«) m. H. t. Varers Leveringstid og m. H. t.

Køb af Værdipapirer. Det vil ses, at Købelovens og Veksellovens Regler er afvigende fra hinanden. Med V. L. § 33, Stk. 1, maa endvidere sammenholdes V. L. §§ 90 og 91. Er Vekslen stilet paa medio Februar, men den 15. Februar er en Søndag, forfalder Vekslen først den 16., saaledes at eksempelvis Forældelsesfristen efter V. L. § 77 først regnes fra den 16. Februar. Overalt i V. L. § 33 er ment Forfaldstiden, ogsaa i §'ens Slutning, hvor Ordet »Betalingstid« anvendes, jfr. om disse Begreber V. L. § 3. I. Iøvrigt mærkes, at Vekselloven kender Maanedsfrister og Aarsfrister, jfr. V. L. § 90, Ugefrister, jfr. samme §, og Dagsfrister, jfr. V. L. § 33, Stk. 2. Det siges, at Halvmaanedsfristen regnes sidst efter Helmaanedsfristen, hvilket faar Betydning, hvor Veksels Løbetid begynder i den sidste Halvdel af en Maaned. En Frist af 8 Dage eller 14 Dage er en Dagsfrist og ikke en Enuges- eller Tougersfrist. Derimod maa Udtrykket »i Dag 8 Dage« maaske opfattes som Ugefrist. Timefrist nævner Vekselloven derimod ikke. Hvis den maatte forekomme, skulde der regnes fra Øjeblik til Øjeblik. En 12 Timer efter Sigt betalbar Veksel, som præsenteres Kl. 9 Morgen, vilde være forfalden samme Aften Kl. 9. Datoveksler kan ikke stiles paa Klokkeslet, jfr. V. L. § 3. II. B. 1. En Frist paa 24 Timer maa anses som Timefrist og ikke som Dagsfrist.

§ 34.

Er en Veksel udstedt paa et Sted, hvor der benyttes Tidsregning efter gammel Stil, skulle Tidsbestemmelserne i Vekslen anses givne efter denne Stil, naar ikke Andet fremgaar af Vekslen.

1. Tidsregning efter gammel Stil betyder den julianske Kalender, der gælder i de græske Lande; i Danmark gælder den gregorianske Kalender. Mellem de to Tidsregninger bestaar nu en Forskel af 13 Dage. 1. Januar efter gammel Stil og 14. Januar efter ny Stil er samme Dag. Gammel Stil.

2. Den foreliggende § omhandler det Tilfælde, at en Veksel er udstedt paa et Sted, hvor der benyttes Tidsregning efter gammel Stil, men trukket paa et Sted i Danmark (de nordiske Riger). Reglen er ikke saa begrænset som D. W. O. § 34. Det siges, at alle Tidsbestemmelser i Vekslen, naar ikke andet fremgaar af denne, skal anses som givet efter gammel Stil. Hvis Vekslen er betalbar paa en bestemt, i Vekslen udtrykkelig nævnt, Dato, volder Reglens Anvendelse ingen Vanskelighed. Man ad-

derer blot 13 til Datoen. Tilsvarende gælder om Vekslens Udstedelsesdato. Lyder Vekslen paa Betaling en vis Tid efter Udstedelsen — og kun paa dette Tilfælde tager den begrænsede Regel i D. W. O. § 34 Sigte —, maa man tilsvarende til den i tysk Vekselret udtrykkeligt hjemlede Beregningsmaade antage, at Udstedelsesdagen først omsættes til ny Stil, og derefter Forfaldstiden i ny Stil udregnes efter de i V. L. §§ 33 og 90 indeholdte Forskrifter, hvorimod man ikke først ved Hjælp af disse Regler maa udregne Forfaldstiden efter gammel Stil og derpaa omsætte denne til ny Stil. Saaledes vil efter førstnævnte Beregningsmaade en i Grækenland udstedt den 28. 2. 1928 dateret 3 Maaneders Veksel være forfalden den 12. 6. 1928, men efter sidstnævnte Beregningsmaade allerede den 10. 6. 1928. Ligeledes vil efter førstnævnte Beregningsmaade en i Grækenland udstedt den 30. 4. 1928 dateret 3 Maaneders Veksel være forfalden den 13. 8. 1928, men efter sidstnævnte Beregningsmaade allerede den 12. 8. 1928.

3. I det af §'en uomhandlede Tilfælde, at Vekslen er udstedt i et Land med ny Tidsregning — eksempelvis Danmark —, men trukket paa et Land med Tidsregning efter gammel Stil, maa det antages, at den gamle Stil er angivende for Forfaldstidens Beregning. Det antages i Almindelighed, at Betalingsstedets Love, Skik og Brug er afgørende ved Spørgsmaal angaaende Betalingens Tid.

4. Endnu maa erindres den nedenfor under V. L. § 86. II. 2 anførte Regel, der medfører, at naar en Veksel baade er trukket fra og paa et Sted med Tidsregning efter gammel Stil, er V. L. § 34 uanvendelig, og overfor herboende regrespligtige bliver den ovenfor under 2 som almindelig Regel forkastede Beregning af Forfaldstiden ved Veksler, betalbare en bestemt Tid efter Udstedelsen, vistnok netop at anvende.

5. Naar Vekslen angiver Udstedelses- eller Forfaldstiden efter begge Tidsregninger, er dette uden Vanskeligheder, naar Forholdet mellem disse er rigtigt anført, eksempelvis 1/14. Januar. Er Forholdet mellem de to Tidsregninger derimod urigtigt angivet, eksempelvis 1/8. Januar, kunde det antages, at Vekslen er ugyldig. Den almindelige Mening er dog vistnok den, at Tidsregningen paa Udstedelsestedet anses afgørende for Udstedelsesdatoen, hvorimod Tidsregningen paa Betalingsstedet anses bestemmende for Forfaldsdatoen.

§ 35.

Vekslen skal betales i den Møntsort, paa hvilken den lyder. Er denne ikke gangbar paa Betalingsstedet, og har Trassenten ikke ved Ordet »effektiv« eller tilsvarende Udtryk særlig foreskrevet Betaling i den fremmede Møntsort, kan Vekselsummen erlægges i indenlandsk Mønt efter den Vekselkurs, hvortil paa det Sted, hvor Betalingen sker, eller paa nærmeste indenlandske Vekselplass Veksler, udstedte i den fremmede Møntsort og lydende paa Betaling ved Sigt, købes paa den Tid, Indfrielsen sker.

I. 1. Det i Bestemmelsen omtalte Tilfælde er dette, at Vekslen lyder paa en Møntsort, som ikke er gangbar paa Betalingsstedet. Man kan bestemme Vekselsummen i udenlandsk Mønt, Mønt uden Kurs eller som en blot Regningsmøntfod (Rechnungswährung), d. v. s. en Værdimaaler, hvorefter man regner i Handel og Vandel, uden at der eksisterer noget paa Regningsenheden lydende Betalingsmiddel¹).

Betaling
efter
Kurs.

2. Omregningsreglen i V. L. § 35, Pkt. 1, gælder kun Veksler, der lyder paa en Mønt, som ikke er gangbar paa det vekselretlige Betalingssted, jfr. V. L. § 4, ikke det faktiske Betalingssted. Parternes Nationalitet eller Bopæl er uden Betydning for det vekselretlige Krav. Og den Omstændighed, at en Vekselskreditor sagsøger Akceptanten i dennes Hjemland, kan ikke medføre, at Akceptanten kan kræve V. L. § 35, Pkt. 2, anvendt²).

3. I det af Bestemmelsen forudsatte Tilfælde er Hovedreglen, at Betaling kan erlægges enten i aftalt Mønt eller i indenlandsk Mønt efter Kursen paa den Tid, Indfrielsen sker. Akceptanten har Valget mellem to Fyldestgørelsesformer; men da Omregningen skal ske efter Betalingsdagens Kurs, kommer Akceptan-

¹) Saaledes i Tyskland Hamburger Mark Banko og Guldmark = $\frac{10}{12}$ nordamerikansk Dollar, jfr. den herom udstedte Forordning om Guldmark- og Guldmarkseddell-Veksler og -Checks 6. Februar 1924 og Gen-nemførelsesforordning 17. April 1924.

²) Herefter er det ganske naturligt, at Højesteret i den i U. f. R. 1917. A. 625 refererede Dom, hvor en af en Dansk akcepteret Mark-Veksel var betalbar i Hamborg og forfaldt under det tyske Vekselmoratorium, saaledes at Vekslejerens først efter dettes Ophør sagsøgte Akceptanten til Betaling i Kronemønt efter Forfaldsdagens Kurs, anvendte V. L. § 35, Pkt. 1, hvorefter Vekslen skal betales i den Møntsort, paa hvilken den lyder, og alene dømte Akceptanten til at betale Markbeløbet. Domsresultatet støttes saaledes paa V. L. § 35, Pkt. 1, i Forbindelse med Vekslens eget Indhold, og det udtales, at Moratorielovgivningen ikke indeholdt Hjemmel til at beregne Vekslejerens Tilgodehavende i Kronemønt efter den paa Forfaldsdagen for Reichsmark gældende Kurs.

ten, hvad han end vælger, til at yde samme Værdi. Omregningen ændrer altsaa kun Ydelsens Form, ikke dens Værdi. Veksel-ejeren har ingen tilsvarende Valgret.

4. Hvilket Steds Kurs, der lægges til Grund ved Omregningen, siges ligefrem: »... den Vekselkurs, hvortil paa det Sted, hvor Betalingen sker, eller paa nærmeste indenlandske Vekselplads ...«, d. v. s. det vekselretlige Betalingssteds Kurs eller Kursen paa nærmeste indenlandske Vekselplads. Kursen paa udenlandsk Vekselplads har altsaa ingen Fortrinsret for den indenlandske Vekselplads' Kurs, selvom førstnævnte Plads ligger Betalingsstedet nærmere end sidstnævnte Plads. Saafremt der slet ingen indenlandsk Vekselplads er, hvor Kurs finder paa vedkommende fremmede Mønt, kunde man enten tænke, at Kursen paa nærmeste udenlandske Vekselplads blev anset afgørende, eller at Trassaten, naar han ikke vil betale til den af Vekselejereren beregnede Kurs, maa betale i selve den fremmede Mønt. Den sidste Løsning anses at være det rette, dog at man maaske, naar nærmeste udenlandske Vekselplads ligger indenfor de nordiske Lande, paa Grund af disses Møntenhed vil lægge vedkommende Vekselplads' Kurs til Grund ved Beregningen.

5. Hvilken Tids Kurs, der lægges til Grund ved Omregningen, siges ogsaa ligefrem i V. L. § 35, Pkt. 2: »... paa den Tid, Indfrielsen sker«. Loven lægger altsaa Vægt paa den Tid, Betaling faktisk sker, derimod hverken paa Forevisningsdagen eller Forfaldsdagen. Er Kursen ens paa de tre nævnte Tidspunkter, er Reglen ligetil. Spørgsmaalet er først, om Loven i Tilfælde af, at Kursen er steget efter Vekslens Forevisningsdag og Forfaldsdag, alligevel lægger Vægt paa Betalingsdagens Kurs. Dette maa antages. Loven stiller herved ikke Debitor i nogen Fristelse til at forhale Betaling, og paa den anden Side kan han undgaa Risiko ved Betalingsforsinkelse ved paa Forfaldsdagen at have Beløbet rede i fremmed Mønt. Det antages derfor, at Bestemmelsen i V. L. § 36, sidste Led, er uanvendelig paa Kursstigning efter Vekslens Forevisning, selvom der er Tale om Kreditor³). Hvad dernæst det modsatte Tilfælde angaar, at Veks-

³) I U. f. R. 1920. A. 757 (S. & H. R. D.) og dertil knyttede U. f. R. 1920. A. 917 (H. R. D.) var en Veksel paa ca. 62,000 Dollars trukket paa et herværende Firma. Vekslen bar Paategningen: »Payable at the bank's selling rate for sight drafts on New York« og skulde indfries i Privatbanken. Paa Vekslens Forfaldsdag, Mandag den 17. November 1919 om Formiddagen, tilbød Firmaet Betaling efter den Lørdag Eftermiddag noterede Kurs, og en Assistent i Banken svarede telefonisk paa egen Haand, at Vekslen indtil Kl. 2 Em. kunde indfries til den sidst noterede Kurs. Efter Kl. 2 forlangte Banken imidlertid Betaling efter

len ikke indfries paa Forevisning, og Kursen derefter falder, da maa herom henvises til Fortolkningen af V. L. § 36, Pkt. 2.

6. Det er Vekselkursen — Kursen paa à vista Tratter — og ikke Kursen paa fremmede Penge, Loven omtaler som Omregningsnorm⁴). Loven benytter Udtrykkene: »købes paa den Tid«

den nu noterede højere Mandagskurs, men modtog dog foreløbig det tilbudte Beløb og gav Kvittering for, at den havde modtaget dette som Afdrag paa Vekslen, ligesom denne forsynedes med Paategning herom. Banken gjorde nu under Sagen gældende, at Beløbet kun var modtaget i Depot og forlangte hele Vekslen betalt efter den imidlertid stærkt stegne Dollarkurs. Heri fik Banken vel ved Sø- og Handelsretten, men ikke ved Højesteret Medhold, idet det modtagne Beløb som nævnt var afskrevet paa Vekslen. Derimod fik Banken Medhold i, at Restbeløbet maatte indfries til den Kurs, til hvilken Banken paa Indfrielsestiden solgte Dollars. Til Støtte for Domsresultatet kan anføres et Grosserersocietetsresponsum af 15. Marts 1918, jfr. U. f. R. 1919. A. 804. Det bemærkes, at det af Bankassistenten givne Tilsagn fandtes uforbindende for Banken.

⁴) Grosserer-Societetets Responsum i U. f. R. 1888. 831 er saalydende:

Foranlediget af en Disput angaaende Fortolkningen af Veksellovens § 35 (7. Kapitel) sammenholdt med de paa Børsen her noterede Kurser for fremmed Valuta udbeder vi os den ærede Komité's Besvarelse af følgende Spørgsmaal:

1°. Naar det i en accepteret Veksel, lydende paa Sterling, under £ 100, betalbar her, hedder:

»payable at the course of Exchange for cheques on London at maturety«,

er man da berettiget til at forlange enten Bank-Check paa London eller Betaling efter den Kurs, hvortil et modsvarende Beløb — i nærværende Tilfælde altsaa: à vista London under £ 100 — kan købes af Bankerne paa Børsen, hvilken Kurs i Almindelighed for Veksler under £ 100 er 2 Øre over à vista Kurs?

2°. Om man ved Inkassation af Veksler paa under £ 100 og Rmk. 1000, hvor forannævnte Tilføjning om Kursen ikke findes, er berettiget til at regne den Kurs, hvortil Bankerne sælger Beløb paa under £ 100 og under Rmk. 1000?

Responsum af 5. November 1886:

ad 1° og 2°. Man er kun berettiget til at forlange Betaling efter à vista Kurs.

Grosserer-Societetets Responsum i U. f. R. 1912. A. 970 er saalydende:

Til hvilken Kurs skal en fra Tyskland paa en herværende Bank i Rigsmark trukken Check indløses, naar der paa denne findes følgende Bemærkning:

»Zahlbar zum Ankaufspreis für Sichtwechsel auf Berlin?«

Responsum af 9. Januar 1911:

..... skal Komitéen herved oplyse, at omspurgte Check maa reguleres efter den paa Københavns Børs den nærmest foregaaende Kursnoteringsdag noterede à vista Kurs for Reichsmark, hvorved imidlertid maa bemærkes, at dette er en Sælgerkurs, saa at »Købepreisen« ligger noget herunder. For større Beløb beregnes saaledes i Reglen ved Salg af Checks til Bankerne à vista Kursen ÷ 1⁰/₁₀₀.

og ikke: »kan købes paa den Tid«, hvilket maa betyde, at det er den almindelige Pris for Veksler lydende paa den for Handelsomsætningen vigtigste fremmede Plads, som er afgørende, derimod ikke den lavere Pris, som eventuelt maatte være gældende for Veksler lydende paa en for Forretningsverdenen mindre vigtig By eller i Tilfælde, hvor Sælgeren var en ubekendt Person o. desl. Beviset for den almindelige Pris paa udenlandske Avistatratter kan føres gennem den officielle Kursnotering, gennem Attest fra edsvoren Mægler eller gennem sagkyndiges — Bankers, Veksellereres eller Købmænds — Vidnesbyrd. Børsnotering gælder som Norm, saaledes at den, der paastaar noget andet, har Bevisbyrden. Noteres baade Køber- og Sælgerkurs, er Sælgerkursen normgivende. Findes kun een Kurs, er denne afgørende.

7. Reglen i V. L. § 35 er kun deklatorisk. Dels kan Vekslen selv fastsætte Omregningskurs (*cours fixé*)⁵⁾, dels indeholder Loven et herhenhørende Forbehold: »og har Trassenten ikke ved Ordet »effektiv« eller tilsvarende Udtryk særlig foreskrevet Betaling i den fremmede Møntsort« Tilsvarende Klausuler er »virkelig«, »in natura« o. lgn.

II. Tilfælde, der ikke omhandles af V. L. § 35, er at Vekslen lyder paa Betaling i Metal — særlig Guld — eller omvendt i Sedler. Her maa Vekselsens eget Indhold være afgørende. En lignende Valgret som ved Betaling efter Kurs er ikke hjemlet.

§ 36.

Indfrier Akceptanten ikke Vekslen, naar den paa eller efter Forfaldsdagen forevises ham til Betaling, er han pligtig at svare

⁵⁾ Grosserer-Societetets Responsum af 30. November 1925, se U. f. R. 1926. A. 871, indeholder følgende:

— — — vedrørende Forstaaelsen af Udtrykket »exchange and stamps as per endorsement« — — — Betydningen af det nævnte Udtryk, der i udstrakt Grad benyttes i England paa Veksler udstedt paa Kolonierne, men formentlig sjældnere paa Veksler, trukket paa Danmark, maa siges at være, — — — at Veksselforpligtelsens Indhold ved Veksels Diskontering forandres fra at angaa det angivne Sterlingbeløb til at angaa det hertil svarende Beløb i Akceptantens Hjemlands Valuta efter den paa Diskonteringstidspunktet gældende Kurs, forsaavidt dette Beløb paategnes Vekslen. For denne Paategning gælder der, saa vidt vides, ikke nogen særlig Form, men i Almindelighed lyder den som følger: »Pay to the order of — — — at the rate of exchange of Kr. — — per ÷stlg. plus (danish) stamps.«

Det skal tilføjes, at det ikke er Komitéen bekendt, hvorvidt der efter engelsk Lov eksisterer særlig Underretningspligt til Akceptanten om den ved Diskonteringen fastsatte Kurs.

6 % aarlig Rente af Vekselsummen fra Forevisningsdagen samt til at give fuld Erstatning for de Vekselejerens ved Forhalingen forvoldte Omkostninger. Skal Betalingen ske efter Vekselkurs, og er denne falden efter Vekstens Forevisning, beregnes den Kurs, som gjaldt paa Forevisningstiden; dog kan Vekselejerens, hvis han har forhalet Vekstens Forevisning, ikke beregne højere Kurs end den, der gjaldt paa Forfaldsdagen.

I. A. 1. Betingelserne for Anvendelsen af den heromhandlede Bestemmelse er først og fremmest knyttet til den almindelige, ovenfor under V. L. § 3. I omhandlede, Sondring mellem Forfaldstid og Handlingstid. Den førstnævnte faar Betydning, idet en Præsentation før Forfaldstid er uegnet til at hidføre Handlingstiden, d. v. s. det Tidspunkt, da Vekseldebitor er pligtig at betale. Omvendt bevirker Præsentation til Betaling paa eller efter Forfaldsdagen, at Handlingstiden er kommet.

**Akceptantens
Moraansvar.**

2. Det kræves, at Vekselen præsenteres til Betaling. Herved forudsættes de ovenfor under V. L. § 32. I. A nærmere angivne Begrebsmomenter.

3. Det kræves naturligvis, at Vekselen er akcepteret, og at Forevisningen sker for Akceptanten eller den, som er bemyndiget til at handle paa hans Vegne, jfr. herved tilsvarende V. L. § 17. V. 1.

4. Endelig kræves, at Handlingstiden oversiddes, uden at Vekselen indfries, eller lovligt Tilbud gøres. Om Begrebet lovligt Tilbud maa henvises til de almindelige civilretlige Regler; af særlig vekselretlige Spørgsmaal skal her kun anføres følgende: Et Tilbud om at betale en Veksels Paalydende efter Fradrag af en Modfordring, som ikke hører under de i Retsplejelovens § 445 (Vekselproceslovens § 4) opregnede, der kan komme i Betragtning under Vekselsager, anses ikke for lovligt¹).

a. Betydningen af, at Vekselejerens vægrer sig ved at modtage Betaling, er først og fremmest den, at Akceptanten i Nationalbanken kan deponere den tilbudte Sum med frigørende Virkning. Det samme gælder, naar Vekselejerens ikke er i Stand til at udlevere Akceptanten den kvitterede Veksel.

b. Foreligger notarielt Bevis for, at Vekselejerens har nægtet at modtage et fremsat lovligt Tilbud, maa Vekselejerens være afskaaret fra at gøre Regres de non solutione gældende. Akceptanten bør underrette Vekselejerens Formand om det forkastede Tilbud, saa at Formanden er i Stand til at skaffe sig Notarialbeviset i Hænde.

¹) Se U. f. R. 1884. 778 (S. & H. R. D.).

c. Virkningen af Betaling eller lovligt Tilbud er, at Mora-ansvaret efter V. L. § 36 ikke indtræder²⁾.

Rente. B. Den første Virkning af Akceptantens Mora er, at han er pligtig til at svare 6 % aarlig Rente af Vekselsummen fra Vekslens Forevisningsdag til Betaling sker³⁾. Om Domme angaaende Renter henvises til ovenfor under V. L. § 32. I. A. 3.

Omkostninger. C. Dernæst foreskriver V. L. § 36, at Akceptanten er pligtig til at give fuld Erstatning for de Vekselejerens ved Forhalingen forvoldte Omkostninger.

1. a. Det maa antages, at Omkostningerne maa begrænses til nødvendige Omkostninger. Man vil ikke kunne tilkende nogen Rente udover den under B nævnte, selvom der er gjort større Opofrelser for at skaffe Penge i Stedet for dem, Vekselejerens havde paaregnet at faa fra Akceptanten⁴⁾. Og for indirekte Skade, eksempelvis Kreditspilde, vil ingen Erstatning kunne gives. Porto falder, forsaavidt det drejer sig om nødvendig Korrespondance, ind under Lovens Erstatningsramme.

b. Et særligt Spørgsmaal er, om V. L. § 36 hjemler Erstatning hos Akceptanten for Protestomkostninger. Spørgsmaalet maa sættes i Forbindelse med et andet, nemlig dette: Omhandler V. L. § 36 Retsvirkningen af Akceptantens Mora i ethvert Tilfælde eller kun, saalænge der ikke er optaget Protest de non solutione? Trods en modgaaende Forudsætning i Vekselovens Motiver antages det, at V. L. § 36 er anvendelig ogsaa, efter at Protest er optaget, naar Regres ikke er paabegyndt. Og her-

²⁾ I U. f. R. 1912. A. 750 (L. O. s. H. St. R. D.) tilpligtedes Veksel-skyldneren, da han havde gjort lovligt Tilbud den 9. August, kun at betale Renter af Vekslens Paalydende fra Forfaldsdagen den 30. Juli til den 9. August.

³⁾ Under den i U. f. R. 1903. A. 23 (L. O. s. H. St. R. D.) omtalte Sag mod Udstederen af en egen Veksel, der ikke i rette Tid var blevet præsenteret til Betaling, tilkendtes der Vekselejerens Rente 6 % p. a. alene fra Præsenterationsdagen. I U. f. R. 1909. A. 387 (G. K. D.) tilpligtedes Udstederen af en egen Veksel at betale Remittentens Renter fra Vekslens Forfaldsdag, skønt Vekslens ej var præsenteret ham til Betaling, da han allerede før Vekslens Forfaldsdag havde standset sine Betalinger og nægtet at betale Vekslens.

⁴⁾ Under Veksel-sagen i U. f. R. 1885. 359 (G. K. D.), hvor Indstævnte udeblev, blev Sagsøgerens Paastand om Rente af Protestomkostningerne forkastet. I U. f. R. 1900. 205 (S. & H. R. D.) var paastaet 7 % aarlig Rente fra Stævningsdagen til Betaling skete; dette Krav ansaas uhjemlet. U. f. R. 1902. A. 128 (L. O. s. H. St. R. D.) nægtede Rente af Provision og Protestomkostninger hos den udeblivende Indstævnte, se dog ogsaa U. f. R. 1917. A. 260 (L. O. s. H. St. R. D.), hvor Renter af Protestomkostninger og Provision ikke nægtedes den indløsende Endos-sent, som havde betalt efter V. L. § 52.

efter indgaar nødvendige Protestomkostninger i den Erstatning, V. L. § 36 hjemler. Er Protest derimod optaget ganske uden Hensigt, eksempelvis hos Udstederen af en egen Veksel, skønt der ingen Regresskyldner findes, kan de ikke kræves erstattet. Den herskende Mening i Tyskland — hvor der ikke haves nogen til V. L. § 36 svarende Bestemmelse — gaar ud paa, at ogsaa i Tilfælde, hvor intet Regreskrav bestaar mod nogen regresforpligtet, har Vekselejereren Ret til at fordrø Protestomkostninger dækkede, idet Protesten er det eneste sikre og af Tilfældigheder uafhængige Bevis for Vekslens Præsentation, og meget kan tale for denne Anskuelse⁵⁾. Er Regres paabegyndt — hvilket er Til-

⁵⁾ I U. f. R. 1884. 638 (G. K. D.) var baade Udstederen af en de non solutione behørigt protesteret egen Veksel og en paa denne navngiven Endossent sagsøgt til in solidum at betale Vekselsummen, 6% aarlig Rente, Protestomkostninger, Porto, Provision og Procesomkostninger. Kravet paa Protestomkostninger indrømmedes overfor begge de Sagsøgte, dog at der ikke havdes Hjemmel til at medregne det til Befordring for Notarius opførte Beløb, hvorimod Kravet paa Provision nægtedes overfor Vekseludstederen, jfr. herom nærmere nedenfor under 2. I U. f. R. 1885. 215 (S. & H. R. D.) havde Akceptanten uhjemlet, jfr. herved V. L. § 22. I. 1, ved Akcepten af en ikke domicilieret Veksel tilføjet, at denne skulde være betalbar i The London & Westminster Bank, London, og Vekselejereren lod Vekslen præsentere og protestere de non solutione for den af Akceptanten opgivne Domiciliat. Da denne Præsentation og Protest ansaas overflødig, medens det paa den anden Side ogsaa maatte blive uden Betydning for Akceptantens Retsstilling, at saadan Præsentation og Protest havde fundet Sted, kunde der ikke hos den indstævnte Akceptant tilkendes Sagsøgeren Protestomkostninger, derunder Omkostninger ved Protestens Oversættelse. I U. f. R. 1886. 284 (S. & H. R. D.) tilkendtes der ikke Vekselindløseren Protestomkostninger hos Akceptanten, idet saadanne, da Protesten var optaget længere Tid efter Vekslens Forfaldstid, og efter at Vekslen var indfriet af Sagsøgeren, maatte anses for uhjemlede, se ogsaa U. f. R. 1886. 319 (L. O. s. H. St. R. D.) anført nedenfor under V. L. § 52. I. B. 1. Den under Vekselsagen i U. f. R. 1886. 707 (S. & H. R. D.) udeblivende Akceptant, som af Remittenten søgtes til Indfrielse af en Veksel, der bar Paategning om at være protesteret, blev i Mangel af Protestens Fremlæggelse alene tilpligtet at betale Vekslens Paalydende med Renter 6 pCt. p. a. fra Stævningens Dato, men hverken Protestomkostninger eller Provision. Om U. f. R. 1887. 497 (S. & H. R. D.) se ovenfor under V. L. § 22. I. 1. U. f. R. 1887. 768 (S. & H. R. D.) er ganske som U. f. R. 1886. 707 (S. & H. R. D.) se ovenfor. I U. f. R. 1888. 685 (S. & H. R. D.) var der Spørgsmaal om det for Protestomkostninger, Provision etc. fordrøede Beløb var tilstrækkeligt specificeret; dette blev antaget under Hensyn til, at Udgifterne maatte antages at være afholdt og ikke var uforholdsmæssig høje. Om U. f. R. 1890. 132 (L. O. s. H. St. R. D.) se nedenfor under V. L. § 50. III. 2. U. f. R. 1892. 156 (S. & H. R. D.) ligner U. f. R. 1886. 707 (S. & H. R. D.), se ovenfor. Under Sagen, hvor den indstævnte Akceptant udeblev, var Protesten vel fremlagt;

fældet, baade naar Endossent eller Trassent har indfriet Vekslen under Regres, og naar Vekselejerer efter at have paabegyndt Regres atter opgiver den og vender sig mod Akceptanten —, maa Reglerne for Erstatningen søges i V. L. §§ 50—52, der hjemler Krav paa Godtgørelse af Protestomkostninger.

c. Om Vekselejerer kan kræve Inkassationsaalær, maa afhænge af, hvorvidt Brug af Fuldmægtig til Inkassationen efter almindelig Opfattelse har været nødvendig eller rimelig⁶).

d. Om Procesomkostninger og Renter af Udlæg se V. L. § 50. III. 2.

2. V. L. § 36 hjemler derimod intet Krav paa Provision, cfr. V. L. §§ 50—52⁷). Loven opfatter Provision som Godtgørelse

men under den mundtlige Hovedforhandling blev alene Vekslen oplæst, hvorimod Sagsøgerens Sagfører ikke oplæste Protesten, men indskrænkede sig til at bemærke, at Vekslen var protesteret de non solutione. I Dommen hedder det, at nævnte Protest ikke var bleven dokumenteret af Sagsøgeren ved den mundtlige Hovedforhandling. Om U. f. R. 1902. A. 134 (L. O. s. H. St. R. D.) se nedenfor under V. L. § 50. III. 2. I U. f. R. 1906. A. 367 (G. K. D.) udtaltes det, at der ikke havdes Hjemmel til at tillægge Vekselejerer Protestomkostninger skadesløst. Om U. f. R. 1916. A. 890 (L. O. s. H. St. R. D.) se ovenfor under V. L. § 5. II. 3.

⁶) Saaledes i U. f. R. 1885. 1080 (V. L. O. R. D.), derimod ikke i U. f. R. 1886. 284 (S. & H. R. D.). Om U. f. R. 1887. 90 (S. & H. R. D.) se nedenfor under V. L. § 50. III. 2. Om U. f. R. 1892. 1286 (L. O. s. H. St. R. D.) se ovenfor under V. L. § 32. I. A. 3. Særligt Inkassationsaalær nægtedes efter Omstændighederne Sagsøgeren hos den udeblivende Vekselakceptant i U. f. R. 1896. 1292 (S. & H. R. D.). Se endvidere U. f. R. 1901. 112 (L. O. s. H. St. R. D.); Inkassationsaalær nedsat. I U. f. R. 1902. A. 134 (L. O. s. H. St. R. D.) fandtes Inkassationsaalær ikke at kunne tilkendes Sagsøgeren hos Udstederen af en egen Veksel, idet der i det foreliggende Tilfælde savnedes Hjemmel til at beregne et saadant. U. f. R. 1903. A. 23 (L. O. s. H. St. R. D.) udtalte, at der ikke under Arrestomkostninger kunde beregnes Inkassationsaalær. I U. f. R. 1909. A. 204 (L. O. s. H. St. R. D.) rettede Vekselejerer gennem en Sagfører Opfordring til Vekseldebitor om at betale Vekslen med Tillæg bl. a. af et Inkassosalær. Vekseldebitor betalte derpaa Vekselejerer det afkrævede Beløb med Fradrag af Inkassosalæret og et Par Smaaposter. Dommen statuerede, at Vekselejerer havde Krav paa, at Vekseldebitor betalte ham et Beløb til Dækning af det af hans Sagfører beregnede Inkassationsaalær, om hvis Størrelse der under Sagen ikke var Tvist. I U. f. R. 1914. A. 538 (L. O. s. H. St. R. D.) nægtedes et paastaaet Inkassosalær.

⁷) I U. f. R. 1882. 548 (L. O. s. H. St. R. D.), hvor A. som Udsteder af en de non solutione protesteret Solaveksel indstævntes til Betaling af Vekselsummen, 6 pCt. Rente fra Stævningens Dato, Protestomkostninger, $\frac{1}{3}$ pCt. af Vekselsummen i Provision og endelig Sagsomkostninger, udtaltes det, at der ifølge V. L. § 36 ingen Hjemmel havdes til at tilkende $\frac{1}{3}$ pCt. Provision, medens Paastanden iøvrigt maatte anses begrundet. Under Sagen U. f. R. 1884. 233 (L. O. s. H. St. R. D.) sagsøgte

for den ved Regressen forvoldte Ulejlighed, derimod ikke for Protestens Optagelse. I Tilfælde, hvor ikke V. L. § 36, men V. L. §§ 50—52 anses normgivende, altsaa efter paabegyndt Regres, jfr. herom ovenfor under 1. b., er Akceptanten naturligvis pligtig at yde Provision⁸⁾. Tysk Ret hjemler Provisionskravet mod Akceptanten ikke blot, hvor Regres er paabegyndt, men ogsaa hvor den kunde have været paabegyndt, altsaa i alle Tilfælde, hvor et Regreskrav bestaar imod en regrespligtig.

D. Om Kurs se straks nedenfor under II.

II. 1. Angaaende Forudsætningerne for Anvendelsen af V. L. § 36, Pkt. 2, maa i det hele henvises til det under V. L. § 35 anførte. Men medens denne § giver den for Omregning efter Vekselkurs gældende Hovedregel, der faar Betydning, naar Kursen er steget, saa at den paa Betalingsdagen er højere end paa Forfaldsdagen og Forevisningsdagen, omhandler V. L. § 36, Pkt. 2, det Tilfælde, at Vekslen ikke indfries ved Forevisningen, og Kursen derefter falder. Loven bestemmer i saa Fald, at den Kurs skal beregnes, som gjaldt paa Forevisningstiden, dog at Vekselejerer, hvis han har forhalet Forevisningen, ikke kan beregne højere Kurs end Kursen paa Forfaldsdagen. Det antages, at Ordene: » . . . skal Betalingen ske efter Vekselkurs . . . » ikke udelukker Debitor fra at erlægge i den Møntsort, paa hvilken Vekslen lyder. Men da V. L. § 36, Pkt. 2, fornuftigvis kun kan ses under Synspunktet en Skadeserstatningsregel, antages

Kurs-
tilfælde.

Udstederen af en 3 Maaneders Veksel, som han trods Paakrav ikke havde betalt, af Vekselejerer til Betaling af Vekselsum, 6 pCt. Rente aarlig fra Veksels Forfaldsdag den 17. September, $\frac{1}{3}$ pCt. Provision og Kurtage m. m., hvorhos Sagsøgeren paastod en af ham den 24. September for Fordringen foretagen Arrestforretning stadfæstet. Sagsøgte udeblev under Sagen. Sagsøgerens med det fremlagte stemmende Paastand toges til Følge, dog kunde der ikke tilkendes Provision, for hvis Tilkendelse der efter det foreliggende manglede Hjemmel, og Renten kunde først beregnes fra Arrestens Dato, da det ikke af Sagsøgeren var oplyst, at Vekslen var præsenteret for Indstævnte forinden Arrestforretningen. Om U. f. R. 1884. 638 (G. K. D.) se ovenfor under 1. b. Provision nægtet overfor Akceptanten eller Udstederen af en egen Veksel i U. f. R. 1884. 855 (L. O. s. H. St. R. D.), U. f. R. 1885. 215 (S. & H. R. D.), U. f. R. 1886. 284 (S. & H. R. D.), 319 (L. O. s. H. St. R. D.), 342 (L. O. s. H. St. R. D.), 706 (S. & H. R. D.), U. f. R. 1887. 497 (S. & H. R. D.), 768 (S. & H. R. D.), U. f. R. 1892. 156 (S. & H. R. D.), U. f. R. 1895. 387 (H. R. D.), 1246 (S. & H. R. D.), U. f. R. 1898. 202 (S. & H. R. D.), U. f. R. 1916. A. 994 (L. O. s. H. St. R. D.). Om U. f. R. 1916. A. 890 (L. O. s. H. St. R. D.) se ovenfor under V. L. § 5. II. 3.

⁸⁾ I U. f. R. 1886. 559 (H. R. D.), jfr. ovenfor under V. L. § 9. IV. 5, medgaves Endossentens Krav paa $\frac{1}{2}$ pCt. Provision mod Udstederen af en egen Veksel.

det, at Debitor, ogsaa naar han betaler i den fremmede — nu deprecierede — Valuta, maa yde den i V. L. § 36, Pkt. 2, angivne Værdi; han kan altsaa ikke frigøre sig ved at betale Veksels Paalydende, men maa i Veksels Mønt betale et Beløb, der efter Kursen ved Betalingen ækvivalerer Vekselsbeløbet omsat til indenlandsk Mønt efter Forevisningsdagens Kurs. Selvom Loven ikke udtrykkeligt hjemler dette ved sine Ord, vilde en anden Antagelse bevirke, at Værdien af Debtors Ydelse kom til at afhænge af, om han betalte i den ene eller den anden Møntsort. Det er tvivlsomt, om man kan opstille den Betingelse for den omhandlede vekselretlige Moravirkning, at Akceptanten efter sædvanlige civilretlige Regler om Pengeforpligtelser er ansvarlig for Forsinkelsen. Derimod er det efter V. L. § 36, der lægger Vægt paa Forevisningsdagens og ikke paa Forfaldsdagens Kurs, klart, at den omhandlede Moravirkning ikke kan indtræde, hvor Forsinkelsen skyldes Kreditors Forhold. Dansk Retspraksis har ikke klart taget Stilling til de nærmere Betingelser for Moravirkningen efter V. L. § 36, Pkt. 2^o). — Lyder Vekslen saaledes paa 300 svenske Kroner, der ved Forevisningen svarer til 340 danske Kroner, ved Betalingen derimod kun til 325 danske Kroner, kan Akceptanten frigøre sig enten ved Betaling af 340 danske Kroner eller ved Betaling af en Sum i svenske Kroner stor

$$\frac{340 \cdot 300}{325} = 313,85 \text{ svenske Kroner.}$$

2. Bestemmelsen i V. L. § 36, sidste Led, angaar kun det Tilfælde, at Kursen er faldet efter Forevisningen, og bestemmer herom, at der skal ses bort fra en forudgaaende Kursstigning, hvis Vekselejerer har forhalet Forevisningen. Reglen gælder formentlig kun strengt efter Ordene og vil vistnok være uanvendelig i andre Tilfælde af Kursforandringer m. H. t. Veksler.

§ 37.

Vekselejerer maa ikke vægre sig ved at modtage Afdrag paa Vekselsummen.

^o) U. f. R. 1916. A. 700 (L. O. s. H. St. R. D.) angik en Mark-Veksel, der forfaldt under Vekselsmoratoriet August 1914—Oktober 1915, jfr. nedenfor under V. L. § 92; Parternes Paastand medførte Dom lydende paa dansk Mønt, og Kreditor fik tilkendt Beløbet efter Kursen paa Forfaldsdagen. I et tilsvarende Tilfælde i U. f. R. 1916. A. 724 (L. O. s. H. St. D.), hvor Markvekslerne blev betalt i Mark straks efter Moratoriets Ophør, tilkendte Dommen Kreditor Differencen mellem Markkursen paa Betalingsdagen og Præsentationsdagen.

I. Bestemmelsen paalægger Kreditor at modtage Afdrag paa Vekselsummen. Reglen er ligesom den om partiel Akcept i V. L. § 22 givne Bestemmelse begrundet i rent praktiske Hensyn. Den gælder — saaledes som det udtrykkeligt fremhæves i D. W. O. § 38 — ogsaa i Tilfælde, hvor Akcept er givet for hele Vekselsummen. Den afviger fra den sædvanlige civilretlige Regel om, at Tilbud af en Del af en Fordring, som afvises af Fordringshaveren, ikke bevirker delvis Udelukkelse af Mora (Forsinkelse). Reglen i V. L. § 37 gælder trods sin almindeligt formulerede Ordlyd kun ved

1. Betaling fra den vekselretlige Hovedskyldner (Trassat, Akceptant, Udsteder af egen Veksel), derimod ikke fra Trassent, Remittent, Endossent eller Æresakceptant;

2. Betaling indenfor den ved manglende Betaling bestemte Protestfrist, jfr. V. L. § 41, men forinden Optagelse af Protest for manglende Betaling. En forinden Forfaldstid tilbudt Betaling omfattes ikke af V. L. § 37. Ejheller Betalingstilbud efter Protestfristens Udløb eller efter sket Protest de non solutione.

II. Vekselejerens Afslag af et efter V. L. § 37 lovligt Betalings-tilbud bevirker

1. overfor Akceptanten, at denne ikke hæfter for de ved Afslaget begrundede Renter og Omkostninger;

2. overfor Regresskyldnerne, at Regresretten bortfalder i det Omfang, Betaling er blevet tilbudt. —

Om Kvittering for delvis Betaling, se V. L. § 38, Pkt. 2.

§ 38.

Vekselskyldneren er ikke pligtig at betale, medmindre Vekslen udleveres ham med paategnet Kvittering. Betaler han en Del af Vekselsummen, skal Afbetalingen paategnes Vekslen, og, saafremt det forlanges, særskilt Kvittering meddeles ham paa en Afskrift af Vekslen.

I. A. 1. Naar V. L. § 38 taler om »Vekselskyldneren«, menes hermed Hovedskyldneren. Herunder falder Akceptanten (Udstederen af en egen Veksel) og Trassaten. At sidstnævnte, trods det han ikke er Vekselskyldner, falder ind under Bestemmelsen, følger af Trattens sædvanlige Indhold (»Betal mod denne min Veksel«). Betaler nemlig Akceptanten eller Trassaten Vekslen, opfylder han derved ikke blot sin egen Vekselforpligtelse — saaledes at hans Kautionister ogsaa derved befries —; men han bevirker tillige, at alle de regrespligtige er befriet, saaledes at Vekselforpligtelserne normalt heller ikke genopvaagner, hvis

Betaling
fra Ho-
vedskyld-
neren.

Hovedskyldneren efter Forfaldstid endosserer Vekslen til en Tredjemand. V. L. § 10, Pkt. 2, kommer normalt ikke til Anvendelse, naar Vekslen gireres til Trassaten eller Akceptanten efter Forfaldstid, jfr. herved ovenfor under V. L. § 10. II. A. 2. Har Trassaten alene betalt til Ære for en regrespligtig, kommer V. L. § 38 ikke til Anvendelse paa ham. Lige med Akceptanten maa sættes hans Kautionist. Overhovedet har enhver Betaling fra Tredjemand for Akceptanten eller Trassaten samme Virkning som Betaling fra Akceptanten eller Trassaten selv. Akceptantens eller Trassatens Sanktion behøver ikke at indhentes; men Veksel-ejeren har Ret til at nægte at modtage Betalingen, hvis Akceptanten eller Trassaten protesterer. Ogsaa Regresskyldnere kan betale for Akceptant eller Trassat og derved falde ind under V. L. § 38¹.)

2. Men i Almindelighed falder Regresskyldnerne ind under V. L. § 54 og ikke under V. L. § 38, idet Betaling fra regrespligtige ikke formodes at være sket til Frigørelse af Hovedskyldneren, men alene for at Regresskyldnerens egen Forpligtelse kan bringes ud af Verden, og han selv — ved Benyttelse af V. L. § 54 — kan sættes i Stand til at gøre sit Vekselkrav gældende mod sine Formænd. Befriede er i saa Fald alene Betalerens Eftermænd, hvorimod Formændene og Hovedskyldneren maa have Bevisbyrden for, at Formaalet med Betalingen ogsaa var at befri dem²).

3. Derimod maa Domiciliatus, der betaler Vekslen, kunne paa-beraabe sig V. L. § 38, hvad enten hans Navn er paaført Vekslen af Trassent eller Trassat, og hvad enten Vekslen er forevist til Akcept eller ej. Domiciliatens Betaling maa vekselretligt sidestilles med Akceptantens eller Trassatens, og han er saaledes at opfatte som Hovedskyldner. Betalingen virker altsaa frigørende over hele Linjen. Hvis Domiciliaten vægrer sig ved at betale for betrukne, men efter Protestoptagelsen intervenserer til Ære for

¹) I U. f. R. 1895. 1013 (L. O. s. H. St. R. D.) sagsøgte A., der stod som Udsteder af den paa B.s Ordre lydende Veksel, af hvis Paalydende A. skulde betale $\frac{2}{5}$ og B. $\frac{3}{5}$, efter at begge havde betalt deres Andele, B. til at udlevere sig Vekslen eller for egen Regning foranstalte denne mortificeret. B., der forment, men overfor A.s Benægtelse erklærede sig ude af Stand til at bevise, at han efter Vekslens Indfrielse havde overleveret den til A. eller tilintetgjort den, anførte, at A., selvom han maatte have haft Ret til at fordre Vekslen udleveret eller mortificeret paa B.s Regning, havde forskærtset denne Ret ved ikke straks, men først ca. $\frac{3}{4}$ Aar efter Indfrielsen at fremsætte sit Krav. Heri gaves der ved Dommen B. Medhold.

²) Jfr. herved om U. f. R. 1886. 559 (H. R. D.) ovenfor under V. L. § 9. IV. 5.

en regrespligtig, falder han ikke ind under V. L. § 38, idet Vekselobligationen ikke generelt er bragt ud af Verden, men alene Honoratens Eftermænd er befriede. Er Domiciliatus tillige Regresskyldner, kan han efter eget Valg betale enten i denne sidste Egenskab, og han omfattes da af V. L. § 54, eller som Domiciliat, d. v. s. for den betrukne, i hvilket Tilfælde V. L. § 38 maa anvendes. Om det er en Betingelse for den regrespligtige Domiciliats Gennemførelse af sit paa Betalingen grundede Regreskrav, at han under Protesten notarialiter lader attestere, at han kun betaler som Regresskyldner, eller om et ikke notarielt Bevis er tilstrækkeligt, kan være tvivlsomt. Den tyske Rigsrets Praksis gaar i sidstnævnte Retning.

4. Betaler en Tredjemand, hvis Navn ikke staar paa Vekslen, maa han formodes kun at betale for at erhverve Vekslen, medmindre det særlig bevises, at han har betalt for den vekselretlige Hovedskyldner. I sidste Fald ophører generelt ethvert Krav efter Vekslen, og V. L. § 38 er anvendelig. Lader Betaleren ikke Vekslen kvittere, men endossere til sig, tilkendegiver han derved i Tvivlstilfælde, at han ikke indfrier for Hovedskyldneren, men selv ønsker at erhverve Ret ifølge Vekslen³⁾.

B. Lige med Betaling efter V. L. § 38, Pkt. 1, maa sættes andre Ophørsmaader: datio in solutum, Modregning, Novation og opfyldt Akkord.

C. 1. V. L. § 38 kræver, at Vekslen udleveres Betaleren med paategnet Kvittering⁴⁾. Den, der giver Kvittering, maa saaledes være i Besiddelse af Vekslen. Det maa endvidere kræves, at han efter V. L. § 39 er legitimeret til at kræve Betaling. Den, der paastaar Hovedskyldneren dømt til at betale Vekslen, maa ved Stævningens Udtagelse gøre sig klart, at Dommen, selvom den ikke udtrykkeligt nævner dette Vilkaar, kun kan fuldbyrdes, naar Domhaveren udleverer Hovedskyldneren Vekslen, i hvert Fald, hvis Domfældte under Eksekutionen gør Paastand herpaa.

Vekslens
Udlevering.

³⁾ I U. f. R. 1908. A. 526 (L. O. s. H. St. R. D.), hvor en Handlende, der som Vekselskyldner hæftede for en af A. til ham udstedt, forfalden Veksel, havde paa A.s Anmodning givet denne Penge til at indfri Vekslen med, men hvor A. ved en Fejltagelse for de modtagne Penge i vedkommende Bank indfrie en anden af ham udstedt Veksel, der var den Handlende uvedkommende, antoges det, at den Handlende, der af A. straks fik den fejlagtigt indfrie Veksel udleveret med Paategning om, at den var betalt af den Handlende, og som derefter rettidig lod den protestere hos A. paa Grund af manglende Betaling, efter Omstændighederne maatte betragtes som indtraadt i Bankens Rettigheder m. H. t. denne Veksel.

⁴⁾ Om U. f. R. 1882. 346 (S. & H. R. D.) se nedenfor under V. L. § 39. I. A. 2.

Konkursboet har Krav paa, at Vekslen forsynes med Paategning om stedfunden Udledning. Tilsvarende gælder om andre Boer. Kun naar Skyldneren (Boet) i Forvejen har Besiddelsen af Vekslen, bortfalder Kravet om dennes Udlevering. Er Vekslen blevet prolongeret, jfr. V. L. § 3. IV, gennem Udstedelse af ny Veksel, behøver Vekselskyldneren kun at betale mod Udlevering af baade den gamle og den nye Veksel⁵⁾; om fornødent gøres, maa den gamle Veksel mortificeres. Derimod har Skyldneren ikke i Almindelighed ved selve Prolongationen noget Krav paa, at den gamle Veksel udleveres ham, endsige i kvitteret Stand⁶⁾. Overfor godtroende Erhverver af Prolongationsvekslen kan Vekseldebitor ikke nægte Betaling, selvom Erhververen ikke er i Stand til at give ham begge Veksler. At Hovedskyldneren, der betaler ved Forfaldstid, ikke kan fordre Endössement i Stedet for Kvittering, følger af, at han er uberettiget til at viderendossere Veksler efter Indfrielsen, jfr. V. L. § 10. II. A. 2. og ovenfor under A.

2. Kræves Skyldneren for Protestomkostninger, maa han kunne forlange udleveret Protesten og Returregning, jfr. Grund-sætningen i V. L. § 54⁷⁾.

D. 1. Begrundelsen af V. L. § 38, Pkt. 1, findes i Vekselforpligtelsens Egenskab af Gældsbrevpligt, jfr. ovenfor under V. L. § 10. I. B. 2. Betalingsindsigelsen kan ikke gøres gældende overfor godtroende Erhverver, naar Kvittering ikke er paaført Vekslen, ejheller mod Sagsøgerens Protest under selve Vekselsagen⁸⁾.

2. Lader den betalende Hovedskyldner sig Vekslen udlevere i

⁵⁾ Se om U. f. R. 1893. 666 (S. & H. R. D.) ovenfor under V. L. § 21. II. A. 2.

⁶⁾ I U. f. R. 1886. 559 (H. R. D.) var den i Sagen omhandlede Veksel paa 1200 Kr. en Prolongation af 2 ældre Veksler paa 1000 og 200 Kr., og Indstævnte hævdede under Sagen — jfr. om dennes Udfald ovenfor under V. L. § 9. IV. 5 —, at de 2 ældre Veksler ikke var blevet ham udleveret ved Udstedelsen af den paastævnte Veksel, hvorfor han paastod, at Betalingen af det paastævnte Beløb maatte gøres afhængig af de 2 ældre Vekslers Udlevering. Sagsøgeren hævdede paa sin Side, at Indstævnte i hvert Fald ved den nye Veksels Udstedelse burde have forlangt de ældre udleveret, saa at han ikke senere efter saa lang Tids Forløb kunde gøre Betalingen efter den nye Veksel afhængig af deres Udlevering. Dommen udtalte, at de ældre Vekslers Udlevering maatte formodes at være sket ved den nye Veksels Udstedelse. Dommen indeholder ikke den Regel, at Vekseldebitor efter sket Prolongation har Bevisbyrden for, at den ældre Veksel ikke er udleveret ham. I U. f. R. 1904. A. 132 (S. & H. R. D.), jfr. nedenfor under Retsplejelovens § 444, udleveredes den ældre Veksel ikke Debitor ved Fornyelsen.

⁷⁾ Om U. f. R. 1884. 515 (L. O. s. II. St. R. D.) se nedenfor under V. L. § 54. IV. 2.

⁸⁾ Jfr. om Fraksis nedenfor under Retsplejelovens § 444.

ukvitteret Stand, er derved alligevel skabt en Formodning for, at Vekselkravene er bragt ud af Verden ved Betaling. Vekselbetaleren maa her kunne kræve Kvittering paaført, et Søgmaal, hvor Domsfuldbyrdelsen kan foregaa efter Retsplejelovens § 496, Stk. 1, Pkt. 2 (Fogdens Udfærdigelse af Kvittering). Dette Søgmaal falder udenfor Vekselprocessens Former.

3. Betaler Hovedskyldneren Vekslen uden overhovedet at fordre Vekslen udleveret, maa han, naar ikke særlige Omstændigheder in concreto medfører et andet Resultat, kunne anlægge civilt Udleveringssøgmaal, der fuldbyrdes efter Retsplejelovens § 495, jfr. § 496, Stk. 1, Pkt. 2. Han maa ogsaa efter Reglerne om urigtige eller bristende Forudsætninger kunne søge det erlagte tilbage.

II. Om Fortolkningen af V. L. § 38, Pkt. 2, gælder i det væsentlige tilsvarende til det ovenfor under I anførte. Af særlige Spørgsmaal skal fremhæves følgende: Delvis
Betaling.

1. Delvis Betaling foreligger, naar Vekselkreditor ikke faar alt, hvad han kan fordre som Følge af Ikke-Opfyldelsen, jfr. herved V. L. § 36. En ganske ringe Rentes Udeblivelse berettiger ikke Vekselejerens til at anse Betalingen som kun delvis Opfyldelse. Delvis Betaling vil ofte have sin Grund i Debtors Akkord.

2. Har Vekselkreditor faaet hele Vekselsummen dels af Hovedskyldneren, dels af en regrespligtig, maa han udlevere Vekslen til denne sidste, for at denne kan være i Stand til at gennemføre Regreskravet mod Hovedskyldneren.

3. V. L. § 38, Pkt. 2, kræver dels, at Afbetalingen paategnes Vekslen, dels, saafremt saadant forlanges, at særskilt Kvittering meddeles paa en Vekselkopi. D. W. O. § 39 hjemler ikke Krav paa, at Kvitteringen skal skrives paa en Kopi af Vekslen.

§ 39.

Naar Forfaldstid er kommen, er Vekslens Ihænde-haver berettiget til at kræve og oppebære Betaling for Vekslen, saafremt han ved Indholdet af dens Tekst eller ved en behørig sammenhængende og til ham fortsat Række af fuldstændige eller Blanko-Endossementer viser sig at være Vekslens Ejer. Den, som da indfrier Vekslen, er ikke pligtig at prøve Endossementernes Ægthed.

Den foreliggende Bestemmelse omhandler Veksel-skyldnerens Prøvelse af Vekselejerens Legitimation, naar Vekselejerens ved Forfaldstid kræver Betaling. Medens enhver Ihænde-haver af Vekslen anses beføjet til at kræve Akcept, jfr. herved Ordene i V. L. § 17, kan kun den efter V. L. § 39 legitimerede Vekselinde- Veksel-
ejerens
Legitima-
tion.

haver ved Forfaldstid kræve Betaling, og Vekselskyldneren kan kun til ham betale med Frigørelsesvirkning. Begrebet Legitimation er forskellig fra Begrebet den materielle Ret over Vekslen. Ved Spørgsmaalenes nærmere Behandling bør der sondres mellem Vekselskyldnerens Pligt og Ret til Legitimationsprøvelse.

**Skyldne-
rens
Prøvel-
sespligt.** I. Hvad Vekselskyldnerens Pligt til Legitimationsprøvelse angaar, er det af Betydning bestemt at afgrænse denne; thi iagttages Skyldneren ikke den ham paahvilende Pligt i Henseende til Legitimationens Prøvelse, frigøres han ikke for Vekselforpligtelsen gennem Betaling.

**Formel
Legitima-
tion.** A. Vekselskyldneren skal prøve Vekselindehaverens formelle Legitimation, d. v. s. om alle Endossementer opfylder de Betingelser, som V. L. Kap. 3 opstiller for formelt korrekte Endossementer, og om Endossementerne danner en formelt sammenhængende Række. I sidstnævnte Henseende mangler Loven en adækvat Formel til Afgrænsning af Vekselskyldnerens Prøvelsespligt. Dels omhandler V. L. § 39 nemlig ikke den formelle Legitimation ved Veksler, der i Regressen gennem Indfrielse omsættes »baglæns«, uden at der paaføres Vekslen nyt Endossement, og uden at Indfrieren udstryger sine Eftermænds Endossementer, jfr. V. L. § 55, og dels maa det som ovenfor under V. L. § 9. IV omtalt fastholdes, at ikke blot Endossementer, herunder Blankooverdragelser, overfører Rettighederne ifølge Vekslen, men at der ogsaa findes andre Overførelsesmaader. Resultaterne er følgende:

**Tekst og
Endosse-
menter.** 1. V. L. § 39 fremhæver, at Vekselindehaveren kan være legitimeret i Kraft af selve Vekslens Tekst. Dette gælder ved Navneveksler Remittenten og ved Blankoveksler, se nærmere ovenfor under V. L. § 5. III, Ihændeoverhaveren. Trassenten, der har modtaget Trassatens Akcept paa en Veksel, som er udstedt til en andens Ordre, men paa Grund af senere forandret Beslutning ikke er blevet afgivet til denne, har ikke uden videre Legitimation til selv at gøre Retten mod Akceptanten gældende. Remittentens Legitimation forstyrres ikke derved, at Trassenten som Blankogirant eller ved Endossement til Remittenten tillige sætter sit Navn paa Vekslens Bagside. Og det maa ogsaa antages, at senere Vekselihændeoverhaveres Legitimation ikke forstyrres ved, at saadanne overflødige Endossementer findes paa Vekslen¹⁾. Derimod

¹⁾ U. f. R. 1883. 308 (L. O. s. H. St. R. D.): A. trækker en Veksel paa B. til C.'s Ordre og paategner den samtidig bagpaa med sit Endossement in blanco. C. maa som Endossent senere indfri Vekslen og søger derefter B., der har akcepteret Vekslen. B. gør gældende, at da Endossementsrækken gennem det Veksel af A. paaførte Blankoendos-

afbrydes Legitimationskæden, naar Akceptantens Underskrift findes i Form af et Blankoendossement over det første Endossement. Dernæst fremhæver V. L. § 39, at Vekselhænderen kan være legitimeret ved en behørig sammenhængende og til ham fortsat Række af fuldstændige eller Blankoendossementer. Ethvert Endossement maa herefter hidrøre fra den, paa hvem det foregaaende lyder. Ved Prøvelsen heraf kan man ikke fordr absolut nøjagtig Overensstemmelse. Mindre Afvigelser er uskadelige, naar de ikke vækker begrundet Tvivl om Identiteten. Eksempelvis er den formelle Legitimationskæde ikke brudt, selvom et Fornavn et Sted er forkortet, et andet Sted skrevet fuldtud, eller stavet forskelligt to forskellige Steder (Karl—Carl), eller hvor der et Sted kun er angivet eet Fornavn, et andet Sted flere, eller hvor der forekommer uvæsentlige Forskelligheder i Betegnelserne af Efternavnet. Herom maa gælde tilsvarende som ovenfor under V. L. § 21. II. A. 4. b udviklet²⁾ Flere umiddelbart efter hverandre følgende, paa samme Endossatar lydende Endossementer fra samme eller forskellige Endossenter afbryder ikke den formelle Legitimationskæde. Blankoendossement lyder paa enhver³⁾. Derfor kan ogsaa enhver udstede det efter et Blankoendossement følgende Endossement. Hvis Vekselejerer, der har villet udfylde sidste Blankoendossement, fejlagtigt i Stedet herfor udfylder et foregaaende Blankoendossement med sit Navn, kan han ikke gøre Vekselregres gældende mod sidste Blankoendossent, idet denne, hvis han indløste Vekslen, ikke vilde være legitimeret overfor vedkommende foregaaende Blankoendossent; derimod er Vekselejerens Legitimation overfor den, der har underskrevet det urigtigt udfyldte Endossement, og alle tidligere Formænd ikke gaaet tabt ved den begaaede Fejl. Endossementernes Tids- og Stedsdateringer er uden Betydning ved Afgørelsen af Legitimationsspørgsmaalet.

2. Uomtalt af V. L. § 39 er derimod, at den regrespligtige efter **Indfrielse**, selv at have indløst Vekslen under Regressen uden videre er legitimeret til selv at indtale Vekselfordringen. Besiddelsen af Veks-

sement straks fra Begyndelsen maa anses brudt, savner C. Legitimation efter V. L. § 39. B.'s Indsigelse blev ved Dommen forkastet.

²⁾ I U. f. R. 1885. 215 (S. & H. R. D.) lød et Endossement paa »Messrs. Lloyds & Co.« som Endossatar og det paafølgende Endossement paa »Lloyds Barnetts & Bosanquets Bank« som Endossent; men da det i Stævningen — Sagsøgte, d. v. s. Akceptanten, jfr. nærmere under V. L. § 22. I. 1 og § 85. I. B. 2, udeblev — var assereret, at førstnævnte Betegnelse var en almindelig benyttet Forkortelse af Bankens Navn, ansaas Vekselejerens Legitimation fyldestgørende efter V. L. § 39.

³⁾ Om U. f. R. 1901. 130 (G. K. D.) se ovenfor under V. L. § 12. I. B. 2.

len og Protestdokumentet i Forbindelse med den Omstændighed, at han paa Vekslen staar som regresforpligtet, er tilstrækkelig Legitimation. Indfrielsen kan efter V. L. § 55 udstryge de efterfølgende Endossementer; men der staar i Bestemmelsen intet om, at han for at være legitimeret behøver at gøre det⁴⁾. Den her

⁴⁾ I det i U. f. R. 1882. 346 (S. & H. R. D.) omtalte Tilfælde, hvor Akceptanten af Trassenten sagsøgte til Veksels Indfrielse, men udeblev, dømtes Akceptanten efter Paastanden, der ansaas hjemlet ved den fremlagte Veksel, uanset at det af Trassenten paategnede Endossement til Tredjemand, fra hvem Trassenten havde indløst Vekslen, ikke var overstreget. Betalingen betingedes ved Dommen af, at Vekslen med Protest og Rekambio-Regning udleveredes i kvitteret Stand, jfr. V. L. § 38. I. C. 1. Om Betydningen af Dommen i U. f. R. 1885. 311 (L. O. s. H. St. R. D.), hvori omtales et ikke udstrøget Endossement, et udstrøget Endossement og en udstrøget Kvitteringspaategning, se nedenfor under E. Dommen i U. f. R. 1885. 369 (G. K. D.), hvor Vekslen var forsynet med et ikke senere overstreget Endossement fra Sagsøgeren til en Endossatar, af hvem den foretagne Protestforretning var optaget, er ligeledes en Udeblivelsesdom, hvorved Sagen afvistes som ikke behørigt deduceret, idet Sagsøgeren end ikke havde paaberaabt sig, at og paa hvilken Maade han paany var blevet Ejer af Vekslen. Dommen udtalte dog, at den blotte Ihænde-havelse af Vekslen ikke under de anførte Omstændigheder kunde anses som tilstrækkelig Legitimation til at indtale dens Paalydende. Under Vekselsagen i U. f. R. 1886. 285 (S. & H. R. D.) frifandtes den indstævnte under Sagen udeblivende Akceptant af Vekslen, da der, skønt den som Sagsøger optrædende Trassent angav, at Vekslen var gaaet ubetalt tilbage til ham, paa Vekslen stod et uudslettet Endossement af Sagsøgeren, og da Vekslen saas at være protesteret, men Protesten ikke var fremlagt, hvorfor Sagsøgeren ikke skønnedes ved det fremlagte at være legitimeret til at kræve Vekslen betalt. I U. f. R. 1886. 603 (L. O. s. H. St. R. D.) blev Akceptanten af Vekselsindløseren — Trassenten — efter sædvanlig Protest de non solutione sagsøgt til Veksels Indfrielse. Sagen afvistes under Indstævntes Udeblivelse som ikke behørigt deduceret, da det fremgik af Vekslen, at det af Remittenten Vekslen paategnede Endossement endnu fandtes paa Vekslen, medens et senere Endossement var overstreget. Ved Dommen i U. f. R. 1886. 782 (V. L. O. R. D.) ansaas Remittenten ifølge to trasserede Veksler kompetent til at kræve Betaling hos Akceptanten, uanset at Remittenten havde forsynet Vekslerne med uudslekkede Endossementer til Trassenten, idet Remittentens Ihænde-havelse af Vekslerne, der iøvrigt ikke havde været endosserede og saaledes maatte antages ikke at have været i andres Besiddelse, maatte anses at afgive fornøden Legitimation i saa Henseende. I U. f. R. 1887. 742 (S. & H. R. D.) frifandtes den udeblivende Akceptant, da to paa Vekslen staaende Endossementer ikke kunde anses som overstrøgne ved de over samme anbragte svage Blyantstreger, hvorfor Sagsøgeren — Trassenten — ikke kunde anses at have Legitimation til Vekslen. Under Vekselsagen i U. f. R. 1889. 882 (S. & H. R. D.) frifandtes den udeblivende Akceptant, idet Vekslen bar et uudslettet Endossement fra Sagsøgeren — Trassenten »til egen Ordre« — til en Tredjemand, og idet Sagsøgeren end ikke havde hævdet at have indfriet Vekslen, medens den fremlagte Returregning ikke

omtalte Legitimation (Regrespligt + Besiddelse af Veksel og Protestdokument) gælder imidlertid kun, naar Indfrielsen er

var stilet til Indstævnte, men til en ikke under Sagen optrædende Person. Om U. f. R. 1889. 1026 (S. & H. R. D.) se nedenfor under 4. I U. f. R. 1896. 559 (S. & H. R. D.) og 1292 (S. & H. R. D.) sagsøgte den oprindelige Vekselskreditor, som angav at have indløst Vekslen, der var protesteret de non solutione, Akceptanten (Udstederen af egen Veksel); men denne, som ikke gav Møde, frifandtes, da de paa Vekslen værende Endossementer ikke var overstreget, og det saaledes ikke af Vekslen fremgik, at Sagsøgeren var Vekselejer. I U. f. R. 1899. 489 (S. & H. R. D.), hvor Akceptanten sagsøgte af den indfriende Trassent af en de non solutione protesteret Veksel hedder det: »Da Endossementerne paa den fremlagte Veksel delvis ikke er overstregede, kan Sagsøgeren ikke anses som berettiget til at indtale Vekslen, hvorfor Indstævnte vil være at frifinde, i alt Fald for Tiden . . .«. Dommen statuerede herefter Frifindelse for Tiden. Ved Dommen U. f. R. 1899. 1008 (S. & H. R. D.) tilpligtedes Vekseldstederen, der ikke lod møde under Sagen, at indfri Vekslen ved Betaling til Sagsøgeren, til hvem Vekslen var udstedt, skønt der paa den stod forskellige uudslettede Endossementer, under Henvi-
ning til, at Vekslen saas at være endosseret til en Bank, som havde ladet den protestere og derefter »uden Obligo« havde endosseret den til en Sagfører, og at denne Sagfører var mødt under Sagen for Sagsøgeren og havde bemærket, at dette sidste Endossement til ham var sket for at sætte ham i Stand til at inkassere Vekslen til Fordel for Sagsøgeren, til hvem Vekslen var gaaet tilbage, jfr. ovenfor under V. L. § 16. II. C. 2. Om U. f. R. 1903. A. 45 (S. & H. R. D.) se ovenfor under V. L. § 21. II. A. 4. b. I U. f. R. 1904. A. 564 (L. O. s. H. St. R. D.) frifandtes en Vekselsakceptant, som efter sket Protest de non solutione af Veksels-trassenten sagsøgte til Veksels Indfrielse, men ikke gav Møde, da Vekslen bar ikke udslettede Endossementer, og Trassenten end ikke havde assereret, at han havde indfriet Vekslen; Trassenten var derfor ikke legitimeret som Vekselejer. U. f. R. 1905. A. 194 (G. K. D.): Den protesterede Veksel bar overstreget Endossement; Vekselejeren (Trassenten) herefter legitimeret. I U. f. R. 1906. A. 67 (L. O. s. H. St. R. D.) frifandtes den udeblivende Indstævnte, idet Vekslen bar Sagsøgerens ikke overstregede Endossement til en Bank. I U. f. R. 1906. A. 356 (L. O. s. H. St. R. D.) dømtes derimod den udeblivende Indstævnte, skønt Vekslen bar Sagsøgerens ikke overstregede Endossement, da det i Stævningen var gjort gældende, at Vekslen var indfriet af Sagsøgeren. I U. f. R. 1907. A. 510 (L. O. s. H. St. R. D.) bar Vekslen et uudslettet Endossement til en Bank, og Sagsøgeren — Remittenten — havde end ikke assereret, at han havde indfriet Vekslen; Sagen afvistes under Indstævntes Udeblivelse som ikke behørigt deduceret. U. f. R. 1909. A. 85 (L. O. s. H. St. R. D.): En Arrest, foretagen i Henhold til to af Rekvirenten paa Rekviritus trukne og af denne akcepterede Veksler, fandtes lovlig gjort, skønt Vekslerne ved Arrestens Foretagelse havde baaret et ikke overstreget Endossement fra Rekvirenten til N. N.. Rekvirenten gjorde nemlig gældende, at det skyldtes en Fejltagelse, at Endossementet ikke var overstreget, og Formodningen fandtes at være for, at Rekvirenten som Ihænde-
haver af Vekslerne med tilhørende Protester var rette Ejer af Vekslerne. Om U. f. R. 1910. A. 47 (L. O. s. H. St. R. D.) se ovenfor under V. L. § 16. II. C. 2.

sket pligtmæssigt, efter at Regressen er begyndt. Den finder saaledes ikke Anvendelse, naar Vekslen indløses før Forfaldstid eller efter Forfaldstid, men før Protest er sket, eller saafremt Veksellindløserens Navn ikke staar paa Vekslen⁵⁾ eller vel staar paa Vekslen, men med Tilføjende »uden Obligo« eller lgn. Har den regrespligtige ved sit Endossement tilføjet »uden Protest« eller lgn., er den omtalte Legitimation derimod tilstede, selvom der ikke er optaget Protest; thi Indfrielsen er desuagtet i saa Fald sket pligtmæssigt.

3. Er Vekslen derimod indfriet udenfor Regressen — altsaa i de ovenfor under 2 omtalte Tilfælde, hvor den sammesteds angivne Legitimationsregel fandtes uanvendelig —, maa det maaske som ovenfor under V. L. § 10. II. C. berørt kræves, at efterfølgende Endossementer i Medfør af V. L. § 55 er udstrøgne. Nogle mener dog her, at Indfrielsen og altsaa Besiddelsen af Vekslen i sig selv er Legitimation nok⁶⁾.

I den ved ovennævnte Praxis angivne Hovedlinje er der imidlertid senere sket en Retningsændring. Den efter Generalvotering afsagte, i U. f. R. 1912. A. 812 (L. O. s. H. St. R. D.) omhandlede, Afgørelse angaar et Tilfælde, hvor Vekslen bar et uudstrøget Endossement fra Sagsøgeren til en Bank, og hvor Sagsøgeren ikke i Stævningen havde anført eller paa anden Maade oplyst, at han trods Endossementet var Vekslejer; Sagsøgte udeblev, men dømtes til at betale Vekslen. Den saaledes angivne Kurs er fulgt i U. f. R. 1918. A. 614 (L. O. s. H. St. R. D.), hvor Sagsøgeren, skønt Vekslerne var forsynet med Endossementer til en Bank, uden at disse Paategninger var overstreget, og skønt han ikke udtrykkeligt havde anført, at han havde indfriet Vekslerne, fandtes tilstrækkeligt legitimeret til at indtale disse, da det af Vekslerne fremgik, at han tidligere havde været Ejer af dem.

⁵⁾ Jfr. saaledes U. f. R. 1916. A. 477 (G. K. D.), hvor A. havde udstedt en egen Veksel til B., der havde givet Blankoendossement til C., som derefter gav fuldstændigt Endossement til D., der endelig kvitterede Vekslen, hvorefter E., hvis Navn ikke fandtes paa Vekslen, sagsøgte A. i Henhold til Vekslen, paa hvilken Endossementet til og Kvitteringen fra D. var overstreget; Sagen afvistes under Indstævntes Udeblivelse som ikke behørigt deduceret, jfr. herved ovenfor under V. L. § 12. I. B. 2.

⁶⁾ I U. f. R. 1890. 246 (S. & H. R. D.) havde A. udstedt egen Veksel til B., der bortendosserede Vekslen til C., hvilket Endossement under Sagen, hvor B. hævdede, at han havde indfriet Vekslen fra C., stod uudslettet. A. udeblev under Sagen. Da Vekslen imidlertid antoges ikke at være bleven protesteret, og det end ikke var hævdet af Sagsøgeren, at den var blevet forevist til Betaling for Vekseludstederen, og da Sagsøgeren derfor ikke kunde anses at have været forpligtet til i sin Egenskab af Endossent at indfri Vekslen, kunde Sagsøgeren, hvis Endossement paa Vekslen som nævnt var uudslettet, ikke anses legitimeret til at indtale denne, og Indstævnte frifandtes derfor. I U. f. R. 1903. A. 85 (S. & H. R. D.) havde en Endossent anlagt Vekselsøgsmaal mod Akceptanten af to Veksler, der var forfaldne, men ikke proteste-

4. V. L. § 39 kan vistnok efter det ovenfor under 2 og 3 anførte ejheller antages at udelukke, at den Person ifølge Endossementsrækken er legitimeret, hvis Endossement hidrører ikke fra en netop foranstaaende Endossatar, men fra saadanne Personer, som staar paa Vekslen som regrespligtige. Thi den, der paa den »baglæns« løbende Veksel staar som regrespligtig, er ikke blot berettiget til selv, uden noget nyt Endossement til sig selv og uden at udstryge de efterfølgende Endossementer, at gøre Vekslen gældende, men han kan ogsaa videreendossere den og det formentlig i samme Skikkelse, i hvilken han har modtaget den⁷⁾.

5. D. W. O. § 36 — der svarer til V. L. § 39 — indeholder følgende Sætning: »Udstrøgne Endossementer anses ved Legitimationens Prøvelse som uskrevne«. Denne Regel er med Vilje ikke optaget i V. L. § 39, idet den tildels hviler paa en urigtig Forudsætning. Den vil passe, saafremt Vekselejerer i Tilfælde af paatænkt Overdragelse forsyner Vekslen med Endossement og atter udstryger dette, og den vil passe, hvor Udstrygning finder Sted i Henhold til V. L. § 55. Derimod kan Endossementer, som er udstrøget i Henhold til V. L. § 49, Stk. 2, ikke anses som uskrevne. Og der vil ogsaa kunne tænkes en Række andre Tilfælde, hvor udstrøgne Endossementer maa medregnes ved Bedømmelsen af Legitimationen. Alt i alt maa Spørgsmaalet undergives en konkret Undersøgelse i hvert enkelt Tilfælde. — At Endossatarens Navn udstryges, gør ikke det fuldstændige Endossement til et Blankoendossement, medmindre Udstrygningen sker af Endossenten før Vekslens Overleverelse, jfr. ovenfor under V. L. § 12. I. B. 2. Er derimod kun uvæsentlige Ord i Endossementsformelen udstrøget, kan dette ikke have anden Betydning, end om de fra først af havde manglet.

6. V. L. § 39 lader endelig Rum aabent for Legitimationsformer udenfor Tilfælde af Endossement. Forsaavidt der er

Cession
m. m.

rede. Endossenten havde efter sin Forklaring faaet dem overgivet af Trassenten, efter at denne havde indfriet dem ved Betaling til den sidste Endossatar paa Endossentens Vegne. Alle senere Endossementer og sidste Endossatars Kvitteringspaategning var overstreget. Akceptanten dømtes til at indfri Vekslerne, idet det erklæredes for uden Betydning for Sagen, hvorledes Forholdet maatte have været mellem Trassenten og Akceptanten, og hvorledes det iøvrigt maatte forholde sig med den ikke af Akceptanten foretagne Indfrielse af Vekslerne.

⁷⁾ Se dog U. f. R. 1889. 1026 (S. & H. R. D.), hvor Solavekslen var udstedt af A. til B., endosseret af B. til C. og af C. til D., af denne protesteret de non solutione og af C. transporteret til E., der sagsøgte A., som udeblev. Da Endossementet fra C. til D. ikke var udslettet, fri fandtes Sagsøgte.

Tale om Cession, følger det af dansk Rets Regler om Gælds-breve, at Cessionaren under Betingelser, der svarer til de for Endossataren i V. L. § 39 foreskrevne, er legitimeret, jfr. herved ovenfor under V. L. § 9. IV. 2. For saa vidt angaar Universal-sukcession, jfr. herved V. L. § 9. IV. 3, maa Hullet i Legitima-tionskæden udfyldes ved Beviser for Sukcessionen. Erkender Indklagede Sukcessionen, er dermed Sagen i Orden. I modsat Fald kan man ikke kræve, at Vekslen skal have nogen embeds-mæssig Attestation eller Paategning om Sukcessionen. Beviset maa her føres paa sædvanlig Maade, og praktisk set vil i en Række Tilfælde den embedsmæssige Attestation — Udskrift af Skifteretsprotokollen, Aktieselskabs- eller Firmaregister o. s. v. — være det hensigtsmæssige og sikreste Bevismiddel. En Med-interessant, der ved det ansvarlige Firmas Opløsning har ind-løst Vekslen som personlig hæftende Interessent, er som saadan ikke legitimeret gennem det paa Selskabet lydende Endosse-ment. Angaaende Prokuraendossement maa henvises til Udvik-lingen ovenfor under V. L. § 16. Her skal kun fremhæves føl-gende: At der findes Prokuraendossementer, udstrøgne eller ikke udstrøgne, paa en Veksel, afbryder ikke Legitimationskæ-den. Har en Prokuraendossatar endosseret Vekslen per procura, er han ikke mere legitimeret som Prokuraendossatar; legitime-ret er den første Prokuraendossent og den sidste Prokuraendos-satar; saaledes ogsaa, naar Prokuraendossataren har videreendosseret Vekslen ved egentligt Endossement; thi dette gælder kun som Prokuraendossement.

7. Mangler Vekselindehaveren Legitimation, saaledes som denne er beskrevet ovenfor under 1—6, udelukker dette ikke, at en anden vilde være legitimeret, hvis han var Vekselindehaver. Den Person, ved hvem Legitimationskæden standser, kan gøre Vekselretten gældende, saafremt han er i Besiddelse af Vekslen. At Legitimationskædens Afbrydelse ogsaa har Betydning for Retsvirkningen efter V. L. § 14 er udviklet under V. L. § 14. I. 2.

**Identitets-
prøvelse.** B. Vekselskyldneren maa endvidere prøve Præsidentens Identitet med den Person, paa hvem den formelle Legitimation lyder. Det er ikke tilstrækkeligt, at hvemsomhelst præsenterer en Veksel lydende paa Navnet Hermann Bötger; men det maa virkelig ogsaa være en Herr Hermann Bötger, der præsenterer Vekslen. Der maa dog opstilles en Formodning om Præsidentens Identitet med den formelt legitimerede, saaledes at Indkla-gede maa føre Modbevis. Tilstrækkelig Prøvelse vil det i hvert Fald være, hvis Vekselskyldneren forlanger at se Præsidenten i Besiddelse af Breve lydende paa den formelt legitimeredes

Navn. Foreligger mistænkelige Omstændigheder, eksempelvis Tegn, der kunde tyde paa begaaet Tyveri, udvides Vekselskyldnerens Prøvelsespligt. Ved Blankoveksler eller Veksler med sidste Endossement in blanco bortfalder ethvert Krav til Identitetsprøvelse.

C. V. L. § 39, Pkt. 2, fritager udtrykkeligt Vekselskyldneren for enhver Pligt til at prøve Endossementernes Ægthed. Skyldneren behøver hverken at prøve Ægtheden af det sidste eller de foregaaende Endossementer. Om han har nogen Ret til Prøvelse, se nedenfor under II. 2. I Tilfælde af ond Tro, d. v. s. Forsæt eller grov Uagtsomhed, har Debitor derimod Prøvelsespligt. Et dertil sigtende Forbehold udgik under Veksellovens Forarbejder som selvfølgelig, jfr. ogsaa V. L. § 76. Er der særlige Omstændigheder, som maa vække Mistanke om Forfalskning — eksempelvis Rasur — eller Tyveri — eksempelvis Præsidentens Person —, bør Debitor, forinden han betaler, for at være i god Tro anstille nærmere Undersøgelse. Til Forstaaelse af Begrebet god Tro maa endvidere bemærkes, at V. L. § 76 begrænser den i V. L. § 39 nævnte Prøvelsespligt for Debitor, saaledes at den kun gælder saadanne Fejl, der, om de virkelig er tilstede, ialtfald burde have været kendt af Vekselejerer selv. Saa langt sidste Endossatars gode Tro rækker, er ogsaa Debitor afskaaret fra Indvendinger mod Legitimationens materielle Side (Ægtheden) — tilsvarende gælder det nedenfor under D. omhandlede Spørgsmaal. Der paahviler saaledes Debitor en dobbelt Bevisbyrde: han maa ikke alene bevise den materielle Mangel, men ogsaa den legitimeredes onde Tro paa Retserhvervens Tid. God Tro m. H. t. Spørgsmaalet om den materielle Legitimation angaar kun den sidst legitimerede Vekselindehavers Erhvervelse af Vekslen; grundet Mistanke om et tidligere Endossements Falskhed er altsaa ikke i sig selv tilstrækkelig til at begrunde Ret til Nægtelse af Betaling.

D. Endelig behøver Vekseldebitor ikke at prøve Vekselpræsidentens materielle Legitimation, d. v. s. det Spørgsmaal, om der til Grund for den formelle Legitimationskæde ligger retligt gyldige og virksomme Overførelsesakter, eksempelvis om Firmategning eller Underskrift af Aktieselskabsbestyrelse er sket overensstemmende med Selskabskontrakterne eller de offentlige Registre, om Præsidenten er fallit — selvom Konkursen er bekendtgjort, paahviler ingen Prøvelsespligt den godtroende Vekseldebitor — eller umyndiggjort. Derimod fritages Vekseldebitor ikke for den almindelige Prøvelse af, om Vekselpræsidenten er mindreaarig. Forudsætningen er overalt, at Vekseldebitor er

Falsk.

Materiel
Legitimation.

i god Tro, i hvilken Henseende ganske kan henvises til det under C anførte.

Fuldmagt. E. Paastaar Præsidenten kun at være Fuldmægtig, bliver det Mandantens Adkomst, der skal prøves efter V. L. § 39. Ved Spørgsmaalet om Fuldmagtens Rigtighed er de sædvanlige civilretlige Regler vejledende, jfr. herved L. 242. 8. Maj 1917 Kap. 2. Det maa navnlig fremhæves, at Indehaveren af en behørigt kvitteret Veksel anses bemyndiget til at modtage Betaling; om Prøvelsen af en saadan Kvitterings Ægthed maa tilsvarende gælde som ovenfor under C. m. H. t. Endossementer anført⁸⁾. Om Prokuraendossement henvises til ovenfor under A. 6. Prokuraendossatøren kan kvittere i eget Navn.

Skyldnerens Prøvelsesret. II. Hvad dernæst Vekselskyldnerens Ret til Legitimationsprøvelse angaar, da strækker den sig til alle Betingelserne for en retsgyldig Overførelse af Vekslen. Se herom V. L. § 9 og det der anførte.

⁸⁾ U. f. R. 1883. 17 (S. & II. R. D.): I et Tilfælde, hvor en Veksel, efter at Trassatus havde nægtet Betaling, da Vekslen forsynet med sidste Veksleendossatars Kvitteringspaategning ved Forfaldstid gennem Notarius publicus præsenteredes ham til Betaling, og efter at Protest de non solutione var optaget, var blevet indfriet af Trassenten, men hvor Trassatus senere havde indfriet Vekslen, da den præsenteredes ham af en Tredjemand, der ingen Legitimation havde til at modtage Betalingen, ansaa Trassatus desuagtet som havende betalt de Varer, for hvilke Vekslen var trukket, idet han maatte være berettiget til imod Veksels Udlevering at betale til enhver Ihænde-haver, eftersom Vekslen indeholdt sidste Veksleendossatars Kvittering uden nogen Paategning om derefter at være overdraget til eller indfriet af nogen anden. Heri kunde det ikke gøre nogen Forandring, at nævnte Ihænde-haver, da Trassatus indfrieede Vekslen, havde paategnet denne en Kvittering fra sig selv. Det fremgik af Sagen i U. f. R. 1884. 855 (L. O. s. H. St. R. D.), at Sagsøgerne, til hvem Vekslen oprindelig var udstedt, havde endosseret denne til en Bank, af hvem den derefter var blevet forsynet med Paategning om at være betalt, uden at denne Paategning indeholdt noget om, at Betalingen var erlagt af Sagsøgerne, ligesom disse ej heller i Stævningen havde hævdet, at dette havde været Tilfældet, eller iøvrigt angivet, med hvilken Hjæmmel de indtalte Vekslen. I U. f. R. 1885. 311 (L. O. s. H. St. R. D.) var en Solaveksel udstedt af A. til B., af denne bortendosseret in blanco, af C. atter forsynet med Endossement til D. og af denne til E., der paategnede Veksels Kvittering. Endossementet fra D. til E. og dennes Kvittering var atter overstreget. C. sagsøgte A., som udeblev. Dommen udtalte, at da det ikke af det fremlagte kunde ses, at Vekslen tilhørte C., og da det ikke af C. var paastaet, at han havde indfriet Vekslen, vilde Sagen som ikke tilstrækkeligt deduceret være at afvise. Dommen er altsaa en Udeblivelsesdom, der væsentlig lægger Vægt paa utilstrækkelig Sagsfremstilling fra Sagsøgerens Side. Om U. f. R. 1908. A. 526. (L. O. s. H. St. R. D.) henvises til ovenfor under V. L. § 38. I. A. 4.

1. Først og fremmest har Skyldneren Ret til at prøve den formelle Legitimationskæde. At han ogsaa har Pligt dertil, er udviklet ovenfor under I. A.

2. Dernæst har han Ret til at prøve Præsentantens Identitet, Endossementernes Ægthed, den materielle Legitimation og Fuldmagtsspørgsmaalene, jfr. ovenfor I. B—E. Bevisbyrden for Mangler i disse Henseender paahviler imidlertid Vekseldebitor⁹⁾, og som ovenfor under I. C, jfr. D, anført strækker hans Bevispligt sig ogsaa til Vekselpreasantantens subjektive Forhold, jfr. V. L. § 76. Svinger Debtors rettidige Opfyldelse af den omtalte Bevisbyrde, kommer han i Mora ved ikke at betale.

III. 1. Reglen i V. L. § 39 om Vekselihænderens Legitimation til at kræve Betaling, gælder efter Bestemmelsens egne Ord kun ved Betaling, naar Forfaldstid er kommet, jfr. herved ovenfor under V. L. § 36. I. A. 1. Den er uanvendelig, forinden Forfaldstid er kommet; i saa Fald gælder V. L. § 40, hvorefter Vekseldebitor betaler paa egen Risiko.

**Betaling
efter For-
faldstid.**

2. Naar V. L. § 39 bruger Udtrykket: »Den, som da indfrier Vekslen«, er herved tænkt paa Hovedskyldneren, jfr. om dette Begreb ovenfor under V. L. § 38. I. A. Bestemmelsen maa imidlertid være analogt anvendelig paa de regrespligtiges Indfrielse af Vekslen, baade efter Reglerne i V. L. Kap. 8 og V. L. § 29.

3. Den i det foregaaende omhandlede Legitimation er ogsaa afgørende dels for den ydre Legitimation til at optage Protest dels for Legitimationen til at overdrage Vekslen videre.

§ 40.

Indfries en Veksel før Forfaldsdag, og viser det sig senere, at Betalingen er erlagt til en uretmæssig Ihænder, svarer den, der indfrie Vekslen, for deraf følgende Skade.

Reglen danner et Supplement til V. L. § 39 og bestemmer, at Betaling før Forfaldstid til uretmæssig Vekselihænder sker paa Vekselskyldnerens egen Risiko.

**Betaling
før For-
faldstid.**

OTTENDE KAPITEL.

Om Regres paa Grund af manglende Betaling.

§ 41.

Vil Vekselejerer bevare sin Ret til Regres for manglende Betaling mod Trassenten og Endossenterne, skal han forevise den

⁹⁾ I U. f. R. 1899. 260 (S. & H. R. D.), hvor Udstederen af en egen Veksel under en Sag til Indfrielse af Vekslen havde bestridt Ægtheden og Rigtigheden af det paa Vekslen tegnede Endossement til Sagsøgeren, blev han dømt efter dennes Paastand, da der ikke var fremkommet noget, som med Føje kunde vække Tvivl om Endossementets Ægthed.

forfaldne Veksel, hvad enten den forud er akcepteret eller ikke, til Betaling for Trassaten og, hvis denne ikke erlægger fuld Betaling, optage Protest (de non solutione) paa Forfaldsdagen eller senest paa anden Søgnedag efter denne. Saadan Forevisning og Protest er dog uforuden, saafremt Protest for manglende Akcept forud er optagen samt derhos Vekslen er indfriet overensstemmende med § 29 eller Sag i Medfør af samme Paragraf rejst til dens Betaling.

Regres for manglende Betaling. I. A. Regres paa Grund af manglende Betaling mod Vekseldstederen og Endossenterne er betinget af Præsentation af Vekslen til Betaling og Protest de non solutione¹).

1. Der menes Regres paa Grund af manglende Betaling. Om Regres for manglende eller ikke betryggende Akcept henvises til V. L. Kap. 6.

2. Der menes dernæst Regres mod Udsteder og Endossenter. Om Akceptanten handler dog særlig V. L. §§ 43—44.

Forevisning og Protest. 3. a. Det opstilles som en Betingelse for Regressen, at Præsentation og Protest har fundet Sted. Dette maa forstaaes saaledes, at man ikke behøver at bevise, at Vekslen er præsenteret og dernæst protesteret, men gennem Protesten maa Præsentationen og Betalingens Udeblivelse godtgøres. Dette stemmer med den sædvanlige Forstaaelse af V. L. § 41, der antages at lade det være nok, hvis blot Præsentation finder Sted paa Protestfristens sidste Dag. Ogsaa i det af V. L. § 42 omhandlede Tilfælde antages det, at Præsentation gyldigt kan ske paa den anden Søgnedag efter Vekslens Forfaldsdag. Om Begrebet Præsentation til Betaling henvises til ovenfor under V. L. § 32. I. A. Om Betalingsstedet henvises til ovenfor under V. L. § 1. I. F. Vekslen maa, hvad enten den forud er akcepteret eller ikke, præsenteres af Kreditor hos Debitor, en Regel, der afviger fra den sædvanlige civilretlige, at Betaling finder Sted paa Kreditors Bopæl. Protesten er, som nævnt, Bevismiddel, men ogsaa, som ligeledes nævnt, en *conditio sine qua non*, en Solennitetsakt, saaledes at det *ex officio* vil være at prøve ikke blot, om Protest har fundet Sted, men ogsaa, om den har fundet Sted paa foreskrevne Maade.

b. At det er Kreditor vanskeligt eller endog umuligt at optage Protest, er i Almindelighed ikke tilstrækkelig Grund til at fri-

¹) Om U. f. R. 1904. A. 56 (L. O. s. H. St. R. D.) se nedenfor under V. L. § 80 I. 1. U. f. R. 1913. A. 25 (L. O. s. H. St. R. D.): Vekselsag mod Trassenten afvist *ex officio*, da behørig Protest *de non solutione* ikke var godtgjort, jfr. herved om U. f. R. 1904. A. 27 (L. O. s. H. St. R. D.) nedenfor under V. L. § 43. I. A. 2.

tage ham for Pligten til at optage og gennemføre Protest. Undtagelser fra denne Hovedregel kan kun anerkendes ifølge V. L. §§ 91—92.

c. Er Protestoptagelse i og for sig overflødig, fordi det paa Forhaand er givet, at Trassaten ikke betaler, paahviler det alligevel Vekselkreditor at gennemføre Protestoptagelse. Eksempler paa saadanne Tilfælde er: Trassatens forudgaaende Betalingsnægtelse, hans Død, Sindssygdom, Konkurs eller Fraværelse, at der allerede er optaget Protest for manglende eller ikke betryggende Akcept — se dog om en Undtagelse herfra V. L. § 41, Pkt. 2, nedenfor under II — eller endelig falsk Akcept²⁾.

d. En Undtagelse fra Nødvendigheden af Protest, men ikke Præsentation, danner V. L. § 42.

e. Saafremt Protestdokumentet bortkommer, skulde Regresen efter V. L. § 54, der kræver Udlevering af Protesten til den betalende Regresskyldner, være tabt. Det maa dog antages, at en af Notarius bekræftet Udskrift af Notarialprotokollen er tilstrækkelig, jfr. herved Vekselproceslovens § 10, Pkt. 5. Derimod er Mortifikationsreglerne i V. L. Kap. 11 uanvendelige paa Protestdokumentet.

B. 1. Protestfristen, jfr. herved ovenfor under A. 3. a, er bestemt til to Søgnedage efter Forfaldsdagen, altsaa ialt, Forfaldsdagen iberegnet, 3 Dage³⁾.

2. Om den nøjagtige Tid paa Dagen for Protestoptagelse gælder V. L. § 89.

²⁾ I U. f. R. 1894. 108 (L. O. s. H. St. R. D.) og 110 (L. O. s. H. St. R. D.) omhandles Veksler, der paa Forfaldsdagen var anmeldte i Trassentens Konkursbo — Trassenten var tillige Endossent —, men uden at være protesterede de non solutione. Vekselretten statueredes at være tabt overfor Boet. Om Vekselejernes Paastand hedder det i førstnævnte Dom, der angaar en domicilieret Veksel: Citanterne (Sagsøgerne) gør principaliter gældende, at Optagelse af Protest i det foreliggende Tilfælde maatte være uforuden, da de eneste Personer, til hvilke de kunde holde sig om Vekslens Betaling, nemlig Akceptanten og Trassenten, var komne under Konkurs, inden den forfaldt, da Akceptantens Konkurs var Trassenten bekendt før Forfaldsdagen, og da Anmeldelsen som sket paa Forfaldsdagen overfor Boet maa have samme Retsvirkning som en Protest. Disse Grunde findes dog ikke tilstrækkelige til at tilsidesætte Forskriften i V. L. § 43, jfr. § 41, om Nødvendigheden af Protest som Betingelse for at kunne søge Regres hos nogen forudgaaende Endossent, og det maa saaledes antages, at Citanterne ikke har bevaret deres Vekselret mod Endossenten (Trassenten) eller dennes Bo. Om Sagsøgernes subsidiære Paastande og U. f. R. 1895. 276 (H. R. D.) og 277 (H. R. D.) henvises til nedenfor under V. L. § 93. III. B. 1. c.

³⁾ Om U. f. R. 1900. 813 (L. O. s. H. St. R. D.) se ovenfor under V. L. § 1. I. E. 1.

3. Gaar Akceptanten konkurs, kan Protest de non solutione, cfr. derimod V. L. § 30, alligevel ikke finde Sted før Forfaldstid.

4. Om Begrebet Forfaldstid se ovenfor under V. L. § 3 og § 36. I. A. 1.

5. Om a vista Veksler henvises til ovenfor under V. L. § 32. II. B. 2.

Tidligere protestet Veksel. II. 1. Som ovenfor under I. A. 3. c. berørt gælder Forevisningspligten i Forhold til Formændene, selv hvor Vekslen tidligere har været protesteret de non acceptatione. Har Vekslejeren imidlertid allerede før Forfaldsdagen paabegyndt Betalingsregres efter V. L. § 29, vilde det være urimeligt at forlange Forevisning og Protest de non solutione, og denne er derfor efter V. L. § 41, Pkt. 2, i dette Tilfælde erklæret uforuden. Loven har her bestemt, hvilket Skridt der skal være afgørende for, at Betalingsregres efter V. L. § 29 anses som begyndt. Giver Regressen Anledning til Søgmaal, er det første processuelle Skridt afgørende. Herved maa sikkert forstaas Stævningens Indlevering til Berammelse eller Sagens Anmeldelse for Retten, jfr. Retsplejelovens §§ 279, Stk. 1, og 425, Stk. 3. Finder ikke-retsligt Opgør Sted, er det afgørende, om Vekslen allerede før Forfaldsdagen er indfriet af en Vekselskyldner. Den protesterede Veksels Oversendelse til en Formand i betimelig Tid med Erklæring, at Vekslen er debiteret Formanden i løbende Mellemværende, turde kunne ligestilles med Vexslens Indfrielse af Formanden. Den Endossent, der saaledes før Forfaldstid har indfriet Vekslen efter V. L. § 29, er altsaa berettiget til at fortsætte Regressen paa Grundlag af den i sin Tid optagne Protest de non acceptatione, uden at nogen Forevisning og ny Protest paa Forfaldsdag kræves. Hvor denne Indfrielse er sket ad mindelig Vej, og Endossenten mødes med den Paastand, at Vekslen er præjudiceret efter Hovedreglen i V. L. § 41, Pkt. 1, maa dog Formodningen være for, at Indfrielsen er sket i betimelig Tid efter V. L. § 41, Pkt. 2, da man ellers vilde paanøde Endossenten et Notarialbevis, hvorom Loven ganske tier. Om Endossement af Veksler protesterede de non acceptatione se V. L. § 10. III.

2. Som en anden Undtagelse fra Reglen om Protestnødvendighed maa nævnes det i V. L. § 42 omhandlede Tilfælde.

3. Et tredje Tilfælde er omtalt under V. L. § 32. I. B. og § 43. I. B.

III. Der kræves ikke som Betingelse for Regres de non solutione

1. Præsentation hos de regrespligtige eller
2. Notifikation, V. L. §§ 45—47.

§ 42.

En Opfordring til ikke at optage Protest (»uden Protest«, »uden Omkostninger« eller desl.) fritager fra Forpligtelsen til at protestere, men ikke fra Forpligtelsen til i rette Tid at forevise Vekslen til Betaling. Udebliver Betalingen, er Vekselejerens pligtig til at give Underretning derom paa den Maade og under det Ansvar, som i §§ 45—47 fastsættes. Paastaar en Vekselkyldner, at Forevisning ikke har fundet Sted i rette Tid, paahviler det ham at bevise saadant. Fra Forpligtelsen til at erstatte Protestomkostninger, naar Protest uanset Opfordringen er sket, er han ikke fritagen.

1. 1. Den foreliggende Bestemmelse omhandler Tilfælde, hvor Protest de non solutione ikke er Vilkaar for Regressens Gennemførelse, fordi rette vedkommende gyldigt har givet Afkald paa saadan Protestoptagelse. Protest-undladelsesklausul.

2. Formen for den hertil sigtende Disposition er ikke udtømmende angivet i V. L. § 42, der kun nævner Eksempler: »uden Protest«, »uden Omkostninger«. Man tør heraf positivt slutte, at Dispositionen overhovedet ikke er bundet til nogen vekselretlig Form. De anvendte Ord maa blot utvetydigt tilkendegive Hensigten. Andre Eksempler end de af Loven fremhævede er: »omkostningsfri«, »ikke Protest«, »ikke Omkostninger«, Forkortelser (»U. P.«, »U. Omk.« o. lgn.), naar blot der ikke kan herske Tvivl om Meningen. Protestundladelsesklausulen behøver ikke at staa paa selve Vekslen, men kan ogsaa erklæres udenfor denne, skriftligt eller mundtligt, udtrykkeligt eller stiltiende¹⁾.

¹⁾ I U. f. R. 1902. A. 845 (L. O. s. H. St. R. D.) havde Vekseltrassenten, som, idet han tillige var Vekselejer, havde endosseret den accepterede Veksel til en Bank, foranlediget ved en Henvendelse fra Akceptanten efter Vekslens Forfaldsdag skriftligt anmodet Banken om at lade Vekslen henligge uprotesteret indtil en opgiven Dag og erklæret, at han indstod Banken for Beløbet til dette Tidspunkt. Han antoges derved at have lovet, hvis Vekslen henlaa uprotesteret som begært, at ville sørge for dens Betaling til den nævnte Dato. I Henhold hertil fandtes Banken, der ikke havde ladet Vekslen protestere, berettiget til at afkræve ham Vekselbeløbet med Renter. I U. f. R. 1904. A. 252 (G. K. D.) havde Endossenten paa Foranledning af Akceptanten skriftligt anmodet Vekselejerens om at lade Vekslen henligge i 14 Dage efter Forfaldstid; Endossentens Vekselpligt ansaas herefter ikke bortfaldet ved Undladelse af Protest og Notifikation; se om Dommen nedenfor under V. L. § 78. I U. f. R. 1909. A. 698 (L. O. s. H. St. R. D.) havde Akceptanten af en domicilieret Veksel tilskrevet Vekselejerens saaledes: »Vekslen

Grænsen ligger alene i Dispositionens Utvetydighed. Overleveres en Veksel som Betaling («zahlungshalber») under Omstændigheder, hvor Vekselejerens ifølge retlig Sædvane ikke vil overtage Garanti for Protestoptagelse, saaledes ofte ved Veksler betalbare i Udlandet, foreligger stiltiende Protestundladelsesklausul. Derimod foreligger ingen Opfordring til ikke at optage Protest, naar Endossenten ved sit Endossement tilføjer: »som Avalist«, »som Kautionist« eller Ign., eller tilføjer: »Ved Rimesser paa mindre (smaa, afsides) Pladser overtager jeg ingen Garanti for Protest eller Præsentation«. Muligvis skader i sidstnævnte Tilfælde Protestundladelse alene Vekseltageren ved grov Forsømmelse. I Henstandgivelse ligger ingen Protestundladelsesklausul. Som tvivlsomme Tilfælde kan fremhæves, dels at Udstederen før Forfaldstid tilskriver Remittenten, at Akceptanten ikke er betalingsdygtig, og at Vekslen derfor bør tilbagesendes Udstederen — dette er formentlig Opfordring til ikke at optage Protest —, dels at en domicilieret Veksels Akceptant ved Forfaldstid telegraferer til Vekselejerens om at undlade Protest, fordi Dækning er undervejs — dette kan formentlig ogsaa opfattes som Protestundladelsesopfordring efter V. L. § 42. Om Betegnelserne: »uden Retur« og »uden Præjudice« henvises til ovenfor under V. L. § 14. II. 1.

3. Da Protest de non solutione efter Hovedreglen i V. L. § 41 er nødvendig Betingelse for Regresretten, paahviler Bevisbyrden for Protestundladelsesklausul den, der paaberaaber sig en saadan. Befinder Klausulen sig paa selve Vekslen, er dermed regelmæssig — Modbevis er ikke udelukket — Beviset ført; men ogsaa andre Beviser kan føres under selve Vekselprocessen, der principielt ikke afviger fra den ordinære Proces i Henseende til Bevisførelsen.

Virknin- II. A. Hvad angaar Virkningen af Protestundladelsesklausul-
ger. sulen, spørges først, mod hvem den har Retsvirkning, og Svaret bliver: mod den, der har renonceret paa Protestoptagelse, men ogsaa kun mod ham. Paagældende kan være Trassenten, Endossenterne eller, navnlig ved domicilierede Veksler, Akceptanten. Det faar herved Betydning, om Klausulen er optaget paa

vil jeg hellere have Lov til senest 5. Oktober at sende hele Beløbet; hvis De vil gøre mig den Tjeneste at indfri Vekslen den 30. September«, hvorefter Vekselejerens den 30. September i Banken indfrie Vekslen. Dommen statuerede, at der efter Skrivelsens Indhold ikke havde været nogen Grund for Vekselejerens til at lade Vekslen protestere for Domiciliatus, og Vekselretten mod Akceptanten ansaas bevaret.

selve Vekslen og i bekræftende Fald, om den indgaar som en Del af Vekslens Tekst. Er Opfordringen given udenfor Vekslen, binder den kun Udstederen. Er den derimod optaget i Trattens Tekst, maa den som en integrerende Del af denne anses bindende for alle Regresskyldnere og for Akceptanten ved den domicilierede Veksel. Staar den derimod vel paa Vekslen, men alene som udgaaet fra en af Vekselskyldnerne, eksempelvis Udstederen, antages det i Almindelighed, at den kun gælder imod den paagældende selv. Medens D. W. O. § 42 bruger Ordene: »von welchem jene Aufforderung ausgeht«, er disse udeladt i V. L. § 42. Man vil derfor i dansk Ret vistnok have lettere Adgang til at anse Protestundladelsesklausulen som generelt gældende overfor senere Regresskyldnere, der har modtaget Vekslen med Kendskab til den paa Vekslen værende Klausul og derefter videreendosseret Vekslen.

Naar efter det anførte Protestundladelsesklausulen ikke har generel Virkning, følger det, at den af Akceptanten ved den ikke domicilierede Veksel givne Klausul er betydningsløs. Akceptanten er jo forpligtet uden Protest, og overfor andre end ham selv virker hans Klausul ikke.

B. Til hvis Gunst virker Protestundladelsesklausulen? Til Gunst for den eller dem, overfor hvem den er givet. Er den optaget i selve Vekslen, maa den kunne gøres gældende af enhver, som senere bliver Vekslens Ejer. Retten ifølge Klausulen følges med Retten ifølge Vekslen. Er den derimod givet udenfor Vekslen, kan kun den, der særlig sukcederer i Retten ifølge Klausulen, gøre denne gældende, saaledes at senere Erhververe af Vekslen i Almindelighed maa optage Protest.

C. Et Spørgsmaal, der særlig maa fremhæves, er dette, om en Vekselskyldner i Tilfælde, hvor Protestundladelsesklausulen efter det anførte virker generelt, ved dertil sigtende Forbehold kan sikre sig Protest som Vilkaar for Regres. Endosserterne maa kunne gøre det, jfr. V. L. § 10, ved udtrykkeligt Tillæg til deres Endossement. Men Akceptanten ved en domicilieret Veksel, se om ikke-domicilierede Veksler ovenfor under A, kan ej forbeholde sig Protest, da et saadant Tillæg maa anses som en mod Trattens Indhold stridende Indskrænkning og derfor som uskrevet efter V. L. § 22.

D. 1. Protestundladelsesklausulen bevirker, som ovenfor under I. 1 berørt, først og fremmest, at Regres paa Grund af manglende Betaling kan gennemføres, selvom Vekslen ikke er protesteret de non solutione. At Klausulen ogsaa maa anses at indeholde Fraskrivelse af Retten til at kræve Protest de non accep-

tatione som Vilkaar for Betalingsregres, følger af, at de i V. L. Kap. 8 givne Forskrifter i det hele saa vidt muligt maa anvendes paa Regres efter V. L. § 29, jfr. ovenfor under V. L. § 29. I. A. 6. At V. L. § 42 derimod er uanvendelig ved den i V. L. §§ 25, 26, jfr. 30, omhandlede Sikkerhedsregres, er omtalt ovenfor under V. L. § 26. I. A. 2.

2. Protestundladelsesklausulen bevirker endvidere, jfr. herved V. L. § 42, Pkt. 3, at den regresforpligtede maa overtage Bevisbyrden for, at rettidig Præsentation til Betaling ikke har fundet Sted. Denne Bevisbyrdefordeling er begrundet i, at den i Henhold til Klausulen undladte Protestoptagelse, altsaa det normale Bevis for Præsentation, ikke staar til Kreditors Raadighed. Reglen gælder formentlig ogsaa for Akceptanten, naar denne sagsøges til Betaling af Krav efter V. L. § 52, jfr. herved ovenfor under V. L. § 23. I. 3, idet V. L. § 42 benytter Ordene: »Paastaar en Vekselskyldner«, og stærke Grunde taler for at anvende Bevislettelsen ogsaa til Fordel for den Regresskyldner, der vender sig mod Akceptanten. Bevisbyrdereglen maa ogsaa gælde Debtors Paastand om, at Kreditor har nægtet at modtage delvis Betaling, give Kvittering og lgn.

3. Derimod bevirker Protestundladelsesklausulen ifølge V. L. § 42, Pkt. 1, ingen Fritagelse for Pligten til i rette Tid at forevise Vekslen til Betaling. Er Præsentationsforsøg forgæves, skader dette ikke, naar Vekselejerer har gjort sin Pligt, jfr. herved om Præsentation til Betaling ovenfor under V. L. § 32. I. A. Om Fristen, inden hvilken Vekslen skal præsenteres, se ovenfor under V. L. § 41. I. B. Forevisningspligten i Forhold til Formændene er ved Tratter næppe Genstand for fuldstændig Fraskrivelse; dertil synes den at være for dybt grundet i Trattens Natur. Noget andet er, at en udtrykkelig Erklæring om, at Tratten ikke behøver at forevises inden den i V. L. § 41 opstillede Frist maa anses bindende for vedkommende Formand. Kan man fraskrive sig Fordringen paa Vekslens rettidige Præsentation, maa i saadan Fraskrivelse stiltiende ligge Protestundladelsesklausul. Efter Omstændighederne maa en Protestundladelsesklausul kunne fortolkes som Afkald paa Vekslens rettidige Præsentation.

4. Protestundladelsesklausulen gør ejheller nogen Indskrænkning i Vekselkreditors Ret til at optage Protest de non solutione. Dette ses tydeligt af V. L. § 42, Pkt. 4, »naar Protest uanset Opfordringen er sket«, og i Forbindelse hermed staar,

5. at Vekselskyldneren, naar Protest er sket, maa betale Protestomkostningerne. For Provision hæfter han i alle Tilfælde.

Herfra afvigende Overenskomster har alene Virkning inter partes.

6. Endelig bevirker Protestundladelsesklausulen ingen Fritagelse for Notifikationspligten efter V. L. §§ 45—47²⁾. Notifikationen maa antages at skulle ske i Løbet af 4 Søgnedage efter Forfaldsdagen.

§ 43.

Er Vekslen domicilieret, skal den forevises paa Betalingsstedet for den, ved hvem Betalingen skal erlægges (Domiciliaten), eller, hvis en saadan ikke er nævnt paa Vekslen, for Akceptanten selv. Opnaas ikke Betaling, eller kan den, for hvem Vekslen skal forevises, ikke træffes paa Betalingsstedet, skal Vekselejereren, saafremt han vil bevare sin Ret til Regres mod Trassenten og Endossenterne, dersteds optage Protest overensstemmende med de i § 41 givne Forskrifter. Skal Betalingen ske ved en Anden end Akceptanten, og forsømmer Vekselejereren at optage Protest hos ham, tabs Vekselretten ogsaa mod Akceptanten.

V. L. § 43 fastsætter Retsvirkninger for den domicilierede Veksel. Angaaende Begrebet Domicilveksel henvises til V. L. § 4. I, § 18. I og § 24. I¹⁾. Til Forstaaelse af Bestemmelserne i V. L. § 43 maa sondres mellem den ægte (egentlige) Domicilveksel og den uægte (uegentlige) Domicilveksel, jfr. herved V. L. § 4. I. 6 og § 18. I.

I. Den ægte (egentlige) Domicilveksel, d. v. s. den, der indeholder et fra Trassatens vekselmæssige Bosted forskelligt Betalingssted. V. L. § 43 handler alene om ægte Domicilveksler. Derimod omhandler Bestemmelsen baade de Tilfælde, hvor Domicileringen sker udelukkende ved Trassenten, og dem, hvor Akceptanten i Henhold til V. L. § 24 indfører Domiciliatens Navn paa Vekslen. Endelig omhandler den ogsaa Tilfælde, hvor den domicilierede Veksel ikke angiver nogen Domiciliat.

Ægte
Domicil-
veksel.

A. 1. At det er nødvendigt baade at præsentere og protestere Vekslen, stemmer med V. L. § 41. Den heromhandlede Bestemmelse hjemler, at disse Handlinger skal foregaa

²⁾ Jfr. herved U. f. R. 1902. A. 558 (L. O. s. H. St. R. D.), hvor Undladelse af Notifikation i et § 42-Tilfælde bevirkede, at Sagsomkostningerne ikke tilkendtes Sagsøgeren skadesløst, men kun med et bestemt Beløb. Sagsøgerens Paastand gik iøvrigt kun ud paa Vekselsummen og 5 pCt. aarlig Rente fra Stævningsdagen.

¹⁾ I U. f. R. 1885. 215 (S. & H. R. D.) omhandles et Tilfælde, hvor V. L. § 43 fandtes uanvendelig, da Vekslen ikke var domicilieret, jfr. ovenfor under V. L. § 36. I. C. 1. b.

a. paa Domicilstedet (Betalingsstedet) — Reglen er præceptiv —,

b. for den Person, der skal betale Vekslen, altsaa Domiciliaten, hvis en saadan er nævnt, ellers Trassaten (Akceptanten)²⁾. Er der nævnt Domiciliat, kan der ikke i dennes Fraværelse spørges efter Trassaten.

**Domiciliatangi-
velse.** 2. Særlig for Domicilveksler med Domiciliatangivelse bestemmer V. L. § 43. Pkt. 3, at Protestoptagelse hos Domiciliatus er nødvendig til Opretholdelse af Vekselretten mod Akceptanten, cfr. derimod i Almindelighed V. L. § 44³⁾. Der kræves i saa

²⁾ Se om U. f. R. 1908. A. 622 (L. O. s. H. St. R. D.) ovenfor under V. L. § 4. I. 7 og nedenfor under V. L. § 89.

³⁾ U. f. R. 1893. 1284 (L. O. s. H. St. R. D.) omhandler en egen Veksel »betalbar i Banken for Ringsted og Omegn«. Vekslen ansaas som domicilieret — Udstederen boede i Sorø — med Banken som Domiciliat. Vekselret mod Udstederen blev nægtet Vekselejerens, da denne ikke overensstemmende med V. L. § 43, jfr. § 95, havde ladet optage Protest de non solutione hos Banken. Denne Dom blev ændret, se U. f. R. 1895. 387 (H. R. D.), hvor det hedder: Efter Beskaffenheden af den i den indankede Dom omhandlede Vekselgæld og særlig under Hensyn til, at den paagældende Veksel blev og — som der efter det foreliggende maa gaas ud fra — allerede ved Udstedelsen var bestemt til at blive diskonteret i Banken for Ringsted og Omegn, kan det ikke antages at have været tilsigtet ved de i Vekslen brugte Ord »betalbar i Banken for Ringsted og Omegn« at tilkendegive, at Betaling skulde ske ved Banken, hvilket heller ikke ligger i det brugte Udtryk, der i og for sig kun indeholder en Stedbetegnelse. Paa Grund heraf har der ikke været Anvendelse for den i V. L. § 43 sidste Pkt. ommeldte Protest. Provision blev ved Dommen nægtet. Denne H. R. D. afviger fra *almindelige Vekselretsgrundsætninger*, jfr. ogsaa U. f. R. 1895. 276 (H. R. D.), 277 (H. R. D.), anførte nedenfor under V. L. § 93. III. B. 1. c., og U. f. R. 1895. 831, T. f. Rvdsk. IX. 409 (svensk H. R. D.), U. f. R. 1899. 803—804 med Note (svenske og norske H. R. D. D.). I U. f. R. 1900. 712 (L. O. s. H. St. R. D.) ansaas en af en Murmester i Ordrup udstedt egen Veksel, til hvis Tekst der var føjet Klausulen: »betalbar hos C. Rasmussen, Østerbrogade 51«, for en domicilieret Veksel, og da Protest de non solutione var forsømt overfor Domiciliatus, der var identisk med Remittenten, fandtes Vekselretten mod Vekseludstederen tabt i Henhold til V. L. § 95, jfr. § 43, og Vekseludstederen frifandtes. I U. f. R. 1904. A. 429 (L. O. s. H. St. R. D.), hvor Vekslen ansaas domicilieret, jfr. ovenfor under V. L. § 4. I. 6, frifandtes Vekseludstederen, da Vekslen ikke var blevet protesteret de non solutione hos den Bank, ved hvilken den var gjort betalbar. U. f. R. 1904. A. 441 (L. O. s. H. St. R. D.): Udtalt, at den paa en akcepteret Domicilveksel staaende Paategning: »betalbar Landmandsbankens Kallundborgafdeling« ikke kunde opfattes som indeholdende Indsættelse af Banken som Domiciliat; Vekselretten derfor ikke tabt overfor Akceptanten paa Grund af undladt Protest de non solutione. Saaledes ogsaa U. f. R. 1904. A. 465 (L. O. s. H. St. R. D.): »betalbar i Landmandsbanken i Holbæk«. I U. f. R. 1909. 51 (G. K. D.), jfr. ovenfor

Fald ogsaa Protest, naar Udstederen, mod hvem Regres søges, tillige er Domiciliat, og naar Vekselejerer tillige er Domiciliat (Deklarationsprotest)⁴). Det maa antages, at V. L. § 43, Pkt. 3,

under V. L. § 4. I. 6, hvor Vekslen var »betalbar ved Trassenten« ansaas den at indeholde Angivelse af Trassenten som Domiciliat. U. f. R. 1911. A. 965 (V. L. O. R. D.): En Veksel, trukket paa og akcepteret af en Mand boende i Nørre Kjær og »betalbar ved Vendsyssel Bank, Hjørning«, ansaas at angive Banken som Domiciliat, uanset at Akceptanten hverken havde Penge beroende i Banken, hvoraf Indfrielse kunde ske, eller havde anmodet Banken om at besørge Indfrielsen. Bemærkelsesværdig er U. f. R. 1917. A. 170 (V. L. O. R. D.), hvor en af en Mand i Lemvig akcepteret Veksel bar Paategning om, at den var »betalbar hos Trassenterne«, hvis Adresse opgaves at være »Skindergade 38« (København) — saaledes at Vekslen altsaa var domicilieret —, men hvor nævnte Paategning ikke ansaas at udtrykke, at Vekslen skulde betales ved en anden end Akceptanten — saaledes at Vekslen altsaa ikke ansaas at indeholde Domiciliatangivelse —; Vekselretten mod Akceptanten statueredes herefter bevaret, selvom behørig Protest ikke maatte være optaget. U. f. R. 1924. A. 324 (Ø. L. D.): Da en paa en Mand i Odense trukket Veksel, der var gjort betalbar ved Gelsted og Omegns Bank, var protesteret paa Notarialkontoret i Middelfart og ikke i Banken, var Vekselretten tabt overfor Trassenten.

⁴) I U. f. R. 1893. 1017 (V. L. O. R. D.), hvor en i Herning udstedt, hos Silkeborg Bank diskonteret egen Veksel lød paa at være »betalbar i Silkeborg Bank«, blev det antaget, at den nævnte Bank derved ikke blot var betegnet som Betalingssted, men ogsaa som Domiciliat. Den efter Bankens Rekvisition paa Notarialkontoret i Silkeborg foretagne Protest blev derfor, uanset Bestemmelsen i V. L. § 43 om, at Protest skal foretages paa Betalingsstedet, anset behørig i Henhold til V. L. § 89, hvorefter Protesten ifølge Overenskomst kan ske paa et andet Sted end det foreskrevne, — uanset at Protesten efter sit Indhold ikke var foretagen overfor Banken, men rettet mod Vekseludstederen samt andre vekselforpligtede. Til Dommen er dog knyttet et dissenterende Votum. Om U. f. R. 1894. 108 (L. O. s. H. St. R. D.) se ovenfor under V. L. § 41. I. A. 3. c. — I U. f. R. 1896. 1295 (S. & H. R. D.) ansaas den en Trassent, der tillige var Vekselejer, tilkommende Vekselret overfor Akceptanten bortfaldet i Medfør af V. L. § 43, da Trassenten, hos hvem Vekslen var gjort betalbar, og som boede i en anden By end Akceptanten, havde forsømt ved Forfaldstid at optage Protest hos sig selv. — Om U. f. R. 1898. 984 (S. & H. R. D.), hvor Dommen med Rette henviser til V. L. § 44, se denne §. — I U. f. R. 1903. A. 404 (V. L. O. R. D.) blev den Bestemmelse i en af en udenbys Mand udstedt egen Veksel, at den »var betalbar i Banken for Løgstør og Omegn«, ikke betragtet som indeholdende Angivelse af nogen Domiciliat. Vekslen maatte derfor ifølge V. L. § 24 antages at ville blive indfriet i Banken af Udstederen selv, og efter V. L. § 43 burde Protest de non solutione iværksættes i Banken som Betalingssted overensstemmende med de nærmere Regler i V. L. § 89. Da Banken som Ihændebruger af Vekslen derimod havde ladet saadan Protest optage paa Notarialkontoret i Løgstør — hvortil Vekslen af en af Banken dertil bemyndiget Assistent blev indleveret med Protestbegæring, idet vedkommende Assistent ved-

der udtrykkeligt kun foreskriver Protestens Nødvendighed, ogsaa hjemler Præsentationens Nødvendighed. Reglen i V. L. § 41, Pkt. 2, gælder ogsaa i de heromhandlede Tilfælde.

B. Det Tilfælde, at en domicilieret Veksler hverken angiver Domiciliat eller Akceptant, idet Trassaten nægter Akcept, og Trassenten ikke har indsat nogen Domiciliat, er ikke nævnt i V. L. § 43, der alene omtaler Akceptanten, derimod ikke som

tog, at Forretningen skulde være lige saa gyldig, som om den var afholdt paa Bankens Kontor —, og da Veksellovgivningen ikke kunde afgive Hjemmel for Banken til med Retsvirkning at lade Protesten iværksætte paa andet Sted end Betalingsstedet, kunde Banken ikke anses at have fyldestgjort, hvad der ifølge V. L. § 43 jfr. § 95 maatte udkræves til Bevaring af Regres mod en Endossent. *Dommen gav Anledning til et af Nationalbanken og de private Storbanker udsendt Cirkulære*, hvori udtales, at Bankerne hidtil ansaa Udtrykkene »Betalbar i N. N. Bank«, »Betalbar hos N. N. Bank« og »Betalbar N. N. Bank« som Domiciliatangivelse, men under Hensyn til, at Dommen ikke kunde ventes omstødt af Højesteret, se ovenfor om U. f. R. 1895. 387 (H. R. D.), jfr. U. f. R. 1893. 1284 (L. O. s. H. St. R. D.), tilraadede som Domiciliatangivelse fremtidig at anvende Ordene: »Betalbar ved N. N.« I U. f. R. 1904. A. 27. (L. O. s. H. St. R. D.) blev en uden foregaaende Forligsprøve som Vekselsag anlagt Sag, hvorunder en Bank som Vekselejer sagsøgte en Akceptant til Betaling af Vekslen, der lød paa at være »betalbar hos« nævnte Bank, under Indstævntes Udeblivelse afvist ex officio, fordi Banken ikke havde dokumenteret, at behørig Protest de non solutione i Overensstemmelse med V. L. § 43, sidste Pkt. var foretaget, og altsaa ikke havde godtgjort, at Veksleretten var bevaret mod Akceptanten. Se om U. f. R. 1904. A. 586 (G. K. D.) nedenfor under V. L. § 45. I. A. 5. Om U. f. R. 1906. A. 330 (L. O. s. H. St. R. D.) henvises til ovenfor under V. L. § 4. I. 6 og nedenfor under V. L. § 45. I. A. 5; i Dommen blev den paa Notarialkontoret optagne Protest anset gyldig. U. f. R. 1908. A. 528 (L. O. s. H. St. R. D.): Vekslen »betalbar i Nationalbankens Filial, Nykøbing F.« ansaas ikke at indeholde Angivelse af Bankfilialen som Domiciliat; den indfrieende Endossents Vekslerret overfor Akceptanten var derfor tabt ved Bankens Optagelse af Protest paa Notarialkontoret. Ejheller indrømmet Krav efter V. L. § 93 og heller ikke Erstatning til Endossenten hos Banken for ulovmedholdelig Protest, jfr. U. f. R. 1909. A. 719 (L. O. s. H. St. R. D.). Om U. f. R. 1912. A. 802 (L. O. s. H. St. R. D.), hvor Vekslen bar Paategning: »betalbar hos Trassenterne« og derfor ansaas for domicilierede, se ovenfor under V. L. § 4. I. 6. U. f. R. 1917. A. 403 (H. R. D.) ansaa Veksler trukne paa A. i Sandager og »betalbar ved Landmandsbankens Agentur i Maribo« for domicilierede og indeholdende Domiciliatangivelse. I U. f. R. 1918. A. 793 (H. R. D.) udtaltes det, at Iagttagelsen af V. L. § 43, hvorefter en domicilieret Veksler skal protesteres de non solutione overfor Domiciliaten, var en Betingelse for Kravet mod Akceptanten, ogsaa i et Tilfælde, hvor Akceptanten sagsøgte i Henhold til en under urigtige Forudsætninger kvitteret og til Debitor udleveret Veksler. Dette maatte antages, selvom Domiciliat og Endossatar var identiske.

V. L. § 41 »Trassaten eller Akceptanten«. Man antager i dette Tilfælde, at Vekselejerer i hvert Fald er berettiget til i Kraft af den i betimelig Tid optagne Protest de non acceptatione at anstille Betalingsregres ifølge V. L. § 29 uden ny Forevisning, selvom ikke de i V. L. § 41, Pkt. 2 omtalte Vilkaar er opfyldte, jfr. ovenfor under V. L. § 32. I. B.

II. Ved uægte (uegentlige) Domicilveksler forstaas saadanne, ved hvilke Betalingsstedet ligger paa samme Vekselplass (Bosted, Boplads) som Trassatens Bopæl, men som angiver et fra denne forskelligt Udbetalingssted (»Zahlstellenwechsel«). Om saadanne gælder tilsvarende til det ovenfor under I. A. 1⁵⁾, derimod ikke tilsvarende til det ovenfor under I. A. 2 angivne. Det under I. B berørte Spørgsmaal kan ikke opstaa her.

**Uægte
Domicil-
veksel.**

§ 44.

Til Bevaring af Vekselret mod Akceptanten udfordres, med Undtagelse af det i § 43 nævnte Tilfælde, hverken Vekslens Forevisning til Betaling eller Optagelse af Protest.

Bestemmelsen finder sin nærmere Forklaring i det ovenfor under V. L. § 23. I. 4 anførte, jfr. ogsaa V. L. § 43. I. A. 2¹⁾.

§ 45.

Ihændeoveren af en for manglende Betaling protesteret Veksel skal inden to Søgnedage efter den Dag, da Protesten blev optagen, give skriftlig Underretning (Notifikation) om Protesten til den nærmeste af sine Formænd, ved hvis Navn paa Vekslens Stedsbetegnelse findes anført.

Denne Forpligtelse anses fyldestgjort, naar skriftlig Underretning inden nævnte Tidsfrist er indleveret til Posten, eller, hvor Post ikke gaar, paa anden forsvarlig Maade afsendt.

⁵⁾ Jfr. herved U. f. R. 1904. A. 132 (S. & H. R. D.), hvor Omkostningerne ved en paa Notarialkontoret stedfunden Protest de non solutione af en i en Bank betalbar Veksel ikke kunde lægges den indstævnte Akceptant til Last, ganske bortset fra, at den stedfundne Protest ikke saas at have været lovlig; om U. f. R. 1904. A. 589 (G. K. D.) se nedenfor under V. L. § 89.

¹⁾ Om U. f. R. 1885. 1031 (S. & H. R. D.) henvises til ovenfor under V. L. § 32. I. A. 3. I U. f. R. 1898. 984 (S. & H. R. D.), hvor Trassenten under en Vekselsag mod Akceptanten til Betaling af 2 til Betaling hos Sagsøgeren domicilierede Veksler uden Domiciliatangivelse, intet havde oplyst om, at den i V. L. § 43 foreskrevne Vekselomgang var iagttaget, og hvor Sagsøgte udeblev, lød Dommen, der henviste til V. L. § 44, kun paa Betaling af Vekselsummen med Renter 5 pCt. fra Stævningens Dato og Sagsomkostninger. Om U. f. R. 1899. 416 (L. O. s. H. St. R. D.) henvises til ovenfor under V. L. § 32. I. A. 3.

Enhver om Protesten underrettet Endossent er pligtig til inden to Søgnedage efter Underretningens Modtagelse paa samme Maade at give Underretning til sin nærmeste Formand, ved hvis Navn Stedsbetegnelse findes anført paa Vekslen. Ligeledes er den Trassent, som har modtaget Underretning om, at en domicilieret Veksel er protesteret hos den, ved hvem Betalingen skal erlægges, forpligtet til herom at underrette Akceptanten.

Notifikationspligten. I. V. L. §§ 45—47 giver udførlige Regler om Notifikationspligten, d. v. s. Pligten til i visse Tilfælde at give regrespligtige Formænd skriftlig Underretning om stedfunden Protest eller udebleven Betaling. Notifikationen er ikke blot ligesom i Almindelighed Protesten Forudsætning for Gennemførelse af det fulde Regreskrav, men tillige en egentlig Retspligt, hvis Tilsidesættelse medfører Pligt til at betale Erstatning, jfr. herved V. L. § 46. Herved maa dog straks fremhæves, dels at Notifikationspligtens Krænkelse ikke medfører Vekselrettens Tab, dels at Notifikationspligten i Vekselomsætningen er af mindre Betydning overfor Endossenterne, fordi en af Betingelserne for dens Indtræden, Stedsangivelsen, jfr. V. L. § 45, oftest ikke er til Stede ved Endossement.

A. 1. Notifikationspligten paahviler efter V. L. § 45, Stk. 1, først og fremmest Ihændeleveren af en for manglende Betaling protesteret Veksel.

2. Dernæst paahviler, som det fremgaar af V. L. §§ 20 og 30, Stk. 2, Notifikationspligten Ihændeleveren af en de non acceptatione protesteret Veksel¹⁾. Gives Efterakcept i Medfør af V. L. § 28, bortfalder Notifikationspligten. Ejheller eksisterer Pligt til fornyet Notifikation i det i V. L. § 41, Pkt. 2, omhandlede Tilfælde.

3. V. L. § 42, Pkt. 2, hjemler udtrykkeligt Notifikationspligt ogsaa i Tilfælde af Protestundladelsesklausul, jfr. ovenfor under V. L. § 42. II. D. 6. Medens i Almindelighed Notifikationspligten efter sit Indhold gaar ud paa Meddelelse om sket Protestoptagelse, gaar den i det her nævnte Tilfælde ud paa Meddelelse om Betalingens Udeblivelse, saaledes som Reglen generelt er efter tysk Vekselret. Det erindres, som ovenfor under V. L. § 26. I. A. 2 og V. L. § 42. II. D. 1 omtalt, at Protestundladelsesklausulen er irrelevant ved den i V. L. §§ 25, 26, jfr. § 30 omhandlede Sikkerhedsregres. Her kan naturligvis ejheller bestaa nogen Notifikationspligt, naar Protest ikke er optaget.

¹⁾ Se om et saadant Tilfælde U. f. R. 1897. 1013 (L. O. s. H. St. R. D.) nedenfor under V. L. § 86. I.

4. Efter V. L. § 45, Stk. 3, paahviler endvidere Notifikationspligten enhver om Protesten underrettet Endossent. Det har været omtvistet, om denne Passus bør forstås strengt efter Ordene, altsaa omfattende den om Protesten uden Nødvendighed af Eftermanden underrettede Endossent, eller om den kun omfatter den pligtmæssigt notificerede Endossent. Den sidste Anskuelse antages som den gængse. Herefter, jfr. nedenfor under B. 1, paahviler Notifikationspligten ikke den Endossent, som har befriet sig for vekselretligt Ansvar ved Klausuler som omtalt i V. L. §§ 14 og 15.

5. Fremdeles er efter V. L. § 45, Stk. 3, Pkt. 2, den Trassent, som har modtaget Underretning om, at en domicilieret Veksel er protesteret hos den, ved hvem Betalingen skal erlægges, forpligtet til herom at underrette Acceptanten²⁾. Ved domicilierede Veksler uden Angivelse af Domiciliatus og ved ikke domicilierede Veksler har Trassenten derimod ikke Notifikationspligt overfor Acceptanten, jfr. nedenfor under B. 1.

6. Et særligt Tilfælde af Notifikationspligt, nemlig ved den saakaldte Tabsprotest, er omtalt i V. L. § 75.

7. Loven har ved de ovenfor omtalte Regler intet villet afgøre om Forholdet, naar Vekselindehaveren kun er Fuldmægtig for Vekselejerens. Af almindelige civile Retlige Regler følger det, at Fuldmægtigen under Ansvar for Forsømmelse ligeoverfor Fuldmagtsgiveren er pligtig til paa sidstnævntes Vegne at give Notifikation, saafremt Notifikationsfristen, jfr. nærmere nedenfor under C. 2, ellers vilde oversiddes, og Tredjemand maa erkende den Underretning for gyldig, som Fuldmægtigen under Paaberaabelse af sit Fuldmagtsforhold meddeler ham, uden at noget Bevis herfor kan kræves. Prokuraendossataren, der har forevist Vekslens, indtager samme Stilling som en anden Fuldmægtig; hans Underretning til Prokuraendossenten kan navnlig ikke anses som Notifikation med vekselretlig Virkning.

8. At den notifikationspligtige paaberaaber sig vis major

²⁾ I U. f. R. 1904. A. 586 (G. K. D.), hvor en egen domicilieret Veksel af Vekselejerens — en Bank, der tillige var Domiciliat — Vekslens var betalbar ved Banken, jfr. ovenfor under V. L. § 43. I. A. 2 —, var protesteret de non solutione paa Notarialkontoret under Angivelse af, at Dækning ikke var indsendt, men hvor Vekseludstederen ikke saas at have faaet lovlige Underretning om Protesten, gaves der ifølge V. L. § 46 kun Dom over ham til Betaling af Vekslens Beløb med Renter 5 pCt. fra Stævningens Dato og af Retten fastsatte Omkostninger. U. f. R. 1906. A. 330 (L. O. s. H. St. R. D.) er tilsvarende, dog at Omkostningerne tilkendtes skadesløst, se om Dommen iøvrigt ovenfor under V. L. § 4. I. 6.

(højere Magt) som Undskyldning for Undladelse af Notifikation, er et Tilfælde, der, for saa vidt angaar Retsvirkningen: Regreskravets Begrænsning (Tab af Bifordringer), jfr. V. L. § 46, maa bedømmes efter Reglerne i V. L. § 92, hvorimod den erstatningsretlige Virkning, jfr. V. V. § 46, maa afgøres efter almindelige civilretlige Grundsætninger.

B. 1. Det vil fremgaa af V. L. § 45, at Notifikationspligten alene bestaar overfor regrespligtige Formænd, altsaa ikke overfor Endossenten »uden Obligo«, jfr. ovenfor under A. 4, og ikke overfor Akceptanten i Almindelighed, jfr. ovenfor under A. 5.

2. Fremdeles bestaar den kun overfor nærmeste Formand — jfr. nedenfor under II. 1 —.

3. ved hvis Navn Stedsbetegnelse findes anført paa Vekslen. Denne Begrænsning vil som ovenfor under Begyndelsen af nærværende §'s Kommentarer anført bevirke en praktisk Begrænsning i Notifikationernes Antal overfor Endossenterne, idet Endossement som oftest ikke steddateres. Formen for at forbeholde sig Notifikationsret er netop at tilføje Adresse ved sit Endossement. Omvendt dateres jo efter Lovens eget Bud altid selve Tratten ved Udstedelsen, og Trassenten vil derfor være berettiget til at kræve Notifikation, medmindre han særlig har fraskrevet sig denne Ret enten paa Vekslen selv eller — med Virkning inter partes — udenfor denne. Det maa anses tilstrækkeligt, at Stedsbetegnelsen findes paa Vekslen, naar der ikke er Tvivl om, hvilket Navn den refererer sig til. Indeholder Vekslen ingen Stedsbetegnelse for paagældende, er det ligegyldigt, om Vekselihænderen faktisk kender eller burde kende vedkommendes Adresse. Og Notifikation vil være at adressere efter Stedsangivelsen, uanset at denne vitterligt er urigtig, uanset at Vekselihænderen selv har indsat den ved berettiget Udfyldelse af Blankoendossement, og uanset at Adressen er utilstrækkeligt angivet (Peter Petersen, København). Kreditor har ikke Valget mellem at notificere til den nærmeste Formand med steddateret Endossement eller til den umiddelbare Formand uden steddateret Endossement; men Notifikationspligten bestaar ubetinget overfor førstnævnte. At han frivilligt notificerer overfor sidstnævnte, bevirker ikke at denne faar Notifikationspligt, jfr. ovenfor under A. 4. Paa den anden Side er Kreditors Notifikationspligt opfyldt, hvis den umiddelbare Formand uden steddateret Endossement frivilligt notificerer til den nærmeste Endossent med steddateret Endossement. — Fordringen om Stedsbetegnelse er opfyldt, naar vedkommende Købstad, Sognekommune o. lgn. er anført paa Vekslen, jfr. herved V. L. § 1. I. F. 2.

4. Notifikationspligten bestaar, selvom Notifikaten er fraværende, død, umyndiggjort eller fallit. Selvom Notifikaten tillige er Akceptant eller Domiciliat, er Vekselhænde-haveren notifikationspligtig.

C. 1. Vekselloven anordner skriftlig Form for Notifikationen; en nok saa paalidelig overbragt og til Modtagerens Kundskab kommen mundtlig Meddelelse er utilstrækkelig. Det afgørende Moment er Meddelelsens Afsendelse, jfr. V. L. § 45, Stk. 2, se ogsaa V. L. § 47, der giver en udtrykkelig Bevisregel. Notifikationskravet skal som ovenfor under B. 3 omtalt adresseres til Notifikatens vekselmæssige Bopæl uden Hensyn til de faktiske Forhold. Indholdet af Notifikationen er i Almindelighed Underretning om stedfunden Protest, i det i V. L. § 42, Pkt. 2, omhandlede Tilfælde om udebleven Betaling³⁾.

2. Notifikationsfristen er to Søgnedage eksklusive (»efter«) henholdsvis Protestoptagelsesdagen og Underretningens Modtagelsesdag, jfr. herved V. L. § 91. I det i V. L. § 42, Pkt. 2, omhandlede Tilfælde regnes Fristen fra den ellers sædvanlige Protestfrists Udløb eller i Tilfælde af Ikke-Akcept maaske fra den Dag, Akcept er nægtet.

D. 1. Om Beviset gælder almindelige processuelle Regler. V. L. § 47 har dog en særlig Regel om Afsendelse pr. Post.

2. Bevisbyrden for, at Notifikanten har Notifikationspligt, paa-hviler Notifikaten. Denne Bevisbyrde er let opfyldt, naar sidste Vekselejer er Notifikant. M. H. t. Endossenterne opstaar derimod de ovenfor under A. 4 berørte Spørgsmaal. Bevisbyrden for sket Notifikation paa-hviler omvendt Notifikanten, se dog atter her V. L. § 47.

E. Pligtmæssig Notifikation hjemler Krav paa Portogodtgørelse efter Reglerne i V. L. §§ 50 b) og 52 b).

II. 1. Opfyldelsen af Notifikationspligten har generel Virkning. Med Underretningen til den umiddelbare Formand som nærmere omtalt ovenfor har den notifikationspligtige ogsaa opfyldt sin Pligt overfor alle notifikationsberettigede Formænd, og det er uden Betydning, hos hvem han søger Regres, og om Indklagede ved andre Formænds Forsømmelse er forbigaaet⁴⁾.

2. Om Notifikationspligtens Ikke-Opfyldelse se V. L. § 46.

³⁾ I U. f. R. 1912. A. 750 (L. O. s. H. St. R. D.) blev det antaget, at Notifikationspligten efter V. L. § 45, sidste Pkt., var opfyldt ved Forkyndelse for Akceptanten inden den foreskrevne Frist af Stævning til Vekslens Betaling, indeholdende Oplysning om, at Protest var foretaget.

⁴⁾ I U. f. R. 1897. 1013 (L. O. s. H. St. R. D.) udtaltes det, at en Trasent ikke kunde gøre en Indsigelse, støttet paa, at han ikke havde faaet

§ 46.

Den, som forsømmer at give saadan Underretning, som i § 45 er foreskreven, svarer de Formænd, der som Følge deraf ere forbigaaede, for den ved Forsømmelsen forvoldte Skade. Han kan af dem ikke kræve Godtgørelse for Udgifter, men er kun berettiget til Vekselsummen med 5% aarlig Rente fra den Dag, Sag til Betaling rejses.

Notifikationsundersøgelser. I. V. L. § 46 omhandler Virkningen af Notifikationspligtens Ikke-Opfyldelse. Naar V. L. § 46, Pkt. 1, hvortil for saa vidt henvises i Pkt. 2, lader Virkningerne indtræde overfor de Formænd, »der som Følge deraf er forbigaaede«, har det været Genstand for Tvivl, om herved alene forstaas de Formænd, der har Krav paa Underretning, eller ogsaa andre. Den første Anskuelse maa formentlig foretrækkes. Virkningerne indtræder i Forhold til alle Formænd, som har Krav paa Underretning, naar den notifikationspligtige overhovedet ikke har notificeret. Har han ganske vist notificeret ikke sin umiddelbare notifikationsberettigede Formand, men dog en fjernere notifikationsberettiget, indtræder Virkningen alene overfor de forbigaaede notifikationsberettigede. Den Vekselejer, der ingensomhelst Underretning har givet i Tilfælde, hvor Trassenten havde Krav derpaa, kan altsaa søge Endossenten, som ikke er berettiget til Notifikation, for den hele Regresfordring uden Tab af vekselretlige Bifordringer efter V. L. § 46, Pkt. 2, og Endossenten kan atter søge sin fulde Regresfordring efter V. L. § 52 betalt hos Trassenten, som imidlertid er erstatningsberettiget efter V. L. § 46, Pkt. 1, hos den forsømmelige Vekselejer, der maa godtgøre ham Forskellen mellem, hvad han har udbetalt, og hvad han kunde have sluppet med, hvis Vekselejeren selv havde søgt ham.

Erstatning. II. Efter V. L. § 46, Pkt. 1, er den, som forsømmer Notifikationspligten, erstatningspligtig for den ved Forsømmelsen forvoldte Skade. Materielt set bliver her civilretlige Grundsætninger afgørende for den nærmere Fastsættelse af Erstatningsansvaret. Den sædvanlige civilretlige Grundsætning om vis major kommer ogsaa her til Anvendelse. Skadeserstatningspligten kan efter Omstændighederne føre til Tab af hele Vekselkravet, naar den notifikationsberettigede kan bevise, at han i Tilfælde af rettidig Notifikation havde faaet Betaling eller Dækning paa anden

behørig Notifikation om Protesten fra sin umiddelbare Eftermand, gældende mod en som Sagsøger optrædende senere Eftermand, der behørigt havde givet Notifikation til sin nærmeste Formand. Se om Dommen, der stadfæstedes af Højesteret, U. f. R. 1900. 268, nedenfor under V. L. § 86. I.

Maade af Vekselsummen, medens saadan Udvej nu er gaaet tabt¹). Er den notifikationsberettigede selv kendt med den foreliggende Vekselsituation og altsaa ved, at Vekslen er nødlidende, bortfalder Skadeserstatningskravet. Processuelt hjemler Retsplejelovens § 445, at de heromhandlede Krav kan gøres gældende som Modfordringer under Vekselprocessen.

III. Som en anden Virkning af Notifikationspligtens Forsømmelse hjemler V. L. § 46, Pkt. 2, udtrykkeligt Tab af de vekselretlige Bifordringer efter V. L. §§ 50—52, altsaa forhøjet Rente fra før Søgsmaalets Begyndelse, Omkostninger og Provision²). Men det er alene de vekselretlige Bifordringer, derimod ikke de materielretlige, L. 6. April 1855 § 3, Købelovens § 38 (Morarenter), eller processuale, Retsplejelovens §§ 311—323 (Sagsomkostninger). Den heromhandlede Virkning kan gøres gældende under Vekselprocessen som Indsigelse.

Tab af Bifordringer.

§ 47.

Foreviser den, som var forpligtet til at give Underretning, Postattest om, at han har indleveret Brev til vedkommende Formand, gælder dette som Bevis for, at Underretning paa den Tid, Postattesten opgiver, er bleven afsendt til Formanden, med mindre det godtgøres, at Brevet havde et andet Indhold.

¹) U. f. R. 1909. A. 147 (S. & H. R. D.) udtaler, at det Ansvar, V. L. § 46 paalægger den Vekselejer, der forsømmer at give sin Formand rettidig Notifikation om en sket Protest, kun kan have Hensyn til Skade, der staar i Forbindelse med Vekselsummens Inddrivelse og Omkostningerne derved, derimod ikke Skade opstaaet ved Indrømmelse af en Vekslen uvedkommende Kredit, som den notifikationsberettigede vilde have undladt at yde, saafremt han havde modtaget rettidig Underretning. I U. f. R. 1926. A. 901 (H. R. D.) ansaas Vekselskylden ikke bortfaldet ved, at Vekseludstederen ikke havde faaet Underretning om, at Vekslen var protesteret, idet der maatte gaas ud fra, at Akceptanten, som kort efter gik fallit, hverken da eller senere havde været i Stand til at dække Vekslen.

²) Se saaledes U. f. R. 1890. 938 (L. O. s. H. St. R.D.), U. f. R. 1898. 982 (S. & H. R. D.), U. f. R. 1901. 696 (L. O. s. H. St. R. D.), 716 (L. O. s. H. St. R. D.), U. f. R. 1903. A. 591 (G. K. D.), der i Henseende til Sagsomkostningerne staar som den ovenfor under V. L. § 42. II. D. 6 nævnte U. f. R. 1902. A. 558 (L. O. s. H. St. R. D.), U. f. R. 1904. A. 586 (G. K. D.) anført ovenfor under V. L. § 45. I. A. 5, U. f. R. 1905. A. 126 (L. O. s. H. St. R. D.): Vekselsummen, 5 pCt. Rente fra Stævningdagen og skadesløse Sagsomkostninger, saaledes ogsaa U. f. R. 1906. A. 330 (L. O. s. H. St. R. D.), men herimod atter U. f. R. 1906. A. 663 (L. O. s. H. St. R. D.); se fremdeles U. f. R. 1912. A. 451 (L. O. s. H. St. R. D.), 500 (G. K. D.) .

Post-attest. Bestemmelsen opstiller en saakaldt »Lovsformodning«, en Bevislættelse m. H. t. Bevisbyrden for, at Notifikation har fundet Sted. Den er knyttet til Postattest, dateret indenfor Notifikationsfristen og lydende paa Notifikanten som Afsender, Notifikanten som Adressat. Modbevis er tilladt, og andet Bevis kan naturligvis benyttes til Opfyldelsen af den heromhandlede Bevisbyrde (Kopibøgerne).

§ 48.

Enhver Vekselskyldner har mod at erlægge Vekselsummen med Renter og Omkostninger Ret til at faa den protesterede Veksel med paategnet Kvittering tilligemed Protesten udleveret af Vekselejeren.

Indløsningsret. I. 1. Den foreliggende Bestemmelses Afgrænsning overfor V. L. § 29, Stk. 2, er givet ovenfor under V. L. § 29. II. A. Det fremgaar heraf, at V. L. § 48, ligesom overhovedet Reglerne i V. L. Kap. 8, ikke alene direkte er anvendelig ved den de non solutione protesterede Veksel, men ogsaa analogisk paa den de non acceptatione anstillede Betalingsregres efter V. L. § 29, jfr. ovenfor under V. L. § 29. II. A. 3, ja endog i Tilfælde af Protest for manglende, derimod ikke for ubetryggende, Akcept, selvom Regres ikke gøres gældende, jfr. ovenfor under V. L. § 29. II. A. 4. Af det dér anførte fremgaar, om Reglens analogiske Anvendelse forudsætter Renteafkortning som nævnt i V. L. § 29, Stk. 1.

2. Den foreliggende Bestemmelses Afgrænsning overfor V. L. § 38 beror dels paa, at denne kun taler om Hovedskyldneren, jfr. ovenfor under V. L. § 38. I. A., V. L. § 48 derimod om enhver Vekselskyldner, og dels paa, at V. L. § 38 alene handler om Forholdet før, V. L. § 48 derimod alene om Forholdet efter sket Protestoptagelse.

3. Afgrænsningen overfor V. L. § 54 beror endelig paa, at sidstnævnte principielt omhandler Regresskyldnerens Betaling.

II. 1. Indholdet af V. L. § 48 er den saakaldte Indfrielses- eller Indløsningsret (jus offerendi), som tilkommer ikke alene Regresskyldneren, men ogsaa Akceptanten og Avalisten, selv naar Kreditor allerede har rettet sin Vekselklage mod en anden Vekselskyldner.

2. Iøvrigt maa det fastholdes, at Grundsætningen i V. L. § 38, Pkt. 1, ogsaa gælder her. Vekselskyldneren er ikke pligtig at betale, medmindre Vekslen — og i det heromhandlede Tilfælde tillige Protesten — udleveres. Kreditor maa altsaa have Vekslen

ved Haanden, medmindre den allerede er i Skyldnerens Besiddelse, og han maa være villig til og i Stand til at meddele Kvittering paa Vekslen. Om Enkeltheder i Emnet henvises til ovenfor under V. L. § 38. I. C.—D.

3. Endelig er ogsaa Grundsætningen i V. L. § 38, Pkt. 2, for saa vidt anvendelig, som Vekselskyldneren ved delvis Betaling — som han i det her omhandlede Tilfælde ingen Ret har til at kræve, jfr. V. L. § 37. I. 2 — ikke kan kræve Vekslens — eller Protestens — Udlevering. Om Enkeltheder henvises til ovenfor under V. L. § 38. II.

4. At Vekselkreditor nægter Vekslens Udlevering, bevirker Kreditor Mora. Kreditors Morakrav ophører at vokse¹⁾. Debitor kan deponere Vekselsummen i Nationalbanken. Derimod mister Kreditor ikke Regresretten, medmindre Anmærkning om Debtors Tilbud og Kreditors Vægning notarialiter konstateres og af den regrespligtige dokumenteres. Jfr. herved ovenfor under V. L. § 29. II. B.

5. Vekslens Udlevering kan ikke gøres afhængig af Procesomkostningernes Betaling. Disse hører ikke ind under det vekselretlige Krav, men hviler paa selvstændige processuelle Grunde, jfr. nedenfor under V. L. § 50. III. 2.

6. Ved Renter forstaas 6 pCt. p. a. overfor Akceptanten fra Forevisningsdagen, overfor Regresskyldneren fra Forfaldsdagen eller Betalingsdagen, jfr. nærmere V. L. §§ 36, 50, 52.

7. Under Omkostninger forstaas det under V. L. §§ 36, jfr. 50 b) og 52 b) omtalte Krav. Provision falder udenfor.

8. Om Kurs se V. L. §§ 35, 36, 51, 52.

III. Gør den Endossent, der i Medfør af V. L. § 48 har indfriet Vekslen, Regres gældende hos sine Formænd, gaar hans Fordring ikke ind under V. L. § 52, men under V. L. § 50, se nedenfor under V. L. § 52. I. B. 1. Samme Ret som ligeoverfor den oprindelige Vekselejer efter V. L. § 48 tilkommer ogsaa Formændene ligeoverfor den Endossent, der har indfriet Vekslen.

¹⁾ I det i U. f. R. 1881. 742 (S. & H. R. D.) omtalte Tilfælde, hvor en Vekseludsteder overfor en Banks Konkursbo — Banken stod som sidste Endossatar paa Vekslen — ansaas berettiget til i Henhold til Konkurslovens § 15 at modregne Fordringerne ifølge nogle ham kort før Konkursen tiltransporterede Indlaansbeviser paa Banken, blev Vekselrenter, Provision, Protestomkostninger m. v., jfr. V. L. § 50, nægtet Konkursboet hos Vekseludstederen, da denne ved at fremsende Indlaansbeviserne med Paastand om Modregning i Vekselgælden havde gjort lovligt Tilbud om Betaling.

§ 49.

Regressøgsmaal for manglende Betaling kan paa een Gang rejses mod flere eller alle Vekselskyldnere eller særskilt mod hvilken som helst af dem. Vekselejerer er ikke bunden ved Endossementernes Rækkefølge eller ved det Valg, han engang har gjort.

Er Trassentens eller nogen Endossents Navn af Vekselejerer eller med hans Samtykke udstrøget paa Vekslen, er en saadan Vekselskyldner saavel som alle hans Eftermænd frie for Vekselansvarlighed.

Regres- skyldne- res soli- dariske Ansvar. Bestemmelsen anordner den springende Regres (jus variandi). se nærmere selve §'ens Ordlyd og m. H. t. det til Grund for Reglen liggende Solidaritetsprincip V. L. § 87. Ogsaa Akceptanten kan søges samtidig med de regrespligtige eller særskilt, alt efter Vekselejerens Valg. Under Begrebet »Vekselejerer« falder ogsaa den Endossent, der har indfriet Vekslen. At Udstrygning med Vekselejerens Samtykke af en regrespligtigs Navn ogsaa bevirker Bortfald af deres Vekselpligt, overfor hvem paagældende var regresforpligtet, følger af den gængse Fortolkning af Eftergivelseserklæring overfor en af flere solidariske Skyldnere, idet det jo i Almindelighed antages, at Eftergivelseserklæringen virker til Fordel for den, til hvem den er afgivet, og dem, der har Regresret mod den paagældende frigjorte Skyldner¹⁾. Bestemmelsen i §'ens Stk. 2 omfatter ikke Akceptanten. Udstrygning af hans Navnetegning er efter V. L. § 21, Stk. 3, uskrevet, og han maa derfor selv overfor Vekselejerer føre Bevis for, at Udstrygningen er sket med rette vedkommendes Samtykke.

§ 50.

I Tilfælde af Regres paa Grund af manglende Betaling er Vekselejerer berettiget til at fordre:

- a) den ubetalte Vekselsum med 6 % aarlig Rente fra Veksels Forfaldsdag;*
- b) Erstatning for Protestomkostninger, Porto og andre nødvendige Udgifter; samt*
- c) Provision af $\frac{1}{3}$ % af Vekselsummen.*

¹⁾ I U. f. R. 1883. 1225 (S. & H. R. D.), hvor der ikke var Tale om Eftergivelse, men om væsentlig Henstandgivelse overfor Vekseludstederen, idet Vekselejerer uden Endossentens Samtykke til Kriminalrettens Protokol med Vekseludstederen havde indgaaet Forlig om Betaling af Vekselbeløbet ved maanedlige Afdrag indenfor et Tidsrum af 20 Maaneder, antages Vekselejerer derved at have tabt enhver Ret overfor Endossenten.

I. Den foreliggende Bestemmelse omhandler den sidste Veksel-ejer i Modsætning til V. L. § 52, der taler om den Endossent, der ad Regresvejen indløser Vekslen og derefter vender sig mod sine Formænd. Bestemmelsen i V. L. § 50 handler direkte kun om Vekselejerens Fordring i Tilfælde af Regres de non solutione. §'ens Ordlyd »i Tilfælde af Regres paa Grund af manglende Betaling« formenes dog i Almindelighed¹⁾ at gøre den anvendelig ogsaa paa Tilfælde, hvor Vekselejeren efter at have paabegyndt Regres atter opgiver denne og i Stedet vender sig mod Akceptanten, jfr. herved ovenfor under V. L. § 36. I. C. 1. b. Bestemmelsen anses ligeledes i Almindelighed anvendelig paa den Betalingsregres, der i Henhold til V. L. § 29 haves paa Grund af manglende Akcept, jfr. herved nærmere ovenfor under V. L. § 29. I. B. om Modifikationer i Kravets Indhold.

Veksel-
ejerens
Regres-
fordring.

II. Medens V. L. §§ 41—49 omhandler Regreskravets Forudsætninger, fastsætter V. L. §§ 50 ff. Regreskravets Indhold og Størrelse. Medens den tyske Veksellov benytter det Udtryk, at den herhenhørende Bestemmelse angiver Grænsen for, hvad Vekselejeren kan fordre, siges dette ikke udtrykkeligt i V. L. §§ 50 ff. Alligevel maa det antages, at V. L. §§ 50 ff. positivt fastsætter Højstebeløbet, den vekselberettigede kan indfordre hos de regrespligtige. Om Enkeltheder henvises til det følgende.

III. Hvad Regresfordringens enkelte Bestanddele angaar, nævner V. L. § 50 følgende.

1. Den ubetalte Vekselsum med 6 pCt. aarlig Rente fra Vekslens Forfaldsdag. Saafremt Vekselsummen er angivet i udenlandsk Mønt, kommer Reglerne i V. L. § 35 til Anvendelse; dog skal Betalingen, hvis Kursen er falden efter Vekslens Forfaldsdag, erlægges efter den Kurs, som da var gældende. Den almindelige Opfattelse gaar ud paa, at i Tilfælde af senere faldende Kurs er Protestdagens Kurs at lægge til Grund ved den i V. L. § 29 omhandlede Betalingsregres. Ved Renteberegningen medregnes ikke Forfaldsdagen. Renten løber, indtil Betaling sker, Betalingsdagen iberegnet. Reglen maa sammenholdes med Konkurslovens § 12, Stk. 2, hvorefter i Konkurstilfælde de af selve Retsforholdet flydende Renter vedbliver at løbe, indtil Fordringen ved Udlodningen i det hele eller for en Del betales²⁾.

Veksel-
sum og
Rente.

¹⁾ Se dog om U. f. R. 1905. A. 390 (L. O. s. H. St. R. D.) nedenfor under III. 2.

²⁾ I U. f. R. 1887. 90 (S. & H. R. D.) havde Vekseltageren, der havde bortdossieret den til ham udstedte Veksel og uden Protest de non solutione atter indfriet denne, i Vekseludstederens Konkursbo nedlagt Paastand om 6 pCt. aarlig Rente til Anmeldelsesdagen af Vekselsum-

Hvad Rentens Højde angaar, maa hermed sammenholdes L. 6. April 1855 § 3 og L. 102. 6. April 1906 § 38.

Omkost-
ninger. 2. Erstatning for Protestomkostninger, Porto og andre nødvendige Udgifter. Denne Regres gælder ogsaa i Tilfælde af Protestundladelsesklausul, jfr. V. L. § 42, Pkt. 4. Ved Bedømmelsen af Omkostningernes Nødvendighed maa anvendes et almindeligt fornuftigt Skøn over, hvorvidt paagældende Udgift med Rimelighed er forsvarlig og paakrævet³⁾. En altfor rigoristisk Forstaaelse af Ordet »nødvendig« er upaakrævet⁴⁾. Selvom Protesten muligvis kunde have været gennemført med ringere Omkostninger, maa de faktisk medgaaede Udgifter erstattes, medmindre der enten er Tale om uforsvarlig Ødselhed eller ligefrem bevidst Chikane. Det er dog naturligvis en Forudsætning, at Protesten i alle Henseender har været formelt lovlig. Eksempler paa andre Omkostninger end Protestomkostninger og Porto er Stempelgebyrer, Mæglergebyrer og Befordringsudgifter⁵⁾. — Et vigtigt Spørgsmaal er, om man kan fordre Procesomkostnin-

men og derefter, til Betaling skete, 7 pCt. Udtalt, at L. 6. April 1855 § 3 ikke ved at paalægge Debitor, fra den Dag Kreditor paa lovlig Maade søger sin Ret, at svare 1 pCt. højere Rente end den, der er hjemlet ved Lovgivningen, kan anses at hjemle Anmelderen Ret til fra Anmeldelsesdagen at kræve højere Renter end de i V. L. hjemlede 6 pCt.

³⁾ Se ovenfor under V. L. § 48. II. 4 om U. f. R. 1881. 742 (S. H. R. D.)

⁴⁾ I U. f. R. 1903. A. 23 (L. O. s. H. St. R. D.) nægtedes Inkassationsalær og Befordring som Arrestomkostninger.

⁵⁾ I U. f. R. 1884. 638 (G. K. D.), jfr. ovenfor under V. L. § 36. I. C. 1. b. fradroges i Protestomkostningerne den beregnede Betaling for Befordring af Notarius. U. f. R. 1887. 90 (S. & H. R. D.): En Vekseltager, som havde bortendosseret den til ham udstedte Veksel og atter indfriet denne, fandtes ikke i Henhold til V. L. § 50 at kunne fordre Inkassationsalær i Vekseludstederens Konkursbo, skønt Vekslen før Konkursen var overgivet en Sagfører til Inkassation, allerede fordi Vekslen ikke var proteseret de non solutione, ligesom det end ikke var paa-staaet, at Vekslen var blevet præsenteret Debitor til Betaling. U. f. R. 1890. 132 (L. O. s. H. St. R. D.): En Arrest for Vekselgæld, foretaget af den efter Protest de non solutione indløsende Endossent, blev under Arrestforfølgningssagen alene stadfæstet for det Beløb, hvorfor Arresten var gjort, efter Fradrag af Udgifterne til Befordring ved Protesten og Arrestforretningen samt til hurtig Udskrift af Forretningen, samtidig med at Omkostningerne ved Protesten og Arrestforretningen tilkendtes skadesløst under Sagen. U. f. R. 1902. A. 134 (L. O. s. H. St. R. D.): Under en Sag mod Udstederen af en egen Veksel til Betaling af dennes Paalydende, Omkostningerne ved en foretagen Arrestforretning, Renter og Protestomkostninger og Inkassosalær, i hvilken Sag Indstævnte udeblev, udtaltes det, dels at Protestomkostningerne ikke kunde henregnes til Arrestomkostninger, men maatte tilkendes særligt, dels at Udgiften til Befordring af Notarius publicus slet ikke kunde tilkendes.

ger erstattet. Det maa herved erindres, at Kravet paa Erstatning for Procesomkostninger ikke er en Bestanddel af den vekselmæssige Forpligtelse, men hviler paa selvstændige processuelle Grunde, jfr. Retsplejelovens §§ 311—323. Af de deri indeholdte Grundsætninger vil kunne udledes, at Omkostninger, forbundne med unødige Processkridt, ikke erstattes. I Almindelighed vil det ikke være nødvendigt at anlægge Sag mod Akceptanten, før Regres er forsøgt, ejheller at gaa frem imod andre Regreskyldnere end dem, hos hvem Udsigten til at erholde Betaling er relativt størst⁶). Dog maa dette Skøn — som er tilsvarende til Skønnet over Sagsomkostningernes Paalæggelse i andre Processer — udøves under Hensyn til, om Sagsanlægget a priori efter almindelig fornuftig Opfattelse fremstillede sig som nødvendigt for Regressøgeren, og ikke blot til, om det i sig selv virkelig var fornødent. Skyldneren, som betaler efter Stævningens Forkyndelse, kan forlange Vekslen udleveret mod Betaling af det egentlig vekselretlige Krav, bortset fra Sagsomkostningerne, jfr. herved ovenfor under V. L. § 48. II. 5. — Et andet Spørgsmaal er, om der kan forlanges Renter af det efter V. L. § 50. b) fremkomne Beløb. Spørgsmaalet besvares benægtende⁷). — Ej heller kan kræves Erstatning for Udlæg til Fremskaffelse af Penge til at betale Vekslen med eller for den med Fremskaffelsen forbundne personlige Ulejlighed.

3. Provision = $\frac{1}{3}$ pCt. af Vekselsummen. Den er Godt-Provision. gørelse for Ulejlighed med Regressen, ikke for Protestens Optagelse alene, hvorfor den ogsaa vil kunne fordres betalt i det i V. L. § 42 omhandlede Tilfælde.

§ 51.

Lyder Vekslen paa udenlandsk Mønt, forholdes med Hensyn til Betalingen i indenlandsk Mønt, saaledes som det er fastsat i § 35; dog skal Betalingen, hvis Kursen er falden efter Vekslens Forfaldsdag, erlægges efter den Kurs, som da var gældende.

Angaaende Forstaaelsen af V. L. § 51 kan alt i alt henvises til V. L. § 35. Derimod gælder en fra V. L. § 36, Pkt. 2, afvigende Regel, idet det hedder, at Betalingen, hvis Kursen er

Kurs-
tilfælde.

⁶) U. f. R. 1905. A. 390 (L. O. s. H. St. R. D.): Vekselejerer sagsøgte først Endossenten og senere Vekseludstederen; der manglede Hjemmel til hos sidstnævnte at tilkende de med førstnævnte Retsforfølgning forbundne Omkostninger.

⁷) I den i U. f. R. 1885. 359 (G. K. D.) nævnte Vekselsag, hvor Indstævnte udeblev, blev Sagsøgerens Paastand om 5 pCt. Rente af Protestomkostningerne fra Vekselklagens Dato forkastet som uhjemlet.

falden efter Vekslens Forfaldsdag, d. v. s. hvis Betalingsdagens Kurs er lavere end Forfaldsdagens, erlægges efter Forfaldsdagens Kurs. End mindre end ved V. L. § 36, Pkt. 2, er der nogen Grund til at antage, at Debitor er udelukket fra at erlægge i den Møntsort, paa hvilken Vekslen lyder, jfr. herved ovenfor under V. L. § 36. II. 1. At denne § lægger Vægt paa Forevisningstiden, V. L. § 51 derimod paa Forfaldstiden, beror paa tekniske Grunde i Forbindelse med den Omstændighed, at Forevisningen senest kan være sket to Søgnedage efter, naar det drejer sig om Regreskravene. Om Kursomregning under Regressen se ogsaa nedenfor under V. L. § 52. II. A. 2. Ogsaa ved den i V. L. § 29 omtalte Betalingsregres bliver det anførte at anvende, dog saaledes at her Dagen for den optagne Protest de non acceptatione træder i Stedet for Forfaldsdagen, og saaledes at altsaa a-vista-Kursen paa Protestdagen eller en eventuelt senere højere a-vista-Kurs bliver afgørende for Omregningen.

§ 52.

Har en Endossent saaledes indløst Vekslen, omfatter hans Regresfordring:

a) hele det Beløb, han overensstemmende med §§ 50 og 51 har været nødt til at betale, samt 6 % aarlig Rente deraf fra Betalingsdagen;

b) Erstatning for egne nødvendige Udgifter; samt

c) Provision af $\frac{1}{3}$ % af Vekselsummen.

Retten til at beregne Provision ophører, naar Provisionernes samlede Sum allerede er naaet op til 2 % af Vekselsummen.

Endos- I. A. 1. V. L. § 52 omhandler den fortsatte Regres, cfr. V. L. § 50, der omhandler sidste Vekselejers Regreskrav. Det i V. L. § 52 nævnte Krav kaldes ofte Rembours-Regreskravet, d. v. s. det Regreskrav, som tilkommer Endossenten, der selv ad Regresvejen har indløst Vekslen. At Grundsætningerne saavel i V. L. § 50 som i nærværende § er anvendelige, naar Kravet under Regressen rettes mod Akceptanten, er omtalt ovenfor under V. L. §§ 36. I. C. 1. b. og 50. I. Og navnlig bliver altsaa i saadanne Tilfælde V. L. § 52 normgivende ogsaa for Udstederens Krav mod Akceptanten, jfr. herved ovenfor under V. L. § 23. I. 3.

2. Angaaende de Modifikationer, som Regreskravet underligger i de i V. L. § 29 omtalte Tilfælde, henvises til V. L. § 29. I. B.

B. 1. Den materielle Forudsætning for Remboursregressen er efter V. L. § 52, at Endossenten har indløst Vekslen ad Regresvejen. Det er hertil ikke netop nødvendigt, at Indløsningen sker

under en Proces; ogsaa frivillig Indløsning, naar Vekselejerer udenretligt gør sin Regresret gældende, falder ind under V. L. § 52.

Har Vekselkyldneren derimod udenfor Regressen betalt eller iøvrigt erhvervet Vekslen, jfr. herved V. L. § 48, har han ingen egentlig Remboursregres efter V. L. § 52. Han selv betaler ikke efter V. L. §§ 50—52, men efter § 48, d. v. s. 6 pCt. aarlig Rente og Omkostninger, men ikke Provision, og saafremt han som Endossent vender sig mod sine Formænd, bestemmes hans Krav ikke efter V. L. § 52, men efter V. L. § 50 eller, forsaavidt han vender sig mod Akceptanten, efter V. L. § 36¹⁾. Han kan altsaa ikke beregne Renter af Regressummen, men kun af Vekselsummen; og sine egne Renter faar han godtgjort som »andre nødvendige Udgifter«. V. L. § 51 er anvendelig paa ham. Den som under Regressen betaler en Del af Vekselsummen, erhverver ikke Remboursregressen efter V. L. § 52. Betaler derimod Akceptanten Resten, skal Vekslen udleveres Regresbetaleren for videre at kunne gøres gældende af ham, jfr. herved ovenfor under V. L. § 38. II. 2.

2. Angaaende den til Gennemførelsen af Remboursregressen fornødne Legitimation henvises til ovenfor under V. L. § 39. I. A. 2.

3. At Remboursregreskravet konstruktivt kan udtrykkes saaledes, at Kreditor gennem Indfrielsen atter erhverver sin fulde Vekselret, der gennem Videreendosseringen var gjort betinget af Genindløsning, er omtalt ovenfor under V. L. § 9. IV. 5.

II. V. L. § 52 fastsætter dernæst Højstebeløbet — dette antages i Almindelighed ogsaa efter tysk Ret ved Forstaaelsen af den tilsvarende Bestemmelse, der ikke som den til V. L. § 50 svarende udtrykkeligt nævner det — af Remboursregresfordringen²⁾. De enkelte Poster efter V. L. § 52 er følgende.

¹⁾ I U. f. R. 1886. 319 (L. O. s. H. St. R. D.) havde Vekseltrassenten frivilligt, d. v. s. paa Forfaldsdagen og uden Protest, betalt Vekslen og sagsøgte derefter Akceptanten til Betaling af Vekselsum, 6 pCt. Rente, $\frac{1}{3}$ pCt. Provision og Sagsomkostninger. Provision hos Akceptanten nægtedes Trassenten. I U. f. R. 1886. 706 (S. & H. R. D.) var den skete Protest ugyldig efter V. L. § 89 — idet den var optaget paa den af Protestekvirenten opgivne Bopæl, hvor Vekseludstederen ikke blev truffet tilstede, og det blev oplyst, at han andetsteds havde Forretningslokale —, og den indløsende Endossent kunde derfor hverken kræve Protestomkostninger eller Provision hos Udstederen af den egne Veksel. Om U. f. R. 1908. A. 526 (L. O. s. H. St. R. D.) henvises til ovenfor under V. L. § 38. I. A. 4.

²⁾ I U. f. R. 1886. 320 (L. O. s. H. St. R. D.) lød Paastanden bl. a. paa Renter 6 pCt. p. a. fra Forfaldsdagen til Stævningens Dato og 7 pCt.

Regres- A. 1. Hele det Beløb, Endossenten overensstemmende med
summen. V. L. §§ 50 og 51 har været nødt til at betale, samt 6 pCt. aarlig Rente deraf fra Betalingsdagen. V. L. § 52 har herved bygget paa det saakaldte Kumulationssystem, der er gennemført i tysk Vekselret. Endossentens egen Betalingsdag regnes ikke med i Rentetiden, men vedkommende Formands Betalingsdag medregnes. Fastsættelsen af Indløsningsdagen er uden væsentlig Betydning, da Vekselsummen fra Forfaldsdagen enten maa forrentes til sidste protesterende Vekselindehaver eller dennes Formand. Men det Beløb, hvoraf Rente svares, vokser, efterhaanden som Vekslen gennem Indløsning gaar tilbage ad Regresvejen.

2. V. L. § 52 hjemler ikke saaledes som den tilsvarende Bestemmelse i tysk Vekselret Kumulation af Kursdifferencen. At Kursen kun er nævnt i V. L. § 51, hvortil henvises i V. L. § 52 a), betyder, at Omregning — Overførelse fra udenlandsk Mønt til indenlandsk — kun kan ske een Gang, enten dette nu sker ved sidste Vekselejers Regresfordring eller ved en følgende. Det maa nemlig antages, at Omregning kan ske ogsaa, hvor første Regressøger, der vender sig mod en indenlandsk Vekselskyldner, selv er en Endossent, som har indfriet Vekslen under Regres.

Omkost- B. Erstatning for egne nødvendige Omkostninger. Se herom
ninger. ovenfor under V. L. § 50. III. 2. Hvilke Udgifter, der har været nødvendige, kan for udenlandske Regressøgers Vedkommende ikke bedømmes efter dansk Ret, men afhænger af den Lov, Regressøgerens Forpligtelse har været undergivet. Der vil her kunne blive Tale om Erstatning eksempelvis for betalt Provision, der overstiger den under C angivne Maksimumsgrænse.

Provision. C. Provision = $\frac{1}{3}$ pCt. af Vekselsummen, ikke af det ovenfor under A nævnte Beløb (Regressummen), jfr. nærmere V. L. § 50. III. 3. Dog fastsætter V. L. § 52, Stk. 2, et Maksimumsbeløb for samtlige Provisioners Sum til 2 pCt. af Vekselsummen³⁾.

§ 53.

Regresfordringen kan inddrages ved en ny Veksel, trukken tilbage paa den, hos hvem Betalingen søges (Recambioveksel,

p. a. fra denne, til Betaling skete. Dommen medgav kun 6 pCt. p. a. fra Forfaldsdagen, til Betaling skete. Se om U. f. R. 1887. 90 (S. & H. R. D.) ovenfor under V. L. § 50. III. 1. Se om Renter af Beløbene efter V. L. § 52 U. f. R. 1917. A. 260 (L. O. s. H. St. R. D.) ovenfor under V. L. § 36. I. C. 1. a.

³⁾ I U. f. R. 1886. 320 (L. O. s. H. St. R. D.) tilkendtes der Sagsøgeren, der efter sket Protest de non solutione havde indfriet Vekslen, hos Vekseludstederen $\frac{2}{3}$ pCt. Provision, nemlig $\frac{1}{3}$ pCt. for sig selv og $\frac{1}{3}$ pCt., som han havde maattet betale til Endossataren.

Modveksel). I saa Fald kan der til Fordringens Beløb lægges Mæglergebyr for Modvekslens Saly samt Stempelafgift, for saa vidt saadan skal erlægges.

Saadan Veksel skal lyde paa Betaling ved Sigt og trækkes umiddelbart (a drittura).

Der er ved den foreliggende Bestemmelse tillagt Regrestage-^{Rekam-}ren efter V. L. §§ 50—52 en Ret, derimod ikke paalagt ham ^{bioveksel.} nogen Pligt til at inddrage Regresfordringen gennem en Modveksel (»Rekambioveksel«). Den skal lyde paa det efter V. L. §§ 50—52 normerede Beløb, hvortil kan lægges Mæglergebyr for Modvekslens Salg samt Stempelafgift, forsaavidt saadan skal erlægges, ligesom Modvekslens Beløb vistnok maa kunne forhøjes saa meget, at Regressøgeren ved dens Salg efter Vekselkursen kan faa fuld Dækning for hele sin Regresfordring. Rekambiovekslen skal lyde paa Betaling ved Sigt, maa altsaa ikke være en Datoveksel, og den skal trækkes umiddelbart paa Regresskyldneren uden Benyttelse af Mellemand og uden Domiciliering (»a drittura«). Rekambiovekslen behøver ikke at betegnes som saadan, og Bilagene, d. v. s. den ældre Veksel, Protesten og Returregning, behøver ikke at følge med. Dog er det nødvendigt, se V. L. § 54, ved Rekambiovekslens Præsentation at have Bilagene ved Haanden. M. H. t. Legitimationen gælder de sædvanlige Regler i V. L. § 39. Vekslernes Ihænde-haver maa være legitimeret baade efter den ældre Veksel og Rekambiovekslen, dog at en Henvisning i denne til hin — eksempelvis gennem Benævnelsen »Rekambioveksel« — legitimerer Indhave-^{Rekam-}ren af Modvekslen, naar dennes Udsteder var legitimeret. Naturligvis bliver Skyldneren ikke vekselmæssigt forpligtet gennem Rekambiotratten; han er paa denne kun Trassat, ikke Akceptant. Nægter han at honorere, maa Vekselejerens falde tilbage paa den ældre Veksel. Under dette Søgemaal kan han ogsaa indtale de med Rekambiotratten forbundne Omkostninger. Opfylder Rekambiovekslen ikke de i V. L. § 53 opstillede Fordringer, kan Regresskyldneren uden at komme i Mora nægte at honorere.

§ 54.

Den, mod hvem Regresfordring fremsættes, er ikke forpligtet til at betale, med mindre Protesten og en kvitteret Regning over, hvad der betaales (Retourregning), udleveres ham tilligemed Vekslen.

I. Den foreliggende § bestemmer, at Regresskyldneren kan ^{Vekseldo-}gøre sin Betaling afhængig af Vekseldokumenternes Udlevering. ^{kumenternes Udle-}Den behandler saaledes et lignende Emne som V. L. §§ 38 og 48, ^{vering.}

nemlig Afhængighedsforholdet mellem Betalingen og Besiddelsen af Papiret. Dette følger, dybere begrundet, af Vekslens Negotiabilitet og Egenskab som Bærer af de vekselretlige Virkninger. Om Afgræsningen indbyrdes mellem V. L. §§ 38, 48 og 54 er allerede talt under de to førstnævnte §§. Medens der i V. L. § 48 nævntes Kravet paa Vekseldokumenternes Udlevering i Forbindelse med Skyldnerens jus offerendi, ses i denne § Sagen fra den modsatte Side: Dokumenternes Udlevering som Betingelse for Vekslens Indfrielse fra den regrespligtiges Haand.

II. Ordene: »Den, mod hvem Regresfordring fremsættes«, omfatter enhver regrespligtig uden Hensyn til, om han selv behøver Papirerne for at kunne videregennemføre sin egen Regresret, eksempelvis ogsaa Endossenten, hvis Formænd har endosseret uden Obligo, og ogsaa Trassenten. At Akceptanten i det i V. L. § 43 i Slutn. omtalte Tilfælde gaar ind under de ovenciterede Ord, synes utvivlsomt. Om Akceptanten ogsaa i andre Tilfælde falder ind under Ordene, kan være mere tvivlsomt. Fremsættes Regresfordringen mod Akceptanten i Kraft af dennes ved V. L. § 87 hjemlede med de andre forpligtedes solidariske Hæftelse, jfr. herved ovenfor under V. L. § 38. I. C. 2, § 50. I og § 52. I. A. 1, maa Grundsætningen i V. L. § 54 være anvendelig paa Akceptanten, der altsaa kan kræve Veksel, Protestdokument og Returregning. Ellers kan han kun kræve Vekslen, ikke de to andre Dokumenter, jfr. V. L. § 38, Pkt. 1.

III. Forsaavidt et af de tre Dokumenter bortkommer, gælder om Vekslen Reglerne om Mortifikation i V. L. Kap. 11 og om Protesten den Regel, at bekræftet Udskrift af Notarialprotokollen er lige saa god som det originale Protestdokument. Returregningen vil altid kunne udstedes i nyt Eksempplar af Regressøgeren.

IV. De i V. L. § 54 omhandlede Dokumenter er følgende.

1. Vekslen, der maa udleveres intakt, d. v. s. den maa ikke indeholde nogen Forandring, der kan besværliggøre Betalerens Videreregres, eksempelvis udstrøgne eller gennemstrøgne Akceptpaategninger eller Endossementer. At nogle af Underskrifterne skulde være uforbindende efter V. L. 88, skader ikke.

2. Protestdokumentet¹).

3. Returregning i kvitteret Stand. Ikke som Betingelse for Regressen, men som et Bevis for positive Udlæg — hvilket Bevis

¹) Det udtaltes i U. f. R. 1884. 515 (L. O. s. H. St. R. D.), at Domfældte var beføjet til at gøre Betalingen afhængig af, at den optagne Vekselprotest udleveredes tilligemed Vekslen, skønt Dommen kun omtalte selve Vekslens Udlevering.

efter Omstændighederne vil kunne føres ogsaa paa anden Maade og vistnok i Almindelighed er unødvendigt, for saa vidt angaar de efter V. L. § 50—52 afholdte nødvendige Udgifter, naar disse ikke overstiger det sædvanlige — har derimod Returregninger, udstedt af Regressøgerens Eftermænd, Betydning. Ligeledes vil de daterede Returregninger være af Betydning ved Afgørelsen af Spørgsmaalet, naar de forskellige Regresskyldnere har indfriet Vekslen under Regressen. Vekselsag kan vel anlægges, selvom Returregning endnu ikke er konciperet, men Dommen vil ikke kunne eksekveres, før Regressøgeren fremlægger Returregning kvitteret af ham selv.

4. Kvittering paa Vekslen kan Regresskyldneren derimod næppe forlange, cfr. V. L. § 38, Pkt. 1. Det erindres herved, at Kreditor i de heromhandlede Tilfælde ikke er pligtig at modtage delvis Betaling, jfr. ovenfor under V. L. § 37. I. 2.

V. Betaler den regrespligtige uden Hensyn til Reglerne i V. L. § 54, maa der i Henseende til Retsvirkningerne heraf sondres.

1. Betaler han uden at lade sig udlevere noget som helst af de tre Dokumenter, har han Krav paa disses Udlevering. Dette Krav kan ikke gøres gældende i Vekselsprocessens Form.

2. Betaler han uden at faa Vekslen udleveret, udsætter han sig for gennem uretmæssigt Efterendossement, jfr. herved ovenfor under V. L. § 10. III. B. 2. b, fra Vekselhænderens Side at fortabe Betalingsindsigelsen overfor godtroende Tredjemand.

3. Betaler han mod Udlevering af Papirerne, men disse ikke er eller viser sig ikke at være i behørig Stand, beror det paa Reglerne om *condictio indebiti*, om han har Tilbagesøgningsret. Dette Skøn, der maa udøves under Søgmaal i den borgerlige Proces' Former, naar Indsigelsen først fremkommer efter stedfunden Betaling, vil have at tage Hensyn til, i hvilken Grad det har været muligt for Betaleren at paase Vekseldokumenternes Behørlighed.

§ 55.

Enhver Endossent, som har fyldstgjort en af sine Eftermænd, kan udstryge sit eget og efterfølgende Endossementer.

Baggrunden for den foreliggende § er den indløsende regrespligtiges Retsstilling. Om denne er Bemærkninger gjort ovenfor under V. L. § 9. IV. 5, § 10. II. C, § 14. I. 4, § 23. I. 2, § 39. I. A. 2 og 3, § 48. III, § 50. I, § 52. I, hvortil henvises. Konstruktivt udtrykkes Retsstillingen ofte saaledes, at Veksellindløseren gennem Giro ikke erholder nogen ny Ret, men blot den tidligere,

Udstrygning af Endossement.

der gennem Videreendossering var blevet betinget af Genindløsning og nu atter er ubetinget. Deraf udledes Vekselindløserens Beføjelse til ogsaa i det ydre, hvad Legitimationen angaar, at fjerne de Hindringer, der staar imod Udøvelsen af hans Vekselret.

Den i V. L. § 55 omhandlede Beføjelse er klar nok: Vekselindløseren tør udstryge sit eget og efterfølgende Endossementer uden at miste nogetsomhelst enten i Henseende til Ret eller Legitimation. Det er en Beføjelse, ikke nogen Pligt, som hjemles den indlørende Endossent i Regrestilfælde. Tilsvarende gælder maa-ske ikke den, der udenfor Regressen, eksempelvis uden Protest eller muligvis før Forfaldstid, indløser Vekslen. Her er det muligvis for Legitimationens Skyld ikke blot tilladt, men ogsaa nødvendigt at udstryge de efterfølgende Endossementer, se om dette Emne ovenfor under V. L. § 39. I. A. 2 og 3.

At det af Forsigtighedshensyn er tilraadeligt at udstryge sit Endossement — for at undgaa Forpligtelse i Tilfælde af uberettiget Giro til godtroende Tredjemand —, siger sig selv.

NIENDE KAPITEL.

Om Vekslens Akcept eller Betaling efter Nødsadresse eller ved Intervention.

§ 56.

Er en Veksel, som er bleven protesteret for manglende eller ikke betryggende Akcept, forsynet med Anmodning til nogen paa Betalingsstedet eller, hvis Forskriften i § 18 kommer til Anvendelse paa Vekslen, til nogen paa Forevisningsstedet om i Nødsfald at akceptere den (Nødsadresse), skal der, før Regres paa Grund af saadan Protest kan gøres gældende, kræves Akcept hos den, til hvem saadan Anmodning er rettet (Nødsadressaten), og, i Fald den nægtes, optages Protest ogsaa hos ham. Blandt flere Nødsadressater, som er villige til at meddele Akcept, har den Fortrinnet, ved hvem de fleste Vekselskyldnere befries.

**Inter-
vention.** I. Den foreliggende og de følgende §§ behandler Begrebet vekselretlig Intervention i videre Forstand, d. v. s. den Indtræden i Vekselforhold, der i Nødsfald finder Sted ved Akcept eller Betaling til Afværgelse eller Forkortelse af Regres. Under Begrebet falder dels Æresakcept, jfr. V. L. §§ 56—61, og dels Æresbetaling, jfr. V. L. §§ 62—65. Æresakcepten dækker atter over Tilfælde, hvor Vekslen er forsynet med saakaldt Nødsadresse, jfr. straks nedenfor, og Tilfælde, hvor Vekslen uden Nødsadresse

akcepteres til Ære for Trassenten eller nogen af Endossenterne, jfr. V. L. § 57. Under Begrebet Æresbetaling falder dels Betaling i Henhold til Æresakcept, dels Betaling, uden at forudgaaende Æresakcept foreligger.

Idet Æresbetalingens Begreb saaledes systematisk maa tilknyttes til Æresakcepten, bliver dette sidste Begreb Udgangspunktet for Fortolkningen. Den foreliggende § behandler imidlertid som berørt alene de Tilfælde, hvor Æresakcepten tegnes i Henhold til en paa Vekslen værende Nødsadresse, og fastsætter Betingelserne for Vekselkreditors Pligt til at kræve Æresakcept, Indholdet af denne Pligt og Retsvirkningerne af dens Tilsetsættelse.

A. Betingelserne for Vekselkreditors Pligt til at kræve Æresakcept meddelt er, at Vekslen indeholder en paa Betalingsstedet eller, saafremt V. L. § 18 er anvendelig, Forevisningsstedet lydende Nødsadresse. Nøds-
adresse.

1. Ved Nødsadresse forstaaes en Vekslen paaført Opfordring til Intervention.

a. Interventionsmandatet har sin Begrundelse i de regrespligtiges Garanti for Veksels Honorering, jfr. V. L. §§ 8 og 14. Det kan jo let hænde, at Trassaten eller Akceptanten ikke honorerer, eksempelvis af manglende Betalingsevne, Modvilje, Efterladenhed o. s. v. De regrespligtige kan i saadanne Tilfælde ofte have Interesse i, at Vekslen ikke straks sendes til Regres, dels af Omkostningshensyn, dels af forretningsmæssige Prestige Grunde. Loven hjemler dem derfor Adgang til at hindre eller forsøge at hindre den nødlidende Veksel i straks at gaa Regresvejen ved at paaføre den et Interventionsmandat, der bemyndiger en anden Person end Trassaten (Akceptanten) til i Tilfælde af sidstnævntes Dishonorering, i Mandantens Interesse at overtage og opfylde den Forpligtelse, som Mandanten selv hæfter for ifølge V. L. §§ 8 og 14.

Nødsadressen indeholder en ny Tratte og bliver i det hele at behandle som saadan med de Modifikationer, som følger af, at den kun er subsidiær.

Nødsadressantens Garantipligt i denne Henseende fremtræder dog ikke m. H. t. selve Vekselsummen, for hvilken han hæfter allerede i Kraft af sin Regrespligt, men alene m. H. t. de særlige Omkostninger, som Nødsadressen kan medføre.

b. Interventionsmandatet maa paategnes selve Vekslen, for at man kan tale om en Nødsadresse. Mundtlig eller særskilt skriftlig Bemyndigelse udenfor Vekslen er ikke Nødsadresse. Dog følger det af V. L. § 58. at Nødsadressen ogsaa kan staa paa en

Vekselkopi. Om Stedet paa Vekslen, hvor Nødsadressen skal staa, indeholder Loven intet. Det sædvanlige er, at Nødsadressen er paaført Vekslen ved eller under Trassatens Navn; men den kan ogsaa staa andre Steder. Loven indeholder ej heller Forskrifter om Nødsadressens Form. »I Nødsfald« — »i Nødstilfælde« — »i Tilfælde«, »i nödfall«, »nötigenfalls« — »falls« — »im Falle der Not« — »wo im Fall«, »au besoin« — »à défaut«, »in need« — »in case of need«, »al bisogno«, er de sædvanlige Vendinger. Nødsadressen behøver ikke at være forsynet med Underskrift. Findes ingen saadan — og dette er det sædvanlige —, maa nærmere oplyses, hvem Nødsadressanten er. I Tvivlstilfælde anses Trassenten som Nødsadressant, jfr. V. L. § 58. Der maa i Nødsadressen altid være angivet en bestemt Person som Adressat. »I Nødsfald hos Portieren paa Hotel Imperial« er utilstrækkeligt, jfr. herved ovenfor under V. L. § 24. II. A. 3.

c. Nødsadressant kan enhver regrespligtig Vekselperson være. Loven siger det vel ikke ligefrem; men det følger af Interventionsmandatets ovenfor under a givne Begrundelse. Trassenten kan være Nødsadressant, dog ikke ved trasserede egne Veksler, jfr. V. L. § 2, Stk. 2. Endossenter, der ikke ved dertil sigtende Klausul har udelukket Regresansvar, kan være Nødsadressanter, ogsaa ved egne — eller trasserede egne — Veksler. Akceptanten kan i Almindelighed ikke være Nødsadressant, kun ved domicilerede Veksler med opgiven Domiciliat kan han tilføje Nødsadresse ved at opgive en subsidiær Domiciliat. Tilsvarende gælder Udstederen af en egen Veksel. I Tvivlstilfælde er som ovenfor under b nævnt, jfr. V. L. § 58, Trassenten Nødsadressant. Æresakcept til Fordel for en ikke regrespligtig Person er en Nullitet og kan ikke opretholdes til Gunst for den nærmeste regrespligtige Vekselperson.

d. Nødsadressat kan enhver være, naar undtages Akceptanten og Udstederen af en (trasseret) egen Veksel. Tredjemænd, Trassent og Endossenter, Domiciliat og Trassat kan være Nødsadressater. Intervention til Ære for sig selv er ikke udelukket. At Trassaten, omend han ikke vil hæfte som Akceptant efter V. L. § 23, dog vil paatage sig Pligt som Æresakceptant efter den i Virkningerne mere begrænsede V. L. § 60, er ofte tænkeligt.

2. Nødsadressen maa i Almindelighed lyde paa Betalingsstedet som nævnt i Vekslen, jfr. V. L. § 1. I. F., § 4, 18, 24. I, cfr. derimod om Forevisning til Akcept i Almindelighed V. L. § 17. V. 2. Kun ved domicilerede Veksler uden Domiciliatangivelse,

jfr. V. L. § 18, skal Nødsadressen lyde paa Forevisningsstedet. At Nødsadressaten i Virkeligheden ikke findes paa Betalingsstedet henholdsvis Forevisningsstedet, medfører ingen Forandring i Vekselejerens Pligt efter V. L. §§ 56 og 62; han har nemlig i dette Tilfælde at følge Forskrifterne i V. L. § 89, der giver Regler om Protestoptagelse, naar Protestaten ikke kan findes. Omvendt er det uden Betydning, at Nødsadressaten vides at have Bopæl eller Forretning paa Betalingsstedet, naar Nødsadressen ikke lyder paa dette. Med Hensyn til Spørgsmaalet, naar Stedsangivelsen i Nødsadressen og Angivelsen af Betalingshenholdsvis Forevisningssted er identiske, henvises til ovenfor under V. L. § 4. I. Indeholder Vekslen ingen Stedsangivelse ved Nødsadressen, formodes denne at lyde paa Betalings- henholdsvis Forevisningsstedet.

B. 1. Kreditor maa, naar Vekslen er forsynet med Nødsadresse, søge at faa Vekslen akcepteret, ikke blot som ellers hos Trassaten, men ogsaa, hvis denne nægter eller kun giver ubetryggende Akcept, hos Nødsadressaten. Protest de non acceptatione maa som sædvanlig optages hos Trassaten, og saafremt Nødsadressaten ogsaa nægter at acceptere eller kun giver ubetryggende Akcept, maa Protest de non acceptatione ogsaa optages hos Nødsadressaten. Det vil ses, at Udøvelsen af Veksleret mod Nødsadressaten er betinget af, at Vekslen er nødlidende, jfr. Begyndelsen af V. L. § 56 »som er bleven protesteret for manglende eller ikke betryggende Akcept«.

Forevisning til Akcept.

2. Om Forstaaelsen af Ordene i V. L. § 56 »skal der . . . kræves Akcept hos den, . . .« kan ganske henvises til ovenfor under V. L. §§ 17 ff. De tekniske Enkeltspørgsmaal maa løses paa tilsvarende Vis ved Trassat og Nødsadressat, jfr. dog V. L. § 58. Nogle mener, at Reglen om 24 Timers Fristen (V. L. § 21, Stk. 1) og Bestemmelsen om partiel Akcept (V. L. § 22) er uanvendelige paa Nødsadressaten.

3. Undlader Vekselkreditor Protest hos Nødsadressaten, kan ifølge V. L. § 56 Vekselejeren ikke anstille Regres i Anledning af manglende eller ubetryggende Akcept, jfr. Ordene: »før Regres paa Grund af saadan Protest kan gøres gældende«. Medens V. L. § 62 ved Spørgsmaalet om Æresbetaling bestemmer Virkningen af Protestundladelse i Pkt. 2 saaledes: »Forsømmes dette, taber Vekselejeren sin Regres mod enhver Vekselskyldner, som vilde være bleven befriet ved Betalingen«, har det været omtvistet, hvorvidt ved Æresakcept Tabet af Regres, naar Protest forsømmes, og Nødsadressen ikke netop hidrører fra Trassen- ten, indtræder overfor alle Vekselskyldnere eller kun overfor

dem, der ved Nødsadressatens Akcept vilde være befriede for Regres, d. v. s. Nødsadressanten og dennes Eftermænd. Den almindelige Anskuelse, der støtter sig til Lovens Motiver og ogsaa deles af flere tyske Forfattere, gaar ud paa, at Forsømmelse af Vekselomgangen overfor Nødsadressaten, uden Hensyn til, af hvem Adressen er tegnet, hindrer Regres de non acceptatione mod enhver Vekselskyldner, og dette antages at gælde baade Sikkerheds- og Betalingsregressen.

4. Spørgsmaalet, om Reglerne om Tab af Vekselret i V. L. §§ 18 og 19 er anvendelige paa Nødsadressen, saaledes at Vekselejerer har Pligt til at forevise Vekslen til Akcept indenfor de i de nævnte §§ omtalte Frister ogsaa overfor Nødsadressaten, maa besvares benægtende. At saadan hurtig Forevisning sker ogsaa hos Nødsadressaten, turde være det faktisk sædvanlige; men som mere end sigtende hertil tør en i Motiverne indeholdt Antydning om, at Nødsadressen paalægger den samme Forevisningspligt som den sædvanlige Tratte i de i V. L. §§ 18 og 19 omhandlede Tilfælde, ikke fortolkes. Loven selv opstiller ingen Forpligtelse til at forevise Vekslen til Akcept for Nødsadressaten med den Virkning, at Forsømmelse har selve Vekselrettens Tab til Følge; den udelukker kun enhver Regres i Anledning af den manglende eller ubetryggende Akcept, saalænge Vekslen ikke er protesteret ogsaa hos Nødsadressaten, jfr. herved ovenfor under 3. At Vekselejerer i det af V. L. § 18 omtalte Tilfælde, naar den domicilierede Tratte uden Domiciliatangivelse er forsynet med en paa Forevisningsstedet lydende Nødsadresse, for at kunne gøre Regres de non acceptatione gældende, maa lade Vekslen protestere hos Nødsadressaten efter V. L. § 56, der for saa vidt henviser til V. L. § 18, afgør intet m. H. t. Spørgsmaalet om Vekselrettens Tab som Følge af Protestundladelse. Hvad angaar det i V. L. § 19 omhandlede Tilfælde, maa Vekselejerer, naar Trassaten ikke akcepterer, eller Akcepten ikke dateres, lade Vekslen protestere hos Trassatus inden den i V. L. § 19 foreskrevne Frist. Akcepterer Trassaten og daterer sin Akcept, men senere ikke betaler, maa Vekslen protesteres de non solutione saavel for Trassaten som for Nødsadressaten inden den i V. L. § 62 omhandlede Frist. Det maa dog bemærkes, at den her forsvarede Mening ikke er den almindeligt antagne. I Almindelighed har man ment V. L. § 18 anvendelig paa Nødsadressaten, saaledes at Vekselejerer mister al Vekselregres mod Endossenterne — derimod ikke mod Trassanten —, dersom Fristerne oversiddes.

5. Har Vekselkreditor optaget Protest hos Nødsadressaten.

har han derved sikret sig Regres mod Trassent og Endossenter. Der er ingen Grund til her at sondre mellem Hoved- og Interventionsprotest, idet det hele betragtes som en Protestforretning, jfr. V. L. § 83.

II. Særlige Spørgsmaal opstaar, naar der paa Vekslen findes flere Nødsadresser. Flerhed
af Nøds-
adresser.

A. Er disse paaført Vekslen for flere Personers Regning, spørges først,

1. om Vekselkreditor er forpligtet til at forevise Vekslen for dem alle. Dette Spørgsmaal besvares bekræftende dels efter Ordene i V. L. § 56 »kræves Akcept hos den, til hvem saadan Anmodning er rettet«, dels efter Indholdet af V. L. § 61, der bestemmer, at Akcept af en Nødsadressat, tegnet af en af de senere Vekselskyldnere, udelukker Vekselejerens Regres ogsaa mod Adressantens Formænd. Notarius maa altsaa ikke standse sin Forevisning, før han enten hos en Nødsadressat har faaet Akcept, eller han hos samtlige Nødsadressater har faaet nej. — Dernæst spørges,

2. om Vekselkreditor ved sin Forevisning er bundet til at iagttage en bestemt Rækkefølge mellem Nødsadressaterne. Dette Spørgsmaal maa ligeledes besvares bekræftende ifølge V. L. § 56, Pkt. 2. Denne opfatter naturligt den ene Nødsadresse som subsidær i Forhold til den forudgaaende. Den Nødsadressat, ved hvem flest Vekselskyldnere befries, er i Almindelighed Trassentens, dernæst første, anden o. s. v. Endossents, jfr. herved V. L. §§ 60 og 61, hvorved tillige erindres V. L. § 58, Pkt. 2. Hvad angaar Virkningerne af den behørig Rækkefølges Ikke-Iagttagelse, maa der sondres mellem Virkningen for Nødsadressaten og Virkningerne for Vekselejerens.

a. Nødsadressaten, som akcepterer uden at agte paa andre Nødsadressaters Fortrinsret, løber vel ikke under Tilfælde af Regres de non acceptatione, men senere hen under Regres de non solutione, saafremt han betaler, ifølge V. L. § 64, Pkt. 2, den Risiko at miste Regressen mod de Vekselskyldnere, som vilde være blevet befriede, hvis den fortrinsberettigede havde betalt.

b. Vekselejerens, hvorved i denne Forbindelse forstaas den, for hvis Regning Akcepten udenfor Rækkefølge blev givet, mister den Regres, han ellers vilde have ifølge V. L. § 61, Pkt. 2, og samme Følge rammer hans Formand. Regressen tabes her, ogsaa for saa vidt angaar Regres de non acceptatione (manglende eller ikke betryggende Akcept), overfor samtlige Vekselskyld-

ner, som vilde være blevet befriede, hvis den fortrinsberettigede havde akcepteret.

B. Har samme Person tegnet flere Nødsadresser, har Vekselkreditor frit Valg, medmindre en Rangorden er opstillet mellem dem i selve Adressen.

§ 57.

Bliver Vekslen ikke akcepteret af nogen af de i § 56 nævnte Nødsadressater, kan en anden (Intervenient), efter at Protest er optagen, akceptere Vekslen til Ære for Trassenten eller nogen af Endossenterne; dog er Vekselejeren ikke pligtig til at modtage saadan Akcept, med mindre den tilbydes af Trassaten. Tilbydes Akcept tillige af en Nødsadressat, ved hvem lige saa mange Vekselskyldnere befries, har han Fortrinet.

Æresakcept uden Nødsadresse. I. I. Medens V. L. § 56 omhandler Vekslens Akcept i Henhold til Nødsadresse, taler V. L. § 57 om Vekslens Akcept ved Intervention i snævrere Forstand. Herved forstaas den frivillige, uden Opfordring af nogen Vekselskyldner givne Akcept (»Æresakcept«, »Interventionsakcept«) af en Tredjemand, til Ære for en Vekselskyldner og til Afværgelse eller Forkortelse af Regres. Interventionsakcept i den angivne Forstand kan finde Sted, naar Vekslen er protesteret for manglende eller ikke betryggende Akcept saavel hos Trassat som Nødsadressater. Ellers er Interventionsakceptanten ikke sikker paa at erhverve den en Intervenient ved V. L. § 63 tillagte Vekselregres. Navnlig kan Trassaten ikke meddele saadan Akcept, førend Protest er optaget hos ham selv, da hans Paategning ellers maa anses som sædvanlig Akcept, idet Tillæget »til Ære for« o. s. v. efter V. L. § 22 ingen Virkning har, naar Protest ikke er optaget.

Det forudsættes, at der ikke foreligger nogen Nødsadresse i den ovenfor under V. L. § 56. I. A. angivne Forstand. Lyder Nødsadressen paa andet Sted end der, hvor Betalingen eller, jfr. V. L. § 18, Forevisningen skal ske, maa den i Adressen angivne Person behandles som Intervenient efter V. L. § 57.

2. Interventionsakceptanten kan staa i eller udenfor Gruppen af de paa Vekslen tegnede Personer. I første Fald gælder tilsvarende som under V. L. § 56. I. A. 1. d anført m. H. t. Nødsadressaten. Akceptanten kan ikke meddele efterfølgende Interventionsakcept. Staar Intervenienten udenfor Kredsen af de paa Vekslen tegnede Personer, gælder ingen Personbegrænsning; enhver kan intervenere. Den, der oftest intervenserer, er Trassaten, der kan indtræde til Fordel for enhver Vekselskyldner, ogsaa for Trassenten, hvorved han opnaar Vekselret for sit Dæknings-

søgsmal mod denne. Trassaten maa, naar han tegner Æresakcept, udtrykkeligt tilføje Bemærkning herom (»til Ære for«, »till heder för«, »zu Ehren«, »under Protest«, »S. p.«, »per onor« o. s. v.), da han ellers anses for at have tegnet Efterakcept i Henhold til V. L. § 28. Andre end Trassaten behøver derimod næppe at anføre saadant Tillæg ved Interventionsakcepten, forudsat at denne sker efter Protest. Se herved V. L. § 58, Pkt. 2. Nødsadressater kan efter Tanken i V. L. § 57 ikke intervenere; men de kan acceptere som Nødsadressater for andres end paa-gældende Nødsadressanters Regning, uden at der først optages Protest hos dem. Der kan være flere Æresakcepter paa samme Veksel. Jfr. iøvrigt om Intervenienter nedenfor V. L. § 63. I. 3.

II. V. L. § 57 indeholder to Hovedretssætninger.

1. Først, at Vekselejerer ikke som ved Nødsadresser efter V. L. § 56 er pligtig at modtage Interventionsakcept, medmindre den tilbydes af Trassaten, hvorved forudsættes, at Betingelserne for at kræve Efterakcept modtaget efter V. L. § 28 er tilstede, altsaa navnlig, at Akcept tilbydes for hele Vekselsummen, jfr. ovenfor under V. L. § 28. I. A. 4. Det er herved ligegyldigt, om Trassaten tilbyder Akcept til Ære for en Endossent eller Trassenten. Afslaar Vekselejerer Tilbud om Æresakcept, er saadant Afslag i Almindelighed uden nogen præjudicerende Virkning; afslaar han Trassatens lovlige Tilbud om Interventionsakcept — Trassaten maa, naar Tilbudet fremsættes under den hos ham foretagne Protestforretning, vistnok kunne forlange Bemærkning herom indført i Protestdokumentet —, mister han Regressen for manglende eller ubetryggende Akcept.

2. Dernæst anordner V. L. § 57 Rangfølgen mellem Nødsadressaterne, Trassaten som Intervenient og andre Æresakceptanter. Det er en Betingelse for overhovedet at kunne hævde nogen Fortrinsstilling, at ens Akcept befrier mindst lige saa mange Vekselskyldnere som dens, overfor hvem der er Tale om at hævde Fortrinsstillingen. Men denne Betingelse forudsat, har Nødsadressaten Fortrin fremfor Trassaten og andre Intervenienter, naar Nødsadressatens Akcept tilbydes som fuldstændig. Trassaten har Fortrinet, naar hans Æresakcept frigør flere regrespligtige end Nødsadressatens Akcept, jfr. herved Analogien af V. L. § 56, Pkt. 2. Følgen af Fortrinsrettens Tilsidesættelse er vekselrettigt, at Regres fortabes, men kun forsaavidt flere Vekselskyldnere vilde være befriet gennem behørig Iagttagelse af Rangordenen, jfr. herved ovenfor under V. L. § 56. II. A. 2. Saafremt Trassaten ved sin Æresakcept alene befrier lige saa mange Vekselskyldnere som den fortrinsberettigede

Nødsadressats Akcept vilde have frigjort, kan der blive Spørgsmaal om civilt Erstatningsansvar for Trassaten overfor den Honorat, hos hvem Trassaten efter Indfrielsen af sin Akcept søger Regres.

§ 58.

Akcept af en Nødsadressat eller en Intervenient skal tegnes paa selve Vekslen; dog kan, hvor original Nødsadresse eller originalt Endossement findes paa en Kopi, Akcept efter Adressen eller til Ære for Endossenten tegnes paa Kopien. Hvis det ikke af Akcepten eller af denne i Forbindelse med en Nødsadresse fremgaar, for hvis Regning den er given, skal den anses meddelt for Trassentens Regning.

Æresakceptens Form. Den foreliggende § giver to Regler om Æresakcepten. Det siges dels, at denne skal tegnes paa Vekslen eller, hvor original Nødsadresse eller originalt Endossement findes paa en Kopi, enten paa denne eller paa Vekslen, dels at Æresakcept i Tvivlstilfælde skal anses meddelt for Trassentens Regning (»in onere di lettera«). Et udenfor Vekslen eller Kopien eksempelvis under Protestforretningen afgivet og i Protestdokumentet optaget Løfte om at indfri Vekslen kan altsaa aldrig anses som Æresakcept. Nødsadressaten kan vistnok give gyldig Akcept ved sin blotte Navnetegning paa Vekslens eller Vekselkopiens Forside, hvorimod Intervenienten maa tilkendegive, at det er en Akcept, han meddeler, idet den blotte Navnetegning af en ikke i Vekslen nævnt Person ogsaa kunde opfattes som Aval (V. L. § 87, Stk. 2). Er Akcepten meddelt »per onore di giro« — og det altsaa egentlig ikke fremgaar, for hvis Regning den er givet —, maa den vistnok anses meddelt for første Endossents Regning. Der er intet i Vejen for at acceptere en for Trassentens Regning tegnet Nødsadresse for en anden regrespligtigs Regning. Men i saa Fald maa dette fremgaa af selve Akcepten. Den i V. L. § 58 opstillede Formodning om Akcept for Trassentens Regning kan ikke imødegaaes ved en alene i Protesten indeholdt Oplysning. Iøvrigt maa de i V. L. Kap. 5 om Trassatens Akcept givne Forskrifter komme til Anvendelse, undtagen for saa vidt de kommer i Strid med det her omhandlede Retsforholds Natur eller med de om Nødsadresser særlig givne Regler. V. L. § 21, Stk. 1 og 3, anses anvendelige. Og V. L. § 22 maa vistnok ogsaa anvendes ved Akcept i Henhold til Nødsadresse, hvad enten Akcepten sker for Adressantens Regning eller ej. Selvom Vekslen hører til de i V. L. § 19 omhandlede, skal Æresakcept ikke dateres; Forfaldsdagen regnes fra Protestdagen.

§ 59.

Den, som akcepterer en Veksel som Nødsadressat eller Intervenient, er berettiget til mod Godtgørelse af Protestomkostningerne at faa den for manglende eller ikke betryggende Akcept optagne Protest udleveret, forsynet med Paategning om hans egen Akcept og om Tiden, da den meddeltes. Senest den anden Søgnedag efter Akceptdagen skal han med Posten eller, hvor Post ikke gaar, paa anden forsvarlig Maade oversende Protesten til den, for hvis Regning Vekslen blev akcepteret. Undlader han dette, svarer han til Skaden.

Efter den foreliggende § har Æresakceptanten overfor Hono-^{Protestens}ratens Pligt til inden to Søgnedage efter Akceptdagen — denne ^{Over-}medregnes ikke — at oversende Protesten til Honoraten, selvom ^{levering.}der ikke ved dennes Navn findes Stedsangivelse paa Vekslen. Oversendelsen af Protesten er dog ikke gjort til Betingelse for Æresakceptantens eventuelle Regresret efter V. L. § 63, men dens Undladelse har som ellers Undladelse af Notifikation Skadeserstatningspligt til Følge; om dette Krav gælder tilsvarende som ovenfor under V. L. § 46. II anført, dog følger det af Retsplejelovens § 445, at der ikke bliver Tale om at gøre Kravet gældende under vekselpocesretlige Former. For at Æresakceptanten kan være i Stand til at gennemføre sin Notifikationspligt efter V. L. § 59, Pkt. 2, hjemler Pkt. 1 ham Ret til mod Godtgørelse af Protestomkostningerne at erholde Protesten udleveret forsynet med Notarius' eller Vekselejerens Paategning om Æresakcepten og Tiden, da denne meddeltes. Og Æresakceptanten bør altsaa kun meddele Akcept mod samtidig at faa Protesten udleveret med den i V. L. § 59 omtalte Paategning. Æresakceptanten har ikke Vekselret mod Honoraten, cfr. derimod om denne overfor Formændene V. L. § 61, Pkt. 2.

§ 60.

Den, som i Egenskab af Nødsadressat eller Intervenient har akcepteret en Veksel, svarer ligesom anden Akceptant for Veksels Betaling til enhver af dens Eftermænd, for hvis Regning han har meddelt sin Akcept, saafremt Vekslen med forud optagen Protest forevises ham til Betaling inden den i § 62 fastsatte Frist.

I. Æresakceptens retlige Karakter gengives undertiden ved Æresak-
at opfatte Æresakcepten som en Kautionsforpligtelse for Hono-^{ceptan-}ratens. V. L. § 60 opfatter, jfr. Ordene: »ligesom anden Akcep-^{tens}tant«, Æresakceptantens Forpligtelse i Analogi med Hovedfor-^{Hæftelse.}

pligtelsen, kun at den er subsidiær, d. v. s. bliver aktuel, hvis Trassaten ogsaa ved Forfaldstid nægter Betaling. Den forudsætter, at Vekslen er nødlidende, den medfører efter den foreliggende § alene Hæftelse overfor Honoratens Eftermænd, saafremt Vekslen med forud optagen Protest forevises inden sædvanlig Protestfrist, jfr. V. L. §§ 62 smh. m. 41. Fristen efter V. L. § 60, jfr. § 62, er kun Præsentations-, ikke Protestfrist; dens Formaal er at sikre Æresakceptanten mod, at den i V. L. § 63 omhandlede Regres udskydes til et senere Tidspunkt, hvor muligvis vedkommende regrespligtige er blevet insolvente; men vil Æresakceptanten ikke betale, maa Vekselejereren efter sidstnævnte § optage Protest inden Fristen hos ham; ellers lider Vekselejereren det i §'en omtalte Regrestab. Det maa antages, at Æresakceptanten hæfter for Vekselsummen, Renter, nødvendige Omkostninger, men næppe Provision. Ej heller er V. L. § 53 her anvendelig. Den indfriende Æresakceptant indtræder som berørt efter V. L. § 63 i Vekselejerens Bet mod Honoraten, dennes Formænd og Akceptanten. Det antages, at den særlige Duplikathæftelse efter V. L. § 68 alene rammer Akceptanten, derimod ikke Æresakceptanten. Æresakceptantens Forpligtelse forældes ligesom Hovedakceptantens efter V. L. § 77. Æresakcept kan meddeles ikke blot for Udstederens, men for Endossenternes Regning. Og endelig kan Æresakcept staa paa en Kopi af Vekslen.

Forevisning til Betaling. II. Det hedder i V. L. § 60, at Æresakceptanten kun hæfter, saafremt Vekslen med forud optagen Protest forevises ham til Betaling inden den i § 62 fastsatte Frist. Herved maa i hvert Fald sigtes til Protest de non solutione optaget hos Trassaten, naturligvis kun i de almindelige Tilfælde, hvor saadan Protest overhovedet er Betingelse for Regres, saaledes altsaa ikke, hvor en efter V. L. § 18 de non acceptatione behørigt protesteret Veksel forevises til Betaling, jfr. V. L. § 43, og ej heller, hvor Vekslen indeholder en virksom Klausul efter V. L. § 42. Forevisning og Protest de non solutione overfor Trassaten er ogsaa nødvendig, hvor Trassaten selv er Æresakceptant. Den almindelige Anskuelse mener dernæst, at Protest ikke alene maa optages hos Trassaten, men ogsaa hos de andre Nødsadressater, forsaavidt der af dem kan blive tilbudt en Betaling, som efter V. L. § 64 skal foretrækkes fremfor den akcepterende Nødsadressats eller Intervenients Betaling. Det erindres herved, at enhver Nødsadressat, hos hvem Protest ikke er optaget, formodes at være villig til at betale — og det for Regning af Trassaten.

§ 61.

Er en Veksel akcepteret af en Nødsadressat eller en Intervenant, have hverken Vekselejerer eller nogen anden af dens Eftermænd, for hvis Regning Vekslen er bleven akcepteret, Ret til Regres for manglende eller ikke betryggende Akcept. Derimod kan saadan Regres gøres gældende af den, for hvis Regning Akcepten blev given, samt af dennes Formænd.

En anden — end den i V. L. § 60 nævnte — Virkning af Æresakcepten er Regresstandsningen. Vekselejerer og Honoratens Eftermænd har overhovedet ingen Regres for manglende eller ubetryggende Akcept. Derimod haves saadan Regres af Honoraten og dennes Formænd. Regresstandsningen kan naturligvis ikke opretholdes, dersom den modtagne Akcept er ubetryggende, jfr. V. L. § 30. Honoraten vil efter V. L. § 59 regelmæssig komme i Besiddelse af Protesten og saaledes kunne opfylde det i V. L. § 26 stillede Vilkaar for Sikkerhedsregres. Æresakceptanten selv har ingen Sikkerhedsregres. Om Fortolknings-spørgsmaal, der berører V. L. § 61, henvises iøvrigt til ovenfor under V. L. § 56. II.

Regresstandsning.

§ 62.

Er en for manglende Betaling protesteret Veksel forsynet med Nødsadresse, eller er Interventionsakcept tegnet paa Vekslen, og lyder Nødsadressen eller Akcepten paa Betalingsstedet, skal Vekslen tilligemed Protesten senest den anden Søgnedag efter Forfaldsdagen forevises til Betaling, og, hvis saadan ej erholdes, protesteres hos samtlige Nødsadressater og Interventionsakceptanten. Forsømmes dette, taber Vekselejerer sin Regres mod enhver Vekselskyldner, som vilde være bleven befriet ved Betalingen. Det samme gælder, hvis Vekselejerer vægrer sig ved at modtage Betaling, der til Ære for nogen Vekselskyldner tilbydes ham.

I. V. L. § 62 forudsætter, at Vekslen er protesteret de non solutione, cfr. dog V. L. § 42, og at den enten er forsynet med Nødsadresse eller Interventionsakcept lydende paa Betalingsstedet. Det erindres, at Nødsadressen eller Interventionsakcepten, naar intet andet Sted er nævnt i samme, anses lydende paa Betalingsstedet. Under denne Forudsætning maa Vekselejerer opsøge den paa Vekslen tegnede og paa Betalingsstedet boende Nødsadressat eller Intervenant, førstnævnte, hvad enten han forud har akcepteret eller ej. Efter Bestemmelsens Ord skal baade Vekslen og Protesten forevises. Forevisningsfristen, der

Protest de non solutione.

her, cfr. V. L. § 60, tillige er Protestfrist, er to Søgnedage efter Forfaldsdagen. Er der flere Nødsadressater eller Intervenienter, maa Forevisning og Protest ske hos dem alle inden Fristens Udløb. Tilbyder Nødsadressaten eller Intervenienten først under Protestforretningen Betaling, men siden vægrer sig, kan ingen Regres anstilles, medmindre ny Protest optages hos ham inden Fristens Udløb. Naar Vekselejerer efter V. L. § 42 er fritaget for at optage Protest hos Trassaten, behøver han heller ikke at optage Protest hos Nødsadressaten eller Interventionsakceptanten. Er der i Forvejen foretaget Protest de non acceptatione for Trassaten og alle Nødsadressaterne, kan Bestemmelsen i V. L. § 41, Pkt. 2, være anvendelig. Er Tratten behørigt protesteret efter V. L. § 18, d. v. s. for Trassaten og alle Nødsadressater paa Forevisningsstedet, maa Vekselejerer vistnok ogsaa gaa til Betalingsstedet, naar Vekslen har en paa dette lydende Nødsadresse. Notifikation af den hos Nødsadressaten eller Intervenienten optagne Protest de non solutione er ikke særlig paabudt i Loven; men den almindelige Regel i V. L. § 45 synes dog her at maatte komme til Anvendelse.

II. Virkningen af, at Vekselejerer forsømmer den i V. L. § 62, Pkt. 1, omhandlede Fremgangsmaade er, at han mister Regresen mod enhver Vekselskyldner, der vilde være bleven befriet ved Betalingen, d. v. s. mod Adressantens (Honoratens) Eftermænd, hvorimod Kravet mod Honorat, Adressater og Intervenienter bevares. Reglen er altsaa principielt en anden — og mildere — end efter V. L. § 56; men i det sædvanlige Tilfælde, at Vekslen ikke udviser, for hvis Regning den skulde honoreres, gælder ogsaa her den i V. L. § 58 omhandlede Formodning (»in onere di lettera«), og Virkningerne efter V. L. §§ 61 og 62 bliver da næsten de samme som efter V. L. § 56, nemlig Tab af Regres overfor alle andre end Trassenten og, ved domicilerede Veksler, Akceptanten.

III. 1. Intervention ved Betaling, cfr. derimod om Akcept V. L. § 57, er Vekselejerer forpligtet til at modtage. Det forudsættes, at Tilbudet omfatter Vekselsummen, Renter og Omkostninger, jfr. V. L. § 63, erlagt paa Betalingsstedet. Reglen gælder, uanset om Regres er paabegyndt eller ej, men først efter sket Protest jfr. dog herved V. L. § 42, saaledes at Vekslen altsaa er nødlidende. Virkningen af Afslag er efter V. L. § 62, Pkt. 3, tilsvarende som omhandlet ovenfor under II¹). Af be-

¹) I U. f. R. 1902. A. 558 (L. O. s. H. St. R. D.), hvor en Mand, som ifølge Blankoendossement ejede en egen Veksel, for hvis Vedkommende Protest af alle var frafalden, søgte en Veksleendossent til Veks-

vismæssige Grunde bør Æresbetaleren fremsætte eller gentage sit Tilbud for Notarius, der da indføjer Bemærkning herom i Protestdokumentet.

2. Det fremgaar af V. L. § 62, at der kan interveneres til Fordeel for enhver Vekselskyldner, saaledes ogsaa for Akceptant, Æresakceptant, akcepterende Nødsadressat, Udsteder af egen Veksel. I tysk Teori er det almindelig Opfattelse, at Intervention kun kan ske til Ære for en regrespligtig. V. L. § 62, Pkt. 3, udtaler imidlertid, at Vekselejerer er forpligtet til at modtage Æresbetaling for enhver (»nogen«) Vekselskyldner, dog ikke af en Formand for en Eftermand, ejheller for Vekselejerer og heller ikke for Trassaten, der ikke er Vekselskyldner, jfr. til Emnet ogsaa nedenfor under V. L. § 63. I. 3.

§ 63.

Enhver, som i Egenskab af Nødsadressat eller Intervenient betaler Vekselsummen med Renter og erstatter de ved Protesten forvoldte Omkostninger, kan fordre Vekslen og Protesten udliveredede med Paategning om den skete Betaling og for hvem den er sket, samt indtræder i Vekselejerers Ret mod den, for hvis Regning han har betalt, mod dennes Formænd paa Vekslen og mod Akceptanten.

1. 1. V. L. § 63 omhandler enhver, som betaler i Egenskab af Nødsadressat eller Intervenient, og ikke blot Nødsadressater og Æresakceptanter. Indløsningsret.

2. Det maa antages, at Tilbud for at komme i Betragtning efter V. L. § 63 maa omfatte Vekselsummen, 6 pCt. Rente, Protestomkostninger, hvorved forstaas de Omkostninger, som er medgaaet til Protest baade hos Trassaten og Bipersonerne i Vekselforholdet, andre nødvendige Omkostninger og Provision.

3. Spørgsmaalet, hvem der kan intervenere ved Betaling, tiltrænger et Par nærmere Bemærkninger. Personer, der staar ganske udenfor Vekselforholdet, kan intervenere, omend dette er forholdsvis sjældent i Praksis. Trassatus og Domiciliatus er ofte Æresbetalere. Naturligvis maa hos dem først sædvanlig Protest de non solutione optages, og det maa paa Protesten anføres, at der er Tale om Æresbetaling. Nødsadressater kan, cfr. ovenfor under V. L. § 57. I. 1. intervenere ved Betaling, men

lens Indfrielse, ansaas Indstævnte ikke frigjort ved et af den sidste Endossent, der var Sagfører, forgæves foretaget Betalingstilbud, da det — imod Sagsøgerens Forklaring om, at den sidst nævnte Endossent havde tilbudt Pengene paa egne Vegne — ikke af Indstævnte var bevist, at Pengene var tilbudt paa Vekseludstederens Vegne.

kan ogsaa, uden Protest hos sig, betale for en anden, senere Vekselskyldners Regning end dens, fra hvem Adressen hidrører. Akceptanten kan derimod ikke intervenere. Ejheller kan akcepterende Nødsadressater eller Intervenienter — der efter Begrebsbestemmelserne under V. L. §§ 56 og 57 bor paa Betalingsstedet — intervenere til Fordel for nogen, til hvem de ifølge V. L. § 60 akceptmæssigt staar i vekselretligt Forpligtelsesforhold. Trassenten kan ikke intervenere, ejheller kan Endosserterne intervenere til Fordel for deres Eftermænd, og endelig kan naturligvis Vekselejerer ikke intervenere ved Betaling.

4. Vekslen og Protesten maa være formelt behørig og Vekslen intakt, jfr. herom tilsvarende under V. L. § 54. IV. 1.

5. Virkningen af, at Vekselejerer forkaster et lovligt Tilbud om Æresbetaling, maa bestemmes tilsvarende som efter V. L. § 62, Pkt. 2. For Bevisets Skyld bør Intervenienten fremsætte eller gentage sit Betalingstilbud for Notarius, der herom paafører Protestdokumentet Bemærkning.

6. Honorerer Æresbetaleren uden at lade sig Dokumenterne udlevere, kan han, dog ikke i Vekselprocessens Form, anlægge Sag til Dokumenternes Udlevering eller, saafremt de ikke kan skaffes til Veje, til Tilbagesøgning af det betalte Beløb. Saaledes ogsaa, naar Vekslen ikke er behørig intakt, se om saadant Konditionssøgmaal ovenfor under V. L. § 54. V. 3.

II. Ved Æresbetalingen indtræder Æresbetaleren¹⁾ ifølge V. L. § 63 i Vekselejerers Ret mod Honoraten, d. v. s. den for hvis Regning Vekslen skal anses indfriet af Betaleren, Honoratens Formænd og Akceptanten. Har Vekselejerer allerede faaet Betaling, der ikke er afskrevet paa Vekslen, maa det efter Grundsætningen i V. L. § 76 antages, at den godtroende Æresbetaler desuagtet faar Vekselret. Kan Honoraten og hans Eftermænd forlange Afkortning efter V. L. § 46 for undladt Notifikation, maa saadant Afslag i Regressummen ogsaa kunne gøres gældende mod Betaleren, hvorfor Nødsadressaten vil kunne have Opfordring til at underrette Adressaten og dennes Formænd, uagtet saadan Pligt ikke er foreskrevet i Loven, cfr. derimod V. L. § 59. Det maa fremgaa af de ved Æresbetalingen optagne Dokumenter, at der er Tale om Æresbetaling, jfr. ogsaa Ordene i V. L. § 63: »... Paategning om den skete Betaling og for hvem den er sket«. Er det sidste ikke tilføjet, men det er bevisligt, at der foreligger Æresbetaling, gælder den i V. L. § 58 opstillede Formodningsregel, saaledes at altsaa Intervenienten

¹⁾ Cfr. derimod om en Kautionsist for Vekselgæld U. f. R. 1927. A. 186 (V. L. D.).

kun faar Regres mod Trassenten eller ved domicilierede Veksler tillige mod Akceptanten. Karakteriseringen af Betalingen som Æresbetaling maa kunne ske i Protesten, ved Paategning af Notarius eller ved Vekselejerens Paategning, eller kan fremgaa af den meddelte Kvittering, eksempelvis ved Tillæget: »under Protest«. En simpel Navnetegning fra Vekselejeren er derimod at opfatte som Blankoendossement. Grundsætningen i V. L. § 39 maa den godtroende Intervenient kunne paaberaabe sig som Grundlag for videre Regres. Æresbetaleren kan efter Grundsætningen i V. L. § 50 kræve baade Vekselsum, 6 pCt. Rente, Protest- og andre nødvendige Omkostninger og Provision. Fordringen vil kunne inddrages paa den i V. L. § 53 omhandlede Maade. De særlig ved Nødsadressen forvoldte Omkostninger, eksempelvis en efter V. L. § 65 betalt Provision, Udgifter ved Underretning ifølge V. L. § 59, kan maaske ikke kræves erstattet af samtlige Vekselskyldnere, men kun af Adressanten. Overfor Akceptanten bestemmes Kravet efter de ovenfor under V. L. § 36. I. C. 2 omhandlede Regler. — Se om Regrestab V. L. § 64.

§ 64.

Tilbyde flere sig at betale efter Protest, har den Fortrinet, ved hvem de fleste Vekselskyldnere befries. Den, som træder til med Betaling, uagtet det af Vekslen eller Protesten fremgaa, at en anden, som havde tilbudt Betaling, var nærmere berettiget til Veksels Indløsning, har ingen Regres mod de Vekselskyldnere, som vilde være blevne befriede, hvis den anden havde betalt.

Den foreliggende § paalægger alene Intervenienten en Forsigtighedsforpligtelse med Virkning af Regrestab efter §'ens Pkt. 2. Derimod indeholder den intet præjudicerende for Vekselejeren, der modtager Betaling. Bestemmelsen indeholder en Modifikation af V. L. § 63, for saa vidt som Æresbetaleren, naar han ikke forholder sig korrekt — hvilket forudsætter, at han ikke betaler i god Tro —, ikke erhverver Regresretten mod de ellers befriede Vekselskyldnere.

§'en gælder for enhver Konkurrence af Betalingstilbud uden Hensyn til, om det er fra Trassat, Nødsadressater eller Intervenienter, Tilbudene fremkommer. Trassaten, der vil betale overensstemmende med Tratten, eller den, som vil betale uden at erhverve Vekslet, eksempelvis til Ære for den udenfor Vekselsforholdet staaende Person, for hvis Regning Vekslen er trukket, har Fortrinsret, dernæst den, der vil betale til Ære for Akcep-

Flerhed
af Æres-
betalere.

tanten, Trassenten, første Endossent, anden Endossent o. s. v. Reglen i V. L. § 57, Pkt. 2, er ikke analogt anvendelig.

Fortrinsreglen er kun tilsidesat, naar der enten paa Vekslen (Vekselkopien) findes nogen paa Betalingsstedet boende Nødsadressat eller Interventionsakceptant, eller det af den for Trassaten optagne Protest fremgaar, at en anden har tilbudt en lovlige Betaling, som vilde befri flere Vekselkyldnere, i hvilken Henseende bemærkes, at ogsaa de i V. L. § 62, Pkt. 1, nævnte Personer er udelukket fra at gøre Betalingstilbud med Virkning efter V. L. § 64, naar der er optaget Protest hos dem, uden at de herunder har fremsat deres Tilbud. Er der ikke optaget Protest hos dem, formodes de at være villige til at betale, Nødsadressaten, som ikke har akcepteret, for Trassenten, og den akcepterende Nødsadressat eller Intervenient for den, for hvis Regning han har akcepteret.

Som ovenfor under V. L. § 60. II. antydet maa den betalende efter almindelig Opfattelse ogsaa iagttage V. L. § 64, naar han tidligere har akcepteret, og saaledes, før han betaler, kunne kræve fornøden Protest optaget hos de andre vedkommende.

§ 65.

Den Nødsadressat eller Intervenient, som har akcepteret en Veksel, men som hindres i at betale derved, at en anden indfrier Vekslen, er berettiget til af denne at erholde en Provision af $\frac{1}{3}$ %.

Provision. V. L. § 65 giver Æresakceptanten en særlig Ret til Provision mod den, som i Egenskab af Trassat, Nøds- eller Æresakceptant («en anden») indfrier Vekslen. Betaler Æresakceptanten selv, kan han kun beregne Provision efter V. L. § 50 og ikke i sin Betaling modregne noget Krav efter nærværende §. Selvom den betalende Nødsadressat er fortrinsberettiget, er han pligtig at betale Provision til andre Nødsadressater, som har akcepteret Vekslen; denne Provision faar han godtgjort under Regressen. Det er en Forudsætning for Anvendelsen af V. L. § 65, at Forskrifterne i V. L. §§ 56, Pkt. 2, og 57 ved Akcepten er iagttaget.

TIENDE KAPITEL.

Om Vekselduplikater og Vekselkopier.

§ 66.

En Veksel kan udstedes i flere Eksemplarer (Duplikater), af hvilke hvert enkelt i selve Teksten skal betegne sin Orden som

første, anden, tredje osv. (prima, secunda, tertia osv.), men som forøvrigt er enslydende. Ere Eksemplarerne ikke saaledes betegnede, gælder ethvert af dem som en selvstændig, i et Eksemplar udstedt Veksel (Solaveksel).

V. L. §§ 66—70 omhandler Vekselduplikater, d. v. s. Veksel-**Vekselduplikater.** eksemplarer udstedte af Trassenten, indbyrdes ligelydende og betegnede som Duplikater (prima, secunda o. s. v.).

1. Overensstemmelse mellem de forskellige Vekselduplikater maa kræves i alle væsentlige Henseender. Absolut Overensstemmelse kan ikke kræves. Aabenbare Unøjagtigheder (Skrivefejl o. lgn.) skader ikke. Andre Uoverensstemmelser er derimod af Betydning, naar Muligheden for, at de er vilde Afvigelser, er til Stede. Indeholder Primaeksemplaret Firmaunderskrift, Sekundaeksemplaret derimod Prokuraunderskrift, foreligger relevant Uoverensstemmelse. Virkningen af denne er, jfr. V. L. § 66, Pkt. 2, at ethvert af Eksemplarerne gælder som en selvstændig, i eet Eksemplar udstedt Veksel (Solaveksel). Denne Regel gælder ogsaa, naar af flere som Duplikater udstedte Veksler nogle er overensstemmende, andre ikke.

2. Eksemplarerne maa i selve Vekslens Tekst være ordensbetegnede, eksempelvis første, anden o. s. v., prima, secunda o. s. v., I, II, III o. s. v., Hovedeksemplar, Duplikat. Den saakaldte *clausula cassatoria* (»mod denne min Prima — Secunda og Tertia ikke«, »mod denne min Secundaveksel — Prima og Tertia ikke«), der tilsigter at præcisere, at kun eet Eksemplar af Vekslen skal indfries, jfr. V. L. § 68, Pkt. 1, er uden vekselretlig Betydning. Det mærkes, at selve Hovedeksemplaret ogsaa maa ordensbetegnes; forøvrigt anvendes ofte Benævnelsen Primaveksel, selvom Duplikater ikke forefindes. Virkningen af manglende eller ufuldstændig Ordensbetegnelse er, jfr. V. L. § 66, Pkt. 2, at ethvert af Eksemplarerne gælder som en selvstændig, i eet Eksemplar udstedt Veksel (Solaveksel). Denne Regel gælder ogsaa, naar af flere som Duplikater udstedte Veksler nogle er nummererede, andre ikke.

3. Kun Trassenten er legitimeret — og forpligtet, jfr. V. L. § 67 — til at udstede Vekselduplikater. Er Eksemplarerne ikke undertegnet af Trassenten, foreligger kun Vekselkopier, jfr. V. L. §§ 71—72.

§ 67.

Saa vel Vekseltageren som senere Vekselejere ere mod Godtgørelse af Omkostningerne berettigede til af Trassenten at fordrø Duplikater af Vekslen. En senere Vekselejer kan tillige hen-

vende sig med saadan Begæring til sin umiddelbare Formand, denne igen til sin Formand og saa fremdeles, indtil Begæringen naar Trassenten. Paa Duplikaterne ere Endosserne pligtige til efter Rækkefølgen at gentage Endosserne.

1. Retten til at erholde Vekselduplikater udstedte havest af Vekseltageren og senere Vekselejere, herunder ogsaa Blanko-endossatarer, naar disse sidste er i Besiddelse af Vekslen — Grundsætningen i V. L. § 39 er anvendelig paa den, der kræver Vekselduplikat —, og den havest mod Trassenten. Udtrykkelig Vedtagelse herom er overflødig, og Vedtagelse i modsat Retning maa for at have bindende Virkning for Kontrahentens Eftermænd være optaget i Vekslen selv.

2. Kravet paa Duplikatudstedelse kan gøres gældende enten direkte mod Trassenten eller indirekte gennem Vekselejerens umiddelbare Formand, der da middelbart gennem sine Formænd lader det gaa videre til Trassenten. Den sidste Vej benyttes, naar man ønsker Endosserne gentaget paa Duplikatet, idet, jfr. V. L. § 67, Pkt. 3, Endosserne er pligtige paa Duplikaterne at gentage Endosserne, selvom de har endosseret uden Obligo.

3. Kravet paa Vekselduplikat er ikke begrænset til noget bestemt Antal eller nogen Tidsfrist; det bestaar, saalænge Veksleretten eksisterer. Det forudsætter, at Førsteeksemplaret eventuelt tilbageleveres Udstederen for at forsynes med Primabetegnelse. Udstregning af Solabetegnelse og Tilføjelse af Primabetegnelse gør vistnok ikke Vekslen til Primaveksel; men det kræves, at hele Vekslen omskrives, for at den kan siges at være forsynet med behørig Primabetegnelse. Er den allerede forsynet hermed, er Tilbagelevering overflødig, og Duplikat vil i saa Fald, saafremt Vekslen bortkommer, uden Mortifikation kunne kræves. Endelig maa de med Duplikatudstedelsen forbundne særlige Omkostninger, navnlig Stempelafgift og Porto, erstattes af Kreditor.

4. Kravet paa Duplikatudstedelse forskærtes ikke ved forbeholdsløs Modtagelse af Solaveksel og ejheller ved, at man til at begynde med kun kræver og modtager et begrænset Antal, eet eller to, Duplikater. Mere end tre Duplikater er usædvanligt.

5. Kravet paa Duplikatudstedelse havest ikke vekselsprocesuelt, i hvert Fald ikke i Danmark.

§ 68.

Indfries et Eksemplar af Vekslen, ere de øvrige uden Kraft. Dog svarer Akceptanten fremdeles for ethvert efter Indfrielsen løbende Eksemplar, som findes forsynet med hans Akcept. Ligeledes svarer den Endossent, som til forskellige Personer har endosseret Vekselemlar, samt senere Endossenter af disse for ethvert efter Indfrielsen løbende Eksemplar, paa hvilket deres Endossement findes tegnet.

1. A. Særkendet for Vekselduplikater er, at ethvert Eksemplar som saadant er en original Veksel, men de flere Eksemplarer tilsammen kun er een Veksel med een Vekselforpligtelse. Dette viser sig i følgende Retninger.

**Betydning
af
Duplikat.**

1. Trassent og Endossenter hæfter kun eengang, skønt de flere Gange har meddelt Underskrift.

2. Akceptanten af et af Eksemplarerne hæfter overfor alle Endossatarerne, hvilket Eksemplar disse end er i Besiddelse af.

3. Akcept af eller Betaling i Henhold til et Eksemplar udelukker Regres henholdsvis de non acceptatione og de non solutione, se dog nærmere nedenfor under II. B.

4. Enhver Indehaver af et Eksemplar har som saadan Ret til at gøre hele Vekselfordringen gældende. Han behøver hverken at præsentere samtlige Duplikater eller et bestemt Eksemplar. Er Primavekslen protesteret, kan der søges Regres paa Grundlag af Sekundaeksemplaret. Er der paabegyndt Klage paa Grundlag af et af Eksemplarerne, er Forældelsesløbet afbrudt. Om Modifikation i Regresreglen henvises til V. L. § 70.

5. Indfrielse af et Eksemplar medfører, at de øvrige er uden Kraft, se dog nærmere nedenfor under II. A.

B. Det fremgaar af V. L. §§ 67—68, at Vekselduplikatet kun bestaar af Duplikat af Tratte og Endossementer, ikke af Akcept. Akceptduplikat betyder Nyskabelse af Vekselpligt som Akceptant, se nærmere nedenfor under II.

II. Hovedsætningen i V. L. § 68, Pkt. 1, at Indfrielse af et af Vekseleksemplarerne sætter de andre ud af Kraft, tager naturligvis kun Sigte paa Indfrielse gennem Hovedskyldneren. Indfries et Eksemplar af en Regresskyldner, sættes de øvrige Eksemplarer ikke derved generelt ud af Kraft, men kun for saa vidt angaar Indløserens og hans Eftermænds Forpligtelse. Hovedsætningen har ifølge V. L. § 68, Pkt. 2 og 3, følgende Undtagelser.

A. Akceptanten svarer efter Indfrielsen for ethvert løbende Eksemplar, som findes forsynet med hans Akcept. Herved maa dog forudsættes, at det ikke var Meningen, at Akceptanten

**Akceptantens
Hæftelse.**

skulde betale mere end een Gang, og at Akceptanten ikke kan bevise, at Tredjemand ikke har været i god Tro paa dette Punkt ved Vekslens Erhvervelse. V. L. § 39 gælder i dette Tilfælde: Akceptanten maa betale til den, der først møder frem med behørigt legitimerende Papir; ellers kommer han i Mora. Overfor senere optrædende — godtroende — Vekselejere maa han da betale igen. Han har ved Betalingen intet Krav paa, at alle Eksemplarer udleveres ham. Akceptanten har naturligvis kun Dækningsret mod Trassenten for eet Eksemplar; for det andet Eksemplar, han har maattet indfri, kan han muligvis have Dækningsret mod den, der har endosseret dobbelt. — Efter nogles Mening rammer Dobbelt hæftelsen ikke Resakceptanter, se under V. L. § 60.

**Dobbelt-
endosse-
ment.**

B. Den anden Undtagelse er det Tilfælde, at Indehaveren af flere Duplikater har endosseret til forskellige Personer. En saadan Handlemaade er ukorrekt, hvad enten den udøves med Forsæt eller af Uagtsomhed, og Endossenten og hans Eftermænd maa som Garanter hæfte for Forseelsens Følger, der bestaar i, at de flere Eksemplarer indtil det ukorrekte Endossement anses som Bærere af kun een Vekselforpligtelse, men fra dette Punkt som Bærere af flere selvstændige Vekselfordringer.

1. Den ukorrekte Endossent og hans Eftermænd hæfter i Kraft af deres Endossementer, den ukorrekte Endossent altsaa dobbelt, tredobbelt o. s. v. Naturligvis maa de flere Eksemplarer ogsaa hvert især indtales og protesteres, og naturligvis hæfter ejheller her Endossenter uden Obligo eller Blankotradenter, hvis Navne ikke findes paa Vekslen.

2. Derimod hæfter den ukorrekte Endossents Formænd kun een Gang, og mod dem behøver kun eet Eksemplar at indtales og protesteres. Da nu Erhvervelse i god Tro efter en i Formen lovlig Adkomst ifølge V. L. § 76 begrunder virkelig Ret for Erhververen, maa de godtroende Erhververe under nævnte Forudsætning have lige god Ret mod den ukorrekte Endossents Formænd. Kollisionen maa efter gældende Retsopfattelse her løses ved en Anvendelse af Reglen om Tidsprioriteten: prior tempore, potior jure. Og den, der kommer først til Mølle, er ikke den, hvis Retserhvervelse støttes paa det af den ukorrekte Endossent først endosserede Eksemplar, men derimod den, som skynder sig og først faar sit Eksemplar indfriet. Kaldes den ukorrekte Endossent D., hans Formænd A., B. og C., og hans to Grupper Eftermænd henholdsvis E₁, F₁ G₁ og E₂, F₂, G₂, hvor G₁ og G₂ er Vekselihænderne, løses efter gældende Opfattelse følgende Eksempel paa følgende Maade: Er det ene Ekse-

emplar blevet indfriet af C. og det andet af B., har C. ingen Regres til B.; men begge har kolliderende Regres til A. Kommer C. først og faar sit Eksempplar indfriet hos A., er denne jo frigjort for sin Vekselforpligtelse, og Spørgsmaalet bliver da, om der ikke staar B. anden Regres aaben end det almindelige Erstatningsøgemaal mod den, der har bragt Eksemplarerne paa de forskellige Hænder. Da A.s Indløsning af det ene Eksempplar ikke blot befrier ham selv, men tillige befrier B., synes B. for det af ham indløste andet Eksempplars Vedkommende at maatte betragtes som den, der af en Fejltagelse har indfriet en Veksel, som han ikke var forpligtet til at indfri, og saaledes efter Analogien af, hvad der gælder om Intervenienter (V. L. § 63) og i lignende, civilretlige Forhold, at maatte indtræde i den selvstændige Vekselret efter dette Eksempplar, som tilkom den, til hvem han har betalt. Er eksempelvis det her omspurgte Eksempplar efter D. blevet endosseret af E_1 og F_1 , og B. har indløst Eksempplaret fra G_1 , indtræder formentlig B. i dennes Vekselret mod F_1 E_1 og D. Har G_1 faaet Betaling hos F_1 , og denne igen hos B., indtræder B. i F_1 's Vekselret mod E_1 og D. I det Tilfælde, at det omspurgte Eksempplar en Gang er blevet indfriet af D., og denne igen, førend Kollisionen opdagedes, har faaet det indfriet hos B., kan der næppe tillægges denne noget vekselretligt Tilbagesøgningskrav mod D.

3. Har Trassaten før Forfaldstid erhvervet et Eksempplar i god Tro og med Adkomst efter V. L. § 39, kan han, naar et andet Eksempplar gøres gældende mod ham, vistnok hævde, at han allerede har indfriet sit eget Eksempplar, og ved at underrette dem, der kun svarer for een Veksel (i Eksemplet ovenfor under 2: A., B. og C.), bevirke, at Vekselhænderen maa holde sig til Dobbeltendossenten og vedkommende Eftermænd, som kun findes paa hans Eksempplar.

§ 69.

Er et Eksempplar af Vekslen sendt til Akcept, skal der, naar et andet Eksempplar endosseres, bemærkes paa dette, hos hvem det til Akcept sendte Eksempplar findes. Den, som har dette i Forvaring, er pligtig at udlevere det til den, der i Medfør af § 39 eller paa anden Maade godtgør sin Ret til Udlevering.

1. Den foreliggende § giver Regler om det Tilfælde, at et Eksempplar af Vekslen er sendt til Akcept. Pkt. 1 forudsætter endvidere, at et andet Eksempplar endosseres. I saa Fald skal Afsenderen paa det bortendosserede Eksempplar bemærke, hos

**Akcept-
eks-
emplar.**

hvem det til Akcept sendte Eksemplar findes. Han skal ikke blot skrive: »Prima til Akcept« el. Ign., men tillige tilføje Angivelse af den Person, hos hvem Eksemplaret beror. At saadan Bemærkning ikke findes, bevirker ikke Vekselrettens Tab. men alene, at det i V. L. § 70 omhandlede Tilfælde ikke foreligger, d. v. s. at der paa Grundlag af en alene for Trassaten optaget Protest kan rejses Regreskrav efter almindelige Regler. selvom Trassaten muligvis har akcepteret paa det andet Eksemplar og altsaa efter V. L. § 68, Pkt. 2, ikke kan acceptere eller indfri det endosserede Eksemplar, uden at det tidligere akcepterede tilbagegives ham. Efter Omstændighederne kan den Endossent, der har forsømt at gøre Bemærkningen efter V. L. § 69, Pkt. 1, ifalde Ansvar herfor.

Udlevering af Akcepteksemplar. II. V. L. § 69, Pkt. 2, forudsætter ligesom Pkt. 1, at et Eksemplar af Vekslen er sendt til Akcept, og udtaler, at den, som har dette i Forvaring, er pligtig at udlevere det til den, der i Medfør af V. L. § 39 eller paa anden Maade godtgør sin Ret til Udlevering.

1. Denne Forpligtelse har sin Grund i selve Vekselduplikatets Væsen, hvorefter samtlige Eksemplarer er Bærere af en og samme Vekselforpligtelse. Den, der gennem Endossement eller paa anden Maade, eksempelvis gennem Arv eller Retsfølgning, har erhvervet Vekselfordringen og fornøden Legitimation herfor, har derfor Krav paa Akceptduplikatets Udlevering.

2. Ejendomsretten om Akceptduplikatet erhverves i samme Øjeblik, Ejendomsretten over Vekslen i det hele erhverves. Men den godtroende Besidder af Akceptduplikatet er berettiget til, saalænge han ikke har faaet Denuntiation fra Overdrageren, eller Erhververen har forevist sin Legitimation, at følge sin Mandants Anvisninger og Ordre, og han befries ved Eksemplarets Tilbageleverelse til Mandanten, saalænge han saaledes er i god Tro. Kommer han i ond Tro efter at have tilbagesendt Duplikatet til sin Mandant, er han ikke forpligtet til at reklamere hos Postvæsenet.

3. V. L. § 69, Pkt. 2, angaar ogsaa det allerede akcepterede Eksemplar.

4. Forvareren af Akceptduplikatet kan kræve Kvittering for det udleverede Eksemplar eller den efter V. L. § 69, Pkt. 1, paaførte Bemærkning udstrøget paa Vekslen.

5. Forøvrigt staar Forvareren ikke i noget Fuldmagtsforhold overfor Vekselejerer. Af sin Mandant har han faaet en gennem Besiddelse legitimeret Fuldmagt til at forevise til Akcept og optage Protest i denne Anledning, jfr. V. L. § 17. Men han har

ikke som en Inkassomandatar efter V. L. § 16 nogen Fuldmagt til at iagttage den videre Vekselomgang.

6. Kravet paa Vekslens Udlevering efter V. L. § 69, Pkt. 2. kan efter dansk Ret ikke gøres gældende i Vekselprocessens Form.

§ 70.

Ihændeleveren af et Vekselduplikat, paa hvilket det er bemærket, hos hvem det til Akcept afsendte Eksemplar findes, er ikke berettiget til at søge Regres for manglende Akcept eller for manglende Betaling, forinden han ved Protest har godtgjort, at han ikke har kunnet faa det nævnte Eksemplar udleveret, og at han ikke heller har kunnet faa Akcept paa eller Betaling efter Duplikatet.

I. Forudsætningen er, at Duplikatet er forsynet med Bemærkning efter V. L. § 69, Pkt. 1, — »Prima til Akcept« er altsaa utilstrækkeligt —; hvis Bemærkning mangler, kræves der ikke den i V. L. § 70 beskrevne Dobbeltprotest, men alene sædvanlig Vekselomgang, jfr. V. L. § 69. I.

Udleveringsprotest.

II. Betingelse for Regres er det efter V. L. § 70, at det ved Protest godtgøres,

1. at Vekselihændeleveren ikke har kunnet faa Akceptduplikatet udleveret (Udleveringsprotest, Protest for manglende Udlevering) enten i akcepteret eller uakcepteret Stand. At Vekselihændeleveren kan bevise, at Trassaten ikke vil acceptere, overflødiggør ikke Udleveringsprotest. Udleveres Akceptduplikatet, skal der derimod naturligvis ikke optages Udleveringsprotest. Faar Vekselihændeleveren ved sit Forsøg paa at erholde Akceptduplikatet udleveret et Eksemplar, der ikke fremtræder som Duplikat, er Udleveringsprotest nødvendig. Hvis Akcepteksemplaret udleveres, men i saa beskadiget Tilstand, at det ikke kan gøres gældende mod Akceptanten ved Vekselsøgsmaal, bør Vekselejeren lade dette konstatere ved Protest, før han modtager Eksemplaret; ellers overtager han Bevisbyrden for ikke selv at have bragt Dokumentet i den defekte Stand. Protesten skal optages hos den, der i Bemærkningen paa Vekslen er angivet som Forvarer af denne, selvom Vekslen faktisk og bevisligt findes andetsteds. Protesten skal senest, nemlig naar der er Tale om Regres for manglende Betaling, optages indenfor den i V. L. § 41 nævnte Protestfrist. Protesten skal, naar der anstilles først Regres for manglende Akcept og senere for manglende Betaling, ske to Gange; anstilles kun een af de nævnte Regresformer, be-

høver Protesten kun at ske een Gang. Grundsætningen i V. L. § 41, Pkt. 2, maa ogsaa gælde den her nævnte Protest.

Virkningen af Protest for manglende Udlevering af Akceptduplikat er, at Regresadgang haves fuldtud. Ved Regres forstås her som ellers ikke Forholdet til Trassatus, der ikke kan nægte at betale, fordi eksempelvis kun Secunda forevises ham, naar han ej har akcepteret Prima, og endvidere maa det fastholdes, at V. L. § 70 ikke tager Sigte paa den i V. L. § 30 nævnte Regres for ikke betryggende Akcept, der altsaa haves uden Hensyn til de i nærværende § opstillede Betingelser. Virkningen af Protesten indtræder uanset Grunden til, at Udlevering ikke har fundet Sted: om Ihænderen allerede forhen har forlangt Akceptduplikatet tilbage og faaet det udleveret, om Forvareren egenmægtig gemmer det eller har tilintetgjort det o. s. v.

2. at Vekselhænderen ikke har kunnet faa Akcept paa eller Betaling efter Duplikatet, d. v. s. sædvanlig Protest de non acceptatione eller de non solutione, jfr. herved V. L. § 82. Stk. 2.

§ 71.

Tages der Kopi af en Veksel i den Hensigt at tegne Endossement paa den, skal Kopien ogsaa indeholde Afskrift af de allerede paa Vekslen værende Endossementer og øvrige Paategninger. Kopien skal forsynes med Bemærkning om, hvor langt Afskriften gaar, eller hvor de originale Endossementer begynder, samt hos hvem Originalvekslen findes.

Vekselkopier.

I. 1. V. L. §§ 71—72 omhandler Vekselkopier. Medens Reglerne om Vekselduplikater er uanvendelige paa egne Veksler, gælder dette ikke om Bestemmelserne i V. L. §§ 71—72. Enhver Indehaver af en Veksel er berettiget til at tage lige saa mange Afskrifter af Vekslen, han vil, idet saadanne Kopier retligt set er ganske betydningsløse. Betydning faar de først, naar de forsynes med den i V. L. § 71, Pkt. 2, omhandlede Klausul (»Arreteringsklausulen«) om, hvor langt Afskriften gaar, eller hvor Originalendossementerne begynder, eksempelvis »hertil Kopi«, »herfra Original«, idet herefter Muligheden for med Retsvirkning at paaføre Vekslen originale Endossementer ifølge V. L. § 11 er givet. Vekselkopiens retlige Betydning ligger da i saadant Endossements Virkning; og Kopien vil derhos kunne indeholde originale Nødsadresser, Adressaters og Intervenienters Akcepter, jfr. V. L. § 58, Kvittering for Afdrag, jfr. V. L. § 38, hvorimod hverken sædvanlig Akcept, jfr. V. L. § 22, eller Betaling kan kræves i Henhold til Kopien alene. Kopien er alt-

saa ikke saaledes som Duplikatet selvstændig Bærer af Vekselsforpligtelsen. Kun i Forbindelse med Originalvekslen bærer den Vekselsforpligtelsen. Tegnes Akcept paa en Kopi, er Akcepten vekselretligt betydningsløs. Og kræves den Endossent, hvis Endossement kun findes i Afskrift paa Kopien, maa Originalen have til Stede og Protest optages i Henhold til den. Om Veksleretten mod og Protestreglerne vedrørende de Endossenter, hvis originale Giro findes paa Kopien, henvises til nedenfor under V. L. § 72. II.

2. Betydningen af originalt Endossement, tegnet paa Vekselskopien i Henhold til V. L. § 11, er den, at Ejendomsretten til Vekslen overføres, jfr. herved ogsaa V. L. § 72, Pkt. 1, om den herved fornødne Legitimation til at fordre Originalvekslen udleveret.

3. Legitimeret til at udstede Vekselskopier er Vekselejerer og ikke Vekseldstederen, medmindre denne tillige er Vekselejer.

4. Der kan ogsaa udstedes Kopi af Vekselduplikater.

II. For at Vekselskopier kan have den heromhandlede Virkning, maa de opfylde de i V. L. § 71 opstillede Formforskrifter.

**Form-
regler.**

1. Kopien skal indeholde Afskrift af de allerede paa Vekslen værende Endossementer og øvrige Paategninger. Overensstemmelsen behøver ikke at være absolut, naar der ikke er Tvivl om Identiteten.

2. Dernæst skal Vekselskopien være forsynet med den saakaldte Arreteringsklausul, se ovenfor under I. 1. Klausulen maa indføjes ved det sidste kopierede Endossement, saaledes at det altsaa ikke overfor den, der ikke nærmere kender Sammenhængen, kan paastaas, at Klausulens Plads paa Vekslen skulde være ligegyldig. Staar Klausulen saaledes tværs over Vekslens For-side, er den meningsløs og gør Vekslen ugyldig. Staar den ovenover Vekseltæksten, gælder hele Vekslen som Kopi, navnlig ogsaa samtlige Endossementer og Originalunderskrifter. Kopien er da efter det ovenfor under I. 1. anførte retlig betydningsløs. Mangler omvendt Arreteringsklausulen, gælder hele Vekslen som Original. Saa langt det i Virkeligheden er Afskrift, foreligger en falsk Vekselskopie, og de derpaa tegnede Endossementer, der selv er ægte, er gyldige, jfr. V. L. § 88, ligesom Akcepttegning har sædvanlig Retsvirkning. Men naturligvis har Endossatarerne ingen Ret til paa Grundlag af en saadan Kopi at faa udleveret Originalvekslen og gøre Krav gældende ifølge de paa denne værende ægte Underskrifter. Ved det anførte maa endnu tilføjes, at Afgørelsen af, om Dokumentet er Original eller Kopi, og af, hvor hin slutter, og denne begynder, kan afhænge af en

konkret Bedømmelse af Dokumentets Udseende. Er saaledes de paastaaede originale Endossementer skrevet med forskellige Haandskrifter, de paastaaede kopierede derimod med samme, vil en Afgørelse efter Omstændighederne kunne støttes herpaa.

3. Endelig skal Vekselkopien indeholde Bemærkning om, hos hvem Originalvekslen findes. Om Indholdet af saadan Bemærkning gælder tilsvarende som ovenfor under V. L. § 69. I. anført. Om Betydningen af saadan Bemærkning henvises til nedenfor under V. L. § 72. II.

§ 72.

Den, som har Originalvekslen i Forvaring, er pligtig at udlevere den til den, der i Medfør af § 39 eller paa anden Maade godtgør sin Ret til Udlevering. Ihænde-haveren af Vekselkopien er, naar han ikke kan faa Originalvekslen udleveret, berettiget til efter Protest for nægtet Udlevering at søge Regres hos de Endossenter, hvis originale Endossementer findes paa Kopien.

Udlevering af Kopl.

I. Ved Fortolkningen af nærværende § fastholdes det, at baade Pkt. 1 og Pkt. 2 forudsætter, at Originalvekslen haves i Forvaring af en anden end Ihænde-haveren af Vekselkopien. Angaaende Forvarerens Retsstilling maa henvises til det under V. L. § 69. II. 2 anførte, idet det mærkes, at ved Prøvelsen af Legitimationen efter V. L. § 39 bliver den foreviste Kopsis originale Endossementer at sammenholde med Originalens Indhold. Trassaten, Trassenten og Endossenterne har, naar de betaler, Krav paa Udlevering ikke alene af den originale Veksel, men ogsaa af Kopien. Endosseres Original og Kopi til forskellige Personer, kan Ihænde-haveren af Kopien kun holde sig til de Veksel-skyldnere, der har tegnet Endossement paa Kopien. Er forskellige Kopier endosseret til forskellige Personer, har efter V. L. § 76 den Ihænde-haver, som i god Tro erhverver Originalen, Vekselretten, hvorimod i andre Tilfælde Kollisionens Løsning synes tvivlsom. Det opstilles ikke i V. L. § 72 som noget Vilkaar for de deri fastsatte Retsvirkninger, at Vekselkopien skal bære Anmærkning om, hvor Originalen er at finde.

Udleveringsprotest.

II. V. L. § 72, Pkt. 2, omhandler Regressen overfor de Endossenter, hvis originale Endossementer findes paa Vekselkopien.

A. Indeholder Vekselkopien Bemærkning om, hos hvem Originalvekslen findes, og Forvareren ikke vil udlevere denne til Ihænde-haveren af Vekselkopien, kan sidstnævnte anstille Protest for nægtet Udlevering og derefter søge Regres hos Originalendossenterne, uden at han hos Trassaten behøver at optage Protest

de non acceptatione eller de non solutione. Saadan Protest vil ogsaa, da hverken Akcept eller Betaling kan kræves i Henhold til en Vekselkopi, være formaalsløs. Protest for nægtet Udlevering, der *kan* finde Sted straks, *skal* optages hos den angivne Forvarer senest inden den i V. L. § 41 opstillede Protestfrists Udløb, regnet fra den i Kopien angivne Forfaldsdag; ellers tabes Regressen. Denuntiation til adressebetegnede Formænd maa antages at skulle finde Sted, jfr. ovenfor under V. L. §§ 45—47.

B. Indeholder Vekselkopien derimod ingen Bemærkning om, hos hvem Originalvekslen findes, er Meningerne delte.

1. Tysk Teori holder i Almindelighed paa, at Originalen i saa Fald maa fremskaffes; kan Ihænderhaveren af Kopien ikke præstere Original, har han begaaet en Uforsigtighed ved at modtage Vekselkopi uden Bemærkning om, hos hvem Originalvekslen findes, og han maa bøde for denne Uforsigtighed ved Regressens Tab. Dette anses som en Følge af, at Kopien ikke er selvstændig Bærer af Vekselforpligtelsen.

2. En anden Opfattelse, der vistnok støttes af Veksellovens Motiver, gaar ud paa, at Ihænderhaveren af Kopien vel ikke har tabt Regressen, men at han dog for at bevare denne maa optage ikke Protest for nægtet Udlevering, men sædvanlig Protest de non acceptatione eller de non solutione hos Trassaten. Thi, siges det, Ihænderhaveren bør ikke miste Regressen, da det nok saa meget er Endossentens egen Skyld, at Kopien savner Bemærkning om, hos hvem Originalen beror, som Ihænderhaverens Skyld, at saadan Bemærkning mangler.

3. Den rette Opfattelse er vistnok, at Protest for nægtet Udlevering altid er nødvendig og tilstrækkelig, og den bør optages hos den første Originalendossent paa Kopien. Der er til en vis Grad en Formodning for, at denne har Originalen i Forvaring eller ved, hvor den er at finde, og den under 2 anførte Begrundelse støtter formentlig lige saa vel den her nævnte Anskuelse. Ved denne undgaas, hvad der efter det under 2 hævdede Resultat oftest maa finde Sted, nemlig en ganske formaalsløs Præsentation hos Trassatus.

ELLEVTE KAPITEL.

Om bortkomne Veksler.

§ 73.

Er en Veksel bortkommen, kan den blive mortificeret overensstemmende med de om Mortifikation ellers givne Regler.

Mortifikationsproces. Retsplejelovens herhen hørende processuelle Bestemmelser i Kap. 44 er saalydende:

§ 468¹⁾.

Sager, hvorunder Mortifikation paa Dokumenter søges, bliver, for saa vidt angaar Gældsbreve, ved hvilke der er givet Pant i fast Ejendom, at anlægge ved Underretten paa det Sted, hvor den faste Ejendom er beliggende, og ellers ved Landsretten paa det Sted, hvor vedkommende Dokument er udstedt. Lader disse Regler sig ikke anvende, f. Eks. fordi Dokumentet er udstedt af en dansk Undersaat i Udlandet, skal Sagen anlægges i København.

Mortifikation af bortkomne Konnossementer søges paa det Sted, hvor Varerne skal afleveres. Mortifikation af Oplagsbeviser og de i Lov om Oplagsbeviser m. m. i Københavns Frihavn af 30. Marts 1894 ommeldte Garantibeviser søges paa det Sted, hvor Oplagshuset er beliggende.

Sager, hvorunder Ejendomsdom søges, bliver at anlægge ved Underretten paa det Sted, hvor Ejendommen er beliggende, eller, hvis Sagens Genstand er et Dokument, hvor Mortifikation af dette skulde søges efter Reglerne i denne Paragraf. Ejendomsdom paa et Skib eller en Skibspart søges i København.

§ 469.

Den, der søger Mortifikation paa et Dokument, har til den Ret, hvor Sagen efter § 468 skal føres, at indgive skriftlig Begæring om Indkaldelse af den eller dem, som maatte være Ihændehaber af Dokumentet eller anse sig berettiget til det.

§ 470.

Begæringen om Mortifikation paa et Dokument skal være ledsaget af Oplysninger, som gør det antageligt, at den paagældende er berettiget til at erholde Mortifikation, og navnlig om Maaden, hvorpaa Dokumentet er frakommet ham, hvorhos det paagældende Dokument maa betegnes med en saadan Tydelighed, at det ikke kan forveksles med andre.

§ 471.

Retten afgør derpaa ved Kendelse i et Retsmøde, hvortil den, der søger Mortifikation, tilsiges, om offentlig Indkaldelse maa

¹⁾ U. f. R. 1895. 713 (L. O. s. H. St. R. D.): Mortifikationssag anlagt ved Hof- og Stadsretten i København afvist, da Vekslen var udstedt i Köln og akcepteret i København, jfr. hermed U. f. R. 1896. 428 (L. O. s. H. St. R. D.), hvor særlig Bevilling forelaa.

udstedes. Forinden Beslutning derom tages, kan Retten afæske den, der søger Mortifikation, yderligere mundtlig eller skriftlig Oplysning. Unnlader han at efterkomme Opfordringen, eller befindes de af ham givne Oplysninger ufyldstgørende, kan Retten nægte at udstede Indkaldelsen.

§ 472.

Tilstedes offentlig Indkaldelse, udfærdiger Retten en saadan i Overensstemmelse med den indgivne Begæring, hvorefter den, der søger Mortifikation, har at iværksætte Indkaldelsens offentlige Bekendtgørelse ved Indrykkelse 3 Gange i Statstidenden.

Indkaldelsen skal indeholde den efter Omstændighederne fornødne og mulige Betegnelse af Dokumentet samt Opfordring til den eller dem, der maatte anse sig for berettigede til det, til at møde og fremkomme med deres Indsigelser mod dets Mortifikation paa en i Indkaldelsen angiven, af Retten nærmere bestemt Retsdag, som ikke maa falde tidligere end 12 Uger og ikke senere end 1 Aar efter Indkaldelsens tredie Indrykkelse i Statstidenden. Derhos maa Indkaldelsen indeholde en udtrykkelig Tilkendegivelse om, at den, der ikke møder og fremsætter Indsigelse, maa vente at se Dokumentet mortificeret.

§ 473.

Møder ingen og gør Indsigelse paa den i Indkaldelsen bestemte Retsdag, gives der, for saa vidt Retten ikke i den brugte Fremgangsmaade ser nogen Hindring derfor, Mortifikationsdom.

Møder nogen og fremsætter Indsigelse mod Mortifikation, bliver Spørgsmaalet, om denne kan gives eller ej, at afgøre ved Rettens Dom.

§ 474.

Mortifikationsdomme kan kun paaankes, for saa vidt der under Sagen er fremsat Indsigelse mod Mortifikationen, eller paa Grund af Fejl eller Mangler ved den brugte Fremgangsmaade eller paa Grund af, at Tilfældet ikke egner sig til Mortifikation.

§ 475.

Det har sit Forblivende ved den gældende Rets Regler om, hvem der kan søge Mortifikation, og hvilke Dokumenter der kan mortificeres. saavel som angaaende Retsvirkningerne af Mortifikation.

Om Udlevering og Salg af Varer efter Konnossementer m. m. mod Sikkerhedsstillelse har det sit Forblivende ved Søløv af 1.

April 1892 § 167, Lov om Oplagshuse af 23. Februar 1866 § 9 og Lov om Oplagsbeviser m. m. i Københavns Frihavn af 30. Marts 1894 § 15. Ligeledes gælder fremdeles Reglerne i Vekselloven af 7. Maj 1880 § 74.

Bestemmelserne i Forordning af 28. Marts 1845 § 17 berøres ikke af denne Lov; Sagen bliver at anlægge ved vedkommende Underret²⁾.

**Veksel-
retlige Be-
tingelser.**

I. 1. V. L. § 73 taler om bortkomne Veksler. Mortifikation er saaledes udelukket, naar det vides, hvor Vekslen er, eller naar Vekslen blot er makuleret. Herved maa dog bemærkes, at tilintetgjorte Veksler og Veksler, der er i den Grad beskadigede, at de ikke mere kan betragtes som Bærere af Vekselfordringen, kan mortificeres. At Vekslen er revet midt over, berettiger ikke til Mortifikation, vel derimod, naar den er revet i sammenhængsløse og ukombinerlige Stumper eller ved Blækspilde el. lgn. er ulæselig.

2. Alle Veksler kan mortificeres, være sig akcepterede eller uakcepterede, forfaldne eller ikke forfaldne, protesterede eller ikke protesterede, betalte, præjudicerede eller præskriberede Veksler, Navneveksler eller Blankoveksler, Solaveksler eller Duplikateksemplarer, Kopier derimod kun, naar de bærer Originalendossement.

3. Hvem kan søge Vekselmortifikation? Den til Vekslen materielt berettigede, d. v. s. enhver, der ifølge selvstændig Ret havde Vekslen i sin Besiddelse. Følgende Tilfælde kan volde Tvivl.

Prokuraendossatøren er uberettiget til at søge Mortifikation, jfr. V. L. § 16, derimod er den saakaldte skjulte Prokuraendossatar, jfr. herved V. L. § 16.II, der udadtil er Ejer af Vekslen, mortifikationsberettiget. Cessionaren, Erhververen ad Retsfølgingsvejen og Haandpanthaveren er mortifikationsberettigede. Ogsaa Skyldneren selv, der enten endnu ikke har udgivet Vekslen eller indfriet den og derved tilbageerhvervet den, er mortifikationsberettiget. Den, som kun har Ret til Vekslen, men ikke Ret over Vekslen, kan ikke anses mortifikationsberettiget.

4. Af Retsplejelovens § 470 fremgaar det, at den mortifikationsberettigede maa fremskaffe Oplysninger, som gør det antageligt, at han er berettiget til at erholde Mortifikation. Heraf følger navnlig, at til Godtgørelse af den under 3 nævnte Berettigelse vil Bevis for den formelle Legitimation være tilstrækkeligt. Dernæst skal fremskaffes en Antageliggørelse af Maaden, hvorpaa Vekslen er bortkommet. Og endelig skal Vekseldoku-

²⁾ Bestemmelsen er derimod ophævet ved Tinglysningslov 111. 31. Marts 1926 § 53, se fremtidig samme Lovs § 20.

mentet være betegnet med en saadan Tydelighed, at der ikke kan være Tvivl om Identiteten³).

II. Angaaende Mortifikationsdommens Virkninger bemærkes **Mortifikationsdom.** følgende.

1. Hovedsynspunktet er, at Domhaveren skal sættes i Stand til trods Tabet af Vekslen at gøre de af denne i Tabsøjeblikket flydende Rettigheder gældende. Dette sker ved, at den faktisk eksisterende Veksel erklæres død og magtesløs, saaledes at den fremtidig ophører at være Fordringens Bærer. Endvidere stiller Mortifikationsdommen Mortifikanten og hans Sukcessorer som legitimerede m. H. t. Vekselfordringen.

2. Berettiget til at gøre Vekselfordringen gældende er Domhaveren og dennes Sukcessorer. Derimod er enhver Tredjemand, som besidder Vekslen, udelukket fra at gøre Vekselfordringen gældende, selvom hans Erhvervelse af Vekslen er nok saa redelig. Vekslen kan ikke mere endosseres med sædvanlig Retsvirkning, ej heller af Domhaveren; thi Dommens Øjemed er ikke fuldstændig at erstatte Vekslen og derved skabe et negotiablet Omløbspapir, men alene at danne Surrogat for de i Tabsøjeblikket eksisterende Vekselrettigheder. Om de regrespligtige tales nedenfor under 5.

3. Domhaveren har Rettighederne ifølge Vekslen og kun disse. Debitor vil saaledes kunne fremkomme med alle de Indsigelser, som han maatte kunne fremføre overfor Vekselfordringen, eksempelvis at Vekslen er præskriberet eller præjudiceret som Følge af manglende Protest; endvidere vil han kunne bestride Vekslens Indhold eller, at han har underskrevet en saadan Veksel som angivet. Derimod er Indsigelser mod Domhaverens Legitimation efter det ovenfor under 1 anførte udelukkede.

4. Rettighederne ifølge Vekslen kan gøres gældende mod Akceptanten, forudsat at Akcepten i Benægtelsestilfælde kan bevise, uanset hvilken Anskuelse man nærer m. H. t. det nedenfor under 5 berørte Spørgsmaal. Lige med Akceptanten staar hans Kautionist (Avalist). Akceptanten skal altsaa indfri i Kraft af Mortifikationsdommen. Endvidere skal han, dersom nyt Vekselbrev udstedes af Trassenten, og dette maa forudsætte, at Vekslen ikke er præjudiceret, tegne ny Akcept paa det nye Vekselbrev. Endelig maa det efter dansk Ret antages, at Dom-

³) I U. f. R. 1892. 696 (L. O. s. H. St. R. D.) blev Mortifikationssagen afvist, da Sagsøgeren under Sagen fremlagde Afskrift af to Veksler lydende paa Betaling 6 Maaneder fra Udstedelsesdagen, medens Mortifikationsbevillingen og Stævningen angik to 3 Maaneders Veksler.

haveren alene paa Grundlag af Mortifikationsdommen kan anlægge Vekselsøgsmaal, altsaa Proces i den særlig vekselprocessuelle Form, mod Akceptanten, selvom nyt Vekselsbrev ikke er udstedt.

5. Det meget omtvistede Spørgsmaal, om Domhaveren alene i Kraft af Mortifikationsdommen og Protesten kan tage Regres imod de regrespligtige, hvis Forpligtelser efter Vekslen er in confesso eller bevist — det siger sig selv, at dette Beviskrav oftest hindrer Regressens Gennemførelse —, besvares bekræftende efter Mortifikationsinstitutets Øjemed og med en vis Støtte i Veksellovens Motiver. Den her antagne Besvarelse stemmer dog ikke med den almindelige Opfattelse, der anser Regres for udelukket. Spørgsmaalet har forøvrigt ikke megen Interesse, da Regreskravene oftest vil være præjudicerede eller præskriberede, naar Mortifikationsdommen falder.

§ 74.

Naar Stævning i Mortifikationssagen er lovlig kundgjort, er Trassenten forpligtet til at udstede nyt Vekselsbrev. Var den bortkomne Veksel akcepteret, er Akceptanten, naar Forfaldstid er kommen, pligtig til at betale til den, som godtgør sin Ret til at oppebære Betalingen. Dog skal der i disse Tilfælde stilles Trassenten eller Akceptanten antagelig Sikkerhed, indtil Vekslen er bleven mortificeret eller deres Ansvar efter den bortkomne Veksel paa anden Maade er ophørt.

Nyt Vekselsbrev. I. 1. Om, hvad det vil sige, at Stævning i Mortifikationssagen er lovlig kundgjort, henvises til Retsplejelovens § 472, se ovenfor under V. L. § 73.

2. Trassenten er forpligtet til at udstede nyt Vekselsbrev, derimod ikke til, saalænge Vekslen ikke er mortificeret, at betale. Ejheller er nogen Endossent forpligtet hertil. Noget nyt Endossement, tegnet af Endossenterne paa den ældre Veksel, kan ikke kræves paa den nye Veksel. Denne stiles umiddelbart til Vekselejereren eller til Trassentens Ordre med hans Endossement til Vekselejereren eller in blanco. Om Sikkerhedsstillelsen se nedenfor under III. Den her omtalte Ret til nyt Vekselsbrev kan ikke gøres gældende i Vekselprocessens Form.

3. Det nye Vekselsbrev er kun et Eksemplar af samme Veksel som det ældre. Er dette akcepteret, kan der ikke kræves Akcept meddelt af Akceptanten paa den nye Veksel, og ejheller kan der før Forfaldstid kræves Betaling. Har det ældre Eksemplar ikke været akcepteret, kan der paa det nye kræves Akcept og søges Regres hos Trassenten, hvis Akcepten ej erholdes.

II. 1. Under den ovenfor under I. 1 anførte Forudsætning Akceptantens Betalingspligt. er Akceptanten af den bortkomne Veksel pligtig at betale til den, som godtgør sin Ret til at oppebære Betalingen. Ved domicilerede Veksler maa det anses som Forudsætning, at Vekselretten overfor Akceptanten ikke er tabt paa Grund af V. L. § 43. Mod den akcepterende Nødsadressat og Intervenient kan den heromhandlede Ret ikke gøres gældende og ejheller mod Domiciliatus, der ikke har akcepteret.

2. Ved Ordene: »som godtgør sin Ret til at oppebære Betalingen« er sigtet til en lignende Bevisprøvelse fra Rettens Side, som omtalt i Retsplejelovens § 470, se ovenfor under V. L. § 73. Men Retten er ved Bevisbedømmelsen i det Vekselsøgmaal, som den heromhandlede Ret maatte fremkalde, ikke bundet ved Prøvelsen af Bevislighederne i Mortifikationssagen.

3. Den heromhandlede Ret maa bortfalde, naar en ifølge V. L. § 39 legitimeret Besidder kræver Betaling af Akceptanten, der overfor saadan Besidder ikke kan nægte Betaling ved Forfaldstid. I saa Fald er Vekselen, naar den efter Betalingen af Akceptanten fremlægges, jo heller ikke længere bortkommen. Har Akceptanten allerede betalt Mortifikationssagsøgeren mod Sikkerhedsstillelse, jfr. nedenfor under III, bør han under det af den legitimerede Vekselbesidder anlagte Søgmaal give førstnævnte litis denuntiatio, for at han om muligt kan vindicere Vekselen fra Besidderen, idet Sikkerheden ogsaa maa hæfte for den Erstatning for Mora, der maa betales denne, hvis han alligevel bliver den vindende.

4. Den heromhandlede Ret efter V. L. § 74, Pkt. 2, kan ifølge Retsplejelovens § 443, 2) gøres gældende i Vekselsprocessens Form.

III. Den Sikkerhed, som Akceptant eller Trassent ifølge V. L. § 74, Pkt. 3, kan kræve, stilles for den Sum, Vekselejerens kræver betalt eller udstedt nyt Vekselbrev for. Om Sikkerhedens Art henvises til ovenfor under V. L. § 26. I. B. 1. Sikkerheden bortfalder, naar Vekselen bliver mortificeret, eller Trassentens eller Akceptantens Ansvar iøvrigt ophører, hvilken sidste Passus formentlig ikke sigter til det vekselmæssige Ansvars Ophør som Følge af Præskription eller Præjudicering, cfr. V. L. § 28 i Slutn.; Ordene er ikke klare, og Afgrænsningen af deres Rækkevidde faar staa hen.

§ 75.

Er Vekselretten afhængig af, at Vekselen inden en vis Tid bliver forevist eller protesteret, kan den, for hvem Vekselen er bortkommen, bevare den ham i § 74 mod Trassenten og Akceptanten.

ten givne Ret ved inden Protestfristens Udløb at optage Protest i Anledning af Vekslens Tab. Om saadan Protest skal Underretning gives de nævnte Vekselskyldnere paa den Maade og under det Ansvar, som i §§ 45—47 er fastsat.

**Tabsp
protest.**

Om den i §'en opstillede Betingelse, at Vekselretten er afhængig af Vekslens Præsentation eller Protest inden en vis Frist, henvises til V. L. §§ 18, 19, 32, 41, 43, 60, 62. Det er kun i Forhold til Trassenten og Akceptanten, at den i §'en omhandlede Tabspøtest har Betydning. I Forhold til Trassenten bevares gennem Tabspøtest den ved V. L. § 74 hjemlede Ret til at fordre nyt Vekselbrev udstedt. I Tilfælde af Tabspøtests Undladelse vil Trassenten blive frigjort for sin Vekselforpligtelse efter den bortkomne Veksel ifølge Præjudicering. Dette gælder ogsaa, selvom den bortkomne Veksel var protesteret for manglende Akcept; thi vel kan der alene paa Grundlag af Protestudskriften søges Sikkerhedsregres, jfr. herved ovenfor under V. L. § 26. I. A. 2, men Betalingsregres forudsætter Vekslens Besiddelse, jfr. herved ovenfor under V. L. § 29. I. A. 2. I Forhold til Akceptanten faar Reglen i V. L. § 75 kun Betydning ved domicilierede Veksler, der er forsynet med Domiciliatangivelse, jfr. V. L. § 43 i Slutn.; thi kun i dette Tilfælde er Vekselrettens Bevaring overfor Akceptanten og den deraf følgende Betalingspligt for denne — og herom handler jo V. L. § 74, hvortil nærværende § henviser — afhængig af Forevisning og Protest. Overfor Endossenterne har Tabspøtesten ingen Virkning, og ogsaa overfor Trassenten, jfr. ovenfor, vil Regressen forspildes, saafremt Tabspøtesten optages saa sent, at det nye Vekselbrev ikke rettidig kan protesteres for Trassatus; som Anvisning vil Papiret dog i saa Fald kunne blive af Betydning. Tabspøtest hindrer ikke Vekselpræskription. Tabspøtesten maa optages inden den Frist, der i Vekseloven er bestemt for den Forevisning eller Protest, der skulde have været foretaget efter den bortkomne Veksel, og hos den, hos hvem Forevisning eller Protest skulde være sket, dersom den oprindelige Veksel ikke var bortkommet. Om den Notifikation, der skal gives til Trassenten eller Akceptanten, maa i det hele henvises til ovenfor under V. L. §§ 45—47.

§ 76.

Den, der har en Veksel i Hænde med saadan Adkomst, som § 39 nævner, er ikke pligtig at udlevere den til den, fra hvem den er bortkommen, med mindre det godtgøres, at han ved Erhvervelsen ikke har været i god Tro eller har handlet med grov Uagtsomhed.

I. Efter dansk Ret er Vekslen et negotiabelt Dokument, og Reglerne om Gældsbreve kommer til Anvendelse, for saa vidt angaar Eksstinktion af Indsigelser og Rettigheder. Dette Sæt af Retsregler, hvis Hjemmel er de i Forordning af 9. Februar 1798 § 2 og Forordning 28. Juli 1841 § 1 i Slutn., jfr. ogsaa Tinglysningslov 111. 31. Marts 1926 § 27, indeholdte Grundsætninger, medfører, dels at alle Rettigheder, der ikke direkte støttes paa et Led i Endossementsrækken, men ligger udenfor denne, fortabes overfor godtroende Endossatar, medmindre de er paategnet Vekslen, dels at Rettigheder, der støttes paa Mangler ved et eller andet Led i Transportrækken, som altsaa for saa vidt paa staas at lide af en retlig Ugyldighedsgrund, ogsaa fortabes overfor godtroende Endossatar, medmindre Indsigelsen mod Transportrækkens Gyldighed gaar ud paa Umyndighed, Falsk eller voldsom Tvang, jfr. herved Grundsætningerne i L. 277. 30. Juni 1922 Kap. 1 og L. 242. 8. Maj 1917 § 28. Udover disse for alle Gældsbreve fælles Eksstinktionsregler gaar imidlertid V. L. § 76, der medfører, at ogsaa de nævnte tre kvalificerede Indsigelser mod Transportrækkens Gyldighed eksstingveres overfor godtroende Endossatar. Tvivlsomt kan det alene være, om den for Ihænderpapirer vistnok gældende Regel, at Overdrageren ikke kan anfægte sin efter almindelige Regler ugyldige Overdragelseserklæring, naar Erhververen er i god Tro, ogsaa gælder om Veksler, som lyder paa Navn.

II. A. Angaaende den Betingelse, V. L. § 76 opstiller gennem Omtale af den i V. L. § 39 nævnte Legitimation, maa henvises til ovenfor under V. L. § 39. I. A., dog med den væsentlige Modifikation, at Adkomst ifølge særlig, ikke paa Vekslen tegnet, Transport ikke anses tilstrækkelig til at begrunde den udvidede Eksstinktion efter V. L. § 76.

B. Dernæst kræves det, at den ifølge Vekslen legitimerede Person er Ihænderhaver af Vekslen.

C. 1. Endelig opstilles det som Betingelse, at det ikke godtgøres, at Vekslihænderhaveren ved Erhvervelsen ikke har været i god Tro eller har handlet med grov Uagtsonhed. Om Vekslihænderhaverens Prøvelsespligt og -ret maa i denne Henseende ogsaa alt i alt henvises til ovenfor under V. L. § 39, henholdsvis under I og II. Kun bliver herved at bemærke, at Modtagelse af en Veksel er en frivillig Sag, der tillader en grundigere Undersøgelse, Indfrielse derimod en tvungen Sag, der skal udføres hurtigt, hvis ikke Moraansvar skal indtræde. Omvendt maa det betones, at der ved Bestemmelsen af den Agtsomhed, som kræves ved Modtagelse af Veksler, maa tages Hensyn til, at disse

Eksstink-
tiv Er-
hvervelse.Beting-
gelser.

skal kunne omsættes let og hurtigt. Endnu et Par Bemærkninger skal tilføjes.

2. At Handelsregistret (Aktieselskabsregistret) indeholder Oplysninger, der beviser, at Erhvervelsen, bortset fra Vekselmodtagerens gode Tro, vilde kunne anfægtes, er ikke i sig selv nok til at fratage Erhververen Prædikaten »godtroende«. Det maa prøves in concreto, om der virkelig herpaa kan støttes Antagelsen af Forsæt eller grov Uagtsomhed. I Almindelighed vil dette ikke være Tilfældet.

3. Den gode Tro maa foreligge paa Vekselerhvervelsens Tidspunkt. Mala fides superveniens skader ikke.

4. Den gode Tro behøver blot at referere sig til den umiddelbare Formands Adkomst. Thi at der i en tidligere Overdragelse skulde være nogen Mangel, er jo alene relevant, naar paagældende Erhverver paa sin Erhvervelsestid var i ond Tro. Det maa være tilstrækkeligt, naar Vekselihænderen godtroende antager, at hans Formand har erhvervet i god Tro.

5. Bevismæssigt afgøres Spørgsmaalet efter Formuleringen af V. L. § 76 saaledes, at Vindikanten har Bevisbyrden baade for den materielle Adkomstmangel og for, at Erhververen ikke har været i god Tro.

Virkninger. III. Virkningen efter V. L. § 76, nemlig Udelukkelse af Vindikation, indtræder til Fordel for alle godtroende Endossatarer, ogsaa selvom Erhvervelsen sker udenfor »det aabne Marked«, udenfor den egentlige Handelsomsætning. Virkningen er general; den omfatter baade Dobbeltoverdragelse, Overdragelse under urigtige eller bristende Forudsætninger, Svig, Tvang, Falsk. Umyndighed, Overdragelse under Betingelser, Overdragelse af den, hvem Vekslen er givet til Pant, Opbevaring o. s. v.

IV. Om Betydningen af V. L. § 76 for Stiftelsen af vekselretlig Pligt se ovenfor under V. L. §§ 8. I. 4, 9. I. 4, 10. I. A. 3. og B. 2 navnlig under d.

V. Lignende Regler som V. L. § 76 findes i Sølov 56. 1. April 1892 § 168, jfr. § 134, L. 34. 30. Marts 1894 § 5 og Tinglysningslov 111. 31. Marts 1926 § 28. Derimod gælder en tilsvarende Regel ikke om Checks.

TOLVTE KAPITEL.

Om Vekslers Præskription.

§ 77.

Vekselfordringen mod en Akceptant præskribes i et Tidsrum af tre Aar, regnede fra Vekslens Forfalddag. Er Vekslen

betalbar ved Sigt, regnes Tiden fra Udløbet af den i § 32 fastsatte Frist eller, hvis Vekslen tidligere har været forevist til Betaling, fra Forevisningsdagen.

I. A. Den foreliggende § omhandler Forældelse af Vekselkravet mod Akceptanten, medens V. L. § 78 taler om Veksel-ejerens Regresfordring ifølge V. L. § 29 eller V. L. § 50, og endelig behandler V. L. § 79 den indfrie Endossents Regresfordring efter V. L. § 52. **Kravet mod Akceptanten.**

B. 1. V. L. § 77 taler ligesom Kapitlets øvrige Bestemmelser kun om Forældelse af selve den vekselretlige Fordring, herunder Kravet paa Renter, jfr. V. L. §§ 23 og 36. Tilbage kan blive et Krav efter V. L. § 93, jfr. nærmere under denne §. Saafremt Vekselkravet er retskraftigt fastslaaet, gælder den almindelige Forældelsesregel efter Danske Lov 5. 14. 4.

2. V. L. § 77 omhandler kun Vekselkravet mod Akceptanten, herunder ogsaa Akceptanten af domicilierede Veksler med Angivelse af Domiciliat og efter det ovenfor under V. L. § 60 anførte vistnok ogsaa Æresakceptanten. Dog maa det tillige antages, at Æresakceptantens Forpligtelse til at indfri Vekslen bortfalder, naar Vekselejerer har ladet Vekselretten mod nogen af hans regrespligtige præskriberes. Lige med Akceptanten maa sættes den egne Veksels Udsteder og Trassenten ved egne trasserede Veksler samt endelig Akceptantens Kautionist (Avalist).

3. a. Forældelsesfristen er 3 Aar. Denne Frists Længde erPræskriptionsfristen. ganske uafhængig af, at Regresfordringerne mod Trassent og Endossenter maaske endnu ikke er præskriberede. At der blandt de 3 Aar er et Skudaar, har ingen Indflydelse, jfr. V. L. § 90.

b. Forældelsesfristen regnes fra Vekslens Forfaldsdag. Selve Forfaldsdagen medregnes ikke, saaledes at altsaa en Veksel, som forfalder den 8. September 1927, i Almindelighed er forældet, naar den 9. September 1930 er indløben uden behørig Afbrydelse. Af V. L. § 91 følger, at naar den egentlige Forfaldsdag er almindelig Helligdag, bliver den næstfølgende Søgnedag Udgangspunkt for Beregningen.

c. Ved Eftersigtveksler fører det anførte til, at Forældelsesfristen i Tilfælde af rettidig Præsentation og dateret Akcept regnes fra Udløbet af Eftersigtfristen, der begynder at løbe Akceptdatoen, og i Tilfælde af rettidig Protest fra Udløbet af Eftersigtfristen, der begynder at løbe Protestdatoen, medens, naar Protest ikke er optaget og Vekslen ikke rettidig præsenteret, Forældelsesfristen regnes fra Udløbet af Eftersigtfristen, der begyn-

der at løbe den sidste Dag af den konventionelle eller legale Forevisningsfrist, jfr. herved ovenfor under V. L. § 19. III.

d. Om Avistatratte fastsætter V. L. § 77, Pkt. 2, at Forældelsesfristen, hvis Vekslen — muligvis blot privat — har været præsenteret til Betaling inden Udløbet af den konventionelle eller legale Forevisningsfrist, regnes fra Forevisningsdagen og ellers fra Forevisningsfristens Udløb, jfr. herved ovenfor under V. L. § 32. II. B. 1.

e. At Fristens Udløb falder paa en Søn- og Helligdag, forlænger ikke dens Løb.

Virkningen af Forældelse.

II. 1. Virkningen af Vekselpreskription er den, at Vekselfordringen ophører, cfr. derimod om Kravet efter V. L. § 93. Denne Virkning indtræder generelt, ogsaa overfor godtroende Erhververe, og den haandhæves under Processen ex officio — ogsaa i Udeblivelsestilfælde¹⁾, jfr. nedenfor under V. L. § 93. I. C., og der kan ikke gives Afkald derpaa, jfr. nedenfor under 5.

2. Den, der har betalt en forældet Veksel, er almindeligvis udelukket fra at søge det erlagte tilbage, ogsaa ofte, selvom han har betalt i Ukendskab til Forældelsens Indtræden. Afgørelsen beror her paa de ofte ikke ganske klare Kriterier for Problemet *condictio indebiti*.

3. Efter sædvanlig Retsopfattelse antages det, at Underpant for Vekselgæld bortfalder, naar Vekselfordringen forældes, jfr. herved nedenfor under V. L. § 93. I. D. og VI. A.; Haandpant bortfalder derimod ikke. Kautio antages at bortfalde.

4. Der er naturligvis intet i Vejen for, at Debitor efter Vekselforpligtelsens Forældelse ved dispositiv Anerkendelse skaber en ny Fordringsret, der ikke er af vekselretlig Natur, men forældes efter Danske Lov 5. 14. 4. Hertil kræves som nævnt dispositiv Anerkendelse; Enuntiation er uden retlig Betydning.

5. Paa Forældelsen kan ikke renonceres. Der kan maaske aftales kortere, men ialtfald ikke længere Præskriptionsfrist end den legale. For at have generel Virkning maa Aftalerne fremgaa af Vekseldokumentet. En under Præskriptionens Løb indgaaet Overenskomst om uanset Præskription at betale Vekslen, kan efter Præskriptionens Udløb kun have dispositiv Virkning som civilretligt Grundlag for en ny Forpligtelse jfr. ovenfor under 4²⁾. Aftaler om senere Begyndelsespunkt for Forældelse

¹⁾ Jfr. U. f. R. 1907. A. 875 (L. O. s. H. St. R. D.) og U. f. R. 1912. A. 127 (L. O. s. H. St. R. D.).

²⁾ I U. f. R. 1912. A. 127 (L. O. s. H. St. R. D.) omhandles et Tilfælde, hvor Vekselejerens Regresfordring mod den udeblivende Trassent var forældet. Der fremlagdes af Sagsøgeren en Erklæring, ifølge hvilken

end det lovbestedte eller om Udelukkelse af Forældelse, ligesom Aftaler om Vekslens Prolongation, forandrer ikke Forældelsens Løb.

§ 78.

Den Regresfordring, der ifølge § 29 eller § 50 tilkommer en Vekselejer, præskrives i Forhold til Trassenten og Endossenterne i seks Maaneder fra Forfaldsdagen, saafremt Vekslen er betalbar noget Sted i Europa med Undtagelse af Island og Færøerne, og i et Aar fra den nævnte Dag, saafremt Vekslen er betalbar paa sidstnævnte Steder eller noget Sted udenfor Europa.

I. A. Vekselejerens (sidste Endossatars) Regresfordring forældes i Løbet af 6 Maaneder eller 1 Aar, bestemt efter Betalingsstedet, og Forældelsesfristen regnes fra Forfaldsdagen¹⁾. Der menes Regresfordringen efter V. L. §§ 29 eller 50, gaaende ud paa Betaling, hvad enten det er paa Grund af manglende Akcept, jfr. V. L. § 29, eller paa Grund af manglende Indfrielse, jfr. V. L. § 50. Gaar Regresfordringen derimod ud paa Sikkerhedsstillelse efter V. L. §§ 25 og 26, er der ved V. L. § 28 hjemlet en særlig Præskription, idet Sikkerheden skal tilbagegives, naar der ikke inden 1 Aar efter Vekslens Forfaldsdag er rejst Sag til dens Betaling mod Sikkerhedsstilleren; §'ens Slutningsbestemmelse medfører iøvrigt, at Vekselrettens Præskription inden Aarets Forløb har samme Virkning. Den betalende Nødsadressat eller Intervenient falder, jfr. V. L. § 63, ind under Reglen i V. L. § 78, hvad enten Indfrielsen er sket ved Forfaldstid eller senere, hvorimod Honoraten, der har maattet indfri Vekslen hos Nødsadressat eller Intervenient, omfattes af V. L. § 79. Om Efterendossenten henvises til nedenfor under B. 3.

Veksel-
ejerens
Regres-
krav.

B. 1. Forældelsesfristens Længde retter sig som berørt efter Præskriptionsfristen. Betalingsstedet, cfr. V. L. § 79, der betoner Kreditors (Vekselindfrierens) Bosted. Bestemmelsen af Betalingsstedet foretages

Sagsøgte gav Afkald paa at gøre den ham i Medfør af V. L. § 78 tilkommende Forældelsesindsigelse gældende. Men der tillagdes alene denne Erklæring den Virkning, at Sagsøgerens Krav fik Gyldighed som almindelig Gældsfordring, og Vekselsagen afvistes ex officio, da Forligsmægling var forsømt.

¹⁾ Om U. f. R. 1904. A. 56 (L. O. s. H. St. R. D.) se nedenfor under L. § 80. I. 1. Om U. f. R. 1904. A. 252 (G. K. D.), hvor Forældelse af Vekselretten mod Endossenten statueredes, se ovenfor under V. L. § 42. I. 2. At Endossenten havde renonceret paa Protest, kunde ikke anses som Frafald af Præskriptionsindsigelse eller Paatagelse af en af Vekslens uafhængig Gældsforpligtelse.

efter de ovenfor under V. L. § 1. I. F angivne Regler, saaledes at altsaa navnlig paagældende regrespligtiges Bosted er uden Betydning.

2. Forældelsesfristen regnes fra Forfaldsdagen, denne selv ikke medregnet, jfr. herved V. L. § 77. I. B. 3. b.

a. Ved Eftersigtveksler regnes saaledes, naar Vekslen rettidig præsenteres, og Akcepten dateres, Forældelsesfristen fra Udløbet af Eftersigtfristen, der begynder at løbe Protestdatoen, jfr. ovenfor under V. L. § 19. II. 2.

b. Ved Avistaveksler regnes, naar Vekslen rettidig præsenteres til Betaling og protesteres, Protestdagen som Forfaldsdag. Naar Vekslen ikke rettidig præsenteres til Betaling og protesteres, præjudiceres jo herved Vekselregreskravet; men saafremt Protest efter V. L. § 42 er frafaldet, løber Præskriptionen fra den Dag, Vekselejerer paastaar at have forevist Vekslen, medmindre Regresskyldneren godtgør tidligere Forevisning, jfr. V. L. § 42, Pkt. 3.

c. Ogsaa den ifølge V. L. § 29 paa Grund af manglende Akcept Vekselejerer tilkommende Regresfordring præskriberes først fra Forfaldsdag. For denne særlige Bestemmelse bliver der imidlertid vistnok kun Brug i det Tilfælde, at Søgmaal har været rejst og atter indstillet før Forfaldsdag, jfr. V. L. § 41 i. f. og § 80 i. f.

3. Præskriptionen af Vekselejerers Ret mod den Regresskyldner, der har tegnet Endossement efter Protest, kan først regnes fra Endossementets Dato. Muligvis gælder det samme om Efterendossenten af en præjudiceret Veksel, men opfattes denne som Avistatratte, jfr. ovenfor under V. L. § 10. III. A. 2, er det vistnok naturligere at regne Præskriptionsfristen fra den hos Trassatus optagne Protests Dato.

4. Den Regresfordring, der tilkommer den Endossent, som har indfriet Vekslen ifølge V. L. § 29, forældes efter Reglen i V. L. § 79, d. v. s. fra Indfrielsesdagen. Men er Indfrielsen, hvad der ofte er Tilfældet, jfr. V. L. § 41 i. f., sket før Forfaldsdag, maa det antages, at Præskriptionen ikke begynder at løbe før denne; thi for Vekselejerer selv vilde den efter nærværende § ikke begynde at løbe før.

5. For Avalister maa Præskriptionen beregnes paa samme Maade som for dem, med hvem de hæfter, jfr. V. L. § 87.

**Virknin-
gen af
For-
ældelse.**

II. Virkningen af Præskriptionen er, at Vekselfordring bortfalder overfor Trassenten og samtlige Endossenter, medmindre den overfor enkelte særlig er holdt i Kraft, jfr. V. L. § 80, Stk. 2. Se om Præskriptionens Virkning iøvrigt ovenfor under V. L. § 77. II.

§ 79.

Den Regresfordring, der tilkommer en Endossent, som har indfriet en Veksel, præskrives i Forhold til Trassenten og foregaaende Endossenter i seks Maaneder, hvis den Endossent, der har indfriet Vekslen, bor i Europa med Undtagelse af Island og Færøerne, og i et Aar, hvis han bor paa sidstnævnte Steder eller noget Sted udenfor Europa; og skal Tiden regnes fra Betalingsdagen, saafremt han uden Rettergang har indfriet Vekslen, men ellers fra den Dag, da Stævning i Vekselsøgsmålet blev forkyndt for ham, eller Vekselfordringen blev anmeldt i hans under offentlig Behandling staaende Bo.

I. A. Den indløsende Endossents Regresfordring forældes i Løbet af 6 Maaneder eller 1 Aar, bestemt efter hans Bosted, og Forældelsesfristen regnes fra Indløsningsdagen, Stævningens Forkyndelsesdag o. s. v. Der tænkes i V. L. § 79 paa den indløsende Endossent, jfr. V. L. § 52. Herved forstaas ikke blot den Endossent, der har betalt Vekslen, men ogsaa den, der paa anden Maade har indfriet Vekslen, eksempelvis gennem Modregning. Om Nødsadressater og Intervenienter henvises til V. L. § 78. I. A, hvor ogsaa er talt om den indfrieende Honorat, der omfattes af nærværende §. Om den Endossent, der har indfriet Vekslen i Henhold til V. L. § 29, se V. L. § 78. I. B. 4. Om Avalister se V. L. § 78. I. B. 5. Er den af V. L. § 79 omhandlede Vekselskyldner dømt, gælder det som overalt ved retskraftig Vekseldom, at Lovens almindelige Regel om 20 Aars Forældelsesfrist bliver at anvende, regnet fra Dommens Dato.

B. 1. Forældelsesfristens Længde retter sig som berørt efter Kreditors (Vekselindløserens) Bosted, cfr. V. L. § 78. Det afgørende er Kreditors Bosted ved Forældelsesfristens Begyndelse; Forandring af Bosted under Forældelses Løb er uden Betydning ved Bestemmelsen af Fristens Længde.

2. a. Forældelsesfristen regnes, saafremt Endossenten indfrier Vekslen uden Rettergang, fra Indfrielsesdagen, denne selv ikke medregnet, jfr. herved ovenfor under V. L. § 77. I. B. 3. b og § 78. I. B. 2. Dette maa gælde, selvom den indfrieende Endossent af en eller anden Grund ikke har faaet Vekslen udleveret ved Betalingen, og omvendt er det naturligvis tilstrækkeligt til at bringe Forældelsen til at løbe mod ham, at han har faaet Vekslen udleveret, selvom Regressummen ikke er betalt, men krediteret. Det forudsættes, at der vel ikke er rejst Vekselklage imod Endossenten, men at saadan Vekselklage vilde kunne rejses; den rent frivillige, d. v. s. ikke pligtmæssige, Indfrielse af

Endossen-
tens Re-
greskrav.Præskrip-
tions-
fristen.

Vekslen, eksempelvis naar Indfrieren selv er frigjort gennem Forældelse¹⁾, begrundet overhovedet ingen Regres mod Formændene. Derimod erhverves naturligvis ogsaa ved saadan rent frivillig Indfrielse Vekselret mod Akceptanten, jfr. V. L. § 77, eller den egne Veksels Udsteder, jfr. V. L. § 95, naar der endnu ikke er forløbet tre Aar fra Veksels Forfaldstid²⁾. Ved delvis Indfrielse begynder Forældelsen af det indfrieede Beløb.

b. Anlægges Vekselsøgsmal, regnes Forældelsesfristen fra den Dag, Stævning i Vekselsøgsmålet forkyndes for sagsøgte, jfr. herved Retsplejelovens § 425, Stk. 3, hvorefter Anmeldelse af Sagen for Retten uden Stævning efter Parternes Overenskomst kan finde Sted; Sagens Foretagelse i Retten, hvor begge Parter maa give Møde, vil da være at ligestille med Stævnings Forkyndelse i de sædvanlige Tilfælde. Gøres Regresfordringen gældende som Modfordring under en Proces, maa Modfordringens »Tingfæstning« være bestemmende for Forældelsens Begyndelse, jfr. herved Retsplejelovens § 279, Stk. 2 (Fremlægelse eller Meddelelse til Modparten af det Svarskrift, hvori Modfordringen fremsættes). Foretagelse af Arrest maa anses afgørende for Forældelsesfristens Begyndelse³⁾.

c. Staar Endossentens Bo under offentlig Behandling, hvorved vistnok alene sigtes til saadanne af Skifteretten behandlede Boer, i hvilke Adgangen til at anstille almindelig Retsforfølgning er udelukket, d. v. s. Konkursboer og Boer, hvori Gælden ikke er vedgaaet, derimod vistnok ikke Eksekutorboer som saadanne, er Anmeldelse for den behandlede Myndighed tilstrækkelig.

d. Litis denuntiatio kan ved den heromhandlede Forældelse ikke blive bestemmende for dennes Begyndelsepunkt.

3. Bevisbyrden for, naar Endossenten har indfriet Vekslen, paahviler principielt indstævnte, dog at Sagsøgeren har Pligt til at opgive, af hvem og til hvilke Tider Vekslen tidligere er blevet indfriet.

Individuel Virkning: II. Det vil af det anførte ses, at de enkelte Regresfordringer i Henseende til Forældelse tildels er uafhængige af hinanden, fordi Udgangspunkterne for Forældelsesfristen er forskellige. Der er saaledes tilstede en Risiko for, at Kravene mod Akceptanten forældes, inden Kravene mod samtlige regrespligtige er bortfaldet ved Forældelse, uden at det staar i de regrespligtiges

¹⁾ Jfr. herved U. f. R. 1916. A. 552 (V. L. O. R. D.).

²⁾ Jfr. U. f. R. 1925. A. 756 (Ø. L. D.).

³⁾ Jfr. om U. f. R. 1901. 716 (L. O. s. H. St. R. D.), 1904. A. 107 (L. O. s. H. St. R. D.), nedenfor under V. L. § 80. I. 1.

Magt at afværge dette Resultat. Det erindres dog herved, at V. L. § 48 byder dem Hjælp til i ethvert Fald at faa Forholdet opløst, og som Regel vil Bestemmelsen i V. L. § 80, Stk. 1, Pkt. 2, kunne afværge Tabet overfor Akceptanten. Derimod kan det vistnok ikke i Analogi af Reglen ved Eftergivelse, jfr. herved ovenfor under V. L. § 49, antages, at Vekselejerens Taber sit Krav mod de regrespligtige ved at lade Akceptantens Forpligtelse forældes.

§ 80.

Vekselprækriptionen afbrydes ved Forkyndelse af Stævning eller ved Vekselfordringens Anmeldelse i Skyldnerens under offentlig Behandling staaende Bo, saa og derved, at den, mod hvem saadant Søgmaal er rejst, indvarsler en Formand for Processens Skyld (litis denunciatio). Den, som har modtaget saadan Indvarsling, kan afbryde den i § 77 omhandlede Prækription ved ligeledes at give Akceptanten Procesvarsel.

Prækriptionen afbrydes ikke i Forhold til andre Vekselskyldnere end den, mod hvem nogen af de ovennævnte Handlinger rettes; men Afbrydelsen virker til Fordel for alle dens Formænd, der har foretaget Afbrydelsen.

Har Afbrydelse af Prækription fundet Sted, uden at Vekselsøgsmålet bringes til Afslutning, begynder en ny Prækriptionsfrist at løbe fra den Dag, da Sagen sidst foretoges i Retten.

I. 1. Som forældelsesafbrydende Handlinger anses efter V. L. § 80 Forkyndelse af formelt lovlig Stævning og Anmeldelse af Vekselfordringen i Skyldnerens under offentlig Behandling staaende Bo. Herom kan ganske henvises til det ovenfor under V. L. § 79. I. B. 2. b og c anførte¹⁾. Som forældelsesafbrydende —

Prækriptionsafbrydelse.

¹⁾ I U. f. R. 1901. 716 (L. O. s. H. St. R. D.) antoges det, at en under Rekvisiti Fraværelse paa hans Bopæl den 24. Marts 1900 stedfunden Arrestforretning, hvorunder Rekvisitus efter Konkurslovens § 167 tilsagdes til Møde Dagen efter paa Fogedkontoret, hvor Sagen derpaa efter Begæring af Rekvisiti Sagfører blev udsat til den 4. April, maatte ligestilles med de i V. L. § 80 nævnte Retshandlinger i Henseende til Evnen til at afbryde Veksels Prækription. Nævnte Arrestforretning, hvilken der efter stedfunden Procedure ved Fogedkendelse af 12. September — Skriftvekslingen varede fra den 4. April til den 12. September — var nægtet Fremme, fordi det af Fogden urigtigt antoges, at Vekslen i Mellemtiden var forældet, blev stadfæstet som rettidig forfulgt under Hensyn til, at Henstanden for Fogedretten ikke kunde tilregnes Rekvirenten. I U. f. R. 1904. A. 56 (L. O. s. H. St. R. D.) antoges Vekselejerens Vekselret overfor en Endossent at være gaaet tabt, dels fordi Vekslen ikke var blevet præsenteret Udstederen til Betaling i rette Tid, dels fordi den i Sagen udtagne offentlige Stævnings Kund-

vistnok ogsaa m. H. t. den i V. L. § 77 nævnte Forældelse — anses dernæst *litis denuntiatio* fra en Eftermand, der selv enten har faaet Vekselstævning forkyndt, eller hvis Bo har modtaget Anmeldelse af Regresfordringen. Den denuntierede Vekselkyldner kan efter §'ens Stk. 1, Pkt. 2 atter denuntiere Akceptanten, derimod ikke sine andre Formænd. *Litis denuntiatio* kan foretages, saalænge den paagældende Retsforfølgning staar paa, og dens afbrydende Virkning varer, saalænge Retsforfølgningen varer. Den foretages ved Stævningsmændene eller *Notarius publicus*.

2. Præskriptionen afbrydes derimod hverken ved udenretligt Paakrav eller ved Vekselkyldnerens Anerkendelse²⁾. Dette er en Modsætning til den almindelige Civilrets Regler. En dispositiv Anerkendelse fra Skyldnerens Side kan naturligvis danne civilretligt Grundlag for en ny Forpligtelse, der forældes i Løbet af 20 Aar efter Lovens almindelige Regel³⁾.

3. Som Forældelsesafbrydelsesgrunde maa nævnes de i V. L. § 92 omtalte Kendsgerninger.

Virkning. II. Det udtales i V. L. § 80, Stk. 2, at Forældelsesafbrydelse alene virker til Skade for den, mod hvem Afbrydelseshandlingen rettes, derimod til Fordel ikke alene for Afbryderen selv, men ogsaa for alle Afbryderens Formænd. Det første Resultat maa gennemføres saaledes i Overensstemmelse med Lovordene, at Afbrydelsen end ikke virker overfor flere Medakceptanter, Medtrassenter, naar disse eksempelvis er Medlemmer af samme ansvarlige Handelsselskab, og ej heller overfor Vekselkyldnerens Kautionsist. Det sidste Resultat maa ogsaa gennemføres efter Ordene; saaledes virker Forældelsesafbrydelsen ikke direkte — derimod efter Omstændighederne, eksempelvis gennem Overdragelse af Retten ifølge Vekslens, indirekte — til Fordel for Afbryderens Eftermænd.

Ny Forældelse. III. V. L. § 80, Stk. 3, giver Regel om, fra hvilket Tidspunkt

gørelse ikke var fuldført inden Udløbet af 6 Maaneders Dagen efter Vekslens Forfaldsdag; Vekslens forfaldt den 5. November 1900, og Stævningen var indrykket i Berlingske Tidende for 6., 7. og 8. Maj 1901. U. f. R. 1904. A. 407 (L. O. s. H. St. R. D.): Retsforfølgning af den, der før 15. Juli 1902 hos sidste Vekselejer havde indfriet Vekslens, mod Endossenten først paabegyndt ved en den 20. November 1903 afholdt Arrestforretning; Vekslens Forfaldsdag var den 20. Juni 1902. Sagen afvistes paa Grund af manglende Forligsprøve. Under Voteringen i U. f. R. 1911. A. 551 (G. K. D.) fremhævedes det, at V. L. § 80 kræver Stævningens Forkyndelse til Præskriptionens Afbrydelse.

²⁾ Jfr. U. f. R. 1916. A. 552 (V. L. O. R. D.).

³⁾ Jfr. herved U. f. R. 1924. A. 81 (H. R. D.)

ny Veksselforældelse begynder at løbe, efter at den oprindelige Veksselforældelses Løb er blevet afbrudt. »Den Dag, da Sagen sidst foretoges i Retten« betyder, da Afvisningsdom afsagdes, da Sagen hævedes, da Bobehandlingen afsluttedes, eksempelvis da Boet ekstraderedes eller repareredes o. s. v. Er Vekselsøgsmaalet afsluttet gennem endelig Dom, er den paa Dommen grundede Fordring undergivet sædvanlig 20-aarig Forældelse.

TRETTENDE KAPITEL.

Om Foretagelse af Protest.

§ 81.

Protest skal foretages af Notarius publicus eller af en anden dertil i Lovgivningen bemyndiget Person, og bliver den at indføre i en Protokol.

I. 1. I København findes en særlig Notarius publicus, jfr. **Notarius publicus.** Lov 97. 18. April 1910 og Instruks 288. 28. November 1924. Udenfor Københavns Byrets Omraade varetages Notarialforretningerne af Underretsdommeren (Civildommeren) som Retsskriver, jfr. nærmere Retsplejelovens § 14 f, § 17, jfr. Anordning 94. 22. Februar 1919 (Frederiksberg), Lov 737. 22. December 1920 § 1, Anordning 112. 20. Januar 1921 (Aalborg), Lov 260. 28. Juni 1920 § 2 (Sønderjylland).

2. Over Underrettens Afgørelser i Notarialforretninger kan der rejses Kære til Landsretten, jfr. Retsplejelovens § 5; i København fører Byrettens Præsident Tilsyn med Notar og Undernotar, jfr. Instruksens § 7.

3. Om den specielle Inhabilitet (Tilknytning til Sagen, der hindrer Notarius i at fungere i det enkelte Tilfælde) gælder for København Instruksens § 3 (»ham selv, hans Ægtefælle eller en med dem beslægtet eller besvogret i lige op- eller nedstigende Linie eller i første Sidelinie«). Udenfor København gælder Retsplejelovens §§ 60—65, jfr. § 66, d. v. s. de almindelige Regler om Dommere.

II. Lov om Vekselsager og Vekselpotester af 28. Maj 1880 **Lovfaste Vidner.** § 10 er saalydende:

»De i Veksellov for Danmark ommeldte Potester udføres af Notarius publicus eller den Embedsmand, som efter Lovgivningen udfører Notarialforretninger. Skulde det Tilfælde indtræffe, at saadan Embedsmands Medvirkning ikke i betimelig Tid kan have, kan Protesten optages af to lovfaste Vidner paa den

Maade, som Veksellovens § 82, jfr. §§ 89 og 91, foreskriver; den optagne Protest, ledsaget af selve Vekslen, skal imidlertid inden 2 Søgnedage forelægges for vedkommende Embedsmand, indføres i hans Protokol og vedlægges denne. Sker dette ikke, har Protesten tabt sin Gyldighed. Mundtlig Rekvisition til den eller dem, der skulle optage Protesten, er tilstrækkelig, naar til-lige Vekslen overleveres. Af Protestforretningen maa Udskrift ikke meddeles andre end Protestekvirenten«.

Betydningen af Indførelsen af denne mere formløse Protest i Notarialprotokollen ligger i det rent negative, at hvis Protesten ikke indføres, taber den sin Gyldighed som Protest, d. v. s. Vekslen præjudiceres eventuelt. Derimod har Indførelsen i No-tarialprotokollen ikke den positive Betydning, at Indsigelser mod Protestens Gyldighed prækluderes, og ejheller tilkommer der det passerede samme Forhaandstroværdighed, som er knyttet til den af Notarius publicus selv foretagne Solennitetsakt¹⁾. — Om Gebyrerne se Generaldirektoratet for Skattevæsenets Skrivelse 24. Juni 1898. — Justitsministeriets Cirkulære til samtlige notarii publici angaaende Forbud mod Offentliggørelse af Vekselpro-tester 1. November 1901 er saalydende:

»Da der gentagende er rettet Anmodninger til Justitsministe-riet om, at der i Offentliggørelsesøjemed maa blive givet Med-delelser om de af notarii publici foretagne Vekselprotester, fin-der Ministeriet Anledning til at tilkendegive D'Hrr., at det maa anses for utilstedeligt, at Notarii eller deres Personale meddele Oplysning om stedfundne Vekselprotester til Brug for Offent-liggørelse af saadanne.«

¹⁾ I U. f. R. 1884. 649 (G. K. D.) fremlagde Sagsøgeren et af ham og to Personer til Vitterlighed underskrevet Dokument, hvorefter han tilligemed Vidnerne inden Udløbet af den i V. L. § 41, jfr. § 95, fore-skrevne Frist havde indfundet sig paa Vekseldstederens paa Vekslen angivne Bopæl og efter at have præsenteret Vekslen til Betaling pro-testeret denne de non solutione, hvilket Dokument derefter i behørig Tid blev forelagt Notarius publicus til Indførelse i Notarialprotokollen. Da Sagsøgeren imidlertid ikke imod Indstævntes Benægtelse godt-gjorde, at den i Dokumentet ommeldte Protest var foregaaet — hvor-ved bemærkedes, at selve Dokumentet som ubeediget ikke i saa Hen-seende kunde komme i Betragtning —, blev Indstævnte — Blankoendos-senten — frifundet. U. f. R. 1913. A. 261 (V. L. O. R. D.) gaar endnu videre, idet det udtales i Dommen, at en Protest, foretaget efter Veksel-ejerens — en Banks — Anmodning af to af hans Kontorister, ikke i og for sig kunde anses at afgive tilstrækkeligt Bevis for, at Vekselom-gangen var iagttaget. Notarialkontoret var paa det paagældende Tids-punkt lukket, og Banken gav Samtykke til Protestoptagelse paa dens eget Kontor.

III. Gebyrerne for Vekselpoest er fastsat i Sportelreglement 22. Marts 1814 §§ 132, jfr. 156, efter Vekslens Paalydende og ens saavel ved Protest for manglende Akcept som for manglende Betaling. Lyder Vekslen paa

						højest 1000 Kr., er Gebyret 2,70 Kr.
over 1000 Kr. men	»	4000	»	»	»	5,40 »
» 4000 »	»	»	»	10000	»	6,74 »
» 10000 »					»	8,10 »

Gebyret bliver at erlægge, naar Forretningen er begyndt, omend Rekvirenten ikke forlanger den fuldført. Naar Notarius publicus i København for at udføre de Forretninger, som begæres iværksat af ham, maa begive sig til saadanne under Stadens Jurisdiktion hørende Steder, der ikke er Dele af det egentlige København, og naar Notarierne i de andre Købstæder i tilsvarende Tilfælde maa begive sig til Steder paa Købstædernes Grund, men udenfor sammes Omraade, oppebærer de $\frac{1}{3}$ mere end ellers, jfr. Sportelreglementet § 136. Afholdes en Notarialforretning paa flere Steder, betales for det første Sted sædvanligt Gebyr og for hvert af de følgende Steder, 1,52 Kr., jfr. Sportelreglementet § 134. Efter Lov 170. 1. Maj 1923, jfr. Justitsministeriets Bekendtgørelse 171. s. D., paahviler det Rekvirenten af Notarialforretninger at yde passende fri Befordring eller Godtgørelse herfor efter Regler, der nærmere fastsættes af Justitsministeriet. Om Protokollations-, Konference- og Beskrivelsesgebyrer se L. 92. 11. April 1916 §§ 22 ff., Instruksens § 13.

§ 82.

Protesten skal indeholde: Afskrift af Vekslen eller Vekselkopien med alt, hvad derpaa findes tegnet, Rekvirentens Begæring eller Paastand, det Svar, der gives af den, hos hvem der protesteres, eller Bemærkning om, at intet Svar har været at erholde, eller at han ikke har kunnet træffes, Angivelse af Stedet hvor og Tiden naar Protesten sker, og endelig Underskrift af den, som foretager Protesthandlingen.

Om den optagne Protest skal der gøres Bemærkning paa Vekslen eller Vekselkopien.

I. Nærværende § giver Regler om Protestens d. v. s. Protestdokumentets Indhold. Protesten skal indeholde følgende, jfr. §'ens Stk. 1. **Protestdokumentets Indhold.**

1. Afskrift af Vekslen eller Vekselkopien med alt, hvad derpaa findes tegnet. Fejl i denne Henseende, som medfører Tvivl om Identiteten mellem den protesterede og den senere fremlagte

Veksel, medfører Protestens Ugyldighed. Andre Fejl derimod vistnok ikke, i hvert Fald ikke, saafremt Fejlen ikke angaar Veksels formelle Gyldighed, Protestekvirentens Legitimation eller Protestforretningens Lovlighed. Overflødige Endossementer, der ikke er nødvendige til Begrundelse af Veksellegitimationen, behøver ikke at medtages. Den ligelydende Del af flere Eksemplarer af samme Veksel behøver kun at afskrives een Gang. Afskriften kan findes enten i Protestens Tekst eller som Bilag til Protesten. Det maa antages, at Fordringen om Afskrift ikke gælder for Tabsprotest efter V. L. § 75, og at den bør gennemføres mindre strengt ved mortificerede Veksler. Om Identiteten maa der imidlertid i intet Tilfælde herske nogen Tvivl.

2. Rekvirentens Begæring eller Paastand. Som Rekvirent kan — og skal — alene anføres den Person, der i Henhold til Reglerne i V. L. § 39 er legitimeret. Requisitionen kan være mundtlig, naar tillige Vekslen overleveres, jfr. Vekselproceslovens § 10, Pkt. 4. Rekvirentens Begæring vil almindeligvis blive anført ganske kort efter sit væsentlige Indhold, navnlig altsaa hvad angaar Spørgsmaalet, om der ønskes Protest de non acceptatione eller de non solutione. Selvom Indholdsangivelsen maatte være mangelfuld, er Formodningen dog for Protestens Rigtighed, naar blot Rekvirentens Navn og Notarens Opfordring findes i Protesten.

3. Det Svar, der gives af den, hos hvem der protesteres, eller Bemærkning om, at intet Svar har været at erholde, eller at han ikke har kunnet træffes. Protesten maa altsaa indeholde Navnet paa den, hos hvem der protesteres. Dette Krav tages dog ikke særlig strengt i Praxis¹⁾. Svaret, eventuelle Nægtelsesgrunde og Oplysning om, hvem Notaren har forhandlet med, bør angives ganske kort efter deres væsentlige Indhold. Naar blot Nægtelsen fremgaar af Protesten, bevirker andre af de sidstnævnte Omstændigheders Udeladelse ikke Protestens Ugyldighed.

4. Angivelse af Stedet hvor og Tiden naar Protesten sker, jfr. nærmere V. L. § 89.

5. Underskrift af den, som foretager Protesthandlingen. Underskrift af Notarialvidnerne, jfr. Forordning 8. Januar 1823 § 8, der kræver tvende Notarialvidner, er ikke fornødent.

II. V. L. § 82, Stk. 2, tiltrænger ingen Forklaring.

¹⁾ I U. f. R. 1893. 1017 (V. L. O. R. D.), se ovenfor under V. L. § 43. I. A. 2, var Protesten rettet mod Vekseludstederen og andre vekselforpligtede, medens det ikke udtrykkeligt var udtalt, at den skete for vedkommende Bank som Domiciliat. Alligevel blev Protesten ved Dommen anset gyldig. Der afgaves dog herimod dissentierende Votum.

§ 83.

Begæres Vekselpotest hos flere Personer paa samme Sted, udfordres kun een Protestforretning.

Om Gebyret se Generaldirektoratet for Skattevæsenets Skrivelse 21. Juli 1900.

FJORTENDE KAPITEL.

Om Forholdet til udenlandsk Lov.

§ 84.

En Udlændings Evne til at indgaa Vekselforpligtelser bedømmes efter hans eget Lands Lov. Er han efter denne uberettiget dertil, og paatager han sig saadan Forpligtelse her i Riget, bliver han dog ansvarlig for den, for saa vidt han efter den her gældende Ret kan indgaa Vekselforpligtelser.

I. 1. Ved »Udlænding« forstaas i V. L. § 84 enhver Person, som har sit Hjem (faste Opholdssted) udenfor Danmark. Det afgørende er altsaa ikke netop Indfødsrets- (Statsborger-) forholdet, ejheller det ved Vekslerklæringen anførte Sted, men den faste Bopæl. Udlænding.

2. Ved »Evnen til at indgaa Vekselforpligtelser« forstaas i første Række det almindelige Myndighedsbegreb. Efter at Danmark har indført 21 Aar som Myndighedsalder, faar en Regel som V. L. § 84, der netop tager Sigte paa Forskelligheder i Myndighedsalderen i Landene rundtomkring, mindre Betydning. Dernæst henviser de citerede Ord i §'en ogsaa til de særlige Regler, paagældende Lands Lov maatte indeholde om Vekselhabiliteten. Myndighed.

3. Det kommer an paa, om vedkommende Person ved Vekselforpligtelsens Stiftelse er Indlænding eller Udlænding. Har han senere skiftet Hjemsted, er dette uden Betydning. Om Spørgsmaalet, naar en Vekselforpligtelse anses for stiftet, henvises til ovenfor under V. L. § 8. I. 4, § 10. I. A. 3, § 21. III. A. 1. Det afgørende er herefter det Tidspunkt, paa hvilket Vekslerklæringen blev afgivet, og et i Vekslen anført Datum gælder alene som Udstedelsestid, indtil et andet Tidspunkt bevises at være den virkelige Tid for Vekslerklæringens Udstedelse.

4. Naar en Indlænding i Udlandet indgaar Vekselforpligtelser, bliver Habilitetsspørgsmaalet at afgøre efter dansk Ret. Skulde en efter denne inhabil Person blive dømt ved udenlandsk Domstol, gælder Retsplejelovens § 479, Stk. 2 — jfr. for Sverrigs Vedkommende L. 19. Februar 1861 — og 3, og, bortset fra sven-

ske Domme, vil paagældende udenlandske Retsafgørelse være at prøve for dansk Domstol, der har at afsige et »Non exequatur«.

I Udtan- II. 1. V. L. § 84 gør en Sondring mellem, om Udlændingens
det. Veksselforpligtelse er indgaaet i Udlandet eller i Danmark. Saafremt Veksselforpligtelsen er indgaaet i Udlandet, er paagældende Udlændings Hjemstats Love afgørende for Spørgsmaalet om hans Evne til at indgaa Veksselforpligtelse. Derimod er Stedet, hvor Veksselforpligtelsen skal opfyldes, ganske ligegyldigt.

I Dan- 2. Saafremt Udlændingens Veksselforpligtelse er indgaaet i
mark. Danmark, er den Lov afgørende, som fører til, at paagældende Udlænding forpligtes ved sin Vekslerklæring. Der er naturligvis kun Tale om et Valg mellem den danske Lovs Regel og hans Hjemstats Love; men Valget træffes ud fra den Betragtning, at man ikke kan forlange, Folk her i Landet skal undersøge de Udlændinges Vekselhabilitet, som de indgaa Veksleengagementer med; det maa være nok, at enten vedkommende fremmede Hjemstats Love eller dansk Lov hjemler, at paagældende Person forpligtes.

3. Det kommer ved Stedsbestemmelsen ogsaa an paa det Tidspunkt, paa hvilket Vekslerklæringen blev udstedt, jfr. ovenfor under V. L. § 8. I. 4, § 10. I. A. 3, § 21. III. A. 1. Saafremt Vekslerklæringen er steddateret, gælder dette Datum ikke ubetinget, men kun indtil et andet Udstedelsessted bevises at være det virkelige. Indeholder Vekslerklæringen intet Steddatum, tør man opstille en Formodning om, at Erklæringen er afgivet paa det Sted, hvor den erklærende har sin faste Bopæl. Dog angaar Stedsangivelse ved Endossement vistnok kun den i V. L. § 45 omhandlede Notifikation og kan næppe uden videre opfattes som Udstedelsessted. Det her nævnte Modbevis maa staa aabent ogsaa overfor godtroende Erhververe af Vekslen.

4. Lovens Regler om Udlændinges Veksselforpligtelser faar naturligvis kun Betydning, forsaavidt Udlændingen efter Forpligtelsens Indgaaelse flytter til Indlandet, eller forsaavidt der efter dettes Procesregler bliver at afsige Dom over en Udlænding eller dog at afsige Dom til Fuldbyrdelse i ham tilhørende, her beroende, Formuegenstande.

III. 1. At den indenlandske Vekselejer i det enkelte Tilfælde kender Udlændingens Mangel paa Vekselhabilitet efter hans eget Lands Lov, kan lige saa lidt som

2. særlig Aftale om, at Vekselhabiliteten skal bedømmes efter en anden Lovgivning end den ved V. L. § 84 hjemlede, komme i Betragtning.

3. Saafremt Dommeren ikke kender eller burde kende — i hvilken Henseende bemærkes, at Vekselretten hører til de lettest tilgængelige Dele af de fremmede Retssystemer — vedkommende fremmede Ret, maa Parten, i hvis Interesse den skal anvendes, selv bevise sit Opgivende, saafremt det bestrides af Modparten. Kender Dommeren vedkommende fremmede Rets Regel, er han berettiget, men ikke forpligtet til at anvende den. Anvender han fremmed Ret, bør han søge at lære at kende de paagældende Retssætningers fulde Forudsætninger og Indhold. Dommerens processuelle Stilling er saaledes overfor fremmed Ret tilsvarende som overfor lokale eller partikulære Retssætninger.

§ 85.

Gyldigheden af en Vekselforpligtelses Form bedømmes efter Loven paa det Sted, hvor Forpligtelsen er indgaaet. Fyldestgøre imidlertid de i Udlandet indgaaede Vekselforpligtelser nærværende Lows Fordringer, ere de Erklæringer, som senere her i Riget paategnes Vekslen, gyldige, uanset at de i Udlandet indgaaede Forpligtelser vare mangelfulde efter den udenlandske Lov. Ligeledes have Vekselforpligtelser, som en Indlænding i Udlandet paatager sig overfor dansk, norsk eller svensk Mand, Gyldighed, saafremt de fyldestgøre nærværende Lows Forskrifter.

I. Naar V. L. § 85 bruger Udtrykket »Gyldighed af en Veksel-**Formgyldigheden.** forpligtelses Form«, er herved tænkt paa Forskrifter svarende til de i V. L. §§ 1—4, jfr. 5, §§ 11, 12, 21 og 22 indeholdte. D. W. O. § 85 taler om »die wesentlichen Erfordernisse eines . . . Wechsels sowie jeder anderen . . . Wechselerklärung . . .«. Reglen er efter V. L. § 85, at Vekslen og Vekselerklæringernes Formgyldighed bedømmes efter Loven paa det Sted, hvor Forpligtelsen er indgaaet¹). Herved maa henvises til ovenfor under V. L. § 84. II. 3, dog at Steddateringen i Vekselerklæringen ubetinget maa være afgørende for godtroende Erhverver²). Efter Indholdet af V. L. § 85 maa der gøres en Sondring

¹) I U. f. R. 1904. A. 26 (L. O. s. H. St. R. D.) udtaltes det, at Gyldigheden af et i Kiel udstedt Skylddokument, der benævnedes sig Veksel og lød paa Betaling tre Maaneder efter Sigt, ifølge V. L. § 85 maatte bedømmes efter tysk Ret.

²) U. f. R. 1884. 778 (S. & H. R. D.) anvendte denne Grundsætning paa en i England trukken Veksel, som baade var trasseret og akcepteret af i England boende Mænd lydende paa engelsk Mønt, saaledes at den overfor Trassenten, selv efter at denne var flyttet til Danmark, ansaas gyldig, skønt den ikke i sin Tekst var benævnt Veksel (V. L. § 1 a), idet saadan Benævnelse ikke var nødvendig efter gældende engelsk Ret. Ligesaa U. f. R. 1885. 215 (S. & H. R. D.), U. f. R. 1890. 216 (S. & H. R. D.).

angaaende Gyldigheden af de i Udlandet indgaaede Vekselerklæringer og de senere her i Danmark Vekslen paaførte Erklæringer.

Vekselerklæringer i Udlandet.

A. Formgyldigheden af de i Udlandet indgaaede Vekselerklæringer. Ved Udlandet kan kun forstaaes civiliserede Stater.

1. Er Erklæringen ugyldig saavel efter udenlandsk som efter dansk Ret, er den ved de danske Domstole at frakende enhver Retsvirkning som Vekselerklæring. Den kan ikke haandhæves i Vekselprocessens Form, den kan ikke danne Grundlag for senere Vekselerklæringer, jfr. V. L. § 5, og den kan ikke være Grundlag for Vekselpotest.

2. Er Erklæringen gyldig efter udenlandsk, men ugyldig efter dansk Ret, gælder den i den danske Vekselsomsætning, d. v. s. m. H. t. senere her i Riget paategnede Vekselerklæringer, og ved de danske Domstole i Vekselprocessens Form som fuldgyldig Vekselerklæring. Saaledes eksempelvis franske Veksler uden Vekselklausul (V. L. § 1. a) eller engelske Ihændehaverveksler (V. L. § 1. c).

3. Er Erklæringen ugyldig efter udenlandsk, men gyldig efter dansk Ret, gælder den i Almindelighed ikke som Vekselerklæring. Den kan ikke haandhæves i Vekselprocessens Form, den kan ikke danne Grundlag for senere Vekselerklæringer, jfr. V. L. § 5, cfr. dog V. L. § 85, Pkt. 2 — se nedenfor under B. 3 —, og den kan ikke være Grundlag for Vekselpotest. Saaledes eksempelvis spanske Blankoendossementer eller hollandske Efterendossementer. En Undtagelse fra den heromtalt Ugyldighedsregel opstiller V. L. § 85, Pkt. 3, m. H. t. Veksselforpligtelser, som en Indlænding i Udlandet paatager sig overfor en Indlænding. Indlænding betyder her i begge Forbindelser dansk, norsk eller svensk Mand.

4. Er Erklæringen gyldig saavel efter udenlandsk som efter dansk Ret, opstaar ingen særlige Spørgsmaal.

Vekselpaategninger i Danmark.

B. Formgyldigheden af de her i Riget paa de i Udlandet udstedte Vekselerklæringer følgende Vekselpaategninger.

1. Er den i Udlandet udstedte Vekselerklæring — eller hvis der er flere, da een af disse — ugyldig saavel efter udenlandsk som efter dansk Ret, bliver senere her i Riget paategnede Vekselerklæringer ugyldige.

2. Er den i Udlandet udstedte Vekselerklæring gyldig efter udenlandsk, men ugyldig efter dansk Ret, er senere her i Riget paategnede Vekselerklæringer gyldige³⁾.

³⁾ I U. f. R. 1885. 215 (S. & H. R. D.) var Vekslen trukket i England

3. Er den i Udlandet udstedte Vekselerklæring ugyldig efter udenlandsk, men gyldig efter dansk Ret, bliver efter den positive Regel i V. L. § 85, Pkt. 2, senere her i Riget paategnede Vekselerklæringer gyldige.

4. Er den i Udlandet udstedte Vekselerklæring gyldig saavel efter udenlandsk som efter dansk Ret, opstaar ingen særlige Spørgsmaal.

II. 1. Reglen i V. L. § 85 er præceptiv, d. v. s. den kan ikke fraviges ved Aftale mellem Parterne. Ej heller gælder — bortset fra godtroende Erhververe — en i Udlandet sket Datering, naar Vekselerklæringen i Virkeligheden er udstedt i Indlandet.

2. Om Dommerens processuelle Stilling til Spørgsmaalet om udenlandsk Vekseleret henvises til ovenfor under V. L. § 84. III. 3.

§ 86.

Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved de Handlinger, som paa et udenlandsk Sted skulle foretages til Vekselerettens Udøvelse eller Bevaring, er den paa dette Sted gældende Ret afgørende.

I. V. L. § 86 har et meget begrænset Omraade. Den omhandler alene Spørgsmaalet, hvilket Lands Ret der er afgørende for den rent formelle Fremgangsmaade ved de Handlinger, som paa udenlandsk Sted skal foretages til Vekselerettens Udøvelse eller Bevaring. Selve Spørgsmaalet, hvor vekselerlige Handlinger skal foretages, er ikke afgjort ved Reglen i V. L. § 86, se nærmere nedenfor under II.

Fremgangsmaaden ved Vekselerhandlingerne i Udlandet.

Medens det altsaa maa bedømmes efter andre Regler, om Forevisning og Protest paa udenlandsk Plads skal foretages for at vedligeholde vedkommende Regresskyldners Forpligtelse, maa det afgøres efter selve Foretagelsesstedets Ret, indenfor hvilken Frist, paa hvilken Dag (Søndag eller Søgnedag), paa hvilken Tid af Dagen, i hvilke Lokaler o. s. v. Protest skal optages¹⁾, jfr. i det hele de V. L. Kap. 13 og V. L. § 89 omhand-

paa København og akcepteret her. Da Vekslen selv var formgyldig efter engelsk Lov, selvom Betegnelsen »Veksler« ikke var benyttet i Teksten, maatte Gyldigheden og Retsvirkningen af den her i Landet paategnede Akcept bedømmes efter danske Love, jfr. herved ovenfor under V. L. § 22. I. 1, § 36. I. C. 1. b, § 39. I. A. 1 og § 43. Ligesaa U. f. R. 1890. 216 (S. & II. R. D.): Gældsbreve udstedt i Amerika uden »Veksler« klausul indtalt ved Sø- og Handelsretten i København.

¹⁾ I U. f. R. 1917. A. 625 (L. O. s. H. St. R. D.) udtaltes, at en den 20. Oktober i Hamborg m. H. t. en den 11. Oktober s. A. forfalden Veksler optaget Protest efter V. L. § 86, jfr. § 92, var rettidig optaget, da Fri-

handlede Spørgsmaal. Reglen i V. L. § 86 finder saaledes Anvendelse paa den rent tekniske Form — Fremgangsmaaden — ved Præsentation, Protest og Notifikation²).

**Veksel-
erklærin-
gernes
Retsvirk-
ninger.** II.1. Uomtalt af Vekselloven er derimod det ovenfor nys be-
rørte Spørgsmaal, hvilket Lands Regler, der er afgørende for
Bedømmelsen af Vekselerklæringernes Retsvirkninger. Under
dette Begreb henføres hele det materielle Kompleks af Rets-
spørgsmaal vedrørende Vekselforpligtelsernes Art og Indhold —
saaledes om en vekselretlig Handling, eksempelvis Præsenta-
tion, Protest eller Notifikation, er nødvendig —, Omfang og
Ophør — saaledes Spørgsmaal om Præjudicering og Forældelse.
Hovedgrundsætningen er paa hele dette Omraade efter nedarvet
Retsopfattelse og Sædvane: at Vekselskyldnerens Hjemsted
(Bosted) er bestemmende for, hvilken Lovgivning der kommer
til Anvendelse, medmindre Vedtagelse i modsat Retning forelig-

sten for Optagelse af Vekselprotester ifølge en af den tyske Rigskans-
ler udfærdiget Bekendtgørelse var forlænget til 30 Dage. Se om den
til Dommen hørende Højesteretsafgørelse iøvrigt ovenfor under V. L.
§ 35. I. 2.

²) I U. f. R. 1897. 1013 (L. O. s. II. St. R. D.) forelaa Spørgsmaalet,
om lovlige Vekseldomgang var iagttaget m. H. t. en Veksel, som var truk-
ket af et dansk Firma paa en i England bosiddende Mand og prote-
steret i England de non acceptatione. Det var under Proceduren uden-
for Tvist, dels at en Vekselejer efter engelsk Ret paa Grundlag af en
Protest for manglende Akcept kan gøre Betalingsregres gældende mod
Trassent og Endossenter, uden at det hertil i noget Tilfælde kræves,
at nogen Forevisning til Betaling har fundet Sted, dels at denne Regel
in casu maatte være bestemmende for de Indstævntes (Trassentens)
Ansvar. Banken, gennem hvilken Vekslen var givet til Incasso paa
vedkommende engelske Plads, lod ved en af sine Kontorbetjente Veks-
len forevise til Akcept for Trassaten, og vedkommende overleverede
— som det efter det oplyste er almindelig Brug i England — Vekslen
til Trassaten, for at denne kunde acceptere og tilbagelevere den. Tras-
saten tilbageleverede imidlertid ikke Vekslen, og da Bankens Bud den
følgende Dag indfandt sig ved Trassatens Kontor for at faa Vekslen
tilbage, fandtes Kontoret lukket. Banken lod samme Dag ved en Notar
gøre Forsøg paa at faa Tilbagelevering og Akcept af Vekslen; men
Notaren fandt ligeledes Trassatens Kontor lukket og optog derefter
om det passerede en Protest for Ikke-Akcept. Denne Fremgangsmaade
fandtes efter det oplyste lovlige som Protest de non acceptatione. Ej-
heller den Omstændighed, at Protesten ikke indeholdt nogen Genpart
af Vekslen (V. L. § 82), men var optaget paa Grundlag af en skriftlig
Opgivelse af dennes Indhold (»written particulars of the bill«), kunde
efter engelsk Ret — der forelaa Erklæringer fra flere engelske Nota-
rer om, hvor udførlig en saadan Gengivelse skulde være —, naar
Vekslen uretmæssigt var tilbageholdt fra Vekselejeren, bevirke Prote-
stens Ulovlighed. Dommen stadfæstedes af Højesteret, se U. f. R. 1900.
268.

ger; ved Skyldnerens Hjemsted forstaas hans virkelige Bosted paa Veksselforpligtelsens Stiftelsestid. Den ved Vekselerklæringen eventuelt anførte Datering afgiver kun en Formodning, der kan afkræftes ved modbevisende Data. Er Veksselforpligtelsen indgaaet paa Rejse i Udlandet, maa Dateringen dog anses afgørende som stiltiende vedtaget. Nogle Eksempler paa Anvendelsen af foranstaaende Retsregler skal anføres.

a. Hvis saaledes nogle af de ifølge en Veksler forpligtede har Hjemsted i Indlandet, andre i Udlandet, bliver overfor førstnævnte Gruppe indenlandsk, overfor sidstnævnte Gruppe udenlandsk Ret at anvende ved Bedømmelsen af Veksselforpligtelsernes Indhold. Herboende Regresskyldnere kan forlange V. L. §§ 18—19 iagttaget, selvom Trassaten bor i Udlandet. Loven paa Trassatens Hjemsted er afgørende for Reglerne om hans Betænkingsfrist, Akceptens Form, Uigenkaldelighed og Virkning. Regressforpligtelsernes Indhold og Omfang bestemmes efter vedkommende regrespligtiges Hjemsteds Lov, jfr. dog her ved ovenfor under V. L. § 52. II. B. Notifikationspligten og Virkningen af dens Tilsidesættelse bestemmes overfor indenlandske Regresskyldnere efter indenlandsk Lov uden Hensyn til, om der paa Vekslen findes Eftermænd, undergivne en Lov, der ingen Underretningspligt opstiller, og overfor udenlandske Regresskyldnere er omvendt den indenlandske Vekselskyldner underkastet udenlandsk Rets Regler om Notifikation. Reglerne om Vekslerrettens Præskription er overfor indenlandske Vekselskyldnere de i V. L. Kap. 12 angivne³⁾, medmindre Veksselforpligtelsen er indgaaet i Udlandet og Erklæringen dateret derfra; overfor udenlandske Vekselskyldnere maa derimod anvendes udenlandsk Præskriptionsret. Herboende Vekselskyldnere kan paaberaabe sig de i V. L. § 92 nævnte Ansvarsfrihedsgrunde, naar disse foreligger i Forhold til dem selv.

b. Har Vekselskyldneren Hjemsted her i Landet, men har indgaaet sin Forpligtelse udenfor dette, maa alligevel Hjemlandets Lov anvendes, naar en i Udlandet afsagt Dom prøves her, jfr. ovenfor under V. L. § 84. I. 4, medmindre paagældende Vekselerklæring er dateret fra Udlandet, jfr. ovenfor.

c. At Vekselskyldneren senere flytter til et andet Land end det, hvor han paa Tiden for Veksselforpligtelsens Indgaaelse

³⁾ I U. f. R. 1887. 283 (L. O. s. II. St. R. D.) fandtes Spørgsmaalet, om en i 1872 af en Udlænding i Udlandet trukket, men af en Indlænding i Danmark akcepteret og til Betaling her i Landet bestemt Veksler maatte anses præskriberet overfor Akceptanten, at maatte afgøres efter den dagældende danske Ret.

havde Hjemsted, forandrer ikke Indholdet af den paatagne Vekselforpligtelse. Dog antages det, at Retsbrudsansvar (Moraansvar) for Ikke-Opfyldelse af Forpligtelsen bedømmes efter Tilflytningsstedets Love. Og ligeledes maa paagældende kunne kræve den ved disses Præskriptionsregler hjemlede Beskyttelse⁴), saaledes at Vekselforpligtelsen forældes efter den Lov — enten Fraflytnings- eller Tilflytningsstedets —, der fører til det for Vekselskyldneren mildeste Resultat.

2. Fra den under 1 anførte Grundsætning maa dog gøres den Undtagelse, at de tekniske Regler for Betalingen afgøres efter Betalingsstedets Love. Dette gælder saaledes Spørgsmaalene, i hvilken Mønt Betalingen skal erlægges, og efter hvilken Kurs Omregning eventuelt skal ske. Ligeledes maa Spørgsmaal om Fristen for Protest de non solutione og dennes Beregning afgøres efter den paa Proteststedet gældende Lov, forudsat at denne, om den efter sin Ordlyd kun angaar Protestfristen, ikke i Virkeligheden indeholder væsentlig Forrykkelse af Forfaldstiden og dermed en Forandring i selve Vekselforpligtelsens Indhold.

FEMTENDE KAPITEL.

Forskellige Bestemmelser.

§ 87.

Vekselskyldnere svare een for alle og alle for een for Vekselforpligtelsen.

Den eller de, der have tegnet Borgen (Aval) paa en Vekselforpligtelse, og den, for hvem saadan Borgen er tegnet, svare ogsaa een for alle og alle for een for Forpligtelsen.

**Veksel-
skyldne-
rens soli-
dariske
Ansvar.** I. 1. Om V. L. § 87, Stk. 1, maa henvises til de almindelige Regler vedrørende solidariske Skyldforhold samt til Udviklingen

⁴) U. f. R. 1903. A. 639 (S. & II. R. D.): Under en Sag til Betaling for leverede Varer, for hvis Købesum Indstævnte angaves i 1894, medens han var bosiddende i Warschau, at have akcepteret Veksler, der var trukne paa ham af en Mand i Warschau og gjort betalbare i Triest, uden at han senere havde indfriet disse Veksler, udtaltes det, at da Indstævnte havde taget blivende Ophold her i Landet, længe før Vekslerne forældedes, og derefter uafbrudt havde opholdt sig her, maatte Spørgsmaalet om Forældelsen og dens Betydning m. v. afgøres efter dansk Ret og ikke efter polsk eller ostrigsk. Spørgsmaalet, om det paastævnte Krav i alt Fald tilkom Vekselejerer i Henhold til V. L. § 93, besvarede bekræftende, idet Bevisbyrden for, at Vekslerne kun skulde have været Tjensteveksler, efter samtlige Omstændigheder fandtes at paahvile Akceptanten.

ovenfor navnlig under V. L. § 1. I. D. 3 og G. 3, § 8. I. 8, § 14. I. 4, § 23. I. 4, § 49. Flere, der i Fællesskab har udstedt eller endosseret en Veksel, hæfter umiddelbart solidarisk. Akceptanten kan søges in solidum med de regresforpligtede. Flere Akceptanter hæfter umiddelbart solidarisk. Og for de regrespligtige hjemler V. L. § 49, Stk. 1, solidarisk Hæftelse. Enhver af Vekselkyldnerne er altsaa fuldtud forpligtet til Erlæggelse af Ydelserne ifølge Vekslen. Kreditor har Valget, hvem af Skyldnerne han vil søge, uden Hensyn til Vekselerklæringernes Rækkefølge og uden Hensyn til, om han allerede maatte have søgt en bestemt Skyldner til Vekslens Honorering.

2. Saafremt Vekselejerer opgiver Retten mod en Vekselkyldner, har saadan Erklæring, der for at have vekselretlig Betydning maa fremgaa af Vekslen selv, kun Virkning for selve den paagældende Skyldner og hans Eftermænd, jfr. ovenfor under V. L. § 49. Opgiver Vekselejerer saaledes Retten mod Akceptanten, fortaber han Vekselregressen.

3. Opfyldelse af Vekselforpligtelsen gennem den vekselretlige Hovedskyldner befrier samtlige Vekselskyldnere, jfr. ovenfor under V. L. § 38. I. Forholdet mellem flere, der har undertegnet samme Vekselerklæring, og hvoraf een har opfyldt Vekselforpligtelsen, berøres ikke af Vekselloven, jfr. ovenfor under V. L. § 14. I. 2. Lige med egentlig Opfyldelse (Betaling) maa sættes Opfyldelse i Betalings Sted (datio in solutum), Modregning og Vekselforpligtelsens Ophør i Anledning af Fordringshavermora, jfr. ovenfor under V. L. § 36. I. A. 4.

4. Andre Ophørsmaader, saasom Præskription, jfr. V. L. Kap. 12, Tvangsakkord, jfr. Konkurslovens § 113 og L. 225. 14. April 1905 § 19, har i Almindelighed kun individuel Virkning overfor selve den paagældende Vekselkyldner, der berøres af dem.

5. Om Prolongation se ovenfor under V. L. § 3. IV og om Henstand i Almindelighed ovenfor under V. L. § 49.

6. I Konkurstilfælde gælder Konkurslovens § 18, hvorefter Vekselkreditor, naar flere eller alle Skyldnere er kommet under Konkurs, i hvert af Boerne kan fordre Fyldestgørelse i Forhold til hele Vekselfordringens Beløb, indtil han har opnaaet fuld Dækning, jfr. ogsaa Konkurslovens § 19 om Indfrielse fra en Endossent, efter at en eller flere af Formændene er kommet under Konkurs. Om Fortolkningen af disse — omtvistede — Lovregler maa dog nærmere henvises til den civile Formueret og Skifteretten.

II. V. L. § 87, Stk. 2 (Borgen, Aval). Det sædvanlige er, at Kautionisten tegner sit Navn under dens Navn, for hvem han

Aval.

vil kautionere («avallum« betyder egentlig et lavere liggende Sted)¹⁾; men ogsaa den, der tegner sig »som Kautionist« eller paa Forsiden tegner sit Navn, omfattes af Bestemmelsen i V. L. § 87, Stk. 2. Dog maa det fastholdes, at Avalen for at have vekselretlig Virkning maa være tegnet paa selve Vekslen eller Vekselkopien. Ofte vil der tillige kræves Bemærkning, der viser, at Paategningen er Aval, og til hvilken Vekselforpligtelse den knytter sig, eksempelvis »per aval«, »som Garant«, »som Kautionist for N. N.« o. s. v. Om Navnetegningen gælder tilsvarende som for andre vekselforpligtede. Det kræves endelig, at den Skylderklæring, hvortil Avalen slutter sig, er formelt behørig, jfr. V. L. § 5. Aval kan tegnes ogsaa efter Forfaldstid, og efter at Hovedforpligtelsen er forældet. Saafremt Kautionisten udtrykkeligt tegner sig »som simpel Kautionist«, ifalder han ikke det i V. L. § 87 omtalte umiddelbart solidariske Ansvar. Grundsætningen i V. L. § 88 er anvendelig i Forhold til Avalisten, saaledes at denne navnlig ikke kan gøre Indsigelser gældende, hentede fra Hovedskyldnerens personlige Retsforhold til Kreditor. Avalistens Forpligtelse afhænger for saa vidt af Hovedforpligtelsen, som de overfor den hovedforpligtede nødvendige vekselretlige Skridt maa være iagttaget, for at Avalistens Forpligtelse skal blive aktuel. Saaledes maa Præsentation overfor Akceptanten og Protest overfor Regresskyldneren have fundet Sted, naar henholdsvis disses Avalister kræves til Honorering af Vekslen. For at Avalisten skal komme i Mora (Forsinkelse), maa ogsaa Præsentation hos ham finde Sted. Avalisten har ikke Vekselret mod Hovedskyldneren for sit Regreskrav, medmindre han tager Endossement paa Vekslen. Om Retspraksis se Note ²⁾.

¹⁾ I U. f. R. 1916. A. 827 (L. O. s. H. St. R. D.), hvor A. i den Hensigt at forpligte sig til at betale en Veksels Paalydende havde skrevet sit Navn paa Vekslens Forside paa Trassentens Plads og lige under det Sted, hvor Trassenten senere tegnede sit Navn, og hvor A. i Henhold hertil af Trassenten sagsøgte som Avalist, afvistes Sagen ex officio, da det efter den Plads, hans Navn saaledes havde faaet paa Vekslen, ikke kunde ses, i hvilken Egenskab han havde paaført det, og han derfor ikke ansaas vekselretligt forpligtet ved Navnetegningen.

²⁾ I U. f. R. 1890. 144 (L. O. s. H. St. R. D.) havde A. skrevet sit Navn paa Bagsiden af en af B. til C. udstedt, endnu ikke bortendosseret, egen Veksel og efter dennes Protest de non solutione givet Vekslen saalydende Paategning: »Denne Veksel skal anses lige saa gyldig for mig, som om den var protesteret og Protesten anmeldt for undertegnede A.« Han antoges ved Dommen gennem Navnetegningen og Indholdet af Paategningen at have paataget sig en Kautionsforpligtelse m. H. t. Betaling af Vekslens Paalydende, men hverken Protest- eller Sagsomkostninger. Disse ophævedes ved Dommen. Der tillagdes kun

§ 88.

Forekommer der paa en Veksel Underskrifter, som ere falske eller tegnede af Personer, der ikke retsgyldig kunne indgaa Vekselforpligtelser, eller findes derpaa Underskrifter, som af anden Grund ikke ere forbindende for dem, i hvis Navn de ere tegnede, medfører saadant ingen Forandring i de øvrige Veksel-skyldneres Ansvar.

I. Den foreliggende § omhandler Virkningen af, at der paa Vekslen forekommer Underskrifter, som er falske, tegnede af Personer, der er inhabile, som savner fornøden Bemyndigelse, eller som af andre Grunde er ude af Stand til at stifte Vekselforpligtelser. Angaaende Vekselhabilitet og Vekselkompetence maa henvises til den almindelige Lovgivnings Regler om Habilitet og Kompetence, idet der i de nævnte Henseende intet særligt gælder for Vekselforpligtelser. Ligeledes afgøres Spørgsmaal om Bemyndigelse og i det hele alle Spørgsmaal om Viljeserklæringers forbindende Kraft efter almindelig Civilret¹⁾. Om Forfalsk-

Materielle
Ugyldig-
heds-
grunde.

5 pCt. Rente fra Forligsklagens Dato. I U. f. R. 1908. A. 548 (L. O. s. H. St. R. D.) fandtes det ikke godtgjort, at A., der havde sat sit Navn paa Bagsiden af en til et Firma udstedt Veksel, havde paataget sig en Kautionsforpligtelse m. H. t. Vekselbeløbet overfor Firmaet, der, efter at A. havde sat sit Navn paa Vekslen, havde tegnet et Blanko-endorsement paa Vekslen ovenover A.s Navn. I U. f. R. 1913. A. 755 (L. O. s. H. St. R. D.), hvor N. havde trukket en Veksel til Betaling til sig selv eller Ordre paa T., der havde akcepteret, men ikke indfriet den, og hvor S.s Navn fandtes som eneste Paategning paa Vekslens Bagside, blev S. frifundet for at betale N. Vekslens Beløb, idet det overfor det af S. anførte om de nærmere Omstændigheder ved hans Paategning af Vekslen — S. gjorde gældende, at han skrev sit Navn bag paa Vekslen for det Tilfælde, det maatte lykkes N. at faa den diskonteret, i hvilket Fald S. gik ind paa at være forpligtet lige overfor vedkommende, men mod Regres til N., der i saa Fald skulde paatægge Vekslen som Endossent ovenover S.s Navn — ikke fandtes godtgjort af N., at S. havde paataget sig nogen Kautionsforpligtelse overfor ham med Hensyn til Vekslens Paalydende, hvad heller ikke S.s ovennævnte Paategning fandtes at afgive Hjemmel for. U. f. R. 1924. A. 5 (H. R. D.): Antaget, at nogle sonderjyske Landboere, der havde skrevet deres Navne bag paa en Veksel uden Sammenhæng med Vekslens øvrige Navnepaategninger, ikke derved havde paadraget sig en efter tysk Ret (B. G. B. § 766) bindende Kautionsforpligtelse overfor Veksel-ejeren.

¹⁾ Om U. f. R. 1897. 941 (L. O. s. H. St. R. D.) se ovenfor under V. L. § 14. II. 3. Se ogsaa U. f. R. 1898. 939 (V. L. O. R. D.) om L. 53. 7. Maj 1880, nu L. 56. 18. Marts 1925 § 16 (Hustruens Selverhverv), U. f. R. 1904. A. 617 (S. & H. R. D.): Bestyrer af et ikke anmeldt Handelsfirma, der besørgede Indkøb og udstedte Kvitteringer og tillige maaske var Medindehaver af Firmaet, ikke legitimeret til at akceptere Veksler paa

ning af Vekslens Indhold — V. L. § 88 omhandler efter sine Ord alene falske eller iøvrigt uforbindende Underskrifter — maa henvises til det ovenfor under V. L. § 5. II. 2 og 3 anførte. Naturligvis er den, hvis Underskrift paa Vekslen er falsk, ikke selv bundet ved Underskriften²⁾. Ejheller er den umyndige eller den, mod hvem voldsom Tvang (Aftalelovens § 28) er udøvet, forpligtet ved sin Vekselerklæring. Vel er Spørgsmaalet, om Vekselerhververen har været i god eller ond Tro, uden Betyd-

Firmaets Vegne. Om U. f. R. 1907. A. 490 (L. O. s. H. St. R. D.): Hustruens Indsigelse ifølge L. 7. April 1899 § 15, se under Retsplejelovens § 444. U. f. R. 1909. A. 843 (L. O. s. H. St. R. D.) omhandler Ugyldighedsindsigelsen efter Danske Lov 5. 14. 55 (Spillegæld). Om U. f. R. 1910. A. 631 (L. O. s. H. St. R. D.), jfr. U. f. R. 1911. A. 270 (H. R. D.), der behandler Spørgsmaalet om manglende Vilje, se nedenfor under Retsplejelovens § 444.

²⁾ I U. f. R. 1884. 435 (H. R. D.) var der Spørgsmaal, om en Vekseler ejer under Sag til Vekslens Indfrielse mod den, hvis Navn stod paa Vekslen som Trassent, mod Sagsøgtes Benægtelse havde bevist, at Underskriften hidrørte fra Sagsøgte. Da dette ikke antoges, og da det af det oplyste ikke med Sikkerhed kunde udledes, at Sagsøgtes Erklæring angaaende Vekslen støttede sig paa utilstrækkelige Grunde, overlodes det til Sagsøgte at aflægge den i Danske Lov 5. 1. 6. foreskrevne Benægtelsesed, jfr. nu Retsplejelovens § 307, Stk. 1. I U. f. R. 1890. 271 (V. L. O. R. D.) havde C. tegnet Endossement paa en af B. til Fordel for A. udstedt og af denne akcepteret 3 Maaneders Veksel paa 100 Kr., men A. havde, efterhaanden som Vekslen fornyedes, falskelig forhøjet Beløbet, indtil den kom til at lyde paa 1500 Kr., med hvilket Beløb derefter D., hos hvem den var gjort betalbar, havde maattet indfri den hos E., hvem den var tiltransporteret, hvorefter D. søgte Regres for Vekslens Paalydende 1500 Kr. m. v. hos C. Ved Dommen antoges det, at det maatte paahvile C. at godtgøre, at den omtalte Forfalskning af Vekslen først var foretaget, efter at han havde paategnet samme. Saadant Bevis blev ikke anset ført, og da C. havde erkendt ikke at være sikker paa at have undersøgt Vekslens Forside, forinden han satte sit Navn paa Bagsiden, kunde hans Formening om, at den den Gang kun lød paa 100 Kr., ikke komme i Betragtning. Særlig udtaltes det i Dommen, at C. ogsaa i det Tilfælde, at Vekselsummen, da han paategnede Vekslen, maatte have staaet in blanco, maatte være pligtig at svare til dens fulde Paalydende. U. f. R. 1893. 1017 (V. L. O. R. D.): Under en af en Bank mod 2 Veksleendossenter anlagt Sag, hvorunder de indstævnte forklarede, at Vekslen, efter at de havde paategnet den, var forfalsket fra at lyde paa 100 Kr. til at lyde paa 700 Kr. — hvilken Forklarings Rigtighed var bekræftet ved Veksleudstederens under et kriminelt Forhør afgivne Tilstaaelse om efter Endosseringen at have forfalsket Vekslen som omforklaret — overlodes det efter Analogien af Danske Lov 5. 1. 6 til de indstævnte ved deres Ed at afgøre, om 100 Kr. eller 700 Kr. skulde betales. Saaledes ogsaa U. f. R. 1907. A. 740 (V. L. O. R. D.), cfr. derimod om et Tilfælde, hvor Indstævntes Falskindsigelse havde Formodningen imod sig og derfor forkastedes pure U. f. R. 1907. A. 748 (V. L. O. R. D.).

ning for det direkte Indhold af V. L. § 88; men det erindres, at ved Afgørelsen af den i §'en opstillede Betingelse, om der paa Vekslen forekommer uforbindende Vekselerklæringer, er Vekslejerens gode Tro ifølge Reglerne om Eksstinktion af Indsigelser af den allerstørste Betydning, jfr. herom nærmere ovenfor under V. L. § 10. I .B. 2. Det vil ses, at Reglen i V. L. § 88 om Virkningen af materielle Ugyldighedsgrunde er principielt forskellig fra den, der ifølge V. L. § 5 gælder om formelle Ugyldighedsgrunde.

II. Er Akceptantens Vekselerklæring af en eller anden materiel Ugyldighedsgrund uforbindende for ham, maa Vekslejerens, naar saadant oplyses, og det ved Protest konstateres, at Trassaten enten ikke vil eller kan anerkende Akcepten, være berettiget til Regres for manglende Akcept. Og hvad angaar V. L. §§ 18 og 19, kan Regresretten, naar Ugyldighedsgrunden uden Vekslejerens Forsømmelse først oplyses efter de dør nævnte Fristers Udløb, næppe anses tabt i Forhold til Trassent og Endossenter.

Regres
ved
ugyldig
Akcept.

III. Det Trassaten (Akceptanten) i Almindelighed ved Veks-^{Dæknings-}lens Indfrielse tilkommende Dækningskrav, jfr. herved ovenfor ^{krav.} under V. L. § 23. II, kan ikke opstaa overfor den, hvis Navn paa Vekslen er forfalsket. Ved en falsk Tratte opstaa saaledes i Almindelighed ingen Dækningsret mod Trassenten. Derimod antages det, at den godtroende Trassat (Akceptant) maa erhverve Dækningsret — men ikke Veksleret — mod første Endossent, og naar Vekslen er forfalsket til at lyde paa et større Beløb, maa den, der først har endosseret den forfalskede Veksler, civilretligt svare Trassaten (Akceptanten) for Forfalskningen.

§ 89.

Vekslens Forevisning til Akcept eller Betaling, Optagelse af Protest samt alle øvrige vekselretlige Handlinger, der skulle foretages hos nogen, skulle, saafremt anden Overenskomst ikke træffes, ske imellem Kl. 9 Formiddag og Kl. 7 Eftermiddag i hans Forretningslokale eller, hvis han ikke har saadant, i hans Bolig. Træffes ikke den, hos hvem der skal protesteres, bliver Protesten at optage i eller ved hans Forretningslokale eller Bolig. Er hans Forretningslokale eller Bolig ikke kendt, og kan Oplysning derom af den, der foretager Protesten, heller ikke erholdes hos Stedets Politimyndighed, bliver dette at anføre i Protesten.

I. V. L. § 89 omfatter Vekslens Forevisning til Akcept eller Betaling, Optagelse af Protest samt alle øvrige vekselretlige

Handlinger. Herunder falder navnlig Begæringer om Udstedelse og Udlevering af Vekseleksemplarer, jfr. V. L. §§ 67, 69, 72. I det følgende tages som Eksempel Præsentation og Protest.

Forretningslokale.

II. 1. I første Række skal Præsentation og Protest ske i Protestatens Forretningslokale, d. v. s. det Lokale, hvor han udfører sine Forretningspligter, og hvor han derfor har sine Forretningsbøger, sin Korrespondance og sin kontante Kassebeholdning. Forretningslokale i nævnte Betydning er Grossererkontorer og Detailforretninger — enten selve Butikken eller Bagkontoret —, derimod ikke et blot Værksted eller Lagerrum, medmindre Pengeanliggenderne i den nævnte Forstand ordnes der. Selvom Protestaten ikke træffes, kan efter V. L. § 89 Præsentation finde Sted »i eller ved« den omhandlede Lokalitet, eksempelvis udenfor den laasede Dør. Det afgørende er ikke det i Vekslen anførte Sted for Forretningslokalet, men det virkelige Forretningslokale¹⁾; indeholder Vekslen en urigtig Lokalitetsangivelse, og Protestaten ikke antræffes, maa Notarius, ligesom naar Adressen kun indeholder utilstrækkelig Lokalitetsangivelse, eller Protestatus er fraflyttet sit ældre Forretningslokale og nu har Forretningslokale andetsteds paa Pladsen, spørge Politiet, jfr. nærmere nedenfor under 3.

Bolig.

2. I anden Række skal Præsentation og Protest ske i Protestatens Bolig. V. L. anordner dette for det Tilfælde, at Protestaten intet Forretningslokale har. Da det er vanskeligt at bestemme, hvilken Pligt Notarius har til at forvise sig om, hvorvidt Protestaten har Forretningslokale, antages det, at Anmærkning i Protesten om, at Forretningslokalet ikke har kunnet findes, sikrer Protesten Gyldighed, selvom den er urigtig, jfr. D. W. O. § 91, Stk. 2. Det maa ogsaa antages, at der kan foretages Protest efter den paa Vekslen værende Adresse, naar Protestaten har sin Bolig der, selvom han andetsteds har Forretningslokale, idet Reglerne i V. L. § 89 er deklaratoriske, og bindende Overenskomst om Adresselokaliteten som Proteststed anses at foreligge i nævnte Tilfælde. Selvom Protestaten ikke træffes, kan efter V. L. § 89 Præsentation finde Sted »i eller ved« hans Bolig. Om urigtig, utilstrækkelig eller forældet Loka-

¹⁾ I U. f. R. 1886. 706 (S. & H. R. D.) blev Vekslen protesteret Vesterbrogade 56, hvilket var den af Protestrekvirenten opgivne Bopæl. Paa Vekslen fandtes under Protestatus' Underskrift den overstregne Paa-skrift »Amagertorv 9«. Protestatus blev ikke antruffet Vesterbrogade 56, og det oplystes under Vekselsagen, at han havde Forretningslokale Amagertorv 9. Protesten blev anset ugyldig efter V. L. § 89, jfr. ovenfor under V. L. § 52. I. B. 1.

litetsangivelse i Vekslen gælder tilsvarende til det ovenfor under 1 anførte.

3. Er Protestatens Forretningslokale eller Bolig ikke kendt, kan Protest foretages hvorsomhelst. Det siges blot i V. L. § 89, at det skal anføres i Protesten, at vedkommendes Forretningslokale eller Bolig ikke er kendt²⁾. Det maa i saa Henseende antages, at Anmærkning i Protesten om, at Forretningslokale eller Bopæl ikke har kunnet findes, sikrer Protesten Gyldighed, selv om den er urigtig, jfr. D. W. O. § 91, Stk. 2. Gennem den i V. L. § 89 omhandlede Forespørgsel til Stedets Politimyndighed, hvorom Bemærkning til Undgaaelse af Bevistvivl bør anføres i Protesten, sikrer Notarius sig mod Ansvar, naar han beskyldes for ikke at have foretaget det nødvendige til Udfindelse af Protestatens Forretningslokale eller Bopæl. Den heromhandlede Protest, der efter det anførte kan finde Sted hvorsomhelst, eksempelvis paa Notarialkontoret eller paa Politikontoret, kaldes ofte Vindprotest- eller Pladsprotest³⁾.

Plads-
protest.

4. For det Tilfælde, at Protestaten er konkurs, er Meningerne delte. Nogle mener, at Protesten bør foregaa i Forretningslokalet, forsaavidt Boet har et saadant. I modsat Fald bør den foregaa for Skifteretten eller Kurator. Andre mener, at den principmæssig bør foregaa i Protestatens Forretningslokale eller Bolig, dog at den i V. L. § 30 omhandlede Protest bør ske for Skifteretten eller Kurator. Tysk Retsopfattelse gaar ud paa, at Fallentens Bopæl eller Forretningslokale er Proteststed. I Dødstilfælde mener nogle, at Protesten bør foregaa i Forretningslokalet eller, saafremt saadant ikke findes, for Skifteretten. Andre mener, at den baade kan finde Sted i afdødes Forretningslokale, Bopæl og for de Dødsboet tiltrædende Arvinger. Tysk Retsopfattelse anser afdødes Bopæl eller Forretningslokale for Proteststed. I Danmark og Norge foregaa imidlertid, hvor et Bo er under Skifterettens Behandling, Protest vistnok altid hos Skifteretten — ikke hos Kurator eller Medhjælper —, og dette maa vistnok siges at have sædvansmæssig Hjemmel.

Konkurs
m. m.

III. De ovenfor fremstillede Regler er ligesom i det hele Ind-

Særlig
Aftale.

²⁾ U. f. R. 1904. A. 589 (G. K. D.): Protesten af en ikke (»uægte«) domicilieret Veksel, »betalbar ved Fyens Diskonto-Kasse«, anset ubehørig, idet det under Sagen, hvor Indstævnte udeblev, navnlig ikke fremgik, for hvem og paa hvilket Sted Protesten var foretaget.

³⁾ I U. f. R. 1908. A. 622 (L. O. s. H. St. R. D.), jfr. ovenfor under V. L. § 4. I. 7 og V. L. § 43. I. A. 1. b, var Protesten optaget paa Notarialkontoret i København, efter at det gennem Henvendelse til Politiet var konstateret, at Protestatens Bopæl, Forretningslokale og Vekslens Betalingssted i Byen var ubekendt.

holdet af V. L. § 89 af deklaratorisk Art, d. v. s. de kan fraviges ved modgaaende, udtrykkelig eller stiltiende, Overenskomst⁴).

1. Er Protestaten tilstede ved Protesten, og fremgaar det ikke af Protestbeskrivelsen, at han har gjort Indsigelse mod Protestlokaliteten eller Protesttidspunktet, vil Protest, uanset hvor og naar den er foretaget, være gyldig.

2. Findes der ved Protestatens Adresse i Vekslen en nærmere Stedsbetegnelse, er Protest foretagen paa det betegnede Sted gyldig, naar Protestaten paa vedkommende Sted har et hvilket som helst Lokale — hvad enten det er Forretningslokale, Bolig eller ej —, selvom han andetsteds har Forretningslokale, jfr. herved ovenfor under II. 2,

3. eller selvom Protestaten intet som helst Lokale har paa det i Vekslen angivne Adressested, naar han heller intet andet bekendt Lokale har.

4. Se om Tilfælde, hvor Vekselejerer begærer Protest optaget hos sig selv i Anledning af en hos ham domicilieret Veksel, ovenfor under V. L. § 43. I. A. 2.

§ 90.

Skal Forfaldsdag eller anden Tid, som i denne Lov er omhandlet, regnes efter Uger, Maaneder eller Aar, anses den Dag som Forfalds- eller Slutningsdag, der ved sit Navn i Ugen eller sit Tal i Maanedene svarer til den, fra hvilken Tidsregningen begynder. Findes ingen tilsvarende Dag i Slutningsmaanedene, anses dennes sidste Dag som Forfalds- eller Slutningsdag.

Til denne §'s Forstaaelse er formentlig det fornødne anført ovenfor under V. L. § 33.

§ 91.

Indtræffer en Veksels Forfaldsdag paa en Søndag eller anden almindelig Helligdag, anses den næste Søndag som Forfaldsdag. Indtræder den Tid, paa hvilken en vekselretlig Handling senest skal foretages, paa en Søndag eller anden almindelig Helligdag, kan den foretages den næste Søndag. Ligeledes kunne Vekselduplikater, Akcepter og deslige kun forlanges paa en Søndag.

Helligdage.

Ved »almindelige Helligdage« forstaas Folkekirkens Helligdage. §'ens Pkt. 1 har Betydning ifølge V. L. §§ 18, 19, 31, 32,

⁴) Om U. f. R. 1893. 1017 (V. L. O. R. D.) se ovenfor under V. L. § 43. I. A. 2. Dommen viser, at Reglerne om Lokaliteterne efter V. L. § 89 er deklaratoriske.

36, 77—78, hvorimod der ved V. L. §§ 41 og 43, jfr. 41, er truffet særlig Bestemmelse om Helligdages Indtræffen. Forfalder en Veksel eksempelvis Onsdag før Paaske, kan den præsenteres og protesteres senest tredje Paaskedag, og forfalder den Skærtorsdag, kan den præsenteres og protesteres senest Onsdag efter Paaske, jfr. herved V. L. § 41. Skulde undtagelsesvis Protest ske paa en Helligdag, er den gyldig; men Protest de non solutione optaget paa den i V. L. § 91, Pkt. 1, nævnte Helligdag, altsaa før den Dag, der efter Loven skal være Forfaldsdag, er vekselretligt ugyldig som optaget før Tiden¹). Under Ordene »vekselretlig Handling« i §'ens Pkt. 2 falder næppe Søgmaal, der anlægges eksempelvis til Præskriptions Afbrydelse. Se om §'ens Pkt. 3 ogsaa ovenfor under V. L. § 21. I. B. 2.

§ 92.

Bliver det som Følge enten af Lovbud (Moratorier og deslige) eller af den almindelige Samfærdsels Standsning eller lignende overordentlige Tildragelser (vis major) umuligt for nogen at foretage en Handling, hvoraf Vekselrettens Bevaring er afhængig, beholder han sin Ret, saafremt han ufortøvet efter Hindringens Ophør eller, naar der er Spørgsmaal om Handlinger til Afbrydelse af Præskription, inden to Maaneder efter Hindringens Ophør foretager, hvad der paalaa ham.

I. 1. Bestemmelsen nævner først Lovbud (Moratorier og des- **Vis major.** lige) som Eksempel paa vis major (højere Magt). Der sigtes herved navnlig til fremmede Lovbud; thi indenlandske Moratorielove vil i Reglen være saaledes affattede, at de tillader Regres og andre vekselretlige Handlinger overfor indenlandske Vekselskyldnere. Det her i Landet ved L. 179. 20. August 1914 § 2, jfr. L. 99. 14. April 1915, fra 20. August 1914 til 15. Oktober 1915 gældende Moratorium hindrede Retsforfølgning, eksekutive Skridt, derunder Pantrealisation, og Udlevering af stillet Sikkerhed for Forretningsgæld fra og til Udlandet. Herved udelukkedes ikke Protestoptagelse, men Søgmaal overfor indenlandske Regresskyldnere kunde ikke finde Sted under Moratoriet¹). Historisk set er der ved Moratorier i nærværende § tænkt paa det franske Vekselmoratorium.

¹) I U. f. R. 1900. 205 (S. & H. R. D.) tilkendtes Rente af Vekselbeløbet først Dagen efter den i Vekslen nævnte Forfaldsdag, da denne sidste var en Søndag, saa at Vekslen først skulde have været indfriet om Mandagen; saaledes ogsaa U. f. R. 1905. A. 194 (G. K. D.).

¹) U. f. R. 1916. A. 700 (L. O. s. H. St. R. D.): En Vekselregressag angaaende tre Veksler blev afvist ex officio for de to Vekslers Ved-

Hvorvidt fremmede Moratorier tilsteder Protestoptagelse, beror paa deres eget Indhold og Forudsætninger. De indrømmer Akceptanten og hans Garanter i vedkommende Land en Hensstand, og ofte vil de tillige forbyde Optagelse af Protest før Moratoriefriens Udløb, medens de i andre Tilfælde ikke indeholder noget saadant Forbud. I sidstnævnte Tilfælde mener nogle, at Regres overfor indenlandske Vekselskyldnere kan søges af Vekselejerens, medens andre anser Regres for udelukket, saalænge Moratoriet staar paa²⁾.

2. Den almindelige Samfærdsels Standsning er et rent Skønsbegreb. Der maa efter Lovens Opfattelse af vis major som noget »almentvirkende«, d. v. s. virkende i større ubestemt Kreds, og »vitterligt«, d. v. s. hævet over bevismæssig Tvivl, kræves, at en regelmæssig Forbindelse (Post, Jærnbane, Flyvevæsen) ikke bestaar.

3. Det fremgaar af selve Lovens Ord, at der kun regnes med egentlig vis major som Undskyldningsgrund. Heri ligger, at Hindringer, der alene rammer enkelte Individuer, er uden Betydning. Som Eksempler paa vis major kan nævnes Krig, Oversvømmelse, Blokade o. s. v.

4. Ved Samfærdselsstandsning og andre Naturhindringer maa Rentepaaløb i Forhold til Vekselskyldnerne anses først at begynde fra Protestdagen; ved Moratorier begynder Rentepaaløbet allerede fra Forfaldsdagen, jfr. herved L. 179. 20. August 1914 § 3.

For-
ældelse. II. Efter den oprindelige Affattelse af V. L. § 92 løb Forældelsesfristerne ifølge V. L. Kap. 12 uden Hensyn til de i V. L. § 92 nævnte Hindringer, hvorimod den ved L. 124. 7. Maj 1915, jfr. An. 160. 26. Maj 1915, ændrede Ordlyd nu hjemler, at Vekselejerens bevarer sin Ret, saafremt han foretager Afbrydeshandlinger inden to Maaneder efter Hindringens Ophør. M. H. t. andre Handlinger, hvoraf Vekselrettens Bevaring er afhængig, kræves det nu som før, at Vekselejerens ufortøvet efter Hindringens Ophør foretager, hvad der paalaa ham.

kommende, da disse ikke var protesteret i rette Tid. De forfaldt den 29. September 1914 og blev først protesteret den 31. Oktober s. A. Derimod fik Sagsøgeren den tredje Veksels Beløb m. v. tilkendt, skønt Vekslens efter almindelige Regler vilde være forældet, idet den maatte antages holdt i Kraft som Følge af den i Forbindelse med Moratorielovene givne særlige L. 124. 7. Maj 1915. Se om Dommen ogsaa ovenfor under V. L. § 36. II. 1.

²⁾ Se om U. f. R. 1917. A. 625 (L. O. s. H. St. R. D.) ovenfor under V. L. § 86. I.

§ 93.

Er Vekselfordringen præskriberet, eller er Vekselretten tabt ved Forsømmelse af den til dens Bevaring foreskrevne Omgang, er dog Vekselejerer ikke udelukket fra som almindelig Gjældsfordring at indtale hos en Vekselskyldner, hvad denne vilde blive beriget med paa hans Bekostning, hvis ethvert Krav bortfaldt.

I. A. 1. Om det Tilfælde, at Vekselfordringen er præskriberet, maa henvises til ovenfor under V. L. §§ 77—80 og det der anførte. Vekselrettens Tab.

2. Som Tilfælde, hvor Vekselretten er tabt ved Forsømmelse af den til dens Bevaring foreskrevne Omgang, skal her kort resumeres følgende.

a. Forsømmelse af Forevisning til Akcept i de i V. L. §§ 18 og 19 omhandlede Tilfælde.

b. Forsømmelse af Forevisning til Betaling ved Forfaldstid og af Protest inden Protestfristens Udløb, det sidste dog under Forudsætning af, at Protest ikke er frafaldet, jfr. V. L. §§ 41—44.

c. Forsømmelse af Forevisning for Nødsadressater og Æresakceptanter efter V. L. §§ 62, jfr. 56 og 60.

d. Forsømmelse af Protest for nægtet Udlevering af Duplikat efter V. L. § 70, jfr. ogsaa om Kopier V. L. § 72. — Ved de nævnte Tilfælde haves dog V. L. § 92 in mente.

B. Det erindres, at Tab af Vekselret overfor een eller flere Vekselskyldnere ikke medfører Tab af Vekselret overfor alle Vekselskyldnere. Tværtimod maa det i hvert enkelt Tilfælde nærmere undersøges, hvor mange Vekselskyldnere der befries ved den eller de Kendsgerninger, der bevirker Tab af Vekselret. Den indbyrdes Uafhængighed mellem Vekselforpligtelserne lader ofte den ene bestaa, omend den anden bortfalder. Dette viser sig navnlig ved Præskription¹⁾. Ved Præjudicering af

¹⁾ I det i U. f. R. 1888. 1107 (V. L. O. R. D.) omhandlede Tilfælde var saaledes Vekselkravet mod Akceptanten ikke forældet, derimod Vekselkravet mod første Endossent i Henhold til V. L. § 78. Vekselejerens Berigelsessøgmaal efter V. L. § 93 mod Endossenten førte til Frifindelse, idet det ikke antoges, at Vekslen var udstedt til første Endossent for at tjene denne som Grundlag for en Fordring paa Udstederen og derpaa af ham overdraget videre, men det antoges derimod, at samtlige paa Vekslen værende Underskrifter alene var blevet tegnet, for at en af Underskriverne — ikke Sagsøgte — kunde opnaa Kredit hos Sagsøgeren — en Bank —, saaledes at de andre Underskrifter alene var tegnede for paa denne Maade at binde Underskriverne som Medskyldnere for hans Forpligtelse, jfr. nedenfor under III. B. 2.

Vekselkrav har de Kendsgerninger, der bevirker Vekselrettens Tab, jo oftest generel Virkning overfor samtlige regrespligtige, derimod ikke overfor Akceptanten. Der kan dog nævnes flere Eksempler paa, at nogle regrespligtige hæfter, andre ikke, saaledes naar nogle af Endossenterne ifølge V. L. § 19 har fastsat kortere Frister end den i §'en nævnte legale Frist, og Vekslen præsenteres efter de kortere, men inden den længere legale Fristis Udløb, fremdeles naar somme, men ikke alle i Henhold til V. L. § 42 har renonceret paa Protest, og denne undlades, endelig naar Protest hos en af Nødsadressaterne undlades.

Ikke Vekselsag. C. Vekselrettens Tab i de her nævnte Tilfælde viser sig først og fremmest i, at der ikke længere kan anlægges Vekselsag i Henhold til Dokumentet. Nedlægger indstævnte Indsigelse, udebliver han, eller er Forligsmægling forsømt²⁾, maa Sagen afvises som Vekselsag³⁾. Betydningen heraf er dog efter den nu gældende Proces, der i Formen kun hjemler liden Forskel mellem den almindelige Underretsprocedure og det særlige Vekselsøgsmaal, ikke gennemgribende. Selvom indstævnte møder uden at nedlægge Indsigelse, antages det, at Vekselprocessens Form er uanvendelig, saaledes at altsaa den heromhandlede Regel ex officio vil være at iagttage fra Dommerens Side i alle Tilfælde. Klart er det ogsaa, at en efter Vekselrettens Tab mellem Parterne truffen Overenskomst om, at Vekslen desuagtet skal være retskraftig, naar Vekselsag er anlagt, vil kunne forlanges til-sidesat af indstævnte.

Pant, Kaution m. m. D. Om Pant og Kaution m. v., stillet for Vekselfordringen, hæfter for den civile Forpligtelse, som efter nærværende § er levnet efter Vekselrettens Tab, er tvivlsomt. Nogle mener principielt nej, andre ja. Men begge Anskuelser anerkender Undtagelser fra Reglen. Den Sikkerhed, som maatte være stillet for Vekselforpligtelsen i Henhold til V. L. Kap. 6, bortfalder, jfr. herved V. L. § 28 i Slutn. Ofte vil Sikkerhedsretshandelen indeholde Bestemmelser, der efter deres Indhold eller Forudsætninger vil medføre Sikkerhedens Bortfald, og ofte vil dette være en Følge af Kautionshaverens Tilsidesættelse af sædvanlig Diligenspligt⁴⁾.

²⁾ Jfr. U. f. R. 1898. 148 (G. K. D.), U. f. R. 1904 A. 407 (L. O. s. H. St. R. D.).

³⁾ I U. f. R. 1907. A. 875 (L. O. s. H. St. R. D.), hvor Indstævnte udeblev, men Vekslen var præskriberet, frifandtes han, efter at Sagen, skønt Forlig ikke var prøvet, var bedømt i Realiteten.

⁴⁾ I U. f. R. 1894. 218 (L. O. s. H. St. R. D.) antoges et behørigt tinglæst Skadesløsbrev, hvorved A. til Sikkerhed for sin til enhver Tid løbende Vekselgæld havde givet B. første og eneste Panteret indtil et Beløb af 2000 Rdl. i en Del Løsøre, at være uden Betydning,

II. A. V. L. § 93 hviler paa den Forudsætning, at der har været en fra først af gyldig Veksel. Af denne Grund maa Vekslen have til Stede eller dens Gyldighed paa anden Maade bevises, dersom Benægtelse i saa Henseende fremkommer⁵⁾. En Mortifikationsdom erstatter efter sædvanlige Regler Vekslen. Der er intet i Vejen for, at en Blanketveksel udfyldes efter Vekselrettens Tab og benyttes som Grundlag for Berigelsesøgsmaal efter V. L. § 93. Foruden Vekslens oprindelige formelle Gyldighed maa ogsaa kræves dens indsigelsesfri Karakter. Indsigelser, eksempelvis vedrørende Vekselhabilitet, Bemyndigelse, Falsk og Bedrageri o. s. v., staar aabne i samme Omfang som under sædvanligt Vekselsøgsmaal.

Vekslens
Betyd-
ning.

B. Dernæst tilkommer den ved V. L. § 93 hjemlede Ret kun »Vekselejer«⁶⁾, d. v. s. den, som i Retsfortabelsens Øjeblik er Vekselejer; men der er intet til Hinder for, at han kan overdrage Retten til andre⁶⁾, og denne Overdragelse kan ske ved Endossement af Vekslen. Men det maa fastholdes, at Berigelseskravet ikke er knyttet til Vekslen som Gældsbev. Der foreligger kun en almindelig civilretlig Fordring, hvis Overførelse beror paa de almindelige obligationsretlige Sukcessionsregler. Legitimationen som Vekselejer i det Øjeblik, Vekselretten bortfaldt, bestemmes efter de almindelige Regler om Veksellegitimation, hvorimod et efter Vekselrettens Bortfald tegnet Endossement ikke afgiver Legitimation. Efter det anførte kan ogsaa Vekseludstederen, som efter rettidig Protest, men inden Vekselrettens Bortfald har indløst Vekslen, have Kravet efter V. L. § 93, idet det er tilstrækkeligt, at Udstederen og Akceptanten i det Øjeblik, Vekselretten tabes, staar overfor hinanden som Vekselkreditor og Vekseldebitor. Den, der har mistet Vekslen, er først fra det Øjeblik, da han har erhvervet Mortifikationsdom, berettiget til at anstille Klage efter V. L. § 93. Medens man kan erhverve Mortifikationsdom paa præskriberede eller præjudice-
da den fremlagte Veksel var forældet, og ingen løbende Vekselgæld saaledes forelaa.

„Veksel-
ejer«.

⁵⁾ I U. f. R. 1910. A. 959 (L. O. s. H. St. R. D.), hvor A. i Henhold til V. L. § 93 paastod B. dømt til at betale Paalydendet af nogle nu forældede Veksler, som A. angav at have faaet sig tilendosseret, som han hævdede B. havde akcepteret for leverede Varer, men som ikke var fremlagt under Sagen, paastod B., der benægtede Rigtigheden af A.s Anbringende om B.s Akcept og A.s Erhvervelse af Vekslerne, Sagen afvist som ikke behørigt deduceret, fordi Vekslerne ej var fremlagt. B.s Paastand blev ikke taget til Følge, da der ikke under Sagen var Spørgsmaal om Indstævntes Forpligtelser i Henhold til Vekslerne.

⁶⁾ Om U. f. R. 1892. 655 (L. O. s. H. St. R. D.) se nedenfor under III. B. 2.

rede Veksler, vil det ses, at Indløsningen, for at Indløseren alene som saadan skal kunne gøre Krav efter V. L. § 93 gældende, maa være sket, før Vekseltabet indtraadte i Forhold til ham. V. L. § 54 er ikke anvendelig paa det heromhandlede Retskrav; Vekselskyldneren kan ikke stille Vekslens Udlevering som Betingelse for Betaling.

Berigelseskravets Begrundelse. C. 1. Ovenfor under A og B er angivet, hvilken Rolle Vekslen, Papiret, spiller for Kravet efter V. L. § 93. Iøvrigt maa det fastholdes, at Kravet ikke er noget Krav støttet paa den i Vekslen liggende Skylderklæring eller Bevidnelse, navnlig altsaa intet Gældsbrevskrav, men, som Loven selv siger, en »almindelig Gældsfordring«, hvis Gennemførelse maa støttes paa ganske andre Beviser end Vekslens Tilværelse⁷⁾. I saa Henseende er det hensigtsmæssigt at angive de Grundtanker, der efter almindelig dansk Retsopfattelse anses afgørende ved Forstaaelsen af V. L. § 93. Bestemmelsen hviler paa den Opfattelse, at et fuldstændigt Retstap for Vekselejerens er for streng en Følge af, at han ved sin Forsømmelse har bevirket sin Vekselrets Præjudicering eller Præskription. Bestemmelserne om Vekselrets Fortabelse ved Forsømmelse med Vekselomgangens Iagttagelse og om den særlig korte Præskriptionstid for Vekselret hviler paa den Opfattelse, at Vekselskyldnere ofte, naar de har indfriet Vekslen, vil have Ret til Dækning af det hertil medgaaede Beløb overfor andre Personer, og disse andre Personers Solvens kan i Tidens Løb forringes, saaledes at den indfrieende Skyldners Dækning gaar tabt eller begrænses. Vil man nu trods hine Ophørsmaader lade Vekselejerens beholde dog nogen Ret, maa det være en saadan, som ikke frembyder nogen Mulighed for, at den Vekselskyldner, mod hvem Retten indrømmes, kommer til paa Grund af Vekselejerens Forsømmelighed at lide noget Tab

⁷⁾ I U. f. R. 1890. 125 (L. O. s. H. St. R. D.) paastod Sagsøgeren Indstævnte tilpligtet at betale Restsummen paa en Veksel, idet han ved Sagens Inkamination — d. v. s. Anhængiggørelse for Retten — bemærkede, at Kravet kun var stillet som almindelig Gældsfordring i Henhold til V. L. § 93. Da denne Angivelse af Skyldgrunden imidlertid var i Strid med den i Stævningen angivne, afvistes Sagen, i hvilken Indstævnte udeblev, ex officio. Om U. f. R. 1890. 811 (S. & H. R. D.) se nedenfor under VI. A. 1. — U. f. R. 1900. 181 (G. K. D.): En Indstævnt, som sagsøgte til Betaling af en af ham til Sagsøgeren i 1888 udstedt 3 Maaneders egen Veksel, men udeblev, frifandtes, da Vekslen ifølge V. L. § 77 var præskriberet, og da Sagsøgeren ikke havde paaberaabt sig nogen Retsgrund til, at Indstævnte dog skulde være forpligtet til at betale dens Paalydende. Saaledes ogsaa U. f. R. 1907. A. 444 (G. K. D.), U. f. R. 1908. A. 552 (L. O. s. H. St. R. D.), U. f. R. 1912 A. 503 (G. K. D.), 507 (G. K. D.).

ved de Personers Insolvens, hos hvem han kunde søge Dækning for sin Indfrielse af Vekslen. Men dette vil sige, at man maa indskrænke sig til at give Vekselejereren en Fordringsret mod den Vekselskyldner, som ikke i Anledning af Vexslens Indfrielse vilde have Dækningsret mod nogen, d. v. s. Vexslens sidste dækningspligtige. De nærmere Konsekvenser af den heromhandlede Grundsætning ved Fortolkningen af V. L. § 93 vil blive udviklet nedenfor. Kun skal endnu omtales følgende Opfattelser, som altsaa ikke anses afgørende ved Anvendelsen af V. L. § 93.

2. At give Vekselejereren et Krav paa sidste dækningspligtige, men bestemme Kravets Omfang ved den Valuta, som sidste dækningspligtige har modtaget for Vekslen, vilde stride mod Ordene i V. L. § 93, der giver Vekselejereren Ret til at afkræve den berigede Vekseskyldner det, hvormed denne vilde blive beriget paa hans Bekostning, hvis ethvert Krav bortfaldt. Man maa for at udfinde den Berigelse, som det efter V. L. § 93 kommer an paa, sammenligne den Retsstilling, der indtræder for Vekselskyldneren ved Vekselrettens Bortfald, dersom herved ethvert Krav bortfaldt, med hans Retsstilling, som den vilde være, dersom Vekslen endnu var retskraftig, og Differencen udgør Berigelsen, som han maa lægge fra sig. Heraf følger, at der ved Afgørelsen af, hvor meget Vekselskyldneren skal udrede som Berigelse — bortset fra Valutaforholdene som Oplysning om Dækningsforholdene — ganske maa bortses fra Vekselskyldnerens Valutaforhold og alene tages Hensyn til Dækningsforholdene. Det anførte vil almindeligvis medføre, at Vekselejereren hos den dækningspligtige Vekselskyldner kan kræve netop Vexslens Beløb med de indtil Vekselrettens Bortfald paaløbne Vekselrenter.

3. At give Vekselejereren enten Krav paa Vekselbeløbet eller paa Valutabeløbet (den i hvert enkelt Tilfælde af Vekselskyldneren modtagne Valuta) hos henholdsvis enhversomhelst af Vekselskyldnerne eller hos nærmeste Formand vilde, for saa vidt angaar sidstnævnte Alternativ, stride mod den ovenfor under 2 anførte Argumentation, og, for saa vidt angaar begge Alternativer, mod den Kendsgerning, at V. L. § 93 kun hjemler Vekselejereren, jfr. ovenfor under B, derimod ikke den efter Vekselrettens Tab indløsende Formand, Berigelsesklage, hvilket nødvendigvis maatte have været Tilfældet, dersom V. L. § 93 hvilede paa nogen af de heromhandlede Opfattelser⁸⁾.

4. I tysk Teori hævdes ofte den Opfattelse, at Berigelseskravet, der haves mod Vekseludsteder og Akceptant, gaar ud paa den

⁸⁾ Om U. f. R. 1894. 108 (L. O. s. H. St. R. D.) og 110 (L. O. s. H. St. R. D.) henvises til nedenfor under III. B. 1. c.

Værdi, som indklagede har erholdt for Vekslen, minus den Værdi, han har givet for Vekslen. Efter denne Teori er en fuldfuldstændig Klargørelse af Valutaforholdene nødvendig.

Veksel-
ejerens
Tab.

III. A. Den første Betingelse for Kravet efter V. L. § 93 er, at Vekselejerens har lidt et virkeligt eller præsumptivt Tab ved Vekselrettens Præjudicering eller Præskription. Denne Betingelse volder ringe Vanskelighed. At Vekselejerens har lidt Skade ved Præjudicering eller Præskription er i Almindelighed en ligefrem, nødvendig Følge af denne⁹⁾. Der behøves intet særligt Bevis for, at Vekselejerens har maattet yde Valuta og nu mister denne. Ogsaa Veksler erhvervet som Gave kan afføde Søgmaal efter V. L. § 93¹⁰⁾. Tilfælde, hvor Vekselejerens intet Tab har lidt, kan forekomme, saaledes naar Vekselejerens selv er Veksels dækningspligtige. Omfanget af Vekselejerens Tab er det Beløb, som ifølge Vekslen tilkom ham indtil Vekselrettens Bortfald, og udover det Tab, han saaledes lider, strækker hans Krav efter V. L. § 93 sig ikke.

Veksel-
skyldne-
rens Be-
rigelse.

B. 1. Den næste Betingelse for Kravet efter V. L. § 93 er, at Vekselkyldneren vilde blive beriget¹¹⁾, hvis ethvert Krav bort-

⁹⁾ I U. f. R. 1896. 845 (L. O. s. H. St. R. D.) frifandtes dog den sagsøgte Blankoendossent for Vekselejerens Tiltale i Henhold til V. L. § 93, idet sidstnævnte, hvis Vekselret overfor Indstævnte var tabt paa Grund af forsømt Protest de non solutione, end ikke havde assereret, at hans endnu gyldige Vekselkrav overfor Vekseludstederen var værdiløst, og det saaledes ikke kunde ses, hvorvidt han havde lidt Skade ved Fortabelse af Vekselkravet mod Endossenten.

¹⁰⁾ Om U. f. R. 1894. 791 (L. O. s. H. St. R. D.) se nedenfor under B. 2.

¹¹⁾ I U. f. R. 1903. A. 797 (L. O. s. H. St. R. D.) antoges det, at en Person, der som Endossent paa en til ham udstedt de non solutione protesteret egen Veksel havde indfriet Vekslen, for at kunne kræve den præskriberede Veksels Paalydende betalt af Udstederen overfor dennes Benægtelse maatte bevise, at Udstederen ved Veksels Præskription var blevet beriget med dens Paalydende; Indstævnte frifandtes herefter. Saaledes ogsaa U. f. R. 1904. B. 140 (H. R. D.). U. f. R. 1907. A. 444 (G. K. D.): Under et af A. mod B. i Henhold til V. L. § 93 anlagt Søgmaal gjorde A. gældende, at Vekslen af B. til A. var udstedt som Betaling for en til B. solgt Cykle, og at der af Vekselsummen Kr. 125 kun var betalt 75. B. paastod derimod, at Vekslen kun var udstedt som Bevis for, at Cyklen, som han som A.s Agent havde faaet overleveret til Salg, ikke var hans Ejendom, og at A. senere havde samtykket i, at Cyklen solgtes for 75 Kr. Statueret, at B.s Fremstilling var usandsynlig, og at der derfor i Mangel af Bevis maatte gaas ud fra, at A.s Sagsfremstilling var rigtig. B. dømtes herefter til at betale A. 50 Kr. I U. f. R. 1912. A. 491 (G. K. D.) omhandles et Tilfælde, hvor Sagsøgeren ikke overfor Sagsøgte i sig selv usandsynlige Sagsfremstilling havde godtgjort eller dog sandsynliggjort sin Sagsfremstilling,

faldt. Det maa i saa Henseende fastholdes, at V. L. § 93 ikke hylder den Opfattelse, at enhver som helst Vekselskyldner ved Vekslerettens Bortfald regelmæssig beriges med Vekselsbeløbet. For mangfoldige Vekselskyldnere er Veksselforpligtelsen ikke noget virkeligt Passiv, idet de har en af Vexslens Indfrielse fra deres Side betinget Dækningsret, jfr. ovenfor under II. C. 1.

a. Alle materielle Dækningskrav, der er betinget af Vexslens Indfrielse, udelukker med deres fulde Beløb den Berigelse, der danner Grundlag for V. L. § 93¹²⁾,

b. selvom den dækningspligtige ikke var solvent i Tiden før Vekslerettens Bortfald¹³⁾. Derimod udelukkes Berigelsen ikke,

c. naar Dækningskravet kun er formelt, ikke materielt, d. v. s.

og det derfor ikke var oplyst, at Indstævnte ved Vexslens Præskription var blevet beriget med dens Paalydende, hvorfor hans Frifindelsespaastand toges til Følge. I U. f. R. 1912. A. 497 (G. K. D.), hvor Sagsøgeren efter V. L. § 93 søgte Indstævnte til at betale det Beløb, hvormed Indstævnte skulde være blevet beriget ved ikke at have indfriet en af Indstævnte til Sagsøgeren udstedt egen Veksler, blev Indstævntes Frifindelsespaastand taget til Følge, da Sagsøgeren ikke mod Indstævntes Benægtelse af at have faaet Valuta for Vexslen havde udtalt sig paa tilstrækkelig bestemt Maade m. H. t., hvorledes han vilde have ydet Indstævnte Valuta for Vexslen, og ej heller havde bevist eller sandsynliggjort, at Indstævnte havde faaet Valuta for Vexslen.

¹²⁾ Se om Praksis nærmere nedenfor.

¹³⁾ Se dog U. f. R. 1897. 416 (V. L. O. R. D.): En Bank havde diskonteret en af en Købmand den 1. Juni 1893 til egen Ordre paa en Gaardejer trukken og af denne akcepteret 3 Maaneders Veksler, hvilken Købmanden havde endosseret in blanco. Banken undlod at protestere Vexslen de non solutione og rekvirerede først den 21. Februar 1894 Arrest hos Akceptanten, hvorefter den 16. Marts s. A. erhvervede Dom over ham og den 21. Juni s. A. lod foretage Eksekutionsforretning, der ingen Dækning gav. Derefter anlagde Banken Sag mod Købmanden i Henhold til V. L. § 93 ved Forligsklage af 25. Maj 1895 til Betaling af Vexslens Paalydende med Renter etc. Købmanden havde gennem Vexslen faaet Fyldestgørelse for sin Fordring paa Gaardejeren; men desuagtet nægtedes ved Dommen Berigelseskravet mod Købmanden, da Gaardejeren var ude af Stand til at betale noget, og Banken mod Købmandens Benægtelse ikke havde tilvejebragt noget Bevis for, at det samme havde været Tilfældet paa Vexslens Forfaldstid og den nærmeste Tid derefter, hvilket navnlig efter det oplyste ikke uden videre kunde have Formodningen for sig, saaledes at der manglede Føje til at gaa ud fra, at Købmanden m. H. t. Skadesløsholdelse hos Gaardejeren ikke nu vilde blive ugunstigere stillet, end Tilfældet vilde have været, hvis Banken i rette Tid havde ladet Vexslen protestere eller ikke havde ladet flere Maaneder hengaa, før den foretog Skridt til Veksselfordringens Inddrivelse. Denne Dom stadfæstedes af Højesteret, se U. f. R. 1899. 291, der intet væsentligt fandt at bemærke ved Dommens Grunde. Om U. f. R. 1906. A. 109 (S. & H. R. D.) henvises til nedenfor under B. 2.

naar den dækningsberettigede straks efter maa lægge Dækningen fra sig til den dækningspligtige¹⁴⁾).

d. Dækningskrav, der tilkommer en Vekselskyldner uafhængigt af Veksels Indfrielse, udelukker ikke Berigelse som Grundlag for Anvendelse af V. L. § 93.

e. En Vekselskyldners Krav paa Erstatning, fordi den ham for Vekslen givne Valuta retstridigt er blevet ham unddraget, udelukker heller ikke hans Egenskab af dækningspligtig efter V. L. § 93¹⁵⁾).

Sidste Dækningspligtige. 2. Veksels oprindelige dækningspligtige vil i Almindelighed være den, for hvis Regning Vekslen første Gang er materielt udgivet, som oftest Trassenten eller Akceptanten¹⁶⁾. Men V. L.

¹⁴⁾ I U. f. R. 1894. 108 (L. O. s. H. St. R. D.), jfr. ovenfor under V. L. § 41. I. A. 3. c, nedlagde Vekselejereren overfor Trassentens (Endossentens) Konkursbo Paastand i Henhold til V. L. § 93. Det hedder om denne Paastand i Dommen: Da Trassenten, for hvem Vekslen af Vekselejereren — en Bank — er diskonteret, paa dennes Bekostning har indvundet en uhjemlet Berigelse derved, at hans Vekselforpligtelse er bortfaldet som Følge af Protestens Undladelse, og da det end ikke er assereret, at hans Bo paa Grund af Vekselejerens Forsømmelse har lidt noget Tab m. H. t. den ham efter Opfyldelsen af Vekselejerens Erstatningskrav tilkommende Regresfordring i Akceptantens Konkursbo, hvilken Fordrings Gyldighed ikke er betinget af Protests Optagelse, maa Vekselejereren ifølge V. L. § 93 være berettiget til at kræve Veksels Beløb betalt i Boet med 5 pCt. aarlig Rente fra Anmeldelsesdagen. U. f. R. 1894. 110 (L. O. s. H. St. R. D.) er tilsvarende, dog at Præmisserne her endvidere fremhæver, at Trassenten havde paataget sig Vekselforpligtelsen for at hjælpe Akceptanten og saaledes maatte betragtes som den, hvem Udbyttet af Vekslerens Omsætning paa første Haand var kommet tilgode. Højesteret, se U. f. R. 1895. 276 og 277, ændrede ikke Resultaterne i disse Domme, men ændrede Begrundelsen af førstnævnte Dom saaledes: »idet Trassenten efter det foreliggende maa antages at have modtaget det Beløb, for hvilket Vekslen er udstedt, og derved at være blevet beriget ved sin Vekselforpligtelses Ophør«, og tiltraadte kun »i det væsentlige« den i sidstnævnte Dom givne Begrundelse.

¹⁵⁾ Om U. f. R. 1893. 601 (L. O. s. H. St. R. D.) se nedenfor under 2.

¹⁶⁾ I U. f. R. 1892. 655 (L. O. s. H. St. R. D.) frifandtes en Indstævnt, som havde akcepteret en til Trassentens egen Ordre trukken Veksler, under den i Henhold til V. L. § 93 af en Tredjemand, til hvem Vekslen først var overdraget, efter at den var præskriberet, rejste Sag, da Sagsøgeren ikke mod den indstævnte Akceptants Benægtelse havde godtgjort, at denne havde modtaget noget Beløb som Valuta for sin Akcept. Trassenten var Akceptantens Svigerfader, og den paastaaede, men ikke godtgjorte Berigelse hidrørte fra et sidstnævnte af førstnævnte ydet Laan. Dommen er i Resultatet korrekt. I U. f. R. 1893. 601. (L. O. s. H. St. R. D.) ansaas Ihændeoveren af en in blanco endosseret egen Veksler, der var præskriberet, ikke at have noget Krav paa Vekslerudstederen, da Vekslen maatte antages at være udstedt, for

at Modtageren derved kunde rejse Penge til Fordel for Udstederen, og da den nuværende Vekselejer ikke mod Udstederens Benægtelse havde bevist eller blot gjort sandsynligt, at Udstederen havde faaet noget Beløb udbetalt i Anledning af Vekslens Udstedelse eller Omsætning. At Vekslen indeholdt Klausulen »Valuta modtaget«, blev ikke tillagt Betydning i denne Henseende. Udtalt, at det Beløb, som den nuværende Indehaver af Vekslen ved dens Erhvervelse mulig havde betalt til den første Vekselejer, ikke kunde betragtes som erlagt til Udstederen selv. Dommen afviger fra Tekstens ovenfor angivne Argumentation, idet den betoner Valutamodtagelsen. At Vekseludstederen, saafremt han, i hvis Interesse Vekslen ansaas udstedt, betragtes som Vekslens sidste dækningspligtige, har et Erstatningskrav paa første Vekselejer, fordi den ham for Vekslen givne Valuta retstridigt er blevet ham unddraget, udelukker ikke hans Forpligtelse efter V. L. § 93, jfr. ovenfor under 1. e. I U. f. R. 1894. 791 (L. O. s. H. St. R. D.) udtaltes det, at V. L. § 93 ikke kan indskrænkes til at angaa saadanne Tilfælde, hvor Vekslen tjener Vekselejeren til Fyldestgørelse af en i Forvejen eksisterende Gældsfordring. U. f. R. 1896. 774 (L. O. s. H. St. R. D.): A., som in blanco havde endosseret en af B. til ham udstedt egen Veksel — efter hans Forklaring uden at have faaet Valuta for Vekslen og alene for at vise B. en Tjeneste derved —, blev ikke anset beriget ved Vekselforpligtelsens Bortfald efter V. L. § 78. At A. udenretligt havde lovet afdragsvis at betale Vekslens Paalydende, ansaas uforbindende for ham, da hans Villighed dertil alene skyldtes hans Ukyndighed om, at hans Vekselforpligtelse ifølge Lovgivningen var bortfalden ved Præskription. I U. f. R. 1897. 116 (L. O. s. H. St. R. D.) blev en Mand, som efter sin Forklaring for at hjælpe sin Fader først som Endossent havde paa tegnet to af denne udstedte Veksler og senere ved disses Fornyelse havde faaet Stilling som Udsteder af tvende egne Veksler, tilpligtet, efter at Vekslerne var præskriberet, at betale deres Paalydende til Vekselkreditor i Medfør af V. L. § 93, da han overfor Kreditor havde overtaget Faderens Gæld, og da han ikke var præjudiceret ved, at Vekselfordringerne først nu gjordes gældende. U. f. R. 1903. A. 594 (G. K. D.): En Vekselendossent, der sagsøgte principalt til Betaling af en præskriberet Veksels Paalydende efter V. L. § 93 og subsidiært som Kautionist for de Varer, for hvis Købesum Vekslen var trukket, frifandt, da der ikke ved Vekselrettens Bortfald havde fundet nogen Berigelse Sted for ham, og da det ældre Skyldforhold, som havde foranlediget Vekselforholdet, efter Vekselkravets Forældelse alene kunde komme i Betragtning som Bevis for Kravet efter V. L. § 93. Om U. f. R. 1903. A. 639 (S. & H. R. D.), der omhandler Bevisbyrden for, at en Tjenesteveksel foreligger, se ovenfor under V. L. § 86. II. I U. f. R. 1906. A. 109 (S. & H. R. D.) antoges Trassenten ikke at hæfte overfor Vekselejeren ifølge V. L. § 93, da han gennem Vekslens Diskontering kun havde opnaaet Betaling for Varer leverede til Akceptanten, hvortil kom, at det ikke var tilstrækkelig godtgjort, at den nu fallerede Akceptant ikke havde kunnet betale Vekslen, dersom denne var blevet præsenteret ham i rette Tid. I U. f. R. 1906. A. 145 (S. & H. R. D.) søgte en Handlende en Tømrmester til Betaling af leverede Varer. Sidstnævnte havde for Varernes Beløb akcepteret, men ikke indfriet en domicilieret Veksel og gjorde gældende, at Sagsøgeren havde tabt Retten til Købesummen ved i Strid med V. L. § 43 at und-

lade at protestere Vekslen hos Domiciliatus. Tømrermesteren dømtes til Betaling under Henvisning til, at han i alt Fald var blevet beriget, jfr. V. L. § 93, med det paastævnte Beløb. I U. f. R. 1906. A. 792 (S. & H. R. D.) nægtedes Berigelseskrav efter V. L. § 93 overfor en Akceptant af en Veksel, der senere var præskriberet, da Akceptanten gjorde gældende kun at have akcepteret som Forudbetaling for Varer og aldrig at have faaet disse af Trassenten — Vekslen befandt sig paa Tredjemands Haand —, hvilken Forklaring som ikke modbevist maatte lægges til Grund ved Paadømmelsen. I U. f. R. 1907. A. 346 (S. & H. R. D.) sagsøgte Trassenten af en som delvis Betaling for Akceptanten leverede Varer trukket, præjudiceret Veksel i Henhold til V. L. § 93, men ansaas ikke beriget ved Vekselrettens Bortfald, idet navnlig den Omstændighed, at Akceptanten i Øjeblikket var insolvent, og at Vekslens Betaling derfor, hvis Vekslen var holdt i Kraft, vilde være kommet til at paahvile Trassenten, ikke kunde lægge Kravet efter V. L. § 93 over paa ham. Om U. f. R. 1908. A. 528 (L. O. s. H. St. R. D.), hvor den sagsøgte Endossent umodbevist hævdede gennem Vekslen at have faaet delvis Dækning for Fordringer paa Akceptanten og Remittenten og derfor ikke ansaas beriget, se ovenfor under V. L. § 43. I. A. 2. U. f. R. 1909. A. 91 (L. O. s. H. St. R. D.): En Indstævnt, der i Henhold til V. L. § 93 søgtes til Betaling af en egen Veksels Paalydende, frifandtes, da han ikke kunde anses for Vekslens dækningspligtige, idet han ikke havde erholdt nogen Valuta for Vekslen, men kun for at gøre Vekseludstederen en Tjeneste havde ladet Vekslen udstede til sig og derefter endosseret den. I det i U. f. R. 1912. A. 655 (V. L. O. R. D.) omhandlede Tilfælde, hvor en af A. til B. udstedt og af B. endosseret Veksel var blevet indfriet af B., og hvor Vekslen senere var forældet, blev A. i Medfør af V. L. § 93 dømt til at betale B. Vekslens Paalydende, da der efter det foreliggende maatte gaas ud fra, at Vekslen var udstedt for at skaffe A. et Laan, bl. a. mod Kaution af B., og da A. ikke havde bevist Rigtigheden af et af ham fremsat Anbringende om, at han og B. nogen Tid efter Vekslens Udstedelse var blevet enige om, at B. skulde indfri Vekslen til Afgørelse af den Skyld, hvori han da paastodes — men ikke kunde godtgøres — at have staaet til A. U. f. R. 1913. A. 80 (L. O. s. H. St. R. D.): Under et Søgmaal i Henhold til V. L. § 93 frifandtes Indstævnte, da han gjorde gældende, at de paagældende af ham til Sagsøgeren udstedte Veksler var »Venneveksler«, som Sagsøgeren var pligtig at indfri, og da Sagsøgeren heroverfor intet Bevis havde ført for, at den gennem Vekslerne opnaaede Kredit var kommet Indstævnte til Gode, og at denne saaledes var blevet beriget ved Ophøret af hans Vekselforpligtelse, eller for, at Indstævnte af andre Grunde skulde være pligtig at betale Sagsøgeren Vekselsummen. Saaledes ogsaa U. f. R. 1913. A. 421 (L. O. s. H. St. R. D.). I U. f. R. 1913. A. 830 (L. O. s. H. St. R. D.) fandtes Udstederen af en præskriberet Veksel efter V. L. § 93 pligtig at betale Vekslens Paalydende. Om U. f. R. 1916. A. 710 (L. O. s. H. St. R. D.) se nedenfor under Ch. L. § 12. I U. f. R. 1916. A. 896 (L. O. s. H. St. R. D.) antoges det, at Berigelseskrav efter V. L. § 93 ikke havdes mod N. som Akceptant af to Veksler, m. H. t. hvilke Vekselretten var tabt efter V. L. § 43, da den ene maatte antages at være en Tjenesteveksel, som Trassenten selv skulde have indfriet, medens den anden vel var en Vareveksel, men i Virkeligheden var fornyet ved en af N. akcepteret og senere af ham indfriet ny Veksel for samme Beløb, og kun ved et Retsbrud fra Tras-

indeholder ingen Begrænsning i Henseende til, hvilke Veksel-skyldnere, der rammes af V. L. § 93¹⁷⁾). Det kommer efter denne § an paa, hvem der var Vekslens dækningspligtige i det Øjeblik, da Vekselretten bortfaldt. Under Vekselforholdets Bestaaen kan der finde en Forskydning af Dækningspligten Sted derved, at den oprindelige Kredittager erhverver et Regreskrav, medens en ny Vekselkyldner indtræder uden at have Dækningsret, eller en allerede tilstedeværende Vekselkyldner mister et Dækningskrav¹⁸⁾). Hvorvidt Forskydninger i det materielle

sentens Side ikke var blevet indløst ved Hjælp af denne. Dommen stadfæstedes af Højesteret, jfr. U. f. R. 1917. 403. Om U. f. R. 1918. A. 793 (H. R. D.), hvor Berigelseskrav nægtedes overfor Akceptanten, se ovenfor under V. L. § 43. I. A. 2; Akceptanten havde i Virkeligheden betalt Vekslens Beløb i en Bank, hvor han mente, at den oprindelige — ægte — Veksel var blevet diskonteret, men hvor det toges til Dækning af en tilsvarende Veksel, der senere viste sig at være falsk. I U. f. R. 1923. A. 552 (H. R. D.) dømtes en Mand, som sammen med to andre havde akcepteret en domicilieret Veksel, der ikke blev behørigt protesteret, til efter V. L. § 93 at betale Trassenten den Tredjedel af Vekslens Paalydende, for hvilken han ikke kunde antages at have Regres til de to andre Akceptanter. Om U. f. R. 1924. A. 281 (H. R. D.) se ovenfor under V. L. § 4. I. 7.

¹⁷⁾ Om U. f. R. 1888. 1107 (V. L. O. R. D.) se ovenfor under I. B.

¹⁸⁾ I U. f. R. 1911. A. 965 (V. L. O. R. D.) antoges en Forskydning af Dækningspligten ikke at foreligge. Vekslen var trukket til Betaling for Varer leveret af Trassenten til Akceptanten. Denne havde faa Dage før Forfaldstid betalt dens Paalydende til Trassenten, som undlod at indfri Vekslen i den Bank, i hvilken den var diskonteret, og derefter døde uden at have indfriet Vekslen. Indfrielse skete derimod ved et Firma, der forinden Vekslens Diskontering havde tegnet Endossement paa samme, og overfor dette Firma fandtes Akceptanten — i Forhold til hvem Vekselretten var tabt, fordi Vekslen ikke efter V. L. § 43 var protesteret de non solutione — uanset den tidligere stedfundne Betaling i Medfør af V. L. § 93 pligtig at betale Vekselbeløbet. Det hedder herom i Dommen: »Der maa nu gives Endossenten Medhold i, at Akceptanten ikke paa den ommeldte Betaling har kunnet støtte nogen Indsigelse mod at efterkomme den ham paahvilende Forpligtelse til at indfri Vekslen ved Forfaldstid, og det saa meget mere, som det af Sagens Oplysninger fremgaar, at Akceptanten, forinden han betalte Vekselbeløbet til Trassenten, fra Banken havde modtaget Advisbrev om, at Betalingen skulde erlægges til denne, samt at han af Endossenten var blevet erindret om Forfaldsdagen faa Dage før dennes Indtræden. Der mangler derhos Føje til at statuere, at der ved den af Akceptanten foretagne Indbetaling til Trassenten er tilsigtet eller foregaaet en Forskydning af den Akceptanten paahvilende Dækningspligt, hvorimod det efter alt det foreliggende — derunder Akceptantens egen Procedure for Overretten — maa antages, at Akceptanten har indbetalt Vekselsummen til Trassenten, for at denne paa hans Vegne skulde besørge Beløbet fremsendt til Banken.« Dommen lægger derhos Vægt

Forhold, som sker efter Vekselrettens Bortfald, er relevante Forskydninger af Dækningspligten, kan ofte være tvivlsomt¹⁹⁾.

Berigelseskravets Indhold. IV. Det er ovenfor under II. C. 2 udviklet, at Dækningspligten ikke alene er en Betingelse for Kravet efter V. L. § 93, men ogsaa bestemmer dets Indhold og Omfang, der almindeligvis netop er Vekslens Beløb med de indtil Vekselrettens Bortfald paaløbne Vekselrenter²⁰⁾. Naturligvis kan Dækningskravet ha-

paa den Betragtning, at Akceptanten ikke vilde være blevet gunstigere stillet overfor Trassenten, saafremt der var blevet forholdt overensstemmende med V. L. §§ 43, Pkt. 2, og 45.

¹⁹⁾ I U. f. R. 1900. 89 (V. L. O. R. D.) fandtes Akceptanten af en Veksel, der var trukket paa ham for et til Trassenten skyldigt Beløb, og som efter Trassentens Anmodning, men Akceptanten uafvidende, var blevet endosseret af en Tredjemand, der senere havde indfriet den ved Betaling til en Bank, i hvilken den var blevet diskonteret, ikke, uagtet den endelige Dækningspligt i Vekselforholdet havde paahvilet ham, at være pligtig at fyldestgøre det Berigelseskrav, som Endossenten efter Vekslens Præskription havde rejst imod ham til Betaling af dens Paalydende. Akceptanten, overfor hvem Trassenten efter Vekslens Forfaldstid havde opgivet, at han selv havde indfriet Vekslens, og som derefter i sin Mellemregning med Trassenten var blevet debiteret for et Beløb, der noget oversteg Vekslens Paalydende, og som skulde være medgaaet til Indfrielsen, havde nemlig senere, efter at Trassentens Bo var kommet under Konkursbehandling, afgjort den Saldo, som han efter Trassentens Bøger skyldte denne, og hvori det ham for Vekslens debiterede Beløb var indbefattet, og Endossenten, der ikke havde assereret, at Afgørelsen havde fundet Sted, forinden Vekslens var præskriberet, maatte under disse Omstændigheder forudsættes ved sin Undladelse af at gøre Vekslens gældende overfor Akceptanten at være blevet Skyld i, at denne blev betragtet som Skyldner til Konkursboet for hele den nævnte Saldo. Det blev ej heller tillagt nogen Betydning, at Akceptanten, hos hvem Endossenten subsidiært havde paastaet sig tilkendt 75 pCt. af Vekslens Paalydende, efter Overenskomst med Boet havde afgjort Saldoen ved Betaling af 25 pCt. af denne, idet Afgørelsesmaaden maatte blive uden Betydning i Forhold til Endossenten.

²⁰⁾ U. f. R. 1896. 1123 (L. O. s. H. St. R. D.): En Vekselakceptant, som, efter at Vekslens var forældet, var blevet sagsøgt af Vekselejerens til Betaling ifølge V. L. § 93 af det Beløb, hvormed han ved Kravets Bortfald vilde være blevet beriget, tilpligtedes at betale dels Vekselsummen, dels 6 pCt. aarlig Rente deraf fra Vekslens Forfaldsdag til Præskriptionens Indtræden. U. f. R. 1902 B. 186 (H. R. D.): Under en i 1898 anlagt Sag til Betaling af nogle Beløb ifølge tre i 1888 og 1889 af Underretsinstævnte udstedte og altsaa foræidede egne Veksler, blev ved Overrettens Dom Rente af de tilkendte Beløb alene tillagt Vekselejerens med 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, under Henvi- ning til, at det end ikke var assereret, at Vekslerne i sin Tid var forevist Vekseludstederen til Betaling. I U. f. R. 1909. A. 496 (L. O. s. H. St. R. D.) blev Udstederen af en præskriberet Veksel dømt til at betale det Beløb, hvormed han ved Vekselrettens Bortfald vilde blive beriget

ves mod flere, eksempelvis naar disse deler Laanet, som den ene har akcepteret den af den anden udstedte Veksel for o. s. v. Har den dækningspligtige til den, der skal indfri Vekslen, afgivet Dækning, forandres Berigelseskravets Indhold derhen, at Veksel-ejeren hos Dækningsgiveren — der indtil Vekslens Indfrielse stadig er dækningspligtig — kun kan kræve, at Dækningsgiveren giver Vekselejerens Legitimation til at gøre Kravet paa Dæknin-gens Tilbagegivelse gældende mod Dækningsmodtageren. Renter af Kravet efter V. L. § 93 kan kun kræves efter L. 6. April 1855.

V. V. L. § 93 hjemler alene Krav mod Vekselskyldnere. Den svejtsiske Obligationslovbog udtaler i den herhen hørende Be-stemmelse (Art. 813), at Krav paa Berigelsens Udlevering ogsaa have mod Trassaten, Domiciliaten eller den, for hvis Regning Udstederen af Vekslen har trukket denne (Kommittenten ved Kommissionsveksler). I saadanne Tilfælde maa efter dansk Retsopfattelse Analogien af V. L. § 93 være anvendelig²¹).

**Veksler
for
fremmed
Regning.**

VI. A. 1. Spørgsmaalet, om Vekselejerens, naar Vekslen er ud-stedt i Anledning af en ældre Fordring, kan falde tilbage paa denne og gøre Brug af de til den knyttede særlige Rettigheder, eksempelvis Pant og Kaution, maa besvares benægtende. I de Tilfælde, hvor Vekslen gives som Betaling, d. v. s. saaledes at det til Grund liggende Forhold ophører, og Vekslen træder i Ste-det, altsaa en ubetinget Novation (Fornyelse) af Mellemværen-det — noget, som ikke har Formodningen for sig; tværtimod strider det mod Formaalet med det største Antal Novationer i Forretningslivet, saaledes at Bevisbyrden for ubetinget, d. v. s. af Vekslens Indløsning ubetinget, Novation paahviler den, som

**Pant,
Kaution
m. m.**

paa Vekselejerens Bekostning, med Renter heraf 6 pCt. p. a. fra Veks-lens Forfaldsdag den 14. Juni 1903 til den 14. Juni 1906 og 5 pCt. fra Forligsklagens Dato den 10. Juni 1908. U. f. R. 1912. A. 451 (L. O. s. H. St. R. D.): Under et Søgmaal efter V. L. § 93, under hvilket Indstævnte udeblev, tilkendtes der Sagsøgeren 6 pCt. aarlig Rente i Præ-skriptionstiden samt Protestomkostninger og Provision m. H. t. en af Indstævnte udstedt egen Veksel. Derimod nægtedes der saadan Rente saavel som Protestomkostninger og Provision m. H. t. en af Indstævnte til Sagsøgeren endosseret Veksel, idet det af Sagsøgeren end ikke var assereret, at der var givet Indstævnte den i V. L. § 45 ommeldte Un-derretning. Saaledes ogsaa U. f. R. 1917. A. 119 (L. O. s. H. St. R. D.). U. f. R. 1918. A. 320 (G. K. D.): Under en Sag til Betaling af et Beløb, der skyldtes for kontant Laan ifølge en for Beløbet udstedt forældet Veksel, fandtes Skyldneren pligtig at betale Renter 6 pCt. aarlig fra Vekslens Forfaldsdag til dens Forældelsesdag og iøvrigt 5 pCt. aarlig fra Klagens Dag.

²¹) U. f. R. 1891. 742 (S. & H. R. D.), jfr. ovenfor under V. L. § 1. I. G. 2, taler ikke mod Analogien.

paastaar denne²²⁾ —, er det klart, at der intet ældre Forhold er at falde tilbage paa. I Hovedparten af Tilfælde, hvor altsaa Vekslen ikke er givet som Betaling, men kun »zahlungshalber«, d. v. s. til Sikring af eller som Middel til Betalings Opnaaelse²³⁾, maa imidlertid et lignende Resultat statueres. Den, der modtager en Veksel for en ældre Fordring, har derved bundet sig til at iagttage Vekselomgangen for at gøre sit til at faa Fordringen dækket paa denne Maade. Har han ikke gjort det, er han selv nærmest til at bære Risikoen for, at det af ham til Fordringens Opfyldelse modtagne Middel har vist sig unyttigt, og det vilde være ubilligt mod Debitor, om den ældre Fordring alligevel forblev bestaaende²⁴⁾.

2. Pant og Kautio n m. v., stillet for det ældre underliggende Forhold, hæfter ikke for Berigelseskravet efter V. L. § 93. At Pant og Kautio n m. v., stillet for Vekselforpligtelsen, ej heller vedbliver at hæfte, er nævnt ovenfor under I. D.

**Diskon-
tering.** B. Ved Diskontering af Veksler forstaas Erhvervelse af Veksler mod en bestemt Pris, nemlig Vekselsum minus aftalt eller sædvanlig Diskonto (Mellerente) og Provision. Sælgeren indestaar for Veksels Rigtighed, d. v. s. dens Ægthed og indsigelsesfri Karakter. Der opstaar, bortset fra Kontraktens Væsen som Køb og Salg, intet materielt Forhold mellem Parterne, hverken Laan eller civilretlig Kautio n, medmindre saadant særlig er aftalt²⁵⁾. Den ovenfor angivne Regel om det materielle Forholds Irrelevans, jfr. under A., gælder ogsaa her.

²²⁾ Se dog U. f. R. 1890. 126 (L. O. s. H. St. R. D.).

²³⁾ Se eksempelvis U. f. R. 1885. 930 (L. O. s. H. St. R. D.), U. f. R. 1889. 445 (V. L. O. R. D.), U. f. R. 1892. 471 (S. & H. R. D.), U. f. R. 1906. A. 452 (S. & H. R. D.).

²⁴⁾ I U. f. R. 1890. 811 (S. & H. R. D.) frifandtes en udeblivende Indstævnt for at betale et Beløb efter en af ham akcepteret, men nu ifølge V. L. § 77 præskriberet Veksel, da den af Sagsøgeren paaberaabte Omstændighed, at Vekselbeløbet skyldtes ifølge Handelsmellemværende, ikke afgav Hjemmel til at kræve Beløbet, og iøvrigt ingen Retsgrund — herved er vel tænkt paa Berigelseskravets Retsgrund efter V. L. § 93 — for den paastaede Forpligtelse var paaberaabt. Om U. f. R. 1891. 742 (S. & H. R. D.) se ovenfor under V. L. § 1. I. G. 2. Om U. f. R. 1903. A. 594 (G. K. D.), der udtrykkeligt anerkender det ældre Skyldforholds Betydning som Bevis for Kravet efter V. L. § 93, henvises til ovenfor under III. B. 2.

²⁵⁾ U. f. R. 1925. A. 162 (Ø. L. D.): Et Firma, der havde faaet en Veksel diskonteret i Diskonto- og Revisionsbanken, som samtidig fik overleveret de til Grund for Veksels Udstedelse liggende Salgsdokumenter, og som paa Firmaets Konto godskrev Veksels Paalydende med Fradrag af Diskonto og forskellige Provisioner, kunde ikke, efter at Banken var traadt i Likvidation (foreløbig Lov Nr. 207 af 21. Juli

VII. Kravet ifølge V. L. § 93 forældes i Løbet af 20 Aar reg-
 net fra det Tidspunkt, da den Vekselpagt, hvoraf det er en Rest, blev stiftet, eller fra Surrogatfordringens Stiftelsestid, jfr. her-
 ved Danske Lov 5. 14. 4.²⁶). Retspraksis har dog været inde paa den Antagelse, at intet Krav haves i Henhold til V. L. § 93, naar Veksels underliggende Forhold, bortset fra Bestemmelsen i L. 274. 22. December 1908 § 1 i Slutn., vilde være forældet efter nævnte Lovs Regler²⁷).

Præskrip-
tion.

VIII. At Vekselejerer foruden Kravet efter V. L. § 93 kan have andre civilretlige Krav mod en Vekselskyldner efter Veks-
 lens Præjudicering eller Præskription, er selvfølgelig, saaledes Erstatningskrav mod den Endossent, der har forfalsket Veksels-
 summen, Vanhjemmelskrav mod den, der — selv i god Tro — har endosseret en Veksel med falsk Akcept, eller Krav hvilende paa særligt Løfte²⁸). — Konkurslovens § 25 er uberørt af V. L. § 93.

Andre
Krav.

1924), forlange Vekslen tilbage mod, at Vekselsbeløbet med eventuelle Omkostninger debiteredes Firmaet paa dettes Konto, idet det antoges, at den ved Veksels Diskontering skete Overlevering af Vekslen i Forbindelse med Bankens Betaling af Vekselsbeløbet alene med det angivne Fradrag ikke kunde opfattes som Stiftelse af et blot Belaanings- og Fuldmagtsforhold, men maatte anses som en egentlig Overdragelse af Vekslen til Banken. Ejheller kunde Firmaet, der kun var Trassent af Vekslen, indfri denne mod Debitering af Vekselssummen til Modregning paa sin Konto efter Konkurslovens § 15.

²⁶) I U. f. R. 1914. A. 490 (G. K. D.), 824 (L. O. s. H. St. R. D.) og 882 (L. O. s. H. St. R. D.) blev det saaledes antaget, at Vekslen, uanset at den var forældet, konstituerede saadant særligt Retsgrundlag, som efter L. 274. 22. December 1908 § 1 i Slutn. udelukker 5aarig Forældelse. I U. f. R. 1914. A. 490 (G. K. D.) henvises som Skriftgrundlag foruden til Vekslen selv ogsaa til en denne ledsagende Skrivelse.

²⁷) U. f. R. 1913. A. 312 (S. & H. R. D.) antog m. H. t. et Berigelseskrav efter V. L. § 93, at det i det paagældende Tilfælde maatte falde ind under L. 22. December 1908 § 1 a og derefter være bortfaldet 5 Aar efter, at den Veksselfordring, hvoraf det var en Rest, kunde være krævet betalt. I U. f. R. 1916. A. 951 (S. & H. R. D.) antoges det, at Vekslen ikke kan anses for et saadant skriftligt Retsgrundlag, der omhandles i L. 22. December § 1 i Slutn., og hvorved den 5aarige Forældelse udelukkes. Ligeledes U. f. R. 1918. A. 637 (L. O. s. H. St. R. D.), hvor Vekslerne ikke ansaas som et saadant særligt Retsgrundlag, der i Henhold til L. 22. December 1908 § 1 i Slutn. udelukker den 5aarige Forældelse af Berigelseskravet.

²⁸) Jfr. om et Tilfælde, hvor et saadant var afgivet under urigtige Forudsætninger, U. f. R. 1896. 774 (L. O. s. H. St. R. D.) ovenfor under III. B. 2.

§ 94.

Med Hensyn til de Regler, som blive at anvende i Vekselsager for at fremme deres hurtige Afgørelse, gælder, hvad derom særlig fastsættes.

Retsplejelovens Kap. 41 afløser den tidligere Lov om Vekselsager og Vekselpotester af 28. Maj 1880 (Vekselpotestloven). Om de enkelte Bestemmelser henvises til Fremstillingen nedenfor.

ANDEN AFDELING.

Om egne Veksler.

§ 95.

Hvad der i denne Lov er fastsat om trasserede Veksler, gælder ogsaa om Veksler, der lyde paa at indfries af Vekseldstederen selv (egne Veksler), dog med de Undtagelser, som følge deraf, at Udstederen hæfter, som om han var Akceptant, og at særlig Akcept af saadanne Veksler ikke udfordres, samt at, hvad der i tiende Kapitel er fastsat om Vekselduplikater, ikke paa dem bliver at anvende. Ej heller maa deslige Veksler udstedes til egen Ordre.

Egne Veksler. Ved egne Veksler forstaas saadanne, der lyder paa at indfries af Vekseldstederen selv. Medens ved trasserede Veksler Anvisningsformen benyttes, idet Trassenten opfordrer andre til at indfri Vekslen, trækker paa andre, benyttes her Gældsbrevsformen, Formen af en Skylderklæring. Trasserede egne Veksler anses efter V. L. § 2, Stk. 2, som egne Veksler. V. L. § 95 bestemmer, at hvad der i Vekselloven er fastsat om Tratter, ogsaa gælder om egne Veksler, dog med de Undtagelser, som følger deraf,

1. at Udstederen hæfter, som om han var Akceptant¹⁾. Akcept af egne Veksler er saaledes unødvendig. Kun i eet Tilfælde har Forevisning til Akcept rimelig Grund, nemlig ved egne Eftersigtveksler til Forfaldstidens Bestemmelse. V. L. § 19 er anvendelig paa egne Veksler, dog med den Modifikation, at Forevisningen kun behøver at ske til Sigt, ikke til Akcept. Har ved en domicilieret egen Veksler Udstederen ikke fra først af opgivet Domiciliatens Navn, er, da han allerede straks behandles som Akceptant, V. L. § 24, Pkt. 2, og ikke V. L. § 18 anvendelig paa Tilfældet. V. L. § 21, Stk. 3, er uanvendelig paa egne Veksler.

¹⁾ Se om U. f. R. 1916. A. 1036 (L. O. s. H. St. R. D.) ovenfor under V. L. § 1. I. D. 1.

2. at hvad der i V. L. Kap. 10 er fastsat om Vekselduplikater — derimod ikke om Vekselkopier —, ikke bliver at anvende paa egne Veksler. Egne Veksler kaldes af denne Grund ofte Solaveksler.

3. at egne Veksler ikke maa udstedes til egen Ordre, et Forbud, der begrundes ved Hensynet til Nationalbankens Seddelprivilegium²).

§ 96.

Det bestemmes ved kgl. Anordning, naar denne Lov skal træde i Kraft. Forordning angaaende trasserede Veksler af 18. Maj 1825 og Fdn. indeholdende samtlige særegne Regler angaaende indenbys Veksler af 7. April 1843 ophæves fra samme Tid, dog at disse Forordninger fremdeles komme til Anvendelse paa Veksler, der ere udstedte, førend nærværende Lov træder i Kraft.

Anordning 67. 28. Maj 1880 bestemte, at Vekselloven traadte i Kraft den 1. Januar 1881.

²) Jfr. U. f. R. 1915. A. 432 (L. O. s. H. St. R. D.): Afvisning ex officio, da Forligsmægling var forsømt.

LOV OM RETTENS PLEJE

AF 11. APRIL 1916

KAPITEL 41.

Lov om Rettens Pleje af 11. April 1916.

KAPITEL 41.

Sager om Veksler og visse andre Gældsbreve.¹⁾

§ 443²⁾.

Sagsøgeren kan anvende den i dette Kapitel omhandlede hurtige Retsforfølgning:

¹⁾ Medens der i det hele angaaende den nærmere Fremstilling af Vekselprocessen maa henvises til den borgerlige Retspleje, skal her paa Grund af Sammenhængen mellem Bestemmelserne i Vekselloven og Vekselpocesloven — nu Retsplejelovens Kap. 41 — anføres Hovedpunkterne af Retspraksis angaaende vekselprocessuelle Spørgsmaal.

²⁾ U. f. R. 1893. 1046 (L. O. s. H. St. R. D.): A., hvis Navn fandtes paa en Veksels Bagside, og som ifølge en Vekslen given Paategning havde indfriet den, sagsøgte Udstederen B. til at indfri Vekslen. Sagen blev, da der manglede Endossement til A., afvist ex officio som Vekselsag. U. f. R. 1894. 94 (V. L. O. R. D.) udtalte, at de særlige Regler om Vekselsager ikke kunde komme til Anvendelse under Søgmaal imod andre Personer end de i Vekselpoceslovens (Retsplejelovens § 443) nævnte vekselforpligtede selv. En Sag, som en Vekselejer havde anlagt mod den ved Døden afgaaede vekselforpligtedes Enke og Børn til Indfrielse af Vekslen, afvistes derfor ex officio som Vekselsag. U. f. R. 1897. 110 (V. L. O. R. D.): At Sagsøgeren under et Vekselsøgsmaal havde nedsat sin Paastand til at angaa et mindre Beløb, nemlig ifølge en af ham foretagen Opgørelse af Parternes Mellemværende, kunde ikke forandre Sagens Karakter som Vekselsøgsmaal, idet Sagsøgeren samtidig havde protesteret mod Realitetsindsigelser fra Indstævntes Side. U. f. R. 1898. 960 (V. L. O. R. D.), der omhandler en i uskiftet Bo hensiddende Enke, er som U. f. R. 1894. 94 (V. L. O. R. D.), se ovenfor. U. f. R. 1898. 993 (S. & H. R. D.) udtalte, at en Sag, hvorunder en udenlandsk Spare- og Laanekasse paastod et herværende Handelsfirma tilpligtet imod Udlevering af en uakcepteret, for leverede Varer trukket og til Sagsøgeren endosseret, men de non solutione protesteret Veksel at betale Vekslens Paalydende, ikke var nogen Vekselsag. Da det ikke var godtgjort, at Vekseltrassenten, der var Købmand, havde været berettiget til at trække Veksel for de leverede Varers Beløb paa det indstævnte Handelsfirma, og da der først under Sagens Drift var tilvejebragt den paa Grund af Trassentens Konkurs fornødne Legitima-

- 1) *I Sager, der anlægges til Indfrielse af Gældsbreve, naar Skyldneren enten i selve Gælds brevet eller ved senere Paategning paa samme har underkastet sig saadan Forfølgning.*
- 2) *I Vekselsager, hvorved forstaas Sager, som anlægges mod Trassenter, Endossenter eller Acceptanter af trasserede Veksler eller mod Udstedere og Endossenter af egne Veksler til Vekslens Betaling eller for at gøre Vekselregres gældende, Sager, som anlægges mod Trassenter og Endossenter af Veksler paa Grund af manglende Accept, til Betaling af Vekselsummen eller det ikke accepterede Beløb (Veksellovens § 29) eller mod Trassenter og Endossenter samt Acceptanter paa Grund af manglende eller ikke betryggende Accept, til Stillelse af Sikkerhed (Veksellovens §§ 25, 26 og 30), Sager, som anlægges mod dem, der har tegnet Borgen (Aval) for en vekselforpligtet Person, til Vekselforpligtelses Opfyldelse.*
- 3) *I Sager, hvorunder Regreskrav efter en Check indtales.*

§ 444³).

Under Sagen kan det ikke tillades Sagsøgte at fremsætte andre Indsigelser i Realiteten end, at han ikke ved Underskriftens Med-

tion for Sagsøgeren til at indtale Beløbet, dømtes det indstævnte Firma kun til Betaling af Vekslens Beløb med Renter à 5 pCt. p. a. fra Dommens Afsigelse. U. f. R. 1899. 416 (L. O. s. H. St. R. D.): At kun Genpart af Vekslen fremlægges, kan ikke bevirke Sagens Afvisning, naar Vekslens Ægthed eller Genpartens Rigtighed ikke bestrides af Indstævnte. U. f. R. 1909. A. 397 (G. K. D.): Vekselsagen efter Indstævntes Paastand afvist som ikke behørigt deduceret, da Sagsøgeren ikke ved Sagens Inkamination havde fremlagt Vekslen, og da der ikke fandtes at kunne bevilges ham Anstand til at fremlægge den. Om U. f. R. 1913. A. 607 (V. L. O. R. D.) og U. f. R. 1915. A. 684 (L. O. s. H. St. R. D.) se ovenfor under V. L. § 14. I. 2. I U. f. R. 1917. A. 170 (V. L. O. R. D.), jfr. ovenfor under V. L. § 43. I. A. 2, ansaas en Sag, hvorunder en Endossent søgte Akceptanten til Indfrielse af en domicilieret Veksel, som Vekselsag, uanset om Vekselretten mod Akceptanten, som af denne gjort gældende, i Medfør af V. L. § 43 var tabt. Akceptantens Paastand om, at Sagen paa Grund af manglende Forligsprøve afvistes fra Underretten, blev derfor ikke taget til Følge.

³) Om U. f. R. 1885. 888 (L. O. s. H. St. R. D.) se ovenfor under V. L. § 5. III. C. 2. U. f. R. 1887. 274 (G. K. D.): At Sagsøgeren under samme Sag indtalte saavel et Vekselkrav som et Regningskrav paa samme Mand, kunde ikke give Indstævnte Adgang til at fremsætte andre Indsigelser mod Vekselkravet end de i Vekselproceslovens § 3 — Retsplejelovens § 444 — hjemlede. Af Voteringen ses det at have været Genstand for Overvejelse, om Vekselprocesloven kan fordres anvendt,

delelse var mægtig og myndig til saaledes at forbinde sig, eller at Underskriften er falsk, eller at der i Dokumentets Indhold

naar Sagsøgeren foruden et Vekselkrav under samme Sag tillige indtaler et andet Krav. Idet Ordene i Vekselprocesloven formentes ikke at være afgørende i saa Henseende, blev det fremhævet, at man, hvis baade Regningsbeløbet og Vekslen var indtalte som Vederlag for samme Inkassation, formentlig maatte have tilladt alle Indstævntes Indsigelser m. H. t. denne Inkassation, men at Spørgsmaalet stillede sig anderledes i det foreliggende Tilfælde, hvor Regningskravet hidrørte fra andre Forretninger. U. f. R. 1888. 1188 (L. O. s. H. St. R. D.): Præskriptionsindsigelsen efter V. L. § 77 kan gøres gældende under et Vekselsøgsmaal. U. f. R. 1894. 206 (G. K. D.): »Da Indstævnte, der procederer til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, uimodsaagt af Citanterne, og uden at disse har protesteret imod, at denne Indsigelse tages i Betragtning, har assereret, at Vekslen er betalt ved en anden Veksels Udstedelse, vil Indstævntes Paastand være at tage til Følge«. U. f. R. 1895. 411 (L. O. s. H. St. R. D.): At en Sagsøger under samme Sag indtalte saavel et Krav ifølge Veksel som et Regningskrav for leverede Varer og endvidere sagsøgte en anden Indstævnt som Selvskyldnerkautionist for Veksselforpligtelsen, kunde ikke give den indstævnte Vekselakceptant Adgang til at fremsætte andre Indsigelser mod Vekselkravet end de i Vekselprocesloven hjemlede, hvorimod saadanne kunde fremsættes af den anden Indstævnte, hvis Navn ikke fandtes paa Vekslen. U. f. R. 1896. 1277 (S. & H. R. D.): En Vekselkreditor, som under en mod Akceptanten anlagt Vekselsag havde opnaaet Dom efter Paastanden, idet han under Paaberaabelse af Vekselprocesloven havde protesteret mod, at der toges Hensyn til Akceptantens paa det reelle Mellemværende grundede Indsigelser, blev under en ny Sag kendt pligtig til foruden det omtvistede Beløb at tilbagebetale Vekseldebitor de denne ved Dommen i Vekselsagen paalagte Sagsomkostninger samt dennes egne Omkostninger ved samme Sag, da en Vekselkreditor under en Vekselsag alene kan afskære Debtors reelle Indsigelser under Risiko af at maatte godtgøre Debitor saavel det vedkommende Beløb som alle Sagsomkostninger. U. f. R. 1897. 366 (S. & H. R. D.): Udsættelse nægtet til at begrunde andre Indsigelser end de ifølge Vekselprocesloven under Vekselsagen tilladte. Om U. f. R. 1900. 813 (L. O. s. H. St. R. D.) henvises til ovenfor under V. L. § 1. I. E. 1. U. f. R. 1901. 540 (L. O. s. H. St. R. D.): Vekselproceslovens § 3 kan ikke paaberaabes imod, at en indstævnt Vekseludsteder under en Vekselsag gør gældende, at han paa Grund af Beruselse ikke havde været mægtig til at forbinde sig ved Vekslen. Da det i det foreliggende Tilfælde var bevist, at Indstævnte ved Vekseludstedelsen havde været i den Grad beruset, at han manglede fornuftigt Omdømme, samt at dette havde været kendeligt for Sagsøgeren, frifandtes Indstævnte. U. f. R. 1904. A. 132 (S. & H. R. D.): Den til Indfrielse af en Veksel sagsøgte Akceptant frifandtes for Tiden, da han for Beløbet havde akcepteret en anden, endnu ikke forfalden Veksel, og da Sagsøgerens Paastand om kun at have modtaget den sidst akcepterede Veksel under Betingelse af, at han kunde faa den diskonteret, var ubevist. Indstævntes Indsigelse, at han for Beløbet havde akcepteret en ny Veksel, fandtes ikke ved Vekselprocesloven at være udelukket fra at komme

er foregaaet en Forfalskning, efter at Underskriften er meddelt.

i Betragtning, da den gik ud paa, at den paastævnte Veksel var indfriet. U. f. R. 1906. A. 944 (S. & H. R. D.): En Kreditor, der var indgaaet paa en tilbuds Akkord paa 45 pCt., men samtidig havde ladet Debitor akceptere en Veksel for Gældens fulde Paalydende, hvilken Veksel senere blev fornyet, antoges under den af Debitor anlagte Tilbagesøgningsag at maatte have Bevisbyrden for sin Paastand om, at hans Tiltræden af Akkordforslaget kun var pro forma. Debitor fandtes pligtig at betale den fulde Diskonto af Vekslerne, medens Kreditor efter Omstændighederne maatte refundere de Udgifter, Debitor havde haft i Anledning af Vekselsagen. I U. f. R. 1907. A. 455 (L. O. s. H. St. R. D.) under en Sag til Betaling af en Veksel og Stadfæstelse af en for Vekselkravet gjort Arrest nægtedes der Indstævnte Anstand til at bevise, at det arresterede ikke tilhørte ham, da denne Indsigelse ikke hørte til dem, der ifølge Vekselprocesloven kan fremsættes i Vekselsager. I U. f. R. 1907. A. 490 (L. O. s. H. St. R. D.) antoges Indsigelsen efter L. 7. April 1899 § 15 — manglende Øvrighedsgodkendelse til Hustruens Ansvar for Mandens eller Fællesboets Gæld — at kunne fremsættes under Vekselsag af medakcepterende Hustru. U. f. R. 1908. A. 646 (L. O. s. H. St. R. D.): Indsigelse om manglende Notifikation — V. L. §§ 45—47 m. fl. — tilladt under Vekselsagen. U. f. R. 1908. A. 888 (L. O. s. H. St. R. D.): Indsigelse om, at Vekslen er betalt, er utilladt under Vekselsagen. Om U. f. R. 1909. A. 239 (L. O. s. H. St. R. D.) se ovenfor under V. L. § 5. III. C. 2. U. f. R. 1910. A. 40 (L. O. s. H. St. R. D.): Den Indsigelse, at en Veksel er indfriet mod løs Kvittering, hører ikke til dem, som der i Medfør af Vekselproceslovens § 3 — Retsplejelovens § 444 — haves Adgang til at fremsætte under Vekselsager. U. f. R. 1910. A. 620 (L. O. s. H. St. R. D.) antager, at Indstævnte i en Vekselsag ogsaa under Appellen er afskaaret fra at fremsætte andre Indsigelser end de i Vekselprocesloven hjemlede. U. f. R. 1910. A. 631 (L. O. s. H. St. R. D.): Under et Vekselsøgsmaal gjorde Indstævnte gældende dels, at han, der efter Vekslens Udvisende stod som Endossent, havde skrevet sit Navn paa Vekslen uden at ane, at det var en Veksel, han paategnede — under et kriminelt Forhør var det oplyst, at denne Paastand var rigtig —, dels at det, han havde paategnet, var en Vekselblanket, som først bagefter var blevet udfyldt — denne Paastands Rigtighed var ikke bevist. Trods begge Indsigelser blev Indstævnte dømt under Henvielse til Vekselproceslovens § 3 — Retsplejelovens § 444 —, idet Sagsøgeren protesterede mod, at Indsigelserne toges under Paakendelse. Højesteret der, jfr. U. f. R. 1911. A. 270, i det væsentlige stadfæstede Domsresultatet, udtalte, at Indstævnte ikke ved Vekselproceslovens § 3 — Retsplejelovens § 444 — var afskaaret fra under Sagen at gøre gældende, at han ikke havde tegnet Endossement paa Vekslen. Da han imidlertid efter det foreliggende ved Navnepaategningen i alt Fald havde gjort sig skyldig i Uforsigtighed og saaledes ikke var uden Skyld i, at Vekslen fremtraadte som endosseret af ham, og da Modparten efter det oplyste maatte antages at have modtaget den i beføjet god Tro til, at dette var Tilfældet, fandtes han at maatte anses forpligtet efter den. U. f. R. 1911. A. 898 (L. O. s. H. St. R. D.): Udsættelse til under Kontrasøgsmaal at gøre

I Vekselsager kan Sagsøgte endvidere fremsætte de Indvendinger, som angaar selve Vekslens Indretning og Indhold eller den til Vekselfordringens Vedligeholdelse fornødne Omgang eller andre i Vekselloven foreskrevne Betingelser for at kunne gøre Vekselretten gældende. Tilsvarende Regler gælder om de i § 443 Nr. 3 nævnte Sager.

I de i § 443 Nr. 1 nævnte Sager kan Sagsøgte derhos, for saa vidt Søgsmålet foruden paa selve Gælds brevet støttes paa Transport eller andet udenfor Gælds brevet liggende Grundlag, fremsætte enhver Indsigelse herimod, ligesom han i disse Sager overhovedet kan fremkomme med enhver Indsigelse, med Hensyn til hvilken Bevisbyrden ikke paahviler ham, eller til hvis Godtgørelse han ikke behøver andre Bevismidler end Dokumenter, som høves til Stede.

Alle andre Indsigelser i Realiteten er udelukkede fra at komme i Betragtning, naar Parterne ikke er enige om at ønske dem paakendte; men det forbeholdes Sagsøgte i Anledning af slike Indsigelser, naar han i sit Tilsvær har opgivet eller i det mindste forbeholdt dem, at anlægge et selvstændigt Erstatnings-søgsmaal mod Sagsøgeren.

Dette Erstatningssøgsmaal behandles i alle Henseender efter de almindelige Regler.

Indsigelser gældende, der ikke kan fremføres under Vekselsagen, nægtet. U. f. R. 1912. A. 102 (L. O. s. H. St. R. D.) antog, at den Indsigelse, at Vekslen var afgjort og indfriet ved en ny Veksel lydende paa samme Beløb og indeholdende samme Navne som den første Veksel, ikke hørte til dem, der kan fremsættes under Vekselsøgsmaal. Om U. f. R. 1914. A. 801 (L. O. s. H. St. R. D.) se ovenfor under V. L. § 14. II. 1. I U. f. R. 1916. A. 898 (L. O. s. H. St. R. D.) frifandtes Indstævnte — for Tiden —, da han gjorde gældende, at han ikke vidste, om han skyldte Beløbet, idet Vekslen var udstedt for hans eventuelle Forpligtelser i en Terminsspekulation, om hvis Resultat han intet vidste, og da Sagsøgeren derved havde indskrænket sig til en almindelig holdt Benægtelse uden udtrykkeligt at protestere mod Indsigelsen som liggende uden for de i Vekselproceslovens § 3 — Retsplejelovens § 444 — nævnte Indsigelser. I U. f. R. 1918. A. 456 (L. O. s. H. St. R. D.) antoges det, jfr. ovenfor under V. L. § 1. I. D. 2, at en Indsigelse overfor Trassenten om kun at have akcepteret en Veksel som Kurator sammen med den mindreaarige — uanset at dette ikke fremgik af Vekslen — kunde gøres gældende under en Vekselsag. U. f. R. 1919. A. 234 (G. K. D.): Indsigelse om Arbejdets Udførelse og Pris udelukket under Checksagen, da Sagsøgeren modsatte sig det. U. f. R. 1921. A. 603 (Ø. L. D.): En i Ankestævningen i en Vekselsag fremsat Indsigelse om, at Vekselretten var forældet, hvilken Indsigelse ikke havde været fremsat i første Instans, blev taget i Betragtning til Domfældtes Frifindelse, uagtet Domhaveren ikke gav Møde under Anken. Under Arrestfølgningssag bortfalder Indskrænkningen i Adgangen til Realitetsindsigelser, jfr. saaledes U. f. R. 1921. A. 861 (Ø. L. D.).

§ 445⁴⁾.

Imod de i § 443 Nr. 2 og 3 omhandlede Fordringer kan Modfordringer kun gøres gældende, naar disse er støttede paa, at der ved Forsømmelse med at give den i Veksellovens §§ 20, 30, 42, 45 og 75 omhandlede Underretning er forvoldt Sagsøgte Skade, og imod de i § 443 Nr. 1 omhandlede kun, for saa vidt Modfordringen selv gaar ind under samme Bestemmelse, eller den indrømmes.

§ 446⁵⁾.

Sager, i hvilke den heromhandlede Retsforfølgning anvendes, behandles uden Hensyn til Genstandens Værdi ved Underret efter de ovenfor i Kapitel 39 givne Regler, hvorved dog bliver at bemærke, at Dommeren er pligtig at drage særlig Omsorg for, at Sagen fremmes med den størst mulige Hurtighed.

§ 447.

Naar Sager af heromhandlede Beskaffenhed indankes for Landsret, er det en Selvfølge, at Proceduren for denne ikke kan omfatte andet end det, som i Henhold til ovenstaaende Regler kunde gøres gældende for Underret.

⁴⁾ U. f. R. 1909. A. 317 (L. O. s. H. St. R. D.): Under en Vekselsag gjorde Indstævnte alene den Indsigelse gældende, at han havde en større Modfordring. Det statueredes imidlertid, at Modfordringen ikke var en saadan, der mod Sagsøgerens Protest kunde gøres gældende til Likvidation. Denne Dom appellerede Indstævnte, og medens Appellen stod paa, anlagde han Sag mod Sagsøgeren til Betaling af Modfordringen. Udtalt, at Appellen ikke kunde være til Hinder herfor.

⁵⁾ Ifølge Retsplejelovens § 268 Nr. 2 er Forligsprøve ikke fornøden i Sager om Veksler, ejheller selvom Sagen tillige eller alene angaar Stadfæstelse af en for Vekslen foretagen Arrestforretning, jfr. U. f. R. 1893. 876 (L. O. s. H. St. R. D.), U. f. R. 1898. 601 (V. L. O. R. D.). Den Omstændighed, at der i en Stævning angaaende en Veksel indeholdes Bemærkning om Forlig ved Rettens Mægling, udelukker ikke, at Sagen behandles efter Reglerne i Retsplejelovens Kap. 41, naar Stævningen iøvrigt omhandler en Vekselsag, jfr. U. f. R. 1927. A. 762 (Ø. L. D.).

LOV OM CHECKS OG ANDRE
SIGTANVISNINGER

AF 23. APRIL 1897.

Lov om Checks og andre Sigtanvisninger

af 23. April 1897.

§ 1.

En Check skal indeholde:

*udtrykkelig Benævnelse af Check, indført i selve Teksten;
den Pengesum, der skal betales;
til hvem Betalingen skal ske;
dens Navn, der skal indfri Checken (Trassaten);
det Sted, hvor Betalingen skal ske;
Udstedelsesdagen samt
Ustederens Underskrift.*

Den kan kun lyde paa Betaling ved Forevisning (ved Sigt, paa Anfordring eller lignende); som betalbar ved Forevisning anses den ogsaa, naar ingen Betalingstid er angiven.

Som Betalingssted gælder i Mangel af anden Angivelse det ved Trassatens Navn anførte Sted.

Er den Sum, som skal betales, nævnt flere Gange, men med forskellige Beløb, gælder det Beløb, som mindst er.

Indholder en Check Tilsagn om Rente, anses det som uskrevet.

I. Ved en Check forstaaes en skriftlig Pengeanvisning, der er betalbar ved Forevisning (ved Sigt, paa Anfordring eller lignende), og som i selve Teksten indeholder Benævnelse af Check samt iøvrigt er indrettet i Overensstemmelse med Ch. L. § 1. Er ingen Betalingstid nævnt, anses Anvisningen dog betalbar ved Sigt og er altsaa gyldig som Check. M. H. t. Checkformen henvises til det under V. L. Kap. 1 angaaende Vekselformen udviklede. Dog fremhæves, at en Check kan lyde paa Betaling til Ihændeleveren, jfr. Ch. L. § 2; er ingen Betalingsmodtager nævnt i Anvisningen, er denne ingen Check, men en almindelig til Ihændeleveren betalbar Sigtanvisning, jfr. Ch. L. §§ 16 og 17. Det kræves ikke, at Checken, som Vekslen, angiver sit Udstedelsessted. Med Ch. L. § 1 maa iøvrigt jævnføres V. L. §§ 4, Stk. 2, 6 og 7.

II. Det maa først og fremmest bemærkes, at Checken er en Anvisning og har Anvisningens Funktioner. Om Regreskravet henvises til Ch. L. § 3, hvorefter Veksellovens Regler om Udstederens og Endossenternes Ansvar og om Regres paa Grund af manglende Betaling finder tilsvarende Anvendelse paa Checks, jfr. dog herved Ch. L. §§ 9 og 10. Regreskravene maa anses for negotiable Gældsbrevskrav, jfr. tilsvarende ovenfor under V. L. § 10. I. B. Modtagelsen af Check til Indfrielse af en Check-overleveren overfor Checkmodtageren paahvilende Gæld er ikke Betaling, men kun et Middel til eller Forsøg paa at opnaa Betaling — Checken siges at gives »zahlungshalber« —, og ej heller er Checkens Overlevering at opfatte som Transport af Udstederens eventuelle Krav paa Trassaten. Retsforhold mellem Checkmodtageren og den betrukne (Trassaten) opstaar først, naar sidstnævnte lover Modtageren at indfri Checken; men dette Forhold er af civilretlig, ikke checkretlig Natur, jfr. herved Ch. L. § 8. Om den betrukne er pligtig at indfri Checken, beror paa almindelige civilretlige Regler, saaledes Reglerne om Løfter, og Pligten maa i hvert Fald bortfalde, naar Checken tilbagekaldes ved Kontraordre, og naar Checkudstederens Konkurs eller Umyndiggørelse er bekendtgjort eller dog Trassaten bekendt. I de normale Tilfælde, d. v. s. ved Honorering i Henhold til den i Checken indeholdte Betalingsordre og indenfor dennes Grænser, erhverver Indfrieren Dækningskrav mod Udstederen. Om Praxis se Note ¹⁾.

¹⁾ U. f. R. 1911. A. 706 (S. & H. R. D.) omhandler et Tilfælde af postdateret Check, paa hvilken der rejstes Laan i en Bank. Da Banken kendte Forholdet, kunde den ikke kræve Erstatning hos Assignatus, hos hvem Checken var noteret, jfr. nedenfor under Ch. L. § 8.

I U. f. R. 1922. A. 739 (S. & H. R. D.), stadfæstet U. f. R. 1923. A. 42 (H. R. D.), havde Privatbanken den 28. Januar 1921 modtaget en Check paa ca. 13,600 Kr. til Kalundborg Andels-Svineslagteri og havde i Henhold til tidligere Aftale med dette godskrevet Kalundborg Bank derfor, for at Slagteriet gennem denne Bank kunde disponere over Beløbet. Kalundborg Bank standsede imidlertid sine Betalinger den 29. Januar, inden Meddelelsen om Checkens Kreditering var naaet den. Dommen antog, at Privatbanken ikke kunde benytte Checkens Beløb i Mellemregning med Kalundborg Bank, hos hvem den havde et større Tilgodehavende, men maatte udbetale Beløbet til Slagteriet.

U. f. R. 1922. A. 763 (S. & H. R. D.): En Check paa en amerikansk Bank blev ikke indløst, da der kun var delvis Dækning for den. Efter at den Bankier, der havde solgt Checken, var traadt i Likvidation, inddrog Boet hans Tilgodehavende hos den amerikanske Bank, og heri havde Køberen af Checken ingen Fortrinsret.

U. f. R. 1924. A. 166 (Ø. L. D.): En Sparekasse modtog af en Husmand en Check paa Amerika til Inkasso forsynet med Blankoendossement og

III. Som Regler, der tjener til at fremme Checkens Funktion som Betalingsmiddel fremfor den almindelige Pengeanvisning, maa nævnes Ch. L. §§ 3, 9, 10, 14, 15 og 17.

sendte efter fra vedkommende Bank her at have faaet Meddelelse om, at Beløbet var den krediteret, efter Aftale Husmanden en Sparekassebog for Beløbet. Straks efter erfarede det, at Trassaten i Amerika havde standset sine Betalinger, og Husmanden, der hæftede for Checken, dømtes da til at tilbagelevere Bogen til Sparekassen, der ikke ved Fremsendelsen af Kontrabogen ansaas at have givet Afkald paa sit Regreskrav overfor Husmanden.

U. f. R. 1924. A. 910 (Ø. L. D.): En Køber K., der til Betaling af en Varegæld overgav Sælgeren S. en af en Bankier til S.'s Ordre trukket Anvisning paa en engelsk Bank, hvilken Anvisning — skønt rettidig præsenteret der — ikke blev honoreret, da Bankieren forinden standse sine Betalinger, var pligtig at dække Anvisningen, uagtet S. havde givet K. Kvittering for Beløbet, da han modtog Anvisningen.

U. f. R. 1925. A. 206 (Ø. L. D.): En Mand, som i Københavns Diskontobank havde købt en Check paa en Bank i Paris, der samtidig adviseredes herom, maatte, da Checken paa Grund af Diskontobankens Standsnings ikke honoreredes, konkurrere i Bankens Bo for sit Krav paa Købesummens Tilbagebetaling, idet der hverken ved Checkens Udstedelse eller dens Advisering, selvom Banken maatte have haft Dækning for dens Paalydende i den franske Bank, var overført nogen Ejendomsret til det hertil beregnede Beløb eller nogen Sikkerhedsret herover.

U. f. R. 1925. A. 604 (H. R. D.): N. havde den 20. Marts 1924 hos et herværende Bankierfirma købt en Check, stor \$ 300 paa en Bank i New York, hos hvilken Firmaet da havde et større Tilgodehavende, og havde betalt Checken kontant. Samme Dag sendte Firmaet Advis-Skrivelse til Banken, der debiterede Firmaets Konto for Beløbet og krediterede en Konto for adviserede Checks. Den 14. April 1924 standse Firmaet sine Betalinger, og da Checken først præsenteredes efter denne Dag, nægtede Banken at indfri den. N. søgte derefter Firmaets Bo, der behandledes efter Konkurslovens Regler, til at betale Checkens Beløb som Masse- eller Separatistkrav, men fik ej Medhold, da Checken efter sin Form og sit Indhold ikke gav Udtryk for nogen Transport, og da Beløbet heller ikke ved den i Banken skete Bogførsel var overført til N.

U. f. R. 1925. A. 760 (Ø. L. D.): En Bank modtog gennem en anden Bank en af en Kontoindehaver T. nogle Dage forinden trukket Check. Et Par Timer senere, og forinden Checken var indført paa T.s Konto, modtog Banken Meddelelse om et af en Tredjemand samme Dag foretaget Udlæg i det paa Kontoen indestaaende Beløb, og Banken fandtes da ikke beføjet til at honorere Checken.

U. f. R. 1925. A. 846 (H. R. D.): En Sælger S., for hvem der var stillet Rembours i Dollars i Københavns Diskontobank og Revisionsbank, modtog for Beløbet en af Banken trukket Check paa New York; men inden Checken naaede at blive honoreret der, havde Banken standset sine Betalinger. S. søgte da Køberen, som havde stillet Remboursen, til at dække Beløbet; men denne frifandtes, idet han ikke

IV. Som Regler, der tjener til at hindre Checkens Funktion som Kreditmiddel, maa nævnes Ch. L. §§ 6, 8 og 17, Stk. 2.

§ 2.

En Check kan lyde paa Betaling til Ihænderhaveren. Lyder den paa Betaling til en bestemt Person eller Ihænderhaveren, anses den, bortset fra Forskriften i § 10, som udstedt til Ihænderhaveren.

Reglen er forskellig fra V. L. § 1. Som ovenfor under Ch. L. § 1. I nævnt skal dog Betalingsmodtageren være angivet, om end ikke ved Navn. Se endvidere Ch. L. § 5.

§ 3.

De Regler, som i Veksellov for Danmark af 7. Maj 1880 ere givne

*om Overdragelse af Veksler,
om Udstederens og Endossenternes Ansvar,
om Vekslers Betaling,
om Regres paa Grund af manglende Betaling samt
om Veksselfordrings Præskription,
skal med de Afvigelser, som følge af Bestemmelserne i nærværende Lov, finde Anvendelse paa Checks.*

I. Som Regler i V. L., der udtrykkeligt er hjemlet ogsaa for Checks, maa nævnes V. L. §§ 8, 9—16, 35, 37, 38, 39, 42, 43,

fandtes ansvarlig for, at S. havde ladet sig Remboursen udbetale ved Check.

U. f. R. 1927. A. 211. (S. & H. R. D.): Ejeren af en Check paa Handelsbanken havde afleveret Checken til Diskontobanken D. med Blankoendossement og ladet Beløbet — udover en mindre Udbetaling — indgaa dels paa Kontrabog dels paa Checkkonto, Dagen før D. standsede sine Betalinger. Da A. derved havde overdraget Checken til D. — ikke blot overgivet den til Incasso — var A. ikke Massekreditor i D.'s Likvidationsbo, uagtet at Checken først Dagen efter D.'s Betalingsstandsning var blevet afregnet mellem de to Banker.

I U. f. R. 1927. A. 215 (S. & H. R. D.) købte A. mod kontant Betaling af en herværende Bankier B. en Check trukket af B. paa en Bank i Stockholm C. til Ordre et Firma i Gøteborg og underrettede C. om Checken, hvor Beløbet debiteredes B.'s Konto. Checken ankom efter at have passeret to Banker i Gøteborg, derunder en Filial af C., til C., samme Formiddag som C. om Eftermiddagen fik Meddelelse om, at B. havde standset sine Betalinger. Da Checken ikke betragtedes som indfriet af C.'s Filial i Gøteborg, jfr. Ch. L. § 6, og der ikke hos C. inden Betalingsstandsningen var udsøndret noget A. tilkommende Beløb, kunde A. ikke betragtes som Massekreditor i B.s Likvidationsbo.

45—55, 78—80, 81—83, 84—86, 87, Stk. 1, 88, 89, 90, 91, Pkt. 1 og 2, 92, 93 og maaske V. L. §§ 62—64 og 87, Stk. 2.

II. Som Regler i V. L., der efter almindelige Retsgrundsætninger maa anvendes paa Checks, maa nævnes V. L. §§ 2, Stk. 1, 4, Stk. 1, 5, 31, 32, Pkt. 1, 66, 68, Pkt. 1 og 3.

III. Af Afvigelser fra Veksellovgivningens Regler maa især fremhæves Ch. L. §§ 4, 6, 8 og 11.

IV. Uanvendelige paa Checks er følgende Bestemmelser i V. L., nemlig V. L. §§ 1, 2, Stk. 2, 3, 4, Stk. 2, 6—7, 17—30, 32, Pkt. 2, 33, 34, 36, 40, 41, 44, 56—61, 65, 67, 68, Pkt. 2, 69—72, 73—77, 91, Pkt. 3, 94, 95, enten fordi Ch. L. indeholder dertil svarende Bestemmelser, eller fordi de nævnte §§'er efter deres Indhold er uanvendelige paa Checks.

V. Om Praksis se Note¹).

§ 4.

Endossement af en Check kan ikke gyldig skrives paa en Afskrift (Kopi) af Checken.

Se derimod V. L. § 11.

¹) U. f. R. 1914. A. 507 (G. K. D.): A. indfrie sin Skyld til Landmandsbankens Hovedafdeling ved bl. a. at levere en paa dens City-Afdeling af en Tredjemand trukket, til ham udstedt Check, bag paa hvilken han havde skrevet sit Navn. Da Dækning manglede, fandtes Banken — uanset at A. havde ladet Checken ligge over 3 Dage, før han gjorde Brug af den — at have Regres mod A. og at være berettiget til at afskrive Beløbet paa et Beløb, som A. havde indestaaende i Bankens Sparekasseafdeling. Det antoges, at A., der ved Gældskommissionen havde søgt Banken til det paagældende Sparekassebeløbs Betaling, ikke ved Henvielse til, at Check-Regressager mellem Handlende efter Ch. L. § 15 hører for Sø- og Handelsretten, kunde afskære Banken fra at gøre sin fra Regresretten hentede Indsigelse gældende. I U. f. R. 1918. A. 310 (G. K. D.) var Checken paa Bagsiden falskelig forsynet med Assignatarens, Holger Krygers, Navnetegning, forøvrigt urigtigt skrevet som »Holger Krygger«. Dommen antog, at der efter Ch. L. § 3, jfr. V. L. § 39, ikke paahvilede den Bank, som i Henhold hertil i god Tro havde indfriet Checken, noget Ansvar overfor Assignataren. I U. f. R. 1923. A. 36 (H. R. D.) fandtes Privatbanken, som havde indløst en paa Frederiksberg Handelsbank trukket Check og faaet den dækket af sidstnævnte Bank, pligtig at tilbagebetale denne den modtagne Dækning, da det opdagedes, at Checken var falsk, idet den, der ad Omsætningsvejen overdrager en in blanco endosseret Check til en godtroende Modtager, maa være ansvarlig for Checkens Ægthed uden Hensyn til, om han ved Navnepaategning paa Checken har paadraget sig Regrespligt. Se om Grosserer-Societetets Responsum i U. f. R. 1912. A. 970 ovenfor under V. L. § 35. I. 6.

§ 5.

At en Check er udstedt til Ihænderhaveren, er ikke til Hinder for, at den ved Endossement gøres betalbar til en bestemt Person.

Ihænderhaverchecken kan ogsaa gøres til Navnepapir ved en simpel Paategning om, at den tilhører en bestemt Person.

§ 6.

Ved Overdragelsen af en Check til Trassaten overføres ikke Ret til Regres mod Udsteder eller Endossenter, medmindre Trassaten har flere Forretningsafdelinger og Overdragelsen sker til en anden Afdeling end den, paa hvilken Checken er trukken.

En Check, som er bleven overdragen til Trassaten, maa ikke overdrages videre.

Se derimod V. L. § 10, Pkt. 2.

§ 7.

Betaling af en Check maa ikke ske til nogen anden end en Bank eller Bankier, saafremt der mellem to Streger tværs over Checkens Forside findes anbragt Ordene »til Bank eller Bankier« eller anden Paategning, der angiver det samme. Er Navnet paa en bestemt Bank eller Bankier anført mellem Stregerne, maa Betaling kun ske til denne.

Et saadant Paabud kan gives saavel af Udstederen som af enhver Checkejer. Det kan ikke med Retsvirkning tilbagekaldes eller forandres; dog kan, naar en bestemt Bank eller Bankier ikke allerede er nævnt, Navnet paa en saadan senere tilføjes.

Som Bank eller Bankier betragtes ved Anvendelsen af Bestemmelserne i denne Paragraf enhver, hvis Forretning til Handelsregistret er anmeldt som Bankforretning, samt enhver Sparekasse.

Bestemmelsen omhandler de saakaldte »crossed« Checks, der — som §'en selv peger paa — enten kan være »crossed generally« — »til Bank eller Bankier«, »..... & Co.« og maaske Paaførelse af to parallelle Streger paa Vekslens Forside — eller »crossed specially« — til bestemt Bank eller Bankier. Formaålet er at hindre Udbetaling til uberettigede Personer, idet Checken, naar den er krydset, altid maa gaa over Konto, inden den honoreres kontant. Der kan formentlig ikke være noget i Vejen for at indsætte en (generally) crossed Check paa Konto i selve den betrukne Bank.

§ 8.

Tegnes Akcept paa en Check, er saadan Paategning uden Retsvirkning.

Se derimod V. L. § 23. — Notering af Checks, især i Banker, er kun en Bevidnelse af, at Dækning i Noteringsøjeblikket forefindes, jfr. ovenfor under Ch. L. § 1. II.

Om Praksis se Note²⁾.

§ 9.

Vil Checkejeren bevare sin Ret til Regres overfor Udsteder og Endossenter, maa han forevise Checken til Betaling inden saadan Frist, som er bestemt i § 10. At Forevisning er sket, uden at Betaling er opnaaet, godtgøres enten ved en inden Forevisningsfristens Udløb overensstemmende med Reglerne for Veksel-

²⁾ U. f. R. 1911. A. 706 (S. & H. R. D.) gav Sagsøgte Medhold i hans Anbringender om, at Notering af Checks kun kan opfattes som en Tilkendegivelse af, at der i Noteringens Øjeblik findes Dækning paa Kontoen for Checken, og at den ikke kan medføre for den noterende nogen af Mellemværendet med Assignanten uafhængig Forpligtelse til at honorere Checken. Den Tillid, en noteret Check nyder, er kun et Udslag af den faktiske Sikkerhed, Noteringen i Almindelighed vil yde, ikke et Udtryk for, at Noteringen har retlig forbindende Virkning. U. f. R. 1913. A. 308 (S. & H. R. D.): En Veksellerer (A.) havde af en anden Veksellerer (B.) modtaget en af denne paa Københavns private Laanebank trukken Check. A. indleverede den til Københavns Laane- og Diskontobank, hvor den krediteredes hans Konto. Efter at Checken samme Dag var oversendt til den private Laanebank og der var noteret og paastemplet »betalt«, opdagedes det, at Summen af denne Check og to andre af B. trukne, til Banken oversendte Checks oversteg det paa B.s Konto indestaaende Beløb. B. forlød straks efter Landet. Den private Laanebank returnerede Indleveringsdagen ved 3-Tiden om Eftermiddagen med Paategning om manglende Dækning førstnævnte Check til Laane- og Diskontobanken, der tog den uden Indsigelse og atter returnerede den til A. Under en af A. mod den private Laanebank til Checkens Betaling anlagt Sag frifandtes Banken, da A. ikke kunde gøre større Ret gældende overfor denne, end Laane- og Diskontobanken kunde, og da det af den mellem Bankerne bestaaende Overenskomst om Afregning af Checks fulgte, at den private Laanebank havde haft Ret til, som sket, inden Kl. 11 næste Dags Formiddag at returnere den paagældende Check. M. H. t. Noteringen af og Paategningen paa Checken henviser Dommen til Ch. L. § 8. Dommen stadfæstedes af Højesteret, jfr. U. f. R. 1914. A. 54. U. f. R. 1920. A. 741 (S. & H. R. D.): En Bank modtog nogle Checks trukket paa en anden Bank, forespurgte telefonisk, om der var Dækning, fik dette bekræftet og udbetalte herefter det meste af Beløbene. Da Telefonsvaret var ukorrekt, idet de i Banken indestaaende Checks var værdiløse, dømtes paagældende Bank til at erstatte den udbetalende Bank det udbetalte Beløb.

protester optagen Protest eller ved en paa Checken anbragt, af Trassaten eller nogen paa hans Vegne underskreven Erklæring, der tillige angiver Dagen, paa hvilken Forevisningen har fundet Sted. I sidste Tilfælde regnes Fristen for Meddelelsen af den i Veksellovens § 45 foreskrevne Underretning fra den Dag, da Forevisningen ifølge Paategningen fandt Sted.

Om Virkningen af en Opfordring til ikke at optage Protest gælder, hvad i Veksellovens § 42 er bestemt^{a)}.

§ 10.

En Check, der er udstedt og betalbar paa et og samme Sted her i Riget, skal forevises til Betaling senest paa den tredje Dag efter Udstedelsesdagen, saafremt den lyder paa Betaling enten til Ihænderhaveren eller til en sammesteds boende navngiven Person (med eller uden Tillæget »eller Ihænderhaveren«). Andre her i Riget betalbare Checks skulle forevises til Betaling senest paa den tiende Dag efter Udstedelsesdagen eller, saafremt der til Checkens Forsendelse paa sædvanlig Maade fra Udstedelsesstedet til Betalingsstedet udkræves en længere Tid end fem Dage, senest paa den femte Dag efter Udløbet af den til saadan Forsendelse nødvendige Tid. Er Udstedelsesstedet ikke angivet i Checken, antages den at være udstedt paa Betalingsstedet. Findes der i en Check, som lyder paa Betaling til en navngiven Person (med eller uden Tillæget »til Ihænderhaveren«), ved dennes Navn tilføjet en Stedsbetegnelse, antages han at bo paa det angivne Sted.

Udløber den ovenfor bestemte Frist paa en Søndag eller anden almindelig Helligdag, kan Forevisning gyldig ske den næste Søndag. Reglen i Veksellovens § 92 finder tilsvarende Anvendelse.

Tiden for Forevisning af en Check, der er betalbar i Udlandet, bestemmes efter de paa Betalingsstedet gældende Regler.

§ 11.

Den Frist af seks Maaneder eller et Aar, i hvilken Checkejers Regresfordring forældes (Veksellovens § 78), regnes fra Checkens Udstedelsesdag.

Se derimod V. L. § 78.

^{a)} U. f. R. 1917. A. 318 (S. & H. R. D.) statuerede, at det efter Ch. L. § 9 ikke kan kræves, at Trassatens Erklæring om Checkens rettidige Forevisning skal være anbragt paa Checken indenfor nogen bestemt Tid.

§ 12.

Er Regresfordringen forældet, eller er den til dens Bevaring foreskrevne Omgang forsømt, finder Bestemmelsen i Veksellovens § 93 tilsvarende Anvendelse. Naar ikke andet gøres antageligt, anses Udstederen beriget paa Checkejerens Bekostning med den Sum, Checken lød paa⁴⁾.

§ 13.

Er en Check bortkommen, kan den, hvad enten den lyder paa Navn eller paa Ihændeoveren, blive mortificeret overensstemmende med de om Mortifikation af Gældsbreve i Almindelighed gældende Regler⁵⁾.

§ 14.

Bestemmelserne i Veksellovens §§ 84 til 86 om Forholdet til udenlandsk Lov skulle finde tilsvarende Anvendelse i Henseende til Checks; dog bliver en Pengeanvisning ved Anvendelsen af nærværende Lov ogsaa at anse som en gyldig Check, naar den er affattet i Overensstemmelse med de Regler, som paa Betalingsstedet gælde for Checks.

§ 15.

I Sager, hvorunder Regreskrav efter en Check indtales, finde Bestemmelserne i Lov om Vekselsager og Vekselprotester af 28. Maj 1880 tilsvarende Anvendelse.

Sager mellem handlende (jfr. Lov om Oprettelse af en Sø- og Handelsret i København af 19. Februar 1861 § 13 Nr. 1), hvorunder Fordringsrettigheder, som ere hjemlede ved foranstaaende Bestemmelser, gøres gældende, ere Handelssager.

⁴⁾ U. f. R. 1916. A. 710 (L. O. s. H. St. R. D.): A., der i Juni eller Juli 1914 var blevet Ejer af en paa en Bank i Kiel trukket, den 10. September 1914 dateret Check, forsynede denne med Blankoendossement og overgav den til B., for at denne kunde skaffe ham Penge paa den. B. fik dens Paalydende betalt af C.; men da den derefter blev forevist i Kielerbanken den 23. September, manglede der Dækning. C. søgte nu den 26. Juli 1915 A. til at godtgøre ham Beløbet; men A. frifandtes, da C. ikke havde noget checkretligt Regreskrav eller noget Berigelseskrav paa ham, og da A. ej heller ved sit Forhold iøvrigt fandtes at have paataget sig nogen formueretlig Forpligtelse overfor C. Det fandtes ikke godtgjort, at A. havde modtaget de Penge, som B. havde faaet for Checken af C., og selv dette forudsat, havde A. Penge tilgode hos Trassanten. Til Dommen er knyttet et dissentierende Votum, der under Henvielse til, at Checken var to Maanedere postdateret paa udenlandsk Bank, og til, at Formaalet var at skaffe Penge paa Checken, paalagde A. en civilretlig Garanti for dens Indløsning overfor C. Jfr. ogsaa U. f. R. 1927. A. 172 (V. L. D.).

⁵⁾ Jfr. V. L. § 73.

Se nu Retsplejelovens Kapitel 41 samt samme Lovs § 9 om Handelssager⁹⁾.

§ 16.

Imod den, der har udstedt eller endosseret en ved Sigt betalbar Pengeanvisning, som er affattet i anden Form end den, som i nærværende Lov og i Veksellov af 7. Maj 1880 er foreskrevet henholdsvis for Checks og for Veksler, kan Regres paa Grund af manglende Betaling, hvor saadan Regres maatte være hjemlet, dog kun gøres gældende under de Betingelser, som i foranstaaende §§ 9 og 10 ere foreskrevne i Henseende til Checks; saadan Regresfordring forældes derhos efter de samme Regler, som gælder for Regresfordring efter en Check, ligesom Reglerne i § 12 finde tilsvarende Anvendelse.

§ 17.

Checks og Endossementer, der tegnes paa saadanne, ere stempefrie. Det samme gælder om andre ved Sigt betalbare Pengeanvisninger, der ikke indeholde Benævnelse af Veksler, og paa hvilke der ikke er tegnet Akcept.

Den, som udgiver eller modtager en Check eller anden ved Sigt betalbar Anvisning forinden den deri angivne Udstedelsesdag, eller som udgiver eller modtager en saadan Anvisning, i hvilken Udstedelsesdag ikke er angiven, anses, saafremt Dokumentet ikke er stemplet efter Taksten for lange Veksler, med en Bøde lig det 10-dobbelte af denne Takst, dog ikke under 10 Kr., hvorhos Dokumentet bliver at forsyne med det for de nævnte Veksler foreskrevne Stempel.

Stempelfriheden for Checks og uakcepterede Anvisninger er ikke berørt ved Stempeloven af 1. April 1922. Om Stempelpligten for Veksler se under V. L. § 1. II. 2. g.

§ 18.

Denne Lov træder i Kraft den 1. Januar 1898.

Fra samme Dag bortfalde Bestemmelserne i 2det og 3dje Stykke af § 3 i Lov angaaende Begunstigelser i Henseende til Brugen af stemplet Papir af 11te Februar 1863.

⁹⁾ U. f. R. 1905. A. 542 (L. O. s. H. St. R. D.): Indsigelsen, at de tilsagte Varer ikke blev leveret, udelukket under Checkregressag. Se om U. f. R. 1914. A. 507 (G. K. D.) ovenfor under Ch. L. § 3.

Sagregister.

(Tallene henviser til Bogens Sider, de smaa Tal til Noterne).

A.

Aager: Indsigelse om A. fortabelig 57.

Aandssvaghed: se Habilitet.

Aarsangivelse: A. i Veksel 19—20, ved Forfaldstidens Angivelse 30, ved Datoveksler 32, ved Blankoveksler 39, 40.

Aarsfrist: 119, 240.

Abstrakt: Vekslens a. Natur 13, 25, 27, Endossement overfører den a. Vekselret 55—58, særlig om Cession 52, Indfrielse 53—54, Efterendossement 61—62, 63—64, Blankoendossement 67—68, skjult Incassoendossement 78—79, særlig om eksstinktiv Erhvervelse af Veksel 211, særlig om Tab af Vekselret 255—256, særlig om Vekselproces 264—268, særlig om Checks 272, ingen særlig eksstinktiv Erhvervelse 212, 275, om Notering af Checks 277, om Checkproces 279.

a dato: se Datoveksel.

à défaut: 178.

Adressant, Adressat, Adresse: se Domiciliat, Domicilieret Veksel, Notifikation, Nødsadresse, Protest, Regres, Trassat.

a drittura: 173.

Advisbrev: 15, 81, 97.

Advisklausul: 24.

Afbetaling paa Vekslen: skal paategnes denne 57, 135.

Afdrag paa Vekselsum: skal modtages ved Forfaldstid 131, se Rateveksler.

Afkald: A. paa Protestoptagelse 149 ff., paa Forevisning 80, 152, paa Præskription 214—215.

Afkræftelse: A. ved Trassentens Konkurs 44—45, A. af Akceptantens Sikkerhedsstillelse 112.

Afskrift: se Kopi.

Aftale: A. om Blankovekslers Udfyldning 39, A. om Renter 42, A. om Overførelse af civilretlige Krav paa Trassaten 46, A. som ikke fremgaar af Vekslen har ikke Virkning overfor godtroende Tredjemand 57, A. om Overførelse af Birettigheder 58, A. om Honoreringspligt 88, 272, A. om Betaling efter Kurs 124, A. vedrørende Præskription 214—215, A. vedrørende Anvendelse af indenlandsk eller udenlandsk Vekselret 226, 229, 230—231, A. om Protestoptagelse 239—240, se ogsaa Ansvarsfrihedsklausul, Cession, Domicilierung, Eftergivelse, Endossement, Prolongation, Protestundladelsesklausul, Præceptiv.

Afvingelser: A. mellem Vekselretsforholdet og det civilretlige Forhold se Abstrakt, A. mellem den materielle Vekselret og Vekselprocessen 56, 264—268, A. mellem Veksel- og Checkretten 274—275.

Akcept: 86 ff., Præsentation til A. 80 ff., Præsentationsberettigelsen 80, Aftaler stridende herimod 80, Pligt for Trassatus til A. eksisterer i Almindelighed ikke 42, 81, 88, 272, særlig om Notering af Checks 277, for hvem, hvor og naar skal Præsentation til A. ske 81—82, særlig om Domicilveksler 82—84, om Efter-sigtveksler 84—85, Trassatens Betækningsfrist 86—87, Form for A. 87—91, A. skal skrives paa Vekslen 87—88, Blankoakcept paa Forsiden 88, om Navnetegning ved A. 88—89, om Identitet mellem Trassat og Akceptant 89—90, om Datering af A. 91, Indholdet af A. 91, Uigenkaldelighed af A. 91—93, om modi-

- ficeret A. 93—96, om partiel A. 96, om Akceptantens Retsstilling 96—100, særlig om A. af Domicilveksler 100—101, Efterakcept 105—107, Æresakcept 176 ff, om udenlandsk Lovs Anvendelse ved Spørgsmaal om A. 231, ugyldig, manglende og ubetryggende A. se Protest og Regres, om A. i Tilfælde af Helligdage 240—241 eller force majeure 241—242, A. af egne Veksler er unødvendig 258, særlig om trasserede egne Veksler 28, A. af Check ugyldig 277, se iøvrigt Akceptant, Duplikat, Intervention, Kopi, Nødsadresse, Trassat, Æresakcept.
- Akceptant:** Begrebet A. 96 ff. Habilitet 97, overfor hvem hæfter A. 97—98, Indhold og Omfang af Hæftelsen 98, A.s Pligt er en Gældsbrævspligt 98—99, A.s Dækningsret 99—100, 237, A.s Indføjelise af Domiciliat 34—35, 94—95, 100—101, 153, A.s Pligt til Sikkerhedsstillelse for ubetryggende Akcept 112—113, A.s Hæftelse i Tilfælde af Forsinkelse med Betaling 124 ff., naar foreligger Forsinkelse 125—126, særlig om Rente 126, om Omkostninger 126—128, om Kurstillælde 129—130, om Afdragsbetaling 130—131, om Vekslens Udlevering ved Betaling 131—135, om Vekselejerens Legitimation 135—145, Indholdet af A.s Forpligtelse under Regres 98, 126—128, 167, 170, Krav paa Vekseldokumenternes Udlevering 174, Protest kræves i Almindelighed ikke overfor A. 98, 112, 157, særlig om Eftersigtveksler 85, særlig om domicilerede Veksler med Domiciliatangivelse 154—156, A.s Krav paa Notifikation 159, 160, A. kan ikke intervenere ved Nødsadresse 178, eller uden saadan 182, eller ved Betaling 190, derimod kan andre intervenere til Fordel for A. 189, A.s Duplikathæftelse 195—196, A.s Stilling efter Mortifikationsdom 207—208, ved nyt Vekselsbrev 209, Præskription af Kravet mod A. 212—215, Afbrydelse ved litis denuntiatio 219—220, A. som sidste dækningspligtig 250—253, se ogsaa Præsentation, Protest, Regres.
- Akcessorier til Veksleret:** 52, 58.
- Akkord:** 135, 233, se ogsaa Tvangsakkord.
- Aktier:** Veksel lydende paa A. ugyldig 14.
- Aktieselskab:** A. som Remittent 17, som Trassent 22, som Akceptant 89—90, se Firma, Fusion.
- Aktieselskabsregistret:** A. Betydning for Spørgsmaalet om god Tro 143, 212.
- Al bisogno:** 178.
- Alonge:** Endossement paa A. 47, 64, Akcept paa A. 88.
- Alternativ:** Betalingstid 31, a. Angivelse af Vekselsum 14—15, 31, a. Angivelse af Remittenter 17, af Trassater 18, a. Betaling i dansk eller fremmed Mønt 121—122.
- Anfordring:** se Sigt.
- Anmeldelse:** A. for Retten 148, 218, se ogsaa Præsentation.
- Ansvar:** se Akceptant, Cession, Endossement, Trassent.
- Ansvarsfrihedsklausul:** 27, A. ved Veksel til egen Ordre 28, fra Trassentens Haand 42—43, ved Udfyldning af Blankoendossement 68, ved Endossement 72—73, Betydning for Legitimation ved Indfrielse 140, Betydning for Notifikationspligt 159, 160, se ogsaa Rektaklausul.
- Antagelse:** se Akcept.
- Antedatering:** 19.
- Antræffelsessted:** som Stedangivelse 21.
- Anvisning:** formugyldig Veksel kan være gyldig som A. 11, 36, den trasserede Veksel er selv en Anvisning 13, 46, 258, Checken som A. 272, Sigtanvisninger 280, Veksler lydende paa A. er ugyldige 14.
- Appel:** A. (Kære) over Notarius' Afgørelser 221, Indsigelser under A. af Vekselsag 266³⁾, 268.
- Arrest:** A. i Veksel 53, A. er Betalingspræsentation 116⁴⁾, Betydning for Forældelsens Løb 218, 219¹⁾, Indsigelser under Arrestforfølgningssag 267²⁾, Forligsprøve uforuden 268⁵⁾.
- Arreteringsklausul:** 200, 201—202.
- Arv:** A. af Blankoveksel 39, Vekslers Erhvervelse gennem A. 52.
- Arvinger:** Forevisning og Protest for A. 82, 239, Akcept af A. 82, 102, Proces mod Vekselskyldners A. ikke Vekselsag 263²⁾.
- Attestation:** officiel A. til Bevis for Veksellegitimation 142, Notarius' A. ved Protestforretning 223—224, særlig om Protest ved lovfaste Vidner 221—222, særlig ved Sikkerhedsprotest 113, om Notering af Checks 277, om Forevisningsattest paa Checks 277—278, se ogsaa Bevis, Postattest, Præsentation.

au besoin: 178.

Aval, Avalist: 233—234, 112, 113, 132, 207, særlig om Præskription 213, 216, om Vekselpoces 264.

Aviso: se Eftersigtveksel.

Avista: se Sigtveksel.

B.

Bank: Veksler betalbare i (hos, ved) B. 35¹⁾, 39, 154²⁾, 155⁴⁾, Bankers Betaling af Veksler efter Kurs 121—124, Bankers Retsforhold ved Checks 272¹⁾, 275¹⁾, om Overdragelse til Bankfilial af Check 276, »til Bank eller Bankier« 276, Notering af Checks 277.

Bankier: se Bank.

Banknoter: Veksler lydende paa B. ugyldige 14.

Befordringsudgifter: B. ved Protestforretning 168²⁾, 223.

Begrænset Endossement 50, b. Akcept 93—96.

Begyndelsen: se Primo.

Bemærkning: paa Duplikat om Ordensbetegnelse 193, B. paa Duplikat om Akcepteksemplaret 197—198, B. paa Kopi 200, 201—202, B. om Protest paa Vekslen 223, B. om Forevisning paa Check 278, se ogsaa Domiciliering, Klausul, Aftale.

Bemægtelsesed: 41¹⁾, 45—46, 236²⁾.

Beregning: B. af Forfaldstid 30—32, 118—119, særlig om gammel Tidsregning 119—120, B. af Kurs 121—124, 129—130, 169—170, 172, B. af Frist 240.

Berigkessøgemaal: 243 ff., om Tab af Veksleret 243—244, Vekslens Betydning for B. 245—246, Begrundelsen af B. 246—248, Betingelserne for B. 248—254, hvem tilkommer B. 245—246, overfor hvem haves B. 250—254, 255, B.s Omfang og Indhold 254—255, det underliggende Forholds Betydning 255—256, særlig om Diskontering 256, Præskription 257, B. ved Checks 279.

Beruselse: 265¹⁾, se Habilitet.

Besiddelse af Vekslen: 80, 87, 106, 108, 211, se ogsaa Legitimation og Overlevering, B. af Protestdokument 174, 185, 187, 222.

Beskadigelse af Veksler: 37—38, 91—92.

Betalbar: b. inden en vis Frist 31, b. overalt 21, b. ved (hos, i) 35¹⁾, 154²⁾, 155⁴⁾.

Betaling af Veksler: 114 ff., B. skal ske

paa Forfaldsdagen 114, særlig om Sigtveksler 114—118, om Præsentation til B. 114—116, særlig om Rente fra Præsentationsdagen 115⁴⁾, om domicilierede Veksler 116—117, 153—157, om Forevisningsfristen ved Sigtveksler 117—118, om Beregning af Forfaldstid 118—119, om gammel Tidsregning 119—120, om Kurstilfælde 121—124, om Akceptantens Moraansvar 124 ff., se Akceptant, om Vekslens B. under Regressen 164 ff., om jus offerendi 164—165, om solidarisk Regreshæftelse 166, Vekselejerens Regresfordring 166—169, særlig om Betalingsregres for manglende Akcept 108—110, om Kurs 169—170, om Endossentens Regresfordring 170—172, om Rekambioveksel 172—173, om Vekseldokumenternes Udlevering 173—175, om Udstrygning af Endossement 175—176, om Æresbetaling 187 ff., om Akceptantens Pligt til at betale ved Duplikat 195—196, ved nyt Vekslerbrev 209, om Betaling af Check 273, 274, 276, 278.

Betalingsindsigelse: fortabes overfor godtroende Tredjemand 57, 175, kan ikke fremsættes under Vekselpoces 266¹⁾.

Betalingsmandat i en Veksler: 13.

Betalingsmiddel: Checken som B. 273.

Betalingsregres: B. for manglende Akcept 107 ff., udelukkes ved Sikkerhedsregres 108, B. ved Forfaldstid 145 ff., se ogsaa Protest, Regres.

Betalingsstandsning: Akceptantens B. 111—112.

Betalingssted: B. skal angives i Veksler 11, 20—22, B. ved domicilierede Veksler 32—35, eventuelt gælder det ved Trassatens Navn anførte Sted 35, B. er uden Betydning ved Vekslens Præsentation til Akcept 81—82, 84, derimod ikke ved Præsentation til Betaling 116—117, Nødsadresse maa i Almindelighed lyde paa B. 178—179, Betydning af B. for Præskription 215—216, for international Veksleret 232, B. ved Checks 271, 278, 279.

Betalingstid: 29—30, se iøvrigt Forfaldstid, Frigørelsestid, Handlings-

tid.
Betingelser: B. i Veksler 24, 27, ved Angivelse af Forfaldstid 30, B. ved Akcept 93—96, B. ved Endossement 50.

- Betrukne:** se Akceptant, Identitet, Trassat, Nødsadresse.
- Betækningsfrist:** Trassatens B. ved Akcept 86—87, ved Æresakcept 179, 184.
- Bevis:** B. for Vekslens Udstedelsesdatum 19, B. for Debtors Hæftelse trods Korrektur i Vekslen 38, B. ved Blankoveksler 40, B. for Rentetilsagn 42, B. for Udstederens Hæftelse 45—46, særlig om B. for Sprogukyndighed 12, B. for Efterendossement 62, B. for partiel Akcept 92, 94, 96, B. for Akceptdato 97, B. for Akceptantens Dækningsret 99, B. for ubetryggende Akcept 113, B. for Betalingspræsentation 115—116, 146, B. for Vekselkurs 124, B. for lovligt Tilbud 125, B. for Protestundlædelsesklausul 150, B. for Notifikation 161, 163—164, Returregnings Betydning som B. 174—175, B. for Æresakcept 182—183, B. ved Mortifikation 204, 205, 206, B. for Endossentens Indfrielse ved Spørgsmaal om Præskription 218, Protestens Betydning som B. 115—116, 146, 184, 221—222, 223—224, B. ved udenlandsk Lovs Anvendelse 225, 226, 227, 231, B. for Berigelseskrav 248¹⁾, se ogsaa Attestation, Benægtelsesed, Besiddelse, Kvittering, Legitimation, Protest.
- Bifordringer ved Regres:** 167 ff., 171 ff., Tab af B. som Følge af forsømt Notifikation 163, B. ved Berigelseskrav 254.
- Bilag til Vekslen:** 173, 174—175.
- billet à ordre:** 14.
- bill of exchange:** 14.
- Blanketveksel:** se Blankoveksel.
- Blankoakcept:** 88, 91.
- Blankoendossement:** 65 ff., Form og Plads paa Veksien 65—66, 67, B. som Kvittering 66—67, Retsvirkninger 67 ff., Udfyldningsretten 68—69, Legitimation ved B. 69, 136—137, B. ved Veksel til egen Ordre 15, 28.
- Blankotradition:** 51, 69, 73.
- Blankoveksel:** 38 ff., Stempling 26, Forfaldstid 32, 39, Udfyldningsretten 39, Domicilering 39, Konkurs' Betydning 39, 40, Endossement 39, 51, 69, Mortifikation 206, Checks uden Betalingsmodtager 271, 274, generally crossed Checks 276.
- Bo:** Anmeldelse i Bo er Præsentation 115, Betydning for Forældelse 218, 219—220, se iøvrigt Arvinger, Konkurs, Protest, Præsentation.
- Bogstaver:** Vekselsummens Angivelse i B. 15, 41—42, se ogsaa Skrift, Sprog.
- Bolig:** Forevisning og Protest i B. 238—239.
- Bomærke:** 22.
- bona fides:** se god Tro.
- Borgen:** se Aval.
- Bortkomst:** B. af Veksel se Mortifikation, B. af Protest 102, 147, 222, af Returregning 174—175.
- Bosted:** Trassentens B. kræves ikke angivet 22, Trassentens Bosted 35, Endossentens Bosted kræves ikke 48—49, B. afgørende for Begreberne Indlænding eller Udlænding 225, B. afgørende for Anvendelse af international Vekselret 230—232, se ogsaa Henvisningerne under Adressant.
- Brev:** B. utilstrækkelig som Vekselklausul 14.
- Børs, Børskurs:** 123—124.

C.

(Se ogsaa K.).

Cambiale: 14.**Causa:** se Abstrakt.

Cession: C. af Veksler 51—52, Forskel fra Endossement i Formen 48, i Virkningerne 52, 73—74, særlig om Legitimation for Cessionar 52, 141—142, Overdragelse af Veksel er ikke C. af Trassentens Fordring paa Trassaten 46, C. til Trassat eller Vekselskyldnere 59—60, C. fra Prokuraendossatar 76, særlig om C. af Rektaveksel 50—51, særlig om C. fra Rektandossatar 75, særlig om C. fra Blankoendossatar 69, C. af Berigelseskrav 245, se ogsaa Endossement, Sukcession.

Change: 14.

Check: 271 ff., Form 271, Funktion som Anvisning 272, Betalingsmiddel 273, ikke Kreditmiddel 274, Ihænderhavercheck 274, 276, Sammenligning mellem Veksel- og Checkret 274—275, Endossement af C. 275, Overdragelse af C. til Trassaten 276, crossed C. 276, Akcept af C. ugyldig 277, særlig om noteret C. 277²⁾, Regresregler 277—278, Forældelse 278, Berigelseskrav 279, Mortifikation 279, udenlandsk Lov 279, Checksager 264, 267, 268, 279—280,

Stempelfrihed 280, Veksel lydende paa C. er ugyldig 14.

Civilretligt Forhold: Veksel er uafhængig af c. F. 25, 27, Betydning af c. F. efter Vekselrettens Tab 255—256, se Abstrakt, Anvisning, Berigelses-søgsmaal, Gældsbrief, Indfrielse.

Cirkulationsteori: 44.

clausula cassatoria: 193.

condictio indebiti: 135, 175, 214, særlig om Restitutions-søgsmaal 267.

constitutum possessorium: se Overlevering.

Crossed Check: 276.

Culpa: se God Tro.

D.

d. A.: som Tidsangivelse 30.

Dagveksel: 31.

Datering: af Veksel 19—20, 41⁷⁾, D. af Endossement 48—49, D. af Akcept 91, 97, D. af Protest 224, Betydning af D. for udenlandsk Lov 225, 226, 227, 229, 231, D. af Checks 271, 280.

datio in solutum: 133, 233.

Datoveksel: 32, 119—120.

Datum: se Datering.

Defekt Veksel: 37—38.

Deklarationsprotest: 155⁴⁾, 240.

Deklaratoriske Regler: se Aftale.

Del credere: 72.

Deling af stedlige Omraader: 21.

Delvis Endossement: 50, d. Cession 51, d. Akcept 96, 102, 106, 179, d. Betaling 130—131, 135, 165, d. Udfyldelse af Blankoveksel 40.

de non acceptatione, d. n. solutione: se Protest, Regres.

Deponering af Vekselsum: 103, 109, 165.

Depotveksel: 25, 50, 72.

detentio: se Besiddelse.

dies incertus: se Betingelse.

Disjunktiv: d. Angivelse af Remittenter 17, af Trassater 18, af Endossatarer 50, se ogsaa Alternativ, Flerhed.

distantia loci: 228.

d. M.: som Tidsangivelse 30.

Dom: D. til Betaling af Veksel kan kun eksekveres mod Vekslens Udlevering 133—134, se ogsaa Akcesorier, Vekselproces.

Domiciliant, Domiciliat, Domiciliferet Veksel: se Domicilivering.

Domicilivering: 32 ff., Begrebet domiciliferet Veksel 32, Angivelse af Betalingssted 33—34, navnlig 33⁴⁾, hvem

kan domiciliere Veksel (Domiciliant) 34—35, navnlig 34⁴⁾, Trassatens Domicilivering 34, særlig om uægte Domicilveksler 33—34, 157, Domiciliatangivelse 35, 101, hvem kan indsætte Domiciliat 34—35, 83, 100, nærmere Betegnelse af Domiciliat 100—101, Forevisning til Akcept af domiciliferet Veksel 81, 82—84, ved Nødsadresse 178—181, Forevisning til Betaling 116—117, 153—157, Domiciliatens Forhold ved Sikkerhedsregres 112, D. af Blankoveksel 39, Domiciliatens Dækningskrav 101, Domiciliaten er Hovedskyldner 132—133, se Nødsadresse, Æresakcept, Æresbetaling, Protest, Regres.

draft: 14.

ds.: som Tidsangivelse 30.

Duplikat: 192 ff., Begreb 193, Retten til D. 193—194, Betydning af D. 195, Akceptantens Hæftelse 195—196, Dobbeltendossement 196—197, Oversendelse af D. til Akcept 197—200, Forvarerens Retsstilling 198—199, Udleveringsprotest 199—200.

Dækningsklausul: 24—25.

Dækningskrav: 99—100, Domiciliats D. 101, Trassaten som Æresakceptant 182—183, D. ved falsk Veksel 237, D. ved Checks 272.

Død: se Arv, Arvinger, Bo.

E.

Ed: se Benægtelsesed.

Effektivklausul: 124.

Efterakcept: 105—107, E. ophæver Adgangen til Sikkerhedsregres 105—106, Kreditors Afslag 106—107, E. ophæver Notifikationspligt 85, Æresakcept og E. 183.

Efter Behag: som Forfaldstid 31.

Efterendossement: 60—64, Begreb 60—61, E. af præjudiceret Veksel 61—62, E. af protesteret Veksel 62—64, Præskription ved E. 216.

Eftergivelse: 166, 233.

Efternavn: se Familienavn.

Eftersigtveksel: Begreb 32, Præsentation til og Datering af Akcept 84—85, særlig ved Nødsadresse 180, Præskription af E. 213—214, 216, om egne trasserede E. 28, om egne E. 258.

Egen Ordre: Veksler til e. O. 27—28.

Egen trasseret Veksel: se trasseret egen Veksel.

- Egen Veksel:** 258—259, se trasseret egen Veksel.
- Eksekution:** E. i Blankoveksel 39, E. i Veksel 53, E. hos Akceptanten kan begrunde Sikkerhedsregres 111.
- Endossabilitet, Endossatar, Endossement, Endosment:** 46 ff., Vekslens Endossabilitet 47, Endossementets Form og Plads 47—49, Vekslens Overlevering 49—50, partielt, betinget, kumulativt, alternativt Endossement 50, Endossements tinglige Virkning 50, E.s vekselretlige Overdragelsesvirkning 54 ff., særlig om Fortabelse af Indsigelser 55—58, særlig om civilretlige Krav 58, særlig om E. til Trassat eller Vekselskyldner 58—59, særlig om Efterendossement 60—64, E. af præskriberet Veksel 64, særlig om fuldstændigt E. og Blankoendossement 64—70, E.s vekselretlige Ansvarsvirkning 70 ff., Indholdet af Endosmentens Hæftelse 71, solidarisk Ansvar og springende Regres 71—72, Ansvarsfrihedsklausuler 72—73, Blankotradition 73, Rektaendossement 74—75, Prokuraendossement 75—77, Incassoendossement 77—79, fiduciarisk Endossement 79—80, se ogsaa Henviisningerne under Aftale samt Berigelses-søgemaal, Check, Duplikat, Kopi, Protest, Præskription, Regres, Stempel.
- Erhvervelse af Ret over Veksel:** ved Udstedelsen 44, ved Endossement 46—50, ved Rektaveksel 50—51, ved Cession 51—52, ved Universal-sukcession 52, ved Retsforfølgning 53, ved Indfrielse 53—54, 60, ved Efterendossement 61, 63, ved Blankoendossement 67, ved Prokuraendossement 75—77, ved Incassoendossement 77—79, E. i god Tro 210—212.
- Erstatning:** E. for Overleverelse af mangelfuld Veksel 36, E. ved Endossement af præskriberet Veksel 64, Vanhjemmelserstatning 73, E. for Prokuraendossement 77, E. for Misligholdelse af Pligt til at akceptere 81, E. for Protestomkostninger 81, 106, 152, 168, 172, E. for negativ Akcept 194, Akceptantens Moraansvar 124 ff., E. for Kurstab 129—130, 169—170, E. for undladt Notifikation 162—163, E. for Dobbeltendossement af Duplikater 197, se ogsaa Berigelsessøgemaal, Procesomkostninger, Restitutions-søgemaal.
- exceptio:** e. confusionis 57, 58—60, e. doli 58, e. falsi se Falsk, e. metus se Tvang, e. non numerata pecuniæ 57, se ogsaa Indsigelser.
- executores testamenti:** 218.
- ex officio:** Dommerens Prøvelse e. o. af Veksselformen 36, af Protestens Lovlighed 146, af Spørgsmaal om Præskription 214, om udenlandsk Lov 227, 229, se ogsaa Aftale.

F.

- Facsimile:** 22, 88.
- Fallit:** se Konkurs.
- Falsk:** F. ved Veksler i Almindelighed 37—38, 57—58, 235—237, Regres for falsk Akcept 103, 147, 237, Trassatens Indfrielse af falsk Tratte 237, f. Endossement ved Veksel til egen Ordre 28, f. Domiciliering 34—35, F. ved Blankoveksel 40—41, F. ved Blankoendossement 69, Debitor har ingen Pligt til at prøve Endossementernes Ægthed 143, se ogsaa Benægtelsesed.
- Falls:** 178.
- Familienavn:** Remittentens F. 16, Trassatens F. 17, Trassentens F. 22.
- Fides bona, mala:** se god Tro.
- Fides publica:** 222.
- Fiduciarisk Endossement:** 50, 79—80, f. Cession 57.
- Fillial:** udelukker ikke Identitet 29, F. ved Checks 276.
- Fingeret Remittent:** 15, f. Trassat 17, f. Betalingssted 21, f. Trassent 22.
- Firma, Firmaunderskrift:** Remittentens F. 16^b), 17, Trassentens F. 22^b), Akceptantens F. 89—90, Endosmentens F. 49^b), 143—144.
- Firmaregistret:** F. Betydning for Spørgsmaalet om god Tro 143, 212.
- Flerhed:** F. af Remittenter 17, af Trassater 18, 81, 102, af Betalingssteder 21, af Trassenter 20, 23, af Angivelser af Vekselsum 41—42, af Endossatarer 50, af Akceptanter 112, 113, af Nødsadressater 181—182, af Æresakceptanter 183—184, af Betalingsintervenienter 191—192, af Protestater 225.
- Forbigaaet:** F. Formand ved Notifikation 162.
- Force majeure:** se vis major.
- Forening som Remittent:** 17.
- Forevisning:** se Præsentation.
- Forfaldstid:** 29 ff., Begreb 29, Angivelse i Veksel 30—32, 114 ff., se

Betaling, Frigørelsestid, Handlings-
tid, Præskription.
Forhøjelse af Vekselsum ved Forfalsk-
ning: 38.
Forkortelse: F. af Navne 89, af Tids-
angivelser 30, af Ansvarsfrihedsklau-
sul 72.
Forlængelse: se Prolongation.
Forløfte: se Aval, Borgen, Kaution,
Endossement, Sikkerhed.
Form: F. for Veksler 11 ff., F. for
Endossement 47—49, F. for Blanko-
endossement 65—67, F. for Prokura-
endossement 75—76, F. for Akcept
87—91, F. for Protestundladelses-
klausul 149—150, F. for Notifikation
161, F. for Nødsadresse 177—178,
F. for Æresakcept 184, F. for Vek-
selduplikat 193, F. for Vekselkopi
201—202, F. for Protestdokument
223—224, F. for Check 271, se og-
saa udenlandsk Lov, Egen Veksel.
Formalkontrakt: se Abstrakt.
Formalindhold: se Form.
Formel Legitimation: 136—142.
Formmangel ved Veksel: 11, 36—41,
Virkning 36, særlig om Udstrygning,
Korrektur, Rasur 37—38, særlig om
Blankoveksler 38—41, strafferetlig
Virkning 37^a).
Fornavn: Remittens F. 16, Trassen-
tens F. 22, Akceptantens F. 89.
Forretningslokale: Præsentation og
Protest i F. 81—82, 238.
Forsømmelse: se Notifikation, Protest,
Præsentation.
Fortabelse: se Indsigelser, Erhvervelse
af Ret over Veksler.
Fortolkning: F. af Uklarheder i Veks-
len 13, F. kan ikke raade Bod paa
Formmangler 36.
Forvaring: F. af Duplikat 198—199,
F. af Kopi 202.
Forældelse: se Præskription.
Fraskrivelse: se Aftale, Notifikation,
Præsentation, Præskription, Pro-
test.
Fremgangsmaade ved vekselretlige
Handlinger i Udlandet 229—230.
Fremmed: se Mønt, Sprog, Udlandet.
Frigørelsestid: 29—30, se Kreditor-
mora.
Frist: se Betækningsfrist, Checks,
Notifikation, Protest, Præsentation,
Præskription.
Fuldmagt: se Endossement, Forvaring,
Legitimation, Prokuraendossement,
Præsentation.
Fusion: 52.

Færøerne: 84, 85, 215, 217.
Fødselsdag: 20.

G.

Gadebenvævnelse: G. som Stedsbeteg-
nelse 20
Gammel Stil: Tidsregning efter g. S.
119—120.
Garantiveksel: 25.
Gebyr: se Protestgebyr, Provision,
Stempel.
Gefälligkeitsakcept: 60.
Giftede Kvinder: 74^a), 235¹).
Giro: se Endossement.
Godkendelse: se Akcept.
God Tro: Betydning for Indsigelsers
Bortfald ved Vekslens Overdragelse
49—52, 55—58, særlig om Konfu-
sion 59, Betydning for Pligt til Le-
gitimationsprøvelse 143—144, om
Erhvervelse af Veksler i god Tro
210—212, om Checks 275, se Aktie-
selskabsregistret, Firmaregistret, Le-
gitimation.
Gregorianske Kalender: 119.
Guldmark: 121¹).
Gældsbrief: formugyldig Veksel som
G. 11, 36, Stempling 26, Vekslen
som G. 47, 52, 55—58, 134; 43, 71,
89—99; 211, processuelle Regler
264, se ogsaa Indsigelser, Egen
Veksel.

H.

Haandpant: se Pant.
Haandskrift: ved Vekseludstedelse 12,
ved Trassentens Underskrift 22, ved
Endossement 48, ved Akcept 88—
89, om Vekselkoper 202, se Benæg-
telsesed, Facsimile, Underskrift.
Habilitet: H. ved Blankoveksler 40,
H. for Trassenten 44, H. ved En-
dossement 70, 71—72, H. for Ak-
ceptanten 97, om Habilitet ved Vek-
selforpligtelser 235—237, om speciel
Inhabilitet for Notarius publicus
221, se ogsaa Indsigelser.
Handelsregistret: se Aktieselskabsregi-
stret, Firmaregistret.
Handelsselskab: 15—17, 22—23, 28,
29, 49, 81, 89—90, 102, 113, se
Henvisningerne under Handelsregi-
stret og iøvrigt Check, Firma, Præ-
sentation.
Handlingstid: 29, se ogsaa Forfalds-
tid.
Helgendage: 20, 30, se Forfaldstid.

Helligdage: 240—241, 278, se Forfalds-
tid og Udlandet.
Henstand: se Eftergivelse, Prolonga-
tion.
Henteskyld: 146.
Hjemmelsansvar: Trassentens H. 42 ff.,
Cedentens H. 52, 73—74, H. ved
Rektaveksel 50—51, ved Efterendos-
sement 62, 64, ved Blankotradition
69, 275¹⁾, Endossentens H. 70 ff.,
om Prokuraendossement 75, om In-
cassoendossement 77—79, om Checks
277—278, 275¹⁾, se ogsaa Regres.
Hjemsted: se Bosted.
Honorant, Honorat, Honorering: se
Betalning, Akceptant, Adresse, Trassat.
Hovedskyldner: Akceptanten er H.
98, 131—133, særlig om Domicili-
aten 132—133, særlig om Tredje-
mand 133, om Regresskyldnerne
132.
Hustru: se Gifte Kvinder.
Hvervgivelse: se Henvisningerne un-
der Fuldmagt.

I.

I Dag 8 Dage: 31, se ogsaa Otte Dage.
Identitet: I. mellem den nævnte og
den virkelige Remittent 16, mellem
Trassent og Remittent 27—28, mel-
lem Trassent og Trassat 28—29,
mellem Trassat og Akceptant 89—
90, Prøvelse af Vekselpresentantens
I. 142—143, I. mellem protesteret
og fremlagt Veksel 223—224.
Ihændeoveren: Begreb 80, kan fore-
vise til Akcept 80, om Sikkerheds-
regres 102, om Betalingsregres 108,
om Notifikation 158, se ogsaa Besid-
delse, Legitimation, Overlevering,
Præsentation.
Ihændeovercheck: 271, 274, 276.
Ihændeoverveksel: ugyldig 15, se og-
saa Endossement, Blanko.
Ikrafttræden: Veksellovens I. 259,
Checklovens 280.
Im Falle der Not: 178.
In case of need: 178.
Incasso af Veksler: Stempelpligt 26^{1b)},
Incassoendossement 75—79, se ogsaa
Prokuraendossement, Incassosalær
128⁶⁾.
Indfrielse: Erhvervelse af Veksel gen-
nem I. 53—54, 60, 72, 164—165,
særlig om Vekslens Overdragelse til
Vekselskyldner 58—60, I. fra Blan-
kotradent er frivillig I. 70, Veksel-

skyldnerens Ret til Indfrielse ved
Regres for manglende Akcept 109,
Kreditors Vægning 109—110, særlig
om I. ad Regresvejen 137—140,
170—172, se ogsaa Betaling, Regres.
Indhold: Vekslens I. 13.
Indlandet: Veksler udstedt i I. 11—12,
se ogsaa Udlandet.
Indløsning: se Indfrielse.
Indsigelser: I. om Formmangler 36 ff.,
I. ved Blankoveksler 40—41, I. fra
Trassenten 43, I. fra Endossent 55 ff.,
I. fra Cedent 52, I. ved Incasso-
endossement 78—79, I. fra Akcep-
tanten 98—99, I. under Sikkerheds-
regres 103, se ogsaa Aftale, Datering,
Habilitet, Hjemmelsansvar, Notifi-
kation, Protest, Præskription, Vek-
selproces, Prolongation, Rektaveksel,
Falsk.
Indskrænkning ved Akcept: se Akcept.
Inhabilitet: se Habilitet.
Inhalt empfangen: 66.
In onore di lettera: 184.
Insolvens: 111.
Interessentskab: se Handelsselskab.
Intervent, Intervention: 176 ff., I.
efter Nødsadresse 176—182, I. uden
Nødsadresse 182—184, fælles Regler
om Æresakceptanter 184—187, I. ved
Betalning 187—192, se ogsaa Nøds-
adresse, Æresakcept, Æresbetaling.
I Nødsfald (-tilfælde): 178.
Island: 84, 85, 215, 217.
I Tilfælde: 178.

J.

Julianske Kalender: 119.
jus offerendi: 164, 174.
jus variandi: 71, 166, 233.

K.

Kaution: Betydning af K. for Vekslens
Stempling 26, K. ved formugyldige
Veksler 36²⁾, 47¹⁾, Kautionsforbud
ved Umyndighed 74, Kaution ved
Sikkerhedsregres 103, om Æresak-
cept 185—186, K. for Berigelses-
kravet 244, K. efter Vekselrettens
Tab for det civile retlige Forhold 255—
256, se ogsaa Aval, Endossement,
Vanhjemmelsansvar.
Klausuler: tilladelige K. 24—27, util-
ladelige 27, se ogsaa Aftale.
Kløggeslet: Veksler forfaldne paa K.
31, 119.

- Kollektivendossement:** 17, se ogsaa Flerhed.
- Kommandit:** 29.
- Kommission:** Kommissionsveksler 24—25, se ogsaa Fuldmagt, Incassoendossement.
- Kompensation:** se Modregning.
- Kompetence:** K. ved Blankoveksler 40, Trassentens 44—45, Rettens K. i Mortifikationssager 204, se ogsaa Firma, Konkurs.
- Konfusion:** 58—60, se ogsaa Indfrielse.
- Kongens Fødselsdag:** 20.
- Konkurs:** Spørgsmaal om Udfyldning af Blankoveksler 39, Trassentens K. hæver Akceptpligten 46, og Honoreringspligten ved Checks 272, Endossatarens K. ved Incassoendossement 78, Akceptantens K. Betydning for Regres 110—111, 148, K. Indflydelse paa Pant eller Sikkerhed stillet af Akceptanten 112—113, Præsentation og Protest ved K. 82, 116, 239, Vekselejerens Ret, naar flere Regresskyldnere er under K. 233, se ogsaa Afkræftelse, Bo, Modregning.
- Konnossement:** 212.
- Kontraktsteori:** 44.
- Kontramandering:** 46, 272.
- Konventionalbod:** 27, 42, 58.
- Kopi af Veksel:** 200 ff., Begreb 200—201, Form 201—202, Udlevering af K. 202—203, Trassentens Pligt til at udstede K. 46, 201, Endossement paa K. 47, 64, ved Checks 295, K. skal indeholdes i Protesten 223—224, Akcept paa K. 87, 200.
- Korrektur i Veksel:** 38.
- Kreationsteori:** 44.
- Kreditormora:** ved Tilbud om Efterakcept 106—107, ved Regres for manglende Akcept 109—110, ved Betalingstilbud til Forfaldstid 125—126, 130—131, 165, ved Æresakcept 183, ved Betalingsintervention 188—189, 190.
- Krydsning af Checks:** se crossed Check.
- Kumulation:** se Kurs, Regres.
- Kumulativ:** k. Angivelse af Remitterter 17, af Trassater 18, af Endossatarer 50, se Flerhed.
- Kunstnernavne:** 16.
- Kurs:** Veksler lydende paa Mønt uden Kurs eller paa bestemt Kursværdi 14, Kursens Betydning efter V. L. § 6 se 41—42, Vekslers Betaling efter K. 121—124, om Kursstigning 122—123, om Kursfald 129—130, Skyldnerens Valgret 121—122, hvilket Steds K. 122, hvilken Tids K. 122—123, Pengekurs eller Vekselskurs 123—124, Effektivklausul 124, særlig om Betalingsregres de non solutione 167, særlig om Regres for manglende Betaling 169—170, om Kumulation af Kursdifference 172, se Mønt.
- Kvittering:** løs K. gælder ikke overfor godtroende Erhverver af Vekslen 57, 134, Blankoendossement som K. 66—67, K. under Sikkerhedsregres 108, K. ved Veksels Betaling 131—135, K. som Legitimation 144, Debitor kan kræve K. 164—165, K. under Betalingsregres 175, K. under Protest 191, K. paa Kopi 200, se ogsaa Betaling.

L.

- Laaneveksel:** 53^b), 250¹⁶), 243¹).
- Legitimation:** L. til Udfyldning af Blankoveksel 39—40, Cessionarens L. 52, Endossatarens L. 54, 70, Vekselejerens L. til Forevisning til Akcept 80, ved Sikkerhedsregres 106, ved Betalingsregres for manglende Akcept 108, ved Præsentation til Betaling 114—115, 133—134, 135—145, Skyldnerens Pligt til Legitimationsprøvelse 136—144, formel L. 136—142, særlig om Legitimationskæden 136—137, om Indløserens L. 137—141, om civilretlig Sukcession 141—142, Prøvelse af Præsentantens Identitet 142—143, af Endossementernes Ægthed 143, af den materielle Legitimation 143—144, af Fuldmagt 144, Skyldnerens Ret til Legitimationsprøvelse 144—145, Legitimation ved Duplikatudlevering 198, ved Kopiudlevering 202, efter Mortifikation 207, 209, L. ved Godtroenhedserhvervelse af Veksler 211, L. ved Protestrekvisition 224, L. ved Berigelsessøgmaal 245—246, se ogsaa Erhvervelse af Ret over Veksel, Besiddelse, Overlevering, Checks.
- Lettera di cambio:** 14.
- lettre de change:** 14.
- litis denuntiatio:** 218, 219, 220.
- Lokalitet** for Præsentation og Protest: 81—82, 116, 157, 238—240.
- Love:** se Fortolkning, Udlandet.
- Lovsformodning:** 164.
- Læselighed:** Vekseltekstens L. 13, L. af Trassentens Underskrift 22.

Løbedage: 114.
Løfter efter Vekselret: 12, 14, se Aftale, Kaution.
Løpande skuldebrev: 47, 56.
Løsgivelse af Sikkerhed: 107.

M.

Maanedsangivelse: 30.
Maanedfrist: 119, 240.
mala fides: se god Tro.
Mandat: 14, se Henvisningerne under Fuldmagt.
Mangler: se Formmangel, Habilitet, Benægtelsesed.
Markedsdage: 20.
Markedsveksler: 31.
Materiel Legitimation: 143—144, m. Ugyldighed se Habilitet, se ogsaa Abstrakt, Berigelsessøgemaal.
medio: 118—119.
Messeveksler: 31.
Metalpønge: Veksler lydende paa M. 124.
Midten af en Maaned: se medio.
Mindreaarig: se Habilitet.
Mindstepaaløydende: 15.
Modbevis: se Bevis.
Modifikation: se Akcept.
Modregning: M. overfor Trassentens Konkursbo 44—45, Modregningsindsigelse overfor godtroende Vekslerhverver 57, M. ved Incassoendossement 78, M. af Erstatning for forsert Notifikation 162—163, M. ligestilles med Betaling 133, 233, M. under Vekselproces 268.
Modveksel: 172—173.
Mora: Skyldnerens M. se Betaling, Fordringshaverens Mora se Kreditor-mora.
Moratorium: 241—242.
Mortifikation: M. af Veksler 203 ff., Mortifikationsprocessen 204—206, hvilken Ret er kompetent 204, Dommerens Prøvelse 204—205, 206—207, 209, Indsigelser mod M. 205, hvilke Veksler kan mortificeres 206, hvem kan søge M. 206, Mortifikationsdommens Virkning 207—208, nyt Vekselbrev 208, Akceptantens Betalingspligt 209, Tabsprotest 209—210, M. ved Berigelseskrav 245—246, Protest kan ikke mortificeres 147, M. af Checks 279.
mortis causa: se Arv.
Mundtlige Veksellofter: 12, 48, 88.
Myndighed: se Habilitet.

Mønt: 14, 96, se Kurs og Veksel-sum.

N.

Naarsomhelst: som Forfaldstid 31.
Nabosteder: 21, 33⁴), se Betalingssted, Domicilierung.
Nationalitet: se Udlænding.
Navnepapir: 47, 56, se Ihænde-haver —.
Navngivelse, Navntegning: N. af Remittent 15—16, N. af Trassat 17—18, N. af Trassent 22, N. af Endossement 49³), 48, N. af Blankoendossement 65—66, N. ved Blankoakcept 88, ved Akcept 88—90, N. af Domiciliat 100—101, N. af Æresakceptant 184, N. af Notarius i Protesten 224, om Checks 271, 277, 278.
Negativ Akcept: 94.
Negativ Ordreklausul: se Rektaklausul.
Negotiabilitet: se Endossabilitet samt 211.
Notarius publicus: 221 ff.
Notater paa Veksel: 12.
Notering af Check: 277.
Notifikation: 110, 157 ff., i hvilke Tilfælde skal N. ske 158—160, særlig om Stedsbetegnelse 160, Form for N. 161, Bevis for N. 161, 163—164, Forsømmelse af N. 162—163, N. til Fordel for Æresakceptant 185, N. ved Æresbetaling 188, 190, N. ved Tabsprotest 210, N. ved Udleveringsprotest 203, N. ved vis major 162, N. i Udlandet 229—230, N. ved Checks 275, 278.
Novation: 133, 233, se ogsaa Prolongation.
Ny Stil: Tidsregning efter n. S. 119.
Nytaar: se Helligdage.
Nyt Vekselbrev: 208.
Nødlidende Veksel: 179, 182, 186, 187.
Nødsadressant, Nødsadressat, Nødsadresse: 176 ff., Begrebet Intervention 176—177, Begrebet Nødsadresse 177—179, Nødsadressant 178, Nødsadressat 178, Form for Nødsadresse 177—178, hvilket Sted skal N. lyde paa 178—179, Akcept skal søges hos Nødsadressaten 179, Protest hos N. 179—180, særlig om §§ 18—19 Tilfælde 180, Flerhed af Nødsadresser 181—182, Form for Æresakcept 184, Udlevering af Protest 185, Æresakceptantens Hæftelse 185—186, Regrestab ved Æresakcept 187, om

Præskription 213, 215, 217, Nødsadresse findes ikke paa Checks 275, se Æresakcept, Intervention.
nötigenfalls: 178.

O.

Obligo: se Ansvarsfrihedsklausul.
Offentlig Stævning: 205, 208.
Omkostninger: 25, O. ved Efterakcept 106, ved Betalingsregres for manglende Akcept 108, O. ved Akceptantens Mora 126—128, Protestomkostninger ved Protestundladellesklausul 152—153, O. under Regressen 168—169, 172, særlig om Returregning 174—175, O. ved Duplikatudstedelse 194, O. ved Protest 223, se ogsaa Erstatning, Protestomkostninger, Procesomkostninger, Provision, Stempel.
Ond Tro: se God Tro.
Opfordring: O. til Akceptanten om Sikkerhedsstillelse 112, Notarius' O. 224.
Opfyldelse: se Betaling.
Ophør af Vekselforpligtelser: 57, 133, 233.
Opsigelse: Veksler paa O. 30, 31.
Ordre, Ordreklausul, Ordrepapir: Ordreklausul kræves ikke i Veksel. Veksel til egen O. 15, 27—28, 47, Veksel til »Deres egen Ordre« 15, trasseret egen Veksel 29, egen Veksel 259, se ogsaa Rektaklausul.
Otte Dage: 32, se ogsaa I Dag 8 Dage.
Overdragelse: se Cession, Endossement, Erhvervelse af Ret over Veksel, Indfrielse, Transport.
Overenskomst: se Aftale.
Overlevering af Veksel: O. betinger Trassentens Ansvar 43—44, ved Endossement 49—50, 54, 70, ved Cession 51, Blankotradition 69, O. ved Akcept 86, O. af kvitteret Veksel 133—135, O. af Protest og Returregning 173—175, særlig om Æresakcept 185, O. af Akcepteksemplar 198—199, af Kopi 202, se Besiddelse, Legitimation.
Overleveringsteori: 44.
Overskrift i Veksel: 13.
Oversættelse af Veksel: 12.
Oversøiske Veksler: 84, 85, 215, 217.

P.

Paa Anfordring: 31.
Paaholden Pen: 22.

Paakrav: se Protest, Præsentation.

Paaske: se Helligdage.

Pant, Panteret: Veksel lydende paa Pantebreve er ugyldig 14, Pantsætningsklausul 25, Afkræftelse af Pant i Veksel 45¹⁾, Panterets Stiftelse gennem Endossement 49, 79²⁾, Pant overføres normalt ved Cession 52, ved Endossement 58, Pant i Veksel 53⁴⁾, særlig om godtroende Erhververe 57, Pant under Sikkerhedsregres 103, 105, 112—113, Forældelse af Pant 214, Pant ved Berigelseskrav 244, 255—256. Betydning af P. for Stempelgebyret 26, se ogsaa Afkræftelse. Kaution, Sikkerhedsstillelse.

Papir: 14.

Papirpenge: 14, 124.

Partialberettigelse: 17, 50, se Fiduciarisk.

Partiel: se Delvis.

Penge: 14, 124, se Mønt, Kurs.

Pengesum: skal angives i Veksel 11, 14—15, i Check 271, se Forhøjelse.
per onor: 183.

per onore di giro: 184.

Pladsprotest: 33, 154, 239.

Pladsveksel: 32, se ogsaa distantia loci, Domiciliering.

Postattest: 164.

Postdatering: af Veksel 19, af Check 280, se Datering.

Postvæsenet: 80.

pour acquit: 66.

Prima: 13, 14, se Duplikat.

primo: 118—119.

Proces: se Vekselproces.

Procesomkostninger: 128, 165, 168—169, 172, 265³⁾.

Proformaveksel: 57.

Prokuraendossement: P. ved Rektaveksel 51, 75, P. overfører ikke Rettighederne ifølge Vekslen 54, Prokuraendossement i Almindelighed 75 ff., Begreb 75, Form 75—76, Virkninger 76—77, skjult Prokuraendossement 77—79, Legitimation ved P. 142.

Prokuraunderskrift: 22, 49³⁾, 90⁴⁾.

Prolongation: 31, 32, 134, 215, 265³⁾, 267³⁾.

promissory note: 14.

Proratahæftelse: 18, 46, 70, se ogsaa Solidarisk.

Protest: P. for manglende Akcept 102—103, P. for ikke betryggende Akcept 113, P. for manglende Betaling 146 ff., særlig om Domicilveksler

- 153—157, Udleveringsprotest 199—200, 202—203, Tabsprotest 210, P. ved Checks 277—278, P. optages af Notarius publicus 221, særlig om Vekselpoceslovens § 10 (Nødsprotest) 221—222, Protestgebyrer 223, Tid og Lokalitet for P. 237—240, vis major 241—242, Protestdokumentet 223—224, Protestfrist 82—84, 84—85, 147, 186, 187—188, 277—278, se ogsaa Bevis, Legitimation, Notifikation, Nødsadresse, Æresakcept, Notarius, Præsentation.
- Protestat:** 81, 116, 147, 179, 181, 186, 188, 202—203.
- Protestomkostninger:** 81, 106, 126—128, 168, 172, 223.
- Protestundladelsesklausul:** 68, 149 ff., Form 149—150, Bevis 150, Virkninger 150—153.
- Provision:** P. gaar i Almindelighed ikke ind under Omkostninger 106, 165, P. haves i Almindelighed ikke overfor Akceptanten 128—129, P. ved Regres for manglende Betaling 169, 172, Æresakceptantens Ret til P. 192, se Bifordringer.
- Provisionstilsagn:** 42.
- Præceptive Regler:** 36, 42, 55, 80, 93, 95—96, 226, 229, 239—240, se ogsaa Aftale.
- Præjudiceret Veksel:** 243.
- Præsentant, Præsentat, Præsentation:** P. af Veksel til Akcept 80 ff., Præsentationsretten 80, Omkostningerne ved P. 81, for hvem, hvor og naar skal P. ske 81—82, om Domicilveksler 82—84, om Eftersigtveksler 84—85, P. af Veksel til Betaling 114 ff., særlig om Forholdet mellem privat og notariel P. 115—116, 146, om Domicilveksler 116—117, 153—157, om Præsentationsfrist ved Sigtveksler 117—118, om Akceptantens Mora 125 ff., om Regres for manglende Betaling 146—148, om Aftale angaaende Undladelse af P. 152, P.s Nødvendighed overfor Akceptanten 115, 116—117, P. for Nødsadressater eller Æresakceptanter 179, 185—186, 187—188, P. Betydning for Præskription 213—214, 216, P. Betydning for Berigelseskrav 254²⁰), P. af egen Veksel 258, af trasseret egen Veksel 28—29, af Check 277—278, se ogsaa Arrest, Bo, Protest.
- Præskriberet Veksel:** Endossement af p. V. 64.
- Præskription:** P. af Sikkerhedsstillelse for manglende Akcept 107, 215, af Veksler i Almindelighed 212 ff., P. overfor Akceptanten 212—215, Frist 213—214, Eftersigtveksler 213—214, Sigtveksler 214, P. af sidste Vekslejeers Regresfordring 215—216, Frist 215—216, Eftersigtveksler 216, Sigtveksler 216, P. af den indløsende Endossents Regresfordring 217—218, Virkningen af P. 214—215, 216, Forpligtelsernes indbyrdes Uafhængighed 218—219, 243, Afbrydelse af P. 219—221, Afbrydelsens Virkning 220—221, P. ved Aval, Nødsadresse, Æresakcept 213, 215, 217, ved Endossement 216, om udenlandsk Lov 230—232, om vis major 242, om P. af Berigelseskrav 257, om P. af Check 274, 278, se ogsaa Berigelses-søgsmaal.
- Prøvelse:** se Legitimation.
- Pseudonymer:** 16.

R.

- Rasur i Veksel:** 38.
- Rateveksler:** 31.
- Ratihabition:** se Repræsentation.
- Rechnungswährung:** 121.
- Redelighedsteori:** 44.
- Regres:** R. overfor Trassenten 42 ff., ved Rektaveksler 50—51, ved Cession 52, ved Indfrielse 53—54, 60, ved Efterendossement 62, 64, ved Blankoendossement 69—70, R. overfor Endossenten 70 ff., ved Incassoendossement 77, særlig om Domicilveksler uden Domiciliat 82—84, om Eftersigtveksler 84—85, R. for manglende Akcept 101 ff., for ikke betryggende Akcept 110 ff., R. for manglende Betaling 145 ff., særlig om Domicilveksler 153—157, R. ved Nødsadresse 179 ff., 187, 188, 190—191, R. ved Duplikat 195, 196—197, 199—200, R. ved Kopi 200—201, 202—203, R. efter Mortifikation 208, Tabsprotest 210, om Præskription af Regresret 215 ff., R. efter udenlandsk Lov 229 ff., Regresskyldneres solidariske Ansvar 232—233, R. for ugyldig Akcept 237, vis major 241—242, Vekselpoces 264, R. ved Checks 274, 275¹⁾, 277—278, 279⁴⁾, R. ved Sigtanvisninger 280, se Berigelses-søgsmaal, Protest, Præsentation.
- Regresfordring:** R. ved Sikkerhedsregres 103, 113, R. ved Betalingsregres for manglende Akcept 108—

- 109, 167, R. ved Regres for manglende Betaling 166 ff., Vekselejerens (sidste Endossatars) R. 166—169, angiver Maksimum 167, Vekselsum og Vekselrente 167—168, Erstatning for Omkostninger 168—169, Befordringsudgifter 168⁵⁾, Procesomkostninger 169, Provision 169, Kursdifferencer 169—170, den indløsende Endossents R. 170—172, angiver Maksimum 171, Regressum og Vekselrente 172, Erstatning for Omkostninger 172, Provision 172, Kursdifferencer 172, Rekambioveksel 172—173, Udlevering af Veksel, Protest og Returregning 173—175, Udstrygning af Endossementer efter Indfrielse 175—176, R. ved Intervention 189—191, 192.
- Rekambioveksel:** 172—173.
- Rektaendossement:** 74—75.
- Rektaklausul:** 46—47, 50, 68.
- Rektaveksel:** 46—47, 50—51, 75.
- Rekvirent og Rekvisition ved Protest:** 224.
- Remboursregres:** 170.
- Remittent:** R. skal angives i Veksel 11, 15—17, Veksel til egen Ordre 27—28, Blankoveksel 39, se Erhvervelse af Ret over Veksler, Legitimation.
- Rente:** Rentetilsagn uskrevet 15, 27, 42, Renteafkortning ved Betalingsregres for manglende Akcept 109, R. hos Akceptanten fra Præsentation 115⁴⁾, 126, R. af Protestomkostninger og Provision 126⁴⁾, 169, R. af Regressum 171, 172, R. ved Veksels Udlevering 165, Rentepaaløb ved vis major 242, R. ved Berigelseskrav 254—255, se ogsaa Betaling, Bifordringer, Regres.
- Repræsentation:** 16, 18, 22, 48, 88, 89, 235.
- Respitdage:** 114, 147.
- Restitutionssøgmaal:** R. ved Blankoveksler 40—41, ved Veksler i Almindelighed 56, ved Incassoendossement 79, processuelle Regler 267.
- Rettelser:** se Rasur.
- Retsskriver:** se Notarius.
- Retur:** se Ansvarsfrihedsklausul.
- Returregning:** 174—175.
- Rækkefølge mellem Vekslerklæringer** 13.
- S.**
- Sagsomkostninger:** se Procesomkostninger.
- Safær:** se Incasso.
- Samfærdselsstandsning:** se vis major.
- Sekundaveksel:** se Dupikat.
- Sekuritetsprotest:** se Sikkerhedsprotest.
- Selvmodsigelser i Vekseltekst:** 13.
- Signatur:** se Navnetegning.
- Sigt:** se Eftersigtveksel, Sigtveksel.
- Sigtanvisning:** 280.
- Sigtveksel:** S. trukket paa flere Trassater 18, Angivelse af Forfaldstid ved S. 31, kan Efterendossement opfattes som S. 62, 64, Trassatens Betækningsfrist gælder ikke ved S. 86—87, Forevisning af S. til Betaling 114—116, særlig om domicilieret S. 116—117, om Forevisningsfristen 117—118, Virkningen af dens Oversiddelse 118, Rekambioveksel er S. 173, Præskription af S. 214, 216.
- Sikkerhedsprotest:** 102—103, 113.
- Sikkerhedsregres:** 101 ff., 110 ff., se Regres.
- Sikkerhedsstillelse:** S. ved manglende Akcept 103—105, Ophør 107, S. ved Mortifikation 209.
- Sindssyge:** se Habilitet.
- Skadesløs Transport:** 74.
- Skriftlig Form:** for Veksler 12, for Endossement 48, for Akcept 88, for Notifikation 161, for Nødsadresse 177—178, for Æresakcept 184, for Protest 223—224, for Check 271.
- Solidarisk Berettigelse:** 17, 50, s. Forpligtelse: for flere Trassater (Akceptanter) 18, Udstedere 46, Endossenter 71, Regresskyldnere 166, 232—233, Vekselskyldnere i Almindelighed 232—233.
- Solaveksel:** 13, se Duplikat, Egen Veksel.
- sopra protesto:** 183.
- Skifteret:** 82, 239, se Bo, Død, Konkurs.
- Skjult Incassogiro:** 77—79.
- Skyldgrund:** se Abstrakt.
- S. p.:** 183.
- Speciel Inhabilitet:** 221.
- Spillegæld:** 236¹⁾.
- Springende Regres:** 71, 233.
- Sprog:** 11, 12, 14.
- Statspapirer:** 14.
- Statstidende:** 205.
- Sted:** S. for Veksels Udstedelse skal angives i Vekslen 11, 19—20, S. for Forevisning til Akcept 81—82, se Betalingssted, Notifikation, Protest, Udlandet, Nødsadresse, Domiciliering.

Stempel: S. ved Underskrift 22.
Stempelpligt: for Veksler 25—27, 168, 173, for Checks 280.

Stenografi: 12.

St. Hansdag: se Helgendage.

Stævning: S. er Betalingspræsentation 115, overflødigger undertiden Protest de non solutione 148, S. i Mortifikationssag 205, 208, S. Betydning for Præskription 218, 219—220, se ogsaa Vekselproces.

Sukcession: S. i Udfyldningsret ved Blankoveksler 39—40, S. i Veksleretten gennem Endossement 46 ff., gennem Blankotradition 51, gennem Cession 51—52, gennem Universal-sukcession 52, gennem Pant og Retsforfølgning 53, gennem Indfrielse 53—54, S. udfylder Legitimationskæden 54, 70, 141—142, dog ikke ved eksstinktiv Erhvervelse 211, S. i Berigelseskrav 245, se Erhvervelse af Ret over Veksler, Indfrielse, Legitimation.

Søgnedag, Søndag: se Helligdage.

T.

Tab: af Veksleret 243—244, T. af Regres, se Regres, af Veksel, se Mortifikation, af Protest 102, 147, 222, af Returregning 174—175.

Tabspøtest: 209—210.

Tal: Vekselsummens Angivelse i T. 15.
Tekst: Vekslens T. 13, 14, 15, 50.

Tertia: se Duplikat.

Tid: for Vekseludstedelse skal angives i Vekslen 11, 19—20, Forfaldstidens Angivelse 29—32, T. for Præsentation og Protest de non acceptatione 82, 84, for Præsentation og Protest de non solutione 147, T. for Notifikation 161, om Æresakceptantens Betaling 186, 187—188, se Betalings-tid, Forfaldstid, Datering, Præskription, Check.

Tidsfølge mellem Vekslerklæringer: 13.
Tidsregning efter gammel og ny Stil: 119—120.

Tilbagekaldelse: se Akcept, Kontramandering.

Tilbud om Betaling: se Kreditormora.

Tilføjelse: se Korrektur, Klausul.

Tilintetgørelse af Veksel: 93, se Bortkomst, Tab.

Tillæg til Akcept: 93—96.

Til Ære for: 95, 183.

Till heder før: 183.

Tjenesteakcept: 60.

Tjenesteveksel: 243¹⁾, 251¹⁶⁾, 252¹⁶⁾.
traite: 14.

Translatør: 12.

Transport: T. paa Veksel er stempel-fri 26, T. paa Veksel er ikke Cession af den civile retlige Fordring 46, T. paa Veksel betyder normalt Endossement 48, se Cession, Endossement, Erhvervelse af Ret over Veksler.

Trassat: Angivelse af T. i Veksel 11, 17—18, T. har ingen vekselretlig Pligt 46, 97, Forevisning til Akcept for T. 81, Overdragelse af Veksel til T. 58—60, kan T. være Æresakceptant 182—183, 183—184, kan T. være Æresbetaler 189, Overdragelse af Check til T. 276, se Akcept, Akceptant.

Trassent: Begreb 11, Angivelse af T. i Veksel med Underskrift 22—23, vekselretlig Hæftelse 42 ff., se ogsaa Regres, Præskription, Check.

Trasseret egen Veksel: 27, 28—29, se Egen Veksel.

Tratte: Betegnelse T. er utilstrækkelig som Vekselklausul 14, Veksler lyden-de paa Tratter er ugyldige 14, Trattens Form 11 ff., Modsætningen er den egne Veksel 258.

Tredjemand: T.s Indfrielse af Veksel 133, se God Tro, Indsigelser.

Trudsel: se Tvang.

Tvang: 58, 71.

Tvangsakkord: Akceptantens T. Betydning for Regres 111, T. ligestilles med Betaling 133, om Virkningen i solidariske Skyldforhold 233.

Tyveri af Veksel: 57—58, 143, 212.

U.

Uagtksomhed: 58, 143, 211—212, se God Tro.

Uden Ansvar, Forbindtlighed, Garanti, Retur, Præjudice, Obligo: se Ansvarsfrihedsklausul.

Uden Omkostninger, Protest: se Protestundladelsesklausul.

Udenlandsk Mønt: se Kurs.

Udenlandsk Ret: se Udland, Udlændinge.
Udfyldning: af Blankoveksler 39—40, U. af Blankoendossement 68—69.

Udland: Vekslerklæringer i U. 36, Veksler udstedt i U. 11—12, 227—229, Stempelafgift 26, Checks i U. 279.

Udlevering: U. af Veksel mod Betaling 131—135, 164—165, 173—175, 190, U. af Protest 134, 164, 173—175,

185, U. af Returregning 134, 173—175, om Prolongation 134, se Overlevering, Duplikat.
Udleveringsprotest: 199—200, 202—203.
Udlodning: skal paategnes Veksel 133—134.
Udlæg: se Eksekution, Omkostninger.
Udlænding: Begreb 225, Evne til at indgaa Vekselforpligtelse i Udlandet 226, i Danmark 226.
Udpantning: se Eksekution.
Udstedelsesdatum, —tid, —sted: 11, 19—20, se Datering.
Udsteder: af trasseret Veksel se Trassent, af egen Veksel 258, af Check 271.
Udstrykning: U. af Domicilanmærkning 35, U. af Vekslens formelle Bestanddele 37—38, U. af Ordene til Ordre 50, U. af Endossement 55, 60, 66, 72, 137—140, 141, 175—176, U. af Akcept 91—93, U. af Navne paa Vekslen 166, se Falsk.
Ugefrist: 31, 32, 119, 240.
Ugyldighed: se Formmangel, Habilitet.
Uigenkaldelighed: Akceptantens U. 91—93.
Uklarhed: se Utydelighed.
ultimo: 118—119.
Umulighed: U. for Præsentation og Protest 146—147.
Umyndighed: 58, se Habilitet, Vekselproces.
Underbalance: 111.
Underliggende Forhold: se Abstrakt, Civilretlig.
Under Protest: 183.
Underretning: se Notifikation.
Underskrift: Trassentens U. 11, 22, Endossentens U. 48, Akceptantens U. 88—89, U. ved Nødsadresse 178, U. af Notarius i Protest 224, ugyldige Underskrifter 235—237, se ogsaa Benægtelsesed, Falsk.
Underslæb: 78.
Undladelse af Protest: se Protestundladelsesklausul, Regres, U. af Notifikation, se Notifikation.
Usoveksel: 30—31.
Uskrevne Vekselerklæringer: 27, 42.
Utydelighed: U. i Vekselttekst 13, U. ved Remittentangivelse 16, U. ved Angivelse af Udstedelsestid 20, af Udstedelsessted 21, af Forfaldstid 30, i Blankoendossement 66, ved

Ansvarsfrihedsklausul 72—73, ved Akcepterklæring 89—90, 91.
Uægte Domicilveksler: se Domiciliering.

V.

Valuta, Valutaerklæring, Valutaklausul: 24, 49, 66, se Berigelsessøgsmaal.
Vanhjemmel: se Hjemmelsansvar.
Vekselanvisning: 13, 14.
Vekselbetaler: se Trassat, Betaling.
Vekselbrev: 13.
Vekseldokument: 13.
Vekselejer: se Erhvervelse af Ret over Veksler.
Vekselform: 11 ff., 36 ff., se Form.
Vekselforskrivning: 13.
Vekselgiver: se Trassent.
Vekselhabilitet: se Habilitet.
Vekselklausul: 11, 13—14.
Vekselkopi: se Kopi.
Vekselkurs: se Kurs.
Vekselløfte: 13.
Vekselobligation: 13—14.
Vekselpapir: 13.
Vekselproces: 11, 56, 112, 163, 169, 185, 194, 199, 207, 214, 225—226, 226, 231, 241, 244, 263 ff., 279.
Vekselprotest: se Protest.
Vekselrente: se Rente.
Vekselsum: 11, 14—15, 41—42.
Vekseltager: se Remittent.
Vekselsteder: se Trassent, Egen Veksel.
Vindikation: 78, 210—212.
Vindprotest: se Pladsprotest.
Visa: se Sigtveksel.
vis major: 146—147, 162, 241—242.
Viso: se Eftersigtveksel.
Vista: se Sigtveksel.
Wisselbrief: 14.
wo im Fall: 178.
Vægning: se Kreditormora.
Værdipapirer: 14.
Værksted: som Proteststed 238.

Z.

Zahlstelle: 34, 83, 157, se Domiciliering.
zu Ehren: 183.

Æ.

Ægthed: Prøvelse af Endossementernes Æ. 143, se Falsk.

Ændring: se Falsk, Blankoveksel, Akcept.
Æresakcept, Æresakceptant: 176 ff., Æ. i Henhold til Nødsadresse 177—182, Æ. uden Nødsadresse 182—184, Æresakceptens Form 184, Udlivering af Protest 185, Æresakceptantens Hæftelse 185—186, Regresstandsning 187, se Nødsadresse, Intervention, Flerhed, Præskription.

Æresbetaling, Æresbetaler: 187 ff., Præsentation til Betaling og Protest 187—188, Vekselejeren er forpligtet til at modtage Æresbetaling 188—189, for hvem kan Æresbetaling ske 189, hvem kan være Æresbetaler 189—190, Æresbetalerens Retsstilling 190—191, Flerhed af Æ. 191—192.
